

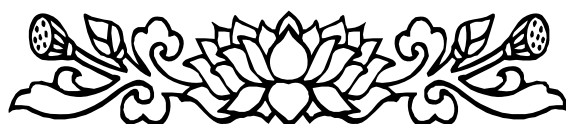
TRÍ TỊNH TOÀN TẬP

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM

Hán dịch: Tam Tạng Đàm Vô Sám

Việt dịch: HT. Thích Trí Tịnh

KINH ĐẠI BỬU TÍCH

TRỌN BỘ 9 QUYỂN - QUYỂN 9

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

BAN CHỨNG MINH

Hòa thượng Thích Từ Nhơn

Hòa thượng Thích Thanh Từ

Hòa thượng Thích Tắc An

Hòa thượng Thích Hiển Tu

Hòa thượng Thích Viên Giác

Hòa thượng Thích Trí Quảng

Hòa thượng Thích Như Niệm

Hòa thượng Thích Tịnh Hạnh

Hòa thượng Thích Giác Toàn

Hòa thượng Thích Nhật Quang (*Chùa Ân Quang - Q. 10*).

BAN CỐ VẤN

Hòa thượng Thích Chơn Lạc

Hòa thượng Thích Thiện Nhơn

Hòa thượng Thích Nhật Quang (*TV. Thường Chiếu*)

Hòa thượng Thích Minh Cảnh

Hòa thượng Thích Minh Thông

Hòa thượng Thích Thiện Pháp

Hòa thượng Thích Hoàng Đức

Hòa thượng Thích Tác Lãnh

Hòa thượng Thích Hoàng Thông

Hòa thượng Thích Minh Tùy

Thượng tọa Thích Chân Tính

Thượng tọa Thích Đồng Bản

Thượng tọa Thích Minh Duyên

Thượng tọa Thích Hoàng Kiên.

BAN BIÊN TẬP

Trưởng ban: Thượng tọa Thích Hoàng Tri

Phó ban: Thượng tọa Thích Hoàng Chí

Phó ban: Đại đức Thích Hoàng Thạnh.

BAN THỰC HIỆN

Đại đức Thích Pháp Đăng (*Trưởng ban*)

Thượng tọa Thích Thiện Xuân

Thượng tọa Thích Hoàng Vi

Đại đức Thích Hoàng Tín

Đại đức Thích Hoàng Đạt

Đại đức Thích Hoàng Xung

Đại đức Thích Hoàng Thường

Đại đức Thích Minh Thành

Đại đức Thích Hoàng Hiền

Đại đức Thích Hoàng Nhiệm

Đại đức Thích Hoàng Phước

Đại đức Thích Hoàng Lập

Đại đức Thích Tâm Chánh

Phật tử Hoàng Ân

Phật tử Hoàng Tôn

Phật tử Thanh Tiên

Phật tử Thanh Tụ

Phật tử Diệu Tịnh.

KINH ĐẠI BỬU TÍCH

Hán dịch: Tam Tạng Đàm Vô Sấm

Việt dịch: HT. Thích Trí Tịnh

PHÁP HỘI BỬU TRÀNG THỨ NĂM MƯỜI TÁM PHẨM ĐIỀU PHỤC MA THỨ NHỨT

* Tôi nghe như vậy: Một lúc đức Thế Tôn Thích Ca Mâu Ni Phật vẫn ở tại Đại Bửu Phờng Đình giữa Dục giới và Sắc giới cùng đại chúng quyền thuộc câu hội thuyết pháp. Khi ấy, đức Phật bảo đại chúng rằng:

---

* Hán tạng bộ Hạ quyển thứ 146, Đại Phương Đăng Đại Tập Kinh, phần thứ 9, quyển thứ 19.

Thuở trước, lúc Ta mới được Vô thượng Bồ đề, Ta ở vườn Trúc Lâm của Ca Lan Đà trưởng giả tại thành Vương Xá. Bấy giờ trong thành có hai trí giả là ông Ưu Ba Đề Xá và ông Câu Luật Đà đầy đủ thành tựu mười tám nghệ thuật, năm trăm đệ tử thường theo. Hai trí giả ấy bảo nhau rằng nếu ai trước được pháp vị cam lộ thì sẽ lại ban bố cho nhau.

Có một Tỳ kheo tên là Mã Tinh sáng sớm từ thiền định dậy vào thành Vương Xá thứ đệ khát thực. Ông Ưu Ba Đề Xá giữa đường xa thấy Tỳ kheo Mã Tinh liền tự nghĩ rằng: Ta từ trước ở thành Vương Xá này chưa từng thấy có một Sa môn hay một Bà la môn nào mà oai nghi an tường như vị này, ta nên đến hỏi ông thờ ai làm thầy, theo ai để học pháp. Ưu Ba Đề Xá đến trước Mã Tinh Tỳ kheo hỏi rằng:

Thưa Tỳ kheo! Thầy Ngài là ai? Ngài theo ai học pháp?

Mã Tinh đáp rằng:

Này thiện nam tử! Có Thích Ca Mâu Ni Như Lai Đại Sư bậc Vô thượng tôn hơn hẳn các bậc xuất gia, đã ra khỏi sanh tử được giải thoát, có thể độ vô lượng chúng sanh gọi đó là Phật, có thể giác ngộ chúng sanh khéo làm các hạnh lành, có

thể làm khô biển khô, đã đầy đủ thành tựu những pháp như vậy là thầy của tôi, tôi học pháp theo Phật Thế Tôn ấy.

Ưu Ba Đề Xá hỏi:

Thưa Tỳ kheo! Thầy của Ngài thường dạy pháp gì?

Mã Tinh nói:

Này thiện nam tử! Nay người lắng nghe, tôi sẽ vì người mà phân biệt giải nói.

Pháp theo duyên mà sanh, thông đạt là nhơn, vì nhơn duyên diệt tức là tịch tĩnh. Thế gian là Khổ, khổ nhơn gọi là Tập, nếu tu bát chánh đạo thì thế gian Tập dứt diệt, nếu không có Khổ và Tập thì gọi là Niết bàn.

Này thiện nam tử! Thầy của tôi nói các pháp như vậy.

Ưu Ba Đề Xá nghe lời ấy rồi liền được pháp nhãn tịnh gọi là Tu đà hoàn, bèn nói kệ rằng:

Tôi nghe Tỳ kheo nói Tứ đế
Liền qua khỏi được ba ác đạo
Xưa chỗ chưa nghe nay được nghe
Xưa chỗ chưa được nay đã được.
Tôi nay đã khỏi ba ác đạo
Chơn thật biết rõ đạo, phi đạo

Tôi nay thành tâm quy y Phật
Vì Phật hay nói pháp ấy vậy.

Nói kệ xong, lại hỏi Tỳ kheo Thế Tôn như vậy
hiện nay ở tại đâu?

Mã Tinh nói:

Đức Thế Tôn nay ở tại thành Vương Xá vườn
Trúc Lâm của Ca Lan Đà Trưởng giả cùng các
ngài Ca Diếp một ngàn Tỳ kheo câu hội và mười
ngàn Bồ tát, ông nên đến đó.

Ưu Ba Đề Xá nói:

Thưa Tỳ kheo! Nay tôi trở về hỏi bạn đồng
học và đồ chúng của tôi.

Ưu Ba Đề Xá kính lễ Mã Tinh Tỳ kheo hữu
nhiều ba vòng trở về trụ xứ.

Câu Luật Đà từ xa thấy Ưu Ba Đề Xá liền hỏi
vói rằng:

Này bạn Ưu Ba Đề Xá! Nay tôi nhìn bạn các
căn tịch tĩnh thanh tịnh nhan sắc vui tươi, phải
chăng bạn đã được pháp vị cam lộ rồi chăng?

Ưu Ba Đề Xá nói:

Này bạn Câu Luật Đà! Tôi đã được. Lắng
nghe lắng nghe, tôi sẽ vì bạn mà nói: Pháp theo
duyên sanh, thông đạt là nhơn, vì nhơn duyên diệt
tức là tịch tĩnh. Thế gian là Khổ, khổ nhơn gọi là

Tập, nếu tu bát chánh thể gian Tập diệt dứt, nếu không Khổ Tập gọi là Niết bàn.

Câu Luật Đà nói:

Này bạn Ưu Ba Đề Xá! Lời nói ấy có thể hết các khổ tức là Phạm hạnh, có thể dứt tà kiến tất cả nonh duyên, cũng nói tất cả hữu vi đều rỗng không. Mong được bạn nói lại.

Ưu Ba Đề Xá liền nói lập lại những lời trên. Nghe xong, Câu Luật Đà liền được pháp nhãn tịnh thành Tu đà hoàn bèn nói rằng:

Lời pháp ngữ như vậy có thể qua khỏi tứ lưu, ra khỏi sanh tử, thông đạt ngũ âm, dứt hẳn phiền não. Pháp vị cam lộ nay tôi đã được, chẳng nên còn ở đây nữa.

Này bạn Ưu Ba Đề Xá! Bực thầy như vậy nay ở tại đâu?

Ưu Ba Đề Xá nói:

Tôi nghe bực thầy ấy hiện nay ở thành Vương Xá vườn Trúc Lâm của Trưởng giả Ca Lan Đà.

Ưu Ba Đề Xá và Câu Luật Đà bảo các đệ tử rằng:

Nay trong xứ này có Thích Ca Như Lai, chúng ta đã học được pháp của Ngài nói. Các người hôm nay muốn về nơi đâu?

Bấy giờ trên thiên cung Ma vương bảo hàng chư thiên rằng:

Nước Ma Kiệt Đà có hai đại nhơn trí huệ tối thắng là ông Ưu Ba Đề Xá và ông Câu Luật Đà nay muốn làm đệ tử Sa môn Cù Đàm. Nếu hai đại nhơn ấy theo thọ pháp Sa môn Cù Đàm thì cảnh ta ắt trống rỗng, nay ta muốn đến đó xoay chuyển tâm xuất gia của hai đại nhơn ấy.

Ma vương liền biến hóa thân mình làm tượng Mã Tinh Tỳ kheo đến chỗ Ưu Ba Đề Xá và Câu Luật Đà mà bảo rằng:

Này các Phạm chí! Trước đây ta nói như vậy là để thử trí của người thôi. Thật ra Thích Ca Như Lai chẳng nói như vậy. Như Lai thường nói không có nghiệp và quả thiện, không có nghiệp và quả ác, nếu người có thể gần kề vui ngũ dục thì người ấy liền được pháp vị cam lộ. Như Lai lại còn nói không có đời này đời sau vì thế nên không có nghiệp. Nếu không có nghiệp thì ai làm ai thọ. Đã không chủng tử làm sao có quả. Thích Ca Như Lai chỉ nói lời ấy thôi.

Ưu Ba Đề Xá và Câu Luật Đà bảo nhau rằng:

Lời nói ấy tức là ma thuyết chẳng phải lời Như Lai, cũng chẳng phải là lời của Mã Tinh Tỳ kheo.

Ma vương biết như vậy liền biến mất.

Hai người lại bảo các đệ tử rằng:

Các người thường để quán sanh lão bệnh tử thể như không ai khỏi. Nay chúng ta đã có thể dứt hẳn các khổ, ngày nay các người muốn cầu điều gì?

Ma vương lại hiện hình Mã Tinh Tỳ kheo nói rằng:

Ai có thể phá hoại được sanh lão bệnh tử! Như có người nói tôi có thể phá hoại hư không. Không bao giờ có lẽ ấy. Nếu nói có thể phá hoại sanh lão bệnh tử thì cũng như vậy.

Câu Luật Đà nói với Ma vương rằng:

Tôi muốn thông đạt pháp thanh tịnh xa lìa các khổ. Tất cả xuất gia đều không có giải thoát được phiền não khổ như vậy. Vì thế nên nay tôi muốn đến chỗ đức Như Lai.

Này Ma vương! Như chồn rừng kêu mà nói là sư tử rống, hình sắc tương tự mà thật ra không phải là sư tử. Nay người đầu hiện hình Tỳ kheo mà lời nói của người chẳng phải là lời của Tỳ kheo. Luận về Tỳ kheo ấy là phá phiền não. Lời nói phá phiền não tức là thanh tịnh. Nói không có thiện ác thì chẳng phải lời của Tỳ kheo.

Trong hư không tất cả chư thiên đều khen rằng:

Lành thay lành thay! Nay thiện nam tử! Tất cả xuất gia thì Phật đạo là tối thắng. Phật đạo ấy tức là Niết bàn. Nay ông chẳng nhận lời nói của ma. Lành thay lành thay!

Ma vương lòng rất khổ não liền ẩn mất. Các đệ tử bạch hai thầy rằng:

Nay thầy thọ chánh pháp vô thượng của Cù Đàm Sa môn, chúng tôi cũng vậy nên đến chỗ Như Lai để hỏi học.

Hai đại sư cùng năm trăm đệ tử đồng qua vườn Trúc Lâm Ca Lan Đà Trưởng giả. Ma vương tại giữa đường ấy hóa làm hố lớn sâu năm trăm do tuần muốn khiến đoàn người ấy chẳng đến được chỗ Phật. Đức Phật biết như vậy liền dùng thần thông lực làm cho đoàn người ấy thấy đường bằng phẳng không có hầm hố.

Ma vương lại hóa ra tòa núi cao lớn ngàn dặm. Do thần lực của Phật đoàn người ấy không thấy núi. Ma vương lại sai trăm ngàn sư tử ngăn đường. Các sư tử thấy Ưu Ba Đề Xá và Câu Luật Đà cùng năm trăm đệ tử liền sanh thiện tâm mà nằm mọp yên lặng. Hai người và đệ tử được đến chỗ Phật.

Đến rồi, tất cả đoàn người đầu mặt lay chân đức Phật rồi đứng qua một phía mà bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Ngưỡng mong đức Như Lai cho tôi xuất gia, tôi muốn tu Phạm hạnh thanh tịnh trong Phật pháp.

Đức Phật nói:

Thiện lai các thiện nam tử. Tùy ý tu tập thanh tịnh Phạm hạnh.

Đức Phật nói xong, hết thảy đều được đầy đủ giới đức Tỳ kheo. Ma vương thấy hai người ấy được xuất gia rồi liền biến hóa làm tượng trời Tự Tại Thiên hướng lên đức Phật mà nói kệ rằng:

Thế gian nếu có người trí huệ
Đầy đủ thành tựu thế phương tiện
Đều đến lễ kính cúng dường ta
Ta cũng vì họ nói tịnh đạo.
Cù Đàm nếu muốn độ sanh tử
Nay nên thành tâm thấy quy y
Nay lời ta nói đạo thanh tịnh
Như Phật trước nói không có khác.
Phật liền nói kệ đáp Ma vương:
Ta chơn thật biết bát chánh đạo
Hay vĩnh viễn lìa phá các khổ
Các người chơn thật chẳng biết được
Chớ dùng thân chồn sư tử hồng
Ma vương ần tượng Tự Tại Thiên hiện hình

Phạm Thiên nói kệ rằng:

Chơn thật xa lìa các phiền não
 Hay quá Tam thiên Đại thiên giới
 Chớ vì chúng sanh thọ các khổ
 Phải nên yên lặng thọ thiền lạc.
 Thế gian nhẩn đến không một người
 Kham được đưng nhận vị cam lộ
 Nay ta thương xót nên bảo Ngài
 Phải nên mau nhập vào Niết bàn.
 Đức Phật lại nói kệ đáp rằng:
 Ta thấy thế gian nhiều chúng sanh
 Hay độ biển lớn khổ sanh tử
 Các loại thượng trung hạ như vậy
 Được độ trước rồi Phật mới diệt.

Ma vương lòng rất rầu lo khổ não trở về bồn cung. Hàng quyến thuộc ma thấy vậy đều nói rằng vua ta có chi lại sầu khổ quá như vậy. Dầu bảo nhau như vậy mà không ai biết cả.

Lúc ấy các thể nữ ma số năm trăm người, thân đeo chuỗi ngọc trang sức xinh đẹp vì Ma vương mà trối kỹ nhạc ca vũ đùa giỡn để làm vui. Ma vương đưa tay ngăn lại. Các thể nữ đều yên lặng. Lần thứ hai đến lần thứ bảy cũng bị Ma vương ngăn lại không cho ca múa. Có một thể nữ tên là Điện Quang thưa rằng:

Tâu Đại vương có chi sâu nảo như là mắt ngời trời, hay là hỏa tai khởi lên chẳng? Hay là có kẻ oán thù mà không trừ được chẳng?

Ma vương đáp rằng:

Ta có kẻ đại oán thù, đó là Thích Chủng Tử. Người đại ác ấy thành tựu ảo thuật. Nếu không trị được người ấy thì cõi ta ắt sẽ trống rỗng.

Thê nữ Điện Quang nói:

Thích Chủng Tử ấy lấy gì để trang nghiêm, có đạo lực gì, ai là bạn đảng mà có thể làm trống cõi của Đại vương?

Ma vương đáp:

Người ấy dùng thí, giới, nhẫn để trang nghiêm; dùng vô thường, khổ, Không làm áo giáp binh khí. Nếu phá hoại các cõi thọ sanh của chúng sanh thì ta chẳng biết họ sẽ ở đâu. Người ấy đầy đủ vô thượng đại thần thông lực, dùng đại từ đại bi làm bạn đảng có thể độ tất cả chúng sanh trong ba cõi. Vì vậy nên có thể làm cho cõi ta trống rỗng.

Các thiên thê nữ ấy nghe công đức của Phật đều mang hoa hương và các kỹ nhạc đồng đến chỗ Phật tận tâm cúng dường. Trong đại chúng chỉ có Phật thấy họ, chúng hội đều không có ai thấy. Đại chúng có lòng nghi bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Các hương hoa kỹ nhạc cúng dường như vậy có phải là do thần lực của ngài Xá Lợi Phất hay ngài Đại Mục Kiền Liên làm ra chăng?

Đức Phật nói:

Chẳng phải. Đây là những món cúng dường của năm trăm thể nữ của Ma vương. Chẳng bao lâu Ma vương sẽ đến đây.

Các thiên thể nữ nghe lời Phật nói lòng rất vui mừng liền được chẳng mất tâm Bồ đề. Các thiên thể nữ quý dài chấp tay nói kệ rằng:

Như Lai dứt hẳn các phiền não

Hay cho chúng sanh tịnh pháp nhãn

Khiến chúng sanh qua biển sanh tử

Nên tôi chí tâm ca ngợi lễ.

Tất cả trời người khen cúng dường

Đáng đủ vô lượng vô biên trí

Mong Phật vì tôi khai phương tiện

Khiến tôi thoát được thân nữ nhơn.

Thế Tôn tu đại Không tam muội

Tỏ rõ thông đạt đệ nhất đế

Đầy đủ pháp bửu Đại Thương Chủ

Mong phá ma lực điều phục tôi.

Các thiên thể nữ nói kệ ca ngợi đức Phật rồi

trở về ma cung mà nói kệ rằng:

Tự tại của vua chẳng phải thường
Cũng chưa lìa sanh lão bệnh tử
Các khổ phiền não vây thân vua
Thường làm ngu tối ở ác đạo.
Nếu muốn qua biển sanh lão tử
Phải có lòng tin đến Như Lai
Nay tôi muốn lại đến chỗ Phật
Hỏi học cam lộ chánh pháp vị.

Ma vương sanh lòng giận ác muốn dùng năm thứ trói buộc để trói các thể nữ ấy. Do thần lực Phật nên chẳng trói được. Các thể nữ ấy liền trở lại chỗ Phật. Ma vương mắt thấy mà chẳng ngăn được. Ma vương lại ở hư không làm gió Tỳ lam muốn làm cho thân các thể nữ ấy tan nát chẳng được thấy Phật. Do thần lực Phật nên chẳng làm hại được các thể nữ ấy.

Lúc ấy Ma vương khóc khổ dùng âm thanh lớn bảo các vợ con rằng:

Nay ta tan mất sức đại thần thông. Có một độc thọ mọc ra ở thế gian vì các chúng sanh mà nói dứt diệt thành tựu đại ảo thuật có phương tiện khéo giỏi.

Nghe lời nói của Ma vương các quyền thuộc đều tụ họp đến chỗ Ma vương hỏi rằng:

Đại vương cố chi sanh sầu não quá vậy. Đã không có tướng thối, vị lai không có hỏa tai, trong Dục giới lại không có kẻ oán địch?

Ma vương nói:

Nay các người chẳng thấy thế gian có một người ngồi Bồ đề thọ phá bốn binh chủng, dường như lửa lớn đốt cháy cỏ khô. Tất cả người trí trong đời đều quy thuộc. Người ấy tức là kẻ oán địch của ta. Các người chẳng thấy năm trăm thế nữ bỏ ta mà đi quy y người ấy sao. Các người nếu không trị Thích Tử ấy thì cả cõi Đại thiên như vậy chẳng bao lâu sẽ trống rỗng. Các người đều nên tự nghiêm bị vững mạnh cùng nhau tận lực trừ Thích Tử ấy.

Các ma tử nói:

Lành thay, thưa Đại vương! Chúng tôi sẽ trang bị tận thân lực mình, nếu trừ được người ấy thì tốt thay vui thay. Nếu như chẳng được lại sẽ quy y người ấy.

Ma vương nói:

Ác hơn! Nay sao người dám thốt lời như vậy?

Ma tử thưa:

Tâu Đại vương! Sa môn Cù Đàm ngày trước một mình ngồi cây Bồ đề còn khó làm trở ngại

được, huống là ngày nay quyền thuộc vô lượng đông nhiều mà lại có thể trừ được.

Ma vương nói:

Con thân mến! Nếu có thể giết chết Sa môn Cù Đàm thì rất tốt rất hay. Nếu như không được thì chúng ta sẽ tự thủ cỗi của mình.

Lúc bấy giờ bốn binh chủng ma số đông vô lượng đầy cả Diêm Phù Đề cao tám mươi do tuần, phóng đại ác phong tuôn mưa lớn, tay vỗ núi Tu Di lay động cả tứ thiên hạ, phát âm thanh ác lớn như tiếng đại Long vương tiếng Dạ xoa các quỷ, làm rúng động tất cả sông ao khe suối. Tất cả trời rồng người quỷ đều kinh sợ run rẩy. Ma chúng ở trên núi Tu Di lấy một khối đá lớn muốn đè chụp cả thành Vương Xá vườn Trúc Lâm Ca Lan Đà.

Phật liền nhập Pháp ma lực thể tam muội, do sức tam muội ấy làm cho tất cả các binh khí, các khối đá lửa độc của ma chúng đều biến làm các thứ hoa, như là hoa ưu bát la, hoa bát đầu ma, hoa câu vật đầu, hoa phân đà lợi rơi xuống thành Vương Xá, lại còn biến ra các thứ hương thơm. Biến các âm thanh ác của ma thành tiếng Phật, tiếng Pháp, tiếng Tăng, tiếng thần thông, tiếng ba la mật, tiếng bất thối chuyển, tiếng Bồ tát, tiếng phá binh ma, tiếng Niết bàn, cũng làm cho ác

phong lặng mát. Tất cả cỏ cây đều biến thành thất bửu vi diệu. Thân Phật lúc ấy cao đến trời Sơ thiên đủ ba mươi hai tướng tám mươi vẻ đẹp, phóng ánh sáng lớn chiếu khắp Đại thiên thế giới, trong ấy tất cả trời, người, rồng, Dạ xoa, A tu la, Ca lâu la, Càn thất bà, Khẩn na la, Ma hầu la già như phi phơn nhả đến các loài địa ngục súc sanh ngã quỷ đều thấy thân Phật. Vô lượng chư thiên thiết lễ cúng dường lớn như là những hoa hương phan lọng kỹ nhạc. Ba ác đạo chúng sanh xưng “**Nam Mô Phật**” liền được thoát khỏi tam đồ thọ thân trời người.

Ma chúng thấy Phật hiện thần lực như vậy đều sanh tín tâm nói kệ rằng:

Nay tôi quy y nơi Như Lai
Đấng ba nghiệp tịnh trí vô thượng
Chỉ bày ma giới, bát chánh đạo
Chúng sanh tối được ánh sáng lớn.
Có đủ thập lực không ai hơn
Bình đẳng tất cả xem như con
Tâm Phật bình đẳng như hư không
Nên tôi kính lạy đại Pháp Vương.
Phiền não chẳng nhiễm tu từ bi
Chúng được cát tường dạy như quả
Hay ban chúng sanh chơn giải thoát

Nên nay tôi cúi đầu lễ lạy.
Đại từ đại bi trời trong trời
Đấng Thế Tôn tôi thắp vô thượng
Nói tất cả pháp như thủy nguyệt
Nay tôi kính lễ đại Đạo Sư.
Chúng sanh bị bệnh phiền não nặng
Nên tôi quy y đại Y Vương
Ác đạo chúng sanh nghèo thất tài
Nay nên quy y đấng Vô Lậu.
Ngưỡng mong xót thương cho sám hối
Nơi chỗ đức Phật sanh ác tâm
Phật là cha mẹ hiền của chúng
Nay tôi xả bỏ các nghiệp ma.
Tôi hay triệu thỉnh các chúng sanh
Vì họ phát khởi tâm Bồ đề
Mong vì tôi nói đạo vô thượng
Có những pháp gì được Bồ đề.
Nay tôi phụng hiến diệu hương hoa
Vì chúng sanh mà cúng dường Phật
Thân cận thiện hữu thiện tư duy
Chí tâm nghe học như pháp trụ.

Năm trăm thể nữ cùng ma quyến thuộc dâng diệu hương hoa phan lọng kỹ nhạc cúng dường Phật. Những món cúng dường ấy khắp đến vô lượng hằng hà sa thế giới chư Phật, đồng thời

cúng dường vô lượng chư Phật. Tất cả ma chúng thấy đều nhìn thấy sắc thân chư Phật đồng như nhau không có sai khác. Chỉ có tòa sư tử thế giới rừng cây nhà cửa đèn điện thì sai khác chẳng đồng. Thấy rồi ma chúng đều rất vui mừng ngồi bên đức Phật chí tâm nghe pháp. Nghe thọ pháp rồi trở về ma cung tâu với Ma vương rằng:

Chúng tôi đến chỗ Sa môn Cù Đàm tận thân lực cũng chẳng động được một sợi lông. Đại vương nên biết rằng nay chúng tôi đã thuộc về Sa môn Cù Đàm.

Ma vương tâm ác sanh sân nghĩ rằng ta sẽ làm sao giết Thích Tử ấy trừ diệt kẻ oán thù ấy. Ma vương lòng rất lo rầu nhập vào nhà khổ.

Lúc bấy giờ ma chúng trở lại chỗ đức Phật bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi muốn Đại thừa, niệm Đại thừa lại đủ thần thông đại từ đại bi. Bạch đức Thế Tôn! Đại Bồ tát có đủ bao nhiêu pháp chẳng gần ác hữu mau được thành tựu Vô thượng Bồ đề?

Đức Phật nói:

Này các thiện nam tử! Đại Bồ tát có đủ bốn pháp chẳng gần ác hữu mau được Vô thượng Bồ đề:

Một là nếu Bồ tát chẳng tham các pháp chẳng bỏ các pháp, chẳng thọ các pháp chẳng giác các pháp, cũng không có ý tưởng ngã và ngã sở, làm bố thí chẳng cầu quả báo, chẳng sanh lòng tham trước, chẳng bỏ chẳng lấy, cũng không có hay biết ý tưởng ngã và ngã sở, nhân đến Niết bàn cũng như vậy.

Hai là nếu Bồ tát chẳng thấy chúng sanh thọ mạng sĩ phu, cũng chẳng bỏ chúng sanh giới, chẳng tham chẳng lấy, cũng chẳng hay biết ý tưởng ngã và ngã sở.

Ba là nếu Bồ tát chẳng thấy sắc thanh hương vị xúc pháp, cũng chẳng bỏ sắc thanh hương vị xúc pháp, chẳng bỏ chẳng lấy, cũng chẳng hay biết ý tưởng ngã và ngã sở.

Bốn là nếu Bồ tát có thể thâm quán sát các pháp như vậy, nơi Phật chánh trí chẳng sanh giác quán. Tại sao? Vì dứt tất cả hành dứt tất cả trí gọi là Phật trí, vì không có không thừa, không thanh không tướng không chữ, không có vô lượng, không sanh không xuất không diệt, không tướng, không ngại, không chướng, không thấy, là tịch tĩnh không ngã, không thọ mạng không danh, không sáng, không tối, không xứ, không tiết, không biên, không số, không giới, không căn,

không cánh, không có tư duy, không thực, không tham, không tịnh, không cấu, không bụi, không hành, không ái, không nghiệp, không dựa ở, không nắm lấy, không tạo tác, không hiển thị được, không niệm niệm diệt, đây tức là Phật trí. Dường như hư không, như hư không không có giác quán chẳng thể tuyên nói không có nhiệm trước không có giác tri.

Đại Bồ tát có đủ bốn pháp như vậy chẳng gần ác hữu mau được thành tựu Vô thượng Bồ đề.

Này các thiện nam tử! nếu có người hay cầu trí huệ như vậy thì nên biết người ấy hay quán hai pháp, đó là nhãn sắc, nhĩ thanh, tỷ hương, thiệt vị, thân xúc và ý pháp.

Còn có hai pháp đó là sanh tử và Niết bàn. Còn có hai pháp đó là sanh và hữu. Còn có hai pháp đó là thường và đoạn. Còn có hai pháp đó là chúng sanh và thọ mạng. Còn có hai pháp đó là thử và bỉ. Còn có hai pháp đó là nội và ngoại.

Này các thiện nam tử! Nếu người muốn cầu Phật trí mà lìa những hai pháp như vậy để quán các pháp khác, nên biết người ấy chẳng thể được. Ví như có người cầu lửa mà lại lấy băng, cầu món ăn mà lấy đá, cầu hoa mà lấy sắt, cầu chất hương thơm mà lấy tử thi, cầu y phục mà lấy gỗ, cầu

hương xoa mà lấy hư không. Người cầu Phật trí nếu lìa những hai pháp ấy lại quán pháp khác thì cũng như vậy.

Trong đại hội Bửu Phường Đình có một Bồ tát tên là Địa Ý nghe lời ấy rồi bạch đức Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nghĩ bắt khả thuyết có thể hay biết đức chẳng? Nếu chẳng hay biết đức thì làm sao đức gọi là Nhứt thiết trí ư?

Đức Phật nói:

Này Địa Ý! Trí bắt khả thuyết tức là Nhứt thiết trí.

Này Địa Ý! Nay Phật hỏi ông tùy ý ông đắp. Ý ông nghĩ thế nào, lúc Ta đức Như Lai Nhứt thiết trí ấy có sở đắc chẳng?

Nghe đức Phật hỏi như vậy, Địa Ý Bồ tát tự suy nghĩ: Nếu ta nói “có” tức là thường kiến, nếu ta nói “không” tức là đọan kiến, ta nên xa lìa hai bên ấy mà nói trung đạo. Suy nghĩ như vậy rồi liền bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nghĩ như vậy ấy cũng có cũng không. Nếu là bắt xuất bắt diệt vô số vô lượng, phi minh phi ám thì tức là Phật trí.

Điền Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu là không khứ không

lai thì tức là Phật trí.

Thiện Kiến Bồ tát nói: Bạch đức Thế Tôn! Không đặc, không lìa, không tu, không chứng, tức là Phật trí.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu pháp chẳng bị tam thế nhiếp thuộc, chẳng sa vào tam giới, chẳng phải là tam kiết, tam trí, tam thừa, ám, giới, nhập v.v... không có tăng giảm tức là Phật trí.

Kim Cang Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu chẳng phân biệt pháp phạm phu pháp Thánh nhơn, pháp hữu học pháp vô học, pháp Thanh văn pháp Duyên giác và pháp Phật thì tức là Phật trí.

Kiên Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Như pháp không có chuyển thì tức là Phật trí.

Bửu Thủ Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu quán tướng sanh tướng hoại của các pháp, quán rồi thông đạt biết không có đặc thât thì tức là Phật trí.

Thiện Giác Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Chúng sanh trong tam

giới theo ý quán ý cũng chẳng hay biết ý thì tức là Phật trí.

Phân Biệt Oán Thân Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu người có thể chẳng ưa phiền não chẳng chán phiền não, chẳng ái chẳng sân, chẳng bỏ chẳng cầu chẳng thí chẳng niệm thì tức là Phật trí.

Liên Hoa Tử Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Chẳng thích tội phước được thâm pháp nhãn chẳng hay chẳng biết ngã và ngã sở. Nếu chẳng hay biết ngã và ngã sở thì tức là Phật trí.

Nguyệt Quang Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu có thể quán sát thấy tất cả các pháp dường như thủy nguyệt cũng chẳng thấy pháp có tăng có giảm thì tức là Phật trí.

Vô Biên Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu ở nơi các pháp chẳng thấy minh ám, nơi tất cả tâm chẳng thấy sanh diệt thì tức là Phật trí.

Di Lặc Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu có thể quán sát bốn thứ Phạm hạnh và bất thiện hạnh bình đẳng không có hai thì tức là Phật trí.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu quán tam thế lục ba la mật hai tướng không có sai biệt thì tức là Phật trí.

Văn Thù Sư Lợi Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu ở nơi các pháp tâm không có tham sân, cũng quán các pháp thậm thâm cảnh giới, cũng chẳng rõ biết chẳng phải chẳng rõ biết, cũng chẳng quán pháp có tăng có giảm, chẳng quán trí huệ và vô minh thì tức là Phật trí.

Khi ấy, trong đại chúng có một Bồ tát tên là Lạc Dục hỏi Văn Thù Sư Lợi Bồ tát rằng:

Thưa Đại sĩ! Đức Như Lai Thế Tôn do nhơn duyên gì mà nói các nghĩa thậm thâm như vậy?

Văn Thù Sư Lợi Bồ tát nói:

Thưa Đại sĩ! Vì khiến các chúng sanh xa lìa tà kiến được chánh kiến vậy. Được chánh kiến rồi chẳng sanh nhiễm trước, không có xan lẫn, chẳng gần ác hữu, chánh mạng tự sống, chẳng nhiễm trước tam kiết, thương xót chúng sanh, chẳng trụ trước Tam Bảo, chẳng phỉnh dối tất cả, nơi các chúng sanh chẳng thủ trước chẳng xả ly, chẳng tham trước tài vật, chẳng tham trước tam giới, chúng sanh bị khủng bố thì hay cứu hộ, hay phá

ác đạo mở bày chánh lộ. Chẳng thủ trước nhãn nhục, lìa tất cả tướng, diệt tất cả cấu, trừ tất cả ám, chẳng cầu quả báo. Do nhơn duyên ấy cầu Nhứt thiết trí. Đã được trí ấy rồi nơi âm thanh lắng nghe chữ câu chẳng sanh giác quán Phật ngữ tà ngữ, Phật hạnh tà hạnh, Phật pháp pháp khác, âm giới nhập, công đức trang nghiêm, trí huệ trang nghiêm, mười ba la mật, ba môn giải thoát, nghiệp và quả, thế trí Phật trí, nơi tất cả pháp như vậy chẳng sanh phân biệt. Vì có như vậy mà đức Như Lai nói những nghĩa thậm thâm ấy.

Lạc Dục Bồ tát nói:

Lành thay lành thay! Thật như lời Đại sĩ nói. Nghĩa thậm thâm ấy tức là Phật trí, tại sao? Vì không có sở giác tri vậy. Vì không có sở giác nên bất khả thuyết. Bất khả thuyết ấy tức là Phật trí. Nếu có thể biết được bất khả thuyết ấy thì nên biết rằng người ấy tức là Phật trí.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay! Lạc Dục khéo có thể phân biệt tuyên nói Phật trí. Tại sao? Vì chẳng thủ trước các pháp bất sanh bất diệt tức là Phật trí.

Này Lạc Dục! Chẳng thủ trước các pháp tức là biên bất xuất, là biên bất phá hoại, là biên vô minh Niết bàn chơn thật vô xuất, là biên hư

không Niết bàn tất cả các pháp tất cả chúng sanh bất khả thuyết, là biên hư không, là biên vô quái ngại, là biên không có vật, là biên không có âm, là biên ba hành rỗng không, là biên pháp âm nghiệp âm quả phi quả âm tụ âm không có vật, là biên không có vật, là biên hư không, là biên tất cả các pháp bất khả thuyết. Nếu đại Bồ tát có thể đầy đủ những biên như vậy tức là được Phật trí.

Lúc nói Phật trí bất khả thuyết ấy tất cả ma chúng được Vô sanh pháp nhẫn, bỏ thân thô được thân tế thân tùy tâm ý thân pháp hóa. Còn có hai vạn tám ngàn chúng sanh ở trong các pháp được Vô sanh nhẫn. Có chín vạn hai ngàn Bồ tát được vô lượng đà la ni. Tất cả chúng ma đem diệu hương hoa kỹ nhạc cúng dường tán tụng Như Lai và nói rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Bực thiện tri thức tức là căn bản tất cả thiện pháp. Nay tôi vì gặp Phật thiện tri thức nên được lợi ích lớn.

Đức Phật nói:

Này thiện nam tử! Ông nên chí tâm quán nơi các nghiệp.

Bấy giờ đức Thế Tôn vì chúng hội mà nói về quá khứ nghiệp:

Này thiện nam tử! Quá khứ vô lượng a tăng

kỳ kiếp, kiếp ấy tên là Điện Trì, chúng sanh thuở ấy thọ mạng đủ sáu vạn tám ngàn tuổi, thế giới tên là Diệu Hương Quang Minh, Phật hiệu Hương Công Đức Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn. Thuở ấy thế gian có đủ ngũ trược. Có Chuyển Luân Vương tên là Hoa Mục thống trị tứ thiên hạ. Vua cùng với đại thần nhơn dân quyên thuộc đến chỗ đức Phật Hương Công Đức dâng diệu hương hoa phan lọng kỹ nhạc cúng dường đức Phật và Tỳ kheo Tăng cung kính lễ lạy hữu nhiều ba vòng nói kệ khen Phật:

Phật được trời người thường khen ngợi
 Xa lìa các ác thích tịch tĩnh
 Đủ bảy Thánh tài phá bần cùng
 Thế nào khiến chúng được thâm trí.
 Tu tập ba pháp môn giải thoát
 Đã được lìa sanh lão bệnh tử
 Hay độ chúng sanh ba ác đạo
 Thế nào khiến chúng quá ma nghiệp.

Phật Hương Công Đức nói:

Này Đại vương! Có đủ ba pháp thì được thâm thâm trí: Một là chí tâm nhớ đến tất cả chúng sanh. Hai là tu tập đại bi phá khổ chúng sanh. Ba

là thấy tất cả pháp không có chúng sanh thọ mạng và sĩ phu chẳng sanh phân biệt.

Còn có ba pháp hay ra khỏi ma nghiệp: Một là đối với chúng sanh chẳng sanh ác tâm. Hai là lúc bố thí chẳng quán phước điền và phi phước điền. Ba là quán tất cả pháp bình đẳng vô nhị đồng như hư không, bất sanh bất diệt không hành không vật không có tướng mạo chẳng tuyên nói được. Bồ tát có đủ các pháp như vậy thì được thậm thâm trí hay vượt khỏi ma nghiệp.

Luân vương có một phu nơn tên là Thiện Kiến cùng với tám vạn bốn ngàn thể nữ đồng cúng dường Phật, cúng dường rồi nói kệ rằng:

Đại thiên thế giới không ai hơn
 Thường thích tịch tĩnh tu đại bi
 Khéo hạnh xa lìa không trần cấu
 Thế nào khiến tôi lìa thân nữ.
 Đã được xa lìa tất cả oán
 Chon thật thấy sanh lão bệnh tử
 Ngưỡng mong vì tôi diễn nói đạo
 Khiến tôi có đủ thân nam tử.
 Lìa các cõi được đạo vô thượng
 Hay ban hoan hỷ thêm pháp lành
 Đầy đủ thập lực, tứ vô úy
 Thế nào khiến tôi lìa nữ thân.

Xô diệt tứ ma tu tứ Phạm
Thật ngữ đầy đủ phương tiện khéo
Ba mươi hai tướng, tám mươi tốt
Thế nào khiến tôi lìa nữ thân.
Phật Hương Công Đức nói:

Này thiện nữ nơn! Có phương tiện khéo để được lìa thân nữ hay phá nữ nghiệp nhân đến lúc được Vô thượng Bồ đề trọn chẳng thọ thân nữ nơn, trừ vì thế nguyện độ chúng sanh. Phương tiện khéo ấy là Bửu tràng đà la ni môn. Nếu có thể tu tập môn đà la ni ấy thì được lìa thân nữ tịnh thân khẩu ý được lìa ba chương.

Nếu người được nghe tên môn Bửu tràng đà la ni ấy thì lìa nữ thân được thân nam tử, đầy đủ thân vi diệu trí huệ, tịnh thân khẩu ý thích các hạnh lành, đầy đủ đa văn xa lìa ác nghiệp và chẳng thọ khổ báo, có thể diệt tội trọng ngũ nghịch vô gián. Tại sao vậy? Vì Bửu tràng đà la ni như vậy được diễn nói nơi vô lượng chư Phật quá khứ để phá ác nghiệp và tăng trưởng thiện pháp vậy. Hiện tại mười phương vô lượng chư Phật cũng đồng nói đó để phá ác nghiệp và tăng trưởng thiện pháp vậy. Đời vị lai thập phương chư Phật cũng đồng nói đó để phá ác nghiệp khiến thiện pháp tăng trưởng vậy. Hiện tại nay Ta

cũng lại tuyên nói môn Bửu tràng đà la ni như vậy. Mười phương hiện tại chư Phật thấy đều tán thán đà la ni ấy.

Này thiện nữ nơn! Nếu trong quốc độ được thống lãnh của quốc vương có tên đà la ni như vậy mà tán thán thọ trì đọc tụng thơ tả, thì nước ấy được mười phương hiện tại chư Phật hộ niệm ngợi khen, tất cả chư thiên nhân đến Sắc Cứu Cánh thiên cũng đồng hộ niệm ngợi khen. Nơi mà quốc vương ấy đi đứng ngồi nằm cũng có vô lượng Thiên Long Dạ xoa đều đồng hộ niệm làm cho quốc độ ấy hòa an vô tranh, không có tật bệnh, binh cách chẳng khởi, không có mưa gió xấu ác, chẳng lạnh chẳng nóng, ngũ cốc được mùa, chư ác quỷ thần và ác cầm thú đều có tâm lành chẳng sanh lòng ác hại. Quốc độ nào có kinh điển này thì những ác tinh bất tường, ác tướng ác bệnh thấy đều trừ diệt. Nếu quốc vương khởi binh chinh phạt mà chuyên niệm kinh này thì có thể dẹp cường địch khiến mình đắc thắng. Nếu cả hai vương đều niệm thì hai binh hòa đồng chẳng xâm hại nhau.

Nếu có quốc độ thành ấp thôn xóm mà người hoặc súc vật có bệnh dịch thì nên chép kinh này đặt trên đầu tràng phan, thì những tật dịch bất tường ấy thấy đều trừ diệt. Nếu có pháp sư trì giới

ting tán, ngày thứ mười lăm trong tháng, tự tắm rửa sạch sẽ dùng diêu hương hoa cúng dường Tam Bảo, lên tòa sư tử tán thán đà la ni này. Pháp sư ấy có thể hộ trì quốc độ mình ở, những hiện tượng xấu ác liền tiêu diệt, cũng có thể điều phục giáo hóa chúng sanh nhân đến được Vô thượng Bồ đề.

Này thiện nữ nơn! Nếu có người hay đọc tụng kinh này nhân đến một bài kệ, người như vậy trọn chẳng còn thọ thân nữ nơn, cũng được chẳng thối thất tâm Bồ đề.

Lúc Phật Hương Công Đức nói đà la ni ấy rồi lấy ngón chân ấn đất, liền đó cả đại địa chấn động sáu cách, mười phương đại địa cũng chấn động như vậy. Trong các cõi ấy những hàng Thiên Long Dạ xoa do công đức lực của Phật Như Lai nên lòng sanh vui mừng cũng đều thấy và nghe diễn nói đà la ni.

Đức Như Lai nói Bửu tràng đà la ni rằng:

Nam mô bà già bà đế thọ đế tam miệu, già đà bà sa thất lợi đầu đa đà già đa dã, na ma xá ca mâu na đầu, đa tha già đa dã, da đà già đa dã, da đà dã, tha ám lạc sí, ám lạc sí mục sí, xà lệ, xà la xà lân nê, xà la bạt lại đế, xà hê lệ ba la, phú lữ sa, tam ma xa, a ma di, trầm ma di, ma ha di, xà ma

di, bà la di, bà bà tì, bà bà tì, bà bà tì, bà xà tì, ba la ha, bà lệ tì, xà ha di, bà la ha, bà lệ tì, a la xà hê, xà đầu mục khô, bà phái la, sa phái la tư đà, bạt lại kỳ, đàn đế lệ, đàn đế la, đàn đế lệ, tu lệ tì ha già, chiêm đà tì ha già, chiêm đà tì ha già, chiết thu, thọ đề sa tì a già, tát bà xoa thương, đế đa phàm tu la tì ha ca da xà la xà la ca xa di lệ a, xa di lệ a, xa di lệ a, xa di lệ a, xa di lệ a, tỳ bà xa, a yết, ma đậu ninh, đậu ninh, đậu ninh, ôn ma, ốc tỳ bà xa đề, xà na khát lật đa, a nột bà đà lệ, nô ương quật lệ, đa quật lệ tỳ bà quật lệ cứu la a, nhờn đà bà lệ, bà ha na tỳ bà xa đà yết bà giá bà kỳ, giá bà kỳ, giá bà kỳ, a mộ a đà xá ni, bà lệ bạt kỳ, bà sư cứu ma yết ma thọ kỳ, yết xà hê, xà hê thọ kỳ, ni ca tỳ la sa, tỳ la sa, tỳ la sa, tỳ la sa, tỳ lại xà, tỳ lại xà, kiếp bà ma ha kiếp sa, hê lợi hi lệ, hi lệ a na bà kỳ đàm ma đàn na xà na, a bà la di lệ đà, a la quân đà, ba thực tỳ bà kỳ na đế lệ bà phàm, yết ma xoa đế bà la đốt phả bà, phú lâu sa đa phàm, a tam ma, tam ma, tam ma, tỳ kỳ nhã đa đà, a kiệt đà, sá ha.

Đức Thế Tôn vì đại chúng nói đà la ni ấy, năm trăm thể nữ nghe rồi liền được thân nam tử. Còn có vô lượng người nữ và thiên nữ cũng thọ thân nam tử và được bất thối tâm Bồ đề dứt hẳn tất cả nghiệp quyết định nữ thân.

Lúc phu nhơn Thiện Kiến nghe ðà la ni ấy rồi, hàng quyết thuộc theo phu nhơn tám vạn bốn ngàn nữ nhơn cũng chuyển thân nữ ðược thân nam tử, còn có vô lượng nhơn nữ thiên nữ cũng chuyển nữ thân ðược thân nam tử. Lúc ấy Chuyển Luân Vương ðem tứ thiên hạ giao phó thái tử rồi cùng vô lượng người xuất gia tu Phật ðạo.

Vô lượng chư thiên nghĩ rằng Chuyển Luân Vương do nhơn duyên gì bỏ nước xuất gia. Họ lại bảo nhau rằng cõi này có Như Lai ðiển nói diệu pháp, do nơi pháp lực nên nữ chuyển thân nam, có người xuất gia mặc ca sa có thể vì hàng bạch y ðiển nói vui nhơn thiên, phá khổ tam ác ðạo, diệt tất cả cõi, xô ngã ma nghiệp, làm cho ma thọ khổ. Ma ðã thọ khổ chẳng thích nghe pháp cho rằng ðại ảo thuật sư ðó là Hương Công Đức Sa môn vậy. Còn có kẻ nói nên biết Sa môn ấy tức là ma vậy. Tại sao? Vì hay chuyển thân nữ ðược thân nam tử.

Lúc ấy có một ðại thần tên là Thiện Hạnh nói như vậy:

Các phụ nữ của ta ðều làm nam tử. Vô lượng vợ thiếp con gái các người cũng chuyển bốn hình mà thọ thân nam tử rồi cạo bỏ tóc râu mặc ca sa quy hướng thuộc về Sa môn ấy. Chỉ còn lại mình

ta chẳng đi. Chúng ta nên bỏ quốc độ này vĩnh viễn chẳng thấy chẳng nghe đại ác như ấy.

Mọi người nghe lời nói ấy của đại thần đồng xướng lên rằng:

Phải đó, nay ta nếu muốn chẳng thấy chẳng nghe xa lìa ác Sa môn ấy thì nên vào thâm sơn.

Mọi người bỏ nhà vào thâm sơn xuất gia tu pháp Bà la môn mà nói rằng:

Không có giải thoát, không có thiện ác quả báo. Trong đời này có một Sa môn xuất hiện tuyên nói đoạn kiến nói ma nghiệp khi đối chúng sanh, với ác Sa môn đại ảo thuật sư ấy nếu người nào qua thấy nghe lời nói của ông thân cận lễ bái cúng dường cung kính thì tâm sẽ cuồng loạn không còn hiểu biết nên cạo bỏ tóc râu mặc ca sa bỏ nhà cửa của cải thọ pháp xin ăn ở gò mả, thọ pháp ăn một bữa, ở trong sanh tử ý tưởng nhằm lìa chẳng còn thích ưa vui ngũ dục và các thứ hương hoa chuỗi ngọc trang sức kỹ nhạc, chẳng còn ưa nói đến sự việc thế gian, có đủ những pháp bất thiện như vậy, nói đoạn kiến hành nơi ma nghiệp, là kẻ oán thù lớn của các chúng sanh, giáo hóa vô lượng vô biên chúng sanh khiến họ sanh đoạn kiến. Nếu ai chẳng thấy ác Sa môn ấy và chẳng nghe lời của ông thì được lợi ích lớn.

Lúc đó Hoa Mục Tỳ kheo nghe có vô lượng người sanh đại tà kiến tự nghĩ rằng nếu ta chẳng điều phục chúng sanh tà kiến như vậy thì làm sao được Vô thượng Bồ đề. Hoa Mục Tỳ kheo liền đến thỉnh Phật Hương Công Đức cùng vô lượng Tỳ kheo Tăng đi khắp cả nước thành ấp tụ lạc các nơi thuyết chánh pháp, đó là xa lìa ác pháp tu hành thiện pháp, hoặc nói pháp Đại thừa, hoặc nói pháp Duyên giác thừa, hoặc nói pháp Thanh văn thừa, hoặc nói Sa môn quả, hoặc giới Tỳ kheo, hoặc giới Ưu bà tắc, hoặc nói pháp Tam quy, hoặc lại nói pháp chuyển thân nữ, hoặc nói môn Bửu tràng đà la ni, hoặc nói pháp thập thiện nghiệp đạo.

Lúc nói các pháp ấy, phá trừ được lưới nghi của vô lượng chúng sanh, khởi tâm lành phát tâm Vô thượng Bồ đề, làm cho vô lượng chúng sanh đến chỗ Phật, chỉ trừ một đại thần Thiện Hạnh hướng về Hoa Mục Tỳ kheo phát ác thệ nguyện: “Nếu đời vị lai người thành Vô thượng đạo thì ta sẽ ở cõi nước người làm ác ma đến Bồ đề thọ làm sự khủng bố lớn. Nếu người thành Phật rồi ta sẽ phá pháp của người. Nếu ta ở nơi người mà sanh tín tâm thì người sẽ thọ ký cho ta”.

Thuật việc quá khứ ấy rồi, đức Thế Tôn bảo chúng ma rằng:

Này các thiện nam tử! Thuở quá khứ ấy, Hoa Mục Tỳ kheo nay là thân Ta. Phu nhơn Thiện Kiến ấy nay là Di Lạc Bồ tát. Đại thần Thiện Hạnh ấy nay là Ma vương Ba Tuần vậy.

Này Ba Tuần! Thuở quá khứ ấy người phát thệ nguyện như vậy, nay nếu ở chỗ Ta mà người sanh tín tâm Ta sẽ thọ ký cho. Vì vậy nay Ta xứng bốn nguyện của người mà thọ ký Vô thượng Bồ đề cho người.

Này Ba Tuần! Thuở quá khứ ở chỗ Phật Hương Công Đức ông lễ bái cúng dường, do thiện căn ấy nay Ta thọ ký Bồ đề cho ông.

Lúc nói pháp này, có năm trăm thể nữ được thân nam tử, vô lượng chúng sanh do pháp tam thừa mà được điều phục.

Bấy giờ Đại thiên thế giới có trăm ức ma vương đều tụ họp đến chỗ Ma vương Ba Tuần. Ba Tuần nói với chúng ma vương rằng:

Này các ngài! Các ngài có biết chăng, nơi thế gian có Thích Chủng Tử xuất hiện làm đại ảo thuật sáu năm khổ hạnh đến ngồi cội Bồ đề. Lúc ấy ta lãnh ba vạn sáu ngàn ức binh chúng đến chỗ ấy dùng hết thần lực mà chẳng làm lay động được tòa kim cang. Cù Đàm nơi cội Bồ đề thành tựu ảo thuật, do sức ảo thuật làm cho toàn cõi Đại thiên

chấn động sáu cách khiến quyền thuộc ta ngã té như cây trúc gốc.

Cù Đàm thành tựu vô tướng ảo thuật khiến mười phương những hàng trí như đều quy thuộc. Ta suy tìm tâm tướng độ chúng sanh của Cù Đàm ở đâu mà chẳng biết được. Nếu có ai chí tâm quy y Cù Đàm, ta tận lực cũng chẳng động được một sợi lông của người ấy, cũng chẳng dôi gậy được chẳng làm họ sợ được. Nay năm trăm thể nữ của ta và các quyền thuộc ta đều quy hướng Cù Đàm mà ta không ngăn cản được. Các ngài phước đức rộng lớn có nhiều thần lực, nếu các ngài có lòng giúp ta thì ta ắt có thể phá diệt Thích Tử ấy, cũng có thể dẹp bọn quy y diệt hết các pháp Sa môn tăng trưởng ma nghiệp, các ngài và ta sẽ thọ vui vô thượng.

Trong chúng ấy có ma vương tên Thân Cận nói:

Thích Tử ấy trọn đã thành tựu vô lượng công đức có công đức trang nghiêm trí huệ trang nghiêm, chẳng ở các cõi, hay điều phục tất cả chúng sanh, hay phá mọi thứ khổ phiền não, thân tịnh tâm tịnh. Chúng ta chẳng thể khởi ác làm hại được.

Ba Tuần nói:

Quyển thuộc của ta bị Thích Tử ấy gạt làm. Nếu các ngài chẳng làm phương tiện thì chẳng bao lâu thế giới này sẽ trống rỗng.

Lại có ma vương lên tiếng nói:

Như Lai chẳng ở tất cả các cõi, tâm tịnh thân tịnh, xa lìa tất cả ác phiền não được giải thoát nơi tam giới, tất cả thứ hữu vi chẳng trói buộc được, thế nên gọi là vô thượng tịch tĩnh. Tịch tĩnh như vậy thì có ai hủy hại được.

Ba Tuần nói:

Nếu các chúng sanh tham trước ngũ dục trong Dục giới mà quy về Thích Tử ấy, người ấy có thể phá hoại bốn ma. Các người ác như vậy mà chẳng trị thì các ngài làm sao thống trị Dục giới.

Lại có ma vương lên tiếng nói:

Thích Tử ấy như ảo, như dương diệm chẳng tuyên nói được, không có xứ sở không có chướng ngại. Người như vậy làm sao hại được.

Ba Tuần nói:

Thích Tử ấy ở trong Dục giới này thọ thực thọ cúng dường dối gạt mê lầm chúng sanh, sao chúng sanh lại không trừng trị.

Lại có ma vương nói:

Nay thần lực của ta có và thần thông lực của quyền thuộc hiệp lại chẳng bằng một phần mười sáu thần thông lực của Thích Tử ấy thì sẽ làm thế nào hại được.

Ba Tuần nói:

Lúc Cù Đàm ấy vào thành khát thực, ta sẽ dùng phương tiện khiến trọn ngày xin chẳng được một hột cơm, lại sẽ ném đá lớn mắng nhiều chọc sanh lòng sân hận, một mình ta còn có hy vọng là được ấy hưởng là các ngài có đông quyền thuộc.

Lại có ma vương nói:

Giả sử gây ra các ác sự như vậy để hại Thích Tử ấy mà chẳng làm ông sanh sân sanh hỷ. Nếu ông chẳng sân chẳng hỷ thì làm sao hại ông được.

Ba Tuần nói:

Nếu Thích Tử ấy có đại trí huệ, do trí lực nên ở nơi sân chẳng sanh sân, ở nơi hỷ chẳng sanh hỷ, tu tập tâm đại từ đại bi với chúng sanh bình đẳng không có hai, như vậy thì với ta ông cũng chẳng sanh lòng sân hỷ.

Lại có ma vương nói:

Nếu là kẻ bị hệ phược trong tam giới thì ta có thể hại được.

Ba Tuần nói:

Nếu các ngài theo kế của ta thì hại ông chẳng khó. Các ngài đều biến làm hình Tỳ kheo, Tỳ kheo ni, Ưu bà tắc, Ưu bà di cùng đi đến khắp các nước các thành ấp tụ lạc bảo các quốc vương các đại thần các trưởng giả rằng: “Chúng ta đã quy thuộc Sa môn Cù Đàm nên biết rõ Sa môn Cù Đàm thật chẳng phải Sa môn mà dối nói là Sa môn, chẳng phải là Bà la môn mà hư xưng là Bà la môn, thật chẳng trì giới mà hiện tướng trì giới, chơn thật phá giới chẳng khác kẻ phạm phu, các người nếu tin lời ta thì tốt lắm. Nếu như chẳng tin thì sau bảy ngày sẽ có mưa đá lớn, lửa ngọn, đao bén”. Khi rao truyền lời ấy rồi chúng ta sẽ làm mưa ấy. Nếu làm cách như vậy thì Cù Đàm quyền thuộc sẽ hoại diệt chẳng còn lâu.

Các ma vương đồng nói: “Tốt lắm” mỗi mỗi đều riêng tự trang nghiêm xong rồi đồng đến nước Ma Kiệt Đà. Ba Tuần cùng quyền thuộc đến Tuyết Sơn. Lúc ấy trong Tuyết Sơn có một tiên nhơn tên là Quang Vị quyền thuộc năm trăm tiên nhơn đều có ngũ thần thông. Ba Tuần đến nơi rồi lễ lạy Quang Vị tiên nhơn mà nói rằng:

Sa môn Cù Đàm phá hoại hết dị kiến ngoại đạo, ở giữa đại chúng tuyên lời rằng: “Trong tất cả chúng thật không có Sa môn và Bà la môn”. Đại đức nếu có thể cùng ta đồng đến nước Ma

Kiệt Đà, ta có thể phá hoại Sa môn Cù Đàm. Sa môn Cù Đàm ấy rất chẳng thể cùng Đại đức luận nghị hay so thử thần thông lực. Nếu xô diệt được Sa môn Cù Đàm thì tất cả chúng sanh đều sẽ cung kính cúng dường Đại đức.

Nói với Tiên như xong, Ba Tuần đến chỗ vô lượng ma vương mà thuật lại việc làm vừa rồi. Có một ma vương nói: “Lúc Cù Đàm vào thành Vương Xá khát thực, ta sẽ ở giữa đường hóa ra các hình tượng sư tử cạp sói La sát ác quỷ làm cho ông sanh lòng kinh sợ. Đã có lòng kinh sợ thì ông chẳng thể nghị luận và hiện thần thông lực”.

Lại có ma vương nói: “Ta sẽ từ trên không mưa đá lớn xuống giết Cù Đàm ấy”.

Lại có ma vương nói: “Ta sẽ biến làm đệ tử Cù Đàm để được đến gần bên giết hại ông”.

Lại có ma vương nói: “Ta sẽ hiện hình tướng giả thỉnh Cù Đàm thọ thực. Nếu Cù Đàm thọ thỉnh ta sẽ làm hại ông”.

Lại có ma vương nói: “Ta sẽ biến hình dân nữ đến bảo quốc vương rằng Cù Đàm cùng ta giao thông”.

Lại có ma vương nói: “Ta sẽ đến chỗ Cù Đàm tự phá thân mình ra làm bảy phần. Các ngài sẽ kêu lên rằng bị Cù Đàm giết chết”.

Lại có ma vương nói: “Ta sẽ ở trên hư không bảo mọi người rằng: Sa môn Cù Đàm là đại ác nhơn, nếu có thiện nam tín nữ nào cúng dường ông thì sẽ phải đọa vào A tỳ địa ngục”.

Đức Thế Tôn biết rõ tâm niệm của các ma vương ấy liền biến Đại thiên thế giới này đều là kim cang để khỏi bị mưa đá lớn lửa ngọn đao bén làm hư hại, cũng khiến chúng sanh chẳng thấy những ma nghiệp ấy.

Lúc ấy bốn đại đệ tử Phật vào thành Vương Xá thứ đệ khát thực. Tôn giả Xá Lợi Phất từ cửa thành đông vào, giữa đường gặp năm trăm ma tử tay cầm gậy bảo rằng:

Tỳ kheo! Nếu ngươi ca múa thì tốt, bằng không chúng ta sẽ giết ngươi.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói:

Này các đồng tử! Nay ta sẽ ca còn các ngươi thì múa.

Chúng ma tử nói:

Tốt lắm, thưa Đại đức.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói kệ rằng:

Ta nay chẳng cầu âm nhập giới

Vì trong nhiều đời bị dối lầm

Nếu người cầu các pháp như vậy

Người này trọn chẳng được giải thoát.

Nói kệ rồi, Tôn giả Xá Lợi Phất lại nói đà la ni cú: **Bà a la, bà a la, bà la bà a la, ma lợi chí bà la ha, tát đa bà la ha, a ma bà a la, xá ha.**

Nghe đà la ni ấy rồi, năm trăm ma tử tâm được điều phục, liền lễ bái sám hối nói rằng:

Bạch Đại đức Xá Lợi Phất! Nay tôi nên phát tâm Vô thượng Bồ đề quy y Tam Bảo, bỏ lìa tất cả ác nghiệp ma.

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên từ cửa thành nam vào, giữa đường gặp năm trăm ma tử tay cầm đao gậy bảo rằng:

Nếu ông ca vũ thì tốt, bằng không ta sẽ giết chết ông.

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên nói:

Thiện tai, này các đồng tử! Ta sẽ ca, các người sẽ múa.

Các ma tử nói:

Tốt lắm, thưa Đại đức!

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên nói kệ rằng:

Nay ta chẳng cầu ám nhập giới

Vì vô lượng đời bị gạt lăm

Nếu ai cầu các pháp như vậy

Người ấy trọn chẳng được giải thoát.

Nói kệ rồi, Tôn giả Đại Mục Kiền Liên lại nói đà la ni cú: **A bà ma, a bà ma, ra xà, xa ha xa, ma tha, xa ma tha, già già na bà ma, xá ha.**

Nghe đà la ni ấy rồi năm trăm ma tử tâm được điều phục lễ lạy sám hối mà nói rằng: “Bạch Đại đức! Nay tôi nên phát tâm Bồ đề quy y Tam Bảo, bỏ lìa tất cả sự nghiệp ác ma”.

Tôn giả Phú Lô Na Di Đa La Ni Tử từ cửa thành tây vào, giữa đường gặp năm trăm ma tử tay cầm đao gậy bảo rằng:

Nếu ông ca vũ thì tốt, bằng không ta sẽ giết chết ông.

Tôn giả Phú Lô Na Di Đa La Ni Tử nói:

Tốt, nay ta sẽ ca, còn các người thì múa.

Các ma tử đồng nói:

Tốt lắm, thưa Đại đức!

Tôn giả Phú Lô Na Di Đa La Ni Tử nói kệ rằng:

Nay ta chẳng cầu âm nhập giới

Vì trong nhiều đời bị dối lầm

Nếu ai cầu các pháp như vậy

Người ấy trọn chẳng được giải thoát.

Nói kệ ấy rồi, Tôn giả Phú Lô Na Di Đa La Ni Tử lại nói đà la ni: **Khê kiệt bà, kê kiệt bà, kê kiệt bà, mậu giá ninh, mậu giá ninh, a bạt đa ni, tì bạt đa ni, xá ha.**

Nghe đà la ni ấy, năm trăm ma tử tâm được điều phục, liền lễ bái sám hối nói rằng: “Bạch Đại đức! Chúng tôi nên phát tâm Vô thượng Bồ đề quy y Tam Bảo, bỏ lìa tất cả sự nghiệp ác ma”.

Tôn giả Tu Bồ Đề từ cửa thành bắc vào giữa đường gặp năm trăm ma tử tay cầm đao gậy bảo rằng:

Nếu ông ca vũ thì tốt, bằng không chúng ta sẽ giết chết ông.

Tôn giả Tu Bồ Đề nói:

Tốt, ta sẽ ca, còn các ngươi thì múa.

Các ma tử nói:

Tốt lắm, thưa Đại đức!

Tôn giả Tu Bồ đề nói kệ rằng:

Nay ta chẳng cầu âm, giới, nhập

Vì vô lượng đời bị dối lầm

Nếu ai cầu các pháp như vậy

Người ấy trọn chẳng được giải thoát.

Nói kệ xong, Tôn giả Tu Bồ Đề lại nói đà la

ni: Sa mậu đề, tỳ mậu đề, mậu lợi xà xà hê, tư lệ, tư lệ, bà tư lệ, bà tư lệ, ha bà tư lệ, phục đa câu trí tư lệ, sá ha.

Nghe đà la ni rồi, năm trăm ma tử tâm được điều phục lễ bái sám hối mà nói rằng: “Bạch Đại đức! Nay chúng tôi nên phát tâm Vô thượng Bồ đề quy y Tam Bảo, bỏ lìa tất cả sự nghiệp ác ma”.

Lúc bấy giờ do thần thông lực của Thế Tôn làm cho các chúng sanh trong thành Vương Xá, tất cả đều thấy địa thành trăm do tuần trong bốn cửa thành đều riêng có một đại đệ tử Phật. Trong thành xuất hiện một hoa sen lớn ngang rộng đủ hai mươi lăm trượng. Hoa sen lớn ấy, cọng bằng ngọc lưu ly, cánh bằng hoàng kim, tua bằng kim cang, có đến vô lượng cánh, hoa sen lớn ấy phóng ánh sáng chiếu ra xa. Chúng sanh đều thấy hoa sen ấy cao ba trượng. Các trời Tứ Vương Thiên cho đến trời Sắc Cứu Cánh Thiên cũng thấy như vậy. Trong hoa sen báu lớn ấy phát ra lời nói kệ, các nơi chư thiên và thế nhơn đều nghe:

Trong thế giới này Phật xuất hiện

Có thể xô dẹp hết các ma

Hay chuyển vô thượng diệu pháp luân

Điều phục chúng sanh thế giới này.

Đấng Lương Túc Tôn hay thành tựu

Ưu bà đề xá, Câu luật đà
Hay phá gốc ba thứ phiền não
Phật muốn đến đây điều chúng sanh.
Thấy rõ tam thể như bàn tay
Đủ tam tụ giới lời nói tịnh
Xa lìa ba cấu thương tất cả
Phật muốn đến đây điều chúng sanh.
Đủ tứ như ý, tứ vô úy
Điều phục tứ chúng nói tứ quả
Thường thích thuyết pháp chơn thật nghĩa
Đấng đại Pháp Vương vì chúng đến.
Có đủ ngũ lục và ngũ căn
Thành tựu công đức vô ngại trí
Vô thượng Thế Tôn vì chúng sanh
Tu bi độ thoát chúng ác đạo.
Điều phục sáu căn đượ thượng tín
Xa lìa lục nhập tu lục niệm
Có đủ lục thông chơn thật ngữ
Thế Tôn muốn đến điều chúng sanh.
Tất cả chúng sanh phiền não phược
Mê tối chẳng biết đạo giải thoát
Thường hành mê lộ chẳng biết thật
Tham trước điên đảo mất trí huệ.
Chẳng biết kia đây và sanh tử

Vì tham ngũ dục mà xa thiền
 Thế nên chẳng được chơn giải thoát
 Chẳng thể tu hành đáp lành trước.
 Chúng sanh chẳng biết sanh lão tử
 Vì vậy chẳng tu tam giải thoát
 Xa lìa tất cả thí giới huệ
 Nên chẳng ra khỏi ba ác đạo.
 Chúng sanh nếu lìa ngũ dục lạc
 Thân cận Như Lai nghe chánh pháp
 Chí tâm thọ trì nghĩa một kệ
 Người này giải thoát như Phật trước.

Âm thanh nói kệ này lại vang đến mười sáu
 trời Sắc giới. Lời kệ rằng:

Nếu ai tu tập pháp thanh tịnh
 Xa lìa tranh tụng tu thiền định
 Chí tâm chuyên niệm các giải thoát
 Không có tán loạn hoại phiền não.
 Chúng được mười ba pháp nhẫn nhục
 Xa lìa ác xúc và loạn tâm
 Ra khỏi tất cả sanh lão tử
 Tu tứ vô lượng các thiền định.
 Đoạn hẳn thường kiến và đoạn kiến
 Quá ba ác đạo được chánh định
 Quán vô thường vô ngã vô lạc

Được tùy pháp nhẫn như Phật trước.
Nếu muốn bỏ lìa như nước mũi
Quán tất cả Không, hành không khác
Thanh tịnh pháp giới và Bồ đề
Nơi pháp vô ngại như hư không.
Hay phá bốn ma diệt phiền não
Tu tập chánh đạo các phương tiện
Chẳng sợ tà kiến như sư tử
Nên gần bên Phật thì được đó.

Lúc hư không phát tiếng nói kệ như vậy, có vô lượng chúng sanh đến chỗ đại bửu liên hoa. Ma vương Ba Tuần tai nghe kệ ấy, mắt thấy trong thành Vương Xá có vô lượng chúng sanh đều ngồi dưới hoa sen báu lớn, lần lượt đến cung trời Sắc Cứu Cánh cũng như vậy. Ba Tuần rất khổ não nói với các ma vương rằng:

Các ngài lắng nghe lắng nghe! Nay Sa môn Cù Đàm hiện ảo thuật lớn, các ngài chẳng làm ma nghiệp được, chỗ ở các ngài chẳng mất rồi sẽ mất. Các ngài nên tuôn mưa đao bén, lửa ngọn, đá lớn xuống.

Có một ma vương bảo Ba Tuần rằng:

Sa môn Cù Đàm đều đã thành tựu vô lượng công đức đủ phước trí hai trang nghiêm và đại thần lực làm cho chúng ta cuồng loạn chẳng thể

tạo tác sự nghiệp ma được. Với Sa môn Cù Đàm nay lòng ta thật kính sợ lắm.

Lại có một ma vương bảo Ba Tuần rằng:

Nay ngài ngu si đi nơi tà đạo. Người vô tâm nếu thấy Sa môn Cù Đàm sẽ sanh lòng kính tin, hướng là người có tâm tốt. Nay nếu ngài muốn được lợi ích lớn thì nên chí tâm quy y tôn kính Sa môn Cù Đàm.

Lại có một ma vương bảo Ba Tuần rằng:

Nay ngài sao lại ưa ác hạnh tạo ác nghiệp. Ngài nên xa lìa nghiệp ác ma. Nay ngài chẳng thấy Như Lai Thế Tôn đến thành Vương Xá muốn ban vị cam lộ cho chúng sanh ư! Ngài đến đó nên đồng nhau quy y Sa môn Cù Đàm.

Các ma vương từ hư không xuống đất và thành Vương Xá, hoặc hiện hình quốc vương, hoặc hiện hình Chuyển Luân Vương có đủ bảy báu, hoặc hiện hình trời Tự Tại, hoặc hiện hình Sa môn, Phạm chí, Ni kiên tử, hoặc hiện hình Tứ Thiên Vương, hình Nhật Nguyệt, hình Thiên Đế Thích, hình Phạm Thiên, hoặc đứng, hoặc ngồi, hoặc lễ lạy ca ngợi, hoặc đi vòng khắp thành Vương Xá, hoặc lên trên thành. Hoặc thành hình sắc xanh áo trắng anh lạc trắng phan trắng lọng trắng, hoặc thân hình sắc vàng y đỏ anh lạc đỏ

phan đỏ lọng đỏ, hoặc thân hình sắc đỏ y xanh anh lạc xanh phan xanh lọng xanh, hoặc thân hình sắc thất bửu y thất bửu anh lạc thất bửu phan thất bửu lọng thất bửu, hoặc thân hình sắc lưu ly, hoặc thân hình sắc pha lê, các thứ sắc y các thứ anh lạc các thứ phan các thứ lọng. Hoặc có những vị hướng lên Phật rải các thứ hoa đốt các thứ hương và lễ lạy, hoặc ca tụng tán thán vũ múa.

Ba Tuần thấy vô lượng ma vương làm như vậy bèn cất tiếng kêu khóc nghĩ rằng: Nay ta mất hết phước báo, tất cả ma chúng thấy đều quy phục Sa môn Cù Đàm. Ta dầu mất phước không có bạn đảng nhưng ta vẫn có thể phá Sa môn Cù Đàm. Ta sẽ hiện thế lực tối hậu nhổ bỏ hoa sen ấy.

Ba Tuần liền đến gần hoa sen báu lớn ấy, dầu mắt thấy hoa mà nắm chẳng được. Dường như người đời nói ta có thể nắm điện chớp, dầu thấy điện chớp mà nắm chẳng được, Ba Tuần đối với hoa sen báu ấy cũng như vậy, dầu mắt thấy mà tay nắm chẳng được. Lòng Ba Tuần sâu não nghĩ rằng: Hoa sen như vậy nắm lấy còn không được huống là có thể nhổ bỏ. Ta nên phát xuất vô lượng ác thanh làm cho đại chúng kinh hãi bỏ Cù Đàm mà chạy tản lạc.

Dầu Ba Tuần phát tiếng ác lớn, nhưng đại chúng không có ai nghe tiếng ấy cả, chỉ có Ba

Tuần tự nghe, càng nghe càng kinh hãi run rẩy. Ba Tuần hai tay vỗ xuống đất vỗ mãi mà chẳng đụng đất được như là vỗ hư không, muốn lấy binh khí để đánh hàng tứ chúng mà không thấy được, lại càng sợ hãi hơn toàn thân rung chuyển như lá cây bị gió mạnh thổi. Ba Tuần tự nghĩ rằng: Nay ta mất hẳn tất cả phước đức tất cả thần lực, chỉ bằng ta mau trở về bốn cung, nếu không mau về chắc chết tại đây.

Nghĩ rồi muốn đi mà chẳng biết đường nào để đi, Ba Tuần lại nghĩ rằng: Nếu ta ở đây chẳng bao lâu Sa môn Cù Đàm và quyến thuộc đến sẽ tru lục ta, e rằng chúng sanh cõi này sẽ ngó thấy vậy ta nên chui vào đất; dầu muốn chui mà chui chẳng được.

Lúc ấy Ba Tuần trên dưới bốn phương đều chẳng thể chạy trốn được lại tự thấy thân mình tay chân đầu cổ cả năm chi đều bị trói chặt, càng sầu lo khổ não kêu khóc. Có một ma vương hiện hình Chuyển Luân Vương tên là Thánh Đạo nói kệ bảo Ba Tuần rằng:

Sao ông có chi phát ác thanh
Khóc lóc sầu lo thọ khổ não
Như Lai nay sắp đến liên hoa
Hay trừ chúng sanh các đau khổ.

Nay ông nếu muốn thọ an lạc
 Chí tâm quy y Vô Thượng Tôn
 Nếu ông chẳng thích bị trói chặt
 Nên theo lời ta quy y Phật.

Ba Tuần nghe lời kệ rồi nghĩ rằng: Ta vì được thoát khỏi nên trá quy y chớ chẳng phải thiệt lòng. Ba Tuần liền hướng về phía Phật chấp tay nói kệ:

Nay tôi quy y đấng Thế Tôn
 Hay phá chúng sanh các khổ não
 Lại cũng sám hối tất cả ác
 Nơi Phật quyền thuộc chẳng tạo nữa.

Ba Tuần nói kệ xong, liền được khỏi trói. Được khỏi trói rồi liền muốn trốn chạy về bốn xứ lại bị trói chặt như trước, lần thứ hai đến lần thứ bảy cũng như vậy. Đã chạy trốn chẳng được đành phải ở lại chí tâm nghe pháp.

* Lúc bấy giờ đức Thế Tôn vẫn ở Trúc Lâm thuyết pháp. Bốn Tôn giả đại đệ tử cùng các ma tử đi trong thành Vương Xá ca vũ tụng kệ, đại địa chấn động sáu cách, vô lượng nhơn thiên cảm thương mừng khóc bảo nhau rằng: “Khổ thay

---

* Hán tạng bộ Hạ quyển thứ 147, Đại Phương Quảng Đại Tập Kinh, phần thứ 9, quyển thứ 20.

lành thay, nay Phật vẫn còn tại thế gian mà các đại đệ tử bị chúng ma lừa gạt”. Họ bèn tụ họp cùng đến chỗ Phật bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Ngưỡng mong Như Lai buông bỏ tâm đại xả, tại sao? Vì có các ma muốn phá hoại Phật pháp.

Đức Phật nói:

Nay Ta sẽ vào thành Vương Xá giáo hóa chúng sanh phá ma nghiệp hiện đại thân thông làm Phật sự.

Lúc đức Phật sắp vào thành Vương Xá lại có chư thiên buồn kêu bạch Phật rằng: “Nay đức Thế Tôn muốn vào thành thật chẳng phải lúc. Tại sao? Vì hiện giờ trong thành có vô lượng ác quỷ đầy khắp hư không, vô lượng ác ma cầm đao lửa đá. Nếu Phật vào thành ắt sẽ bị hại”.

Còn có chư thiên nói: “Trong thành Vương Xá có năm trăm ma tử tay cầm đao kích muốn hại Phật”.

Còn có chư thiên nói: “Chẳng bao lâu Thích Chủng sẽ hoại”.

Còn có chư thiên nói: “Vô thượng pháp thuyền nay sẽ bị diệt tan, chúng sanh trong tam giới ai sẽ độ họ đến bờ giải thoát”.

Còn có chư thiên nói: “Tất cả chúng sanh thường bị phiền não triền nhiễu, nếu Vô Thượng Đại Sư bị hại thì ai sẽ làm cho họ được giải thoát”.

Còn có chư thiên bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Phật chẳng thấy trong hư không có vô lượng ma chúng muốn mưa đao lửa đá đó sao. Mong Như Lai vì thương chúng sanh chớ có nhập thành”.

Còn có chư thiên bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Trong thành Vương Xá có hai vạn ma đều riêng hiện hình Bà la môn, tay cầm đao kiếm muốn hại Như Lai, lại có hai vạn tay cầm sóc chờ Phật, lại có hai vạn ma tay cầm cung tên chờ Phật, lại có hai vạn ma tay cầm đuốc lửa lớn chờ Phật. Mong Như Lai nghe lời chúng tôi chớ vào thành”.

Đức Thế Tôn yên lặng đi vào cửa thành Vương Xá.

Chư thiên thần thủ thành khóc kêu Phật nói rằng:

Mong Như Lai chớ vào thành, tại sao? Vì hiện nay trong thành ác ma đầy khắp nơi, nếu Như Lai bị hại tại đây thì chúng tôi làm sao còn dám nhìn thấy chư thiên nữa. Nay ma chúng ở hư không muốn mưa đao bén lửa ngọn đá lớn xuống, nếu Như Lai bị hại thì chúng sanh đang đi đêm tối sẽ mất đuốc pháp sáng. Núi pháp lớn sụp đổ thì sanh

lão bệnh tử sẽ tự tại hoành hành.

Dầu nghe chư thiên nói lời cản ngăn, nhưng Thế Tôn vẫn không hứa khả.

Lại có chư thiên bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu Phật chẳng tiếc thân mạng ắt muốn buông bỏ còn có sáu thành lớn khác hà tất nơi đây. Như Lai nếu bị hại tại thành này thì làm sao chúng tôi không bị tiếng xấu trong vô lượng đời sau.

Lại có vô lượng chư thiên đến bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi đã từng thấy vô lượng chư Phật giáo hóa chúng sanh, thật chưa từng thấy ma chúng như vậy. Thế gian chúng sanh thường bị vô lượng ác phiến não vây bọc, gặp được lương y thông đạt vô lượng phương thuốc thật rất khó. Có chi đức Như Lai bỏ tâm đại từ đại bi.

Lại có chư thiên bạch rằng:

Thuở xưa trong vô lượng kiếp, Như Lai vì chúng sanh nên tu tập khổ hạnh nay lại muốn bỏ chúng sanh mà vất thân mạng. Mong ở lại diễn nói chánh pháp điều phục tất cả chúng sanh mê tối mà ban cho ánh sáng, kẻ lạc đường chỉ cho đường chánh, dứt hẳn tất cả khổ ba ác đạo, mong Như Lai ở lâu thế gian chớ bỏ thân mạng.

Chư thiên trời Tịnh Cư bảo hàng chư thiên ấy rằng:

Thôi chớ kêu khóc sầu não, Như Lai đầy đủ thập lực tứ vô úy, nay Phật muốn xô dẹp tất cả ma chúng. Giả sử có vô lượng vô biên chúng ma cũng chẳng thể động được một sợi lông của đức Phật.

Phạm Thiên Vương và Thiên Đế Thích Đề Hoàn Nhơn đến bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tất cả ma chúng định muốn làm hại Như Lai, mong Như Lai chớ đến đó. Đức Như Lai nên diệt vô minh tối cho chúng sanh. Ngày trước đức Thế Tôn vờ các chúng sanh hứa ban cam lộ vị cho họ, sự ấy chưa xong sao lại muốn bỏ thân mạng. Chớ có ý lúc trước dưới cội Bồ đề hàng phục được một ma vương rồi khinh miệt ma chúng khác, nếu Như Lai vào trong thành Vương Xá thì ắt phải diệt mất không còn nghi vậy.

Đức Thế Tôn phát âm thanh lớn vang khắp Đại thiên thế giới mà bảo rằng:

Lắng nghe lắng nghe, giả sử chúng ma đầy khắp mười phương thế giới tận thế lực của họ cũng chẳng làm động được một sợi lông của Phật. Xưa kia Phật vờ các chúng sanh hứa cho họ cam lộ vị, nay Phật sẽ diễn nói đệ nhất nghĩa để tăng

trường thiện pháp nói rõ chánh đạo để xứng nguyện của Phật. Thuở xưa trong vô lượng kiếp Phật vì các chúng sanh mà thọ nhiều khổ não, buông bỏ tất cả sở hữu những là kim ngân thất báu của cải quốc thành thê tử y phục món ăn uống cho đến thân mạng, dâng diệu hương hoa phan lọng đèn sáng cúng dường chư Phật, thọ trì tịnh giới tu hành nhẫn nhục, như vậy có ai làm hại Phật được. Với các chúng sanh Phật thường tu từ bi, ai có thể khiến Phật diệt mất được. Như trước kia Phật đã xô dẹp ma quyến thuộc nên biết nay đây Phật cũng có thể phá hoại tất cả chúng ma, các người chớ có kinh sợ.

Vô lượng chư thiên nghe lời ấy thấy đều vui mừng đồng xưng lên rằng: Nam mô Đại Sĩ Như Lai Thế Tôn phá đại ma chúng phá các phiền não lia hẳn tập khí, xô ngã núi kiêu mạn, nhổ bỏ cây sanh tử diệt ngày tháng chết, trừ tối vô minh, khuyến hóa tất cả tà kiến chúng sanh, đốt khô bốn dòng, thấp đức pháp lớn, chỉ đường Bồ đề, đánh trống pháp lớn, ban cho các chúng sanh vui thiện pháp, lại khiến giác ngộ tương bốn chơn đế, qua khỏi biển sanh tử vào nơi vô úy.

Chư thiên xưng lời ấy rồi dâng diệu hương hoa phan lọng kỹ nhạc cúng dường Phật, lại đem các thứ hoa đẹp rải khắp thành Vương Xá, những

là hoa mạn đà la, hoa ma ha mạn đà la, hoa mạn thù sa, hoa ma ha mạn thù sa, hoa ca ca la, hoa ma ha ca ca la, hoa ba lũ sa, hoa ma ha ba lũ sa, hoa chiêm bà la, hoa ma ha chiêm bà la, hoa hoan hỷ, hoa đại hoan hỷ, hoa ái lạc, hoa đại ái lạc, hoa ba lợi chất đa, hoa câu tỳ giá la, hoa ưu bát la, hoa câu vật đầu, hoa ba đầu ma, hoa phân đà lợi... Các thứ hoa như vậy che đầy những con đường Phật đi, hai bên đường có hàng cây thất bửu cao bằng một cây đa la, khoảng giữa các cây thất bửu có suối trong bát vị. Trên hư không có đông nhiều chư thiên tay cầm thượng diệu phan lọng thất bửu, mưa các thứ hoa thất bửu, các thứ hương quý như ngưu đầu chiên đàn và bạch chiên đàn kiên ngạnh trầm thủy, các thứ hoa hương mưa khắp các con đường Phật đi. Còn có các thứ vi diệu kỹ nhạc đồng thời trôi lên cúng dường ca ngợi Phật. Tất cả nhơn dân thấy đều trang nghiêm quét dọn chỗ Phật đi ngoài thành Vương Xá. Các quyền thuộc chúng ma thì trang nghiêm trong thành.

Đức Thế Tôn vào thành Vương Xá tâm vào Thủ lãng nghiêm định thị hiện tám mươi thứ hình hảo. Nếu ai thờ voi thì thấy hình voi, ai thờ sư tử thì thấy hình sư tử, ai thờ bò thì thấy hình bò, ai thờ chim mạng mạng thì thấy hình chim mạng mạng, ai thờ quý thì thấy hình quý, ai thờ cá rồng

quy rùa thì thấy hình cá rồng quy rùa, ai thờ Phạm Thiên tự tại thì thấy hình Phạm Thiên tự tại, ai thờ Kiến Đà tám tay thì thấy hình Kiến Đà tám tay, ai thờ Thiên Đế Thích thì thấy hình Thiên Đế Thích, ai thờ A tu la, Ca lâu la, hồ, sói, heo, nai, nhựt, nguyệt, tinh tú, quốc vương, đại thần, nam nữ lớn nhỏ, Sa môn, Bà la môn, Tứ Thiên vương, Dạ xoa, Bồ tát, Như Lai v.v... đều theo chỗ thờ của ai thì kẻ ấy thấy tượng hình mình thờ. Thấy rồi đều xưng: “Nam mô nam mô vô thượng Thế Tôn!” và chấp tay cung kính lễ lạy cúng dường.

Lúc ấy Tiên nơn Quang Vị ở Tuyết sơn cùng các đệ tử xuống cửa thành tây đứng bên đường chờ Phật. Tiên nơn Quang Vị thấy Phật thân là hình tiên nơn được sự cúng dường của vô lượng chúng bèn nói rằng: “Người như vậy chơn thật Đại tiên kham thọ thế gian nơn thiên cúng dường. Tại sao? Vì là tướng phước đức vậy, ta làm thế nào biết được kia lớn hay ta lớn. Nay ta nên hỏi kinh sách và xuất gia bao lâu”. Tiên nơn Quang Vị bảo đệ tử mình rằng:

Này các đệ tử! Tiên nơn kia đức tướng đều thành tựu rõ ràng có thể biết là bậc thông minh sáng suốt hay hiểu thâm nghĩa, các người nên

phải chí tâm kính tin. Như ta đã thấy tướng thơ ghi rõ thì người ấy ắt có thể nói đạo vô thượng, có thể làm cho ta ra khỏi sanh tử.

Năm trăm đệ tử đồng thanh nói: “Lành thay lành thay, như lời thầy nói”. Quang Vị cùng năm trăm đệ tử đồng đến chỗ Phật hỏi rằng:

Ngài là ai vậy?

Đức Phật nói: “Là Bà la môn”.

Quang Vị hỏi: “Họ ngài là gì”?

Đức Phật nói: “Ta họ Cù Đàm”.

Quang Vị hỏi: “Ngài thọ giới gì”?

Đức Phật nói: “Ta thọ ba thứ giới”.

Quang Vị hỏi: “Ngài tu tập hạnh gì”?

Đức Phật nói: “Ta tu hạnh Không”.

Quang Vị lại hỏi: “Ngài xuất gia đến nay được bao lâu”?

Đức Phật nói: “Từ lúc có đủ đại trí”.

Quang Vị hỏi: “Ngài có đọc tụng sách tinh tú chăng”?

Đức Phật hỏi lại: “Ngài nay đọc tụng sách ấy được lợi ích gì”?

Quang Vị đáp: “Nay ta tụng sách ấy giáo hóa chúng sanh được cúng dường nhiều”.

Đức Phật hỏi: “Ngài biết sách ấy rồi có thể qua khỏi được sanh lão tử chăng”?

Quang Vị hỏi: “Thưa Cù Đàm! Sanh lão bệnh tử làm thế nào có thể dứt được”?

Đức Phật nói: “Nếu người chẳng thể dứt được sanh tử thì cần gì đọc tụng sách tinh tú như vậy”.

Quang Vị lại nói: “Thưa Cù Đàm! Nếu Ngài chẳng biết sách tinh tú trên thân có chỗ đi của tinh tú. Như chỗ tôi biết thì Cù Đàm quyết định thông đạt rốt ráo tinh tú như vậy”.

Đức Phật hỏi: “Thế nào gọi là tinh tú đạo”?

Quang Vị đáp:

Đó là hai mươi tám vì tinh tú, mặt nhật mặt nguyệt đi theo, tất cả chúng sanh ngày tháng năm tuổi thấy đều hệ thuộc. Tất cả tinh tú dấu tích có bốn phần:

Phương Đông có bảy vì tinh tú, đó là các vì sao Giác, Can, Đê, Phóng, Tâm, Vĩ, Cơ. Nếu ngày sanh của người thuộc sao Giác thì miệng rộng bốn ngón trán cao cũng vậy, thân phía hữu có nhiều nốt đen trên ấy có lông, nên biết người này nhiều của giàu sang, trán rộng như voi thì thông minh nhiều trí quyền thuộc đông mạnh, cổ ngắn hai ngón chân dài tả hữu như vết dao thì có vợ con đông, tánh tình ác hiểm khinh tháo, thọ

tám mươi tuổi, lúc bốn mươi tuổi bị suy khổ, con trai trưởng chẳng thọ, lòng ưa pháp sự, suy hoạn ở nơi lửa. Người thuộc sao Giác thì có những tướng như vậy.

Người ngày sanh thuộc sao Can thì tâm ưa pháp sự bảm tánh khéo giỏi thông minh phú quý có nhiều lòng tâm quý, kẻ oán thù chẳng hại được, thích muốn xuất gia, bảm tánh dịu hòa nhẹ nhàng đích sắc không chỗ che giấu, thọ sáu mươi tuổi, lúc ba mươi tuổi mang bệnh nặng, quanh cổ bốn ngón sẽ có vết sẹo, chẳng hạn con cái. Người thuộc sao Can thì có những tướng như vậy.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Đê thì thân dũng kiện, giàu lớn hào quý, thọ hai mươi lăm tuổi, thân bên tả có nốt ruồi đen, có ác tâm đối với cha mẹ, kính trọng người xuất gia với quyền thuộc mình thì chẳng thể làm lành tốt.

Thưa Cù Đàm! Người sanh ngày thuộc sao Phóng thì bảm tánh tệ xấu ngu đần vô trí, giàu lớn hào quý, thân bên hữu có nốt ruồi đen, thọ ba mươi lăm tuổi chết vì binh đao, hạn với anh em trai.

Thưa Cù Đàm! Người sanh ngày thuộc sao Tâm thì giàu sang nhiều của cải, ngu si bị bệnh phong, thọ bốn mươi lăm tuổi, đầu có vết sẹo, có

danh tiếng lớn, các độc chẳng bị trúng, vợ con chẳng thích ư.

Thưa Cù Đàm! Người sanh ngày thuộc sao Vĩ có đủ tướng tốt hùng mạnh giàu sang được đại tự tại, hai vú tướng vòng xe, có danh tiếng lớn, thân có ánh sáng hơn nhứt nguyệt, thông minh đại trí không ai hơn, ưa thích xuất gia hay điều phiền não tăng trưởng quyền thuộc, có nhiều tâm quý, thọ trăm tuổi, lúc bốn mươi tuổi tạm có bị khổ, ngực có đức tướng người thích thấy, chẳng hạp cha mẹ.

Thưa Cù Đàm! Người sanh ngày thuộc sao Cơ thì ưa thích tranh tụng phạm nhiều cấm giới, bảm tánh xấu ác người chẳng thích thấy, tham dục xí thạnh, thọ sáu mươi tuổi nghèo cùng khốn khổ, thường thích rong đi, răng nhỏ thưa, ngực hông gầy cứng.

Đó là người ngày sanh thuộc các sao phương Đông thì có các tướng như vậy.

Thưa Cù Đàm! Phương Nam có bảy vì tinh tú, đó là các vì sao: Tinh, Quỷ, Liễu, Thất Tinh, Trương, Dục, Chân.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Tinh thì có nhiều của cải được người cung kính, tâm ưa thích pháp, rún có vết sẹo, thọ tám mươi

tuổi, có lòng từ hiếu thảo cúng dường cha mẹ sư trưởng, tâm không xan lẫn, có nhiều tà quý, suy họa tại thủy.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Quỷ thì xan lẫn đoản thọ, dưới rún bốn ngón tay sẽ có nốt đen, chẳng hạn cha mẹ, ưa tranh tụng.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Liễu thì giàu sang trì cấm giới ưa pháp sự, thọ bảy mươi lăm tuổi quyền thuộc tăng trưởng, vai có nốt đỏ, kính mến người nói pháp, được người tin phục, sau khi chết sanh cõi trời.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Thất Tinh thì ưa làm nghề trộm cướp, gian dối siểm khúc bạc đức đoản thọ, cử động thô rần ngu si cuồng ngốc, ắt bị chết về binh đao.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Trương thì thọ tám mươi tuổi, thích âm nhạc, tóc thưa ít, lúc hai mươi bảy tuổi tạm suy đến ba mươi ba tuổi thì giàu sang, dũng kiện, có danh tiếng lớn, thông minh, không xan lẫn, thích pháp, tà quý, chẳng hạn cha mẹ và anh em trai, cổ có vết sẹo, quá ba mươi lăm tuổi mới có con cái, âm có nốt đen, vế có nốt vàng.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Dục thì giỏi biết toán số, xan lẫn tánh ác độn căn

tà kiến, thân bên hữu có nốt đỏ, thọ ba mươi ba tuổi, tuyệt không có con cái.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Chẩn thì giàu lớn hào quý quyền thuộc đông nhiều, thông minh dũng kiện, ưa pháp mền pháp, kính mền người thuyết pháp, thọ trăm tuổi, chết sanh cõi trời.

Người ngày sanh thuộc các sao phương Nam thì có những tướng như vậy.

Thưa Cù Đàm! Phương Tây có bảy vì tinh tú, đó là các vì sao: Khuê, Lâu, Vị, Mão, Tất, Tuy, Sâm.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Khuê thì hai má sẽ có nốt đen, trì giới ưa pháp kính người thuyết pháp, giàu sang thích bố thí, trên thân có vết phỏng lửa, thọ năm mươi tuổi.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Lâu thì thọ mạng ngắn ngủi bần cùng khốn khổ, ưa thấy phá giới, tâm xan lẫn, gôi có vết sẹo, thọ ba mươi tuổi, chẳng hạn với anh.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Vị thì chẳng hạn cha mẹ, mất nhiều của cải ruộng vườn nhà cửa, gôi có nốt đen, quá hai mươi hai tuổi được đại phú quý, chẳng xan lẫn ưa bố thí.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Mão thì ưa chánh pháp có khẩu biện tài, thông minh giàu sang, có danh tiếng lớn, hộ trì cấm giới, được người kính tin, gỏi có nốt xanh, thọ năm mươi tuổi, chết sanh cõi trời.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Tất thì được người tin phục, tánh dữ ưa đấu tranh nơi chị và em gái mình có lòng tham, giàu sang, nhiều oán thù, thường đau nơi ngực, chẳng hạn tiền của, thân bên tả có nốt đen, thọ bảy mươi tuổi.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Tuy thì giàu sang ưa bố thí, tâm quý không tham lam, không có bệnh khổ, người thích thấy, thọ tám mươi tuổi, suy tại lúc bảy mươi tuổi, chết sanh cõi trời.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Sâm thì bầm tánh tệ ác tạo nhiều nghiệp ác, làm lính giữ ngục, thiên nhiều tham dục, thông minh, nghèo khổ, thân có nhiều nốt đen, thọ sáu mươi lăm tuổi.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc các vì sao phương Tây thì có các tướng như vậy.

Phương Bắc có bảy vì tinh tú, đó là các vì sao: Đẩu, Ngưu, Nữ, Hư, Ngụy, Thất, Bích.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Đẩu thì bạ̉m tĩn̄ ngu si tham lam chặ̉ng biệ́t đủ, nghèo cụ̀ng tạ́nh ác, thọ mạng ngặ́n ngủi, da đ̣en gầy ọ̉m, sẽ cḥết vì ặn uộ́ng.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Ngưu thì ngu si nghèo cụ̀ng, ưa trộm cắp, tâm nhiều gan̄h ghét, thọ bảy mươi tuổi, không có vợ con.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Nữ thì tr̄i giớ̄i ưa bộ thí, lòng bàn chân có nốt đ̣en, tặ̉ng trưởng quyệ́n thuộc, thọ tám mươi tuổi, có danh tiếng lớn, không có b̄nh khọ̉, hạp với cha mẹ và anh em.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Hư thì phước đự́c giàu sang đượ̣c thân quyệ́n m̄n ưa, tạ́nh xan lậ̃n chặ̉ng bộ thí, dưới lòng bàn chân sẽ có nốt đ̣en, thọ sáu mươi lăm tuổi.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Nguy thì thân không có b̄nh khọ̉, thông minh, tr̄i giớ̄i, thông đ̄ạt thể sự, giàu sang nhiều của, hạp với quyệ́n thuộc, thọ tám mươi tuổi.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Thất thì bạ̉m tạ́nh t̄t ác phạm nhiều cậ́m giớ̄i, làm người sang giàu thọ trăm tuổi, cḥết đ̄ọa ác đ̄ọa, chặ̉ng hạp cha mẹ và anh em.

Thưa Cù Đàm! Người ngày sanh thuộc sao Bích thì hùng mãnh có sức lực giàu sang tôn vinh, có danh tiếng lớn, quyền thuộc tăng trưởng, chẳng hạp cha mẹ, thọ trăm tuổi, thích pháp xuất gia, kính người học pháp, thông minh nhiều trí, giỏi hiểu thế sự.

Người ngày sanh thuộc các vì sao phương Bắc thì có các tướng như vậy. Nếu ai thông đạt rõ ráo sách tướng như vậy thì có trí huệ lớn.

Đức Phật nói:

Này Tiên nơn Quang Vị! Chúng sanh đi trong u tối, thủ trước điên đảo bị phiền não hệ phục nên chạy theo sách vở tinh tú như vậy.

Này Tiên nơn! Tinh tú dầu tốt, cũng còn sanh vào các loài trâu ngựa heo chó, cũng có đồng thuộc một vì sao mà có giàu nghèo sang hèn sai khác. Vì vậy nên phải biết đó là pháp bất định.

Này Tiên nơn! Ngài là người đắc thiên, Ta là bực Nhứt thiết trí, sao Ngài chẳng hỏi Ta nơn duyên giải thoát, mà lại hỏi Ta về sự như vậy.

Quang Vị nói:

Nay Ngài hiện có thân thể như thế nơn không khác, mà tìm sự ấy thì cùng Tiên nơn không khác, nay ta thật chẳng biết Ngài là thiên,

là tiên, là rồng hay là quý! Tiếng Ngài nói như âm thanh Phạm Thiên, hình sắc như bực cổ tiên nhơn. Sắc tướng ấy và sự nghiệp ấy từ trước đến nay ta chưa được nghe thấy. Vì vậy nên ta hỏi Ngài là ai? Hệ thuộc nơi ai? Họ tên là gì? Tuyên nói sự gì? Mong được Ngài nói rộng ta sẽ lắng nghe thọ lãnh.

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

Nếu ai học tập sách tướng số
 Người ấy chẳng biết được đây kia
 Nếu ai bị phiền não hệ phược
 Chẳng được giải thoát thường thọ khổ.
 Nay Ta có đủ lực thần thông
 Nên gọi là đại Bà la môn
 Lục ba la mật là họ Ta
 Dùng lực hòa kính điều các căn.
 Ta đã thọ trì ba thứ giới
 Tu môn Không, Vô tướng, Vô nguyện
 Lúc xưa mới phát tâm Bồ đề
 Ta được gọi là đại xuất gia.
 Ta đều chẳng thấy một pháp tướng
 Nên chẳng nói đến sách tinh tú
 Pháp không chúng sanh không thọ mạng
 Nên Ta nói không ngã không tranh.

Đã qua bờ ba thọ, ba hành
Dứt hết tướng nên không có tướng
Ta đã chơn thật biết các pháp
Vì vậy nên được đại tịch tĩnh.
Nếu không chường ngại như hư không
Dầu hành Bồ đề chẳng thấy pháp
Tu tập cấm giới đại nhân nhục
Liên được vô tướng đại trí huệ.
Nếu chẳng thấy nghiệp cầu quả báo
Như pháp chẳng chuyên được Bồ đề
Tâm chẳng tham trước tất cả âm
Cũng lại chẳng thấy có đây kia.
Lại chẳng thấy biết mé Bồ đề
Đây hay mau được Bồ đề đạo
Không có tướng mạo không tướng niệm
Nơi tất cả pháp không giác quán.
Cũng chẳng tham trước nơi các pháp
Thì hay chứng được Nhứt thiết trí
Nếu ai tu tập tịnh Phạm hạnh
Người ấy được gọi Bà la môn
Quán sát các pháp như hư không
Người ấy liền được tên Đại Giác.

Nghe đức Thế Tôn nói kệ ấy rồi, Quang Vị
Tiên nhọn và các tiên nhọn quyền thuộc tất cả

đều thấy bốn thân Như Lai. Thấy bốn thân Phật rồi thiện căn trước theo đến chúng được Bửu tràng tam muội. Được tam muội này có thể quan sát tất cả tam muội nên gọi là Tràng, nơi các tam muội được tự tại nhập vào tất cả cảnh giới của tất cả tam muội nên gọi là Bửu Tràng tam muội. Quang Vị chấp tay cung kính, cầm hoa vi diệu đầy một bụm nói kệ tán thán đức Phật:

Như Lai thành tựu vô lượng đức
 Đường như đại hải nước tràn đầy
 Công đức quang minh rất vi diệu
 Đều chiếu khắp Đại thiên thế giới.
 Dũng mãnh tinh tấn đại trí huệ
 Cao hơn tất cả các chúng sanh
 Có đủ tâm đại từ đại bi
 Vì vậy tôi lạy Vô Thượng Tôn.
 Như Lai dứt hẳn các phiền não
 Nên tôi cúi lạy đại Tiên Sư
 Thanh tịnh kim sắc giới quang minh
 Nay tôi lễ kính mặt nhật Phật.
 Hay khô chúng sanh các phiền não
 Hay nói chơn thật Bồ đề hạnh
 Hay hoại tất cả núi phiền não
 Chuyển chánh pháp luân tôi vô thượng.
 Nay tôi tu tập hạnh Bồ đề

Đề được vô thượng đại trí huệ
Như Lai đầy đủ tất cả tướng
Nguyện ký lúc tôi được Bồ đề.
Tôi sẽ dứt phiền não thế nào
Độ các chúng sanh khổ thế nào
Diễn nói chánh chơn đạo thế nào
Bình đẳng dường như mười phương Phật.
Chúng sanh tam thế tạo nghiệp ác
Tôi sẽ làm sao khiến họ dứt
Thân khẩu ý tôi có nghiệp lành
Nguyện nhơn duyên này dứt kiết họ.
Dứt hẳn tất cả bịnh phiền não
Thân thọ diệu lạc như Phật trước
Khiến thân diệu sắc các căn đủ
Xa lìa các ác tu pháp lành.
Dứt trừ chúng sanh các tà kiến
Tu tập đầy đủ chánh tri kiến
Được biết túc mạng thích nghiệp lành
Vượt biển sanh tử đến bờ kia.
Sáu ba la mật được đầy đủ
Biết Phật thâm pháp thường tại thế
Thích tuôn mưa pháp lớn vô thượng
Khiến các chúng sanh lìa nghèo đói.
Thân khẩu ý tôi nếu có ác

Nay ở trước Phật đều sám hối
 Nay tôi có bao nhiêu phước đức
 Ban cho chúng sanh sớm thành Phật.
 Tôi mời tất cả các chúng sanh
 Khuyên họ vun trồng giống Bồ đề
 Lúc tôi vì chúng sanh thọ khổ
 Nguyên chẳng sanh hối và thối chuyển.
 Thanh tịnh thế giới và chúng sanh
 Được vô ngại trí tịnh pháp giới
 Nếu tôi chơn thật được Phật đạo
 Nguyên rải hoa này thành lọng hoa.

Quang Vị liền rải hoa, lúc ấy Đại thiên thế
 giới chấn động sáu cách, có vô lượng chúng sanh
 lòng kính vui. Những chúng sanh thờ voi thấy
 Phật là hình voi ấy nói rằng: “Tại sao voi này có
 đại phước đức khiến tiên nhơn ấy kính lễ cúng
 dường”. Các chúng sanh tùy theo chỗ thờ mà tự
 thấy Phật hình ấy đều nói như vậy. Cho đến
 chúng sanh kính thờ Phật thấy tiên nhơn ấy kính
 lễ cúng dường Phật, họ thấy như vậy rồi sanh
 lòng tin lễ lạy cúng dường.

Bảy giờ Thế Tôn xuất Thủ lăng nghiêm định.
 Xuất định rồi, tất cả chúng sanh đều thấy thân
 Phật, họ đều sanh lòng cung kính vui mừng, mỗi
 người theo sức mình đều cung kính cúng dường.

Đức Thế Tôn bảo Quang Vị rằng:

Này thiện nam tử! Tất cả chư thiên thấy ông quyết định phát tâm Vô thượng Bồ đề họ đều vui mừng hớn hở nên khiến đại địa chấn động sáu cách.

Này thiện nam tử! Ông sẽ thành tựu vô lượng trí huệ rồi sau mới được Phật đạo Vô thượng, sẽ ở nơi vô lượng thế giới thấp đền pháp lớn.

Này Quang Vị! Đời vị lai quá ba a tăng ký kiếp phương Bắc thế giới này có thế giới tên là Hương Hoa, cõi nước ấy công đức trang nghiêm như Cực Lạc thế giới của Phật A Di Đà. Ông sẽ ở trong thế giới Hương Hoa ấy thành Phật hiệu Quang Công Đức Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn thường tuyên nói pháp Đại thừa, trọn chẳng nói pháp Thanh văn Duyên giác.

Đại chúng tai nghe mắt thấy Quang Vị tiên non được Thế Tôn thọ ký thành Phật thấy đều vui mừng cung kính cúng dường. Năm trăm tiên non đệ tử và vô lượng chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề kiên cố không thoái chuyển.

Lúc bấy giờ đức Thế Tôn biết rõ tâm của chúng ma, Phật liền nhập tam muội, do sức tam

muội khiến thành Vương Xá có mười hai thành môn, trong mỗi thành môn có một Như Lai. Chúng ma thấy mười hai Như Lai, họ tự hiện thân hoặc hình tiên ngũ thông cho đến hoặc tự hiện thân ra hình Phạm Thiên đồng dâng diệu hương hoa phan lọng kỹ nhạc cúng dường Phật.

Lúc đức Thế Tôn vào thành rồi lấy chân ấn đất làm cho toàn cõi Đại thiên thế giới chấn động sáu cách, trong ấy tất cả như thiên, A tu la, Đề Thích, Phạm Thiên, Tứ Thiên vương tất cả chúng sanh thấy đều được thấy. Chúng sanh thập phương thế giới đều đến tập họp tại thành Vương Xá mang theo hương hoa dâng cúng dường Phật. Do Phật thần lực khiến trong khối hương hoa nói kệ rằng:

Ai muốn dứt hẳn ba ác đạo
 Phải nên phát khởi tâm Bồ đề
 Ở trong sanh tử tự giác ngộ
 Thì hay độ thoát các chúng sanh.
 Ai muốn lìa các việc nhọc ác
 Phải nên tu tập nơi chánh định
 Nếu ai được gặp chư Như Lai
 Người ấy liền được thọ ký đạo.
 Như Lai Đại Sĩ lợi chúng sanh
 Nay đến vào thành Vương Xá này

Muốn dẹp tất cả các chúng ma
Muốn chuyển vô thượng chánh pháp luân.
Phật vì ngũ trược các chúng sanh
Tuyên nói tam thừa Thủ lãng nghiêm
Như Lai nay muốn đại thọ ký
Muốn nghe thật nghĩa nên qua đó.

Âm thanh nói kệ ấy được nghe khắp mọi nơi. Ca Lan Đà Trúc Lâm tinh xá chư Bồ tát chư A la hán đều đến tập họp trong Vương Xá thành, cho đến mười phương vô lượng thế giới hoặc tịnh độ hay uế độ, cõi có Phật hay cõi không có Phật, tất cả chúng sanh đều đến tập họp.

Lúc bấy giờ đức Thế Tôn nhập Phật trang nghiêm anh lạc tam muội. Do sức tam muội ấy làm cho toàn cõi Ta Bà thế giới thanh tịnh trang nghiêm đồng như quốc độ của đức Như Lai Biến Kiến Phật. Quang minh của Thế Tôn tịnh diệu chúng sanh thích thấy. Tất cả chúng sanh trong vi trần thế giới mười phương cũng đều thích thấy quang minh thanh tịnh vi diệu của Thế Tôn, cũng thích nghe âm thanh của Thế Tôn.

Chư Bồ tát ở mười phương vô lượng Phật độ cũng đến thành Vương Xá tụ họp. Vô lượng Bồ tát đều dâng cúng đức Thế Tôn, hoặc có Bồ tát mưa các thứ hương thơm, hoặc có Bồ tát mưa các

thứ hoa đẹp, hoặc có Bồ tát mưa chơn châu bửu, hoặc có Bồ tát mưa diệu anh lạc, hoặc có Bồ tát mưa kim ngân lưu ly pha lê xa cừ mã não chơn châu thất bửu, hoặc có Bồ tát mưa chiêm đàn trầm thủy các thứ hương, hoặc có Bồ tát mưa ngưu đầu chiêm đàn, hoặc có Bồ tát mưa các thứ hoa như là hoa tu mạn na, hoặc có Bồ tát dùng chơn bửu pháp tán thán đức Phật. Hoặc có Bồ tát hiện làm hình Phạm Thiên, Đế Thích, Thiên vương, hình Ma vương, hình Tự Tại thiên, hình Kiên Đà thiên, hình Bát Tý thiên, hình Chuyển Luân Vương, hình trần bửu, hình núi, hình rừng cây, hình đại thần trưởng giả nam nữ sư tôn, hình các thú vương như: voi ngựa thủy ngưu v.v... chư Bồ tát hiện các hình tượng như vậy rồi đồng thẳng đến Vương Xá thành chỗ hoa sen báu lấy tay chạm hoa làm hoa lay động. Liền lúc ấy tất cả chúng ma nam nữ lớn nhỏ và các quyến thuộc ma thấy đều dao động sanh lòng kinh hãi nói rằng có chi mà cung điện chúng ta khuynh động thế này. Hay là bực tôn quý của chúng ta sắp thôi thất mất phước trời chãng? Hay là chúng ta sẽ tiêu diệt chãng? Lúc trước chúng ta thường thấy thế giới này có đủ ngũ trược uế hôm nay có sao lại trang nghiêm thanh tịnh. Chúng ma thấy mười phương thanh tịnh Bồ tát tụ hội Vương Xá thành, tự nghĩ

rằng đây là do quang minh nghiêm lệ của Phật Thế Tôn mà chúng sanh thích thấy nên có cảnh tượng như vậy. Chúng ma nhân đến chẳng thấy quyền thuộc mình còn có một người nào nên lại tự nghĩ tại sao ta không đến chỗ đức Phật để được gần gũi cúng dường.

Ma vương Ba Tuần đến chỗ đức Phật chấp tay cung kính nói kệ rằng:

Nay tôi quy y đức Như Lai
Đã được hoan hỷ chí tâm ưa
Nguyện được buông thả về nhà mình
Về rồi sẽ nghe diễn chánh pháp.

Đức Phật nói kệ đáp rằng:

Ta chẳng dùng khứ lai khuyên người
Tánh tướng các pháp cũng như vậy
Nay người nếu có đại thần thông
Tùy ý tự tại không ai ngăn.

Ba Tuần lại nói kệ rằng:

Như Phật Thế Tôn chơn thật ngữ
Nay thật không ai ngăn cản tôi
Lúc tôi vừa muốn trở về nhà
Liền thấy thân mình bị ngũ phược

Đức Phật nói:

Ta đã dứt hẳn tất cả hệ phược muốn cởi hệ

phước cho tất cả chúng sanh, Ta cũng chẳng nghĩ nhớ các ác của chúng sanh, nên Ta được gọi là giải thoát hệ phước.

Thấy mười phương chúng sanh đều đả tập hạp, đức Thế Tôn nói kệ rằng:

Tất cả đại chúng chí tâm nghe
 Xa lìa tất cả lưới tâm nghi
 Nay lời Ta nói bất tư nghị
 Nên phải xem kỹ nghiệp nhơn duyên.
 Vô thượng Thế Tôn đời khó có
 Pháp, Tăng hai bửu cũng như vậy
 Thân người khó được tin cũng khó
 Tâm bố thí phước điền đều khó.
 Khó được xa lìa khỏi bát nạn
 Được như pháp nhẫn cũng khó hơn
 Tâm ấy khó được mà điều phục
 Tu Không tam muội lại cũng khó.
 Tu thiện tư duy như pháp tánh
 Hai sự như vậy cũng đều khó
 Tất cả phiền não khó xa lìa
 Chứng được Bồ đề lại cũng khó.
 Nay ta nói sự đến Bồ đề
 Dường như người đời nói biến hóa
 Pháp của Ta nói rời lìa ái

Hay phá tối tăm tu pháp lành.
Phật dạy vô thượng chánh chơn đạo
Nên phải chí tâm siêng tu tập
Nếu muốn xa lìa ba ác cầu
Và tất cả các ma nghiệp khác.
Chẳng bị phiền não nó làm hại
Phải nên theo Phật nghe chánh pháp
Nếu muốn có đủ ba thứ giới
Phải học đủ ba giải thoát môn.
Liền hay phá hoại tam giới kiết
Cũng hay qua khỏi ba ác đạo
Nếu chẳng dứt tuyệt tánh Tam Bảo
Vì hộ chánh pháp táng thân mạng.
Thì hay có đủ vô lượng thông
Người ấy gọi là như pháp trụ
Ở nơi tam thế không giác quán
Cũng chẳng còn trước tam thế pháp.
Người ấy hay qua khỏi tam giới
Cũng còn chứng được như pháp nhẫn
Phàm phu thường bị vô minh che
Luôn bị tứ đảo nó vây bọc.
Nơi không có pháp tướng là pháp
Nơi không có vật tướng là vật
Vì nhơn duyên ấy gọi điên đảo

Người như vậy đi nơi tà đạo.
 Nếu ai nói rằng mắt thấy sắc
 Cho đến nói ý hay biết pháp
 Người như vậy đi nơi điên đảo
 Lưu chuyển sanh tử vô lượng kiếp.
 Nếu ai tu tập được tứ thiền
 Thì được gọi là thế gian huệ
 Hay độ tất cả các điên đảo
 Ở nơi sanh tử cũng giải thoát.
 Ai hay điều phục các chúng sanh
 Cũng hay xa lìa khỏi tứ lưu
 Người như thế ấy khô sanh tử
 Cũng hay đến được nơi bỉ ngạn.
 Nếu ai đầy đủ tứ như ý
 Thì gọi Bồ tát vô sở úy
 Cũng hay dứt hẳn dòng sanh tử
 Khiến các chúng sanh thoát khùng bố.
 Nếu ai tỏ rõ biết ngũ âm
 Người ấy hay đến bờ vô lậu
 Biết rõ bắt sanh cũng bắt diệt
 Hay khiến chúng sanh đến bỉ ngạn.
 Nếu ai ở trước Phật Thế Tôn
 Sám hối phát lộ tất cả tội
 Người ấy xa lìa các tà kiến

Hay đến bỉ ngạn khỏi sanh tử.
Quán sát sanh tử nhiều thọ khổ
Hạnh nghiệp hơn duyên đọa ác đạo
Do vì hơn duyên gần ác hữu
Nên tạo vô lượng các ác nghiệp.
Nếu hay xa lìa ác trí thức
Cũng hay xa lìa các tà kiến
Người ấy hay quán lỗi sanh tử
Cũng hay học hỏi đệ nhất nghĩa.
Nếu ai hay quán đệ nhất Không
Người ấy hay uống vị cam lộ
Phật thường tuyên nói đệ nhất nghĩa
Người chí tâm nghe không có tướng.
Phật nói lục nhập chơn thật Không
Không có tạo tác không kẻ thọ
Chúng sanh điên đảo nói có tướng
Pháp tánh chơn thật vô sở hữu.
Nếu có chúng sanh lục thọ ái
Thì hay sanh ra như lục xúc
Lục xúc như vậy chơn thật Không
Tất cả các pháp cũng đều Không.
Như nhất pháp tánh các pháp vũ
Như tất cả pháp một cũng vậy
Tất cả các pháp không sanh diệt

Cũng không tướng mạo không có vật.
 Như Lai tuyên nói vô thượng đạo
 Tất cả các pháp như một pháp
 Nếu thấy các pháp không tánh tướng
 Người ấy chứng được chơn pháp nghĩa.
 Nếu ai tu hành mười ba năm
 Thì được giải thoát bờ sanh tử
 Thật biết pháp tánh chúng sanh tánh
 Được đạo vô thượng như Phật trước.

Lúc đức Thế Tôn nói kệ ấy, mười phương
 hằng hà sa số thế giới ngũ trược, tất cả chúng sanh
 đều được nghe. Mỗi mỗi thế giới chúng sanh nghe
 rồi liền được bất thối chuyển Bồ đề tâm, hoặc có
 chúng sanh chứng được đà la ni, hoặc có chúng
 sanh được tam muội chánh định, hoặc có thành
 tựu được các nhẫn. Chúng sanh thế giới này nghe
 Phật nói kệ rồi, cũng có vô lượng chúng sanh
 được chẳng thối chuyển tâm Bồ đề, giáo hóa thành
 tựu vô lượng chúng sanh ở tam thừa. Quang Vị Bồ
 tát ở bên hoa sen tạo nấc thang thất bửu đủ các thứ
 hoa chấp tay cung kính mà bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Như Lai Phật nhựt đại từ
 bi quang vô lượng chúng sanh thọ nhiều khổ não,
 ngửa mong tuôn xối pháp vũ vô thượng diệt trừ
 chúng sanh phiền não tật bệnh. Có những chúng

sanh kham làm pháp khí có thể lãnh thọ vô thượng pháp vị của Như Lai. Nguyên Phật nói bát đạo tịnh nơi pháp nhãn thăng lên hoa sen xô dẹp chúng ma. Mười phương thế giới vô lượng Bồ tát đều làm chứng nhơn. Tỏ rõ hay thấy các pháp Không tịch, không có tướng mạo dường như hư không, biết pháp vô ngã. Ngửa mong Như Lai nhớ lại thuở xưa lúc mới phát tâm Vô thượng Bồ đề lập thế nguyện. Lúc ấy đức Như Lai nói: Nếu Ta được đủ thập lực tứ vô sở úy sẽ thí ban chúng sanh cam lộ pháp vị đều khiến được khỏi biển lớn sanh tử. Ngày nay đã được quả toại mong Phật diễn nói pháp thanh tịnh độ các chúng sanh nơi biển sanh tử, hóa vô lượng người nơi đạo Bồ đề.

Đức Thế Tôn liền lên thang báu vào ngòai trên đài hoa sen quán sát mười phương nói với Ba Tuần rằng:

Này Ba Tuần! Người cũng nên sanh tâm hoan hỷ, tại sao? Vì do người làm nhơn duyên mà có hội Đại Tập này, cũng nhơn nơi người mà Phật thuyết pháp. Nhơn duyên thuyết pháp dứt các sanh tử qua khỏi tứ lưu khiến các chúng sanh đều được chánh pháp được tướng hư không. Các sự việc như vậy đều nhơn nơi người. Vậy người nên thỉnh Phật, Phật sẽ thuyết pháp.

Ba Tuần nói:

Cù Đàm nếu không có sân tâm kiêu mạn tật đố sao lại làm não tôi mà tuyên nói pháp. Nếu sân hận kiêu mạn tật đố sao lại nói rằng ta được giải thoát.

Đức Phật nói:

Này Ba Tuần! Lúc ta ở thai mẹ trải qua mười tháng. Người muốn đến hại Ta, lòng Ta lúc ấy đối với người cũng không có sân hận. Lúc Ta sơ sanh đại địa chấn động sáu cách, người lai tuôn mưa đá khối, lúc Ta uống sữa người đem thuốc độc để vào sữa, lúc Ta cỡi hương tượng người làm đất rung động muốn cho Ta té, lúc Ta ở trong rừng tu thiền định thế gian, người dặt thể nữ đến toan làm loạn tâm Ta, lúc Ta khát thực người mang đậu thúi bồ thí Ta, Ta dầu thọ mà trọn không ăn đó. Lúc Ta xuất thành người tự biến thân làm rắn độc và ác tặc vây bốn phía thành. Ta đi trên hư không, người lại phóng gió mưa. Lúc Ta xuống ngựa người tuôn lửa mạnh lớn. Lúc Ta đi người làm âm thanh ác dữ, cố ý làm cho năm người đi theo Ta kinh sợ mà bỏ Ta. Thân Ta gầy ốm người làm gió lạnh. Lúc Ta tắm gội người tuôn luồng nước chảy mạnh. Lúc Ta ra khỏi sông rồi, người muốn hại Ta nên hóa làm vô lượng sư tử ác thú. Lúc Ta thọ

cháo sữa của mục nữ dâng người lại bỏ thuốc độc vào cháo rồi đi. Lúc Ta đi đến cây Bồ đề, ở giữa đường người làm mưa kim cang. Lúc Ta ngồi tòa kim cang gốc cây Bồ đề, người sai bốn thể nữ đến muốn làm loạn rồi Ta.

Ba Tuần! Dầu người muốn làm hại Ta như vậy, mà với người Ta không hề có lòng sân hận. Các sự việc của người làm như vậy mà trọn chẳng loạn động được tâm Ta. Người lại xuất lĩnh vô lượng trăm ngàn muôn bốn binh chủng hiện ra vô lượng ác sự muốn Ta chẳng được Bồ đề. Lúc Ta thành Vô thượng Bồ đề rồi, người lại đến thỉnh Ta xả thọ mạng. Cũng do nơi người làm cho Ta ở Sa La đại thôn kia khát thực chẳng được. Lại cũng do người mà vua A Xà Thế phóng voi say muốn hại Ta. Cũng do người mà Đề Bà Đạt Đa xô khối đá lớn lăn xuống muốn hại Ta. Cũng do người mà Ta thọ Bà la môn kia thỉnh ba tháng an cư ăn toàn lúa nuôi ngựa. Cũng do người mà Ta bị nàng Tôn Đà Lợi kia vu báng. Cũng do người mà Thi Lợi Cúc Đa dùng hàm lửa thuốc độc phỉn Ta.

Ngày trước người làm vô lượng ác sự như vậy chẳng hại được Ta. Nay người lại tụ họp chúng ma như vậy muốn đến hại Ta, nhưng với người Ta không có tâm sân hận. Nay Ta sẽ độ

vô lượng ức ma, Ta vì chúng sanh nên siêng tu tập từ bi hỷ xả.

Nếu người chẳng tin lời Ta, mười phương chư Phật chư đại Bồ tát có thể chứng minh. Chỉ vì người mà Ta ở trong ác thế này làm Phật sự. Dầu với Ta người làm vô lượng ác sự, mà Ta vẫn cố theo dõi người. Nay ta thật không có sân hận tật đố kiêu mạn, nơi người Ta tu tập từ tâm mà người ở nơi Ta sanh đại ác tâm.

Lành thay này Ba Tuần! Người nên lìa ác tâm thừa thỉnh Phật nói pháp vô thượng. Ta muốn thọ ký Bồ đề cho người. Đã thọ ký rồi, Ta sẽ vì người nói rộng pháp yếu. Người được nghe pháp rồi sẽ được xa lìa tất cả ác nghiệp. Ta thường nghĩ nhớ các thứ phương tiện khiến người giải thoát mà người nơi Ta thường sanh ác tâm. Ta thường ở nơi người sanh lòng từ mẫn. Nay người nên bỏ ác kiến ác ý, Ta sẽ thọ ký Vô thượng Bồ đề cho người.

Ba Tuần nghe lời ấy sanh lòng sân ác muốn về nhà lại liền thấy thân mình bị ngũ hệ phục, muốn phát tiếng lớn cũng chẳng phát được liền phun hơi độc muốn hại Phật. Đức Phật biến hơi độc ấy thành hoa tu mạn, do thần lực Phật làm cho hoa ấy khắp đến mười phương chỗ hằng hà sa chư Phật để cúng dường, trên mỗi đức Phật hóa

làm lộng hoa tu mạn. Vô lượng Bồ tát ở các thế giới ấy tự hỏi thần lực của ai biến hóa lộng ấy. Vô lượng chư Phật bảo chúng Bồ tát mình rằng:

Ta Bà thế giới Thích Ca Mâu Ni Như Lai muốn vì ngũ trược chúng sanh mà diễn nói pháp yếu, nơi các pháp ấn cú môn nhập đà la ni hay phá tất cả ma cảnh giới lực, khai hiển tất cả Phật công đức lực, dựng tràng đại pháp chẳng dứt giống Phật, hay khiến tất cả thiện pháp tăng trưởng, hay hoại tất cả tà kiến chúng sanh, hay phá tất cả ác mộng bất tường, hay dứt tất bịnh binh đao cơ cấn đầu tưng các sự bạo ác, lại hay điều phục tất cả Thiên Long Bát bộ, hay thấp đuốc huệ chỉ dẫn tất cả đường sá bằng thẳng, hay khiến tất cả viễn ly ác kiến, hay dứt tất cả các ác chủng tánh, hay khiến tất cả đồng nhứt tánh, hay thủ hộ tất cả thành ấp tụ lạc Sa môn Bà la môn, hay biết tất cả tinh tú vận độ, hay học tất cả thế giới các sự, hay khiến tất cả xa lìa ác khẩu được vô ngại biện, quán tất cả pháp thông đạt pháp tánh như pháp mà trụ, hay nói pháp Đại thừa an ủi Bồ tát làm cho đều được tâm bất thối, hay ban bố pháp vị cam lộ vô thượng, hay làm cho chúng được Vô sanh pháp nhẫn chuyên chánh pháp luân lợi ích điều phục vô lượng chúng trụ sáu pháp ba la mật, hay khiến chúng sanh thấy đạo vô thượng,

hay giảng pháp vũ hiển thị Phật sự, vượt thoát cảnh giới tứ ma nhập đại Niết bàn Kim cang pháp tâm nhơn duyên tự tại đà la ni. Sắp muốn diễn nói các pháp như vậy, như quá khứ chư Phật và vị lai chư Phật tuyên nói pháp, hiện tại thập phương chư Phật Thế Tôn trụ thế thuyết pháp giáo hóa chúng sanh đều là Kim cang pháp tâm nhơn duyên tự tại đà la ni vậy. Quá khứ vị lai chư Phật Thế Tôn đều cũng như vậy.

Các phương vô lượng Bồ tát đều riêng bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi từ trước chưa từng nghe Kim cang pháp tâm nhơn duyên tự tại đà la ni. Thế nào gọi là Kim cang pháp tâm nhơn duyên tự tại đà la ni? Mong đức Thế Tôn phân biệt giải nói, nhằm đến khiến nhập đại Niết bàn, lợi ích vô lượng nhơn thiên tạp loại.

Các phương chư Phật Thế Tôn đều riêng nói với chúng Bồ tát rằng:

Này các thiện nam tử! Ta cũng muốn thấy Thích Ca Mâu Ni Phật nghe thọ pháp ấy, vì muốn lợi ích tất cả chúng sanh, vì phá hoại tất cả chúng sanh ác nghiệp, cho đến vì muốn nhập vào đại Niết bàn.

Này các thiện nam tử! Nếu muốn cúng dường

vô lượng chư Phật nơi một Phật thế giới, nếu muốn nghe học chánh pháp vô thượng chưa từng nghe, nếu muốn thấy pháp hội Đại Tập, thì nên đến Ta Bà thế giới trụ xứ của Phật Thích Ca Mâu Ni.

Vô lượng chúng Bồ tát nhận lãnh giáo sắc của Phật, đều nói rằng:

Chúng tôi muốn ở nơi một Phật thế giới mà được kính lễ cúng dường vô lượng chư Phật. Chúng tôi cũng muốn ở chỗ vô lượng chư Phật nghe học vô lượng pháp nghĩa, cũng muốn được nhìn thấy vô lượng thần thông và các sự bất tư nghị. Chẳng rõ cõi Ta Bà ấy có đủ chỗ ngồi chăng? Nếu có đủ chỗ ngồi thì được cúng dường lễ bái và nghe học vô lượng chánh pháp.

Các phương chư Phật đều bảo chúng Bồ tát rằng:

Này các thiện nam tử! Các ông chớ nên đối với Phật Như Lai sanh lòng nghi lự. Tại sao? Vì cảnh giới chư Phật bất khả tư nghị, trí huệ phương tiện của Phật bất khả tư nghị, vì muốn điều phục tất cả chúng sanh.

Này các thiện nam tử! Ta Bà thế giới Thích Ca Mâu Ni Như Lai trí huệ phương tiện chẳng hạn lượng được. Giả sử tất cả thân ngũ ấm của tất cả chúng sanh đều cao lớn bằng núi Tu Di, nếu

muốn Phật Thích Ca Mâu Ni có thể cho họ đều đủ chỗ ngồi trong một hột đĩnh lịch, tất cả chúng sanh ấy thấy hột đĩnh lịch chẳng rộng thêm mà chỗ ngồi của họ cũng chẳng hẹp, bốn chất của hột ấy như cũ chẳng tăng chẳng giảm. Đây gọi là Như Lai trí huệ phương tiện.

Còn nữa, này các thiện nam tử! Đại địa trong tất cả thế giới mười phương đem cho vào trong một vi trần, mà vi trần ấy không có tướng tăng giảm. Đây gọi là Như Lai trí huệ phương tiện.

Còn nữa, này các thiện nam tử! Tất cả nước sông biển của tất cả thế giới mười phương cho vào một hột bụi nhỏ, mà hột bụi ấy không có tướng tăng giảm. Đây gọi là Như Lai trí huệ phương tiện.

Còn nữa, này các thiện nam tử! Bao nhiêu gió của tất cả thế giới mười phương có thể cho vào trong một lỗ chân lông, mà lỗ lông ấy không có tướng tăng giảm. Đây gọi là Như Lai trí huệ phương tiện.

Còn nữa, này các thiện nam tử! Bao nhiêu lửa của tất cả thế giới mười phương có thể cho vào cả trong một lỗ chân lông, mà lỗ lông ấy không có tăng giảm cũng không tổn hại. Đây gọi là Như Lai trí huệ phương tiện.

Còn nữa, này các thiện nam tử! Bao nhiêu chúng sanh của tất cả thế giới mười phương có thể cho vào một vi trần, mà vi trần ấy vẫn như cũ không có tướng tăng giảm. Đây gọi là Như Lai trí huệ phương tiện.

Lại này các thiện nam tử! Tất cả chúng sanh trong tất cả thế giới mười phương, tam thế có bao nhiêu nghiệp thân khẩu ý, tam thế thọ bao nhiêu khổ lạc không khổ không lạc, tam thế thọ quả báo, tam thế có bao nhiêu địa thủy hỏa phong cho đến tất cả pháp giới, Thích Ca Mâu Ni Như Lai trong một niệm tỏ rõ thông đạt chẳng cần suy nghĩ, cũng chẳng xưng rằng ta biết ta rõ.

Này các thiện nam tử! Phật Thích Ca Mâu Ni có đủ trí huệ phương tiện như vậy trụ nơi Ta Bà thế giới.

Lúc nghe pháp ấy, trong mười phương vô lượng Phật độ, vô lượng Bồ tát được nghe vô lượng công đức của Phật mỗi mỗi Bồ tát liền được vô lượng thần thông.

*Bấy giờ phương Đông Diệu Lạc thế giới Phật A Súc Bệ Như Lai cùng vô lượng thần thông Bồ tát, từ thế giới ấy trong một niệm đến Ta Bà thế

---

* Hán tạng bộ Hạ quyển thứ 148, Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh, phần thứ 9, quyển thứ 21.

giới chỗ pháp hội Đại Tập. Đến rồi Phật A Súc Bệ ngồi trên hóa liên hoa, vô lượng Bồ tát cũng đều ngồi trên hóa liên hoa.

Đông phương vô lượng thế giới vô lượng chư Phật vô lượng thần thông Bồ tát đều đến Ta Bà thế giới chỗ pháp hội Đại Tập. Đến rồi ngồi trên hóa liên hoa. Như phương Đông, phương Nam, phương Bắc cũng như vậy.

Bảy giờ Tây phương An Lạc thế giới Phật Vô Lượng Thọ Như Lai cùng vô lượng thần thông Bồ tát từ thế giới An Lạc trong khoảng một niệm đều đến Ta Bà thế giới chỗ pháp hội Đại Tập. Đến nơi rồi đều ngồi trên hóa liên hoa.

Tây phương vô lượng thế giới vô lượng chư Phật vô lượng thần thông Bồ tát đều đến Ta Bà thế giới chỗ pháp hội Đại Tập. Đến nơi rồi Phật và Bồ tát đều ngồi trên hóa liên hoa. Như Tây phương, Đông nam, Tây nam, Đông bắc, Tây bắc, Thượng phương và Hạ phương cũng như vậy. Vô lượng chư Phật vô lượng thần thông Bồ tát trong khoảng một niệm đều đến Thích Ca Mâu Ni Phật Ta Bà thế giới chỗ pháp hội Đại Tập. Đến rồi đều ngồi trên hóa liên hoa.

Vô lượng thần thông Bồ tát từ mười phương đến đều dùng phước lực thần thông của mình làm

ra phẩm vật cúng dường. Hoặc kim sa hòa hương thơm rải lên trên đức Phật. Hoặc các thứ hương hoa đẹp rải lên trên đức Phật. Hoặc đứng dậy hữu nhiễu vô lượng vòng. Hoặc quỳ dài nói kệ tán thán. Hoặc nhiếp tâm chánh niệm tư duy. Hoặc mua kim hoa nhẫn đến mua ưu bát la hoa. Hoặc dùng diệu nhãn ngắm nhìn thân Phật.

Bấy giờ có đồng tử tên là Tu Bồ Đề dùng thần lực của mình và thần lực Phật phát âm thanh lớn nói kệ rằng:

Chư Phật vô lượng đại Bửu tràng
 Hay phá tất cả tâm nghi hoặc
 Từ trước chưa từng được thấy nghe
 Đại hội vô lượng chúng như vậy.
 Đây thế giới này vô lượng Phật
 Chư Bồ tát đầy đủ phước đức
 Chỗ này tức là đại bửu tháp
 Đều được cúng dường mười phương Phật.
 Vô lượng chư Phật hơn duyên gì
 Đều đến họp thế giới ác này
 Nay quốc độ này ác chúng sanh
 Cũng còn chẳng tin được Phật sự.
 Vì phá tất cả đại ma nghiệp
 Vì muốn đầy đủ đại công đức

Vì muốn thị hiện đại thần thông
 Vì vậy chư Phật họp tại đây.
 Hội này nếu có các chúng sanh
 Chí tâm sanh lòng tin vui mừng
 Nếu đem tâm tin nghe học pháp
 Người này thì hay phá ma nghiệp.
 Nếu muốn thông đạt vô thượng thừa
 Và muốn tu hành bát chánh đạo
 Nếu muốn dứt hẳn các phiền não
 Phải nên chí tâm nghe chánh pháp.
 Thỉnh mười phương Phật và Bồ tát
 Đều đến Đại Tập ngồi liên hoa
 Thích Ca Như Lai muốn nói pháp
 Vì hộ chánh pháp trụ vô lượng.

Âm thanh như vậy đầy khắp đại hội, có vô
 lượng Bồ tát được vô lượng nhãn, khác miệng
 đồng lời nói rằng:

Chúng tôi đã ngồi xong rồi, ngưỡng mong
 tuyên nói chánh pháp nhiếp tất cả pháp vô úy vi
 diệu hay phá ma nghiệp, Ra khỏi ma đạo, xô ngã
 ma tràng kiến lập thắng tràng, phá các phiền não
 điều phục oán địch, xé các lưới nghi nhập vào
 môn Nhứt thiết chủng trí, qua khỏi các bố úy thủ
 hộ Bồ tát, cũng làm cho chư Bồ tát tất cả đều thọ

lạc, được môn huệ phương tiện Bồ tát, để tất cả chúng được an lạc được tất cả tam muội nhẫn nhục quang minh được môn huệ phương tiện, được ba mươi bảy phẩm trợ đạo tâm đà la ni.

Ngưỡng mong Như Lai rộng phân biệt diễn nói để chúng sanh được an lạc; được thượng sắc, thượng lực, thượng xúc, thượng biện, thượng niệm, thượng ý; để khi nghe pháp rồi chẳng quên mất, để trừ điêm xấu ác trong quốc độ, để thọ trì cấm giới tu tập chánh đạo chẳng mất tâm Vô thượng Bồ đề vậy.

Ngưỡng mong Như Lai vì các sự việc như vậy mà ban tuyên rộng nói đà la ni ấy, vì để hộ pháp để chẳng dứt giống Tam Bảo, để chỉ đường Bồ đề cho tất cả Bồ tát, vì để chẳng phân biệt hư không pháp tánh, tướng Không bình đẳng vậy, hiển thị các tướng sáng tối có không kia đây đều bình đẳng, để chẳng phân biệt tất cả các pháp chúng sanh thọ mạng sĩ phu, bất sanh bất diệt dứt tất cả tướng tất cả biến dịch, không có vật như hư không là thật tánh.

Ngưỡng mong Thích Ca Mâu Ni Như Lai và chư Phật rộng tuyên phân biệt đà la ni lớn, để cho vô lượng vô biên chúng sanh chơn thật thấy tánh Tam Bảo, để cho vô lượng vô biên chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Tất cả vô lượng chư Phật yên lặng hứa khả. Hứa khả rồi, chư Phật liền nhập tam muội Chư Phật thượng diệu cảnh giới thế nguyện công đức.

Khi ấy, trong Ta Bà thế giới này có bao nhiêu địa ngục ngạ quỷ súc sanh các sự khổ liền dứt được thấy chư Phật. Có những chúng sanh nghi hoặc không tin thì được tịnh tín. Tất cả chúng sanh thấy đều không có những bịnh tham dục sân hận ngu si kiêu mạn nghi ngờ ác kiến cuồng loạn, thâm tâm tịch tĩnh, mỗi mỗi đều tự nghĩ rằng: Riêng ta một mình ngồi trước đức Phật nghe học chánh pháp. Đức Như Lai Thế Tôn chỉ vì ta mà thuyết pháp, riêng điều phục ta dứt các phiền não, như chỗ ta thỉnh mà thuyết pháp cho ta.

Tất cả chúng sanh trong thế giới khác miệng đồng lời nói rằng: “Nguyện đức Phật Như Lai thuyết pháp, tôi sẽ đánh đời thọ trì”. Đức Thích Ca Mâu Ni Phật khuyên tất cả chúng sanh thế giới này cúng dường chư Phật. Chúng sanh ở thế giới này nghe lời khuyên bảo của Phật rồi liền cúng dường tất cả chư Phật những là hương hoa phan lọng kỹ nhạc tán thán.

Thích Ca Mâu Ni Thế Tôn liền nói rằng:

Thập phương chư Phật! Lắng nghe lắng nghe,
Ta vì bốn nguyện lực thưở trước nên ở tại Ta Bà

thế giới trong hàng chúng sanh có đủ ngũ trược ác mà thành Vô thượng Bồ đề. Các chúng sanh này mê chánh đạo, bị vô minh che đậy nên mất chánh niệm tăng trưởng phiền não, an ở ba ác đạo thích làm mười nghiệp ác, xa lìa thiện căn, bỏ nghiệp công đức, ưa tạo ngũ nghịch ham mê phi pháp, phỉ báng chánh điển, chê bai Thánh Nhơn, sân hận quá nặng chẳng thích tu tâm từ, vật của Phật của Tăng tùy ý lấy dùng, nơi nghiệp Nhơn quả báo không có thâm tín, chẳng thích cúng dường Sư trưởng Hòa thượng những bậc có đức. Vì những kẻ tệ ác như vậy mà Ta tu tâm đại từ bi. Do Nhơn duyên ấy mà Ta thành Phật đạo tại Ta Bà thế giới này. Đã thành đạo rồi Ta thường thích tu tập pháp cần tinh tấn, nhẫn chịu các sự khổ đói khát lạnh nóng đi khắp nước thành ấp tụ lạc vì các chúng sanh mà diễn nói chánh pháp.

Hoặc có chúng sanh nghèo cùng bịnh khổ thân thể xấu hèn, vì thương xót họ mà Ta thọ nhận họ cúng thí vật thực thúi dơ, vì muốn cho thí chủ tăng trưởng phước đức nên Ta đều ăn đó. Ta cũng nhận những y phục thô rít hôi dơ rách rưới của họ dâng cúng. Những chỗ ở trong núi bên khe sông trong đồng hoang vắng trong rừng rậm mà họ dâng cúng Ta đều nhận. Hoặc là cỏ, là lá, là đá, là gạch... vì thương chúng sanh nên họ thí

cho món gì Ta đều nhận lấy để ngồi nằm. Ta do cần tinh tấn mà tu thiện xảo phương tiện. Vì hàng Sát đế lợi nói việc nhà vua. Vì hàng Bà la môn nói bốn Phệ đà tinh tú tế tự. Vì các đại thần nói những sự trị hóa. Vì các y sư nói những bệnh do tứ đại tăng giảm. Vì các nông dân thương nghiệp mà nói về sự thủ hộ ngũ cốc tài sản. Vì hàng nữ nơn mà nói cách thủ hộ anh lạc, siêng làm điều lành được chồng chẳng chung với người khác. Vì hàng xuất gia mà nói nhẫn nhục...

Ta vì điều phục họ mà nói những pháp như vậy. Người chưa được lợi ích lành tốt thì khuyên họ khiến họ được. Người chưa được chứng thì khuyên họ cho họ được chứng. Người chưa giải thoát thì khuyên họ cho họ được giải thoát. Vì điều phục chúng sanh mà Ta chịu khổ não. Ta vì chúng sanh mà tu tập đại từ bi nhưng các chúng sanh còn có kẻ sanh lòng ác độc đối với Ta hoặc đánh hoặc mắng hoặc ganh tỵ. Có kẻ nói: Sa môn Cù Đàm là nhà ảo thuật dầu nói trì giới mà ông chưa vợ con, dầu tán thán từ tâm mà ông hại chúng sanh, dầu tán thán việc bỏ giàu sang mà ông ở cung vua. Sa môn Cù Đàm giỏi biết phương thuật nên dầu gần vợ mà chẳng sanh con cái. Sa môn Cù Đàm hay khéo trị nữ thân nên khiến bà Mạt Lợi sanh lòng mến trọng. Sa môn

Cù Đàm giỏi biết chú thuật nên khiến ông Tu Đạt sanh ý tưởng tôn kính. Sa môn Cù Đàm giỏi biết được pháp nên khiến thân mình thường có quang minh... Ta bị vô lượng tiếng xấu như vậy.

Hoặc có kẻ lấy đất, đá, gỗ, đao, độc dược... đánh ném muốn giết hại Ta. Vì muốn giết Ta nên có kẻ thả ác sư tử, ác tượng, độc xà. Nơi Ta ở họ phóng lửa đốt ném phân dơ bất tịnh. Họ làm các thứ ác phương tiện để phá hoại pháp Ta, để diệt pháp Ta, để xô tràng pháp, để phá thuyên pháp, để dứt pháp tánh, để phá pháp tạng.

Duy nguyện thập phương chư Phật quan sát quá khứ chư Phật, có đức Phật nào thành đạo trong thế giới ngũ trược mà chẳng nói Đại Tập Kim cang pháp tâm như duyên tự tại đà la ni như vậy, để phá hoại tất cả các ma lực, để giống Tam Bảo chẳng đoạn tuyệt, để các chúng sanh tăng trưởng thiện pháp, để phá hoại tất cả oán địch của Phật pháp, để khiến chúng sanh xa lìa khổ, để diệt ác nghiệp nơi thân khẩu ý, để khiến như thiên tâm tánh điều nhu, để các quốc độ thọ hưởng an lạc, để phá thế gian các ác tướng, để khiến chúng sanh đều được sáu ba la mật, vì khiến họ phát tâm Vô thượng Bồ đề, vì dạy thiện xảo phương tiện cho chư Bồ tát, vì làm cho chư Bồ tát thứ đệ an trụ vậy.

Do những nhơn duyên như vậy nên quá khứ chư Phật vì các ngũ trược ác thế chúng sanh diễn nói Đại Tập Kim cang pháp tâm nhơn duyên tự tại đà la ni này. Nay tại Ta Bà thế giới này thập phương chư Phật đều đến tập hội, duy nguyện chư Phật đều riêng nói chú đà la ni ấy, vì thương xót chúng sanh vậy, vì sẽ lưu bố kinh Đại Tập vậy, vì cho chánh pháp được còn lâu nơi thế giới này vậy, vì khiến các ác ma chẳng được tiện lợi vậy.

Lúc ấy chư Phật liền đồng thanh nói đà la ni cú: **An già lã, an già lã, bán già lã, bà bà già lã, bà lã bà già lã, bà xà tử ha, mạn ra bà tỳ, a rí, a khê bà lãnh, đề mế, độ mộ vãn, kiêu bà tri, kiêu do ly, ma bà a ni, tam ma đa bà đề lãnh, a di a di, đà ma kiêu xà, di ra nâu phá lê, phá la ba dẫn, già ninh, già gia bà lã dẫn, hi lợi, hi đề, hi la, kiêu hi la, chiêm bà đề, bà ca tư, tra ca dẫn, tra ca bà la dẫn, già na ba ha dẫn, hi lợi dẫn, thi lợi dẫn, tàn địa lợi bà dẫn, cụ bà hi, thù lãnh, di ra thù lãnh, thù tử, a kỳ ly, a bà di, bà lợi dã, đa đá thả, phú lưu, hi lợi, chiến địa ly, ma đà di, đà di, cứu châu lưu, mâu châu lưu, a giá tra, chí lợi, chí di lợi, giá bà ha, châu bà, châu lữ, mê ra bà ha, cứu lữ, bà la cứu động, cứu động, ma ha bà lã sa, đoạn động, đoạn động, ma ha tát ra hi lực đà xà, phú bãi,**

tu phú bãi, độ ma ba lợi ha lợi, a bà di, lưu chi
ninh, ca lã xoa, a đà ma đầu, tử bà ha, đề đề lợi,
ma ma lợi, ba xá khô, hoặc hoặc lã, lộ ca tử na
xà ca, bà thì lợi, bà thì la đà ngâm, bà thì ly đà
đề, chúc ca la bà thì ly, giá cư ly, giá ca la bà
đề, đà ngâm, đà ngâm, bà lãnh, mâu ly tra
ngâm, hưu hưu ngâm, đa già tần bà ngâm, xá
lợi xa, lưu lưu châu, chi lợi châu lợi, mâu ngâm
mộ đà ngâm, mộ đồ ninh, mộ đồ ninh, già già
la ni, mâu đồ ninh, tán bà lã mâu đồ ninh, đề
đề la xà ni, ma hê thủ la là xà ni, luật sư bà ni,
đà lã bà chí, chiến đồ lã tố mế, tát bà tát tả a đề
sát đa, xa đà đầu bà a na, ma di ni, bà lã lã đề,
ô xà kỳ ly, tử tử na, bà na ha lã, phục Phật
ngâm, cừu lưu, mâu lưu, mâu lưu, hi hi, hi hi,
a lã, a lã, ca ca đồ bà ha, hi hi đa, a do na, kiện
đồ chiêm bà tư, kiệt đà ni, a ba a ha ninh, mặt
lực già tử lưu, phá la tát đá, a lộ sa bà đề, hi lợi
hi lợi, dạ đá bà xà xà, tá kỳ la, dạ đá ba lan giá,
hi lực đà bà ha, tát đa ba lợi bà bà, mặt lực già
tỳ lô ha ni, a giá lã Phật đề, đà xà ba la lã giá
ba giá xà, tân đồ hi lực đà xà, chiến đà lã bà lã
ninh, a giá ngâm thâm đà ninh, bà lã ký lã ma
lực già, y lã, ba lã ký lã ma lực già, y lã, y lợi
ngâm, ba cát tì, bà la bà lã dẫn, tát bà lã đa đá,
tát đa nâu kiệt tì, a na bà lã na phục luật dẫn,

a la đồ, an già ngâm, xá di ni, tử bà la bà du hi, a hi đa, a bà hi, ni lã bà xà bà, a chi la mặt lực già, lã bà na, la cừu bà ngâm, lê lạc na bằng xá, đà ma già xà, xà la chiến đà, mâu đà la bà đề, ma ha phục đa tử tử bà tam mâu đà, đà la ni mâu đà ly na, ma khê mâu đà lã, sa lã bà đề, tử tử đà mâu đà, a bà đa ni, bà bà đa ni, mộ ca lã, tử đậu đa lã tư na, xí đề mâu địa ly đô tư, di ca chi, ti lợi si tử ca xà, bà ha bà ha ký đồ, ca bà tra, ni la ba la đề đa hi lực đà đà xà, mâu đà đa đà la ni, đà la, đà la, đà la, đàn đề la, đàn đề la hưu ni la tát bà hi lực đà xà vật đà ly đô tư xà tra, xà bà tra, xà khê bà tra, tu ma đề, ma đề, ma ha phục đa vật đà la đa, dị kiêu chi tán ca la, bà đồ xà đa na ni, thủ lực đa phục đa, y di ni di ni, bà giá ni, thân sa tát giá ni, mâu địa ly đa giá lợi dã hà đề mế na, bà tử đá, a na nhã đá, ma ha phú nhã tam mâu giá xà ba đa la ma ha già lưu ni ca mâu địa ly đa, tát bà tam miệu ba la đề ban, chí lã xà la đâu, tát bà ni lê, tát bà mâu ni bà la sa sa ma ha ca lưu na tam ma đề nhã na nhã na bà ly nan, ma ra đa kiệt tỳ, tử lợi dã tử lợi dã, bà lê na đề sắt đa, tát bà phục đô ba xà, sa ha.

Lúc ấy Ta Bà thế giới chúng sanh nghe đà la ni chú ấy rồi, đều xưng rằng: “Nam mô nhứt

thiết thập phương chư Phật”. Lần thứ hai lần thứ ba cũng xưng như vậy. Thậm kỳ thậm đặc chư Phật đại hội bất khả tư nghị, sự việc của chư Bồ tát cũng bất khả tư nghị. Từ xưa chúng tôi chưa từng được nghe tên đà la ni như vậy mà nay được nghe, có thể phá hoại tất cả ma cảnh giới, nổi thanh tánh Tam Bảo, dứt lưới nghi ma, được các pháp lành đầy đủ Phật sự, vì các sự như vậy mà nói đại tổng trì ấy, vì các chúng sanh thủ trước nơi tâm mà làm ấn niêm, niêm phong pháp âm nhập giới của các chúng sanh nhân đến chúng được đại Bát Niết bàn.

Trong đại hội có một đồng tử Bồ tát tên là Nguyệt Quang, từ liên hoa dậy nhưt tâm hiệp chưởng quán sát mười phương, do Phật thần lực phát âm thanh lớn nghe khắp Ta Bà thế giới mà nói kệ rằng:

Hội Đại Tập này rất khó được
 Đầy đủ trí huệ cũng lại khó
 Khó được gần kề thiện tri thức
 Pháp ấn như vậy khó được nghe.
 Như Lai thương xót các chúng sanh
 Vì chúng sanh nên hộ chánh pháp
 Nói đà la ni vô thượng ấy
 Để phá hoại hết các ma lực.

Mười phương chư Phật nói chú ấy
Đề chẳng đoạn tuyệt tánh Tam Bảo
Hay trừ tất cả sự giận tranh
Cũng hay tăng trưởng vô thượng nhẫn.
Tăng ích chúng sanh các thiện căn
Tiêu diệt quốc độ các ác tướng
Hay phá chúng sanh ba nghiệp ác
Cũng khiến xa lìa các ác kiến.
Phật nói tổng trì vô thượng ấy
Vì muốn hiển thị đạo vô thượng
Cũng để đủ sáu ba la mật
Chơn thật tu tập đạo Bồ đề.
Chú ấy tức là thiện phương tiện
Cũng hay tăng trưởng vô ngại trí
Nhiếp lấy tất cả các thiện pháp
Thế nên gọi là chú vô thượng.
Tu đủ ba mươi bảy đạo phẩm
Gọi là vô cầu Bồ đề đạo
Hay dứt tất cả tâm nghi hoặc
Và dứt chúng sanh các phiền não.
Chú này tức là chơn thật ngữ
Tỏ rõ nhìn thấy đạo Bồ đề
Nay tôi muốn nói đà la ni
Đây thì gọi là vô thượng thắng.

Vì muốn ủng hộ các Pháp sư
 Và hộ người nghe học chú này
 Ai muốn nghe muốn học chú này
 Tôi nay nói chú chớ sanh nghi
 Vô thượng vô thắng đà la ni
 Tức là trí huệ tối vô thượng.

Lúc ấy có vô thượng hằng hà sa đồng tử Bồ tát khác miệng đồng lời nói rằng:

Chúng tôi cũng muốn nói đà la ni, nếu có Tỳ kheo Tỳ kheo ni Ưu bà tắc Ưu bà di trước nên tắm gội thân tâm sạch sẽ, mặc y phục mới, dâng diêu hương hoa cúng dường Tam Bảo rồi lên pháp tòa nói đà la ni. Tứ chúng như vậy không có chúng sanh nào có thể khởi ác sự làm hại được. Người ấy thân tâm chẳng ô trược tứ đại thanh tịnh, các bệnh khổ nơi thân thảy đều xa lìa. Pháp sư ấy nếu có quá khứ nghiệp nhơn duyên bệnh thảy đều tiêu diệt. Người nghe pháp ấy cũng diệt trừ quá khứ nghiệp nhơn duyên bệnh.

Lúc ấy Nguyệt Quang Đồng tử Bồ tát hướng lên thập phương chư Phật tại hội Đại Tập, quỳ dài chấp tay mà nói chú rằng: **Ma đề a tam ma lộ ti, mế la tố ma bà dẫn, y hi na giá cửu giá ni, na bà cửa giá ni, na giá cửu giá ni, mâu la thân đà ni, bà đồ khô, bà đồ khô, tu la la ni, na bà tu la**

la ni, phục đa câu tri, ba lợi xa đà, xà la khê, xà la khê bà di, xà la khê na, ma xoa khê, ca ca khê, ha ha, ha ha, huu huu huu, bát thi tỳ đà na lợi xa đà, a ma ma, khê ma, mâu đà la, a đà la khê bà, tán ca la ni, ba lợi xa đà Bồ đề sa xí đề tử ma, tử tử ma, ma ha tử tử ma, phục đa câu tri, a ca xa giới bà bà ba lợi xa đà, xá ha.

Nguyệt Quang Bồ tát nói chú rồi, Ta Bà thế giới thập phương chư Phật, chư Bồ tát, chư Thanh văn, Đế Thích Phạm vương, Tứ Thiên vương, Thiên Long bát bộ đồng thanh xưng rằng: “Lành thay lành thay! Bồ tát Đồng tử khéo có thể nói đại đà la ni ấy để phá ma nghiệp và ác tri thức cùng các bịnh nơi thân tâm, đây là thượng huệ ẩn”.

Trong đại hội có một Phạm vương tên là Bồ Đề Tự Tại biến thân mình làm hình nữ như đoan nghiêm xinh đẹp hơn hàng như thiên, dùng diệu anh lạc để tự trang nghiêm, ở trước Tây phương Phật A Di Đà Như Lai chấp tay bạch rằng:

Duy nguyện đức Như Lai gia thần lực cho tôi làm cho tôi một âm thanh vang khắp Ta Bà thế giới này. Nay tôi muốn nói đà la ni chú để hộ trợ người thuyết pháp và người nghe pháp. Cũng làm cho sau lúc Thích Ca Mâu Ni Phật diệt độ không ai có thể ở nơi người nói pháp này mà khởi ác sự

gây hại được, hoặc là ma vương, hoặc là ma vương cha mẹ con cái quyến thuộc, hoặc là Thiên, Long, A tu la, Dạ xoa, Ca lâu la, Càn thất bà, Khẩn na la, Ma hầu la già nhờn và phi nhờn, hoặc Cưu bàn trà, hoặc Phú đơn na, Ca đa phú đơn na, Lệ lê đa, Tì xá xà, Dạ xoa, La sát, cùng cha mẹ con cái quyến thuộc, tất cả ác quỷ thần chẳng có thể ở nơi pháp sư ấy gây hại được nhằn đến chẳng thể động được một sợi lông của pháp sư ấy. Duy nguyện Như Lai gia thần lực cho tôi, khiến âm thanh nói chú của tôi vang khắp thế giới này.

Có một Thiên Đế Thích tên là Cao Trì lên tiếng bảo Bồ Đề Tự Tại rằng:

Này Đại tử! Chớ nên ở chỗ đức Như Lai mà sanh tâm đùa giỡn. Tại sao? Vì đùa giỡn là pháp phạm phư, Như Lai đã dứt sự nghiệp phạm phư, tất cả pháp hữu vi đều là vô thường, Như Lai chẳng tăng pháp hữu vi mà chỉ tăng pháp Không, dứt các âm thanh tự cú. Như Lai ở nơi Đại tử chẳng sanh tranh tụng, chỉ thấy bình đẳng như tợ vô tướng dường như hư không. Luận về hư không thì không có ba hữu vi, không có giác quán, chẳng rời hữu vi không có chướng ngại. Như Lai Thế Tôn cũng như vậy nơi tất cả pháp không có chướng ngại. Nơi dục, nơi giác quán, thọ mạng, sĩ phư, ám, giới, nhập, âm thanh, tự cú

thầy đều vô ngại. Này Đại tử! Nay sao lại ở nơi đức Như Lai mà sanh tâm đùa giỡn?

Vô Lượng Thọ Phật bảo Thiên Đế Thích rằng:

Này Thiên Đế! Nên tư duy trước rồi sau sẽ phát ngôn chớ được lúc sau sanh lòng hối hận. Tại sao vậy? Nữ nhơn này là đại trượng phu đã ở chỗ vô lượng chư Phật tu các căn lành, vì muốn trang nghiêm đại chúng này mà hiện thân nữ thật chẳng phải là nữ vậy, đây tức là thân đại Bồ tát. Sao Thiên Đế lại gọi là Đại tử?

Nghe Phật nói, Đế Thích đến trước Bồ Đề Tự Tại sám hối. Bồ Đề Tự Tại Phạm vương nói:

Ta thọ người sám hối để người khỏi bị quả ác khẩu.

Phạm vương bạch Phật Vô Lượng Thọ rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu Thiên Đế Thích Cao Trì ấy mà không sám hối thì sẽ bị quả báo ác khẩu thế nào?

Vô Lượng Thọ Phật nói:

Này Phạm vương! Nếu Thiên Đế ấy mà chẳng sám hối thì sẽ thường thọ thân nữ nhơn trong tám vạn bốn ngàn đời thân thể xấu xí hôi dơ bất tịnh. Vì vậy nên chúng sanh phải giữ gìn nơi miệng.

Vô Lượng Thọ Phật bảo Phạm vương Bồ Đề

Tự Tại rằng: “Nay Phật ban cho ông oai thần đạo lực bèn được nói đà la ni chú”. Phạm vương cung kính bạch thập phương chư Phật, chư Bồ tát và tất cả nhơn thiên:

Duy nguyện lắng nghe. Nếu ai muốn khiến chánh pháp Như Lai còn lâu tại thế gian, ai muốn ủng hộ người thuyết pháp và người nghe pháp. Duy nguyện chư Phật ban cho tôi thỏa mãn chí nguyện.

Nói lời ấy rồi, âm thanh của Phạm vương liền vang khắp Ta Bà thế giới. Tất cả Phạm Vương thiên tất cả Đế Thích đều nói rằng: “Ta cho ông toại nguyện và cũng muốn thọ trì”.

Bồ Đề Tự Tại Phạm vương nói chú rằng: **A ma lê, tử ma lê, già na sa tri, ba lê chiến tri, ma ha chiến tri, giá di, ma ha giá di, tổ mế, đa di, a bà ha, tử bà ha, tu già xà ni ra khê bà, mâu la ba lợi xa đà, dạ xoa chiến tri, tử xá giá chiến đồ, a bà a đa ni, tam bà la đá ni, sa già la ni, chiêm bà ni, mộ ha ni, úc ma giá tra ni, ha ha ma ma ha ha, a đa giá ni, khê già xá bà, a ma la, a mâu la, mâu la ba lợi bạt dẫn, a xá la khê bà xá ha.**

Nghe chú xong, tất cả nhơn thiên đều tán thán rằng: “Lành thay lành thay, đà la ni này bất khả tư nghị không có gì hơn được”. Phạm vương lại nói rằng:

Nếu ai chẳng điều phục được ác quỷ nghe tông trì này rồi thì có thể điều. Nếu ai thọ trì thần chú này mà ở quốc độ nào có tín tâm quốc vương, thì tất cả nam nữ hoặc lớn hay nhỏ hoặc chư thiên hay thế nhơn đối với quốc vương ấy chẳng thể khởi sự ác làm hại được. Nếu ai khởi ác tâm gây ác sự thì đầu kẻ ấy sẽ bể làm bảy phần, tâm họ khô cháy, thân bị bệnh lại, kẻ có thần thông thì bị thối thất, gió dữ thổi thân họ sa vào địa ngục. Tùy xứ nào có thần chú này lưu bố thì tôi cũng tự sẽ thủ hộ khiến được xa lìa tất cả các ác sự, người thọ trì người nghe chú chẳng thiếu y phục ngọc cụ y được các vật cần dùng.

Lúc ấy trong đại hội có một Phạm Thiên tên là Chánh Ngữ cũng hiện thân mình làm hình nữ nhơn thề rằng: Nay tôi ở Ta Bà thế giới trước chư Phật đây chí tâm hộ pháp cho đến sau lúc Thích Ca Như Lai diệt độ cũng sẽ hộ trì chánh pháp, tùy thần chú này được lưu bố ở xứ nào tôi sẽ hộ quốc độ ấy, người thuyết người nghe đều làm cho xa lìa ma nghiệp và tất cả sự ác. Nếu có pháp sư muốn thuyết pháp để điều chúng sanh thì trước nên đọc tụng đà la ni này. Liền nói chú rằng: **A bà mế, tử ma mế, am bà la, am bà ngâm, ba lợi đồ, phú sa ba la bà ha, xà lưu ca, ma khê la xà, y lợi di lợi, ký lợi di lợi, kỳ đề giá la mâu xà ly,**

mâu đà la mục xí, sá ha.

Nếu có pháp sư trước khi thuyết pháp mà đọc tụng tổng trì ấy, tôi do thiên nhĩ sẽ đến nghe pháp. Nghe rồi tôi đến tại pháp hội ấy làm cho người dự hội xa lìa các ác sự chí tâm thính thọ. Trì chú như vậy nếu tôi nghe rồi mà chẳng tự đến đó, thì là khi dôi quá khứ vị lai hiện tại thập phương vô lượng chư Phật Thế Tôn, cũng sẽ ở vị lai tôi chẳng được thành Vô thượng Bồ đề. Nếu lúc tôi đến đó thì làm cho pháp sư được vô ngại biện được vô sở úy, người nghe pháp thì xa lìa bệnh khổ và lòng nghi hoặc, cũng xa lìa đói khát lạnh nóng binh đao oán thù hổ sói độc trùng tất cả các sự ác. Duy nguyện thập phương tất cả chư Phật gia thần lực cho tôi.

Thích Ca Mâu Ni Như Lai bạch chư Phật rằng:

Nay Ta sẽ ban thần chú cho Phạm Thiên này để hộ chánh pháp. Liền nói chú rằng: **Giá mộ tri, mộ đồ ba lợi xa đà, a mâu ma, a mâu ma, a mâu ma, sa la xoa, sa la cứu tư, di khê ba lợi bà ha, giá la ma, xà đá bà, tu tử khê, a mâu la ba lợi xa đề, tát bà Phật đà a đề sắt dẫn, sá ha.**

Nói thần chú ấy rồi, Thế Tôn bảo Phạm Thiên rằng:

Này Phạm Thiên! Sức trì thần chú ấy có thể điều phục tất cả chúng sanh.

Phạm Thiên bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi sở dĩ hiện thân nữ này để điều phục tất cả nữ nhơn. Nếu có nữ nhơn muốn sanh nam tử thì nên đọc tổng trì này. Đọc rồi liền được sanh nam tử. Nếu nhàm con cái liền chẳng còn sanh sản nữa. Nếu có người thọ trì đọc tụng chú này thì tôi sẽ chí tâm vệ hộ người ấy.

Bấy giờ trong đại hội có một Bồ tát tên là Thiện Hệ Ý đứng trước Phật Bửu Quang Công Đức hiện thân như Phạm Thiên, hoặc như Thiên Đế Thích, hoặc như Tự Tại Thiên, hoặc hiện hình Tha Hóa Tự Tại Thiên, hoặc Đâu Suất Thiên, hoặc Dạ Ma Thiên, hoặc hiện hình Đề Đầu Lại Tra, hoặc Tỳ Lô Lặc Xoa, hoặc Tỳ Lô Bác Xoa, hoặc Tỳ Sa môn Thiên vương, hoặc hiện hình vua rồng, hình vua A tu la, hình vua Khẩn na la, hình vua Ca lâu la, hình vua Dạ xoa, hình vua La sát, hình vua Tất lực ca, hình vua Tỳ xá xá, hình vua Cưu bàn trà, hình Sát đế lợi, hình Bà la môn, hình Tỳ xá, hình Thủ đà, hình Tỳ kheo Tỳ kheo ni, hình Ưu bà tắc Ưu bà di, hoặc hiện hình sư tử hổ sói độc xà bò ngựa voi, hoặc hình các loài chim, trong một thời gian có thể thị hiện tám vạn bốn ngàn thân hình các loài.

Tôn giả Phú Lô Na Di Đa La Ni Tử bạch Phật Thích Ca Như Lai rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Có nhơn duyên gì mà Bồ tát ấy thị hiện tám vạn bốn ngàn các thân hình như vậy?

Đức Phật nói:

Này Phú Lô Na! Thiện Hộ Ý Bồ tát ấy nhập tam muội bất khả tư nghị chẳng phải là cảnh giới của hàng Thanh văn Duyên giác. Bồ tát ấy dùng các thiện phương tiện như vậy để điều phục chúng sanh. Tùy theo chúng sanh thân ý sắc tam muội đều có thể an trụ như vậy.

Nếu có chúng sanh tôn thờ Phạm Thiên kính niệm Phạm Thiên liền hiện hình Phạm Thiên vì họ nói pháp tam thừa, cho đến kính thờ Phật liền hiện thân Phật mà vì họ nói tam thừa pháp. Nếu có chúng sanh tôn thờ súc loại, chim loại liền hiện thân súc, thân chim ấy mà vì họ thuyết pháp. Nếu có chúng sanh tôn thờ thân sơn cốc sông khe cây rừng trăm giống thảo mộc liền hiện thân như vậy để thuyết pháp điều phục. Nếu có chúng sanh tham tài lợi thì trước dùng của cải ban thí rồi sau nói pháp tam thừa để phá lòng tham. Nếu người có bệnh thì ban cho y dược, hoặc cho lúc thức, hoặc cho lúc chiêm bao, làm cho người bệnh được lành mạnh rồi vì họ thuyết pháp để điều phục họ.

Này Phú Lô Na! Bồ tát Thiện Hệ Ý ấy có thể trong thời gian một ngày đêm, đem pháp tam thừa điều phục hằng hà sa số các chúng sanh.

Tôn giả Phú Lô Na hỏi:

Bạch đức Thế Tôn! Bồ tát Thiên Hệ Ý từ lúc phát tâm Vô thượng Bồ đề đến nay được bao lâu?

Đức Phật nói:

Này Phú Lô Na! Bồ tát ấy đã phát tâm trong vô lượng hằng hà sa số kiếp. Từ khi Bồ tát ấy được tam muội điều phục chúng sanh đến nay đã trải qua sáu vạn bốn ngàn ức a tăng kỳ kiếp.

Tôn giả Phú Lô Na hỏi:

Bạch đức Thế Tôn! Bồ tát Thiện Hệ Ý bao lâu sẽ được vô thượng đạo, lúc thành Phật ở tại quốc độ nào?

Đức Phật nói:

Này Phú Lô Na! Trong thế giới này quá sáu đại kiếp, là kiếp tên Tinh Tú. Trong kiếp ấy Bồ tát Thiện Hệ Ý đây sẽ thành Chánh giác hiệu Bửu Kế Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác, lúc đó chúng sanh thọ bốn vạn tuổi, đa số tạo ác nghịch, đầy đủ ngũ trược. Phật ấy thành đạo rồi trong bốn mươi năm tuyên nói ba thừa bèn nhập Niết bàn.

Tôn giả Phú Lô Na hỏi:

Bạch đức Thế Tôn! Lúc ấy các chúng sanh chưa được điều phục thì sẽ thế nào?

Đức Phật nói:

Này Phú Lô Na! Chúng sanh lúc ấy không có một người nào là chưa được điều phục.

Này Phú Lô Na! Bồ tát Thiện Hệ Ý thường lập thế rằng: “Mười phương đều riêng ngàn Phật thế giới có bao nhiêu chúng sanh, nếu còn một người chẳng điều phục, tôi trọn chẳng thành Vô thượng Bồ đề. Nếu tôi chẳng có thể tỏ rõ thấy biết chư Phật nơi các thế giới như vậy thì tôi sẽ chẳng thành Vô thượng Bồ đề. Mười phương ngàn thế giới các chúng sanh nếu có một người chẳng phải là tôi điều phục thì tôi cũng chẳng thành Vô thượng Bồ đề. Nếu thế giới khác có kẻ ác muốn sanh vào nước tôi, lúc sanh rồi tôi sẽ dùng pháp tam thừa điều phục họ”.

Này Phú Lô Na! Bồ tát Thiện Hệ Ý có đủ những sự bất tư nghị như vậy.

Tôn giả Phú Lô Na nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi được lợi ích rất lớn, nhân đến thấy nghe đại Bồ tát như vậy. Nếu có ai hay chí tâm thỉnh thọ kinh Đại Tập thì cũng được lợi ích như vậy.

Lúc bấy giờ đức Phật A Súc Bệ Như Lai bảo đại chúng rằng:

Nay trong đại chúng này, hàng Phạm, Thích, Tứ vương, A tu la vương, nhơn vương, phi nhơn vương, các chúng như vậy tập hội rất là khó. Hôm nay mọi người mà được gặp gỡ nên phải chí tâm ở trước chư Phật tùy ý thích mà phát nguyện thâm trọng.

Có ma vương tên là Trang Nghiêm Hoa hiện đầu thất bửu mà làm thân hình nữ nhơn đeo các thứ vi diệu anh lạc lên tiếng thệ rằng:

Nay tôi chí tâm ở trước chư Phật lập đại thệ nguyện: Tôi nguyện ở Hiền kiếp Ta Bà thế giới đem thân nữ nhơn này thường ban thí chúng sanh các thứ hương hoa quả ngọt mà điều phục họ, do nhơn duyên ấy khiến họ thành tựu Vô thượng Bồ đề.

Chư Phật đồng khen rằng:

Lành thay lành thay, này thiện nam tử! Người có lòng vui tin mà ngày nay làm Phật sự lớn. Sẽ tùy theo lời nguyện của người đều được thành tựu.

Ma vương lại nói:

Bạch đức Thế Tôn! Tùy ở quốc độ nào, chỗ có người thọ trì đọc tụng thơ tả tư duy phân biệt đà

la ni ấy, tôi thường ở trong xứ ấy làm các thứ hoa quả rừng cây suối nguồn ao tắm ngũ cốc, khiến họ chẳng thiếu món cần dùng. Nếu có ai ở nơi kinh này mà diễn nói sai: Nghĩa nói phi nghĩa còn phi nghĩa thì nói nghĩa, tôi sẽ trừng trị người đó, hoặc làm cho họ bị bệnh khổ cuồng loạn lầm lộn bị quốc chủ đuổi săn hại.

Lời thệ này nếu hư thì là khi đời đại chúng mười phương, cũng chớ khiến tôi ở đời vị lai thành Vô thượng Bồ đề. Nếu đệ tử chư Phật thế giới này và thế giới khác mà chẳng được cúng dường lợi ích an lạc thì không có lẽ ấy. Trừ người có nghiệp quá khứ quyết định phải thọ khổ.

Như chỗ tôi bố thí những hoa quả ao tắm suối nguồn ngũ cốc tức là Đàn ba la mật của tôi. Thọ tôi bố thí rồi chứng được tâm từ thiện vô thượng tức là Thi ba la mật của tôi. Thọ tôi bố thí rồi có thể nhẫn tất cả thân khẩu ý ác tức là Nhẫn nhục ba la mật của tôi. Thọ tôi bố thí rồi siêng tu tinh tấn tập hợp các thiện pháp tức là Tinh tấn ba la mật của tôi. Thọ tôi bố thí rồi thâm quán các pháp tướng vô thường tức là Thiên ba la mật của tôi. Thọ tôi bố thí rồi quán các pháp Không, vô tướng, vô nguyện tức là Bát nhã ba la mật của tôi. Như vậy tôi thành tựu đầy đủ sáu ba la mật.

Duy nguyện vô lượng chư Phật mười phương khiến tôi được đó.

Thập phương vô lượng chư Phật yên lặng hứa khả. Huệ Tràng Như Lai khen Trang Nghiêm Hoa:

Lành thay lành thay! Này thiện nam tử! Như chỗ thệ nguyện của người sẽ khiến người toại nguyện. Người đã toại nguyện rồi sẽ được lợi ích cho vô lượng chúng sanh.

Ma vương Trang Nghiêm Hoa với thân hình nữ nhơn nói chú rằng: **Giá di khê, giá mế khê, giá mế khê, niết phục đa a đề, bà ha, bà ha, bà ha, mạt la, mạt ca, bà la tri, tử bà tử bà, sa la bà la sa lợi địa ly, sa la ma hi địa ly, sa la sa thì ly, địa ly đa ba xà mạt ca, hưu hưu hưu, a sa già xà tỳ, đa khê, đa khê, đa khê, bà du bà hê, ô ba na xà, tát đa ba xà, tần xà phá la, phú bồ sa đà, đà na đà ninh na, giá cư ly xí di, xà la bà ha ni, mạt la mạt ca, tam miệu ba la đề ba na bà diên, tát đa ba đà, tần xà phá la, phú bồ sa đà, đà na đà ninh na giá cư ly xí di, xà la bà ha ni, mạt la mạt ca, tam miệu ba la đề ba na bà diên, tát đa ca lợi xà ma mế ma mế ma mế xà bà la, sá ha.**

Bạch đức Thế Tôn! Đà la ni này lưu bố xứ nào, hoặc quốc độ đô ấp tụ lạc thôn xóm, tôi sẽ ở

trong đó điều phục chúng sanh đều làm cho họ có đủ Phật đạo vô thượng.

Bảy giờ thập phương chư Phật, vô lượng Bồ tát, Phạm, Thích, Tứ Vương, A tu la, Càn thất bà, Ca lâu la, Khẩn na la, Ma hầu la già, nơn và phi nơn đồng thanh khen rằng: “Lành thay lành thay, này thiện nam tử! Ông có thể dùng thân nữ nơn ấy mà hộ trì chánh pháp vô thượng của Như Lai, điều phục chúng sanh tu hành đầy đủ sáu ba la mật, diễn nói vô lượng công đức của chư Phật.

Thích Ca Mâu Ni Phật bảo các đại chúng rằng:

Này các đại chúng! Ai có thể cùng đây đồng tâm hộ pháp?

Trong đại hội có vô lượng chúng sanh đều nói rằng: “Chúng tôi có thể cùng thiện nam tử này đồng cùng nhau hộ pháp chẳng bỏ rời nhau như bóng theo hình. Nguyên Bồ tát này thành đạo vô thượng rồi sẽ lại thọ ký Phật đạo cho tôi”.

Trang Nghiêm Hoa bạch đức Thích Ca Như Lai rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Sau khi Thế Tôn nhập diệt, tôi sẽ ở đây hộ trì chánh pháp vô thượng của Như Lai và người thọ pháp. Duy nguyện Như Lai vì thương xót tôi mà thọ ký Vô thượng Bồ đề cho tôi.

Đức Phật nói:

Này Trang Nghiêm Hoa! Lúc ngươi được Vô thượng Bồ đề, thế giới tên Pháp Hạnh, Phật hiệu Công Đức Ý.

Nghe Phật thọ ký rồi, Trang Nghiêm Hoa dâng hương hoa cúng dường Phật. Trong đại hội có một Bồ tát tên là Cát Ý bạch Ta Bà thế giới thập phương chư Phật rằng:

Bạch chư Thế Tôn! Người này đã ở thuở đầu Hiền kiếp chỗ Phật Ca La Cưu Tôn Đà phát đại nguyện dùng thân nữ nhơn giáo hóa thành tựu vô lượng chúng sanh, cũng vì khiến họ xa lìa bốn trăm lẻ bốn bệnh khổ mà nói bốn trăm lẻ bốn thiện phương tiện những là rễ thuốc, trái thuốc, thuốc tán, thuốc hoàn, thuốc xỏ, thuốc ói, thuốc a già đà, thuốc dầu, thuốc tô, thuốc nước, đều riêng có bốn trăm lẻ bốn thứ. Dùng thiện phương tiện như vậy điều phục chúng sanh. Ông ấy lại còn trong thời gian bốn vạn bốn ngàn năm cúng dường cung kính Phật Ca La Cưu Tôn Đà Như Lai và chúng Tăng. Cúng dường xong liền được thọ ký. Đức Phật ấy bảo rằng: “Này thiện nam tử! Đời vị lai lúc chúng sanh thọ trăm tuổi, sẽ có Phật hiệu Thích Ca Mâu Ni do đại nguyện lực Ta Bà thế giới này sẽ có mười phương vô lượng chư

Phật chư Bồ tát tập hội, lúc đại hội Đại Tập ấy, ông sẽ ở trong đó sẽ được thọ ký Vô thượng Bồ đề, các đức Như Lai Ca Na Ca Mâu Ni và Ca Diếp Phật cũng như vậy.

Thử đó người ấy bạch Phật Ca La Cưu Tôn Đà rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi vì bốn nguyện lực nên thường dùng thân nữ nhơn mang các thứ thuốc cấp thí cho chúng sanh bệnh khổ, do bốn nguyện ấy của tôi và phước đức lực làm cho tất cả cây cỏ hoa quả đều sản xuất vị cam lộ, nếu có ai ăn thứ ấy tức là nhơn Đản ba la mật của tôi, nếu có ai ăn các thứ hoa quả vị cam lồ ấy liền bỏ trừ phá giới mà thọ trì tịnh giới tức là nhơn Thi la ba la mật của tôi, có ai ăn các thứ ấy liền siêng năng tinh tấn tu tập thiện pháp tức là nhơn Tinh tấn ba la mật của tôi, có ai ăn các thứ ấy liền kham nhẫn khổ nhục trì giới tu thiện tức là nhơn Sằn đề ba la mật của tôi, có ai ăn các thứ ấy rồi mà thâm quán tướng vô thường của các pháp tức là nhơn Thiên ba la mật của tôi, có ai ăn các thứ ấy mà quán sát pháp khổ, Không, vô thường, vô ngã tức là nhơn Bát nhã ba la mật của tôi. Như ở thế giới này dùng thân nữ nhơn giáo hóa điều phục chúng sanh, thập phương thế giới cũng như vậy.

Cát Ý Bồ tát lại bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi thuật việc quá khứ ấy để cho Trang Nghiêm Hoa tăng trưởng thành tựu thế lực tinh tấn. Sau lúc Thế Tôn diệt độ, tôi sẽ cùng ông ấy đồng hộ chánh pháp. Duy nguyện đức Thế Tôn ở trong đại chúng này thọ ký cho tôi.

Thập phương vô lượng chư Phật đồng khen rằng: “Lành thay lành thay! Nay Cát Ý! Thích Ca Mâu Ni Như Lai sẽ thọ ký cho ông”.

Đức Thế Tôn nói:

Nay Cát Ý! Đời sau ở Liên Hoa thế giới ông sẽ thành Phật hiệu là Thiện Kiến.

Đức Thế Tôn lại nói với đại chúng:

Nay đại chúng! Như Cát Ý nữ, tất cả thân nữ những là địa thiên, thủy thiên, hỏa thiên, phong thiên, hư không thiên, chủng tử thiên, hoa thiên, quả thiên, sơn thiên, thọ thiên, thảo thiên, đề thiên, giản thiên, bửu thiên, tứ thiên hạ thiên, nhân đến sáu vạn bảy ngàn thân thiên cũng như vậy, đều là Bồ tát hiện thọ hình nữ để điều phục chúng sanh. Các nữ thiên ấy đều được thọ ký sẽ thành Vô thượng Bồ đề. Sở dĩ hiện hình nữ để giáo hóa điều phục chúng sanh ấy, là vì khiến chúng sanh chuyển đổi thân nữ vậy. Nếu chuyển

đổi thân nam làm thân nữ thì dễ, còn chuyển đổi thân nữ làm thân nam thì khó, do đó nên dùng thân nữ giáo hóa chúng sanh.

Sáu vạn bảy ngàn nữ thiên ấy được thọ ký rồi, có trăm ức Long vương, trăm ngàn ức Dạ xoa, trăm vạn ức A tu la, bảy vạn ức chư thiên, chín ngàn vạn ức ma vương, hằng hà sa số thế nhưn như là Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà, vô số Cưu bàn trà đều phát tâm Vô thượng Bồ đề, vô số chúng sanh được chẳng thối chuyển tâm Bồ đề, vô số chúng sanh được Bồ đề tam muội, vô số chúng sanh được Vô sanh nhẫn, vô số chúng sanh được đà la ni, vô số chúng sanh được Bồ tát địa, vô số chúng sanh được thành tựu nhẫn nhục, vô số chúng sanh được Sa môn quả, vô số chúng sanh được tận lậu, vô số chúng sanh được chẳng thối tâm Thanh văn, vô số chúng sanh được chẳng thối tâm Duyên giác, vô số chúng sanh được chẳng thối tâm Bồ đề Vô thượng.

Lúc bấy giờ đức Thích Ca Như Lai bạch chư Phật rằng:

Chư Phật Thế Tôn vì thương xót tôi mà tập họp tại Ta Bà thế giới này. Trang Nghiêm Hoa và Cát Ý Bồ tát vì hộ pháp mà phát nguyện thâm trọng như nguyện liền được.

Lúc ấy thập phương chư Phật vì hai Chánh sĩ ấy phát đại thệ nguyện nên liền đồng nói chú rằng: **Thọ đề bà bà, trì luật đề bà bà, mâu ni bà bà, tát đa bà bà, phú nhã lãng già bà bà, trương na bà bà, ma ha ca lưu na bà bà, ma ha phục luật đa bà bà, a mộ ha bà bà, lưu đề bà bà, xí đề bà bà, sa lợi la bà bà, khước già bà bà, bà do bà bà, bạt đa bà bà, a đề trác na bà bà, a ma bà bà, a phả na bà bà, đa tha đa bà bà, phục đa câu trí bà bà, ni đề đề bà bà, lê cứu xá la bà bà, lê dưỡng na bà bà, lê đà đầu bà bà, lê tử mục xoa bà bà, lê thủ cư la bà bà, lại tra đề na bà bà, bà bà, bà bà, bà bà, ma đa, a na nhã tam ma đa, tra tra tra tra tra tra tra tra tra, sa tra tư đề, tát bà Phật đà uyển xá la mâu la a đề trác na, xá ha.**

Nói chú ấy rồi, thập phương chư Phật còn bảo hai Chánh sĩ rằng: “Các thiện nam tử! Nếu các ông muốn giáo hóa chúng sanh thì phải nên thọ trì thần chú ấy”.

Trang Nghiêm Hoa cùng chư Bồ tát số đến mười vạn đồng nói rằng:

Thập phương chư Phật Như Lai vì chúng sanh mà nói thần chú ấy, chúng tôi sẽ phải chí tâm thọ trì. Nếu tôi hiện nay ở trước thập phương chư

Phật lập thệ nguyện rồi nghe thần chú ấy mà chẳng thể thọ trì được thì là khi đối chur Phật Như Lai, cũng đừng khiến tôi được Vô thượng Bồ đề. Nếu có trời hay người trì chú ấy, giả sử có ai đối với họ mà khởi ác tâm mà tôi chẳng thủ hộ họ cũng khiến tôi chẳng thành đạo vô thượng. Nếu có Tỳ kheo, Tỳ kheo ni, Ưu bà tắc, Ưu bà di thọ trì chú ấy cũng không có ai đối với hàng tứ chúng ấy khởi ác tâm được.

Thập phương chur Phật đồng thanh khen rằng: “Lành thay lành thay, các thiện nam tử có thể thọ trì pháp vũ vô thượng như vậy”.

Bấy giờ Thích Ca Mâu Ni Phật Thế Tôn bảo Ba Tuần:

Người nên sanh tín tâm ở nơi Phật pháp. Do nhơn duyên người sẽ làm cho vô lượng vô số chúng sanh được quả giải thoát. Nay người đã mất lìa tất cả bè bạn, còn có ai sẽ cùng người làm sự ác nữa. Phật vì thương xót nên ân cần khuyên bảo người. Vậy người phải mau phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Ba Tuần nói:

Bạch Thế Tôn! Nay tôi nhận đến không có một niệm tâm phát Vô thượng Bồ đề.

Này Cù Đàm! Nay chưa dứt hẳn Dục giới chúng sanh thì làm sao khiến ta mất lìa hết bạn bè. Ta trọn chẳng có thể quy y Tam Bảo được.

Lúc ấy trong đại hội có Phật hiệu là Mạn Đà La Hoa Vi Diệu Hương nói với Thích Ca Mâu Ni Phật rằng: “Quá khứ thế, thập phương chư Phật vì thương xót nên đều tập hội thế giới ngũ trược để hộ chánh pháp, để phá ma oán, vì thương mến chúng sanh, để ban bố đuốc đại trí, để nói chánh đạo. Nay hiện tại thập phương vô lượng chư Phật cũng như vậy, đều đến tập hội Ta Bà thế giới ngũ trược này. Vậy ai là người có thể giao phó pháp của Thích Ca Như Lai?”.

Thích Ca Như Lai nói:

Chánh pháp của Ta có thể giao phó cho Tần Bà Sa La các vị quốc vương, Tứ Thiên vương, Thiên Đế Thích, Phạm Thiên vương v.v... Các đại chúng như vậy có thể hộ trì chánh pháp của ta. Nếu có ai phát tâm Bồ đề thì nên biết là người có thể hộ trì chánh pháp.

Bấy giờ trong đại hội tất cả hàng Thiên vương, Phạm vương, Long vương khác miệng đồng thời nói rằng: Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi cần phải chí tâm hộ trì chánh pháp. Tại sao? Vì chánh pháp Như Lai khó được khó gặp. Trong

một Phật thế giới có thập phương vô lượng chư Phật đến tập hội cũng là khó gặp. Thập phương chư Phật còn vì chúng sanh ngũ trược mà đến tập hội, chúng tôi tại sao lại chẳng hộ trì chánh pháp!

Thập phương chư Phật đồng khen rằng:

Lành thay lành thay! Nay các thiện nam tử! Nếu có quốc vương hay hộ trì chánh pháp thì toàn cả nước ấy các sự suy ác và các bịnh tật đều làm cho tiêu diệt. Cả nước ấy có những cây cối hoa quả lúa gạo đều sum sê được mùa, cả nước ấy nhơn dân thân thích quyến thuộc khiến lìa xa các sự ác, nếu trong nước ấy có hàng tứ chúng cũng sẽ được hộ trì. Tại sao? Vì quá khứ chư Bồ tát được thành Vô thượng Chánh giác đều do nhơn duyên ủng hộ chánh pháp. Vị lai và hiện tại cũng như vậy. Nếu có thể thủ hộ người học người nghe chánh pháp thì nên biết là chánh pháp còn lâu tại thế gian. Vì vậy nên Ta Bà thế giới chư Thiên vương, nhơn vương nên thủ hộ chánh pháp để còn tại thế gian lâu chẳng đoạn tuyệt vậy.

Nay các thiện nam tử! Nếu có thiện nam thiện nữ muốn cho Phật pháp còn lâu tại thế gian mà chẳng diệt tận thì phải nên cúng dường kinh Đại Tập và người học người giảng thuyết kinh này. Tại sao? Vì kinh Đại Tập này là ấn phong của

thập phương chư Phật. Nếu có thể cúng dường Đại Tập như vậy tức là cúng dường thập phương chư Phật.

Sau khi Thích Ca Như Lai diệt độ, chỗ nào có kinh này lưu bố, nếu có ai nghe thọ trì đọc tụng giải thuyết thơ tả nhần đến một bài kệ một câu một chữ, cõi nước ấy tất cả ác sự đều tiêu diệt. Các loại cây hoa quả cây cỏ thuốc các loại ngũ cốc nhờ Tứ Đại Thiên vương mưa tốt nên đều được tươi tốt. Phép nước của quốc độ ấy được tăng trưởng. Các quốc vương lân bang đều cầu hòa, đồng đều có tâm hỷ tâm từ, tất cả chư thiên và Phật đệ tử đều đến ủng hộ. Quốc độ như vậy, các vương tử, phu nhơn, các đại thần đều có lòng từ mẫn trung thực, lúa gạo dư nhiều, nhơn dân no ấm ít bệnh khổ, cũng không có tranh tụng binh cách nổi dậy, không có ác thú độc trùng gió mưa xấu, mọi người được xa lìa ác nghiệp quá khứ. Nếu các chúng sanh mà có nữ nghiệp thì các hiện thọ hoặc sanh thọ hay hậu thọ có thể làm cho dứt, trừ người phạm tội ngũ nghịch, hủy báng kinh Đại thừa và Thánh nhơn, người phạm tứ trọng cấm, hạng nhứt xiển đề, còn các ác nghiệp khác dầu lớn như núi Tu Di đều có thể xa lìa tất cả, có thể tăng trưởng thiện pháp đầy đủ các căn, thân khẩu ý đều thiện, xa lìa ác kiến phá hoại phiền não tu tập

chánh đạo, cúng dường chư Phật đầy đủ thiện pháp và nội ngoại sự, có thể làm cho chúng sanh thọ mạng tăng trưởng, thành tựu niêm huệ.

Lúc bấy giờ, Di Lặc Bồ tát v.v... chín vạn bảy ngàn ức Bồ tát đã được Vô sanh pháp nhẫn đồng nói rằng:

Sau khi Phật diệt độ, chúng tôi cũng có thể hộ trì chánh pháp, vì thương mến chúng sanh vậy. Chúng tôi sẽ ở nơi quốc ấp tự lạc nói rộng kinh điển này.

Ta Bà thế giới vô lượng chư Phật đồng thanh khen rằng: “Lành thay lành thay! Các thiện nam tử có thể phát thệ nguyện hộ pháp như vậy”.

Ta Bà thế giới tất cả hơn thiên tại đại hội cũng đồng thanh nói rằng: “Chúng tôi cũng có thể sau khi Phật diệt độ hộ trì chánh pháp và hộ trì những người thọ trì kinh điển này”.

Thập phương vô lượng chư Phật khen rằng: “Lành thay lành thay! Các thiện nam tử có thể chơn thật hộ trì chánh pháp. Nếu muốn hộ trì chánh pháp, hàng hơn thiên phải nên cúng dường vô lượng chư Phật đây”.

Chúng hơn thiên lại bạch rằng:

Bạch chư Thế Tôn! Chúng tôi cần phải ủng hộ

chỗ kinh này lưu bố, hoặc là tụ lạc đô ấp thôn xóm những nhơn dân quyến thuộc và người thọ trì kinh điển này, cũng làm cho các xứ ấy lúa gạo dư nhiều cây cỏ thuốc tươi tốt. Tại sao? Vì xứ nào được kinh điển này lưu bố thì chúng tôi ở đó có thể lực lớn, do có thể lực nên chúng tôi mới có thể ủng hộ khiến lìa tất cả sự suy họa, cũng làm cho chúng sanh ở xứ ấy xa lìa ác sự sanh lòng tà quý lành tốt.

Thập phương chư Phật đồng thanh khen rằng: “Lành thay lành thay! Nay các thiện nam tử chơn thật có thể hộ trì chánh pháp và người thọ trì người nghe học, cũng có thể cúng dường thập phương chư Phật”.

Thích Ca Mâu Ni Phật bảo chư Phạm Thiên, Đế Thích, Tứ Thiên vương rằng:

Này các thiện nam tử! Phật vì các ác chúng sanh như vậy, vì bốn nguyện lực, vì rất thương mến mà ở xứ ác này thành Vô thượng Bồ đề để lợi ích cho những chúng sanh vô minh tối tâm khát ngưỡng chánh pháp, vì các chúng sanh thường thích tăng trưởng phiền não mà phá ma nghiệp kiến lập pháp tràng ban bố pháp vũ khiến các chúng sanh lìa phiền não khổ, làm cho vô lượng vô số chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Này các thiện nam tử! Vô lượng chư Phật và chư Bồ tát đều đến đây tập hội để phá vô lượng ác nghiệp cho chúng sanh, để nói giống Tam Bảo. Sau khi Phật nhập Niết bàn chánh pháp này giao phó cho các ông. Các ông nên thâm tâm ủng hộ. Nếu có Bồ tát thành tựu phước đức cũng có thể ủng hộ chánh pháp của Phật. Nếu có chúng sanh ở chỗ chư Phật gieo trồng thiện căn, lúc pháp sắp diệt còn lại năm mươi năm, các người này thủ hộ chánh pháp tín kính thọ trì đọc tụng thơ tả giải thuyết nghĩa thú. Các Pháp sư như vậy, ở nơi đô ấp tụ lạc thôn xóm, nếu muốn lợi ích nhiều vô lượng chúng sanh, nên tắm gội sạch sẽ mặc y phục mới tốt trang nghiêm hương hoa ở trên một bàn đặt các thứ nước mùi thơm ngọt để trước tòa cao. Lúc ấy nếu các ông chẳng đến đó tập họp để thủ hộ Pháp sư ngăn các sự ác và nghe học chánh pháp để tự lợi lợi tha thì là các ông khi dối thập phương chư Phật.

Chư Phạm Thiên bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Xứ nào kinh điển này được lưu bố, hoặc là đô ấp thành thôn tụ lạc, chúng tôi sẽ chí tâm ủng hộ. Hoặc trong hàng tứ chúng mà có người muốn giảng thuyết kinh điển này, thì nên tắm gội sạch sẽ mặc y phục mới tốt, sắp đặt các hương hoa thơm ngọt để trước tòa

cao, tôi cùng quyền thuộc quyết định đến họp tại chỗ ấy, nếu chúng tôi không đến thì là khi đối thập phương chư Phật.

Bạch đức Thế Tôn! Trong thế giới này, tùy xứ nào có kinh điển này lưu bố, chúng tôi sẽ làm cho xứ ấy không có binh cách và các sự ác. Nay tôi ở trước chư Phật chí thành lập thế thâm trọng.

Liền nói chú rằng: **An cừ ha, đấng già, phú la na ha, xà mế, khô khô khô, bà khô, bà khô bà, cư ly na khô bà, xá ha.**

Thiên Đế Thích Đề Hoàn Nhơn nói chú rằng: **Khô bà mật xa, ma xa mật xa, na la khô, a mâu nhã, a mâu bà ha, a khô tra, a khô, a già khô thì phục luật xí, xá ha.**

Đông phương Thiên vương Đề Đầu Lại Tra nói chú rằng: **Tần đầu xà na, khô bà xà na, la mâu khô, xoa sa la, phú na bà ha, a mạc già bà tra, xá ha.**

Nam phương Thiên vương Tỳ Lô Lặc Xoa nói chú rằng: **Úc khô na bà xà đồ, tam mâu đà tư nhã, đa đa châu đa, bà lão na bà, bà lão xà, xá ha.**

Tây phương Thiên vương Tỳ Lưu Bác Xoa nói chú rằng: **Xà lộ già, a úc già, a ma mộ già, a ma bà lão xà, bà tỳ dã mau xà, xá ha.**

Bắc Phật Thiên vương Tỳ Sa Môn nói chú rằng: **Thu địa ly, thu thu thu địa ly, kê thu địa ly, a ni thu địa ly, hi lực đa thu địa ly, sa kiệt lã hi lực đa thu địa ly, tán cứu sa thu địa ly, đà ma xoa địa ly, xá ha.**

Thập phương vô lượng chư Phật khen Phạm Thiên, Đế Thích và Tứ Thiên vương rằng: “Lành thay lành thay! Nay các ông chơn thiết có thể hộ trì Phật pháp”.

Ta Bà thế giới có một vạn hai ngàn Đại Quỷ Tướng Quân thủ hộ thế giới này, còn có bốn vạn bốn ngàn Tiểu Tướng Quân thành tựu đại lực và đại công đức, đồng thanh nói rằng:

Bạch chư Thế Tôn! Chúng tôi cũng sẽ ở đời vị lai ủng hộ xứ nào có kinh điển này lưu bố, lúc thuyết pháp chúng tôi cũng thường đến, có người nghe pháp, chúng tôi sẽ vì họ mà phá hoại các ma nghiệp, thủ hộ người thuyết pháp làm cho được tăng trưởng tất cả thiện pháp, chúng tôi sẽ khuyến hóa các quốc vương đại thần, trưởng giả cúng thí y thực và các món vật cần dùng, chúng tôi cũng làm cho quốc độ ấy không có binh cách những sự giặc cướp tai nạn và ác phong vũ. Nếu không như vậy thì là chúng tôi khi dối thập phương chư Phật.

Lúc ấy Ta Bà thế giới này có một Bồ tát tên là Nghi Tâm bạch Phật Thích Ca Mâu Ni rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Trong Ta Bà thế giới này có trăm ức ma vương, chẳng biết họ có đến tập họp tất cả chẳng?

Đức Phật nói:

Họ đã đến tập hội tất cả.

Nghi Tâm Bồ tát hỏi:

Bạch đức Thế Tôn! Tất cả có tín tâm chẳng?

Đức Phật nói:

Đều có tín tâm tất cả. Chỉ trừ Ba Tuần và một ngàn quyến thuộc sẽ ở đời vị lai phá hoại Phật pháp Ta, họ thường tìm tội lỗi. Ma vương Ba Tuần và một ngàn quyến thuộc ấy phá hoại Tam Bảo. Tại sao? Vì đều là quá khứ ác hơn duyên, quá khứ họ chẳng gieo trồng thiện căn hơn duyên.

Này Nghi Tâm! Lúc chánh pháp Ta diệt, sau đó Ma vương Ba Tuần ấy và ngàn quyến thuộc ở nơi chánh pháp mới sanh tín tâm gieo giống Bồ đề tu Bồ tát đạo nhân đến thành Vô thượng Bồ đề.

Lúc ấy trong đại hội có một ma thiên tên là Thái Bạch đã ở chỗ vô lượng chư Phật thành tựu công đức, được tín căn không gì lay động được, phụng trì Tam Bảo, đã ở chỗ chư Phật được thọ ký Vô thượng Bồ đề. Ma thiên Thái Bạch tự hiện thân mình thành hình tiên hơn từ chỗ ngồi dậy

quỳ dài chấp tay dùng âm thanh lớn vang đến các Phật quốc độ mà bạch Phật rằng:

Bạch chư Thế Tôn! Thích Ca Như Lai vì bốn nguyện như duyên sanh lòng thương xót nên ở thế giới đủ ngũ trược này trong những chúng sanh hủy báng chánh pháp mà thành Vô thượng Bồ đề, do đại từ bi nói pháp tam thừa giải thoát ba ác đạo. Phật lại vì vô lượng vô biên Bồ tát nói Vô sanh pháp nhẫn chẳng dứt chủng tánh thập phương chư Phật. Vì vậy nên ở đời vị lai tôi sẽ chí tâm ủng hộ cho chánh pháp của Thích Ca Như Lai còn lâu tại thế gian, khiến các ma chúng chẳng được tiện lợi trọn chẳng thể gây ma nghiệp.

Chánh pháp Như Lai nếu không có người thọ trì thì Phật pháp diệt mất. Nếu trong hàng tứ chúng không có người thuyết không có người nghe thì chánh pháp suy diệt. Đời vị lai nếu có thiện nam thiện nữ tu lập tam nghiệp nối tánh Tam Bảo, vì phá hoại các ác phiền não tam giới mà tu hành chánh đạo thì có thể phá hoại chúng sanh ba ác đạo khổ, tất cả chúng ma không làm gì được. Duy nguyện thập phương chư Phật ban bố cho tôi công đức và trí huệ hai lực thế. Tôi muốn tụng chú để phá tất cả ác ma quyền thuộc.

Thập phương chư Phật đồng thanh khen rằng: “Lành thay! Lành thay!”.

Ma thiên Thái Bạch liền nói chú rằng: **A ma lê, a hán kê mê, a xà bà bà, a xà bà bà, a xà bà bà, mâu la bà lê, tỳ dã kê sa xí, xà ma sa lê, ha ha, ha ha, ha ha, già la sa tra, xà nan khước già, nhã xà khước già, tử nhã xà sa kê già, a mâu xoa lã, xoa xoa, xoa xoa, xoa xoa, mâu la bà ha kê ca, sa kê nhã, sa ba lợi bà đa, mâu la, nhã nhã, chiến đà tu lợi xà nhã nhã, sa đề nhã nhã, na bà ha nhã nhã, kê lã xoa nhã nhã, na ba la nhã nhã, phục đa câu tri nhã nhã, đá đá đá nhã nhã, tát bồ bà tử nhã nhã, lã đề tát đa nhã nhã, giá cư lã ma tần bà đa xoa bà, xoa ma ma, xoa ba nhã, nhã tử đa, ma la tử sa xà, sá ha.**

Lúc nói chú này đại địa chấn động sáu cách, tất cả chúng ma lòng sanh bố úy, tất cả như thiên nhân đến Phú đơn na đều lia rời khủng bố được bất thối chuyển tâm Bồ đề.

Lúc ấy Ma vương Ba Tuần hỏi Kiên Ý Bồ tát rằng:

Thưa Đại sĩ! Thái Bạch Ma thiên ấy từ xứ nào đến đây vậy. Có thể lực gì mà hay phá hoại tất cả ma chúng và các ác nghiệp, làm tăng trưởng pháp đoạn diệt của Cù Đàm. Nay ta nhìn thấy pháp ấy mà trong lòng ta muốn nôn ói bốn phía đều tối tăm

thân tâm ta đều đau đớn, nhưng Ma thiên ấy thấy pháp của Cù Đàm lại vui thích ưa muốn. Mong Đại sĩ vì thương xót ta mà nói cho ta được biết.

Kiên Ý Bồ tát nói:

Này Ba Tuần! Đều là sức oai thần của chư Phật khiến Ma thiên Thái Bạch ấy có thể lực như vậy. Do thế lực ấy nên có thể phá hoại các ma chúng làm tăng trưởng chánh pháp vô thượng của Như Lai. Phước lực của Thái Bạch Bồ tát, tất cả nham thiên không ai phá hoại được.

Này Ba Tuần! Nơi Tam Bảo ông phải nên sanh lòng tin phát Bồ đề tâm xa lìa tất cả thân khẩu ý ác.

Ba Tuần nói:

Thưa Đại sĩ! Nay ta đang muốn tạo thành các thứ thân khẩu ý ác thật chẳng thể phát tâm Bồ đề vậy.

Lúc bấy giờ Khoáng Dã Bồ tát liền hiện thân quý, Tán Chỉ Bồ tát liền hiện thân nai, Huệ Cự Bồ tát liền hiện thân khỉ, Ly Ái Bồ tát liền hiện thân dê, Tận Lộ Bồ tát liền hiện thân nga vương, năm trăm Bồ tát đều riêng hiện các loại thân hình. Các thân ấy đều phát ra đại hương quang minh. Mỗi mỗi Bồ tát đều tay cầm đèn sáng muốn để cúng dường thập phương vô lượng chư Phật.

Nghi Tâm Bồ tát chí tâm quán sát năm trăm hình loại ấy liền biết tất cả đều là Bồ tát Đại sĩ, mới hỏi Khoáng Dã quý rằng:

Cớ chi các Ngài hiện thân hình như vậy để cúng dường chư Phật?

Khoáng Dã quý nói:

Thưa Đại sĩ! Về quá khứ thuở xa xưa chín mươi một kiếp có Phật Thế Tôn hiệu là Tỳ Bà Thi Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn. Thuở ấy ta cùng các Đại sĩ này làm anh em đồng một cha một mẹ thọ trì ngũ giới siêng tu tinh tấn thông minh trí huệ lòng ưa pháp lành mang các thứ vật cúng dâng lên cúng dường Phật. Cúng dường xong chúng ta đề phát tâm Vô thượng Bồ đề, vì muốn điều phục tất cả chúng sanh. Đến thời kỳ các đức Phật Thi Khí Như Lai, Tỳ Xá Phù Như Lai, Cưu Lô Tôn Đà Như Lai cũng như vậy đều dâng phẩm vật cúng dường.

Tán Chỉ Bồ tát ở trước Phật ấy lập đại thệ nguyện rằng:

Đời vị lai tôi dùng thân quý thân giáo hóa chúng sanh, nếu có chúng sanh ác quý tệ ác tôi sẽ nói pháp tam thừa để giáo hóa họ cho họ được

điều phục. Nhẫn đến vô lượng hằng hà sa số ác quỷ ác thú tôi làm cho họ được điều phục rồi sau tôi sẽ thành Vô thượng Bồ đề.

Cũng có một vạn hai ngàn đại quỷ ở thế giới Ta Bà này phát đại thệ nguyện điều phục chúng sanh. Còn tôi lúc ấy phát đại thệ nguyện rằng: “Nếu có ác quỷ muốn phá hoại chánh pháp vô thượng của Như Lai tôi sẽ trừng trị nó. Vì thế nên tôi thọ thân quỷ này. Nếu có ác quỷ có thể giết hại chúng sanh làm họ loạn tâm. Ác quỷ ấy ác tâm muốn sát hại sân chấp tà kiến làm cho hàng Sát lợi, Bà la môn, Tì xá, Thủ đà loạn tâm làm sự ác. Ác quỷ ấy ở trong quốc độ di chuyển như nguyệt, đôi lộn năm tháng, làm cho cõi nước hoang loạn, hàn thử không chừng, biến đổi thời tiết, làm mưa gió xấu, lúa gạo thất mùa và phá huỷ những cây cối bông trái. Tôi nguyện sẽ điều phục giáo hóa khiến họ an trụ trong tam thừa. Với các hạng ác quỷ ấy, tôi chẳng giết hại họ mà đồng thọ thân hình như họ, dùng lời dịu dàng nói luận cười đùa với họ rồi dùng pháp tam thừa giáo hóa họ làm cho họ lìa ác đạo.

Nếu có chúng sanh xa lìa pháp lành mà thân khẩu ý làm ác nghiệp, bỏ thân hiện tại rồi sẽ sanh vào ác đạo. Hoặc người tạp làm các nghiệp thiện nghiệp ác, người này xả mạng sẽ thọ thân quỷ. Vì

thế nên lúc ấy ác quỷ đông nhiều mà thiên quỷ kém ít, do đó mà tôi muốn điều phục các ác quỷ nên hiện thọ thân quỷ này, cũng làm cho mọi người xa lìa ác tâm tăng trưởng nghiệp lành”.

Thưa Đại sĩ! có thần chú Kim cang chùy, do sức chú này tất cả ác quỷ không thể làm sự ác hại nhơn dân được. Nếu những đô thành thôn ấp tụ lạc nơi nào có thần chú này thì tất cả ác quỷ không làm gì được. Chúng sanh trong xứ ấy đều tu tâm từ xa lìa tất cả những sự bất thiện, không có những bệnh dữ, mưa xấu, khô hạn, đấu tranh, cho đến các loài thú chim đều sanh lòng lành xa lìa tất cả ác bố úy. Nay tôi ở trước thập phương chư Phật phát đại thế nguyện muốn nói thần chú ấy.

Thích Ca Mâu Ni Như Lai bảo Khoáng Dã quỷ rằng:

Này Khoáng Dã! Nay thập phương chư Phật đồng ban cho ông sức thần thông, ông được nói chú ấy.

Khoáng Dã quỷ đứng chấp tay nói chú Kim cang chùy: **Đậu ma, đậu ma, đà ma, đà ma, đậu ma, đậu ma, na na la, ni la, ni la, cứu tra ni, ma ha cứu tra ni, tra tra tra mật, ma ha tra tra tra, a sa bà, a tử, lợi ni, lợi ni, ma ha lợi ni lợi ni, lợi di, lợi di, lợi di, đà lợi tử, ma ha lợi tử, thủ**

lưu thủ lưu, ma ha thủ lưu thủ lưu, thủ lưu đa, ma ha thủ lưu thủ lưu, úc cừu ma, cừu ma, cừu ma, cừu ma na, lợi di lợi di, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, ni di ni di, hi ni, hi ni, mâu ni, mâu ni, mâu đề ni, bà lã bà lã bà lã tra, bạt ca na lợi dã, kỳ nĩnh, thì nĩnh lực sa bà, thời na, thời na, thời na lã sa bà, sá ha.

Bạch đức Thế Tôn! Tùy ở quốc độ xứ nào tụng chú Kim cang chùy này, các ác quỷ ở xứ ấy dầu nghe chú này mà đối với chúng sanh còn có ác tâm hung bạo khó điều phục chẳng thọ pháp giáo chẳng sanh lòng từ, tôi vì các ác quỷ ấy lại nói thần chú sau đây để điều phục họ.

Liên nói chú rằng: A xa, a xa, mâu ni, mâu ni, ni huu huu, mâu ni, mâu ni, ma na la sa bà, huu huu, a ni la na đồ, a đa đản đồ, a đa a đề, lưu tra, hi ni, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, hi lợi, úc cừu ma, cừu ma, cừu ma, hi lợi, hi lợi, hi lợi, ni lợi, ni lợi, ma ha ni lợi, mâu đà mế khê, a tra, a tra, a tra, đà la mế khê, xoa bà khê, xoa bà khê, ti lợi si tử, a ba dẫn xà, bà do, a ca xa, trác trác trác, cứu tì, bà cùng tì, a xoa cùng tì, thị hoa cùng tì, tát đa già cùng tì, lã xà cùng tì, tát đa đầu cùng tì, sá ha.

Lúc bấy giờ thập phương vô lượng chư Phật đều muốn trở về bản độ, đại địa liền chấn động sáu cách, hư không mưa các thứ hương hoa, kỹ nhạc vi diệu chẳng trỗi tự kêu để cúng dường. Tất cả đại chúng đều chấp tay lễ kính chư Phật.

Lúc ấy Phạm Thiên bạch Phật Nguyệt Hương rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Ai có thần lực gieo trồng thành tựu bao nhiêu phước đức ở đời vị lai có thể tin thọ trì đọc tụng thơ tả kinh điển như vậy?

Đức Nguyệt Hương Phật nói:

Này Phạm Thiên! Đều do thập phương chư Phật bốn nguyện lực phá hoại ma chúng trừ những ác tướng gió dữ mưa xấu hộ trì chánh pháp để điều phục chúng sanh tuyên dạy chánh đạo. Cũng do chư Phật bốn nguyện lực mà vị lai chúng sanh nào thành tựu mười pháp lành thì có thể ở đời vị lai hộ trì chánh pháp, chúng sanh ấy cũng được chư thiên thủ hộ.

Này Phạm Thiên! Nếu có ai đầy đủ được niệm tâm thiện ý phương tiện, người này có thể ủng hộ chánh pháp, chẳng tham ngũ dục, thường tu Không quán, nhẫn nhục như đất được thâm pháp nhẫn, dùng pháp tứ nhiếp nhiếp thủ chúng sanh mình người vô ngại, tu hành thanh tịnh Bồ đề đạo

hạnh Bửu tràng tam muội. Người như vậy ở đời vị lai có thể ủng hộ chánh pháp thọ trì đọc tụng giải thuyết. Người ấy xả thân được thấy hiện tại thập phương chư Phật và chư Bồ tát cùng Tỳ kheo Tăng. Cũng được nghe chư Phật nói diệu pháp, nghe rồi liền được hỷ lạc bực Thánh nhơn, diệt trừ tất cả pháp bất thiện được sanh quốc độ thanh tịnh của chư Phật, thường nghe diễn nói kinh điển Đại thừa, trọn chẳng còn sanh nơi quốc độ ngũ trược, thường được thân cận vô lượng chư Phật nơi Ta Bà thế giới như đây. Người ấy ở năm mươi năm rốt sau do Phật thân lực có thể hộ trì chánh pháp Như Lai.

Thích Ca Mâu Ni Phật bảo Phạm Thiên rằng:

Này Phạm Thiên! Tùy xứ nào có kinh điển này lưu bố, xứ ấy không có tất cả sự ác, mưa xấu, bệnh ác. Người nói người nghe kinh điển này thân không bệnh khổ, y thực không thiếu.

Hoa Tràng Như Lai bảo đại chúng rằng:

Nếu có người đem thất bửu đầy cả Đại thiên thế giới này cúng dường chư Phật mười phương, chẳng bằng có người sau khi Phật diệt độ năm mươi năm rốt sau thọ trì đọc tụng thọ trì kinh điển này, người trì kinh được phước đức nhiều hơn người cúng dường chư Phật.

Phật Hoa Tràng lại bảo đại chúng rằng:

Giả sử có người đem thượng diệu thất bửu đầy hăng hà sa thế giới cúng dường tất cả chư Phật mười phương được phước đức vẫn chẳng bằng người thọ trì đọc tụng thơ tả kinh điển này lúc sau khi Phật diệt độ còn dư năm mươi năm sau rốt. Người này được phước đức rất nhiều.

Phật nói kinh này rồi, chư thiên thế nhơn tất cả chúng hội nghe rồi đều hoan hỷ tín thọ phụng hành.

*

KINH ĐẠI BỬU TÍCH

Hán dịch: Tam Tạng Đàm Vô Sấm

Việt dịch: HT. Thích Trí Tịnh

PHÁP HỘI HƯ KHÔNG MỤC THỨ NĂM MƯƠI CHÍN

* Tôi nghe như vậy: Khi ấy, đức Phật Thích Ca Mâu Ni Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác vẫn ở Đại Bửu Phờng Đình giữa hai cõi Dục giới và Sắc giới, cùng vô lượng Tỳ kheo Tăng và chư đại Bồ tát câu hội thuyết pháp.

Lúc bấy giờ các Tôn giả Xá Lợi Phất, Đại Mục Kiền Liên v.v... xuất gia chưa bao lâu. Do

---

* Hán tạng bộ Hạ quyển thứ 150, Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh, phần thứ 10, quyển thứ 22.

nhơn duyên các Tôn giả ấy mà đức Phật nói pháp Thanh văn Tạng Tứ Chơn Đế. Trong đại chúng có các hạng người gốc ngoại đạo căn tánh ám độn tự cho mình có trí huệ nên khởi tâm đại kiêu mạn, tăng trưởng sắc mạn, dục mạn, vô minh mạn, thắng mạn, phi pháp mạn, chưa được chứng quả thứ hai thứ ba thứ tư, vì vậy mà đức Thế Tôn nói pháp trung đạo để lìa các ác phiền não như vậy.

Lúc đức Như Lai Thế Tôn nói nghĩa trung đạo ấy, các hạng người như vậy đều luận nói đoạn kiến ngã kiến. Đức Thế Tôn nghĩ rằng: Đáng thương thay cho các người ấy vì họ gốc ngoại đạo nên dẫu nhập vào Phật pháp mà sanh đại mạn, trong chỗ chưa được mà tưởng mình đã được, trong chỗ chưa biết mà tưởng mình đã biết, trong pháp của Như Lai mà chẳng tu hành, dẫu thuận tứ đế mà chẳng có thể được tứ vô ngại trí nhẫn đến chẳng được chứng đệ Tứ quả.

Đức Thế Tôn hai tay đưa lên nắm tràng hoa chiêm bà phát đại thệ nguyện. Do sức thệ nguyện trong tràng hoa xuất sanh bốn báu: Một là Đế thích bửu, hai là Thiên quang bửu, ba là Kim cang quang bửu và bốn là Thắng chư quang bửu. Trong mỗi một báu đều phát ánh sáng lớn chiếu khắp Ta Bà thế giới này. Bốn báu phát ánh sáng lớn rồi, đức Thế Tôn ném lên hư không. Trong

tràng hoa ấy liền có tiếng nói kệ rằng:

Dầu cạo râu tóc chẳng bỏ kiết
Dầu mặc nhiễm y chẳng lìa nhiễm
Thờ Phật làm thầy chẳng nghe lời
Người như vậy làm như đại chúng.
Như Lai lúc tuyên nói chánh pháp
Lại chẳng chí tâm lắng tai nghe
Người ấy chẳng được nghĩa chơn thật
Cũng chẳng lìa được các phiền não.
Nếu người thấy được thật pháp tánh
Người này phá hoại vô minh mạn
Nếu được thân cận thiện tri thức
Người này mau được vị cam lộ.
Nếu hay quở trách lỗi sanh tử
Người này mau được đến bờ kia
Người này có đủ giới đa văn
Cũng được đủ thiền định trí huệ.
Nếu hay phá được ma phiền não
Xa lìa ám ma và tử ma
Xô dẹp thiên ma và quyền thuộc
Thường nên gần kề Vô Thượng Tôn.

Trong tràng hoa ở hư không phát tiếng nói kệ ấy rồi, những đệ tử Thanh văn có lòng kiêu mạn đều tự nghĩ rằng: Đức Như Lai biết ta có tâm ô

nhiệm nên vì ta mà hiện thần lực nói kệ như vậy. Suy nghĩ rồi trong lòng sanh đại tâm quý. Trong tứ thiên hạ các đệ tử Phật cũng sanh lòng đại tâm quý như vậy, tất cả đều đến tập hội bên đức Phật.

Lúc bấy giờ trăm ngàn vạn ức Thanh văn đại chúng đều đến tụ tập. Đức Phật biết chúng hội đã định liền vì đại chúng mà nói Tạp Tứ Chơn Đề. Cùng khi đó, tràng hoa báu ấy đi thẳng qua phương Nam quá chín vạn hai ngàn hằng hà sa số thế giới chư Phật, nơi đó có thế giới tên là Kim Cang Quang Tạng, chúng sanh thế giới ấy có đủ ngũ trược, Phật Thế Tôn cõi ấy hiệu là Kim Cang Quang Minh Công Đức Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn cũng vì tứ chúng đại hội mà tuyên nói pháp Tạp Tứ Chơn Đề. Chư Bồ tát Thanh văn tứ chúng trong đại hội ấy thấy tràng hoa báu đại quang minh trụ trên hư không ngay đỉnh Phật, liền bạch rằng: “ Bạch đức Thế Tôn! Tràng hoa báu như vậy từ đâu bay đến và ai sai sử nó? ”.

Đức Phật Kim Cang Quang Minh Công Đức nói:

Này các thiện nam tử! Phương Bắc cách đây

chín vạn hai ngàn hằng hà sa số thế giới chư Phật có thế giới tên là Ta Bà có Phật Thế Tôn hiệu là Thích Ca Mâu Ni Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn vì đại hội tứ chúng tuyên nói pháp Tập Tứ Chơn Đệ như thế giới Ta đây không khác.

Các thiện nam tử! Thế giới Ta Bà ấy, chúng sanh có đủ ngũ trược rất là si ám thô lỗ khinh tháo sanh lòng đại kiêu mạn gây nhiều nghiệp ác khó điều khó giải, vì vậy nên Thích Ca Như Lai làm Đại Tập hội ở trong đại chúng Thanh văn tập hội ấy mà diễn nói chánh pháp để phá hoại những ác sự lớn như vậy. Chúng sanh ở thế giới ấy nơi chưa được cho mình đã được, nơi chưa chứng tưởng mình đã chứng, nơi chưa tu tập tưởng mình đã tu tập. Vì có ấy nên Phật Thích Ca Mâu Ni muốn thuyết pháp rộng lớn như pháp tu hành để phá hoại lòng đại kiêu mạn ấy. Vì muốn đại chúng ấy được Tận trí và Vô sanh trí nên Phật ấy muốn tuyên nói pháp hành Hư Không Mục, để được các quả Thanh văn, quả Duyên giác, quả Phật. Muốn khai thị Như Lai vô thượng pháp tạng, nên Phật ấy sai tràng hoa báu này đến đây xin dục nơi Ta, nay Ta giữ dục cho đó và Ta

muốn đem Pháp Mục đà la ni tặng cho kia để làm tin, có thể làm vô lượng vi diệu quang minh, hay làm khô tất cả phiền não, hay thọ trì tất cả pháp được nghe chẳng quên mất, hay làm sạch tất cả cấu nhơ nơi tâm, hay hộ tất cả thiện cảm giới, hay nhập tất cả đại trí huệ, hay hộ tất cả tam muội vô thượng, hay hộ tâm mình sanh lòng vui cho người thọ trì Thánh pháp xa lìa các tật bệnh, cầu thiện pháp gì thì liền được như nguyện, liền được tăng trưởng tất cả đồ cần dùng sanh sống, cũng hay trưởng dưỡng tất cả thiện căn, hay điều phục ác vương và tứ tánh, các ác quỷ thần, điều thú độc trùng, hay hộ trì tất cả cội pháp lành, hay được tất cả pháp Phật nhẫn đến được mười tám bất cộng pháp. Vì vậy nên nay Ta muốn sai Pháp Mục đà la ni như vậy đến thế giới Ta Bà kia tặng Thích Ca Như Lai.

Phật Kim Cang Quang Minh Công Đức bảo đồng tử Kim Cang Sơn rằng:

Này Kim Cang Sơn! Ông nên qua thế giới Ta Bà xưng danh tự Ta mà thăm hỏi Thích Ca Như Lai mà bạch Phật ấy rằng: Kim Cang Quang Minh Công Đức Như Lai dâng môn Pháp Mục đà la ni này xa tặng Thế Tôn.

Kim Cang Sơn đồng tử bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Lành thay lành thay, tôi cũng muốn đến kính lễ đức Phật ấy và muốn thừa hỏi pháp chưa từng được nghe là Hư Không Mục pháp môn.

Còn có sáu vạn ức đại Bồ tát, tám vạn ức Thanh văn đồng thanh bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi cũng muốn đến Ta Bà thế giới kính lễ Thích Ca Mâu Ni Như Lai và muốn hỏi học pháp môn Hư Không Mục chưa từng được nghe. Duy nguyện Như Lai gia thần lực cho chúng tôi được qua đến thế giới ấy”.

Phật Kim Cang Quang Minh Công Đức nói:

Lành thay lành thay! Các thiện nam tử nên biết là phải lúc. Kim Cang Sơn đồng tử có thể điều phục các người, là thiện tri thức của các người.

Đức Phật bảo Kim Cang Sơn đồng tử: “Này Kim Cang Sơn! Lắng nghe lắng nghe, Ta sẽ vì ông mà nói môn Pháp Mục đà la ni”. Liên nói chú rằng: **A bà, a bà a bà, nang na xà sa tra, ma ha ma khô, ma ha tha sa bà sa, thọ dụ đê, a tha, na bà na tha nễ, Phật xà la di, an lữ lại di, xà la ca tha, a na nậu đắc xoa, phạm phục bà, na bà trà bà, lạc xoa lỗ giá na, sa tra khô bà, đà la ni mậu xà, ba la già trác bà, tỳ na xí, bà na tỳ phu, a na ca tha, chiêm trà mế tu, bà la khô đa,**

**tu lỗ giá na, lỗ giá na bà, lỗ giá xà nang bà bà
tư, xá ha.**

Này Kim Cang Sơn! Ông nên thọ trì đọc tụng thơ tả đà la ni ấy, đến Ta Bà thế giới thăm hỏi Thích Ca Như Lai, như lời Ta mà bạch Phật ấy rằng: “Tứ bộ đệ tử có thích thọ pháp chăng? Người tứ tánh có hay cúng dường chăng? Tâm chúng sanh có trược loạn chăng? Họ có thường hay gần kề Như Lai chăng? Họ có hay tôn trọng tán thán Phật chăng? Chánh pháp Phật có được thêm rộng lưu bố chăng? Phật Kim Cang Quang Minh Công Đức Như Lai xa tặng Thế Tôn môn Pháp Mục đà la ni này hay làm ánh sáng lớn khô cháy tất cả ác phiền não nhĩn đến làm cho chúng sanh được Phật thập bát bát cộng pháp.

Kim Cang Sơn Đồng tử tuân Phật dạy thọ trì đọc tụng thơ tả môn Pháp Mục đà la ni rồi bảo các đại chúng rằng:

Nếu muốn đến thế giới Ta Bà kính lễ Phật Thích Ca Mâu Ni và hỏi học pháp môn Hư Không Mục chưa từng được nghe ấy thì phải xa lìa tất cả sắc tướng, cũng chớ nhớ tướng phân biệt, mà phải thường tu tập tướng hư không, xa lìa tất cả tướng thủ xả, buông bỏ tất cả tướng trần lao, mở các kiết phục, chuyên niệm hư không.

Đại chúng đồng thanh nói: “Lành thay, lành thay, thừa Đồng tử!”. Đại chúng liền đến trước Phật đánh lễ. Lễ Phật rồi nhiếp niệm quán tướng hư không, trong thời gian một niệm đến Ta Bà thế giới chỗ Thích Ca Như Lai. Đến rồi kính lễ Phật cúng dường cung kính tôn trọng tán thán hữu nhiều ba vòng qua một phía chấp tay mà đứng.

Lúc ấy tràng hoa báu lại đi thẳng qua phương Tây quá tám vạn ức thế giới chư Phật có thế giới tên là Huệ Âm đủ ngũ trược, có Phật hiệu Trí Tràng Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn cũng vì tứ chúng tuyên nói pháp Tạp Tứ Chơn Đệ. Chư Bồ tát Thanh văn tứ chúng thấy tràng hoa báu đại quang minh dừng trên không ngay đỉnh đức Phật liền bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Tràng hoa báu ấy từ đâu đến và ai sai sử nó?”.

Đức Phật Trí Tràng Như Lai nói:

Này các thiện nam tử! Phương Đông cách đây tám vạn ức thế giới chư Phật, có thế giới tên Ta Bà đủ ngũ trược. Phật Thế Tôn hiệu Thích Ca Mâu Ni Như Lai đủ mười hiệu cũng vì tứ chúng tuyên nói pháp Tạp Tứ Chơn Đệ như Ta đây

không khác, cho đến vì muốn khai thị pháp tạng Như Lai nên sai tràng hoa báu này đến xin dục nơi Ta, Ta cho đó và muốn tặng Phật ấy môn Tịnh mục đà la ni hay làm ánh sáng lớn khô cháy các ác phiền não nhữ đến có thể được Phật thập bát bất cộng pháp.

Đức Trí Tràng Như Lai bảo Thắng Tràng Đồng tử rằng:

Ông nên đến Ta Bà thế giới xưng danh tự Ta mà thăm hỏi đức Phật ấy và đem môn Tịnh Mục Đà La Ni xa tặng.

Lúc ấy có vô lượng Bồ tát Thanh văn đồng bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Lành thay lành thay, chúng tôi cũng muốn đến thế giới Ta Bà kính lễ Thích Ca Như Lai cùng muốn hỏi học pháp môn Hư Không Mục chưa từng được nghe.

Nhữ đến Phật Trí Tràng liền nói thần chú rằng: **Vật lực ha, vật lực ha, vật lực ha, vật lực ha, a bà vật lực ha, tát tha vật lực ha, tu bà xa vật lực ha, na bà vật lực ha, tu phả bà, a năng già, đê tử xoa, xà xà tư la, na bà áo nam, kê già bát la, na la na diêm, túc sa, sí xa tư la, a bà la tư la, ma ha bách kỳ xà na, a na siêm đà la, a bà kê già, na du đa siêm đà la, sa phả la, a**

**nang già già, na la noa, sa giá, thủ lưu đa kiệt
bà xí na, sá ha.**

Này Thắng Tràng! Ông nên thọ trì đọc tụng
thơ tả đà la ni ấy. Nhẫn đến qua một phía chấp
tay đứng.

Lúc ấy tràng hoa báu đại quang minh đi thẳng
qua phương Bắc quá chín vạn chín ức thế giới
chư Phật, có thế giới tên là Vi Thường đủ ngũ
trược, Phật hiệu là Phát Quang Minh Công Đức
N hư Lai đủ mười hiệu cũng vì hàng tứ chúng
tuyên nói pháp Tạng Tứ Chơn Đế. Trong pháp hội
chư Bồ tát, chư Thanh văn và tứ chúng thấy tràng
hoa báu dừng ở hư không ngay đỉnh Phật, liền
bach hỏi rằng: “Bach đức Thế Tôn! Tràng hoa
báu ấy từ đâu đến và ai sai khiến nó?”.

Đức Phật Phát Quang Minh Công Đức nói:

Này các thiện nam tử! Phương Nam cách đây
chín vạn chín ức thế giới chư Phật có thế giới
tên là Ta Bà đủ ngũ trược, Phật hiệu là Thích Ca
Mâu Ni Như Lai đủ mười hiệu vì hàng tứ chúng
tuyên nói pháp Tạng Tứ Chơn Đế như nơi đây
không khác, nhẫn đến vì muốn khai pháp tạng
Như Lai nên sai tràng hoa tứ bửu này đến xin
dục nơi Ta. Nay Ta giữ dục cho đó và muốn
tặng môn Quang Mục đà la ni có thể làm ánh

sáng lớn khô cháy ác phiền não, nhãn đến hay được Như Lai thập bát bát cộng pháp. Đức Phật bảo Thắng Ý đồng tử rằng:

Này Thắng Ý! Ông nên đến thế giới Ta Bà xưng danh tự của Ta thăm hỏi Phật Thích Ca Mâu Ni, đem môn Quang mục đà la ni đây xa tặng Như Lai ấy.

Trong đại chúng còn có vô lượng Bồ tát, Thanh văn đồng bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Thiện tai thiện tai, chúng tôi cũng muốn đến đó kính lễ Phật Thích Ca và hỏi học pháp môn Hu Không Mục mà chúng tôi chưa từng được nghe”. Nhãn đến Phật Phát Quang Minh Công Đức liền nói chú rằng: **Xà bà ma, xà bà ma, xà bà ma, a câu lô tra, tử bà xà bà, ma ha đà ma kê bà, a ra xà, san bồ đà, nang kê bà, a ra xà bà bà, ra xà bà bà, xà kỳ xoa xà bà bà, ma hê xà bà ni bạn đà, tỳ mâu giá bà bà, na ra xà noa bà bà, chước thu bà bà, thâu lô đa bà bà, thâu lô đa bà bà, già hận noa bà bà, thị chúc bà bà, ca xà bà bà, chất đa bà bà, sa mậu đà ra bà bà, cực ra noa bà bà, sát na tu lưu kỳ bà bà, xá ha.**

Này Thắng Ý! Ông nên thọ trì đọc tụng thơ tả môn Quang mục đà la ni ấy đến Ta Bà thế giới, nhãn đến qua một phía chấp tay đứng.

Lúc ấy tràng hoa bốn báu đi thẳng qua phương Đông quá sáu vạn ngàn ức thế giới chư Phật, có thế giới tên là Bửu Đánh đủ ngũ trực, Phật hiệu là Bửu Cái Quang Minh Công Đức Như Lai đủ mười hiệu đang vì hàng tứ chúng tuyên nói pháp Tạp Tứ Chơn Đế. Trong pháp hội các Bồ tát, Thanh văn tứ chúng thấy tràng hoa báu đại quang minh trụ ở hư không ngay đỉnh đức Phật liền bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Tràng hoa tứ bửu ấy từ đâu đến và ai sai khiến nó?”.

Đức Bửu Cái Quang Minh Công Đức Như Lai nói:

Các thiện nam tử! Phương Tây cách đây sáu vạn ngàn ức thế giới chư Phật có thế giới tên là Ta Bà đủ ngũ trực, Phật hiệu là Thích Ca Mâu Ni Như Lai đủ mười hiệu đang vì tứ chúng tuyên nói pháp Tạp Tứ Chơn Đế như tại đây không khác, nhân đến vì muốn khai pháp tạng Như Lai nên sai tràng hoa tứ bửu ấy đến xin dục nơi Ta. Nay Ta giữ dục cho đó và muốn tặng cho đó môn Thánh mục đà la ni hay làm ánh sáng lớn không cháy ác phiền não nhân đến được Như Lai thập bát bất cộng pháp.

Đức Phật liền bảo Hư Không Thanh đồng tử rằng:

Này Hư Không Thanh! Ông nên đến thế giới Ta Bà xưng danh tự Ta thăm hỏi Phật Thích Ca Mâu Ni Như Lai và đem dâng môn Thánh mục đà la ni xa tạng, nhân đến còn có vô lượng Bồ tát Thanh văn đại chúng đồng thanh bạch Phật rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Lành thay lành thay, chúng tôi cũng muốn đến Ta Bà thế giới kính lễ Phật Thích Ca Mâu Ni Như Lai và hỏi học pháp môn Hư Không Mục mà chúng tôi chưa từng được nghe”.

Đức Phật Bửu Cái Quang Minh Công Đức liền nói chú rằng: **A la ma, a la ma, a la ma, xà xà ra xà, tự lê xà ra xà, già xà phu, bà ra xà la, a na giá, a kê sa ra, kê già sa xà na, na ô ha, na ra xà na ô ha, ma hê thấp ba la giá ma, a ma ni ha, ha xà bà lợi la, chúc thu giá ma, chúc thu sa chúc thu na, na bà na bà ma xà, a bà kê bà, xa bà na bà, kê già thiên lữ, sa ra chiêm đà ra, ma hê thấp ba la ni la na bà, sa đàn ma xoa xà, xá ha.**

Này Hư Không Thanh! Ông nên thọ trì đọc tụng thơ tả môn Thánh mục đà la ni ấy qua thế giới Ta Bà, nhân đến qua một phía đứng chấp tay.

Bấy giờ bốn đồng tử Bồ tát biến thế giới này bằng phẳng, đầy đủ những hương hoa phan lọng

bảy báu cúng dường đức Phật. Tất cả cung chư thiên, cung A tu la đều bị chấn động sáu cách. Chư thiên vui mừng đều thọ hỷ lạc đều đem dâng hương hoa phan lọng bảy báu các thứ kỹ nhạc cúng dường Phật.

Bốn đồng tử cúng dường Phật rồi thăng lên hư không cao bảy cây đa la tay cầm tứ bửu nói kệ tán thán:

Phật là Đại Pháp Vương thanh tịnh
Vì chúng sanh nói pháp cam lộ
Vớì chúng sanh lòng Phật như đất
Đại bửu thương chủ thương tất cả.
Vì chúng sanh nói pháp thanh tịnh
Khiến lìa các khổ và phiền não
Tâm Phật bình đẳng như hư không
Lời Phật vi diệu biết chơn đạo.
Đầy đủ giới cấm và trí huệ
Dứt hẳn phiền não mưa cam lộ
Vì người khát pháp Phật xuất thế
Đuốc huệ sáng lớn phá tối tăm.
Dầu kẻ không tu bát Thánh đạo
Và người được chứng quả giải thoát
N hư Lai bình đẳng thương xót đồng
Ban cho nhơn thiên tịnh pháp nhãn.

Hay độ chúng sanh khỏi sanh tử
 Hay ban vô thượng của bảy báu
 Hay khiến chúng sanh nhàm sanh tử
 Tu trọn ba mươi bảy đạo phẩm.
 Pháp đã mất lâu nay Phật dạy
 Vì vậy được gọi Vô Thượng Tôn
 Chúng sanh bốn phương đã tập hội
 Duy nguyện xót thương chuyên pháp luân.

Đại chúng trong pháp hội này lòng sanh vui mừng đều nói rằng:

Vô lượng vô biên đại chúng từ đâu đến, tất cả đều oai nghi thanh tịnh đủ vô lượng đức, tầm quý trí huệ đều trọn đủ thành tựu, từ trước chúng ta chưa từng thấy chư đại tiên ngũ thông sắc thân vi diệu như vậy.

Đức Phật bảo Tôn giả Kiều Trần Như:

Này Kiều Trần Như! Bốn phương có vô lượng Bồ tát đều đến tập hội để được nghe pháp. Nay nên chí tâm thanh tịnh ý niệm.

Đức Phật dùng âm thanh vi diệu bảo bốn đồng tử rằng:

Các thiện nam tử! Các ông đến đây rất tốt. Các ông từ phương nào đến và đến để làm gì?

Bốn đồng tử kính lễ chân Phật đi nhiễu giáp

vòng. Kim Cang Sơn Đồng tử bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nam phương cách đây chín vạn hai ngàn hằng hà sa thế giới chư Phật, có thế giới tên là Kim Cang Quang Tạng đủ ngũ trước, Phật Thế Tôn hiệu là Kim Cang Quang Minh Công Đức Như Lai đủ mười hiệu đang vì tứ chúng tuyên nói pháp Tạp Tứ Chơn Đế. Đức Kim Cang Quang Minh Công Đức Như Lai sai tôi đến thế giới Ta Bà này thăm hỏi Thế Tôn và muốn nghe pháp môn Hư Không Mục.

Bạch đức Thế Tôn! Phật Kim Cang Quang Minh Công Đức trí kính ân cần thăm hỏi Thế Tôn và sai dâng tặng môn Pháp Mục đà la ni hay làm ánh sáng lớn khô cháy ác phiền não, nhân đến được Như Lai thập bát bát cộng pháp. Kim Cang Sơn đồng tử liền ở trước Phật nói chú như vậy. Ba đồng tử đồng tử kia cũng bạch thưa và nói chú như vậy.

Bốn đồng tử nói chú rồi, đại địa chấn động sáu cách. Tất cả Long vương đều nói rằng: “Chúng tôi cũng sẽ đồng đến chỗ Phật”.

Phương Đông có hai Long vương tên là Ngưu Hộ và Bửu Hộ cùng sáu vạn Long vương. Phương Nam có hai Long vương tên là Vi Nguyệt và Bà Tụ cùng bảy vạn Long vương. Phương Tây và

phương Bắc mỗi phương cũng có hai Long vương cùng mười vạn Long vương. Bốn phương chư Long vương đến chỗ Phật kính lễ chun Phật bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi đều có thể thọ trì đọc tụng thơ tả các đà la ni như vậy. Nếu có hàng tứ chúng hay thọ trì đọc tụng thơ tả các đà la ni như vậy chúng tôi sẽ thành tâm thủ hộ”.

Nước Quy Tư có một Long vương tên là Hải Đức em trai Long vương A Na Bà Đạt Đa cùng chín vạn Long vương. Nước Vu Điền có một Long vương tên là Lạc Tạng Bửu cũng là em trai Long vương A Na Bà Đạt Đa cùng một vạn tám ngàn Long vương. Nước Ba La Việt có một Long vương tên là Sơn Đức cũng là em trai Long vương A Na Bà Đạt Đa cùng hai vạn Long vương. Nước Sư Tử có một Long vương tên là Bửu Tạng cùng bốn vạn tám ngàn Long vương. Nước Tỳ Đồ có một Long vương tên là Trường Phát cùng bốn vạn ba ngàn Long vương. Núi Niệm Mật Xa có một Long vương tên là Bà Tu Cát cùng tám ngàn Long vương. Nước Ô Trành có một Long vương tên là A Bát La La cùng hai vạn năm ngàn Long vương. Nước Càn Đà La có một Long vương tên là Y La Bát Đa cùng ba vạn Long vương. Nước Chơn Đơn có một Long vương tên là Tam Giác cùng tám ngàn Long vương.

Nan Đà Long vương, Bạt Nan Đà Long vương cùng vô lượng Long vương. Các Long vương như vậy đồng đến chỗ Phật kính lễ bạch Phật rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi có thể thọ trì đọc tụng thơ tả các môn đà la ni như vậy chẳng quên chẳng mất một chữ”.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay! Chư Long vương chơn thật hay thủ hộ chánh pháp.

Đức Phật bảo Thiên nữ Chánh Ngữ rằng:

Này Thiên nữ! Nhà ngươi có thể thủ hộ chánh pháp Như Lai chăng?

Chánh Ngữ Thiên nữ bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Lúc Như Lai còn tại thế gian và lúc sau khi Phật diệt độ, xứ nào có các đà la ni như vậy lưu bố tôi sẽ thủ hộ xứ ấy. Người nào thọ trì, tùy chỗ cần dùng tôi đều cung cấp đủ. Nếu ai muốn thấy thân tôi, tôi sẽ vì họ mà hiện thân.

Bạch đức Thế Tôn! Nếu hàng tứ chúng có ai muốn thấy tôi, người ấy nên sạch thân mình trì giới tinh tấn, trong một ngày tắm gội ba lần, đoạn thực ba ngày ở riêng nơi tịch tĩnh, hoặc bên tượng Phật, hoặc trong tháp, hoặc ở tĩnh thất, dùng các hương hoa các phan lọng cùng các thứ nước thơm

ngon cứng dường Phật, day mặt và hướng chánh Đông tụng chú như vậy: **Bà tra trí, bà tra trí, hưu lâu, hưu lâu, đồn đậu lâu, đồn đậu lâu, khê tra, khê tra, tử sá ha.**

Đã tụng chú như vậy rồi, tôi sẽ đến đó tùy chỗ nguyện cầu của tứ chúng tôi sẽ làm cho được thành tựu tất cả. Nếu tôi không đến đó, là khi đối thập phương chư Phật, cũng chớ khiến tôi thành Vô thượng Bồ đề.

Đức Phật bảo La Hầu A tu la vương, Tỳ Ma Chát Đa A tu la vương, Tỳ Lô Giá Na A tu la vương rằng:

Nay Phật đem các đà la ni như vậy phó chúc chư A tu la vương. Tại sao? Vì các ông có đại thể lực, có chúng sanh nào chẳng tin thì các ông có thể làm họ tin.

Chư A tu la vương bạch rằng:

Lành thay, bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi sẽ hộ trì. Lúc Phật tại thế và lúc sau khi Phật diệt độ, nếu có hàng tứ chúng hay thọ trì đọc tụng thơ tả các đà la ni như vậy, chúng tôi có thể sẽ ban cho họ tám sự: Một là mạnh mẽ, hai là thích nghe học chánh pháp, ba là tâm không sợ sệt, bốn là thường sáng không tối, năm là thiện nguyện đầy đủ, sáu là giải thoát, bảy là biện tài và tám là thiện pháp

tăng trưởng. Nếu có A tu la nào làm não người ấy chúng tôi liền trừng trị. Nếu ở nơi thế giới này mà chẳng thủ hộ Phật pháp thì là khi đối thập phương chư Phật Thế Tôn vậy.

Đức Phật quan sát tứ chúng rồi, bảo Kiều Trần Như Tỳ kheo rằng:

Này Kiều Trần Như! Tất cả đại chúng rất thích nghe pháp. Vô lượng chúng sanh trong vô lượng thế giới đều vì nghe pháp mà đến đây tập hội, đều muốn biết pháp hành phương tiện thành đại trí huệ, xa lìa tham dục và tất cả phiền não, chơn thật biết rõ pháp hành phương tiện.

Tôn giả Kiều Trần Như bạch rằng:

Lành thay đức Thế Tôn, thật đúng như lời Phật dạy. Bốn phương thế giới có vô lượng Bồ tát đều đem lời giữ dục của chư Phật đến đây và muốn hỏi học pháp hành Hư Không Mục. Nay chánh là phải lúc xin Phật thương xót vì chúng sanh mà tuyên nói đó.

Bạch đức Thế Tôn! Được nói là pháp hành, pháp hành Tỳ kheo. Thế nào gọi là pháp hành Tỳ kheo?

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Chí tâm lắng nghe, Phật sẽ vì ông mà giải nói.

Nếu có Tỳ kheo đọc tụng mười hai bộ kinh Như Lai, đó là Tu đa la nhẫn đến Ưu bà đề xá, đây gọi là thích đọc chớ chẳng gọi là pháp hành. Còn có Tỳ kheo đọc tụng Như Lai mười hai bộ kinh thích vì đại chúng tuyên dương rộng nói, đây gọi là thích nói chớ chẳng gọi là pháp hành. Còn có Tỳ kheo đọc tụng Như Lai mười hai bộ kinh hay rộng giảng nói suy nghĩ ý nghĩa, đây gọi là tư duy mà chẳng gọi là pháp hành. Còn có Tỳ kheo thọ trì đọc tụng Như Lai mười hai bộ kinh giải thuyết tư duy quán nghĩa lý, đây gọi là thích quán mà chẳng gọi là pháp hành.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo hay quán thân tâm, lòng chẳng tham trước tất cả tướng ngoài, khiêm hạ ý chẳng kiêu chẳng mạn, chẳng dùng nước ái rưới tưới ruộng nghiệp, cũng chẳng ở trong đó gieo giống thức, dứt diệt giác quán cảnh giới đều dứt, xa lìa phiền não tâm tịch tĩnh. Tỳ kheo như vậy, Phật gọi là pháp hành. Tỳ kheo pháp hành ấy nếu muốn được Thanh văn Bồ đề hoặc Duyên giác Bồ đề hoặc Như Lai Bồ đề thì có thể được cả.

Này Kiều Trần Như! Như thợ lò gốm nhồi đất sét nhuyễn dẻo rồi để trên vòng quay tùy ý thành món dùng. Pháp hành Tỳ kheo cũng như vậy. Nếu có Tỳ kheo tu pháp hành thì nên quán ba sự việc

là thân thọ và tâm. Quán ba sự ấy rồi được hai thứ trí là Tận trí và Vô sanh trí. Thế nào là Tận trí và Vô sanh trí?

Này Kiều Trần Như! Trí hết phiền não gọi là Tận trí, trí hết hữu chi gọi là Vô sanh trí.

Còn nữa, trí không có hành non gọi là Tận trí, trí không có hành quả gọi là Vô sanh trí.

Còn nữa, trí hết các kiết sử gọi là Tận trí, trí hết phiền não gọi là Vô sanh trí.

Còn nữa, trí hết các hành gọi là Tận trí, trí hết tất cả hữu gọi là Vô sanh trí.

Còn nữa, phân biệt hết không có vật gọi là Tận trí, biết rõ các hệ phược giải thoát gọi là Vô sanh trí.

Còn nữa, biết hết căn giới gọi là Tận trí, biết hết duyên giới gọi là Vô sanh trí.

Còn nữa, chẳng giác quán phiền não, gọi là Tận trí, chẳng giác quán quả báo gọi là Vô sanh trí.

Còn nữa, trí hết phiền não đệ Tam địa gọi là Tận trí, trí hết tất cả phiền não gọi là Vô sanh trí.

Còn nữa, sanh của ta đã hết Phạm hạnh thanh tịnh gọi là Tận trí, không còn thừa thân trong ba cõi gọi là Vô sanh trí.

Hai trí như vậy gọi là một trí cũng gọi một hạnh biết rõ tam đạo. Nếu có Tỳ kheo dứt được tam đạo thì gọi là pháp hành. Có thể quán như vậy là quán tâm và thọ.

Thế nào là Tỳ kheo hay quán sát thân?

Nếu có Tỳ kheo quán hơi thở vào ra, đây gọi là quán thân quán thọ quán tâm.

Thế nào là quán hơi thở vào ra?

Hơi thở vào ra gọi là **a-na-ba-na**. Thở vào là **a-na**, thở ra là **ba-na**. Quán hơi ra vào như cửa như ngõ. Nếu có Tỳ kheo quán như vậy đây gọi là pháp hành.

Nếu có Tỳ kheo có thể học có thể đếm theo hơi thở ra vào lạnh nóng dài ngắn. Hoặc khắp đầy thân, hoặc cột tâm nơi đầu mũi, hay thấy mới cũ, phân biệt rõ các tướng, hay quán sanh diệt cầu xa-ma-tha khéo vào trong định, cũng hay quán sát hơi thở thô tế, nhãn đến quán ở nội thân, thân tướng là thân, đây gọi là Tỳ kheo tu tập pháp hành.

Này Kiều Trần Như! Lúc tu sở tức được hai sự đó là lià ác giác quán và quán tướng mạo của hơi thở. Lúc tu tập tùy tức cũng được hai sự, đó là chuyên niệm niệm tâm và lià thiện giác quán. Quán hơi lạnh nóng cũng được hai sự, đó là phân biệt ra vào và quán tướng tâm số. Lúc quán thân

cũng được hai sự, đó là thân khinh và tâm khinh. Chuyển quán sanh diệt cũng được hai sự, đó là biết tất cả pháp là tướng vô thường và biết tất cả pháp là tướng vô lạc.

Này Kiều Trần Như! Pháp hành Tỳ kheo niệm xuất nhập tức cột tâm một chỗ, có số giảm và số tăng. Thế nào là số giảm? Đó là hai đếm là một, ba đếm là hai, nhẵn đến mười đếm là chín. Thế nào là số tăng? Đó là một đếm là hai, nhẵn đến chín đếm là mười.

Cớ sao lại tu số tức, vì phá tất cả giác quán vậy. Lúc được Sơ thiền quán xuất nhập tức và quán tâm tướng. Sơ thiền có năm chi là giác, quán, hỷ, lạc và định. Lúc đủ năm chi thì lìa tham sân si. Nếu có Tỳ kheo đầy đủ năm chi thiền thì gọi là pháp hành, xa lìa năm sự, thành tựu năm sự, tu tập Phạm hạnh thành đại công đức.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo có thể được Nhị thiền thì gọi là pháp hành. Tỳ kheo này quán tức nhập xuất cột tâm một chỗ xa lìa giác và quán được đệ Nhị thiền.

Nếu có Tỳ kheo quán tức nhập xuất cột tâm một chỗ xa lìa hỷ được đệ Tam thiền.

Nếu có Tỳ kheo quán tức nhập xuất cột tâm

một chỗ xa lìa hỷ lạc bất khổ bất lạc được đệ Tứ thiên.

Nếu có Tỳ kheo quán tức nhập xuất thì quán ngũ âm, nếu quán ngũ âm thì gọi là pháp hành.

Nếu Tỳ kheo thấy tất cả pháp hành sanh diệt nhãn đến thấy tất cả phiền não sanh diệt, đây gọi là Như pháp nhãn.

Nếu Tỳ kheo thấy nhãn rộng không nhãn đến thấy ý thức rộng không, đây gọi là Không nhãn.

Nếu Tỳ kheo thấy nhãn không có tướng nhãn đến thấy ý thức không có tướng, đây gọi là Vô tướng nhãn.

Nếu Tỳ kheo chẳng nguyện cầu nơi nhãn nhãn đến chẳng nguyện cầu nơi ý thức, đây gọi là Vô nguyện nhãn.

Nếu Tỳ kheo quán khổ khác, lạc khác, bất khổ bất lạc khác. Đây gọi là Chơn đế nhãn bậc trung

Nếu vì chúng sanh mà đi trong sanh tử, đây gọi là Tùy chơn đế nhãn bậc thượng.

Thế nào là tùy căn, tùy lực, tùy giác quán, nhãn đến tùy Niết bàn?

Với các pháp nhãn đến ý thức như vậy mà tâm chẳng thủ trước thì gọi là tín nhãn, đây là tín chẳng gọi là tín căn. Nếu nhiếp thân tâm chẳng

cho tạo ác thì gọi là tinh tấn chẳng gọi là tấn căn. Nếu hay chuyên niệm các pháp như vậy thì gọi là niệm chẳng gọi là niệm căn. Tâm và tâm số pháp có thể cột một cảnh duyên thì gọi là định chẳng gọi là định căn. Nếu có thể chẳng thấy các tướng như vậy thì gọi là huệ chẳng gọi là huệ căn. Nếu quán những vô căn như vậy thì gọi là pháp hành.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo quán đánh pháp, thế đệ nhứt pháp, quán tam giải thoát: Không, vô tướng và vô nguyện; vô thường, khổ, Không, đây gọi là pháp hành, đây gọi là Không tam muội. Không tam muội ấy duyên không có thọ mạng, duyên không có tự tại. Vô tướng tam muội duyên tận, duyên hoại, duyên diệt, duyên yểm ly. Vô nguyện tam muội duyên cam lộ chẳng phải cam lộ hành, có cam lộ hành chẳng phải duyên cam lộ. Có Không tam muội duyên cam lộ chẳng phải cam lộ hành, có cam lộ hành chẳng phải duyên cam lộ. Vô tướng tam muội duyên cam lộ chẳng phải cam lộ hành, có cam lộ hành chẳng phải duyên cam lộ.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo duyên huệ diệt trang nghiêm nhập vô nguyện tam muội, đây gọi là duyên cam lộ chẳng phải cam lộ hành. Nếu có Tỳ kheo duyên huệ diệt mà được giải

thoát, đây gọi là cam lộ hành chẳng phải duyên cam lộ.

Như vô nguyên, Không và vô tướng cũng vậy. Nay Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo có thể quán như vậy, đây gọi là pháp hành.

Nay Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo quán thọ quán tâm, đây gọi là pháp hành. Tại sao? Vì có thể phá hoại hai mươi ngã kiến vậy.

Nay Kiều Trần Như! Đoạn kiến và ngã kiến đều riêng có năm thứ. Sắc đoạn ... nhãn đến thức đoạn đây gọi là năm đoạn kiến. Sắc ngã ... nhãn đến thức ngã đây gọi là năm ngã kiến.

Năm đoạn kiến phân biệt thì có bốn mươi bốn thứ, đó là mười sáu thứ nói tướng, tám thứ nói vô tướng, tám thứ nói phi tướng phi phi tướng, sáu thứ nói các loại tướng và sáu thứ nói đoạn. Năm ngã kiến phân biệt có mười tám thứ, đó là bốn thứ định nói ngã, bốn thứ nói biên, bốn thứ nói dị sự và sáu thứ nói vô cầu tam muội.

Nay Kiều Trần Như! Đoạn kiến và ngã kiến phân biệt thành sáu mươi hai kiến. Hai mươi ngã kiến như duyên có thể sanh bốn trăm lẻ bốn thứ phiền não. Vì rời lìa các phiền não như vậy mà quán thân tâm đây gọi là pháp hành. Tỳ kheo có thể quán thân tâm như vậy.

Này Kiều Trần Như! Thế nào là bát nhơn? Thế nào là quyết định?

Này Kiều Trần Như! Người đoạn kiến nói rằng một niệm dứt. Người thường kiến nói rằng bát nhẫn dứt. Hai hạng người ấy đều được quyết định. Về sau rời lìa phiền não cũng đều không có chướng ngại.

Này Kiều Trần Như! Người có thể được bát nhẫn thì gọi là bát nhơn. Người được mười sáu tâm đây gọi là quyết định, đây gọi là như pháp.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo thành tựu pháp quán xuất nhập tức thì được bát nhơn cũng gọi là quyết định.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo thành tựu sở tức thì được tín căn nhẫn đến huệ căn. Nếu được ngũ căn thì được thế gian đệ nhất pháp. Tỳ kheo như vậy có thể phá tất cả tâm nghi, đây gọi là chơn thật tu tập Thánh hạnh.

Nếu có Tỳ kheo thành tựu Khổ trí thì dứt mười thứ phiền não, đây gọi là tu tập sơ vô lậu tâm quán. Lúc ấy thứ đệ quán vô nguyện tam muội. Lúc quán vô nguyện tu ba mươi bảy phẩm trợ đạo, đây gọi là Vô lậu định trí, được Khổ pháp nhẫn Khổ pháp trí, Tập pháp nhẫn Tập pháp trí. Bảy giờ quán Sắc giới ngũ âm, Vô sắc giới tứ âm,

như Dục giới khổ, Sắc giới và Vô sắc giới khổ cũng như vậy. Quán như vậy rồi dứt sắc và vô sắc mười tám thứ phiền não. Mười tám thứ đã dứt rồi tư duy như vậy: Các khổ ấy từ nơi nào đến và ai tạo ra nó? Tư duy như vậy biết rõ khổ ấy từ ai Nhơn duyên, nếu ta không nhờ ai như vậy thì sẽ sanh khổ, vì vậy mà quán tập, quán tập như vậy rồi dứt bảy phiền não. Quán Dục giới tập rồi, quán Sắc giới Vô sắc giới tập cũng như vậy. Quán như vậy rồi được Tỉ nhãn Tỉ trí. Lúc quán như vậy dứt mười hai phiền não.

Này Kiều Trần Như! Người đủ bát nhân thì gọi là bậc Kiến pháp. Dứt Tập tam giới rồi lại quán như vậy: Do Nhơn duyên gì mà dứt Khổ và Tập? Vì an lạc vậy. Đại an lạc tức là Diệt đế. Bấy giờ sơ quán Dục giới Diệt đế được Diệt pháp nhãn dứt bảy phiền não. Sắc và Vô sắc cũng như vậy, quán như vậy được Diệt tử nhãn dứt mười hai phiền não.

Lại quán như vậy: Do Nhơn duyên gì được Tỉ nhãn, biết rằng Nhơn tu ba mươi bảy phẩm trợ đạo. Do sức bát chánh đạo mà biết Dục giới Khổ Tập và Diệt đế, biết Sắc giới và Vô sắc giới Khổ Tập Diệt đế. Lúc này kẻ sanh Đạo pháp nhãn, được rồi có thể dứt tám thứ phiền não. Lại quán

Sắc giới và Vô sắc giới được Đạo tử nhận dứt mười bốn phiền não.

Do tu tập pháp quán như vậy dứt tám mươi tám thứ phiền não, đây gọi là quyết định. Được quả Tu đà hoàn đây gọi là được mười sáu tâm, đây gọi là quyết định được Bồ đề, đây gọi là bảy lần qua lại dứt hết tất cả khổ.

Này Kiều Trần Như! Có người từ tín quyết định, có người từ pháp quyết định. Có người một đời được quả Tu đà hoàn nhận đến được quả A la hán. Có người nhập tín căn nhận đến huệ căn. Có người tu định, có người tu huệ. Có người được Sơ thiên nhận đến Tứ thiên được nhập quyết định, quán tất cả hành vô thường, thứ đệ sanh diệt xa lìa tất cả pháp phạm phu. Có người quán tất cả hành vô thường, khổ, Không, bất tịnh, chẳng được tự tại, không có tịch tĩnh, theo duyên mà sanh theo duyên mà diệt, quán như vậy rồi được tịch tĩnh Diệt đế, đây gọi là Tỳ kheo như pháp mà hành.

Này Kiều Trần Như! Như Lai biết rõ tất cả chúng sanh các căn lợi độn, cũng biết tất cả chúng sanh tâm tánh tất cả phiền não tánh, vì vậy Như Lai theo chỗ chúng sanh đáng được mà vì họ thuyết pháp, tùy các phiền não tuyên nói đối trị, nên Như Lai được gọi là Nhứt thiết chủng trí.

Này Kiều Trần Như! Sau khi Phật Niết bàn, các đệ tử Phật thọ trì Như Lai mười hai bộ kinh thơ tả đọc tụng, điên đảo giải nghĩa, điên đảo tuyên nói. Vì điên đảo giải nói nên che ẩn pháp tạng. Vì che pháp nên gọi là Đàm-ma-cúc-đa.

Này Kiều Trần Như! Sau khi Phật Niết bàn, các đệ tử Phật thọ trì Như Lai mười hai bộ kinh đọc tụng thơ tả, mà lại còn đọc tụng thơ tả giải nói ngoại điển, thọ trì tam thế và nội ngoại điển phá hoại ngoại đạo, hay giỏi luận nghĩa, nói rằng tất cả tánh đều được thọ giới, phạm chỗ vẩn nạn thường hay đối đáp, vì vậy nên gọi là Tát-bà-đế-bà.

Này Kiều Trần Như! Sau khi Phật Niết bàn, các đệ tử Phật thọ trì Như Lai mười hai bộ kinh đọc tụng thơ tả nói rằng: Không có ngã và người thọ, chuyển các phiền não dường như tử thi, vì vậy nên gọi là Ca-diếp-tỳ bộ.

Này Kiều Trần Như! Sau khi Phật Niết bàn, các đệ tử Phật thọ trì Như Lai mười hai bộ kinh đọc tụng thơ tả, chẳng trụ các tướng địa thủy hỏa phong hư không thức, vì vậy nên gọi là Di-sa-tắc bộ.

Này Kiều Trần Như! Sau khi Phật Niết bàn, các đệ tử Phật thọ trì Như Lai mười hai bộ kinh đọc tụng thơ tả, đều nói rằng: Có ngã, chẳng nói

tướng Không, dường như tiểu nhi, vì vậy nên gọi là Bà-ta-phú-la.

Này Kiều Trần Như! Sau khi Phật diệt độ, các đệ tử Phật thọ trì Như Lai mười hai bộ kinh đọc tụng thơ tả, rộng rãi xem khắp kinh thơ năm bộ, vì vậy nên gọi là Ma-ha-tăng-kỳ.

Này Kiều Trần Như! Năm bộ như vậy dầu đều dị biệt mà đều chẳng chướng ngại chư Phật pháp giới và đại Niết bàn.

Thế nào gọi là tùy tín hành?

Nếu tin Tam Bảo có đủ tín căn, từ tín nhưn duyên nhập vào quyết định được quả Tu đà hoàn, quả Tư đà hàm, quả A na hàm, ra khỏi Sắc giới Vô sắc giới được quả A la hán. Từ tín được giải thoát nên gọi là tín giải thoát, cũng gọi là Nhứt phần, cũng gọi là thân chứng, cũng gọi là huệ giải thoát. Đây gọi là tùy tín hành.

Thế nào gọi là tùy pháp hành?

Nếu có người từ nơi pháp nhập quyết định đầy đủ huệ căn được quả Tu đà hoàn, quả Tư đà hàm, quả A na hàm, ra khỏi Sắc giới Vô sắc giới được quả A la hán, đây gọi là kiên đáo nhị phần giải thoát, cũng gọi là thân chứng huệ giải thoát tâm giải thoát được Diệt tận định, vì vậy nên gọi là Nhị phần giải thoát, đây gọi là vô học giải thoát,

đây gọi là pháp hành, đây gọi là thành tựu thân thân quán nhãn đến thành tựu pháp pháp quán, đây gọi là thành tựu Tỳ bà xá na và xa ma tha.

Thế nào là xa ma tha? xa ma tha gọi là diệt. Có thể diệt tâm tham, tâm sân, tâm tán loạn gọi là xa ma tha.

Thế nào là tướng xa ma tha? Hay diệt tướng tham, tướng sân, tướng si, gọi là tướng xa ma tha.

Thế nào gọi là tùy xa ma tha nhập vào quyết định? Nếu người có thể tùy tu xa ma tha hạnh, tôn trọng tán thán hướng xa ma tha phương tiện trang nghiêm, đây gọi là xa ma tha tướng. Nếu có Tỳ kheo thâm tự tư duy rằng tham tâm của ta chỉ quán bất tịnh mới phá hoại được. Sân tâm của ta chỉ quán từ mới phá hoại được. Tâm si của ta chỉ quán thập nhị nhân duyên mới phá hoại được. Đây gọi là xa ma tha tướng.

Thế nào gọi là tỳ bà xá na? Nếu tu thánh huệ hay quán ngũ ấm thứ đệ sanh diệt, đây gọi là tỳ bà xá na. Còn nữa, nếu quán các pháp đều như pháp tánh, thật tánh, thật tướng, chơn thật biết rõ, đây gọi là tỳ bà xá na.

Thế nào gọi là tướng tỳ bà xá na? Nếu có thể thành tựu đầy đủ niệm tâm, quán tất cả hành từ duyên mà sanh từ duyên mà diệt, tất cả hành

không tự tại, không tác, không thọ, đây gọi là tướng từ bà xá na.

Thế nào gọi là từ từ bà xá na nhập quyết định? Nếu chí tâm niệm từ từ bà xá na cung kính tôn trọng hướng trang nghiêm đạo, đây gọi là từ nơi từ bà xá na nhập vào quyết định.

Thế nào gọi là xuất pháp nhiếp tâm chẳng phải diệt pháp nhiếp tâm? Nếu Từ khéo có thể quán tâm xuất như duyên nhân đến tất cả hành xuất như duyên, đây gọi là xuất pháp nhiếp tâm chẳng phải diệt pháp nhiếp tâm.

Thế nào gọi là diệt pháp nhiếp tâm chẳng phải xuất pháp nhiếp tâm? Nếu Từ khéo hay thâm quán diệt tâm như duyên nhân đến tất cả hành diệt như duyên, đây gọi là diệt pháp nhiếp tâm chẳng phải xuất pháp nhiếp tâm.

Thế nào gọi là chẳng phải xuất pháp nhiếp tâm chẳng phải diệt pháp nhiếp tâm? Nếu Từ khéo hay quán tâm tánh nhân tánh nhân đến ý tánh, đây gọi là chẳng phải xuất pháp nhiếp tâm chẳng phải diệt pháp nhiếp tâm.

Thế nào là duyên nhiếp tâm chẳng phải tư duy nhiếp tâm? Nếu Từ khéo hay quán xuất tức mà chẳng quán nhập tức, đây gọi là duyên nhiếp tâm chẳng phải tư duy nhiếp tâm.

Thế nào là tư duy nhiếp tâm chẳng phải duyên nhiếp tâm? Nếu Tỳ kheo hay quán nhập tức chẳng quán xuất tức, đây gọi là tư duy nhiếp tâm chẳng phải duyên nhiếp tâm.

Thế nào gọi là chẳng phải duyên nhiếp tâm chẳng phải tư duy nhiếp tâm? Nếu Tỳ kheo quán tâm tánh, nhãn tánh nhãn đến ý tánh, đây gọi là chẳng phải duyên nhiếp tâm chẳng phải tư duy nhiếp tâm.

Này Kiều Trần Như! Nếu Tỳ kheo hay nhiếp tâm thì được tám mươi môn tam muội và tu ba môn giải thoát.

Nếu Tỳ kheo quán quá khứ thân và tu trang nghiêm, quán thân thấy thân, đây gọi là tu vô nguyện giải thoát môn.

Nếu Tỳ kheo quán thân quá khứ rồi chỉ thấy tâm mà chẳng thấy thân và tu trang nghiêm quán thân thấy thân, đây gọi là tu vô tướng giải thoát môn.

Nếu Tỳ kheo quán thân quá khứ rồi, chẳng thấy tác chẳng thấy tác giả. Tác giả không có thân, thân không có tác giả, tu trang nghiêm đạo quán thân thấy thân, đây gọi là Không giải thoát môn.

Quán thọ tâm và pháp cũng như vậy.

Còn nữa, này Kiều Trần Như! Ba môn giải thoát tu quán trang nghiêm, quán tất cả hành bất xuất bất diệt, xuất rồi thì diệt, diệt không có chỗ đến, chẳng đến chẳng đi chẳng lại, đây gọi là trang nghiêm vô nguyên giải thoát môn.

Còn nữa, vị lai thế các hành chưa xuất, nếu hành chưa xuất thì không có diệt, không có xuất không có diệt, đây gọi là trang nghiêm vô tướng giải thoát môn.

Còn nữa, quán hành tất cánh tận, tất cánh tận thì không có sanh diệt. Nếu không có sanh diệt thì tất cánh tận. Nếu tất cánh tận thì tức là không nhơn duyên. Nếu quán tất cánh tận như vậy, đây gọi là trang nghiêm Không giải thoát môn.

Còn nữa, nếu quán hành tất cánh tận thì không có sanh diệt, nếu không có sanh diệt tức là không có rỗng không. Tại sao? Vì trước có sau không có gọi là rỗng không. Nếu là vốn không có thì không có sau không. Nếu không có sau không thì thế nào gọi là rỗng không.

Nếu không có hành tức là vô vi. Tất cánh tận ấy chẳng phải hữu vi chẳng phải vô vi. Rỗng không chẳng phải hành chẳng phải không có hành. Vì vậy nên tất cánh tận ấy chẳng phải nhiếp thuộc hữu vi chẳng phải nhiếp thuộc vô vi. Đây

gọi là trang nghiêm vô tướng giải thoát môn.

Còn nữa, nếu các hành tất cánh tận ấy thì tức là Niết bàn, chẳng phải quá khứ vị lai hiện tại, vì vậy nên chẳng phải quá khứ hành diệt gọi là Niết bàn, cũng chẳng phải vị lai hiện tại hành diệt gọi là Niết bàn. Người Tu đà hoàn thấy Niết bàn ấy nhãn đến người A la hán thấy Niết bàn ấy.

Thế nào gọi là Khổ đế? Quán tất cả Hành chẳng thấy đệ Nhứt đế. Quán tất cả Nhơn chẳng thấy đệ Nhị đế. Quán tất cả Diệt chẳng thấy đệ Tam đế. Quán tất cả Đạo chẳng thấy đệ Tứ đế.

Thế nào gọi là sanh? Bồn không có, sau mới có gọi là sanh. Thế nào gọi là diệt? Có rồi hoàn không gọi là diệt. Không có xuất diệt đây gọi là tận.

Do nhơn duyên gì không có xuất diệt gọi đó là đạo? Đạo có sáu hành đó là tu và chẳng phải tu, hành và chẳng phải hành, tri và chẳng phải tri. Nếu có Tỳ kheo hay thấy các pháp sanh diệt như vậy, thì hay nhàm tất cả các hành, hay thấy tướng vô thường của tất cả hành.

Thế nào là tướng vô thường chẳng phải pháp vô thường? Nếu có tướng tạp với hành sơ vô lậu tướng, nếu có tướng tạp với hành vô nguyện giải thoát môn, nếu có tướng Không, tướng khổ, tướng bất tịnh, tướng vô ngã, đây gọi là tướng vô

thường chẳng phải pháp vô thường.

Thế nào là pháp vô thường chẳng phải tướng vô thường? Đó là tam giới sắc tướng, thanh tướng... đến pháp tướng, đây gọi là điên đảo tướng, gọi là xả tướng chẳng phải vô thường tướng. Đây gọi là pháp vô thường chẳng phải tướng vô thường.

Thế nào là tướng vô thường cũng là pháp vô thường? Đó là tất cả chúng sanh chưa được quyết định, dùng thế tục đạo nhập các tam muội, tùy pháp tướng nhãn. Đây gọi là tướng vô thường cũng là pháp vô thường.

Thế nào là chẳng phải tướng vô thường và chẳng phải pháp vô thường? Đó là tướng tịch tĩnh thường và tướng giải thoát tịnh. Đây gọi là chẳng phải tướng vô thường chẳng phải pháp vô thường.

Thế nào gọi là được đệ Nhứt đế? Đó là quán sáu căn ngũ ấm dường như tượng trong gương, đây gọi là được đệ thứ nhứt.

Thế nào là nhứt tâm quán tứ đế? Nếu quán các hành đều là nhơn khổ. Vì là nhơn khổ nên thấy được, diệt dứt được, xa lìa được, như vậy gọi là tâm duyên vô lậu. Vì vậy nên nhứt tâm được tứ đế, gọi là lìa tâm hữu lậu được giải thoát.

Nếu có Tỳ kheo quán tâm số, đây gọi là vô nguyện giải thoát môn. Quán tâm tâm số rồi quán mười hai sự. Mười hai sự là: Nghiệp, hành, khổ, Không, hoại, chẳng tự tại, quá khứ, hiện tại, vị lai, nhơn duyên, vô tác và vô thọ. Đây gọi là thấy tâm tâm số gọi là Vô nguyện giải thoát môn.

Nếu có Tỳ kheo quán sát tâm ấy, không có tâm chủ động, không có xuất nhập, không có hay viễn ly, không có thể viễn ly, đây gọi là thấy tâm, tâm số được Không giải thoát môn.

Nếu Tỳ kheo quán không có tâm nhập định mà được xa lìa tất cả phiền não, vì không nhơn duyên nên phiền não chẳng sanh. Đây gọi là viễn ly phiền não mà thấy tâm tâm số được Vô tướng giải thoát môn.

Nếu quán như vậy thì được xa lìa tâm hữu lậu mà được vô lậu giải thoát.

Này Kiều Trần Như! Tất cả các hành hữu vi đều không có quyết định. Nếu đã bất định thì thế nào được nhập vào định tụ. Nếu nói rằng quán sát tam thế rồi được nhập định tụ, nghĩa ấy không phải. Tại sao? Vì quá khứ đã hết, vị lai chưa xuất, hiện tại vô thường, tam thế quán sai khác thì thế nào được nhập định tụ ư! Vì thế nên tất cả dị quán, tánh nó chẳng quyết định.

Như đèn đài cung điện có bốn bậc thang. Nếu nói rằng chẳng do bậc thang thứ nhứt mà đèn bậc thang thứ tư thì chẳng có lẽ ấy. Lúc lên bậc thứ nhứt chẳng được gọi là lên bậc thứ tư. Đã có bốn bậc như vậy thì chẳng gọi là một.

Này Kiều Trần Như! Nếu bốn đế ấy là một đế thì mới có thể nhứt tâm được!

Này Kiều Trần Như! Lúc quán khác lúc được cũng khác. Lúc quán khác đó là nhơn và quả đều hoại hết. Lúc được khác đó là Khổ trí, Tập trí, Diệt trí và Đạo trí.

Nếu có Tỳ kheo quán các hành là vô thường, là khổ, là vô ngã, là bất tịnh, là vô trụ, là lậu, là kiết duyên, là tất cả hữu, đây gọi là hệ phược, vì vậy nên chẳng cầu các ấm các hành mà nhằm tất cả hành và thích cầu Niết bàn, chí tâm tư duy công đức Niết bàn, rất thích tịch tĩnh, chẳng tiếc thân mạng, tu xa ma tha và tỳ bà xá na. Đây gọi là Tỳ kheo tu tập pháp hành.

Này Kiều Trần Như! Thế nào là Tỳ kheo tâm có thể quán sát tâm?

Nếu có Tỳ kheo có thể quán sát tâm. Tâm vô thường là pháp sanh diệt, đây gọi là Tỳ kheo tâm hay quán tâm. Tỳ kheo như vậy tu Không tam muội.

Thế nào gọi là Không? Đó là ngũ âm Không, thập nhị nhập Không, thập bát giới Không, tứ đế Không, thật Không, thập nhị nhơn duyên Không, tánh Không.

Thế nào là ngũ âm Không? Đó là sắc âm Không, không có ngã ngã sở... cho đến thức âm Không, không ngã ngã sở. Đây gọi là ngũ âm Không.

Nhập và giới Không cũng như vậy.

Thế nào là tứ đế không? Đó là Khổ đế không có đắc không có xả ... cho đến Đạo đế không có đắc không có xả. Đây gọi là tứ đế Không.

Thế nào gọi là thật Không? Trong tất cả pháp không có giác quán, không có ngã ngã sở. Đây gọi là thật Không.

Thế nào là thập nhị nhơn duyên Không? Thập nhị nhơn duyên tức là thập nhị hữu chi. Quán thập nhị chi không có ngã ngã sở, đây gọi là thập nhị nhơn duyên Không.

Thế nào là tánh Không?

Nếu có Tỳ kheo quán nhãn Không, không có ngã ngã sở... cho đến quán ý Không, không có ngã ngã sở. Đây gọi là tánh Không.

Đây gọi là pháp hành có thể quán tâm tâm số.

Tỳ kheo như vậy chẳng thấy chúng sanh, thọ mạng, sĩ phu. Tỳ kheo ấy biết tất cả pháp tánh chơn thật hiểu thế đế vì là lưu bố vậy. Nói âm nhập giới, biết tất cả pháp tánh không có xuất diệt. Tỳ kheo như vậy có thể qua khỏi sanh tử, có thể biết Khổ Tập Diệt Đạo, có thể dứt phiền não.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo tu tập pháp hành biết tất cả pháp từ nhơn duyên sanh từ nhơn duyên diệt. Tỳ kheo như vậy được ba giải thoát, biết sắc chơn tướng. Sắc chơn tướng ấy tức là ngại tướng, thọ thọ tướng, tướng giác tướng, hành hành tướng, thức tri tướng. Đây gọi là chơn thật biết tất cả pháp tướng. Quán như vậy rồi được Không giải thoát môn. Thấy tất cả pháp không có tác giả thọ giả, không có thọ mạng tự tại, chỉ thấy vô thường khổ vô ngã bất tịnh, đây gọi là được Vô nguyện giải thoát môn. Quán tất cả pháp không có sanh không có diệt, đây gọi là được Vô tướng giải thoát môn.

Này Kiều Trần Như! Pháp hành Tỳ kheo có thể được thần thông không có ác giác quán, miệng trọn chẳng nói bốn thứ ác, không có đấu tranh, không nghe lời ác, lúc bấy giờ xa lìa ngũ cái tăng trưởng năm thiện căn được Sơ thiên. Nhập Sơ thiên rồi muốn được thần thông, cột tâm đầu mũi quán hơi thở ra vào sâu thấy chín vạn

chín ngàn lỗ lông, hơi thở ra vào thấy thân đều rỗng không, đến tứ đại cũng như vậy. Quán như vậy rồi xa lìa sắc tướng được thần thông, đến Tứ thiên cũng như vậy.

Thế nào là pháp hành Tỳ kheo được nhãn thông?

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo quán hơi thở ra vào chơn thật thấy sắc. Đã thấy sắc rồi tư duy như vậy: Như ta được thấy tam thể các sắc, ý nếu muốn thấy tùy ý liền thấy. Đến Tứ thiên cũng như vậy.

Thế nào là pháp hành Tỳ kheo được nhĩ thông?

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo lúc được Sơ thiên quán hơi thở ra vào. Quán hơi thở ra vào rồi thứ đệ quán âm thanh, đến Tứ thiên cũng như vậy.

Thế nào là pháp hành Tỳ kheo được tha tâm trí?

Nếu có Tỳ kheo lúc được Sơ thiên quán hơi thở ra vào tu xa ma tha và tỳ bà xá na, đây gọi là tha tâm trí, đến Tứ thiên cũng như vậy.

Thế nào là pháp hành Tỳ kheo được túc mạng trí?

Nếu có Tỳ kheo quán hơi thở ra vào lúc được

Sơ thiên được nhãn thông. Được nhãn thông rồi quán thân ban sơ lúc ca la la nhãn đến ngũ ấm sanh diệt, trong vô lượng kiếp ngũ ấm sanh diệt. Đến Tứ thiên cũng như vậy.

Nói là thiên ấy, cứ sao gọi là thiên?

Vì mau chóng gọi là thiên. Mau rất mau, trụ đại trụ, tĩnh tịch tĩnh, quán diệt viễn ly, đây gọi là thiên.

Sơ thiên ấy cũng gọi là cụ túc, cũng gọi là viễn ly.

Thế nào là cụ túc? Thế nào là viễn ly? Nói viễn ly là xa lìa ngũ cái. Nói cụ túc là có đủ năm chi, đó là giác, quán, hỷ, an và định.

Thế nào là giác? Như tâm giác đại giác, tư duy đại tư duy quán nơi tâm tánh. Đây gọi là giác.

Thế nào là quán? Nếu quán tâm: hành, đại hành, biến hành, đều tùy ý. Đây gọi là quán.

Thế nào là hỷ? Như chơn thật biết, biết rất rõ, tâm động chí tâm. Đây gọi là hỷ.

Thế nào là an? Đó là thân an, tâm an, thọ an, thọ nơi lạc xúc. Đây gọi là an.

Thế nào là định? Nếu tâm trụ đại trụ, chẳng loạn nơi cảnh duyên, chẳng sai lầm, không có điên đảo. Đây gọi là định.

Nhị thiên ấy, đồng xa lìa ngũ cái, có đủ bốn chi là hỷ, an, nội tịnh và định. Nhập Tam thiên cũng xa lìa ngũ cái, có đủ năm chi là niệm, xả, huệ, an và định. Nhập Tứ thiên cũng lìa ngũ cái, có đủ bốn chi là niệm, xả, bất khổ bất lạc và định.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo đầy đủ Tứ thiên, đây gọi là pháp hành.

Nếu có Tỳ kheo quán thân, nhàm sợ xa lìa thân tướng: tất cả thân xúc, hỷ xúc, lạc xúc; phân biệt sắc ấm, xa lìa sắc ấm, quán vô lượng Không xứ. Đây gọi là pháp hành Tỳ kheo nhập Không xứ định. Đây gọi là Tỳ kheo tu tập pháp hành.

Thế nào là Tỳ kheo được Thức xứ định?

Nếu có Tỳ kheo tu xa ma tha, tỳ bà xá na quán tâm ý thức, tự biết thân này chẳng thọ ba thứ thọ, đã được xa lìa ba thứ thọ ấy, vì vậy nên gọi là được Thức xứ định. Đây gọi là pháp hành.

Thế nào là Tỳ kheo được Thiểu thức xứ định?

Nếu có Tỳ kheo quán tam thể Không, biết tất cả hành cũng sanh cũng diệt, Không xứ và thức xứ cũng sanh cũng diệt. Quán như vậy rồi thứ đệ quán thức: Nay ta quán thức cũng chẳng phải thức, chẳng phải chẳng thức. Nếu chẳng phải thức đây gọi là tịch tĩnh. Nay ta thế nào dứt hẳn thức

ấy. Quán như vậy rồi được ít thức xứ. Đây gọi là Tỳ kheo được Thiểu thức xứ định.

Thế nào là Tỳ kheo được Phi tướng Phi phi tướng xứ định?

Nếu Tỳ kheo có chẳng phải tâm tướng, suy nghĩ như vậy: Nay tướng ấy của ta là khổ là thống là nhọt, là ung, là chẳng tịch tĩnh, nếu ta có thể dứt được chẳng phải tướng chẳng phải chẳng tướng ấy, đây gọi là tịch tĩnh.

Nếu Tỳ kheo có thể dứt được chẳng phải tướng chẳng phải chẳng tướng ấy, đây gọi là được Vô tướng giải thoát môn. Tại sao?

Pháp hành Tỳ kheo suy nghĩ rằng: Nếu có thọ tướng, nếu có thức tướng, nếu có xúc tướng, nếu có Không, nếu có thức, nếu có phi tướng phi phi tướng... các thứ tướng ấy gọi là thô tướng. Nay nếu ta tu vô tướng tam muội thì có thể dứt được các tướng như vậy, vì thế nên thấy phi tướng phi phi tướng là tịch tĩnh xứ. Thấy như vậy rồi nhập Phi tướng Phi phi tướng định.

Nếu được Phi tướng Phi phi tướng định rồi mà không ái không tham thì có thể phá vô minh, phá vô minh rồi thì gọi là được quả A la hán. Ba định trước không thức và thiểu xứ hai đạo sở đoạn. Định thứ tư sau đây trọn chẳng thể dùng thế tục

đạo đoạn được. Phạm phu dù ở nơi phi tướng phi phi tướng xứ không có thô phiền não cũng còn có mười pháp. Đó là thọ, tưởng, hành, xúc, tư, dục, giải, niệm, định và huệ.

Thọ là thức thọ, tưởng là thức tưởng, hành là pháp hành, xúc là ý xúc, tư là pháp tư, dục là muốn nhập định muốn xuất định, giải là pháp giải, niệm là niệm tam muội, định là tâm như pháp trụ, huệ là huệ căn và huệ lực.

Quán hương tứ quả hành đến được A la hán quả, quán sanh diệt và Không tam muội. Quán tứ đại như bốn rắn độc. Mười pháp như vậy, Không xứ thứ tư có đủ cả. Do vì không có thô phiền não nên phạm phu gọi đó là Niết bàn.

Này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo tu tập Thánh đạo nhằm lìa tứ thiên và tứ Không xứ, quán nơi diệt định đạo trang nghiêm tư duy như vậy: Các hơi thở ra vào đều là vô thường, nếu ta dứt được xuất nhập tức thì là an lạc. Do đây nên tất cả các hành như duyên đều diệt, thọ diệt, tưởng diệt, nhãn đến huệ diệt. Vì giác quán diệt nên âm nhập giới đều diệt, tham sân si diệt, tất cả tâm số pháp diệt, tất cả phi tâm số pháp cũng diệt. Đây gọi là pháp bất cộng với phạm phu, chẳng phải pháp thế gian, là pháp vô học.

Này Kiều Trần Như! Bực Tu đà hoàn, bực Tu đà hàm trọn chẳng thể được diệt định ấy. Thứ đệ được quả A na hàm cũng chẳng thể được. Nếu người A na hàm xả thân này rồi được quả A la hán cũng không thể được diệt định ấy. Nếu người được bát giải thoát đầy đủ, người này mới được diệt định ấy.

Này Kiều Trần Như! Nếu giả sử Như Lai cùng kiếp tận kiếp nói môn Pháp Mục đà la ni ấy mới cùng tận được. Đây gọi là pháp Vô ngại trí.

Này Kiều Trần Như! Pháp Mục đà la ni như vậy chẳng thể nghĩ bàn. Giả sử có người dùng lông thỏ đếm được số giọt nước biển, nhưng chẳng đếm biết được công đức của Pháp Mục đà la ni. Nếu trừ Như Lai, có ai nói hết được thì không có lẽ ấy. Nhân đến tất cả vi trần trong Ta Bà thế giới cũng như vậy.

Đức Phật bảo Kim Cang Sơn Đồng tử rằng:

Này Kim Cang Sơn! Pháp Mục đà la ni của ông mang đến đây cùng với chỗ được nói hôm nay có khác không?

Kim Cang Sơn Đồng tử nói:

Bạch đức Thế Tôn! Không có khác vậy.

Đức Phật hỏi:

Này Kim Cang Sơn! Nói đúng như vậy chẳng?

Kim Cang Sơn Đồng tử nói:

Bạch đức Thế Tôn! Thật nói đúng như vậy.

Đức Phật nói:

Với pháp này, nếu có người thọ trì đọc tụng thơ tả rộng vì người giảng nói. Nên biết rằng người ấy thường được Thiên, Long, Dạ xoa, Càn thát bà, A tu la, Ca lâu la, Khẩn na la, Ma hầu la già, tất cả bát bộ thiên thần thủ hộ. Tất cả tứ ma chẳng được tiện lợi, qua sông phiền não nhập vào bát chánh đạo.

Kim Cang Sơn Đồng tử nói:

Lành thay, bạch đức Thế Tôn! Thật đúng như lời đức Phật dạy.

Đức Phật bảo Tôn giả Kiều Trần Như:

Này Kiều Trần Như! Nếu có người trong hàng tứ chúng mà tu pháp ấy thì không gì phá hoại được. Đây gọi là thí quang, hay thanh tịnh tịch tĩnh, không có hành xử, không trược, không động, không có sở y, không ít không nhiều. Gọi là chí xứ hành, là tế hành, là kiên hành, hay phá bốn ma và tứ ma chúng, cùng tất cả tà kiến, qua sông sanh

tử vào biển trí huệ, thường được chư Thánh tán thán, được gần chỗ ngồi của Như Lai, dầu chưa dứt hết tất cả phiền não, cũng được thượng thân thượng sắc thượng lực thượng biện thượng niệm thượng huệ thượng xứ. Hoặc được làm Chuyển Luân Vương thống lãnh bốn ba hai một thiên hạ. Hoặc làm Thiên Đế Thích đến Tha Hóa Tự Tại thiên vương. Hoặc làm Phạm thiên vương. Hoặc được tòa kim cang dưới cội Bồ đề, Phạm âm thâm viển, tâm thường bình đẳng, được tâm đại bi, được xa ma tha phá các phiền não gọi là Vô Thượng Tôn.

Lúc Phật nói pháp ấy, Tôn giả Xá Lợi Phất, Tôn giả Đại Mục Kiền Liên v.v... từ chỗ ngồi được quả A la hán. Tất cả chư thiên và thế nhơn tán thán rằng: “Như Lai công đức bất khả tư nghị!”. Vô Lượng chúng sanh được quả Tu đà hoàn, quả Tư đà hàm, quả A na hàm, quả A la hán, vô lượng chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Tứ thiên vương và Công Đức thiên bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tùy xứ nào lưu bố kinh điển này, tôi sẽ ủng hộ bốn bộ đệ tử tại xứ ấy, cũng ủng hộ quốc độ ấy những thành ấp thôn xóm tự lạc quốc vương và nhơn dân.

* Lúc bấy giờ Thế Tôn phóng My gian bạch hào tướng quang chiếu suốt thế giới chư Phật mười phương làm mờ cả những nhứt nguyệt tinh tú châu lửa đèn đuốc. Những nơi được ánh sáng bạch hào ấy chiếu đến thì tất cả gai góc độc không còn hiện. Chúng sanh trong vô lượng hằng hà sa số thế giới mười phương thấy ánh sáng ấy, họ đều nhiếp niệm tư duy pháp lành. Chư Phật mười phương thấy ánh sáng ấy đều bảo đại chúng mình rằng:

Này các thiện nam tử! Cách đây vô lượng hằng hà sa số thế giới có thế giới tên là Ta Bà đủ ngũ trược. Nơi đó hiện có Phật hiệu Thích Ca Mâu Ni Như Lai đủ mười hiệu. Mười phương có vô lượng Bồ tát, vô lượng Thanh văn đều đến đó tập hội. Phật ấy vì đại chúng tuyên nói pháp hành môn Pháp Mục đà la ni. Phật ấy vì hàng Thanh văn nói pháp hành xong phóng đại quang minh, sắp sửa tuyên nói môn Tịnh Mục đà la ni, để người Trung thừa được quả Duyên giác, để chư Bồ tát trang nghiêm thành tựu Vô thượng Bồ đề đầy đủ thập địa, mười tám pháp bất cộng chuyên pháp luân bất thối, phá ba ác thú, khiến tu bát Thánh đạo được quả vô thượng.

---

* Hán tạng bộ Hạ quyển thứ 151, Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh, phần thứ 10, quyển thứ 23.

Vô lượng đại chúng chư Bồ tát nghe đức Phật mình tuyên lời ấy, tất cả đều bạch Phật mình rằng: “ Bạch đức Thế Tôn! Nay chúng tôi đều muốn đến Ta Bà thế giới kính lễ Phật Thích Ca Mâu Ni Như Lai và cũng để nghe học môn Tịnh Mục đà la ni”.

Bấy giờ mười phương vô lượng đại chúng Bồ tát đến Ta Bà thế giới chỗ đức Thế Tôn đầu mặt lễ Phật rồi ngồi qua một phía.

Khi đó, thế giới này, vô lượng Phạm thiên đồng đến chỗ Phật cúng dường kính lễ rồi ngồi qua một phía. Trăm ức ma thiên, trăm ức Tha Hóa Tự Tại thiên, trăm ức Hóa Lạc thiên, trăm ức Đâu Suất Đà thiên, trăm ức Dạ Ma thiên, trăm ức Dao Lợi Đế Thích thiên, trăm ức Tứ Thiên Vương thiên, trăm ức Nhựt Nguyệt thiên, trăm ức Diêm La vương, trăm ức Địa Hành quý, bốn trăm ức A tu la, bốn trăm ức Long vương. Đại chúng như vậy đều đến cúng dường kính lễ Phật rồi ngồi qua một phía. Vô lượng Sa môn, Bà la môn, những người có thần thông cũng đến chỗ Phật kính lễ rồi ngồi qua một phía.

Trong thế giới có các ngoại đạo tướng sư thấy quang minh ấy đều suy nghĩ rằng: Ánh sáng ấy chẳng phải ánh sáng nhựt nguyệt tinh tú châu lửa

đền đuốc, ắt là ánh sáng lạ, có thể chẳng bao lâu có bảy mặt nhật mọc sẽ đốt cháy hết đại hải, sông núi, cây cỏ, sau đó Dục giới sẽ có thủy tai.

Còn có người nói: Sau đây chẳng lâu sẽ có mưa độc giết hại tất cả. Còn có người nói: Sau đây chẳng lâu sẽ có mưa đao kiếm giết hại người vật. Thời kỳ ác hại sắp đến rồi, ai có thể cứu được. Có người nói: Chỉ có Cù Đàm Sa môn thương xót tất cả có lẽ ông ấy sẽ cứu được khỏi chết.

Bây giờ mọi người chí tâm niệm Phật. Niệm rồi liền thấy Đại Bửu Phường Đình, do Phật thần lực, họ đến trong phường đình. Vua Ba Tư Nặc, do Phật thần lực cũng thấy bửu phường và cũng được đến đó. Vua Ưu Đìền Đà Na, vua Ác Tánh, vua Luân Đầu Đàn, vua Ma Hê Đà, vua Đầu Đà Xa Na, vua Tần Bà Sa La. Các vua ấy cũng do Phật thần lực thấy bửu phường đều được đến đó.

Các vua đến nơi rồi cúng dường kính lễ Phật rồi ngồi qua một phía. Các vua ngồi rồi bảo nhau rằng: “Trong đây có Đại Tiên Nhơn, có Phật Thế Tôn. Vậy nhơn duyên của ánh sáng ấy nên đem hỏi ai?”.

Vua Đầu Đà Xa Na nói:

Tôi có một đại Bà la môn sư tên Đìện Man,

giỏi biết tướng pháp, hay giải hay nói, là người đáng nên hỏi.

Tướng sư Điện Man nghe rồi liền nói:

Tôi xem rộng hết tất cả tướng thơ đều không có ghi sự này. Thật tôi chẳng thể hiểu được diễm ánh sáng ấy. Chẳng riêng gì tôi, mà cả năm trăm tướng sư trong Diêm Phù Đề này cũng đều chẳng hiểu được.

Vua Tần Bà Sa La nói:

Này các vua! Sao các vua lại rỗi vậy. Trong đại chúng nơi bửu phòng này có Phật Thế Tôn hiệu Thích Ca Mâu Ni đủ Nhứt thiết trí, giỏi biết tất cả tướng thế gian và xuất thế gian, biết rõ sách tướng lành mười hai tháng, có lòng đại từ bi thương mến tất cả chúng sanh, thật ngữ chánh ngữ. Chỉ có Phật Thế Tôn đây có thể giải nói diễm ánh sáng ấy. Chúng ta nên hỏi Phật.

Các vua và đại chúng đều tôn ngưỡng đồng bạch rằng: “Ngưỡng mong Như Lai vì chúng tôi mà nói sách tướng mười hai tháng”.

Đức Phật nói:

Này các vua! Nay đại hội này chẳng nên nói sách tướng thế gian.

Vua Tần Bà Sa La bạch rằng:

Bạch Thế Tôn! Nay trong đại chúng này có những người chẳng tin công đức Như Lai. Họ lại chẳng tin Thế Tôn là bậc Nhất thiết trí. Nguyên Phật vì phá hoại lòng nghi như vậy mà vì chúng tôi tuyên nói sách ấy. Những người như vậy được nghe rồi ắt vui mừng sanh lòng tin. Họ sanh lòng tin rồi mới có thể vì họ nói đạo xuất thế. Những người này cũng thường thích học hỏi để điều phục.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Chí tâm lắng nghe, Phật sẽ nói đó.

Này Đại vương! Thuở xưa tại Tuyết sơn có một tiên nhơn tên Bạt Già Bà. Tiên ấy ăn rau quả rễ củ, tu tập từ tâm, chưa dứt được phiền não kiết sử, chẳng điều phục được lòng tham dục. Chỗ tiên nhơn ấy có một cạp cái bèn cùng hành dục. Cạp cái có thai đủ ngày tháng đến chỗ tiên nhơn đẻ mười hai người con trai. Vì lòng thương, tiên nhơn tắm rửa các trẻ và mớm nuôi chúng. Cạp mẹ cũng mến yêu luôn cho chúng bú.

Tiên nhơn đặt tên cho chúng: Thứ nhất tên Đoan Già, thứ hai tên Bạt Già Bà, thứ ba tên Hồ, thứ tư tên Sư Tử, thứ năm tên Đám Trọng, thứ sáu tên Bà La Đọa Xà, thứ bảy tên Bộ Hành, thứ tám tên Bà La Nô, thứ chín tên Kiện Thục, thứ mười tên Ác Tánh, thứ mười một tên Sư Tử Thiêm, thứ

mười hai tên Kiện Hành. Mười hai đồng tử ấy đều ăn rau quả rễ củ, lúc lên bảy tuổi thì cả cha và mẹ đều chết. Các trẻ ấy sầu não lo lắng kêu khóc, ngược mặt lên trời mà nói rằng: “Tại sao một lúc không có nơi nương dựa thế này?”.

Có thọ thần nghe lời kêu khóc ấy bảo rằng: “Này các đồng tử chớ kêu khóc. Có chỗ dựa nương đó là Phạm thiên thường thương mến chúng sanh. Các người ngày đêm sáu thời nên tự tắm gội, hướng lên hư không chí tâm lễ lạy cầu khẩn Phạm thiên. Phạm thiên sẽ dùng vô ngại thiên nhĩ nghe tiếng của các người. Nghe rồi Phạm thiên sẽ đến chỗ chúng người ở. Đến rồi vì thương xót Phạm thiên sẽ phá trừ si ám cho các người mà ban cho ánh sáng trí huệ. Được trí huệ rồi thì tất cả chư thiên sẽ cúng dường các người huống là thế nhơn”.

Các đồng tử y theo lời thọ thần mà thi hành suốt mười hai năm Phạm thiên mới nghe tiếng kêu cầu của họ mà xuống cung trời Đao Lợi.

Thiên Đế Thích thấy Phạm thiên đến liền cung kính cúng dường rồi hỏi rằng:

Đại sĩ muốn việc gì?

Phạm thiên nói:

Này Kiền Thi Ca! Ông chẳng thấy mười hai

tiên nhọn trong Tuyết sơn kia sao? Nên cùng qua đó.

Thích Đề Hoàn Nhơn cùng vô lượng chư thiên theo Phạm thiên xuống Tuyết sơn. Thấy Phạm thiên đến, mười hai tiên nhọn vui mừng hơn hở lễ bái cúng dường.

Phạm thiên vương hỏi:

Các người có chi trong mười hai năm tinh cần khổ hạnh cúng dường ta muốn cầu sự gì? Vì cầu danh tiếng sắc lực của cải, hay cầu Thánh đạo trí huệ, hay cầu được thân chư thiên?

Kiệt Già tiên bạch Phạm thiên:

Thưa Đại sĩ! Nay tôi chẳng cầu những sự ấy. Tôi muốn cầu trí huệ để vì chúng sanh. Chúng tôi cô cút trẻ nít sớm mất cha mẹ tự theo ý mình không có ai dạy bảo. Duy nguyện Đại sĩ ban cho chúng tôi trí huệ, cho chúng tôi biết các nghiệp thiện ác, cũng rõ chúng sanh những nghiệp thiện ác, cũng biết chúng sanh quốc độ thành ấp Sát đế lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà, nam nữ đại tiểu các tướng thiện ác các sự khổ vui, các vua tham nước chẳng biết chán đủ hưng binh đánh nhau các tướng thanh suy. Nếu tôi được biết rồi sẽ dùng phương tiện dạy họ dứt diệt tướng xấu ác cho họ được an lạc.

Thuật đến đây, đức Phật phán:

Này Đại vương! Đây là nhơn duyên có sách tướng lành mười hai tháng, là nhơn sanh diệt thế gian chẳng phải pháp nhơn duyên vượt qua tam giới lục đạo cũng chẳng phải pháp dứt diệt ba ác đạo khổ.

Lúc ấy Di Lạc Bồ tát ở trước Phật tâm niệm nói kệ hỏi nơi đức Phật Thế Tôn:

Chẳng phải có đường sá
Mà cũng có luân chuyển
Như Lai cũng chẳng trụ
Tất cả đạo phi đạo
Phi đạo thấy là đạo
Đạo thấy là phi đạo.

Đức Phật nói:

Này Di Lạc! Phi đạo là chẳng xuất chẳng diệt chẳng trụ, chẳng phải trí chẳng phải cảnh giới của trí, chẳng phải minh ám, chẳng phải thường đoạn, chẳng phải thiện ác, chẳng phải sắc ấm đến thức ấm. Đây gọi là thật tánh, là pháp tánh, là nhưt thiết hành, là chơn thật tiết. Đây gọi là phi đạo.

Trong đạo ấy, chư Phật Như Lai chuyển chánh pháp luân mà chẳng thủ trước. Các đạo như vậy, nếu có chúng sanh đạo thấy là phi đạo, phi đạo thấy là đạo thì chẳng đạt được đạo và phi đạo.

Mới biết rằng ba đạo Như Lai đều hay phân biệt giải nói nhĩn đến chẳng dứt nơi đạo.

Này Di Lặc! Như Lai Thế Tôn ở trong không có đạo mà chuyên pháp luân để phá hoại chúng sanh ba thứ đạo vậy. Những gì là ba thứ đạo? Đó là phiền não đạo, khổ đạo và nghiệp đạo.

Nghiệp đạo là hành và hữu. Phiền não đạo là vô minh, ái và thủ. Khổ đạo là thức, danh sắc, lục nhập, xúc, thọ, sanh và lão tử. Ba đạo như vậy do nhơn duyên gì mà có. Đó là do xúc làm duyên mà có.

Này Di Lặc! Nhơn nhĩn thấy sắc mà sanh ái tâm, ái tâm ấy là vô minh. Do ái tâm gây tạo nghiệp gọi là hành, chí tâm chuyên niệm gọi là thức, thức cùng đi chung với sắc gọi là danh sắc, sáu căn sanh tham gọi là lục nhập, nhơn nhập cầu thọ gọi là xúc, tâm tham trước gọi là ái, cầu lấy các pháp ấy gọi là thủ, pháp như vậy sanh gọi là hữu, thứ đệ chẳng dứt gọi là sanh, thứ đệ dứt gọi là tử, sanh tử nhơn duyên các khổ bức bách gọi là não, nhĩn đến thức nhơn duyên sanh tham cũng như vậy. Mười hai nhơn duyên ấy, nơi một người trong một niệm đều có đủ cả.

Xuất có ba thứ, đó là nhơn xuất, sơ xuất và đạo xuất.

Nếu có Tỳ kheo tu hành pháp hạnh quán sát tướng mạo ái tâm mà mình có. Tỳ kheo nên quán sát nếu có ái tâm tức là vô minh. Thể tánh của vô minh hay xuất ra hai lỗi đó là xuất ra hành và thức. Thức cũng hay xuất ra hai lỗi đó là xuất ra danh và sắc. Danh sắc xuất ra hai là vô trụ và làm lục nhập. Lục nhập xuất ra hai là chẳng nhằm dục và xúc. Xúc cũng xuất ra hai là sanh tâm thọ và cầu thọ. Thọ xuất ra hai là thọ khổ lạc và tâm tham ái. Ái xuất ra hai là hệ phược bền chắc và cầu lấy tức là thủ. Thủ xuất ra hai là tâm tham và cầu có tức hữu. Hữu xuất ra hai là thích ở và nhơn duyên. Duyên xuất ra hai là sanh già và khổ duyên. Già xuất ra hai là hư hoại sắc trẻ và làm nhơn cho tử. Tử cũng xuất ra hai là hư hoại thọ mạng và ái biệt ly. Đây gọi là xuất nhơn.

Thế nào là sơ xuất?

Nếu Tỳ kheo tu tập pháp hành quán các pháp như vậy cũng là xuất cũng là diệt thì gọi là sơ xuất.

Đức Thế Tôn lại bảo Tôn giả Kiều Trần Như:

Này Kiều Trần Như! Thế nào là đạo xuất? Nếu Tỳ kheo kiến đạo thì có hai hạng là hành hành và huệ hành. Chừng ông có biết hành hành và huệ hành ấy chăng?

Tôn giả Kiều Trần Như nói:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi chưa biết. Duy nguyện Như Lai vì Tỳ kheo quán mười hai nhơn duyên được đại trí huệ phá phiền não kiết sử mà phân biệt giải nói. Tỳ kheo nghe rồi sẽ thọ trì đầy đủ.

Đức Thế Tôn hỏi Bửu Tràng Đồng tử:

Này Bửu Tràng! Chừng ông có biết hơi thở ra vào chăng?

Bửu Tràng đồng tử bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi chẳng biết.

Đức Phật nói:

Này thiện nam tử! Pháp hành Tỳ kheo trước tiên quán vô minh đến lão tử. Thế nào gọi là quán nơi vô minh?

Trước tiên quán trung ấm nơi cha mẹ sanh tâm tham ái. Do ái nhơn duyên nên tứ đại hòa hiệp hai giọt tinh huyết hiệp thành một giọt bằng hột đậu gọi là ca-la-la. Ca-la-la ấy có ba sự là mạng căn, thức và hơi nóng. Nghiệp duyên quả báo trong đời quá khứ không có tác giả và thọ giả. Sơ tức xuất nhập gọi là vô minh ca-la-la. Lúc ấy hơi thở ra vào có hai đường đó là theo hơi thở lên xuống của bà mẹ cứ bảy ngày thì một lần biến đổi. Hơi thở ra vào gọi là thọ mạng đây gọi là

phong đạo. Chẳng thúì chẳng rã đây gọi là noãn nóng. Tâm ý trong ấy gọi là thức.

Nếu người muốn được quả Bích chi Phật thì nên quán mười hai nhơn duyên như vậy.

Lại quán ba thứ thọ, nhơn duyên, ngũ âm, thập nhị nhập, thập bát giới. Quán thế nào?

Theo nơi niệm tâm quán hơi thở ra vào, quán sát nội thân da thừa thịt gân xương tủy như mây trên không. Gió động trong thân cũng như vậy. Có gió hay lên, có gió hay xuống, có gió hay đây, có gió hay chấy, có gió hay tăng trưởng. Vì vậy nên hơi thở ra vào gọi là thân hành. Vì hơi thở ra vào theo giác quán mà sanh nên gọi là ý hành. Hòa hiệp phát ra âm thanh nên gọi là khẩu hành. Do nhơn duyên ba hành ấy nên có thức sanh. Do nhơn duyên thức nên có bốn âm và sắc âm nên gọi là danh sắc. Nhơn duyên ngũ âm mà thức hiện hành sáu chỗ gọi là lục nhập. Nhãn và sắc đối nhau đến ý và pháp đối nhau gọi đó là xúc. Nhơn duyên xúc nên nhớ ghi sắc ấy đến pháp ấy gọi là thọ. Tham trước nơi sắc đến pháp thì gọi đó là ái. Nhơn duyên ái nên tìm cầu bốn phương đây gọi là thủ. Do nhơn duyên thủ nên có thân sau đây gọi là hữu. Do nhơn duyên hữu nên có sanh và lão tử các thứ khổ.

Đây gọi là cội cây lớn mười hai nhơn duyên, ngũ âm, thập nhị nhập thập bát giới vậy. Vì thế nên duyên nơi xuất nhập tức hay sanh ra tất cả các khổ phiền não. Phàm phu lúc sanh là phiền não hệ phược, lúc tử cũng phiền não hệ phược, trọn chẳng được thân tâm tự tại, chẳng được tam muội, chẳng hết các lậu.

Nếu có Tỳ kheo quán xuất nhập tức như gió trong hư không, không có ngã ngã sở, không có tác giả không có thọ giả, nó theo duyên mà sanh cũng từ nơi duyên mà diệt, không có tướng, không có vật, không có giác quán.

Gió của chúng sanh cũng như vậy, cùng chung tứ đại mà hiện hành. Lúc sanh ca-la-la chín lỗ đến chín vạn chín ngàn lỗ. Các lỗ ra vào không có tác giả không có thọ giả, chỉ là gió ra vào khối thịt như vậy. Do nhơn duyên ấy mà có vô minh đến lão tử các khổ tụ họp.

Này thiện nam tử! Ví như hư không không có vật không có ngã. Cũng vậy, các hơi thở ra vào địa thủy hỏa phong thọ mạng noãn âm thức tâm vô minh đến sanh lão bệnh tử cũng không có ngã không có vật. Chúng sanh mê lầm điên đảo ở trong chẳng phải ngã mà lầm thấy ngã, trong chẳng phải vật mà lầm thấy vật. Nơi những thứ đồng hư không mà tưởng âm, nhập, giới. Do điên

đảo mê lầm như vậy mà phạm phu luân chuyển sanh tử không có cùng tận.

Nếu Tỳ kheo quán hơi thở ấy lạnh thì cả thân lạnh, nếu quán hơi thở ấy ấm nóng thì cả thân ấm nóng. Thân thể lúc ấy theo ý theo hơi gió. Nếu lúc quán lạnh mà chẳng được thiền định chẳng vào định tụ, thì người quán ấy đọa vào lãnh địa ngục. Nếu lúc quán nóng mà chẳng được thiền định chẳng vào định tụ, thì người quán ấy đọa vào nhiệt địa ngục.

Nếu đệ tử Phật tu tập pháp hành lúc quán hơi thở ra vào lạnh hay nóng thì được chánh đạo. Pháp hành Tỳ kheo như thật quán sát vô minh đến sanh lão bệnh tử, tâm chẳng điên đảo thì gọi là Tịnh Mục đà la ni vậy.

Này thiện nam tử! Nếu ông có thể học đà la ni ấy, tức là chơn thật quán xuất nhập tức.

Bửu Tràng Bồ tát bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Cảnh giới chư Phật bất khả tư nghị, chẳng phải Thanh văn, Duyên giác đến được.

Tứ Đại thiên vương bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tùy xứ nào có lưu bố kinh điển này, chúng tôi cần phải theo hầu thủ hộ, bao nhiêu ác sự đều làm cho tiêu diệt.

Vua Tần Bà Sa La bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nhơn nơi các hàng Thanh văn và Bích chi Phật tu hành pháp hạnh nên khiến Diêm Phù Đề không có tật dịch đói kém và các ác sự. Bạch đức Thế Tôn! Đại Bồ tát tu tứ vô lượng tâm, nếu có tứ tánh chúng sanh cung kính cúng dường thì được bao nhiêu phước đức?

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nếu có Bồ tát tu Tứ vô lượng tâm, tùy xứ nào có Bồ tát ấy ở thì xứ ấy có đủ tám sự lành cao thượng.

Một là nhơn dân xứ ấy cúng dường cha mẹ, tăng trưởng tâm quý, cung kính Sa môn các Bà la môn, bực kỳ cưu có đức thọ trì cấm giới. Này Đại vương! Xứ nào có Bồ tát tu bốn tâm vô lượng thì nhơn dân xứ ấy thành tựu sự lành tốt ban đầu như vậy.

Hai là Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì nhơn dân xứ ấy tu tập từ tâm xa lìa sát hại, lòng họ điều nhu không có tham dục sân hận mà thường bình đẳng không hai.

Ba là Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì nhơn dân xứ ấy không tham gian, ưa thích bố thí, quả trách trộm cắp.

Bốn là Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì nơn dân xứ ấy vợ chồng trinh chánh, quở trách gian dâm phi pháp.

Năm là Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì nơn dân xứ ấy chơn ngữ, thật ngữ, hòa hiệp ngữ, nhu hòa ngữ, quở trách vọng ngôn, ác khẩu, lưỡng thiệt, ý ngữ.

Sáu là Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì nơn dân xứ ấy không có lòng ganh tỵ ghét ghen ác độc.

Bảy là Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì nơn dân xứ ấy chánh kiến chẳng mê lầm, không có tà kiến.

Tám là Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì nơn dân xứ ấy tất cả cung kính cúng dường Tam Bảo xa lìa ác kiến.

Còn nữa, này Đại vương! Nếu Bồ tát tu bốn tâm vô lượng ở xứ nào thì xứ ấy không có tám sự bố úy: Một là không có sự bố úy về binh cách trong nước và ngoài nước. Hai là không có bố úy về ác quý. Ba là không có bố úy về ác tinh tú. Bốn là không có bố úy về ác bệnh. Năm là không có bố úy về ác thú. Sáu là không có bố úy về ác tặc. Bảy là không có bố úy về khô hạn và lụt lũ. Tám là không có bố úy về thiếu lương thực.

Còn nữa, này Đại vương! Nếu Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì xứ ấy có tám hạng đại trượng phu:

Một là có các chúng sanh từ quá khứ ở chỗ vô lượng Phật vun trồng thiện căn thích sanh vào xứ ấy.

Hai là có các chúng sanh từ vô lượng đời quá khứ tu trì tịnh giới và đa văn thích sanh vào xứ ấy.

Ba là có các chúng sanh từ vô lượng đời quá khứ hiếu kính cúng dường cha mẹ Sư trưởng, Hòa thượng kỳ cựu bực có đức thích sanh vào xứ ấy.

Bốn là có các chúng sanh từ vô lượng đời quá khứ tu tập nghiệp trời sẽ thọ thân trời mà cố ý chuyển báo trời thích sanh vào xứ ấy.

Năm là có các chúng sanh hay phá trừ ác nghiệp ba ác thú thích sanh vào xứ ấy.

Sáu là có các chúng sanh đủ pháp Thanh văn thừa thích sanh vào xứ ấy.

Bảy là có các chúng sanh đủ pháp Duyên giác thừa thích sanh vào xứ ấy.

Tám là có các chúng sanh từ vô lượng đời quá khứ tu sáu ba la mật thích sanh vào xứ ấy.

Còn nữa, này Đại vương! Nếu có Bồ tát tu bốn tâm vô lượng ở xứ nào thì xứ ấy đất đai màu

mỡ, nước dùng lành tốt, có pháp vị vô thượng, tất cả nhơn dân cùng mọi loài có lòng thân yêu nhau, xả thân hiện tại đều được sanh cõi trời được thiên thân.

Này Đại vương! Như một cái hộp đựng bốn thứ hương thơm là trầm thủy hương, đa già la hương, ngư đầu chiên đàn hương và đa ma la điệp hương. Bốn thứ hương ấy hiệp có bốn lượng. Có người trong tứ tánh đem bốn thứ y phục để vào hộp hương ấy được vài ngày rồi người mỗi tánh tự cầm y phục của mình mà đi. Bốn thứ hương ấy vẫn còn đủ phân lượng, không có hao tổn, mà trong các y phục ấy đều có mùi thơm của hương.

Này Đại vương! Nếu có Bồ tát tu tứ vô lượng tâm ở xứ nào thì nhơn dân xứ ấy thành tựu các thứ công đức, mà Bồ tát ấy không có tổn giảm.

Vua Tần Bà Sa La bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Đại Bồ tát tu tứ vô lượng tâm bất khả tư nghị. Tại sao? Vì đại Bồ tát tự thân tu tập mà có thể làm cho vô lượng vô biên chúng sanh được lợi ích lớn.

Bấy giờ trong đại hội có một Bồ tát tên là Tịnh Quang nói với Vô Thắng Bồ tát rằng:

Thưa Đại sĩ! Nay Ngài đã được lợi ích vô thượng. Tại sao? Vì Ngài thường tu tập tứ vô lượng tâm vậy.

Vô Thắng Bồ tát nói:

Thưa Đại sĩ ! Nay tôi thế nào được đại lợi ích! Vì trong pháp như vậy không có tác không có thọ, không có giác không có tri không có kiến, không có thử không có bỉ. Như có người nói tôi có thể đem anh lạc trang nghiêm khắp hư không. Dầu nói như vậy mà chơn thật chẳng thể trang nghiêm hư không được. Tất cả các pháp cũng như hư không, không có xuất không có hoại, không sanh không diệt, không nơi chốn, không có giác quán, là tịnh ba môn giải thoát không có tướng, không có tác, không có nguyện.

Pháp giới như vậy không có chuyển đổi, không có tan rã, không có hiệp tụ, không có chướng ngại, không có trược, không có biên đồng như hư không, không có hòa hiệp, không có mong muốn, không có tánh, không thấy không nói, pháp tánh không số không ít không nhiều, không có cảnh giới, không có hai, không thủ trước, không có lượng, không sắc không thanh tịch tĩnh, không biến đổi không biên lượng, đồng như hư không, không sánh, không hơn, không thường không

đoạn, khó thấy khó biết, khó tư duy được, kiên cố không có hành, không có sân hận, nhiếp chư Phật giới, đây gọi là Phạm hạnh, gọi là tứ vô lượng. Như Lai tu tập tâm không có nhàm đủ siêng tu tinh tấn, đây gọi là Phật pháp, là đại tín, đại niệm, đại bất phóng dật, chí tâm chẳng quên.

Nếu đại Bồ tát tu tập tứ vô lượng tâm như vậy tức là đại Bồ tát tu hành thậm thâm pháp giới. Bồ tát như vậy gần nhập Vô sanh pháp nhẫn hành sáu ba la mật hộ trì chư Phật pháp. Bồ tát như vậy đã gần đệ tam như pháp thuận nhẫn, chơn thật thấy thân Phật, hay phá ma chướng trừ tà đạo qua sông sanh tử vào biển đại trí, thông đạt tất cả cảnh giới chư Phật, trang nghiêm tất cả công đức chư Phật. Bồ tát như vậy có sắc thân chủng tánh tài vật đều hơn các chúng sanh. Thứ đệ sẽ ngồi pháp tọa Như Lai, đầy đủ tất cả tam muội tổng trì, chẳng bị tất cả Thánh Nhơn khinh, được hàng Duyên giác tán thán, thường được chư Phật hộ niệm, hay hiểu ngữ ngôn của các loài chúng sanh trong tất cả quốc độ, trong tất cả pháp chẳng thấy người thọ người thí, cũng không thấy có người nói người nghe pháp, không có tác giả không có thọ giả, đồng như hư không.

Tịnh Quang Bồ tát nói:

Thưa Đại sĩ! Vì lẽ như vậy nên tôi nói Ngài thành tựu vô lượng công đức. Tại sao? Vì đã trong vô lượng vô biên đời siêng tu tinh tấn vậy.

Thưa Đại sĩ! Nếu đức Phật có được thập lực, tứ vô sở úy, thập bát bất cộng pháp, xuất gia khổ hạnh ngồi cội Bồ đề thành Chánh giác, chuyển diệu pháp luân, hiện đại thần thông, nhập đại Niết bàn, tất cả đều do tu tứ vô lượng tâm, như vậy tức là tứ vô lượng quả. Vì nghĩa như trên nên các thiện nam tử các thiện nữ nhơn phải nên tu tập tứ vô lượng tâm.

Lúc nói pháp ấy, có hai vạn chúng sanh được Tùy từ nhân, vô lượng chúng sanh đủ tứ vô lượng tâm, tất cả đại chúng hoan hỷ đồng cúng dường Phật.

Lúc bấy giờ có một đồng tử Bồ tát tên Vô Thắng Ý quỳ dài chấp tay bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Từ vô lượng tâm có những tướng gì? Có những thể gì? Những nhơn duyên gì? Những quả báo gì? Thế nào là đầy đủ?

Đức Phật nói: “Lành thay lành thay! Vô Thắng Ý có thể hỏi nghĩa thậm thâm như vậy”. Như Lai liền nhập tam muội. Tam muội ấy tên là Điều phục chúng sanh vô sở úy cụ. Nhập tam muội rồi từ nhục kế Phật phóng đại quang minh.

Ánh sáng ấy rất mạnh có các màu sắc chiếu khắp vô lượng vô biên thế giới, phát ra diệu âm thanh nói kệ rằng:

Trong bùn lầy mọc hoa sen đẹp
Cũng còn mọc lên các thứ hoa
Chúng sanh mang lấy cúng dường Phật
Và cùng tất cả chư thiên thần.
Tất cả ác quốc cũng như vậy
Sanh các Thánh hơn đại Bồ tát
Hay điều chúng sanh rất khó điều
Giống như chúng sanh cúng dường hoa.
Ta Bà thế giới ngũ trược ác
Trong ấy Thích Ca tuyên nói pháp
Nếu muốn có được vô lượng lợi
Phải nên đến cõi Ta Bà kia.

Các chúng sanh trong vô lượng thế giới nghe tiếng nói kệ ấy đều cúng dường Phật Thế Tôn ở cõi mình. Cúng dường rồi thừa thần lực Phật đều đến tập hội tại Ta Bà thế giới, đến chỗ Phật kính lễ rồi ngồi một phía. Bấy giờ trong Đại Bửu Phùng Đình khắp đầy vô lượng chúng sanh. Các chúng sanh ấy đều riêng tự nghĩ rằng: Riêng mình ta đến đây cúng dường Như Lai, riêng mình ta ở trước Phật thừa hỏi chánh pháp, đức Như Lai chỉ riêng vì ta mà thuyết pháp.

Bấy giờ Thế Tôn bảo Vô Thắng Ý Bồ tát rằng:

Nầy thiện nam tử! Từ có ba thứ. Đó là chúng sanh duyên từ, pháp duyên từ và vô duyên từ.

Chúng sanh duyên là duyên nơi ngũ hữu. Nếu pháp hành Bồ tát muốn được đầy đủ sáu ba la mật, đại từ đại bi, Bồ tát thập địa mau được thành tựu Vô thượng Bồ đề chuyển chánh pháp luân, điều phục vô lượng vô biên chúng sanh qua khỏi sông lớn sanh tử không bờ, muốn phá ác ma bạn đảng, nhập đại Niết bàn, thì nên tu tập tứ vô lượng tâm.

Phải tu tập thế nào?

Nếu đại Bồ tát vì hạ phương chúng sanh đến thượng phương chúng sanh mà tu tập tâm từ này, xem chúng sanh như cha, như mẹ, như Sư trưởng, như Hòa thượng, như Phật Thế Tôn, như Thanh văn Duyên giác. Lúc tu như vậy nên tư duy như vậy: Nếu có chúng sanh vô cớ với tôi mà khởi sự ác hại, nếu tôi có lòng giận hờn chúng sanh ấy thì sẽ bị thập phương chư Phật thấy biết sẽ bị quả trách rất đáng hổ thẹn. Chư Phật sẽ quả tôi rằng: Sao người ấy vì Vô thượng Bồ đề mà chẳng tu điều phục được tâm mình. Người ấy khác gì người không có chân mà muốn đến Bắc Uất Đôn Việt,

như người mù muốn đọc sách, như người không có tay mà muốn cầm nắm, xa lìa từ tâm mà muốn được Vô thượng Bồ đề cũng như vậy. Nếu chẳng dứt được lòng sân hận còn chẳng thể được Thanh văn Bồ đề, huống là Vô thượng Bồ đề. Nếu ta chẳng điều phục được tự tâm sẽ bị chư Phật, chư Thanh văn, Duyên giác, Thiên Long, bát bộ quỷ trách. Nếu ta chẳng điều phục được tự tâm sẽ mắc đại tội thọ khổ địa ngục, chẳng được lợi ích hiện tại và vị lai, vì vậy nên phải tu tập từ tâm.

Pháp hành Bồ tát ấy lại nghĩ rằng: Nếu có ai đối với ta đã làm các sự ác, hoặc đương làm hay muốn làm, hoặc đem sự ác gia nơi người thân của ta, cũng phải tư duy như trước.

Quán như vậy rồi, Bồ tát trước tiên đối với chúng sanh một phương mà tu từ tâm, lần lần đến cả mười phương. Đây gọi là Bồ tát tâm từ duyên nơi chúng sanh.

Trong đại hội có một Thiên tử tên là Minh Tinh bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu đại Bồ tát sơ tu từ tâm. Tâm từ ấy có những quả gì? Hiện tại và vị lai thành tựu bao nhiêu phước đức? Bạch đức Thế Tôn! Bồ tát tu tập từ tâm như vậy còn phải đọa ba ác đạo nữa chăng?

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, này thiện nam tử! Thuở xưa ông đã cung kính cúng dường vô lượng chư Phật nên nay ông có thể hỏi Phật như vậy. Ông đã vun trồng thiện căn kiên cố, trong vô lượng đời tu tập tâm từ, chẳng đồng với hàng Thanh văn, Bích chi Phật, vì muốn lợi ích vô lượng chúng sanh nên nay ông có thể hỏi Phật như vậy. Này thiện nam tử! Lắng nghe lắng nghe, nay Phật sẽ vì ông phân biệt giải nói:

Nếu có Bồ tát tu tâm từ như trước đây Ta đã nói thì người này được thức ngủ an lành chẳng thấy ác mộng, những vật cần dùng không thiếu, chư thiên thủ hộ, như thiên đều thích thấy. Người này chẳng nghe tiếng ác, thân chẳng có ác bệnh, thường thích tịch tĩnh siêng tu tinh tấn, thích học chánh pháp thấy biết vô ngã, thường được quốc chủ Sa môn phạm chí nam nữ lớn nhỏ nhân đến điều thú cúng dường. Người này thường thân cận bạn lành đó là Thanh văn, Duyên giác, Bồ tát, chư Phật Như Lai. Người này thích ban cho, hay độ chúng sanh, những thiện tâm được có không bị tam độc phá hoại. Danh tiếng tốt của người này lưu bố bốn phương, hay trị lành ác bệnh của chúng sanh, hay khiến chúng sanh xa lìa các sự

khổ, hay giải hệ phược cho chúng sanh, hay điều phục phiền não cho chúng sanh, hay phá tất cả ác kiến dị kiến, hay ban cho chúng sanh tín tâm niệm tâm, đại trí huệ tâm, trụ vững Đại thừa không gì lay động được, chẳng theo lời người, hay trừ thân khẩu ý ác của chúng sanh, hay dứt chúng sanh ba thứ nghiệp chướng chỉ trừ tội ngũ nghịch, tội phỉ báng chánh pháp Đại thừa, phỉ báng bực Hiền Thánh, tội trộm cướp tài vật tứ phương Tăng.

Này thiện nam tử! Bồ tát nếu có thể tu tâm từ như vậy, lúc lâm chung diện kiến thập phương chư Phật Thế Tôn tay xoa đầu, vì tay Phật chạm nên lòng người này vui mừng, vì lòng vui mừng nên được vãng sanh quốc độ của Phật ấy, cũng nghe những lời thiện diệu như vậy: “Chớ có sợ chớ có sợ! Người là người thuần thiện tu tâm từ quyết định sanh vào Phật độ thanh tịnh, thấy vô lượng chư Phật Thế Tôn, lìa xa ba ác đạo, cứu cánh nhập Niết bàn”. Người này cũng nghe lời thiện diệu nói pháp duyên từ và vô duyên từ, cũng được đầy đủ tứ vô lượng tâm đến được Vô thượng Bồ đề.

Thiên tử Minh Tinh nghe pháp ấy liền được xuất nhập tự tại các thiên định. Vô Thắng Ý Bồ tát hỏi Phật:

Bạch đức Thế Tôn! Thiên tử ấy do sức gì mà ở nơi các thiên định nhập mau, xuất mau như vậy?

Đức Phật nói:

Này Vô Thắng Ý! Minh Tinh Thiên tử đã ở chỗ vô lượng chư Phật Như Lai trông các căn lành, đã ở trong vô lượng đời tu từ tâm pháp duyên. Do bốn nguyện nên sanh cõi trời Tứ Vương Thiên, cách phía trước trời Nhựt Thiên mười ngàn do tuần. Cung điện của trời ấy ngang rộng ba vạn hai ngàn do tuần, làm bằng lưu ly, trước sau tả hữu đầy mười do tuần, có chư thiên nam nữ cùng vây quanh. Minh Tinh Thiên tử ở trong cung ấy xa cách quyền thuộc ba do tuần, một mình ngồi giường báu xuất nhập thiên định một ngày một đêm.

Tứ thiên hạ đây có tám mươi xứ trời, sáu mươi xứ rồng, bốn xứ A tu la, bốn xứ Ca lâu la, năm mươi hai xứ Khẩn na la, bốn mươi sáu xứ Ma hầu la già, tám xứ Cưu bàn trà, ba mươi xứ Phú đơn na, ba mươi xứ Tỳ xá xà. Tất cả xứ ấy, Minh Tinh Thiên tử đều có thể điều phục cả.

Chúng sanh như vậy do bốn nguyện lực từ xưa đã phát thệ, Diêm Phù Đề này qua canh năm, còn dư một phân đêm, sẽ ở trước mặt nhựt mười ngàn do tuần, làm tương sáng phá tối Diêm Phù

Đề. Nếu các thiện chúng sanh ở Diêm Phù Đề muốn khỏi sanh tử mà tu thiền định, thì Thiên tử Minh Tinh sẽ vì người ấy mà trừ bỏ ngũ ngũ ban cho niệm tâm. Nếu muốn thấy thì Thiên tử ấy sẽ hiện hình Hòa thượng, Sư trưởng, cha mẹ. Nếu có phạm phu tu tập pháp ngoại tà, Thiên tử ấy sẽ phá hoại tà tâm mà chỉ dẫn chánh đạo, nếu có chúng sanh ở nơi việc thế gian việc xuất thế gian mà giải đãi, Thiên tử ấy sẽ cho thấy, thấy rồi từ bỏ giải đãi siêng tu sự nghiệp. Nếu có chúng sanh mê mất chánh lộ lúc được thấy Thiên tử ấy thì thấy chánh đạo trở lại. Nếu có chúng sanh thân mắc bệnh nặng, được thấy Thiên tử ấy thì bớt hết đau khổ ngũ yên vui vẻ. Nếu có người già nhiều bệnh hay quên mà được thấy Thiên tử ấy thì lại được niệm tâm. Lúc Thiên tử ấy xuất hiện có thể làm cho chúng sanh nhiếp tâm niệm pháp lành. Nếu có chúng sanh lúc lâm chung, một niệm sau cùng, Thiên tử vì người ấy nói kinh Đại thừa, nghe rồi thấy tượng Phật liền được vãng sanh quốc độ thanh tịnh. Nếu có người hoặc cầu Thanh văn hoặc cầu Duyên giác, Thiên tử ấy sẽ vì họ mà nói pháp Thanh văn hoặc pháp Duyên giác. Nếu có chúng sanh có ba ác nghiệp nghe Thiên tử ấy thuyết pháp thì ác nghiệp liền tiêu. Thiên tử ấy do bốn nguyện lực thường tu hành sáu ba la mật đến

thành Vô thượng Bồ đề.

Minh Tinh Thiên tử bạch Phật rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi vì muốn lợi ích tất cả chúng sanh mà nói đà la ni”. Liền nói chú rằng: **Lô giá na, lô giá na, lô giá na, ba la xoa rữ, sa la xoa rữ, sa la xoa xá, a bà ha ha, a bà trì trà, a bà xà bà, a bà xoa na, a xoa xoa xoa xoa, phú la bà lã, a bà xoa xoa, a bà xà bà, ma ha ca ba, a bà a bà ma ha sa ma, tần đậu, sa xà yết ba, a hoa, a hoa, ha ha ni ma, mặt lã sa luật xà, ca lưu na xà la, xá ha.**

Bạch đức Thế Tôn! Nếu có Tỳ kheo, Tỳ kheo ni, Ưu bà tắc, Ưu bà di hoặc nam hoặc nữ hoặc lớn hoặc nhỏ, nếu ai chí tâm niệm sự của tôi, người ấy thì được thanh tịnh các nghiệp, thân thông, thí, giới, nhân, tán, thiên định, trí huệ và giải thoát cùng Phật độ, tứ vô ngại trí. Những người ấy nếu chẳng thành tựu các sự như vậy, thì là tôi khi dối thập phương chư Phật, đời vị lai cũng chớ khiến tôi thành Vô thượng Bồ đề.

Vô Thắng Ý Bồ tát bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nhơn dân các Phật thế giới phương khác thường nói rằng Ta Bà thế giới tạp uế bất tịnh. Nhưng nay tôi thường thấy thanh tịnh.

Đức Phật nói:

Đúng như vậy, đúng như vậy. Này thiện nam tử! Đúng như lời ông nói. Trong thế giới này có chư Bồ tát hoặc làm thân trời điều phục chúng sanh, hoặc làm thân rồng, thân quỷ, hoặc làm thân A tu la, thân Ca lâu la, thân Khẩn na la, thân Càn thát bà, thân Ma hầu la già điều phục chúng sanh. Có Bồ tát làm thân Dạ xoa, thân Cưu bàn trà, thân Tỳ xá xà, thân Lệ tiết đà, thân thú, thân chim đi trong Diêm Phù Đề để giáo hóa các chủng loại chúng sanh như vậy.

Này Vô Thắng Ý! Nếu làm như thiên điều phục chúng sanh không lấy gì làm khó. Nếu làm súc sanh để điều phục chúng sanh thì rất khó.

Này Vô Thắng Ý! Ngoài Diêm Phù Đề trong biển phía Nam có núi lưu ly tên là Triều Sơn cao hai mươi do tuần đủ các thứ bửu, núi ấy có hang tên là Chủng Chủng Sắc, nơi ấy là chỗ ở xưa của Bồ tát. Hang ấy rộng một do tuần cao sáu do tuần có một độc xà ở trong ấy tu tâm từ Thanh văn. Núi ấy còn có một hang tên là Vô Tử cao rộng cũng như hang trước, cũng là chỗ ở xưa của Bồ tát, nơi đây có một con ngựa tu tâm từ Thanh văn. Còn có một hang tên là Thiện trụ, cao rộng cũng như trước, là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong ấy có

một con dê tu tâm từ Thanh văn. Thọ thần của núi ấy là nữ nhơn tên Vô Thắng, có La sát nữ tên là Thiện Hành, đều có năm trăm quyến thuộc. Hai nữ nhơn cùng đồng thờ cúng dường ba thú ấy.

Ngoài Diêm Phù Đề phương Tây trong biển có núi pha lê cao hai mươi do tuần, có hang tên là Thượng Sắc cao rộng cũng như trước, là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong hang ấy có một di hầu tu tâm từ Thanh văn. Còn có một hang tên Thệ Nguyên cao rộng như trước, là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong ấy có một con gà tu tâm từ Thanh văn. Còn có một hang tên là Pháp Sàng cao rộng như trước, cũng là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong ấy có một con chó tu tâm từ Thanh văn. Núi ấy có Hỏa thần nữ và La sát nữ tên là Nhãn Kiến đều riêng có năm trăm quyến thuộc. Hai nữ nhơn thường cùng đồng cúng dường hai thú một chim ấy.

Phương Bắc ngoài Diêm Phù Đề, trong biển có núi bạch ngân tên là Bồ Đề Nguyệt cao hai mươi do tuần. Trong ấy có hang tên là Kim Cang, cao rộng như trước, là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong ấy có một con heo tu tâm từ Thanh văn. Còn có một hang tên là Hương Công Đức, cao rộng như trước, là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong hang ấy có một con chuột tu tâm từ Thanh văn. Còn có một

hang tên là Cao Công Đức, cao rộng như trước, cũng là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong ấy có một con bò tu tâm từ Thanh văn. Núi ấy có Phong thần nữ tên là Động Phong và La sát nữ tên là Thiên Hộ, đều riêng có năm trăm quyến thuộc. Hai nữ nhơn thường cùng đồng cúng dường ba thú ấy.

Diêm Phù Đề ngoài biển phương Đông có núi hoàng kim tên là Công Đức Tướng cao hai mươi do tuần. Trong núi có một hang tên là Minh Tinh, cao rộng như trước, là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong hang ấy có một sư tử tu tâm từ Thanh văn. Còn có một hang tên là Tịnh Đạo ngang rộng cao thấp cũng như trước, là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong ấy có một con thỏ tu tâm từ Thanh văn. Còn có một hang tên là Hỷ Lạc ngang rộng cao thấp như trước cũng là chỗ ở xưa của Bồ tát, trong hang này có một rồng tu tâm từ Thanh văn. Núi Công Đức Tướng ấy có một Thủy thần nữ tên là Thủy Thiên và có La sát nữ tên là Tu Tầm Quý, đều riêng có năm trăm quyến thuộc. Hai nữ nhơn ấy thường cùng đồng cúng dường ba thú đó.

Mười hai thú và chim như vậy ngày đêm thường đi trong Diêm Phù Đề được nhơn thiên cung kính công đức thành tựu. Các chim thú ấy đã ở chỗ chư Phật phát thâm trọng nguyện: “Một ngày một đêm thường khiến một thú du hành giáo

hóa, mười một thú còn lại an trụ tu tâm từ, luân lưu nhau chung nhi phục thí”.

Tháng bảy ngày một, chuộ̣t du hành đem pháp Thanh văn thừa giáo hóa tất cả chúng sanh thân chuộ̣t khiến lìa ác nghiệp siêng tu thiện sự. Như vậy đến ngày mười ba đến ngày mười ba thì chuộ̣t lại tuần hành: luân lưu đến hết tháng mười hai, đến mười hai năm cũng như vậy thường để điều phục các chúng sanh.

Này Vô Thắng Ý! Do có ấy nên cõi này có nhiều công đức, nhân đến các loài thú chim cũng hay diễn nói giáo hóa đạo Vô thượng Bồ đề, nên chư Bồ tát phương khác đều nên cung kính thế giới này.

Trong đại hội có một Bồ tát tên là Tịnh Đức bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi có thể thấy được mười hai thú ấy chăng?

Đức Phật nói:

Này Tịnh Đức! Nếu có ai trong hàng tứ chúng muốn được thấy mười hai thú ấy, muốn được đại trí đại niệm đại thần thông lực, muốn học tất cả sách vở nói về tứ vô lượng tâm, muốn hành chánh đạo được xa ma tha, muốn được tịch tĩnh, muốn tăng trưởng pháp lành, người này nên lấy đất

trắng đắp thành núi ngang rộng bảy xích, cao mười hai xích, dùng các thứ hương làm bùn trét, vàng mỏng thép bốn phía, giáp vòng hai mươi xích rải hoa chiêm bặc. Dùng đồ đựng bằng đồng đựng các thứ nước uống phi thời để bốn mặt núi ấy. Người này trì giới thanh tịnh, mỗi ngày ba lần tắm gội, kính tin lễ lạy Tam Bảo rồi đứng cách núi ấy ba trượng về phía Đông mà tụng chú này:

Chiến a la ha, tu lợi xà tử ma, kỳ la phiêm, Phật dĩ mâu lỗ, nhã xà mâu lỗ, ha ha hi, ba ha ra hi, nhã xà ha hi, tát bà phục đa ha hi, lê tha bà ha hưu, ma sa xa bà mâu lê, ca bà phù, lỗ xa phù, tu lỗ xà mâu, kê ca na, ma hi xoa bà, ca sa ma ha, a xoa tử bà lỗ, đa ba tử bà, sa trì nhưn trì lợi xà tỳ bà, a xà mâu tha bà, bà lô bà xoa, bàn đà đá, giá la xoa bà hi, ha ca tử mâu, đá tử lạc suu, tán giá lạc suu, bà bà phù, bà la bà xoa suu, Phật dĩ giá, đá xá lại sa, dà xoa lỗ sa, ba lợi ba giá, tu lỗ tu, suu bà sa di, hi lỗ, bà la mâu sa la sa, mâu sa lỗ tư, lỗ bà lỗ bà, tần bà tư lỗ sa, bà bà lỗ sa, đà ma lô giá na lỗ sa, phú nang toả lan ha la bà, thủ đà lô giá na lỗ sa, bà ma ma lỗ sa, tử ma lô giá na kê già, tát điên ma lỗ sa, a lợi na giá na nhục nhục, tử ma mâu, bà lỗ ha man bà ha lỗ tư miễn miễn, a do tử mục hê, mâu ni lỗ đề trí sa, xá ha.

Đứng ở đó tung chú mười lăm ngày, thường thấy trên núi có hình tượng mặt nguyệt lưỡi liềm, lúc ấy biết rằng thấy mười hai thú. Thấy rồi sở nguyện tùy ý liền được.

Này Tịnh Đức! Nếu người có thể khổ hạnh tu hành như vậy thì được mắt thấy mười hai thú ấy.

Tịnh Đức Ưu bà tắc nói với Minh Tinh Thiên tử rằng:

Thưa Đại sĩ! Ngài hay giáo hóa điều phục chúng sanh, điều phục thế nào? Là dùng thân hay dùng khẩu dùng ý?

Thiên tử đáp:

Ta không dùng thân khẩu mà chỉ dùng tâm nghiệp.

Tịnh Đức hỏi:

Nếu Ngài dùng tâm nghiệp, vậy tâm ấy thuộc quá khứ hay vị lai hay hiện tại?

Thiên tử đáp:

Chẳng phải quá khứ vị lai, chỉ là hiện tại. Ta chế phục tâm hiện chẳng cho làm ác.

Tịnh Đức nói:

Ngài còn chẳng khiến được tâm hiện tại được giải thoát thì làm sao điều phục chúng sanh?

Minh Tinh Thiên tử đáp:

Nay ta thọ trì tứ vô ngại trí, do thế lực của Tịnh Mục đà la ni nên có thể điều phục tất cả chúng sanh.

Tịnh Đức nói:

Tứ vô ngại trí Tịnh Mục đà la ni ấy cũng còn chẳng thể điều phục chúng sanh được. Tại sao? Vì không có giác quán vậy. Sao lại nói có thể điều phục chúng sanh?

Thiên tử nói:

Nay ta hỏi Ngài, tùy ý Ngài đáp cho.

Nhiếp nhập hệ phược, giải thoát, thanh tịnh đạo và tịch tĩnh, đều là bình đẳng mà cũng là bất bình đẳng. Bình đẳng và bất bình đẳng như vậy, do nhơn duyên gì sanh, do nhơn duyên gì xuất, nhơn duyên gì tăng trưởng. Chẳng biết Ngài có rõ chăng?

Tịnh Đức nói:

Các sự như vậy do nơi ngã và ngã sở mà có sanh xuất và có tăng trưởng.

Thiên tử hỏi: Ngã ngã sở ấy do nhơn duyên gì sanh?

Tịnh Đức nói: Ngã ngã sở ấy do nhơn duyên phong sanh.

Thiên tử hỏi: Phong trụ ở chỗ nào?

Tịnh Đức đáp: Phong trụ ở hư không

Thiên tử hỏi: Hư không trụ ở chỗ nào?

Tịnh Đức đáp: Hư không trụ ở chí xứ.

Thiên tử hỏi: Chí xứ lại trụ ở chỗ nào?

Tịnh Đức đáp:

Chí xứ trụ ở chỗ nào không thể tuyên nói được. Tại sao? Vì xa lìa tất cả xứ sở vậy, vì tất cả nơi chỗ chẳng nhiếp thuộc vậy, vì chẳng phải đếm chẳng phải cân chẳng phải lường vậy, vì chẳng phải giác quán chẳng phải hữu vô, chẳng phải hành chẳng phải sanh xuất, chẳng phải diệt, chẳng phải có tăng trưởng, chẳng phải chũ, chẳng phải niệm, chẳng phải tác, chẳng phải thọ, chẳng phải minh ám, chẳng phải tăng giảm, chẳng phải trẻ già, tánh chơn thật, là môn tất cả pháp vô quái ngại. Vì vậy nên chí xứ không có chỗ ở.

Minh Tinh Thiên tử nói:

Như vậy tức là vô ngại trí Tịnh Mục đà la ni. Nếu có Bồ tát tu tập Tịnh Mục đà la ni ấy thì tất cả phiền não bị hư rã mà nhập vào pháp duyên từ, ở trong tất cả pháp không có lòng nghi.

Lúc nói pháp ấy, thập phương thế giới có vô lượng chúng sanh được pháp duyên từ, vô

lượng chúng sanh được gần vô ngại trí Tịnh Mục đà la ni.

Đức Thế Tôn khen hai người rằng:

Này các thiện nam tử! Các ông có thể như pháp hỏi, có thể như pháp đáp. Do thể lực nhơn duyên Tịnh Mục đà la ni ấy, nên sau khi Phật diệt độ, Tứ Thiên Vương có thể thủ hộ chánh pháp.

* Minh Tinh Thiên tử bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Người Thanh văn hành pháp Thanh văn thừa, người Bích chi Phật hành pháp Bích chi Phật thừa, hai hạng người ấy tu tâm bi thế nào? Tư duy pháp nào? Là phiền não nào?

Đức Phật nói:

Này Thiên tử! Nếu có thiện nam hay thiện nữ hành Thanh văn thừa hay Bích chi Phật thừa chẳng quán những tướng vui của chúng sanh, chẳng quán các tướng oán thân cha mẹ, thương xót chúng sanh tu tập tâm bi, nhân đến thập phương chúng sanh cũng như vậy. Họ tư duy thế này: Nếu ta chẳng thể ở nơi ác chúng sanh mà tu tập tâm bi, thì nên quán tám tướng khổ của chúng sanh ấy, đó là: sanh khổ, lão khổ, bệnh khổ, tử

---

* Hán tạng bộ Hạ quyển thứ 152, Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh, phần thứ 10, quyển thứ 24.

khổ, ái biệt ly khổ, oán tăng hội ngộ khổ, cầu bất đắc khổ và ngũ ấm xí thành khổ. Tại sao ta ở nơi kẻ khổ nào như vậy mà chẳng sanh tâm bi? Họ lại tư duy rằng: Chúng sanh ấy còn có ba thứ đại khổ cũng còn chưa được giải thoát khổ ba ác đạo, tại sao ta lại chẳng thương xót!

Thế nào gọi là quán sanh khổ?

Từ nghiệp nhơn duyên cha mẹ hòa hiệp thời kỳ ca-la-la ban sơ thọ ý thức, thân ấy như hột đình lịch, chưa có hơi thở vào ra, chưa hay biết khổ và vui chẳng khổ chẳng vui, đã lìa sắc tướng trước mà chưa đủ các tướng sắc sau, không có sức lực, không có mong muốn, không có tinh tấn, cũng không có kiêu mạn là thượng sắc thượng tánh thượng tự tại, không có tướng ngũ dục, các căn chẳng đủ, chúng sanh như vậy tại sao ta lại chẳng thương xót! Chúng sanh như vậy, quá khứ ái và thủ gọi là vô minh, quá khứ nghiệp hữu gọi là hành, tâm sơ nhập thai gọi là thức, trong ca-la-la sắc và bốn ấm ban sơ gọi là danh sắc, lúc này chưa đủ mười hai hữu chi, do vì nhơn duyên sanh nên có thể nói là có mười hai chi nhơn duyên, chúng sanh như vậy có người trí nào mà chẳng xót thương!

Ca-la-la trụ sáu lần bảy ngày thì chuyển thành

án-phù-đà hình sắc như trái táo nhỏ. Án-phù-đà trụ bảy ngày chuyển thành già-na hình sắc như hột hồ đào. Già-na trụ bảy ngày chuyển thành bệ-thi hình sắc như trái tần bà la. Lúc này trên thân có năm u bóng nổi lên, đó là tượng đầu hai tay và hai chân. Đến mười ba lần bảy ngày mới có tướng bộ tiêu hóa. Hai mươi lần bảy ngày thì nam căn và nữ căn sai biệt. Từ hai mươi một lần bảy ngày mới bắt đầu sanh xương lóng. Trong ba sáu lần bảy ngày thì thân thể đầy đủ thịt máu lông và các căn. Ba mươi tám lần bảy ngày thì tất cả chi phần thân thể thành tựu trọn vẹn, bốn ngày bốn đêm ở chỗ hôi dơ trong bụng bà mẹ. Chúng sanh như vậy, tại sao ta lại chẳng xót thương!

Bấy giờ hành giả lại tư duy nhớ lại sự thọ sanh của mình ngày trước, rất buồn rầu lo sợ mà tự suy nghĩ rằng: Ta phải tu pháp lành nguyện sau này chớ còn thọ sanh vào chỗ như vậy nữa, ta phải tinh tấn tu tập bất phóng dật xa lìa hẳn thọ sanh.

Kể đến tư duy lúc mới xuất thai cả thân chịu khổ bức bách gió chạm vào thân cũng rất khổ vừa rơi xuống đất nước rửa chà lau lại càng khổ hơn, khác gì sự khổ ở địa ngục, lúc này lại quên hết sự việc đời trước. Sanh xong lại còn có các sự khổ lớn những là già bệnh chết cứ theo mãi chẳng

buông bỏ. Còn có phong bệnh, các bệnh bạch thủy hoàng thủy hòa hiệp. Tứ đại gây bệnh đều riêng có một trăm lẻ một bệnh cộng thành bốn trăm lẻ bốn bệnh cội gốc biết bao sự đau đớn khổ sở, nên gọi sanh là đại khổ vậy.

Đã chịu sanh khổ rồi, già nua theo dõi tiếp theo làm khổ, những là: tóc bạc mặt nhăn, mắt trí hồ thẹn, lông tóc thưa thớt, vì các hành đã lâu cũ nên các căn suy yếu dễ hư dễ hoại rã mục mỏng manh, chỉ còn tham hai vị là mặn và chua. Già nua hay làm hư thân căn mất sự an vui thêm nhiều khổ não, đây là sông đại khổ, nó hay phá sắc trẻ trung mạnh khỏe ba đời của chúng sanh, nó hay quên như trẻ nít, cuồng loạn như bị quỷ nhập. Chúng sanh có đủ sự xấu khổ như vậy, tại sao ta lại không xót thương!

Kế lại bị tử vong nó xâm bức, mất trí huệ thọ mạng. Những sở hữu phải lìa bỏ, thân hoại mạng hoại, tứ đại lìa tan. Sự tử vong là oán thù của tam thể thọ mạng của chúng sanh, tất cả chúng sanh không ai thoát khỏi. Chúng sanh như vậy, tại sao ta lại không xót thương!

Kế tư duy, các chúng sanh ấy lại còn phải những người những vật không ưa thích cứ đến gần kề, đó là lạnh, nóng, đói, khát, ác nhờn, ác

thú v.v... Chúng sanh như vậy, tại sao ta lại không xót thương!

Còn có những người và vật yêu thích lại phải xa lìa, đó là trẻ mạnh, của cải, kho tàng, thọ mạng, cha mẹ vợ con thân thích quyến thuộc, sáu trần đẹp vui. Sự biệt ly ấy cũng rất buồn khổ. Chúng sanh như vậy, tại sao ta lại không xót thương!

Hoặc có chúng sanh trong ba đời cầu sáu trần phẩm thượng mà chẳng được, nên phải chịu các sự khổ não. Chúng sanh như vậy, tại sao ta lại chẳng thương xót! Nếu ta ở nơi ác loại chúng sanh ấy mà chẳng thương thì ta sẽ thế nào được Vô thượng Bồ đề.

Các chúng sanh chịu gánh nặng ngũ âm, ta cũng vậy, nếu ta không tu tâm đại bi thì làm sao bỏ được gánh nặng ấy. Tất cả Thánh nhơn đã xa lìa được gánh nặng ngũ âm. Nếu chẳng tu hành ba thứ tịnh giới, chẳng tư duy lành tốt, tâm thường phóng dật chẳng hành chánh đạo chẳng được giải thoát, người như đây phải chịu cả trăm thứ khổ. Chúng sanh đã chịu cả trăm thứ khổ như vậy, tại sao ta không tu tâm đại bi!

Này Thiên tử! Nếu có chúng sanh trong một ngày đêm có thể quán như vậy, người này được tâm dường như hư không. Người này ở nơi tất cả

chúng sanh có thể tu tập đại bi. Người này có thể được thân tâm tịch tĩnh. Người này chẳng xa lìa chánh chơn pháp giới và chơn pháp tánh. Tu tập như vậy có thể được chúng sanh duyên bi của thừa Thanh văn và Duyên giác.

Nếu có Bồ tát lúc ban sơ tu tập đạo phàm, tư duy như vậy: Giả sử khiến ta có hằng hà sa số thân lớn như núi Tu Di, sẽ đem những thân ấy vì một người mà phải chịu khổ nhiều trong vô lượng đời để cho người ấy được an lạc, ta trọn chẳng hối tiếc cũng chẳng thối thất tâm Bồ đề.

Bồ tát này lại tư duy, giả sử tất cả chúng sanh đều cầm chùy sắt lớn như núi Tu Di đến đập thân thể ta trong vô lượng năm, ta sẽ nhẫn chịu chẳng sanh ác tâm đối với họ dầu chỉ là một niệm.

Bồ tát này lại tư duy, người ấy đã chịu phải trăm thứ khổ não, tất cả chúng sanh cũng phải khổ như vậy mà họ chẳng biết niệm Vô thượng Bồ đề, nay ta học tập Vô thượng Bồ đề sao ta chẳng chịu được những đao kiếm lửa đá làm hại như vậy! Nếu ta ở nơi tất cả chúng sanh mà sanh ác tâm, chắc sẽ bị sự quở trách của chư Phật, chư Hiền Thánh. Các Ngài sẽ quở ta rằng người muốn được Vô thượng Bồ đề sao với những sự như vậy mà chẳng nhẫn nhục.

Đại Bồ tát tu tịnh ý tức là nhẫn nhục. Nhẫn nhục là anh lạc trang nghiêm, là tinh tấn đạo tánh, là pháp khí, là cửa báu. Bồ tát tu nhẫn như vậy thì có thể thanh tịnh thân tâm, hay tịnh trang nghiêm, hay kiên cố trang nghiêm, được đại trí huệ chẳng đồng chung với hàng Thanh văn, hàng Bích chi Phật. Là thù thắng nhất trong tất cả chúng sanh. Tất cả tứ ma chẳng được tiện lợi, tà ngoại chẳng lay động được, hay phá giảm phiền não, tất cả oán thù chẳng hại được, ngôn từ nói năng chẳng cùng tận, trí rất sâu rất rộng dường như đại hải, tinh tấn bền vững như núi Tu Di, bình đẳng với chúng sanh như nước biển nhất vị, hay làm lợi ích lớn dường như đại địa, rửa sạch những dơ bẩn dường như nước trong, hay làm ánh sáng dường như mặt nhật, ở giữa chúng vô ngại như gió mạnh, thể pháp không ô nhiễm như hoa sen, nhìn xuống chúng sanh như kim sí điều, chúng sanh thích thấy như mây ngày mùa hạ, chúng sanh vui nhận như mưa mùa hạ, thấy mừng không mong gì khác như gặp lương y, phá hết nghèo cùng như châu như ý, ban cho chúng sanh thiên định như Phạm thiên, sanh tử vô ngại như hư không, hiển thị bình bất bình như đèn sáng, hơn thiên cung kính như Đế Thích.

Nếu có Bồ tát khởi lòng sân hận thì tất cả oán tặc đều được tiện lợi, hư mất tất cả thiện căn của

báu, tất cả ma chúng nắm được tội lỗi, bị các phiền não ô nhiễm, vào chỗ rất tối tăm, mất tất cả thiện căn, bị tất cả Thánh nhơn quở trách.

Nếu có Bồ tát khởi tâm sân hận đến chừng một niệm thì là hư mất tất cả pháp lành. Phải tư duy như vậy: Giả sử ta đều chịu tất cả vô lượng ức số chúng sanh đánh mắng hủy nhục ta chẳng nên khởi tâm sân hận dù chỉ một niệm. Tại sao? Vì các chúng sanh như vậy chẳng học từ bi, nếu không có các chúng sanh ấy giận đánh thì ta làm sao tu tập tâm từ bi, vì lẽ như vậy nên lúc chúng sanh giận đánh ta nên vui mừng. Tại sao? Vì chính đó là nhơn duyên bi của ta vậy.

Nếu có thiện nam thiện nữ có thể quán như vậy liền được chúng sanh duyên bi chẳng cùng đồng với hàng Thanh văn, hàng Duyên giác, cũng có thể mau được Vô thượng Bồ đề.

Này Thiên tử! Còn có người quán chúng sanh ba ác đạo khổ rồi tu tập tâm bi. Còn có người quán sát các chúng sanh bị khổ trong tam giới mà tu tập tâm bi. Còn có người quán sát ngũ ấm chúng sanh mà tu tập tâm bi, quán sát các nhập các giới cũng như vậy. Do các nghĩa ấy nên đại Bồ tát muốn được Vô thượng Bồ đề phải tu tập từ bi. Tại sao? Vì tâm từ bi là chủng tử của tất cả

thiện pháp. Nếu có chúng sanh được thân trời Sắc giới cũng là do nhơn duyên từ bi.

Lúc nói pháp ấy Minh Tinh Thiên tử được Vô sanh nhẫn, nhẫn này chẳng cùng đồng với hàng Thanh văn. Còn có tám vạn bốn ngàn chúng sanh được Như pháp nhẫn. Năm vạn năm ngàn na do tha chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề. Mười vạn tám ngàn chúng sanh được tâm bất thối. Hai vạn chúng sanh thành tựu từ bi. Năm ngàn Tỷ kheo được quả A la hán. Năm trăm Tỷ kheo ni được vô lậu. Mười vạn ức chúng sanh phá đại tà kiến được tâm chánh kiến.

Đức Thế Tôn bảo Vô Thắng Ý Bồ tát rằng:

Này Vô Thắng Ý! Thuở quá khứ có Phật hiệu Phát Công Đức Ý Như Lai cũng nói đại từ đại bi như vậy.

Vô Thắng Ý Bồ tát bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nói rằng Như ấy, thế nào gọi là Như?

Đức Phật nói:

Này Vô Thắng Ý! Xa lìa thân tướng gọi đó là Như.

Vô Thắng Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nói rằng thân ấy, tức là

thật tánh, tức là tịch tĩnh, tức là pháp giới, tức là vô lậu, tức là vô tận.

Đức Phật nói:

Này Vô Thắng Ý! Như thân ấy, tức là thân tất cả chúng sanh. Như tức là biên tế của quá khứ của vị lai, tức là tịch tĩnh.

Vô Thắng Ý Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu tất cả chư Phật, Như tức là thân.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay! Này Vô Thắng Ý! Pháp giới như vậy không có tăng giảm, tam thế bình đẳng, chẳng sanh chẳng xuất chẳng diệt dường như hư không. Như thân cũng như vậy.

Lúc nói pháp ấy, ba vạn chúng sanh được Như pháp nhãn.

Đức Thế Tôn bảo Minh Tinh Bồ tát rằng:

Này Minh Tinh! Thiện nam thiện nữ tu tập tâm hỷ như thế nào?

Này Minh Tinh! Nếu có Bồ tát chẳng tu từ bi chẳng nhớ đến chúng sanh có những tướng vui, nhãn đến chẳng quán sát ba đường ba cõi có những sự khổ mà cũng quán sát ngũ âm xuất diệt, quán như vậy rồi sanh tâm hỷ chỉ thích quán

pháp, quán rồi sanh tâm hỷ. Tâm hỷ như vậy nguyện đến cùng chúng sanh, đây gọi là hỷ.

Này Minh Tinh! Thiện nam thiện nữ tu xả thế nào?

Nếu có Bồ tát chẳng tu từ tâm nhân đến hỷ tâm mà tu xả niệm xả cha mẹ nhân đến Thanh văn, Duyên giác, Bồ tát, chư Phật. Lúc tu xả ấy xa lìa tất cả tâm ái tâm sân. Người này tu tập Không, vô tướng, vô nguyện, đã tu tập rồi chẳng lâu quyết định sẽ được nhập Niết bàn.

Nếu người tu tập bốn tâm vô lượng như vậy, người ấy được thập phương chư Phật Bồ tát tán thán, tất cả Trời, Rồng, Dạ xoa, Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà, Tỳ kheo, Tỳ kheo ni, Ưu bà tắc, Ưu bà di đều cúng dường. Quốc độ nào có hàng tứ chúng tu tập bốn tâm vô lượng như vậy, cõi nước ấy đã được xa lìa tất cả ác tướng suy họa. Chúng sanh xứ ấy xa lìa ác pháp, thích tu thiện pháp.

Này Minh Tinh! Tứ vô lượng tâm có đủ vô lượng phước đức như vậy.

Vô Thắng Ý Bồ tát lại bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Hàng tứ chúng Duyên giác thừa tu tập từ bi hỷ xả như thế nào?

Đức Phật nói:

Này Vô Thắng Ý! Trong hàng tứ chúng Duyên giác thừa có người tu tập từ bi hỷ xả. Người này quán sát chúng sanh an vui, hiểu chúng sanh an vui mà niệm pháp duyên từ trọn chẳng ức niệm chúng sanh duyên từ. Như trong tâm mình có sự thích ưa cũng nguyện chúng sanh đồng chung được đó. Người này quán pháp bình đẳng, quán tâm bình đẳng, quán Như bình đẳng. Quán như vậy rồi, người này trọn chẳng sanh tâm ác dẫu chỉ nơi một chúng sanh. Giả sử có hơn duyên sanh tâm ác, thì phải suy nghĩ như vậy: Nay nếu ta nơi kẻ ấy mà sanh ác tâm thì thế nào sẽ được Vô thượng Bồ đề, đại Bồ tát thành tựu vô lượng thuần thiện công đức, nếu ở nơi một người sanh tâm sân ác còn chẳng được Vô thượng Bồ đề, huống là ta chưa thành các thiện công đức, do có ấy nên tu chúng sanh duyên từ và pháp duyên từ, bi hỷ xả cũng như vậy.

Này Vô Thắng Ý! Nếu có người muốn được Duyên giác thừa phải tu tập từ bi hỷ xả như vậy.

Lúc nói pháp ấy, trong đại hội có sáu vạn ức chúng sanh trụ bực Sơ địa, hoặc Nhị địa, Tam địa, Tứ địa, Ngũ địa, hoặc có chúng sanh được Vô sanh nhẫn, hoặc có chúng sanh được Bích chi

Phật đạo, được Thanh văn đạo. Có vô lượng chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Bấy giờ trong đại chúng có một đồng tử tên là Hư Không Thanh bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Thế nào là Bồ tát trang nghiêm đạo Vô thượng Bồ đề, tu tất cả trí mục phương tiện vô duyên Phạm hạnh, tất cả pháp mục phương tiện vô duyên Phạm hạnh, tất cả âm nhập giới phương tiện, giải thoát phương tiện, tam muội phương tiện, đà la ni phương tiện, đặc nhãn phương tiện, chư địa phương tiện?

Bạch đức Thế Tôn! Thế nào là đại Bồ tát tu tất cả trí mục môn, đồng hư không huệ qua đến bờ kia, vô duyên Phạm hạnh vượt qua bốn dòng dứt bốn ma hệ phược?

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay! Này Hư Không Thanh! Nay ông có thể vào biển tứ vô lượng, muốn độ chúng sanh qua sông sanh tử, nên ông phát ra lời hỏi như vậy. Ông lại còn muốn chẳng dứt biển Phật đại trí.

Này Hư Không Thanh! Thập phương quốc độ nếu có Bồ tát cùng ông hành tam muội trí huệ, lúc Phật thuyết pháp, các hạng ấy đều làm minh chứng. Nếu không có hạng Bồ tát như vậy làm

minh chứng thì Ta chẳng tuyên nói vô duyên Phạm hạnh. Tại sao? Vì nếu Ta tuyên nói pháp ấy, trong đây có nhiều người sanh lòng nghi. Nếu có người chưa được vô duyên Phạm hạnh cũng sanh nghi. Vì lẽ như vậy nên chẳng nên tuyên nói.

Đức Thế Tôn liền nhập tam muội. Tam muội ấy tên là Hư không tràng. Nhập rồi diện môn của Phật phóng quang minh lớn đủ các màu sắc chiếu khắp đến thập phương thế giới chư Phật làm mờ tắt cả ánh sáng nhật nguyệt. Trong quang minh ấy phát ra tiếng nói rằng: Thế giới Ta Bà hiện có Phật Thích Ca Mâu Ni vì các chúng sanh mà tuyên nói Phạm hạnh phá các phiền não, tuyên nói Thanh văn thừa, Duyên giác thừa vô duyên Phạm hạnh, có vô lượng chúng sanh vô lượng Bồ tát thứ đệ ngồi nghe học chánh pháp. Cũng tuyên nói hạnh thanh tịnh Bồ đề. Vì muốn lợi ích vô lượng chúng sanh nên làm hội Đại tập nói các thứ hạnh. Có vô lượng chúng sanh được Nhứt sanh bồ xứ, hoặc hậu sanh bồ xứ.

Thập phương chúng sanh nghe lời nói trong quang minh phát ra như vậy, tất cả đều tập hội Ta Bà thế giới. Hoặc có Bồ tát hiện thân chơn kim mưa cát chơn kim, hoặc có Bồ tát hiện thân bạch ngân mưa cát bạch ngân, hoặc có Bồ tát hiện thân

lưu ly mưa cát lưu ly, hoặc có Bồ tát hiện thân pha lê bửu mưa cát pha lê, hoặc có Bồ tát hiện thân trầm thủy mưa cát trầm thủy, hoặc có Bồ tát hiện thân chiêm đàn mưa cát chiêm đàn, hoặc có Bồ tát hiện thân đa ma la bát mưa cát đa ma la bát để cúng dường đức Phật. Cúng dường xong đều đầu mặt lễ kính rồi ngồi một phía.

Đức Phật bảo Hư Không Thanh Đồng tử rằng:

Này Hư Không Thanh! Ngày nay mười phương chư đại Bồ tát, trong ấy hoặc có vị được Pháp nhãn, có vị được Vô sanh nhãn, có vị được nhứt sanh, có vị được hậu sanh đều vì Ta mà chứng minh.

Chư Bồ tát ấy tu tập tâm từ bi hỷ xả tỏ rõ thông đạt tánh các pháp, cũng hay xa lìa thân tướng nghiệp tướng. Tâm chư Bồ tát ấy chẳng tham trước hữu vi vô vi, cũng chẳng tham trước nhãn nhĩ đến ý, chẳng tham trước sắc thanh đến pháp. Đều chí tâm tu tập vô duyên Phạm hạnh, không có giác quán, chẳng sanh kiêu mạn, không có chỗ tham trước, biết chơn thật tánh, quán tất cả pháp đều bình đẳng đó là tam thế, tam giới, tam tịnh giới, cũng được tăng trưởng đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Tất cả đều xa lìa ám giới nhập, xa lìa tất cả tự tụ, danh tụ, cú tụ các pháp hữu vi.

Bồ tát ấy lúc quán như vậy liền được đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, tu tập đồng hư không tam muội Phạm hạnh sáu ba la mật, được chư Phật hộ niệm, có thiện phương tiện trụ đệ Tam nhân vượt hẳn đạo Thanh văn, đạo Bích chi Phật, xa lìa tất cả nhân sắc nhơn duyên, nhĩ thanh nhơn duyên đến ý pháp nhơn duyên. quán pháp giới Như, tùy thuận chẳng điên đảo, được năng lực đại từ đại bi đại hỷ đại xả, trong tất cả pháp được đại tự tại, mà ở nơi sanh tử chẳng sanh tâm nhàm hôi, có đại thể lực điều phục chúng sanh, ở trong tam thừa được trí phương tiện, hay mưa pháp vũ, được vô ngại trí, hiểu biết tất cả ngữ ngôn của các chúng sanh. Đây gọi là Thánh Mục đà la ni đủ vô ngại trí tu tập Phạm hạnh.

Này Hư Không Thanh! Nếu có Bồ tát tu Phạm hạnh này, thì Bồ tát ấy thường được thấy Phật, hay đủ Phật pháp thanh tịnh Phật độ, Bồ tát tánh tịnh, chúng tịnh, hành tịnh, trí tịnh, ý tịnh, cúng dường cũng thanh tịnh, hay đủ thập địa thứ đệ, sẽ ngồi pháp tòa Như Lai. Như vậy gọi là thanh tịnh pháp hành, đây gọi là Như Lai, là Thế Tôn, là ra khỏi bốn dòng, là Bồ đề đạo. Hay được Vô thượng Bồ đề chuyển đại pháp luân.

Thế nào gọi là Nhứt thiết trí?

Nếu trí có thể thấy tất cả pháp bình đẳng, chúng sanh bình đẳng, tam thế bình đẳng, chẳng điên đảo bình đẳng. Hư Không Mục thấy tất cả pháp như vậy. Hư Không Mục thấy pháp, Hư Không Mục thấy vô hành, Hư Không Mục thấy tánh, Hư Không Mục thấy như hư không, Hư Không Mục thấy như nội Không, Hư Không Mục thấy như ngoại Không, Hư Không Mục thấy như nội ngoại Không, Hư Không Mục thấy như đại Không, Hư Không Mục thấy như đệ nhất nghĩa Không, Hư Không Mục thấy như hữu vi Không, Hư Không Mục thấy như vô vi Không, Hư Không Mục thấy như tất cánh Không, Hư Không Mục thấy như vô thủ Không, Hư Không Mục thấy như tánh Không, Hư Không Mục thấy như tán Không, Hư Không Mục thấy như tự tánh Không, Hư Không Mục thấy như nhất thiết pháp Không, Hư Không Mục thấy như vô sở giác Không, Hư Không Mục thấy như vô pháp Không, Hư Không Mục thấy như hữu pháp Không, Hư Không Mục thấy như vô pháp hữu pháp Không, Hư Không Mục thấy như vô tánh Không, Hư Không Mục thấy như thật tánh Không, Hư Không Mục thấy như vô tướng vô nguyện, Hư Không Mục thấy như Nhất thiết pháp vô biên vô xứ, Hư Không Mục thấy như đại từ đại bi, Hư Không Mục thấy

tất cả tri kiến, Hư Không Mục thấy Như Thích trí. Thấy như vậy rồi chuyển chánh pháp luân. Đây gọi là bất cộng chúng sanh pháp giới, đây gọi là Như Thích trí, là Phật cảnh giới.

Lúc nói vô duyên Phạm hạnh ấy, có chín vạn hai ngàn chúng sanh thành tựu pháp ấy. Có hằng hà sa số chúng sanh được Như pháp nhẫn, hằng hà sa số chúng sanh xa trần lìa cấu được Pháp nhẫn tịnh. Có một ngàn Tỷ kheo được quả A la hán, có vô lượng như thiên phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Bấy giờ, chư thiên cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc đều dâng diệu hương hoa phan lọng kỹ nhạc cúng dường Phật. Đồng bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Lúc trước Như Lai ở Diêm Phù Đề chuyển chánh pháp luân, hôm nay ở trong Đại Bửu Phờng Đình này Như Lai lại chuyển đại pháp luân, đó là vì Bồ đề hành vậy.

Tất cả đại chúng lại nói như vậy: “Cảnh giới Như Lai bất khả tư nghị. Tại sao? Vì đức Như Lai ở trong Đại Bửu Phờng Đình này lúc chuyển pháp luân, trong vô lượng các thế giới mười phương có bao nhiêu Bồ tát đều tập hội nơi đây để nghe pháp hành Hư Không Mục như vậy”.

Lúc ấy Văn Thù Sư Lợi Đồng tử, Kim Cang Đồng tử, Kim Cang Sơn Đồng tử, Vô Thắng

Tràng Đồng tử, Vô Thắng Ý Đồng tử, Hư Không Thanh Đồng tử, chúng đồng tử như vậy số đến chín vạn hai ngàn ức bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Duy nguyện Như Lai vì nguyện lực làm cho pháp hành Hư Không Mục ấy được còn lâu ở Ta Bà thế giới này và ở mười phương quốc độ không diệt mất. Tại sao? Vì trong pháp ấy nói ba Phạm hạnh, nếu Bồ tát tu ba Phạm hạnh ấy thì được Vô thượng Bồ đề.

Đức Phật nói:

Này các thiện nam tử! Nam phương thế giới có Phật hiệu Kim Cang Quang Minh Công Đức Như Lai, Tây phương thế giới có Phật hiệu Trí Tràng Như Lai, Bắc phương thế giới có Phật hiệu Phát Quang Công Đức Như Lai, Đông phương thế giới có Phật hiệu Bửu Cái Quang Minh Công Đức Như Lai, bốn Phật Như Lai ấy trước đã có phát nguyện. Do nguyện lực ấy, kinh này về sau sẽ lưu bố mười phương khiến các Bồ tát đều được tu hành ba Phạm hạnh như vậy. Nay Ta đem chánh pháp này phó chúc cho Tứ Đại Thiên Vương, Công Đức Thiên nữ, Tứ Đại Long Vương, Thành Thật Ngũ Thiên, Tứ A tu la vương, Kiến Thiên, Đại Tự Tại Thiên, Bát Tý Thiên, Địa thần nữ v.v...

Tại sao? Hoặc có chúng sanh tánh nó tệ ác có đại thế lực, tạo nhiều nghiệp trọng tội chẳng học kinh này, người ấy chết rồi thọ thân đại ác quỷ, thân ác long. Các ác quỷ, ác long ấy muốn phá hoại Phật pháp nên tuôn mưa ác gió ác bụi mù để ở nơi các Tỳ kheo tu hành ba nghiệp gây bệnh nặng, lấy tay mổ bụng lấy tim gan, thổi khí độc vào trong món ăn uống, khiến người ăn vào mắc phải bệnh nặng, thầy thuốc bó tay chẳng trị lành được. Các Tỳ kheo tu hành ba nghiệp như vậy do đó đều chết cả, đây gọi là pháp diệt. Các ác quỷ ấy còn làm cho hàng đệ tử Phật những Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà, những đại thần trưởng giả đều sanh ác tâm, đã sanh ác tâm rồi họ tàn hại nhau. Lúc bấy giờ, trong Diêm Phù Đề quốc độ thành thị thôn ấp đều hoang trống không người. Nhơn dân đã không thì còn ai lưu bố kinh điển như vậy. Vì có ấy nên nay Ta không đem kinh này phó chúc chư Bồ tát và hàng tứ chúng, mà đem giao phó cho các Thiên Vương các Long thần, Địa thần.

Chư thiên, chư thần như vậy chí tâm hộ trì chánh pháp. Nếu có hàng vua quan tứ tách tứ chúng thọ trì đọc tụng kinh điển như vậy, chư thiên, chư thần ấy sẽ chí tâm thủ hộ, khuyến hóa các đàn việt khiến dâng cúng các món vật dùng

như món uống ăn, y phục, thuốc men, giường nệm, nhà cửa, đèn đuốc. Các đàn việt ấy nếu có ác tướng ác bệnh, do oai lực chư thiên, chư thần đều khiến tiêu trừ cả. Vì vậy mà chánh pháp được tăng trưởng không diệt mất.

Chư thiên, chư thần tất cả đồng bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Hoặc hiện tại nay, hoặc sau khi Phật diệt độ, chúng tôi cần phải bỏ lìa công việc mình mà thủ hộ chánh pháp Như Lai. Nếu hàng tứ chúng đệ tử Phật có người hay thọ trì những kinh điển như vậy siêng tu tinh tấn, mặc dầu họ còn thọ chứa tám vật bất tịnh, chứa nuôi vợ con vàng bạc ruộng vườn nhà cửa người ở làm công, chúng tôi vì chánh pháp nên cũng sẽ thủ hộ họ, ngăn các ác quỷ chẳng cho đến gần nhiều hại. Xứ nào có kinh điển này, chúng tôi làm cho đất đai màu mỡ, nhật nguyệt tinh tú chẳng trái vượt thường độ, oán thù binh cách đều tiêu phục. Nhơn dân nam nữ lớn nhỏ đều ưa thích thọ trì đọc tụng các kinh điển này, hộ trì giới thanh tịnh, siêng tu tinh tấn.

Bạch đức Thế Tôn! Do nhơn duyên ấy nên tất cả chư thiên thích ở nhơn gian. Người trì kinh ấy chết liền được sanh cõi trời, làm cho chư thiên

tăng trưởng sắc, lực và thọ mạng, những ác tướng diệt hết không còn thừa sót. Người không tin tôi có thể khiến họ tin.

Nếu hàng tứ chúng đệ tử Phật, với kinh điển như vậy chẳng thể thọ trì đọc tụng thơ tả, chẳng ưa tịch tĩnh, chẳng thiện tư duy, thích cầu cúng dường, chẳng trì tịnh giới, lười biếng kiêu mạn, tâm không tầm quý gần kề hàng bạch y. Tỳ kheo như vậy dùng sức lực của cải thế tục hủy báng đệ tử Phật hoặc đánh hoặc giết, hoặc trói hoặc mắng, đến vua đến quan nói lời xấu. Hàng đệ tử Phật nghe sự ấy rồi sanh tâm đại ác. Sanh ác tâm rồi, các thiện quý thần bỏ xứ ấy qua xứ khác, do đây ác quỷ được tiện lợi. Ác quỷ được tiện lợi rồi, các nước hưng binh đánh lẫn nhau, mưa gió xấu ác làm cho xứ ấy mất mùa hơn dân đói kém, cướp giết lẫn nhau.

Bấy giờ chư Bồ tát thập phương thế giới bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Chư Phật Như Lai vì các chúng sanh ở thế giới ngũ trược như vậy mà chế cấm giới. Duy nguyện Như Lai vì chánh pháp còn lâu mà chế cấm giới, đó là thân giới, khẩu giới, ý giới, chẳng được thọ chứa vật bất tịnh, chẳng được ác tâm đấu tranh, chẳng được gần kề vua

quan trưởng giả thọ chứa tất cả vật của người tục, như các Phật độ khác đã chế cấm giới.

Đức Phật nói:

Thôi thôi, Phật tự biết thời. Nay các thiện nam tử! Nhơn duyên chưa phát xuất, thì Như Lai chẳng dự chế cấm giới.

Đức Phật bảo vua Tần Bà Sa La rằng:

Này Đại vương! Quốc pháp của nước vua, thế nào gọi là đại tội, sao gọi là tiểu tội?

Vua Tần Bà Sa La nói:

Bạch đức Thế Tôn! Quốc pháp nước tôi có bốn trọng tội: Một là giết chết người. Hai là trộm đến năm tiền. Ba là dâm phụ nữ khác và bốn là vì năm tiền mà ở bên vua bên đại chúng cố ý nói dối. Bốn tội như vậy, người phạm bị tử hình.

Đức Phật nói:

Nay Phật cũng vì đệ tử vị lai mà chế bốn trọng ấy.

Lại này Đại vương! Vương tử bao nhiêu tuổi thì chẳng cho vào nội cung?

Vua nói:

Bạch Thế Tôn! Quá hai mươi tuổi thì chẳng cho vào nội cung.

Đức Phật nói:

Ta cũng vậy! Sa di hai mươi tuổi nhẫn đến đắc đạo chẳng cho nhập chúng.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Như quốc pháp của tôi có người phạm trọng tội thì quyết định phải chết, hoặc phải tội đánh, hoặc mắng, hoặc nhốt, hoặc trói, hoặc thâm tài vật, hoặc đuổi ra khỏi nước. Trong pháp Phật thì thế nào?

Đức Phật nói:

Này Đại Vương! Trong pháp Phật của Ta cũng như vậy. Nếu có người sai phạm thì hoặc bắt phải làm việc nhọc một tháng hai tháng, hoặc chẳng cùng nói chuyện, chẳng cùng ngồi chung ăn chung, hoặc chẳng ở chung, hoặc đuổi đi, hoặc ra một nước, hoặc ra bốn nước. Xứ có Phật pháp xử trị các ác Tỳ kheo như vậy rồi, các thiện Tỳ kheo an lạc học chánh pháp nên làm cho Phật pháp còn lâu chẳng dứt diệt.

Này Đại vương! Đòi vị lai nếu có đệ tử Phật giàu sang nhiều của nhiều thế lực được vua quan thân ái, tất cả đại chúng chẳng đuổi trị được thì các vua chúa sẽ trị phạt. Nếu Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà chẳng thể trị được thì hàng tứ tánh như vậy làm dứt chủng tánh Tam Bảo của Phật,

hay làm tắt thuốc pháp, làm chìm thuyền pháp, cháy cạn pháp vị, cướp mất chúng sanh. Lúc chánh pháp Phật diệt hoại thì tâm buông bỏ.

Này Đại vương! Ví như một người đoạt tất cả con mắt của mọi người thì tội ấy có nặng chăng?

Vua nói:

Rất nặng, bạch đức Thế Tôn! Chẳng thể cân lường được, chẳng thể tính đếm được.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nếu có hàng tứ tánh có thể lực lớn thấy Phật pháp diệt bỏ mà chẳng thủ hộ, người này mắc tội cũng như vậy.

Này Đại vương! Nếu có quốc chủ trong vô lượng đời tu thí giới huệ thấy Phật pháp diệt bỏ mà chẳng thủ hộ, thì vô lượng thiện căn đã vun trồng thấy đều diệt mất. Xứ ấy sẽ có ba sự bất tường: một là gạo quý, hai là binh cách và ba là tật dịch. Tất cả thiện thần đều bỏ đi qua xứ khác, giáo lệnh nước ấy như dân chẳng theo, thường bị lân quốc xâm lăng nhiễu loạn, lửa dữ ngang nổi dậy, mưa gió xấu ác, lụt lũ tăng trưởng cuốn trôi như dân, người thân tín trong ngoài cùng nhau mưu phản. Vua xứ ấy chẳng lâu sẽ mắc trọng bệnh, chết sanh vào địa ngục. Nếu phước lành đời trước theo đến được lại sanh trong loài người, thì

nhiều đời thường đui mù, nghèo cùng linh đình xin ăn để sống thường sanh ác tâm, do ác tâm ấy nên lại đọa trong địa ngục. Như vua, phu nhơn, thái tử, đại thần, chủ thành, chủ thôn, tướng soái, quận thú, tể quan cũng như vậy.

Vua Tần Bà Sa La tai nghe lời ấy buồn khóc nghẹn ngào lau lệ bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi được gặp Như Lai mà vẫn còn chưa trị nước đúng chánh pháp, huống là đời vị lai các vua chúa phóng dật chẳng thể trì giới tu hành tinh tấn, chẳng trị được ác Tỳ kheo để hộ trì Phật pháp, chẳng thể nối thành chủng tánh Tam Bảo. Các vua chúa như vậy mãi mãi thường đi trong ba ác đạo.

Lúc ấy các vua, phu nhơn, thái tử, đại thần, thành chủ, thôn chủ, tướng soái, quận thú, tể quan đều bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay trong đời hiện tại, chúng tôi cần phải siêng tâm thủ hộ Phật Pháp, cũng nên cúng dường người thọ trì chánh pháp những món vật cần dùng như y phục, món ăn uống, giường nệm, thuốc men, chúng tôi phải trị ác Tỳ kheo, nối thành tánh Tam Bảo.

Đức Phật nói:

Này đại chúng! Nếu các người có thể kiến lập

sự việc ấy, đó là cúng dường tam thể chư Phật, cũng được vô lượng bất khả tư nghị các thiện công đức.

Đức Phật lại bảo chư thiên rằng:

Này chư thiên tử! Hôm nay các Ngài chớ có lòng lo lắng. Nay ta vì các chánh pháp nên sẽ lập nghiêm cấm chế cho hàng đệ tử Phật ở vị lai, vì để chẳng đoạn tuyệt tánh Tam Bảo, vì muốn tăng trưởng các thiện pháp, vì tăng trưởng đa văn đầy kho pháp bửu, vì lìa tất cả khổ phiền não, vì thành đạo Vô thượng Bồ đề.

Này chư thiên tử! Nay chỗ Phật nói tất cả Thanh văn đầy đủ thành tựu được Thanh văn thừa, tất cả Duyên giác đầy đủ thành tựu được Duyên giác thừa, tất cả Bồ tát thành tựu đầy đủ ba thứ Phạm hạnh được trí vô thượng.

Này chư Thiên tử! Kinh này có thể lìa các ác chúng sanh, hay phá hoại các pháp ác bất thiện của các chúng sanh, hay diệt thân khẩu ý ba nghiệp bất thiện, hay phá trừ tất cả các quả báo ác. Nếu có thiện nam thiện nữ cúng dường kinh này thì là cúng dường thập phương chư Phật.

Lúc bấy giờ Ta Bà thế giới tất cả chúng sanh khác miệng đồng lời nói rằng:

Lành thay lành thay, bạch đức Thế Tôn! Tôi

trước chưa nghe pháp tụ lớn này nay được nghe đó. Tôi có thể thọ trì thủ hộ pháp ấy, vì có hộ pháp tôi chẳng tiếc thân mạng. Nếu có hàng tứ chúng đệ tử Phật thọ trì pháp ấy, tôi sẽ cúng dường tùy chỗ cần dùng đều cung cấp cho họ. Nếu còn có người hay cúng dường những người thọ trì kinh này, chúng tôi cũng sẽ siêng thủ hộ người ấy, khiến nội ngoại của cải vàng ngọc chẳng bị tổn hao. Xứ nào có kinh này lưu bố, tôi cũng thủ hộ xứ ấy khiến không có các sự ác.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, này thiện nam tử! Người có thể thủ hộ chánh pháp như vậy đó là cúng dường tam thế chư Phật. Này thiện nam tử! Nếu các chúng sanh có tâm hộ pháp hoặc sanh non thiên được đại tự tại, nhân đến sanh trong loài chim thú cũng có đại lực, được người nể trọng chẳng bị các sự khốn khổ.

Này thiện nam tử! Người hộ pháp ấy, ác chẳng hại được, lòng không sợ sệt, không ai phá hoại được, các ma phiền não chẳng được tiện lợi, quyền thuộc đông nhiều, trí huệ đầy đủ. Phạm có nói ra không bị chướng ngại, thích làm thập thiện tu tập chánh định. Cha mẹ các vua quan thấy thì cung kính, hay thăng pháp tòa chuyển chánh pháp

luân, pháp đã được nghe trọn chẳng quên mất.

* Lúc bấy giờ đức Thế Tôn Thích Ca Mâu Ni Như Lai ngồi trên tòa sư tử phóng đại quang minh dường như nhật nguyệt, được đại tự tại như Phạm vương, Đế Thích, công đức cao hiển như núi Tu Di, pháp giới thậm thâm dường như đại hải. Đức Thế Tôn ở trong đại chúng diễn nói chánh pháp sơ trung hậu thiện, văn nghĩa chơn chánh, đầy đủ thanh tịnh ban tuyên Phạm hạnh, vì chư Bồ tát mà thanh tịnh pháp ấn, khiến chư Bồ tát nghe rồi tinh cần tu tập.

Đông phương quá chín vạn hai ngàn thế giới chư Phật, có thế giới tên là Thiện Hoa, có Phật hiệu Tịnh Trụ Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn tuyên nói chánh pháp để giáo hóa chúng sanh. Có một Bồ tát tên là Bửu Kế cùng tám ngàn Bồ tát rời thế giới ấy muốn đến cõi này mang theo lọng báu vi diệu muốn dâng lên Phật. Lọng báu ấy che khắp một ngàn thế giới. Cũng còn mang theo hương hoa muốn cúng dường Phật. Dùng âm thanh vi diệu nói kệ tán

---

* Hán tạng bộ Hạ quyển thứ 153, Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh, phẩm Bửu Cái Bồ Tát thứ 11, quyển thứ 25.

thán Như Lai:

Nếu hàng nhơn thiên được thấy Phật
 Thì tức là được lợi ích lớn
 Như Lai trước thọ khổ vô lượng
 Vì siêng tinh tấn được Bồ đề.
 Thuở trước tinh tấn được Bồ đề
 Vượt hơn tất cả chư Bồ tát
 Vì khiến chúng sanh được lợi ích
 Nên chuyển vô thượng chánh pháp luân.
 Như Lai như vậy khó được thấy
 Chánh pháp Phật nói khó được nghe
 Được thân loài người cũng là khó
 Các căn đầy đủ cũng như vậy.
 Nếu các chúng sanh làm nghiệp ác
 Cũng chẳng làm được ba nghiệp thiện
 Nếu người muốn được đại lợi ích
 Phải nên gặp thấy Thích Thế Tôn.
 Nếu muốn nghe học pháp vô thượng
 Cùng thấy mười phương chư Bồ tát
 Đầy đủ ba mươi hai diệu tướng
 Phải nên mau đến Đại Bửu Phòng.
 Nay nếu chẳng trông các thiện căn
 Sau ắt chẳng được đại Niết bàn
 Nếu muốn đầy đủ được thân người

Phải nên mau đến cõi Ta Bà.
Nếu muốn phá hoại ba ác đạo
Muốn thọ như thiên vi diệu lạc
Muốn được vô thượng vô tỷ lạc
Phải nên mau đến cõi Ta Bà.
Y Vương nay ban vị cam lộ
Trừ diệt chúng sanh các phiền não
Như Lai Đạo Sư Đại Pháp Vương
Ngày nay nói pháp giới vô thượng.

Lúc Bửu Kế Bồ tát nói kệ tán thán Phật, âm thanh ấy vang khắp Đại thiên thế giới. Tôn giả Xá Lợi Phất nghe tiếng kệ ấy bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tiếng nói kệ ấy diễn tại xứ nào?

Đức Phật nói:

Này Xá Lợi Phất! Đông phương quá chín vạn hai ngàn thế giới chư Phật, có thế giới tên là Thiện Hoa, có Phật hiệu là Tịnh Trụ Như Lai, có Bồ tát tên là Bửu Kế cùng tám ngàn Bồ tát đều muốn đến đây. Tiếng nói kệ ấy là của Bửu Kế Bồ tát ấy nói vang khắp đại thiên thế giới đồng được nghe để khuyên các chúng sanh tu tập thiện pháp.

Bửu Kế Bồ tát và tám ngàn Bồ tát cùng vô lượng như thiên đến chỗ Phật đầu mặt lễ lạy bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Thiện Hoa thế giới Tịnh Trụ Như Lai kính lời thăm hỏi Thế Tôn đi đứng nhẹ nhàng khí lực an lành chẳng, đại chúng có thích học chánh pháp chẳng?

Bạch đức Thế Tôn! Tôi từ thế giới kia đến đây để nghe Bồ tát tịnh hạnh pháp ấn. Duy nguyên Như Lai đại từ thương xót vì tất cả đại chúng mà phân biệt giải nói. Khiến chư Bồ tát nghe rồi tu tập, phá hoại tất cả phiền não tập khí, tu Bồ tát hạnh biết rõ tất cả tâm chúng sanh, có thể tu tất cả hành tướng của Bồ tát, hay hiểu rõ được trí huệ hành, hay biết tất cả phiền não hành, hay tu pháp hành của Bồ tát tu, hay quán sát sâu tất cả tội lỗi, thân được vô ngại, được thấy tất cả Phật.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, này Bửu Kế! Lắng nghe lắng nghe, nay Phật sẽ nói một phần mười tịnh hạnh như vậy.

Này Bửu Kế! Đại Bồ tát có bốn hạnh, đó là ba la mật hạnh, trợ Bồ đề hạnh, thần thông hạnh và điều phục chúng sanh hạnh. Ba la mật hạnh là nguyện phương tiện. Trợ Bồ đề hạnh là tu tập đạo phương tiện. Thần thông hạnh là điều tâm phương tiện. Điều phục chúng sanh hạnh là Bồ đề tâm kiên cố phương tiện.

Này Bửu Kế! Thế nào gọi là Đản ba la mật? Đản ba la mật tức là tịnh hạnh, hay phá hoại si tâm, hay tu xả tâm, tu xả tâm rồi hay bố thí tất cả. Nếu Bồ tát hay bố thí tất cả thì được bốn thứ vô phân biệt tâm, đó là chẳng phân biệt chúng sanh, chẳng phân biệt pháp, chẳng phân biệt tâm và chẳng phân biệt nguyện cầu.

Chẳng phân biệt chúng sanh là chẳng phân biệt kẻ đáng cho kẻ chẳng đáng cho, kẻ này cho nhiều kẻ kia cho ít, đây cho phần thượng đây cho phần hạ, đây kính cho kia khinh cho, đây cho trọn kia cho một phần, đây trì giới kia phá giới, đây phước điền kia chẳng phước điền, đây được báo lớn kia chẳng báo lớn, đây chánh kiến kia tà kiến, đây hành chánh tụ kia hành tà tụ v.v... Lúc bố thí không tâm kiêu mạn, không có tâm thượng hạ, không có tâm chướng ngại, là tâm bình đẳng, là tâm chơn chánh, bình đẳng thí giới, bình đẳng từ bi, tâm không có phân biệt dường như hư không. Đây gọi là chẳng phân biệt chúng sanh.

Chẳng phân biệt pháp là chẳng phân biệt người học thì dạy người chẳng học thì chẳng dạy, với người học pháp thì cho vật cần dùng người chẳng học pháp thì chẳng cho vật dùng, trọn chẳng quán sát với kẻ phạm phu thì chẳng nên

ban cho với bực Hiền Thánh thì nên ban cho. Đây gọi là chẳng phân biệt pháp.

Chẳng phân biệt tâm là quán sát các chúng sanh tâm Bồ tát đều bình đẳng, chẳng vì báo đáp mà bố thí, chẳng tham nội thân ngoại vật mà bố thí, chẳng phải vì danh mà bố thí, chẳng cầu quả báo mà bố thí, vật được mến thích đem bố thí rồi thì chẳng hối tiếc, vì nhiếp chúng sanh nên làm việc bố thí. Đây gọi là chẳng phân biệt tâm.

Chẳng phân biệt nguyện cầu là lúc bố thí chẳng vì cầu được thân Đế Thích, thân Phạm Vương, thân Ma vương, thân Chuyển Luân Vương, thân trưởng giả, thân đại thần, lại cũng chẳng vì cầu được đại tự tại, được đại quyền thuộc, được cõi trên, cũng chẳng vì cầu Thanh văn thừa, Bích chi Phật thừa nhân đến chẳng vì cầu Vô thượng Bồ đề mà bố thí. Đây gọi là bất phân biệt nguyện vậy.

Này Bửu Kế! Lúc Bồ tát tu bố thí đầy đủ thành tựu bốn sự như vậy thì được xa lìa tám bất chánh kiến, đó là ngã kiến, chúng sanh kiến, thọ mạng kiến, sĩ phu kiến, thường kiến, đoạn kiến, hữu kiến, vô kiến. Lại còn xa lìa bốn thứ công đức hạ liệt, đó là phạm phu công đức, Thanh văn công đức, Duyên giác công đức và những công

đức tu tập khác. Lại còn chẳng quán sát bốn tướng, đó là tướng thường, tướng lạc, tướng ngã và tướng tịnh. Lại còn hay tịnh bốn pháp, đó là tịnh thân, tịnh khẩu, tịnh tâm và tịnh nguyện. Lại còn xa lìa ba chướng ngại, đó là quả báo ngại, Thanh văn ngại và hồi tâm ngại. Lại còn được xa lìa ba sự bố úy, đó là kiêu mạn úy, thượng mạn úy và ma nghiệp úy. Lại còn có đủ bốn thứ pháp ấn, đó là nội Không ấn, ngoại Không ấn, chúng sanh Không ấn và Bồ đề Không ấn. Lại còn đủ bốn thứ tinh tấn, đó là vì đầy đủ cho chúng sanh nên tinh tấn, vì thủ hộ Phật pháp nên tinh tấn và vì đủ ba mươi hai tướng tám mươi hảo nên tinh tấn và vì tịnh Phật độ nên tinh tấn. Lại còn được đủ bốn niệm, đó là niệm Bồ đề tâm, niệm muốn thấy Phật, tâm thường niệm từ và niệm rời lìa phiền não. Còn được tịnh ba sự, đó là tịnh tự thân, tịnh tha thân và tịnh Bồ đề. Còn tịnh bốn trí, đó là tịnh giới trí, tịnh chúng sanh mãn túc trí, tịnh nguyện trí và tịnh trợ Bồ đề trí.

Bồ tát nếu có thể hành các pháp như vậy thì có thể tịnh được Đản ba la mật.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tịnh Thi la ba la mật?

Có một thứ tịnh, đó là Bồ tát thương xót tất cả thế gian chúng sanh hơn hàng Thanh văn và Bích

chi Phật, lòng từ có thể phá hoại ma nghiệp điều phục các chúng sanh đầy đủ vô lượng công đức bửu tụ không có phóng dật.

Còn có hai thứ, đó là nơi các chúng sanh chẳng có ác tâm và điều phục chúng sanh khiến họ hướng đến Bồ đề.

Còn có ba thứ, đó là tịnh thân vì xa lìa tất cả ác nghiệp nơi thân vậy. Tịnh khẩu vì xa lìa tất cả ác nghiệp nơi khẩu vậy. Tịnh ý vì xa lìa tất cả tâm tham sân và tà kiến vậy.

Còn có bốn thứ, đó là khuyển các chúng sanh khiến họ thọ trì giới cấm. Khuyển các chúng sanh khiến họ trì tịnh giới. Có thể điều các người phá giới. Thấy người trì giới thì cúng dường cung kính tôn trọng tán thán.

Còn có năm thứ, đó là trì giới rồi chẳng sanh kiêu mạn. Thấy người phạm giới chẳng sanh khinh mạn. Thấy người trì giới tâm không ganh ghét. Trọn chẳng cầu Thanh văn thừa. Chẳng niệm Bích chi Phật thừa.

Còn có sáu thứ, đó là niệm Phật vì siêu quá giới vậy. Niệm Pháp vì siêu quá giới rồi tâm không hối. Niệm Tăng vì đầy đủ Như Lai giới vậy. Niệm giới vì chẳng cầu các quả báo trong tam giới. Niệm thí vì có thể tất cả đều thí cho.

Niệm thiên vì muốn đầy đủ tất cả thiện pháp.

Còn có bảy thứ, đó là thâm tín tất cả Phật pháp. Siêng tu tinh tấn để được Phật pháp. Đủ trí để biết tất cả Phật pháp. Nghe rồi có thể nói tất cả Phật pháp. Hay cúng dường cha mẹ, Sư trưởng, Hòa thượng. Sợ các ác nghiệp hiện tại và vị lai. Có tâm tà quý.

Còn có tám thứ, đó là chẳng vì lợi dưỡng mà hiển dị hoặc chúng. Chẳng nói sự của mình vì rời lìa tất cả vậy. Chẳng tán thán cúng dường vì tâm tri túc vậy. Tu Thánh chủng tánh vì thích thiện pháp vậy. Tu pháp đầu đà vì chẳng tiếc thân mạng vậy. Thích tịch tĩnh vì lìa nói thể sự vậy. Thâm tâm thích chánh pháp vì nhàm tam giới vậy. Chí tâm hộ pháp chẳng tiếc thân mạng.

Còn có chín thứ, đó là lìa chín ác tâm vì vượt quá chỗ ở của chín chúng sanh vậy. Niệm tịnh. Niệm tu. Tăng trưởng thiện pháp. Tâm thích tịch tĩnh. Lìa phiền não nhiệt. Trang nghiêm xa ma tha. Siêng tu tinh tấn. Chẳng khi chúng sanh.

Còn có mười thứ, đó là tịnh thân ba nghiệp. Tịnh khẩu bốn nghiệp. Tịnh ý ba nghiệp. Xa lìa tật đố. Lìa tâm siểm khúc. Chí tâm niệm giới. Vì trì giới nên siêng tu tinh tấn. Lờn dịu dàng để điều phục chúng sanh. Thọ thân để chịu sự sai

xử của chúng sanh. Nơi các phước điền chẳng khinh mạn.

Này Bửu Kế! Bồ tát tu Thi la ba la mật có hai thứ tịnh hạnh: Một là có tâm có tướng và trang nghiêm, thà bỏ thân mạng trọn chẳng phá giới. Hai là vô tâm vô tướng và không có trang nghiêm, nơi tất cả pháp tâm không chỗ thủ trước.

Còn có hai thứ: Một là tịnh nội nhập. Hai là chẳng cầu tất cả ngoại nhập. Còn có hai thứ: Một là thường nguyện tâm Bồ đề. Hai là chẳng quán bốn hướng Bồ đề giới tướng.

Này Bửu Kế! Thế nào là đại Bồ tát tịnh Sằn đề ba la mật hạnh? Đại Bồ tát bị mắng chẳng báo vì khẩu nghiệp tịnh vậy. Bị đánh chẳng báo vì thân nghiệp tịnh vậy. Bị sân chẳng báo vì ý nghiệp tịnh vậy. Đại Bồ tát dầu bị mạ nhục mà chẳng báo vì thủ hộ chúng sanh vậy. Bị các đau khổ mà chẳng báo vì thủ hộ đời sau vậy. Bị chặt tay chân mà từ tâm chẳng sân vì thủ hộ Bồ đề vậy. Thấy có người cầu xin lòng chẳng sân hận vì tứ nhiếp pháp vậy, vì sanh tâm từ vậy, vì tặng Bồ đề đạo vậy, vì phá xan tham vậy, vì phá ma nghiệp vậy.

Đại Bồ tát niệm Phật rồi tu nhẫn nhục thọ tất cả sự khổ để được thân Phật. Còn có Bồ tát tu

nhẫn nhục vì muốn được đầy đủ mười lực vậy. Còn có Bồ tát tu nhẫn nhục vì muốn thành đại sư tử hống vậy. Còn có Bồ tát tu nhẫn nhục vì để biết tam thế không chướng ngại vậy. Còn có Bồ tát tu nhẫn nhục để được sức đại từ đại bi vậy. Còn có Bồ tát tu nhẫn nhục để được đầy đủ Nhứt thiết trí vậy.

Đại Bồ tát thành tựu hai lực thì được thành tựu hai nhẫn. Đó là trí lực và tu lực. Do trí lực quán sát thân tâm nên thành tựu nhẫn. Do tu lực nên chẳng thủ trước các pháp mà thành nhẫn.

Còn nữa, này Bửu Kế! Tịnh nhẫn Bồ tát có thể quán sát trong tất cả pháp không có chúng sanh nên tu nhẫn nhục. Vì tất cả pháp tánh nó giải thoát nên Bồ tát quán tất cả pháp không nhẫn không sân, nơi tất cả pháp tâm không có chỗ thủ trước đây gọi là nhẫn. Bồ tát có hai nhẫn, đó là quán như pháp thân và quán như pháp giới. Đại Bồ tát nếu có thể quán hai pháp như vậy thì gọi là Bồ tát tịnh Sằn đề ba la mật hạnh.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tịnh Tỳ lê gia ba la mật? Nếu đại Bồ tát nơi các hạnh tu tập chẳng nghỉ dứt chẳng hối, nơi các thiện pháp tâm không nhàm đủ, cũng thích tu hành năm ba la mật thường cầu trang nghiêm tất cả thiện pháp, ủng hộ

chánh pháp thích tuyên nói chánh pháp, điều phục chúng sanh lòng không thôi nghỉ, quá Thanh văn thừa, Bích chi Phật thừa, ủng hộ tất cả chư Phật chánh pháp, tu các khổ hạnh lòng không hối, trọn chẳng hư mất căn lành xưa trước, rộng tu đa văn lòng không nhàm mỏi, vì chúng mà chạy lo công việc lòng chẳng buồn hối, đây gọi là tinh tấn. Tinh tấn như vậy thế nào gọi là tịnh?

Nếu Bồ tát có thể quán thân như tượng như bóng, quán khẩu không ngôn thuyết, quán tâm rốt ráo thanh tịnh. Dùng tận trí quán các pháp. Dùng vô sanh trí biết các hữu đều tận. Lúc quán như vậy thì có thể trang nghiêm ba thứ tinh tấn: một là thể trang nghiêm, hai là giác trang nghiêm và ba là phân biệt trang nghiêm.

Còn có ba thứ bất trước tinh tấn: Một là chẳng trước nhãn, hai là chẳng trước sắc và ba là chẳng trước nhãn thức. Nhãn đến chẳng trước ý pháp và ý thức cũng như vậy.

Đây gọi là chẳng thủ chẳng xả tinh tấn đầy đủ.

Siêng tinh tấn như vậy rồi, chẳng thủ bố thí chẳng xả xan tham, chẳng thủ trì giới chẳng xả hủy giới, chẳng thủ nhẫn nhục chẳng xả sân hận, chẳng thủ tinh tấn chẳng xả giải đãi, chẳng thủ thiên định chẳng xả loạn tâm, chẳng thủ trí huệ

chẳng xả ngu si, chẳng thủ thiện pháp chẳng xả ác pháp, chẳng thủ Phật đạo chẳng xả Nhị thừa. Đây gọi là hai thứ cần tinh tấn vậy. Hai tinh tấn ấy có thể thành tựu đủ Phật pháp.

Còn có hai thứ tinh tấn, đó là nội tinh tấn và ngoại tinh tấn vậy. Đây gọi là tịnh Tỳ lê gia ba la mật hạnh.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tịnh Thiên ba la mật hạnh?

Nếu có đại Bồ tát thủ các thiên chi, quán các thiên chi. Quán rồi nhập định. Đã nhập định rồi chẳng tham trước sắc, thọ, tưởng, hành, thức. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước nhãn thiên nhãn đến ý thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước sắc thiên nhãn đến pháp thiên. Đây gọi là thiên chẳng phải trước địa, thủy, hỏa, phong, Không thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước nhứt, nguyệt, Thích, Phạm, Tụ Tại thiên thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước Dục giới, Sắc giới, Vô sắc giới thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước bỉ thử thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải quán thân tâm thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước thượng hạ thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước tứ thủ thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước ngã, nhơn, chúng sanh, thọ

mạng tướng thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải trước thường kiến, đoạn kiến, hữu kiến, vô kiến thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải cứu cánh lậu tận thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải nhập định tụ thiên. Đây gọi là thiên là chẳng phải được Sa môn quả thiên.

Thiên như vậy đó chẳng phải cứu cánh hành thiên. Gọi là Không điều phục thiên chẳng phải chơn không thiên. Gọi là vô tướng điều phục thiên chẳng phải chơn vô tướng thiên. Gọi là vô nguyện điều phục thiên chẳng phải chơn vô nguyện thiên. Đây gọi là Bồ tát đầy đủ thành tựu đại từ đại bi nhưt thiết Không hành thiên.

Thế nào gọi là đủ nhưt thiết Không?

Nếu Bồ tát có thể chẳng quán bố thí, trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, thiên định, trí huệ, phương tiện, từ bi hỷ xả, tứ đế, Bồ đề, trí huệ, thệ nguyện, trang nghiêm, xa ma tha, tỳ bà xá na, giải thoát, tâm quý, đây gọi là chư Phật phương tiện tam muội thân thông vô ngại trí, nhiếp thủ thập lực, tứ vô sở úy và thập bát bất cộng pháp, chẳng bị Nhi thừa nhiệm ô, đoạn các tập khí, đầy đủ vô lượng đại thân thông trí, được các chúng sanh quy y, trang nghiêm thế pháp và xuất thế pháp, hay khéo điều phục tất cả chúng sanh qua khỏi bốn dòng và

biển lớn sanh tử, hay dứt tất cả hệ phược, tịnh các pháp tánh. Đây gọi là tánh tịch tĩnh chẳng phải là hướng pháp tịch tĩnh, cũng lấy hướng pháp xả tánh, thấy rõ hướng pháp minh tánh, nghe rõ hướng pháp lung tánh, siêng điều phục hướng pháp đình trụ, vắng lặng yên tĩnh, điều phục rõ ràng. Đây gọi là nhứt thiết hành Không.

Này Bửu Kế! Ví như Tam thiên Đại thiên thế giới tất cả chúng sanh đều giỏi biết họa. Trong ấy hoặc có kẻ giỏi đắp tô, hoặc giỏi mài cho màu, hoặc biết họa thân chẳng hiểu họa tay chân, hoặc hiểu họa tay chân mà chẳng hiểu họa mắt. Có quốc vương trao chúng ấy một trương lụa mà bảo rằng: Người nào có khả năng họa thì đến tụ họp tại đây họa hình thân ta trên trương lụa này. Chúng ấy đều đến tụ họp tùy khả năng mình mà cùng chung làm. Có một họa sư vì duyên sự riêng nên không đến họp được, Chúng ấy họa xong đồng đem bức họa dâng cho quốc vương.

Này Bửu Kế! Như vậy có thể gọi là mọi người đều tụ họp tất cả chẳng?

Bửu Kế Bồ tát nói:

Không, bạch đức Thế Tôn!

Đức Phật nói:

Này Bửu Kế! Ta nói ví dụ ấy nghĩa của nó

chưa tỏ. Vì còn một người chưa đến nên chẳng được gọi là tất cả đều họp lại làm, cũng chẳng được nói hình tượng thành tựu. Phật pháp hành cũng như vậy. Nếu còn có một hành chẳng thành tựu thì chẳng gọi là đầy đủ Như Lai chánh pháp. Vì vậy cần phải đầy đủ các hành mới gọi là thành tựu Vô thượng Bồ đề.

Lúc nói pháp ấy, có sáu vạn Bồ tát nơi tất cả hành được đầy đủ Không.

Này Bửu Kê! Thế nào gọi là Bồ tát tịnh Bát nhã ba la mật hạnh?

Đại Bồ tát đủ mười hai huệ: Một là biết quá khứ vô ngại, hai là biết vị lai vô ngại, ba là biết hiện tại vô ngại, bốn là biết hữu vi vô ngại, năm là biết vô vi vô ngại, sáu là biết tất cả thế tác vô ngại, bảy là biết xuất thế tác vô ngại, tám là biện tài vô ngại, chín là biết thật vô ngại, mười là biết thế đế vô ngại, mười một là biết đệ nhất nghĩa vô ngại, mười hai là biết các chúng sanh lợi độn vô ngại. Đây gọi là huệ.

Huệ này, với khó phá thì hay phá được, với khó thấy thì hay thấy được, với khó hiểu thì hay hiểu được. Ví như kim cương không gì trở hoại được. Đây gọi là huệ xuất thế, là cứu cánh huệ, là Nhất thiết chúng sanh chơn giải tâm huệ, khó

hành khó vào, thậm thâm khó thấy, khó tập học được, là chánh kiến chánh tu xa lìa các kiến và tập khí, tự biết tỏ rõ, thấy biết tâm tất cả chúng sanh, là pháp trí nghĩa trí không có tham trước, là quang minh rộng lớn không tranh không gàn, khéo biết thời tiết vượt quá thời tiết, là chánh tu thủ hộ chánh tu, là cứu cánh giác chánh giác thật giác, xa lìa cấu uế, chẳng bị tất cả Thánh Nhơn quở trách, là nhứt hành vô hành, là tất cả chúng sanh hành, là hành không có dấu chân, dầu rời lìa tất cả thế gian hành mà cũng chẳng xa lìa tất cả thế gian hành, dầu lìa thế giới mà chẳng rời Phật độ, dầu lìa tất cả các hành trang nghiêm mà chẳng rời xa điều phục chúng sanh, dầu rời các hành mà chẳng lìa thiện hành, dầu rời chúng sanh tâm hành như duyên mà chẳng rời thấy biết tâm hành tất cả chúng sanh, dầu rời thế hành mà chẳng lìa thế pháp, dầu lìa các thân chúng sanh mà cũng nhập vào tâm chúng sanh. Đây gọi là huệ.

Trí huệ như vậy rất là khó được. Nếu chẳng phải thiện căn thuần thực thì trọn chẳng thể được. Người chẳng thường tu hành thiện pháp luôn thì cũng chẳng thể được trí huệ như vậy. Người ngồi tòa kim cương dưới Bồ đề thọ mới được đó. Là chơn như pháp tánh được chư Phật hộ niệm, đã qua đến bờ kia, biết tất cả pháp ban bố vị cam lộ,

vì vậy nên gọi là Bát nhã ba la mật.

Này Bửu Kê! Trí huệ như vậy cứu cánh biết rõ tất cả duyên, tất cả tướng, tất cả tâm hành của tất cả chúng sanh, vì vậy nên gọi là trí huệ. Trí huệ như vậy có hai tịch tĩnh: Một là biết tướng ngại tịch tĩnh và hai là biết tướng vô ngại tịch tĩnh. Còn có hai thứ: Một là vô giác tịnh và hai là lìa các kiến tịnh.

Trí huệ như vậy, Bồ tát thường dạo đi trong căn lợi độn của chúng sanh, trong tâm chúng sanh, trong tất cả pháp, quán các phiền não tức là trí huệ. Bồ tát đầu trụ các cõi mà phần nhiều trụ cõi Phật. Hay khéo xem thấy thập phương thế giới, lìa tất cả cái chướng, đều là tất cả Phật pháp căn bản, đầy đủ tất cả vô thượng Phật pháp, chẳng học các pháp chẳng rời các pháp, chẳng hoại một pháp chẳng thành một pháp.

Bồ tát thành tựu trí huệ như vậy có thể làm công đức, hay đọc tụng hay tuyên thuyết tất cả Phật pháp, tất cả phước đức đều có thể được, đều có thể tu thành tất cả thiện pháp. Đây gọi là Bồ tát tịnh Bát nhã ba la mật hạnh.

Lúc nói pháp ấy, có hai vạn hai ngàn chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề, tám ngàn Bồ tát được Vô sanh nhẫn, năm trăm Tỳ kheo lậu tận ý

giải, mười ngàn thiên nhơn được quả Tu đà hoàn. Tất cả hàng nhơn thiên đồng nói rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu người có thể tin pháp này thì nên biết người ấy được chư Phật hộ niệm, huống là người có thể thọ trì đọc tụng thơ tả cúng dường!

Đức Phật lại bảo Bửu Kế Bồ tát:

Này Bửu Kế! Thế nào là đại Bồ tát tịnh trợ Bồ đề hạnh?

Đại Bồ tát quán thân niệm xứ có hai thứ hạnh: Một là bất tịnh hạnh, hai là tịnh hạnh. Thân bất tịnh hạnh là quán thân bất tịnh hôi dơ đầy dẫy, vô thường vô trụ nó đối phỉnh phạm phu. Thân tịnh hạnh là tư duy như vậy: Nay ta nhơn nơi thân bất tịnh này mà được tịnh Phật thân, được tịnh pháp thân, được tịnh công đức thân, được thân mà tất cả chúng sanh thích thấy.

Còn nữa, này Bửu Kế! Bồ tát quán thân rồi có thể tịnh hai hạnh: Một là vô thường, hai là thường.

Bồ tát quán thân vô thường tất định sẽ chết. Quán như vậy rồi chẳng vì thân mà gây kiết sử tạo ác nghiệp, chẳng tà mạng tự sống, tu ba kiên pháp: Đó là thân kiên, mạng kiên và tài kiên. Quán như vậy rồi, Bồ tát có thể vì chúng sanh mà

làm cấp sử liền được xa lìa thân khẩu ý siểm khúc. Bồ tát quán thân vô thường được vô lượng công đức như vậy.

Thế nào là thường? Bồ tát quán thân vô thường rồi thì được thường thân, hơn quán vô thường mà được công đức thân, hơn nơi vô thường mà chẳng dứt Phật chủng, Pháp chủng và Tăng chủng.

Lại này Bửu Kế! Thường ấy tức là vô tận, vô tận ấy tức là vô vi, vô vi ấy là chỗ sở hành của Nhứt thiết trí, sở hành của Nhứt thiết trí ấy tức là Không, vô tướng, vô nguyện. Lại thường ấy tức là hư không. Đại Bồ tát quán tất cả pháp dường như hư không. Đây gọi là đại Bồ tát thường hạnh.

Này Bửu Kế! Còn có Bồ tát tu thân niệm xứ, quán sát thân tất cả chúng sanh rôt ráo sẽ là thân Phật Như Lai. Như Phật thân, pháp thân cũng vậy. Hai thân như vậy thân ta cũng vậy. Đây gọi là Bồ tát quán vô lậu thân. Bảy giờ những thiện pháp mà Bồ tát đã được hoặc nhiều hay ít tất cả đều vô lậu. Dem pháp như vậy phát nguyện hồi hướng Nhứt thiết chủng trí. Đã được vô lậu thì trọn chẳng còn khởi hữu lậu. Nói là lậu ấy có ba thứ là Dục giới lậu, Sắc, Vô sắc giới lậu cũng gọi là hữu lậu và vô minh lậu.

Bồ tát biết rõ ba lậu rồi, vì chúng sanh mà thọ sanh Dục giới cũng chẳng bị dục lậu làm ô nhiễm, thọ sanh Sắc giới và Vô sắc giới cũng vậy. Vô minh lậu ấy đã nhỏ gốc rễ nó. Tại sao? Vì nhỏ vô minh thì không có kiến lậu.

Bồ tát tu thân niệm xứ rồi, ở trong thân chẳng thấy có ngã ngã sở, chẳng sanh kiêu mạn, vì đã lìa ngã ngã sở nên chẳng cầu chẳng lấy tất cả tài vật. Vì chẳng cầu lấy nên ở nơi tài vật không tranh. Vì không tranh nên là tịch tĩnh. Luận về tịch tĩnh ấy tức là nhân nhục. Trụ nơi nhân nhục chẳng thượng chẳng hạ tức là như pháp trụ. Như pháp trụ thì chẳng hành thiện pháp chẳng hành ác pháp.

Chẳng thượng chẳng hạ rồi thì được thiện hữu. Được thiện hữu rồi thì được gặp thiện tri thức. Vì được gặp thiện tri thức nên được nghe chánh pháp. Vì nghe chánh pháp nên chẳng dùng tâm hữu lậu hướng pháp hữu lậu. Đây gọi là vượt quá cảnh giới các lậu. Quá cảnh giới các lậu rồi sẽ nhập thiên định. Đã nhập định rồi nhân đến nơi một pháp cũng chẳng sanh giác quán. Vì không có giác quán nên chẳng làm một pháp chẳng biến một pháp. Đây gọi là như pháp. Đây gọi là tất cả pháp bình đẳng. Nếu được tất cả pháp bình đẳng như vậy thì gọi là Nhứt thiết trí. Đại Bồ tát nếu có

thể quán thân niệm xứ như vậy đây gọi là quán thân thân niệm xứ.

Này Bửu Kế! Bồ tát ấy kể đến quán thọ niệm xứ. Đối với kẻ có thọ, Bồ tát sanh tâm từ bi hướng đến các chúng sanh mà bảo rằng: Cứu cánh lạc ấy dứt tất cả thọ. Nếu người có thể dứt tất cả thọ tức là thường lạc. Lúc bấy giờ Bồ tát tùy sở thọ sanh tâm từ bi hoặc tự hoặc tha lúc thọ lạc-thọ xa lìa tâm ái trước mà sanh tâm từ, lúc thọ khổ-thọ xa lìa tâm sân mà sanh tâm bi, lúc thọ bất-khổ bất-lạc thọ thì xa lìa tâm vô minh mà sanh xả tâm. Vì vậy nên Bồ tát lúc thọ lạc chẳng sanh tham trước, lúc thọ khổ chẳng sanh sân hận, lúc thọ chẳng khổ chẳng lạc chẳng sanh vô minh.

Bồ tát lúc này quán tất cả thọ là vô thường, khổ, Không, vô ngã. Thấy người thọ lạc liền biết là khổ, thấy người thọ khổ như nhọt như ghẻ, thấy thọ chẳng khổ chẳng lạc là chẳng tịch tĩnh. Quán lạc thọ là vô thường, quán khổ thọ là rỗng không, bất khổ bất lạc thọ là vô ngã. Lúc quán như vậy rồi, Bồ tát thấy các thọ tức là không có thọ, thấy tất cả thọ là hữu vi. Nếu là hữu vi tức là sanh diệt tán lậu vô trụ. Quán như vậy chẳng thấy có ngã, chẳng thấy người thọ, đây gọi là Bồ tát đại trí phương tiện.

Nhơn phương tiện ấy, Bồ tát thấy tất cả thọ vô thường sanh diệt, quán tất cả pháp thấy đều Không vô, không có thọ không có thọ giả, không có tác không có tác giả, theo duyên mà sanh theo duyên mà diệt, không có thuộc, không nhiếp thủ, nơi các Nhơn duyên chẳng sanh giác quán. Nhơn vì không có giác quán nên nói như vậy: Các pháp Nhơn duyên thấy đều là rỗng không.

Lúc quán như vậy, đại Bồ tát thành tựu thọ niệm xứ có thể làm cho thân tâm thấy đều tịch tĩnh biết tất cả hành, đây gọi là Nhứt thiết trí. Đây gọi là tu thọ thọ niệm xứ.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tu tâm niệm xứ?

Đại Bồ tát trụ tâm Bồ đề, quán sát tâm tánh ấy, chẳng thấy nội nhập tâm, chẳng thấy ngoại nhập tâm, chẳng thấy nội ngoại nhập tâm, chẳng thấy tâm ở trong ngũ ấm, chẳng thấy tâm ở trong thập bát giới. Đã chẳng thấy tâm rồi, Bồ tát suy nghĩ rằng: Tâm duyên như vậy là dị biệt hay chẳng dị biệt. Nếu tâm khác với duyên thì lẽ ra trong nhứt thời có hai tâm, nếu tâm là duyên thì chẳng nên tâm lại hay quán tự tâm, như đầu ngón tay chẳng nên có tự chạm lấy nó. Quán vậy rồi, Bồ tát thấy tâm vô trụ vô thường biến dị, chỗ sở

duyên diệt thì biết là tâm, chẳng phải tâm duyên sanh, chẳng phải duyên sanh, chẳng phải thường chẳng phải đoạn, chẳng phải nội, chẳng phải ngoại, chẳng phải hữu, chẳng phải vô. Bồ tát quán tâm như vậy chẳng ngại pháp Như, biết tâm tịch tĩnh. Đây gọi là Bồ tát tu tâm tâm niệm xứ.

Còn nữa, này Bửu Kế! Đại Bồ tát quán tâm chẳng phải sắc chẳng thể nhìn thấy được, chẳng phải giác quán. Đây gọi là Bồ tát tu tâm niệm xứ. Như tâm, các tâm số cũng vậy. Như tâm số, các tâm hành cũng vậy. Như tâm hành, các pháp sở cầu của tâm cũng vậy. Như pháp sở cầu, Bồ đề cũng vậy. Như Bồ đề, tất cả thiện pháp cũng vậy.

Bồ tát nếu quán tâm như di hâu, vẽ nước, sương mai, ong chúa, ngư mẫu, như sông, như lửa, như tướng sự xa, như độc hành không thân, thường chuyển không dừng, tham trước các giới, thứ đệ sanh diệt, Bồ tát có thể tư duy nhiếp vô lượng tâm như vậy, khiến trụ một chỗ chẳng động chẳng chuyển chẳng lậu chẳng làm chẳng loạn chẳng tan. Đây gọi là xa ma tha.

Bồ tát nếu có thể quán như vậy, đây gọi là thành tựu quán tâm tâm niệm xứ. Đây gọi là biết tâm cảnh giới, là biết tâm pháp giới, là biết tâm chơn thật tướng, là biết tâm chơn thật tánh, tức là

quảng tri, tức là tịnh tri, liễu tri, chơn tri, thật tri như huyễn ảo, đây gọi là tri pháp, tri tâm tánh, tri tâm tận, gọi là vô thủ tri, vô quái ngại tri.

Đại Bồ tát quán như vậy rồi, khéo biết tất cả chúng sanh tâm tánh. Biết rồi Bồ tát như chỗ đáng nên mà vì họ thuyết pháp. Như biết tâm tánh ấy, biết tất cả chúng sanh tâm tánh cũng như vậy. Như biết tự tâm tướng, biết tất cả chúng sanh tâm tướng cũng như vậy. Như biết tự tâm Không, biết tất cả chúng sanh tâm Không cũng như vậy.

Như quán tự tâm bình đẳng, quán tất cả chúng sanh tâm bình đẳng cũng như vậy. Quán như vậy rồi, chẳng động pháp giới. Đây gọi là Bồ tát tu tâm tâm niệm xứ.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tu pháp niệm xứ?

Đại Bồ tát quán sát như vậy: Pháp xuất pháp diệt không có ngã, chúng sanh, thọ mạng, sĩ phu, không sanh không diệt, không một không xuất, đây gọi là pháp tánh. Nếu hay cầu pháp đây gọi là xuất pháp, nếu chẳng cầu pháp đây gọi là diệt pháp. Các pháp hoặc thiện hay bất thiện, pháp xuất theo duyên, pháp diệt cũng theo duyên.

Lúc quán như vậy, Bồ tát quán nơi ba hành là ác hành, thiện hành và bất động hành. Trong ba

hành ấy, ta nên thường hành cực thiện hành là thập thiện pháp. Thập thiện pháp ấy là tịnh thân nghiệp để cầu Như Lai ba mươi hai tướng tám mươi hình hảo người khác chẳng hại được. Thập thiện pháp ấy là tịnh khẩu nghiệp, phạm có lời nói ra mọi người thích nghe học. Thập thiện pháp ấy là tịnh tâm nghiệp, với các chúng sanh tâm thường bình đẳng, thường nhập thiền định tịnh tứ vô ngại trí. Vì tịnh tâm từ nên ban cho chúng sanh thường lạc. Vì tịnh tâm bi nên trong vô lượng đời vì chúng sanh thọ khổ mà tâm chẳng hối. Tịnh thập lực để biết chúng sanh các căn lợi độn. Tịnh tứ vô úy để biết chúng sanh chướng không chướng. Tịnh thập bát bát cộng pháp để biết tam thế vô ngại. Tịnh tất cả Phật pháp vì tất cả chúng sanh không ai hơn được vậy.

Đại Bồ tát hay quán như vậy thì ở nơi các thiện pháp và các công đức tâm không nhàm đủ, gần kề thiện hành xa lìa ác hành và phiền não tập khí, chơn thật biết rõ bất động hành. Dầu biết chẳng tham mà tâm được tự tại tùy nguyện vãng sanh chẳng phải kiết nghiệp sanh, Bồ tát sanh vào Dục giới là vì chúng sanh vậy.

Này Bửu Kê! Đại Bồ tát được thiện phương tiện quán pháp niệm xứ tu tập trang nghiêm pháp trợ Bồ đề, xa lìa tất cả cấu chướng Bồ đề. Được

công đức ấy, Bồ tát chẳng trước thường kiến chẳng trước đoạn kiến, là hai kiến ấy hành nơi trung đạo.

Luận về trung đạo có hai pháp: Một là niệm bất thiện và hai là vô minh. Trong hai pháp ấy tâm chẳng phóng dật đây gọi là trung đạo.

Còn có hai pháp: Một là hành, hai là thức. Còn có hai pháp: Một là danh sắc, hai là lục nhập. Còn có hai pháp: Một là xúc, hai là thọ. Còn có hai pháp: Một là ái, hai là thủ. Còn có hai pháp: Một là hữu, hai là sanh. Còn có hai pháp: Một là lão, hai là tử.

Trong những hai pháp ấy tâm chẳng phóng dật đây gọi là trung đạo. Trung đạo như vậy, trí huệ thể gian chẳng thể thấy được, chẳng tuyên nói được, chẳng hiển thị được, không có tướng mạo, không sắc, không xứ, không thủ, không xả, là thanh tịnh là tịch tĩnh.

Này Bửu Kế! Về trung đạo ấy, chẳng thể nhãn thấy được nhãn đến chẳng thể thân xúc được, cũng không chỗ đến, cũng thể cũng xuất thể, chẳng tuyên nói được, chẳng phải nhiều chẳng phải ít, nên gọi là trung đạo.

Này Bửu Kế! ngã cùng vô ngã gọi là nhị biên. Nếu có Bồ tát nói rằng: Chẳng thường chẳng

đoạn, chẳng mạng căn chẳng sĩ phu, chẳng tướng chẳng tướng, chẳng giác chẳng tướng, chẳng thật chẳng hư, chẳng thủ chẳng bỉ, chẳng hữu chẳng vô, chẳng hữu vi chẳng vô vi, chẳng hành chẳng hành chẳng hành, chẳng sanh tử chẳng Niết bàn. Đây gọi là trung đạo.

Còn nữa, này Bửu Kế! Đại Bồ tát quán pháp pháp niệm xứ chẳng phân biệt pháp giới. Như pháp giới, chúng sanh giới cũng vậy. Hai giới như vậy gọi là hư không giới. Pháp giới ấy tức là chúng sanh giới. Chúng sanh giới ấy tức là vô phân biệt. Đây gọi là quán sát tất cả pháp bình đẳng, thấy tất cả giới tức là pháp giới. Dầu thấy rành rõ mà tâm chẳng thủ trước, vì không trước thì không phân biệt.

Đại Bồ tát chẳng dùng nhục nhãn, thiên nhãn, huệ nhãn quán pháp niệm xứ. Tại sao? Vì ba nhãn như vậy không có tướng mạo. Vì thế nên quán pháp, Bồ tát dùng pháp nhãn. Dầu tỏ rõ biết mà Bồ tát tâm chẳng trước. Dầu chẳng trước mà chẳng mất pháp giới, đây gọi là Phật trí. Có thể biết thậm thâm pháp giới như vậy mà chẳng mất nơi Nhứt thiết trí niệm. Đây gọi là Bồ tát tu pháp pháp niệm xứ.

Này Bửu Kế! Đại Bồ tát có chi tu tập bốn niệm xứ ấy? Vì muốn xa lìa bốn điên đảo vậy. Tu

thân niệm xứ để là tịnh đảo. Tu thọ niệm xứ để là lạc đảo. Tu tâm niệm xứ để là thường đảo. Tu pháp niệm xứ để là ngã đảo.

Lại vì là bốn thứ thực: Tu thân niệm xứ để là đoàn thực, tu thọ niệm xứ để là xúc thực, tu tâm niệm xứ để là thức thực, tu pháp niệm xứ để là tư thực.

Lại vì xa là bốn trụ xứ của thức. Tu thân niệm xứ xa là trụ sắc xứ. Tu thọ niệm xứ là trụ niệm xứ. Tu tâm niệm xứ là trụ tướng xứ. Tu pháp niệm xứ là trụ hành xứ.

Vì là ngũ ấm mà tu tứ niệm xứ. Tu thân niệm xứ, để là sắc ấm. Tu thọ niệm xứ, để là thọ ấm. Tu tâm niệm xứ, để là thức ấm. Tu pháp niệm xứ, để là tướng hành ấm.

Đây gọi là Bồ tát tịnh tứ niệm xứ hành.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tịnh tứ chánh cần hành?

Đại Bồ tát thường thích tu tập tất cả thiện pháp. Ác pháp chưa sanh vì chẳng sanh mà siêng tu tinh tấn. Ác pháp đã sanh vì xa lìa mà siêng tu tinh tấn. Thiện pháp chưa sanh vì sanh mà siêng tu tinh tấn. Thiện pháp đã sanh vì trụ vững chẳng mất mà siêng tu tinh tấn.

Đại Bồ tát nơi vô lượng đời tu tập thiện hạnh vì vậy nên tánh thiện, chẳng dùng phương tiện khiến ác chẳng sanh. Nếu Bồ tát tu tứ chánh cần thì tâm được tự tại. Chánh cần ấy, Bồ tát lúc ấy tâm và tâm số cùng đại từ đại bi hòa hiệp cộng hành, đây gọi là chánh cần.

Bồ tát lúc bấy giờ kể thứ tu tứ như ý túc là dục, tâm, tấn và huệ. Chuyên niệm chí tâm niệm nơi Bồ đề đây gọi là dục. Vì tu đại bi nên giác tâm nhẹ nhàng tiện lợi đây gọi là tâm. Xa lìa ác pháp đây gọi là tinh tấn. Vì được phương tiện nên gọi là huệ.

Bồ tát tu tứ như ý túc rồi được bốn tự tại:

Một là thọ mạng tự tại. Do tự tại nên dầu sanh đoản thọ mà tự được trường thọ để điều phục chúng sanh cùng kẻ trường thọ, nên diễn nói chánh pháp. Ở trong trường thọ có thể hiện đoản thọ. Tùy xứ nào Bồ tát thọ sanh hoặc trời hoặc loài người, Bồ tát đều được thọ mạng tự tại.

Hai là thân được tự tại. Do tự tại nên tùy tâm mà làm thân, tùy tâm mà làm sắc, thị hiện oai nghi vì chúng sanh vậy. Bồ tát nếu muốn thân mình cùng thân chúng sanh đồng cao lớn nhỏ bé đều có thể tùy tâm làm được cả.

Ba là được pháp tự tại. Vì tự tại nên có thể

biết tất cả pháp thế gian tất cả pháp xuất thế. Chỉ dạy các chúng sanh tất cả thế sự, nơi xuất thế hành tâm cũng chẳng thối thất, biết rõ thậm thâm thập nhị nhơn duyên được vô ngại trí có thể vì chúng sanh nói các pháp. Vô lượng chúng sanh nghe pháp ấy rồi phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Bốn là nguyện được tự tại. Do tự tại nên có thể khiến bốn đại hải hiệp làm một mà chẳng lai chẳng khứ, không có động chuyển như cũ không khác. Cũng có thể khiến tất cả Tu Di sơn trong Tam thiên Đại thiên thế giới hiệp làm một mà chẳng lai chẳng khứ không có động chuyển như cũ không khác, với Tứ Vương Thiên Đạo Lợi thiên không có ngăn ngại. Nếu muốn khiến Tam thiên Đại thiên thế giới đều làm kim bửu, thất bửu, chiêm đàn, anh lạc, hương hoa, hư không, thủy, hỏa đều tùy ý thành cả. Đây gọi là Bồ tát được tứ tự tại.

Này Bửu Kế! Bồ tát được tứ như ý túc thì được diện kiến thập phương chư Phật cùng nói năng đi đứng một chỗ. Cũng diện kiến tất cả Phạm Vương, Đế Thích, Tứ Thiên Vương cùng Thiên, Long, Dạ xoa, bát bộ thần đồng nói năng đi đứng một chỗ.

Thế nào là trang nghiêm tứ như ý túc?

Này Bửu Kê! Nếu Bồ tát có thể cúng dường cha mẹ, Hòa thượng, Sư trưởng kỳ cựu có đức, thấy các chúng sanh tiên ý thăm hỏi, dịu dàng nói năng như lời mà làm, xem các chúng sanh tâm mình bình đẳng, thiện tâm, chánh tâm, cung kính tâm, tầm quý tâm, xa lìa tham dục sân khuể ngu si, không khi, không kiêu, không đố kỵ, không xan tham, kinh doanh sự nghiệp người như làm cho mình, người không có thể lực giúp họ thế lực, đường bùn lầy lầy đất đá lấp, nơi sông rạch bắc cầu làm đò, hoặc dùng thân mang gánh, hoặc cho thuyền chở, thường thí cho chúng sanh vật cần dùng, miệng chẳng nói sự suy não của người, cũng chẳng chê chọc người phạm tội, người có phạm tội hay như pháp trừ, ngăn các phiền não chẳng cho sanh khởi, vật mình trọng thích có thể đem cho, đã cho rồi tâm không hối, vì các chúng sanh mà phát nguyện hồi hướng, tín tâm dùng thiện pháp khuyên các chúng sanh chẳng tiếc thân mạng, thiếu dục tri túc, nơi lợi dưỡng của người lòng không hy vọng, thường niệm xuất gia cũng khuyên người, niệm thiện tri thức lòng không xa rời, trong oán thân bình đẳng không hai, đem các thứ xe cho người đi đường, với người ốm thiếu thí cho giường nệm, kẻ bị khủng bố có thể cứu hộ, xem các chúng sanh như cha mẹ, chẳng khi

người hủy giới, đem tài vật cho kẻ nghèo, người bịnh gây cho thuốc men, thi ơn nơi người chẳng tự kể nhắc, trọn chẳng đoạn tuyệt chủng tánh Tam Bảo, thường niệm vô vi, xa lìa thế sự tất cả các pháp ác bất thiện, chẳng bị thế pháp nhiễm ô, chẳng mất niệm Bồ đề chí tâm. Đây gọi là Bồ tát trang nghiêm tịnh tứ như ý túc hành.

* Nay Bửu Ké! Thế nào là Bồ tát tịnh ngũ căn hành?

Bồ tát tín tâm chẳng thể động chuyển gọi là tín căn. Chẳng do người dạy bảo mà tự hành tinh tấn gọi là tinh tấn căn. Thường niệm Bồ đề không quên gọi là niệm căn. Thường tu đại bi gọi là định căn. Nhiếp thủ thiện pháp gọi là huệ căn.

Còn nữa, tin các Phật pháp không động chuyển gọi là tín căn. Tự cầu các Phật pháp gọi là tinh tấn căn. Thường niệm các Phật pháp gọi là niệm căn. Được Phật tam muội gọi là định căn. Dứt các lưới nghi gọi là huệ căn.

Còn nữa, tâm hướng Bồ đề không nghi gọi là tín căn. Tăng trưởng thiện pháp gọi là tinh tấn căn. Cầu thiện phương tiện gọi là niệm căn. Xem các chúng sanh lòng bình đẳng gọi là định căn.

---

* Hán tạng bộ Hạ quyển thứ 154, Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh, phần thứ 11, quyển 26.

Quán thấy chúng sanh thượng trung hạ căn gọi là huệ căn.

Còn nữa, tâm thanh tịnh không trược cấu gọi là tín căn. Phá các tâm trược cấu gọi là tinh tấn căn. Thường niệm pháp thanh tịnh gọi là niệm căn. Quán tâm tánh thanh tịnh gọi là định căn. Hay khiến chúng sanh trụ pháp thanh tịnh gọi là huệ căn.

Còn nữa, xa lìa tất cả pháp tặc ác gọi là tín căn. Cầu các thiện pháp gọi là tinh tấn căn. Được thiện pháp rồi chẳng mất gọi là niệm căn. Đã được thiện pháp như thiện pháp mà trụ gọi là định căn. Tư duy các pháp thiện bất thiện và vô ký gọi là huệ căn.

Còn nữa, tín căn là tâm bố thí. Tinh tấn căn tức là ưa thí không thôi nghỉ. Niệm căn là sau khi thí chẳng cầu quả báo. Định căn là bình đẳng thí không có phân biệt. Huệ căn là chẳng quán sát phước điền và chẳng phước điền.

Còn nữa, tín căn là tâm sơ nhập thiện pháp. Tinh tấn căn là hay phá kiêu mạn. Niệm căn là rời ngã ngã sở. Định căn là xa lìa tất cả sáu mươi hai kiến. Huệ căn là xa lìa tất cả ác phiền não.

Đây gọi là Bồ tát tịnh ngũ căn hành.

Thế nào là Bồ tát tịnh ngũ lực hành?

Này Bửu Kê! Đại Bồ tát có đủ Ngũ căn ấy không bị các chúng ma phá hoại thì gọi là ngũ lực. Tất cả Thanh văn thừa, Duyên giác thừa không bằng được, tất cả chúng sanh chẳng thể khiến thối thất Đại thừa tâm được, tất cả phiền não chẳng thể phá hoại được, hay khiến có tâm thiếu dục tri túc, thân được đại lực, khéo che các căn được thân kim cang, đây gọi là lực.

Này Bửu Kê! Đại Bồ tát lúc trụ tín lực trọn chẳng tạo tác tất cả các ác. Lúc trụ tinh tấn lực hay tạo tất cả thiện pháp. Lúc trụ niệm lực chẳng mất thiện pháp. Lúc trụ định lực chẳng bị ngũ dục lạc làm hư. Lúc trụ huệ lực xa lìa tất cả kiết phiền não.

Còn nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực chẳng theo lời người. Lúc trụ tinh tấn lực cầu thiện pháp chẳng dứt. Trụ niệm lực được đà la ni. Trụ định lực thuyết pháp bình đẳng. Lúc trụ huệ lực hay phá tâm nghi tất cả chúng sanh.

Lại nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực thời đầy đủ đắc giải lực. Trụ tinh tấn lực thời đủ tinh tấn lực. Trụ niệm lực thời đầy đủ giải thoát lực. Trụ định lực thời đủ nguyện lực. Trụ huệ lực thời đủ chư hành lực.

Còn nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực thấy tội lỗi xan tham. Lúc trụ tinh tấn lực xa lìa xan tham.

Lúc trụ niệm lực đem thiện pháp đã tu hồi hướng Bồ đề. Lúc trụ định lực tâm bình đẳng. Lúc trụ huệ lực trọn chẳng cầu quả báo do bố thí, trì giới, thiền định.

Còn nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực hay là tất cả trước cầu phá giới. Lúc trụ tinh tấn lực chí tâm đủ tịnh giới. Lúc trụ niệm lực đem trì tịnh giới ấy phát nguyện hồi hướng Bồ đề. Lúc trụ định lực đủ thanh tịnh địa. Lúc trụ huệ lực xa là tác giới.

Còn nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực xa là tâm sân hận. Lúc trụ tinh tấn lực tu tập nhẫn nhục. Lúc trụ niệm lực đem nhẫn nhục đã tu nguyện hồi hướng Bồ đề. Lúc trụ định lực thủ hộ các chúng sanh. Lúc trụ huệ lực chẳng quán chúng sanh sẽ phụ thọ mạng.

Còn nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực xa là giải đãi. Lúc trụ tinh tấn lực các thiện pháp đã tu đều đến bờ cứu cánh. Lúc trụ niệm lực đem tinh tấn đã tu nguyện hướng Bồ đề. Lúc trụ định lực thân tâm tịch tĩnh. Lúc trụ huệ lực chẳng làm thiện ác.

Còn nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực xa là tất cả sự vội gáp. Lúc trụ tinh tấn lực siêng cầu thiền chi. Lúc trụ niệm lực đem định đã tu nguyện hướng Bồ đề. Lúc trụ định lực tâm thường định. Lúc trụ huệ lực chẳng trước các định.

Còn nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực xa lìa vô minh. Lúc trụ tinh tấn lực siêng cầu các thiện pháp. Lúc trụ niệm lực đem trí đã tu nguyện hướng Bồ đề. Lúc trụ định lực tu thiện tư duy. Lúc trụ huệ lực như pháp mà trụ.

Còn nữa, đại Bồ tát lúc trụ tín lực có đủ bảy lực. Lúc trụ tinh tấn lực được trụ thất giác chi. Lúc trụ niệm lực được bát niệm xứ. Lúc trụ định lực lìa thất thức xứ. Lúc trụ huệ lực lìa bát tà chi.

Còn nữa, đại Bồ tát tâm ở nơi Bồ đề không có thối chuyển gọi là tín lực tịnh tín lực hành. Chẳng thủ chẳng xả gọi là tinh tấn lực tịnh tinh tấn lực hành. Tu tứ niệm xứ gọi là niệm lực tịnh niệm lực hành. Điều phục tâm gọi là định lực tịnh định lực hành. Xa lìa các kiến biết thiện phương tiện gọi là huệ lực tịnh huệ lực hành.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tịnh thất giác chi hành?

Đại Bồ tát nếu trọn chẳng mất pháp trợ Bồ đề đây gọi là niệm giác phần. Chẳng thủ chẳng xả xa ma tha đây gọi là trạch pháp giác phần. Lìa tất cả ác đây gọi là tinh tấn giác phần. Lìa các sầu não đây gọi là hỷ giác phần. Thân tâm tịch tĩnh đây gọi là trừ giác phần. Được vị giải thoát đây gọi là định giác phần. Sở tác đã xong đây gọi là xả giác phần.

Còn nữa, chẳng bỏ Bồ đề tâm gọi là niệm giác phần. Chí tâm hộ pháp gọi là trạch giác phần. Điều phục chúng sanh chẳng thôi nghỉ gọi là tinh tấn giác phần. Đầy đủ thiện pháp gọi là hỷ giác phần. Lìa các phiền não gọi là trừ giác phần. Hay khiến các chúng sanh trụ trong tam muội gọi là định giác phần. Khiến các chúng sanh đều biết pháp tướng gọi là xả giác phần.

Còn nữa, đại Bồ tát chẳng niệm Thanh văn thừa, Bích chi Phật thừa gọi là niệm giác phần. Phân biệt tất cả pháp tự cú nghĩa gọi là trạch giác phần. Lúc cầu thiện pháp ba nghiệp không thôi nghỉ gọi là tinh tấn giác phần. Lìa tâm oán thân gọi là hỷ giác phần. Như pháp mà trụ gọi là trừ giác phần. Tùy các thế gian mà hay điều phục gọi là định giác phần. Chẳng quán hai pháp gọi là xả giác phần.

Này Bửu Kê! Trụ Bồ đề ấy giác tất cả pháp, biết tất cả pháp, phân biệt các pháp, tính lường các pháp, biết các chúng sanh tâm tánh tâm hành, đây gọi là Bồ đề phần cũng gọi là Thánh hành.

Thánh hạnh như vậy chẳng phải sở hành của tất cả phàm phu chúng ma tà kiến; chẳng phải sắc hành, chẳng phải thanh hương vị xúc hành; chẳng phải tất cả tướng, tất cả thọ, các tâm ý thức kiến

văn giác tri, hữu tướng, vô tướng, nên gọi là Thánh hành.

Thánh hành ấy chẳng phải giác chẳng phải chẳng giác, cũng chẳng phải đại giác, mà có thể đối trị tất cả pháp, nhưng lại chẳng tranh tụng với các pháp, đây gọi là thánh hành. Thánh hành ấy tức là tá trợ Bồ đề.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tịnh bát đạo hành?

Bát đạo là chánh kiến. Thế nào là chánh kiến?

Chánh kiến là thấy tất cả pháp thấy đều bình đẳng. Chánh kiến như vậy chẳng gọi là Không kiến. Tại sao? Vì tự có chánh kiến chẳng phải là Không kiến. Hai kiến như vậy cũng gọi là đồng kiến. Còn có ngã kiến, chúng sanh kiến, Không kiến, chẳng gọi là chánh kiến. Ba kiến như vậy cũng lại đồng kiến. Lại có chúng sanh kiến, thọ mạng kiến, Không kiến, chẳng gọi là chánh kiến. Ba kiến như vậy cũng lại đồng kiến. Còn có ngã kiến, đoạn kiến, Không kiến, chẳng gọi là chánh kiến. Ba kiến như vậy cũng lại đồng kiến. Còn có hữu kiến, vô kiến, Không kiến, chẳng gọi là chánh kiến. Ba kiến như vậy cũng lại đồng kiến.

Còn có bốn kiến: Phật kiến, Pháp kiến, Tăng

kiến và Không kiến, đây gọi là chánh kiến. Bốn kiến như vậy chẳng gọi là Không kiến.

Này Bửu Kế! Nếu có người trước các kiến như vậy thì chẳng gọi là chánh kiến. Tại sao vậy?

Luận về chánh kiến ấy là vô phân biệt, là bình đẳng không có hai. Sao gọi là bình đẳng kiến? Nếu suy nghĩ rằng: Phạm phu pháp là hạ, học pháp là thượng, như vậy gọi là chẳng phải bình đẳng kiến. Nếu suy nghĩ rằng: Phạm phu pháp là lậu, học pháp là vô lậu; phạm phu pháp có thực, Duyên giác pháp không thực; phạm phu pháp cấu uế, Bồ tát pháp thanh tịnh; phạm phu hữu vi, Phật vô vi, các kiến như vậy chẳng phải bình đẳng kiến.

Nếu có thể quán sát phạm phu pháp đến Phật pháp không có sai biệt mới gọi là bình đẳng kiến. Nếu có thể quán phạm phu pháp Không đến Phật pháp Không, đây gọi là chánh kiến. Nếu quán phạm phu pháp từ như duyên sanh, Duyên giác pháp cũng theo như duyên sanh, đây mới gọi là chánh kiến. Nếu quán phạm pháp tịch tĩnh, Bồ tát pháp tịch tĩnh, đây gọi là chánh kiến. Nếu quán phạm phu pháp chẳng cụ túc, nhãn đến Phật pháp cũng chẳng cụ túc, đây gọi là chánh kiến. Nếu quán ngã cùng vô ngã không có sai biệt, vô sai biệt kiến mới gọi là chánh kiến.

Nếu là kiến như vậy thì chẳng thấy pháp thượng trung hạ, nơi tất cả pháp cũng không có giác quán, đây gọi là chánh kiến. Chánh kiến ấy gọi là vô sở kiến. Vô sở kiến ấy tức là chánh kiến. Nếu là kiến như vậy, người ấy nhãn đến chẳng thấy một pháp, một pháp tướng mạo, một pháp quang minh.

Này Bửu Kế! Kiến như vậy gọi là chánh kiến của Phật pháp vậy.

Lúc nói pháp ấy, có năm trăm Tỷ kheo được quả A la hán. Đức Phật phán tiếp:

Này Bửu Kế! Thế nào là Chánh giác?

Chánh giác ấy là tất cả giác. Giác ấy gọi là trí huệ phương tiện quán pháp biết pháp, đây gọi là chánh kiến. Quán sát các pháp: Gì là cấu gì là tịnh, quán như vậy rồi đều chẳng giác tri bình đẳng cùng bất bình đẳng, rồi là tất cả giác, đây gọi là Chánh giác.

Thế nào là chánh ngữ?

Khẩu phát ra lời chẳng tự đốt não cũng chẳng não người, chẳng tự ô nhục cũng chẳng nhục người, chẳng tự sanh mạn chẳng sanh kiêu mạn cho người, chẳng tự dối phỉnh chẳng dối phỉnh người, đây gọi là chánh ngữ. Còn nữa, chánh ngữ

là phàm có nói thì nói tất cả pháp thấy đều bình đẳng, khéo có thể phân biệt tướng hữu vi, đây gọi là chánh ngữ. Còn nữa, nói tất cả pháp Không, vô tướng, vô nguyên, vô sanh, vô diệt, vô xuất, vô một, đây gọi là chánh ngữ. Còn nữa, nói hữu vi là khổ, vô thường, vô ngã, Niết bàn tịch tĩnh, đây gọi là chánh ngữ. Còn nữa, nếu nói tất cả chúng sanh đều không có thọ mạng sĩ phu, tất cả các pháp theo như duyên sanh theo như duyên diệt, dường như hột trái, đây gọi là chánh ngữ. Tịnh chánh ngữ ấy tức là Phật ngữ. Đây gọi là tịnh chánh ngữ hành.

Thế nào là chánh nghiệp?

Nếu nghiệp dầu có thể hoại tất cả nghiệp cũng chẳng gọi là chánh nghiệp. Nếu nghiệp có thể làm như tịch tĩnh bất tăng bất giảm, có thể hoại phiền não chẳng cho tăng trưởng, đây gọi là chánh nghiệp. Dầu biết nghiệp như vậy mà vẫn làm thiện nghiệp, cũng quán các nghiệp thấy đều Không tịch, không có chắc thật là khổ không lạc, đây gọi là chánh nghiệp.

Thế nào là chánh mạng?

Nếu mạng chẳng ngăn ngại tự thân tha thân, chẳng tăng tất cả các ác phiền não, chẳng phải ác nghiệp để sống, đây gọi là chánh mạng. Đại

Bồ tát nơi các chúng sanh tịnh nơi chánh mạng, đem chánh mạng ấy nguyện hướng Bồ đề, đây gọi là chánh mạng. Chánh mạng như vậy hay tự lợi lợi tha.

Thế nào là chánh tinh tấn?

Siêng làm phương tiện, cầu các thiện pháp dục tâm chẳng dứt không có nhàm hối, đây gọi là chánh tinh tấn. Suy cầu tánh bình đẳng của các pháp, cũng chẳng quán các pháp bình đẳng cùng bất bình đẳng, chẳng làm chẳng phải chẳng làm, biết rõ nơi Như, pháp tánh và thật tánh, đây gọi là chánh tinh tấn. Tuyên nói các pháp khiến các chúng sanh lìa tà tinh tấn, cũng biết hạnh tu hành của chúng sanh, đây gọi là chánh tinh tấn.

Thế nào là chánh niệm?

Nếu niệm thí, giới, nhẫn, tinh tấn, thiên định, trí huệ, tứ vô lượng tâm, đây gọi là chánh niệm. Còn có chánh niệm nhiếp thủ phiền não chẳng cho vọng khởi, chẳng gần tất cả ác ma nghiệp, chẳng đọa ác đạo chẳng khởi ác tâm, thường tu tất cả pháp chánh thiện, xa lìa tất cả pháp tà ác, đây gọi là chánh niệm. Bồ tát trụ trong chánh niệm ấy được chánh tự Sa môn chánh quả. Đây gọi là chánh niệm.

Thế nào là chánh định?

Tu hành Thánh hạnh, biết Khổ là Tập chứng Diệt hành Đạo, đây gọi là chánh định. Còn có chánh định quán tất cả pháp thấy đều bình đẳng, nếu quán ngã tịnh thì tất cả cũng tịnh, nếu quán ngã Không thì tất cả cũng Không, dầu quán như vậy mà chẳng nhập chánh vị, đây gọi là Bồ tát chánh định vậy. Đại Bồ tát trụ trong định ấy, khoảng một niệm được Nhứt thiết trí, đây gọi là chánh định.

Lúc nói pháp ấy, có một vạn hai ngàn thiên và nơn phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Này Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tịnh thân thông hành?

Thiên nhãn năm thứ đều hay nhìn thấy thập phương thế giới, thấy thập phương thế giới chư Phật, thấy các chúng sanh xuất sanh thối một, thấy tất cả mười phương không có chướng ngại hơn cả Thanh văn, Duyên giác và hàng thiên nơn. Bồ tát có đủ năm sự như vậy thì có thể tỏ rõ thấy tất cả pháp. Đây gọi là Bồ tát tịnh thiên nhãn hành.

Đại Bồ tát được thiên nhĩ thông nghe năm thứ tiếng: Tiếng loài người, tiếng hàng phi nơn, tiếng địa ngục, tiếng thuyết pháp của thập phương chư Phật, tiếng ngữ ngôn của tất cả chúng sanh. Đây gọi là Bồ tát tịnh thiên nhĩ hành.

Thế nào là Bồ tát tịnh tha tâm trí hành?

Tri tha tâm trí cũng có năm thứ: Đầu biết tất cả tâm của tất cả nhơn thiên, biết rõ tâm của tất cả chúng sanh địa ngục ngạ quỷ súc sanh, biết tâm quá khứ, biết tâm vị lai, biết tâm hiện tại. Đây gọi là Bồ tát tịnh tha tâm trí hành. Còn có tha tâm trí biết chúng sanh ấy là chánh định tụ, là tà định tụ, là bất định tụ, biết chúng sanh ấy có tham, có sân hay có si, đã biết rõ rồi tùy chỗ nên đáng mà thuyết pháp, chúng sanh nghe pháp rồi được hoại phiền não. Đây gọi là Bồ tát tịnh tha tâm trí hành.

Thế nào là Bồ tát tịnh túc mạng trí hành?

Bồ tát biết rõ thân ấy từ tham sân si nhơn duyên mà sanh, biết rõ thân ấy từ thí, giới, nhẫn, tấn, định, huệ, từ bi hỷ xả nhơn duyên mà sanh, biết rõ thân ấy cụ túc chẳng cụ túc, biết rõ thân ấy từ vô minh ái và bốn điên đảo sanh, biết rõ thân ấy do thí nhơn duyên nên có đủ tài vật và các quyền thuộc. Các trí như vậy gọi là Bồ tát tịnh túc mạng trí hành.

Thế nào là Bồ tát tịnh thần túc hành?

Thần túc hành ấy cũng có năm thứ: Một là hiển thị hình sắc. Hai là hiểu các thứ ngôn ngữ của chúng sanh mà vì họ thuyết pháp. Ba là khéo biết rõ tâm ý thức v.v... Bốn là hay biết rõ tất cả

pháp. Năm là hay diễn nói tất cả pháp. Đây gọi là Bồ tát tịnh thần túc hành.

Này Bửu Kê! Ngũ thần thông như vậy để vì lậu tận, Bồ tát tu tập ngũ thông mà chẳng tận lậu vì muốn biết rõ tất cả pháp. Tại sao? Vì để điều phục chúng sanh vậy.

Này Bửu Kê! Ví như một thành ngang rộng một do tuần có nhiều cửa ngõ đường hiểm trở tối đen nên rất kinh sợ, người nào vào thành được thì hưởng nhiều an lạc. Có một người có một con trai rất quý trọng mến yêu. Người ấy nghe thành kia nhiều an lạc như vậy liền bỏ con trai lại để đi đến thành. Người ấy phương tiện qua được đường hiểm ác đến cửa thành, một chân vào thành chưa cất chân kia liền nhớ con trai mình tự nghĩ rằng: Ta chỉ có một đứa con, lúc đến thành sao chẳng cùng chung vào. Ai có thể nuôi giữ nó cho nó khỏi khổ. Nghĩ vậy rồi người ấy bỏ thành trở lại chỗ đứa con để dắt nó đi.

Cũng như vậy, đại Bồ tát thương xót chúng sanh như con một, tu tập ngũ thần thông. Đã tu tập rồi sắp được tận lậu mà chẳng thủ chúng. Tại sao? Vì thương chúng sanh nên bỏ lậu tận thông, nhẫn đến đi trong phạm phu địa.

Này Bửu Kê! Thành kia là dụ Đại Bát Niết

bàn. Có nhiều cửa là dụ tám vạn các môn tam muội. Đường hiểm ác là dụ các ma nghiệp. Đến cửa thành là dụ năm thần thông. Một chân bước vào là dụ trí huệ. Một chân chưa bước vào là dụ Bồ tát chưa chứng giải thoát. Nói một con trai là dụ tất cả chúng sanh ngũ đạo. Nhớ lại con trai là dụ tâm đại bi. Trở lại chỗ con trai là dụ điều phục chúng sanh. Có thể được giải thoát mà chẳng chứng tức là phương tiện vậy.

Này Bửu Kế! Đại Bồ tát đại từ đại bi bất khả tư nghị.

Bửu Kế Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Như lời Phật nói đại từ đại bi bất khả tư nghị. Như Thánh giáo thì chẳng những từ bi bất khả tư nghị, mà phương tiện và lực cũng bất khả tư nghị. Đại Bồ tát tỏ rõ tự biết sẽ được Vô thượng Bồ đề mà chẳng chứng đó. Vì chúng sanh nên đại Bồ tát hành nơi sanh tử chẳng bị sanh tử nhiễm ô.

Bạch đức Thế Tôn! Đại Bồ tát có đủ pháp gì mà ở trong sanh tử tâm chẳng nhàm hối?

Đức Phật nói:

Này Bửu Kế! Đại Bồ tát có hai mươi một pháp ở trong sanh tử tâm chẳng hối.

Một là thiện pháp được tu cùng chung với từ hành. Hai là tâm từ được tu cùng chung với đại bi hành. Ba là đại bi được tu cùng chung với điều chúng sanh hành. Bốn là điều phục chúng sanh cùng chung với tinh tấn hành. Năm là tinh tấn được tu cùng chung với thiện tâm chung hành. Sáu là thiện tâm được tu cùng chung với phương tiện chung hành. Bảy là phương tiện được tu cùng với huệ chung hành. Tám là huệ được tu tập cùng với thiền định chung hành. Chín là thiền định được tu tập cùng với thần thông chung hành. Mười là thần thông được tu cùng với trí chung hành. Mười một là trí được tu tập cùng với dục chung hành. Mười hai là dục được tu cùng với niệm chung hành. Mười ba là niệm được tu tập cùng với Bồ đề tâm chung hành. Mười bốn là tâm Bồ đề được tu tập cùng với tứ nhiếp pháp chung hành. Mười lăm là tứ nhiếp được tu tập cùng với cấm giới chung hành. Mười sáu là cấm giới được tu tập cùng với đa văn chung hành. Mười bảy là đa văn được tu tập cùng với như pháp trụ chung hành. Mười tám là như pháp trụ được tu cùng với đà la ni chung hành. Mười chín là đà la ni được tu tập cùng với vô ngại trí chung hành. Hai mươi là vô ngại trí được tu cùng với trang nghiêm công đức chung hành. Hai mươi một là công đức được

tu tập cùng với trí huệ trang nghiêm chung hành. Đây gọi là Bồ tát hai mươi một pháp ở tại sanh tử tâm chẳng nhằm hối.

Bửu Kế Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Thế nào là Bồ tát trang nghiêm tự thân cũng khiến chúng sanh được đại lợi ích?

Đức Phật nói:

Này Bửu Kế! Đại Bồ tát nếu có đủ đa văn thì gọi là tự trang nghiêm, vì chúng sanh diễn nói thì gọi là đại lợi ích.

Còn nữa, đại Bồ tát được đại tổng trì gọi là tự trang nghiêm, vì chúng sanh diễn nói gọi là đại lợi ích.

Còn nữa, đại Bồ tát không có phóng dật gọi là tự trang nghiêm, điều phục chúng sanh gọi là đại lợi ích.

Còn nữa, đại Bồ tát có ba mươi hai tướng là tự trang nghiêm, có đại trí huệ gọi là đại lợi ích.

Còn nữa, đại Bồ tát nhu nhuyễn ngữ là tự trang nghiêm, nói rồi như lời nói mà làm gọi là đại lợi ích.

Còn nữa, đại Bồ tát hay bố thí tất cả là tự trang nghiêm, chẳng cầu quả báo gọi là đại lợi ích.

Đây gọi là đại Bồ tát trang nghiêm tự thân cũng làm cho chúng sanh được đại lợi ích.

Này Bửu Kế! Thuở quá khứ vô lượng a tăng kỳ kiếp, có kiếp tên là Lạc Hỷ, trong kiếp ấy có Phật hiệu Như Thích Chúng Sanh Lạc Niệm Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn. Thế giới của Phật Như Thích Chúng Sanh Lạc Niệm ấy tên là Thiên Quán.

Này Bửu Kế! Tại sao kiếp ấy tên là Lạc Hỷ?

Trong đại kiếp ấy có sáu vạn chư Phật xuất thế. Lúc kiếp sơ ấy, trời Thủ Đà Bà Thiên xưng rằng: “Kiếp này sẽ có sáu vạn đức Phật Như Lai xuất thế”. Chúng sanh nghe rồi thấy đều lạc hỷ, nên kiếp ấy có tên là Lạc Hỷ.

Này Bửu Kế! Thế giới Thiên Quán ấy trang nghiêm vi diệu không có hạn lượng, khoái lạc diệu hảo như cung trời không khác, vì vậy mà thế giới ấy tên là Thiên Quán.

Cõi ấy tất cả đều là chiên đàn làm đất không có đất cát bụi bặm. Hơi thơm cõi ấy xông khắp vô lượng thế giới chư Phật. Khắp mọi nơi trong cõi ấy sản xuất liên hoa, mỗi hoa có đại quang minh chiếu khắp cõi ấy. Chúng sanh cõi ấy đều có thân

thông, chân chẳng đạp đất, không có thai sanh, tất cả đều hóa sanh, tất cả không có nghe danh từ người nữ, cũng không nghe danh từ thọ khổ trong ba đường ác. Tất cả chúng sanh đều dùng thiên hỷ làm thực. Cõi ấy không có danh từ Nhị thừa. Tất cả chúng sanh cõi ấy đều dùng chơn kim anh lạc thiên quan châu báu trang nghiêm thân mình. Dầu không cạo râu tóc mặc y ca sa mà cũng được gọi là người xuất gia. Tại sao? Vì đối với tất cả vật, chúng sanh cõi ấy xả bỏ mà chẳng tham vậy.

Phật Như Lai cõi ấy, hình sắc như Phạm thiên. Phật ấy hiện thân Phạm thiên vì chư Bồ tát nói pháp yếu. Nếu các thế giới khác chư Bồ tát thấy Phật ấy rồi liền thọ đại hoan hỷ.

Này Bửu Kế! Đức Phật ấy lúc muốn tuyên nói chánh pháp giáo hóa thì thẳng đại pháp tòa ở phía trên đại chúng cao bằng bảy cây đa la, thường lược thuyết pháp. Tại sao lược nói? Vì tất cả chúng sanh cõi ấy căn tánh mãnh lợi vậy. Phật ấy nói pháp chỉ một câu mà các chúng sanh hiểu trăm ngàn câu. Đức Phật ấy thường nói bốn tịnh pháp. Đó là ba la mật tịnh, trợ Bồ đề tịnh, thần thông tịnh và điều chúng sanh tịnh.

Lúc ấy có Bồ tát tên là Bửu Tụ bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Thế nào là Bồ tát trang

nghiêm tự thân cũng làm cho chúng sanh được đại lợi ích?”. Đức Như Lai Thiết Chúng Sanh Lạc Niệm Như Lai ấy dạy rằng: “Này Bửu Tụ! Nếu Bồ tát có đủ vô ngại trí thì gọi là trang nghiêm, hay làm trí minh thì gọi là đại lợi ích”. Lúc Phật ấy nói như vậy rồi có sáu ngàn Bồ tát được Vô sanh nhẫn.

Bửu Tụ Bồ tát lại bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Thế nào là Bồ tát trang nghiêm Bồ đề thọ?”. Đức Phật ấy nói: “Này Bửu Tụ! Nếu Bồ tát có thể tu bất phóng dật, đây gọi là trang nghiêm Bồ đề thọ. Bất phóng dật ấy là như pháp trụ. Như pháp trụ là như thuyết mà trụ.

Còn nữa, bất phóng dật ấy gọi là vô lượng trang nghiêm, vô lượng bồ thí, vô lượng trì giới, vô lượng nhẫn nhục, vô lượng tinh tấn, vô lượng thiên định, vô lượng trí huệ, vô lượng Phật pháp, vô lượng điều phục, vô lượng công đức trí huệ trang nghiêm, cúng dường vô lượng chư Phật Thế Tôn vì đủ trí huệ vậy, vô lượng đa văn vì tăng trí huệ vậy, vô lượng xa ma tha, tỳ bà xá na. Thành tựu các pháp như vậy gọi là trang nghiêm Bồ đề thọ, cũng hay mau được Vô thượng Bồ đề.

Này Bửu Tụ! Tất cả pháp tá trợ Bồ đề do bất phóng dật mà làm căn bản, đủ đại trang nghiêm tất

cả trí huệ, chẳng mất tất cả thiện pháp, xa lìa tất cả phiền não, nhiếp thủ tất cả các pháp, nơi tất cả pháp không có chướng ngại, điều phục các căn, thủ hộ các thiện pháp không cho thối thất, biết thời phi thời, đầy đủ thập lực tứ vô úy, Phật bất cộng pháp, đánh pháp. Đây gọi là bất phóng dật”.

Lúc Phật ấy nói pháp rồi, có vạn hai ngàn Bồ tát được Vô sanh nhẫn. Bửu Tụ Bồ tát thuở xa xưa ấy, nay chính là thân ông, Bồ tát Bửu Kế vậy. Nay Bửu Kế! Nay ông nên biết đủ bất phóng dật đại Bồ tát liền có thể trang nghiêm Bồ đề thọ.

Nay Bửu Kế! Thế nào là Bồ tát tịnh điều phục?

Chúng sanh hành vô lượng vô biên bất khả tư nghị, điều phục cũng vô lượng vô biên bất khả tư nghị, Bồ tát hành cũng vô lượng vô biên bất khả tư nghị. Đại Bồ tát nhứt tâm chí tâm điều phục chúng sanh.

Nay Bửu Kế! Có các chúng sanh nghe nói huệ thí thì có thể điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe nói trì giới mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe nói thí và giới mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh do nhuyển ngữ mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh do sân ngữ mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh đủ hai thứ ngữ mà

được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe nói thân nghiệp mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe nói xả thân mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh dùng thẳng điều phục. Hoặc có chúng sanh dùng cương điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe lời quở trách được điều phục. Hoặc có chúng sanh lúc bố thí điều phục. Hoặc có chúng sanh lúc bị cướp điều phục. Hoặc có chúng sanh thấy diệu sắc được điều phục. Thanh, hương, vị, xúc cũng như vậy.

Hoặc có chúng sanh thường gần gũi điều phục. Hoặc có chúng sanh ở xa thì được điều phục. Hoặc có chúng sanh thấy Phật được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe pháp được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe pháp vô thường mà được điều phục. Khổ, Không, vô ngã cũng như vậy. Hoặc có chúng sanh nghe tiếng bố thí được điều phục. Tiếng giới, tiếng nhẫn, tiếng cần, tiếng định, tiếng huệ cũng như vậy.

Hoặc có chúng sanh nghe nói tất cả hữu vi vô thường mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe tán thán như thiên mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe Thanh văn thừa mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe Bích chi Phật thừa mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe Phật thừa mà được điều phục. Hoặc

dùng tứ nhiếp mà được điều phục. Hoặc dùng tam, nhị hoặc dùng một nhiếp mà được điều phục. Hoặc chẳng dùng tứ nhiếp mà được điều phục. Hoặc do nội thí, hoặc do ngoại thí, hoặc do nội ngoại thí mà được điều phục. Hoặc có chúng sanh nghe nói sự khổ địa ngục, hoặc khổ ngã quý, súc sanh hoặc sự khổ loài người, loài trời mà được điều phục. Hoặc nghe thuần lạc, hoặc nghe thuần khổ mà được điều phục. Hoặc nghe cả khổ lạc mà được điều phục. Hoặc thấy hình tượng Tỳ kheo, hoặc Tỳ kheo ni, Ưu bà tắc, Ưu bà di hình tượng mà được điều phục. Hoặc do làm các thứ kỹ nhạc mà được điều phục.

Này Bửu Kế! Bồ tát có thể biết những pháp điều phục chúng sanh hành như vậy. Đây gọi là Bồ tát có thể hành lục ba la mật, đầy đủ pháp tá trợ Bồ đề, đầy đủ thần thông điều phục chúng sanh.

Này Bửu Kế! Nếu Bồ tát có đủ bốn pháp thì hay điều phục chúng sanh. Đó là tâm chẳng nhằm hối, chẳng tham những sự vui, biết thời phi thời và biết rõ các tâm.

Còn có bốn pháp là chánh ngữ, ái ngữ, tịnh ngữ và như pháp ngữ. Còn có bốn pháp là với các chúng sanh tâm không chướng ngại, tâm bi, tâm lợi ích và từ điều các căn. Còn có bốn pháp

là thanh tịnh tự tâm, thương mến tâm người, siêng làm tinh tấn và xa lìa thọ lạc. Vì vậy nên đại Bồ tát điều phục hành vô lượng vô biên bất khả tư nghị.

Này Bửu Kế! Thuở quá khứ vô lượng a tăng kỳ kiếp, có kiếp tên là Ái, Phật hiệu Quảng Quang Minh Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn. Thế giới Phật ấy tên là Tịch Tĩnh. Đức Phật ấy có đại chúng Thanh văn chín vạn sáu ngàn ức người. Tám vạn bốn ngàn chư Bồ tát đại chúng. Nhơn dân cõi ấy thọ mười bảy vạn hai ngàn tuổi.

Lúc ấy có một đại vương tử tên là Tài Công Đức, dòng Bà la môn, diện mạo đoan chánh mọi người thích thấy. Năm mười sáu tuổi, Vương tử ấy tự thị đoan chánh nên sanh kiêu mạn ban sơ chẳng chịu hướng Phật cung kính lễ bái. Đức Quảng Quang Minh Như Lai nghĩ rằng: Vương tử ấy nay sắp thối Vô thượng Bồ đề, thiện căn chẳng thành thực. Nếu có được thiện hữu thì Vương tử ấy đến chỗ Phật nghe pháp thọ trì.

Đức Như Lai ấy liền ở trong đại chúng tám vạn bốn ngàn Bồ tát hành trụ mà bảo rằng:

“Trong đại chúng Bồ tát có ai hay điều phục con trai Bà la môn ấy, ai có thể trong tám vạn bốn ngàn năm thường qua lại nhà Vương tử ấy, hoặc bị các sự khổ như mắng đánh mà tâm chẳng hối”. Trong số tám vạn bốn ngàn Bồ tát ấy không có một người nào lấy thể. Đức Phật ấy xưng lần thứ hai, xưng lần thứ ba cũng như vậy.

Khi lời Phật xưng gọi lần thứ ba xong, có một Bồ tát hiệu là Tịnh Tinh Tấn từ chỗ ngồi dậy trích y vai hữu gói hữu chắm đất chấp tay bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi có thể đến nhà Vương tử ấy cam tâm chịu khổ”. Lúc nói lời ấy, cả Tam thiên Đại thiên thế giới đại chấn động. Tất cả nhơn thiên đồng thanh xưng rằng: “Lành thay lành thay, thừa Đại sĩ!”.

Lúc ấy Bồ tát Tịnh Tinh Tấn liền qua đứng nơi cổng nhà Vương tử Tài Công Đức. Vương tử thấy, dùng lời ác mắng nhiếc, dùng đất ném lăm mặt, dùng dao gậy ngói đá chém đập thân thể, mà Bồ tát không giận cũng không bỏ đi tâm chẳng mỗi nhàm. Trải qua một ngàn năm bị khổ như vậy. Quá hai vạn năm mới được đến cổng thứ hai, quá tám vạn bốn ngàn năm còn thiếu bảy ngày mới đến đứng được dưới cổng thứ bảy.

Lúc bấy giờ Vương tử Tài Công Đức thấy Bồ

tát mới hỏi rằng: “Này Đạo sĩ! Nay ông đến đây cầu sự gì?”. Nói xong, Vương tử đối với Bồ tát liền sanh tâm bất tư nghị: Tại sao người này trải qua bao thời gian chịu nhiều sự khổ mà lòng không mỏi nhàm? Vương tử lần thứ hai lần thứ ba cũng hỏi rằng: “Này Đạo Sĩ! Nay ông đến đây cầu sự gì?”. Tịnh Tinh Tấn Bồ tát biết Vương tử tâm đã điều phục liền nói kệ rằng:

Tất cả tài vật của thế gian
 Vàng bạc lưu ly và pha lê
 Và bốn cúng dường ta chẳng cần
 Chỉ vì pháp mà ta đến đây.
 Đời này có Phật Quảng Quang Minh
 Vì chúng sanh nói pháp vô thượng
 Chúng sanh nghe rồi lìa phiền não
 Cũng thọ vô lượng cam lộ vị.
 Chư Phật xuất hiện nơi thế gian
 Còn khó hơn hoa linh thoại kia
 Nay thế gian xuất hiện Như Lai
 Ngài còn phóng dật chìm biển dục.
 Các chúng sanh thường đi trong tối
 Đấng Vô Thượng Giác ban đuốc huệ
 Tự thị tài sắc sanh kiêu mạn
 Mà chẳng chịu đến chỗ Thế Tôn.

Tất cả tài bửu và mạng sống
 Phật nói hai thứ đều vô thường
 Chúng sanh nếu nghe cam lộ này
 Chẳng đến chỗ Phật là phóng dật.
 Thuở xa xưa Ngài hành Bồ đề
 Mời chúng sanh hứa ban pháp vị
 Nay Ngài còn thuộc các phiền não
 Điều phục sao được các phóng dật.
 Nay ta cầu Ngài đồng đến Phật
 Phá hoại kiêu mạn lìa phiền não
 Siêng tu tinh tấn xả quốc sự
 Khiến Ngài lúc chết lòng chẳng hối.

Vương tử nghe lời kệ rồi xa lìa lòng kiêu mạn, liền sanh tín tâm tán thán Tịnh Tinh Tấn Bồ tát và sám hối sự làm khổ hại cho Bồ tát từ trước rồi thưa rằng: “Thưa Đại sĩ! Nay tôi bỏ lìa quốc sự và ngũ dục lạc thượng diệu, phá hoại kiêu mạn đến chỗ đức Phật để nghe pháp cam lộ điều phục chúng sanh”.

Vương tử Tài Công Đức cùng tám vạn bốn ngàn quyến thuộc mang hương hoa vi diệu theo Bồ tát Tịnh Tinh Tấn đến chỗ Phật. Đến rồi dâng hương hoa cúng dường phá kiêu mạn chí tâm nghe pháp. Vương tử lòng hoan hỷ kính lễ chân

Phật quỳ dài chấp tay hướng lên Phật bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi quy y Tịnh Tinh Tấn Bồ tát là người chịu khổ nhục hàng vạn năm lòng chẳng sân hận chẳng nhằm hỏi để điều phục tôi. Dầu tôi có cúng dường bao nhiêu cũng không báo đáp được ơn nặng ấy. Nay tôi ở trước Phật chí tâm sám hối. Tôi trước tu hành Bồ đề đạo, dùng tâm từ bi điều phục chúng sanh, tôi chẳng còn sanh lòng phóng dật nữa nhân đến được đạo Bồ đề”. Vương tử Tài Công Đức liền bỏ vương vị, ở trong Phật pháp xuất gia nghe học chánh pháp, như pháp mà trụ được Vô sanh nhẫn.

Này Bửu Kế ! Ông có biết Thuở ấy Tịnh Tinh Tấn là ai chẳng? Nay chính là thân Ta, Thích Ca Mâu Ni Phật. Còn Vương tử Tài Công Đức ấy, nay là Di Lặc Bồ tát vậy.

Này Bửu Kế! Vì vậy nên đại Bồ tát điều phục chúng sanh vô lượng vô biên bất khả tư nghị. Nếu Bồ tát có thể điều phục chúng sanh, đây chơn thật là nghiệp hành được tu của Bồ tát.

Này Bửu Kế ! Bồ tát có bốn thứ nghiệp: Một là Bồ tát nghiệp tịnh Phật quốc độ. Hai là Bồ tát nghiệp tịnh thân. Ba là Bồ tát nghiệp tịnh khẩu. Bốn là Bồ tát nghiệp cầu tất cả Phật pháp. Còn có bốn nghiệp đó là: tri tâm, tri căn, tri bệnh và tri trị.

Bửu Kế Bồ tát nghe pháp ấy rồi, liền lấy châu chơn bửu trên búi tóc mình, châu ấy giá trị vô lượng, nó từ vô lượng Bồ tát nghiệp xuất sanh, dâng lên cúng dường Như Lai và phát thệ nguyện rằng: “Nay tôi đem đánh châu này cúng Phật, nguyện công đức cúng đánh châu này làm nhơn đầu cho chúng sanh, do nhơn duyên này được vô thượng trí”.

Đức Thế Tôn liền mỉm cười, từ miệng Phật phóng ra đại quang minh nhiều màu sắc làm luốt mắt tất cả ánh sáng khác. Tật Biện Bồ tát liền đứng dậy chấp tay bạch Phật: “Bạch đức Thế Tôn! Nhơn duyên gì mà Thế Tôn mỉm cười?”.

Đức Phật nói:

Này Tật Biện! Ông có thấy Bửu Kế dâng Ta đánh châu đó chăng?

Tật Biện Bồ tát nói: “Có thấy, bạch đức Thế Tôn!”.

Đức Phật nói:

Này Tật Biện! Bửu Kế Bồ tát đã ở chỗ vô lượng vô biên chư Phật phát tâm Vô thượng Bồ đề, trì giới tinh tấn cầu Bồ đề đạo, cúng dường vô lượng hằng hà sa số chư Phật Thế Tôn, cũng đã điều phục vô lượng hằng hà sa số chúng sanh. Bửu Kế Bồ tát ở đời vị lai quá mười a tăng kỳ

kiếp sẽ được Vô thượng Bồ đề hiệu là Bửu Xuất Như Lai, thế giới tên là Tịnh Quang, kiếp ấy tên là Vô Cấu.

Thế giới của Phật Bửu Xuất ấy làm bằng thất bửu, quang minh chiếu khắp mười phương thế giới, tất cả nhơn dân không có đói khát, đều là thanh tịnh Bồ tát, tai họ không hề nghe danh từ Nhị thừa, thường nghe pháp thuận nhưt Đại thừa, vì vậy mà Phật ấy có hiệu là Bửu Xuất. Tất cả Bồ tát cõi Tịnh Quang ấy có đủ thần thông. Thế giới ấy không có vua chúa, chỉ có Phật Pháp Vương. Tất cả chúng sanh đều hóa sanh, cũng không có danh từ nam nữ và ba ác đạo. Không có chúng sanh nào mà thân thể chẳng đầy đủ các căn, cũng không có chúng sanh biên địa, thọ mạng của họ là bốn vạn trung kiếp.

Đức Phật Bửu Xuất ấy không diễn nói sự gì khác ngoại trừ lục ba la mật. Chư Bồ tát cõi Tịnh Quang ấy có đủ từ bi lợi căn trí huệ, nghe Phật nói một câu liền tỏ hiểu ngàn câu. Đức Phật Bửu Xuất ấy thường vì tất cả Bồ tát nói đà la ni Kim cang cú. Sao gọi là đà la ni Kim cang cú? Đà la ni Kim cang cú ấy tức là nhưt cú. Một cú như vậy liền nhiếp hết tất cả pháp cú, vô tận pháp cú. Sao gọi là vô tận pháp cú? Vì tất cả chư Phật đều

chẳng thể tận được, nên gọi là vô tận pháp cú. Hành vô tận pháp cú thì nhiếp tất cả tự. Tất cả tự ấy nhiếp hết tất cả pháp cú. Nhứt thời chẳng được nói nhị tự nhứt tự, cũng lại chẳng hiệp nhị tự, vì vậy nên gọi là nhứt cú, gọi là tác cú, gọi là tự cú. Nếu chẳng phân biệt tự cú, pháp cú, tác cú, thì gọi là đà la ni Kim cang cú.

Này Tật Biện! Đà la ni Kim cang cú như vậy, Phật Bửu Xuất ấy thường vì chư Bồ tát diễn nói. Này Tật Biện! Hoặc một kiếp hoặc giảm một kiếp Ta nói công đức của Phật Bửu Xuất ấy cũng chẳng thể hết được.

Bửu Kế Bồ tát nghe đức Phật thọ ký cho mình rồi tâm đại hoan hỷ nói kệ tán thán:

Tất cả tri kiến tất cả sự
 Được đến bờ kia tất cả pháp
 Xa lìa tất cả các phiền não
 Vì vậy gọi Phật đáng Vô Thượng.
 Tôi đã cúng dường vô lượng Phật
 Như Lai đều biết rõ tất cả
 Như Lai chứng được vô thượng trí
 Nên biết tam thế không chướng ngại.
 Như Lai nay thọ ký cho tôi
 Khiến tôi xa lìa lòng nghi ngại

Tôi cũng sẽ được chơn thật đạo
 Như nay Thích Ca Mâu Ni Phật.
 Tất cả đại địa đều khiến tan
 Hư không nhứt nguyệt khiến rớt đất
 Lời nói của Phật không có hai
 Nên tôi quyết định được Bồ đề.
 Chánh ngữ, thật ngữ, vi diệu ngữ
 Thọ ký tôi Vô thượng Bồ đề
 Nếu tôi chơn thật được Bồ đề
 Sẽ khéo điều phục vô lượng chúng.
 Cõi nước tịnh diệu tôi sẽ được
 Và cùng đại chúng Phật đã ghi
 Nay tôi nghe pháp vô thượng này
 Phá nghi thẳng đến Bồ đề đạo.
 Nay tôi tinh tấn tu Bồ đề
 Điều phục chúng sanh lòng chẳng hối
 Nay Phật nói tín lực của tôi
 Vô thượng trí huệ và Phật lực.

Lúc Phật thọ ký, có một vạn hai ngàn chúng
 sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề đều nói rằng:
 “Nguyện tôi đều sẽ được sanh thế giới ấy”. Đức
 Thế Tôn bảo Tôn giả A Nan rằng:

Này A Nan! Ông nên thọ trì chánh pháp như

vậy, đọc tụng rộng nói để đại lợi ích cho chư thiên thế nhơn.

Này A Nan! Nếu có chúng sanh tín thọ kinh này, người ấy quyết định sẽ được Ta thọ ký.

Này A Nan! Nếu đem thất bửu đầy trong Tam thiên Đại thiên thế giới cấp thí chúng sanh mỗi một ngàn năm chẳng bằng người thọ trì đọc tụng thơ tả kinh điển này.

Tôn giả A Nan bạch Phật rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Kinh này tên là gì và phụng trì như thế nào?”.

Đức Phật nói:

Này A Nan! Kinh này tên là **Phương Đẳng Đại Tập Đại Đà La Ni Đại Thiện Hành Bồ Tát Nhập Xứ**.

Nghe Phật nói kinh này rồi, Tôn giả A Nan và chư thiên hàng thế nhơn đều rất hoan hỷ tín thọ phụng hành.

*

KINH ĐẠI BỬU TÍCH

Hán dịch: Tam Tạng Đàm Vô Sám

Việt dịch: HT. Thích Trí Tịnh

PHÁP HỘI NHỰT MẬT BỒ TÁT THỨ SÁU MƯƠI

* Như vậy tôi nghe đức Phật Thích Ca Mâu Ni Thế Tôn vẫn ở Đại Bửu Phờng Đình giữa hai cõi Dục và Sắc, cùng vô lượng đại Bồ tát câu hội. Đức Thế Tôn vì đại chúng nói pháp Hư Không Mịch xuất tức nhập tức cam lộ môn rồi yên lặng mà trụ. Tất cả đại chúng cũng đều ngồi yên lặng suy nghĩ rằng: Ngày nay đức Như Lai biết rất rõ tâm tôi, cầu muốn chánh pháp không nhàm, ắt sẽ

---

* Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh - 日密分中 - phần thứ 13, quyển thứ 31.

tuôn mưa pháp cam lộ. Suy nghĩ vậy rồi, đại chúng đều chấp tay cung kính chăm nhìn Như Lai dường như người bệnh nặng ưa nhìn lương y, như người ở trong chỗ tối ưa nhìn ánh sáng, như người chìm trong nước ưa muốn đến bờ, như người bị nạn khổ ưa được chỗ nương cậy.

Trong chúng ấy có một Bồ tát tên là Liên Hoa Quang Công Đức Đại Phạm. Bồ tát này đã ở nơi vô lượng vô biên chư Phật vun trồng các công đức, thiện căn tăng trưởng, với Vô thượng Bồ đề tâm không thoái chuyển, thành tựu đầy đủ pháp duyên đại từ, từ chỗ ngồi đứng dậy chấp tay cung kính quỳ dài bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Chỗ tâm sở duyên của tất cả chúng sanh không có biên tế nhanh chóng vô hình. Tánh nó bỗng lai thanh tịnh ở trong các cõi không có gì chướng ngại được. Vì muốn thông đạt biết rõ chơn thật nên siêng năng tu tập tứ vô lượng tâm, như tu tập nên được tận trí.

Bạch đức Thế Tôn! Nếu như tam giới tánh bỗng tịnh có chi tu tập tận trí như vậy? Duy nguyện đức Thế Tôn vì chư Bồ tát mà tuyên dương nói rộng để người thoái chuyển được bất thoái, để xô dẹp vô lượng phiền não giới, để dứt phá vô biên khối khổ não. Duy nguyện Như Lai

thương xót diễn nói pháp chưa từng được nghe. Chúng sanh nghe pháp chưa từng nghe rồi qua khỏi biển sanh tử xô gãy cây ái. Tại sao? Vì trong tất cả phiền não thì ái là căn bản vậy. Duy nguyện Như Lai thương xót phân biệt diễn nói tội lỗi của ái. Như Lai có thể tịnh chúng sanh sáu căn. Nguyện đức Như Lai diễn nói pháp tụ thanh tịnh.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, này Liên Hoa Quang! Nếu người có thể hành lục ba la mật thì có thể tự biết chỗ sở hành của tâm, người ấy trọn chẳng tướng niệm Thanh văn thừa. Dầu còn tu hành vô lượng các hành chưa được cứu cánh nhưng cũng chẳng kinh sợ thối lui sa vào hàng Thanh văn, hàng Bích chi Phật.

Nếu có Bồ tát chẳng thể tu tập tứ vô lượng tâm, Bồ tát như vậy nơi đạo Bồ đề là có thối thất, đây gọi là chẳng thể thanh tịnh sáu căn, đây gọi là nơi pháp có tham có xan, như vậy gọi là hành nơi tha hành, mà chẳng hành nơi tự hành, đây gọi là chẳng thành tựu được thất Thánh tài, chẳng thể độ thoát tất cả chúng sanh nơi biển sanh tử. Vì vậy nên Phật gọi hành giả như vậy là Thanh văn hành, là Bích chi Phật hành. Lúc ban sơ Phật diễn nói tứ Thánh đế hành, sau đó tiếp nối dạy chư Bồ tát hành.

Lúc ấy đại chúng đều nghĩ rằng: Đây là Như Lai sắp sửa muốn nói Thanh văn thừa mà chẳng nói Đại thừa chẳng? Phải chẳng đức Như Lai chẳng thích chúng Bồ tát như vậy chẳng? Như Lai chẳng muốn đoạn dứt chúng tánh Tam Bảo chẳng? Tại sao đức Như Lai chẳng nói diệu pháp Đại thừa để hàng chur thiên thế như được tín tâm. Để người chưa phát tâm Bồ đề thì phát tâm, người đã phát tâm Bồ đề thì được tăng trưởng. Để các chúng sanh được tín tâm vậy. Đức Như Lai nếu nói pháp Đại thừa thì vô lượng chúng sanh sẽ được phát khởi tâm Bồ đề, do được tu hành pháp Đại thừa bất cộng nên thành tựu đầy đủ pháp đà la ni.

Biết rõ tâm niệm của đại chúng, đức Phật nói:

Này chur thiên nam tử! Thanh văn thừa ấy tức là Đại thừa, Đại thừa ấy tức là Thanh văn thừa, hai thừa như vậy không có sai khác.

Bấy giờ trong đại chúng chur Bồ tát ở bực Thập trụ bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi đã được Vô sanh pháp nhẫn. Chúng tôi đã có thể hành mười tám pháp hành bất cộng của Như Lai. Chúng tôi đã hiểu rõ Thanh văn thừa và Đại thừa. Trong đại chúng này còn vô lượng chúng sanh chẳng thể hiểu được Tiểu thừa và Đại thừa.

Đức Phật bảo chư Bồ tát ấy:

Này các thiện nam tử! Các ông nên tu bất thối thiên định.

Chư Bồ tát ấy liền tu nhập bất thối thiên định. Lúc nhập rồi, hoặc có Bồ tát thân phóng quang minh như một ngọn đèn một ngọn đuốc, hoặc có thân phóng quang minh như thân Đế Thích, Phạm Vương, hoặc như quang minh như nguyệt, hoặc quang minh như ba mặt nhật hoặc như bốn mặt nhật, hoặc như tám mặt nhật, như ngàn mặt nhật, như ánh sáng cả ức mặt nhật. Ánh sáng nơi thân chư Bồ tát ấy phóng ra chiếu khắp Tam thiên Đại thiên thế giới. Quang minh ấy có thể làm cho vô lượng chúng sanh thân tâm tịch tĩnh. Kẻ trong ba ác đạo được rời lìa khổ não. Kẻ tà kiến xa lìa ác kiến. Lìa hẳn tham dục, sân hận, ngu si bố úy, các nạn khổ đói khát. Chúng sanh cõi này đồng cúng dường Phật, Pháp, Tăng, tăng trưởng pháp lành.

Lúc bấy giờ thế giới Ta Bà này cùng mười phương vô lượng hằng hà sa số thế giới, hoặc Không hay bất Không, hoặc tịnh hay bất tịnh, quang minh ấy đều chiếu khắp. Chư Bồ tát trong thập phương thế giới, những người có thể tu hành Thánh hạnh Bồ đề đạo trong khoảng một niệm đều đến tụ tập trong Đại Bửu Phường Đỉnh. Đến rồi đầu mặt lễ Phật ngồi qua một phía.

Đức Phật bảo chúng Thanh văn rằng:

Này chư Tỳ kheo! Các ông có thấy thiện thần túc như vậy chăng? Thần túc như vậy hay phá hoại tất cả ác ma cảnh giới và các hữu xứ, hay hộ pháp giới, hay hành tất cả chư Phật cảnh giới, hay phân biệt cảnh giới Thanh văn và Bích chi Phật, hơn hẳn tất cả các thần thông.

Này chư Tỳ kheo! Tất cả Bồ tát sở dĩ thị hiện đại thần thông là để tăng trưởng các thiện căn cho chúng sanh, để chẳng đoạn tuyệt chủng tánh Tam Bảo, để kẻ chưa tin thì được tín tâm, kẻ đã tin thì được tăng trưởng, để cho chúng sanh được thọ an lạc, để trưởng dưỡng pháp Đại thừa, để thân được thường, lạc, ngã, tịnh. Vì các nhơn duyên như vậy nên Bồ tát vì chúng sanh mà thị hiện thần thông như vậy.

Này chư Tỳ kheo! Tùy chỗ nào mà chư Bồ tát như vậy đi đến thì trong ấy Phật pháp liền được tăng trưởng, hoặc hiện tại hay vị lai, Phật pháp còn ở lâu chẳng diệt mất. Nơi đó các chúng sanh xây dựng tháp miếu, cúng dường chúng Tăng, cầu thân vô tận, thân không khổ não. Các sự cúng dường ấy là tạo sanh thân và pháp thân. Sanh thân cúng dường là tháp tượng. Pháp thân cúng dường là thơ tả đọc tụng mười hai bộ kinh. Cúng dường

như vậy hơn đem thất bửu, hương hoa, kỹ nhạc, phan lọng, anh lạc cúng dường.

Này chư Tỳ kheo! Lúc ấy tâm Ta cũng nhận thọ đó. Do cúng dường như vậy, các chúng sanh ấy sẽ được đầy đủ quả báo tam thừa tâm chẳng thối chuyển. Nếu có chúng sanh vì Ta mà tạo nhà cửa, chỗ kinh hành, Ta liền thọ dụng, hoặc là rừng cây, vườn hoa, giảng đường, tinh xá dâng cúng dường Ta. Các hàng đệ tử có những âm thực, ngọa cụ, thuốc men, phòng nhà Ta cũng thọ dụng. Nếu các Pháp sư thăng tòa cao thuyết pháp, lúc ấy Ta cũng chí tâm lắng nghe. Nếu cúng thí cho Pháp sư ấy những y phục, âm thực, ngọa cụ, thuốc men, phòng nhà, vườn rừng, xe cộ, ruộng nương, nô tỳ, Ta cũng thọ đó. Đây gọi là pháp cúng dường.

Người này như vậy có thể tịnh thân tâm, trang nghiêm thân tâm, cũng có thể trang nghiêm Vô thượng Bồ đề, có thể được an lạc vi diệu, hay bố thí tất cả vật, cho tất cả người, trong tất cả thời gian, có thể thọ tất cả quả báo, thọ tất cả người, thọ tất cả thời. Đây gọi là thành tựu phước bố thí. Người này trọn chẳng đến ba ác đạo được pháp chẳng đọa lạc, như ý sở cầu, chẳng thối chuyển tam thừa. Người này thường được có đủ hai thứ, đó là của cải và chánh pháp. Vì vậy nên những

vật mong cầu đều tùy ý liền được. Thường được thập phương chư Phật hộ niệm. Hay phá tất cả cảnh giới ma.

Nếu có người kính tin đem vật sở hữu của mình phụng dâng cho Pháp sư, nếu người phá giới mà thọ vật phụng dâng ấy, nhận đến một lá một bông một trái, người ngu si này do có phá giới thọ cúng dường ấy nên mắc quả báo bất thiện, hiện tại liền bị bốn quả ác lớn, đó là tiếng ác đồn xa, thầy bạn thân thiện đều xa lìa, mắc phải bệnh nặng khổ ác mà chết, đó là lúc sắp chết ăn uống không vô thấy cảnh ác dữ miệng không nói được nằm ỉa đái dơ dáy và sau khi chết sáu vật sở hữu cùng những của cải khác chẳng đến trong Tăng hoặc bị lửa cháy hoặc trộm cướp lấy. Đời sau còn bị bốn ác báo, đó là địa ngục, ngựa quý, súc sanh và nếu được làm người thì thân không có tay chân. Lúc thọ thân quý thì trong vô lượng năm chẳng thấy nước uống cũng chẳng nghe danh từ nước uống. Lúc thọ thân súc sanh thì thường ăn bùn đất, nếu trở lại làm người thì ở xứ không có Tam Bảo. Đời ngũ trược đui mù không mắt sáng, thường bị bệnh nặng ăn món hôi dơ. Bỏ thân người lại đọa vào địa ngục. Tại sao phải ác báo lớn như vậy? Vì kẻ phá giới mà thọ vật đáng là của Pháp sư. Ác Tỳ kheo này có thể

hoại diệt có thể làm đứt Tam Bảo nên phải bị ác báo như vậy.

Trong chúng có một Đại đức Tỳ kheo tên là Già Gia Ca Diếp bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Thân người như vậy đáng gọi là người chăng? Nay tôi suy nghĩ thì chăng phải là người vậy. Tại sao? Vì người ấy lòng rất vì lợi dưỡng mà thọ cầm giới nên chăng phải là người vậy.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, này Ca Diếp! Thà thọ các thân địa ngục v.v... trọn chăng thọ lấy các vật như vậy.

Này Ca Diếp! Thân người khó được nay đã được, Phật pháp khó gặp nay đã gặp, cầm giới khó thọ nay đã thọ, như vậy mà chăng xu hướng Thánh hạnh Phạm hạnh, đây gọi là hư mất sự đại lợi ích. Ác Tỳ kheo ấy vì tâm tham ăn, tham tài lợi mà thọ cầm giới, chớ chăng phải tâm vì chánh pháp. Người ngu si ấy cậy sức đa văn và thế lực quốc vương hay đại thần mà muốn thọ các vật tịnh thí ấy bèn sẽ bị ác quả lớn.

Vua Tần Bà Sa La bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Người xuất gia thọ vật

như vậy mắc quả như vậy. Còn người tại gia thọ tội ấy như thế nào?

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nay vua chẳng nên hỏi sự như vậy.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi tu Thánh hạnh trọn chẳng thọ lấy các vật như vậy. Tôi vì các vua ác đời vị lai mà hỏi sự ấy.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nếu Phật tuyên nói ác nghiệp quả của các ác vương đời vị lai, nếu có kẻ chẳng tin lời Phật sẽ bị ác quả báo lớn. Vì vậy nên Phật thôi không nói đến.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Duy nguyện Như Lai vì đời vị lai các Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà, người có lòng kính tin phụng trì Phật pháp thủ hộ Pháp sư và tài vật mà phân riêng nói đủ cả cho.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, này Đại vương! Nếu các ác vương đời vị lai mà xâm đoạt các vật của Pháp sư như vậy, nên biết ác vương ấy hiện đời mắc hai mươi điều ác:

Một là chư thiên chẳng vệ hộ. Hai là tiếng ác đồn xa. Ba là thân hữu xa lìa. Bốn là oán địch tăng trưởng. Năm là tài vật tổn hao. Sáu là tâm nhiều tán loạn. Bảy là thân chẳng đầy đủ. Tám là ngủ chẳng yên. Chín là thường lo đói kém. Mười là món uống ăn biến thành chất độc. Mười một là nhờn dân chẳng ái kính. Mười hai là lân quốc hằng xâm lăng. Mười ba là quyền thuộc chẳng chịu nghe lời. Mười bốn là quốc sự bí mật bị mưu thần hiển lộ. Mười lăm là tài vật bị nước lửa xâm đoạt. Mười sáu là thường có bệnh nặng. Mười bảy là thuốc men không hiệu nghiệm. Mười tám là chẳng chữa lành được. Mười chín là uống nước không xuống. Hai mươi là thường nhớ tưởng bất tịnh. Xả thân rồi liền lại sẽ sanh vô gián ngục chịu khổ một kiếp. Quá một kiếp rồi thọ thân ngạ quỷ ở đồng hoang vắng, chẳng nghe tên nước uống, món ăn, thân thể tàn tật không đủ các căn thọ khổ não nhiều trong vô lượng kiếp. Thọ quả ngạ quỷ rồi sẽ sanh làm thân thú lớn trong đại hải, thân lớn nhiều do tuàn như khối thịt lớn, thường bị các chúng sanh nút cắn rất là đau khổ. Nếu được thân người thì sanh nhằm đời ngũ trược ác không có Phật xuất thế, tàn tật không đủ tai mắt. Các ác vương vị lai bị những ác báo lớn như vậy.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi thà thọ thân địa ngục chớ trọn chẳng thọ thân ác vương như vậy.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nay Phật đem các tài vật ấy của Pháp sư giao phó cho các vua, những quốc vương có tín tâm. Tại sao? Vì Pháp sư là tạng pháp thân của Như Lai vậy.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu có hàng Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà có thể hộ trì pháp tài như vậy, người này sẽ được những công đức gì?

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Người như vậy hơn tất cả hàng Thanh văn, Duyên giác.

Này Đại vương! Ví như có kẻ có khả năng giết tất cả thập phương chúng sanh, đoạt cả mắt, chặt cả tay chân. Này Đại vương! Kẻ ấy mắc tội báo nhiều ít?

Vua Tần Bà Sa La yên lặng không đáp.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Có sao không đáp?

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Kẻ ấy mắc nghiệp quả ác

chẳng thể cân lường chẳng thể tính đếm. Bạch đức Thế Tôn! Nếu gây ác hại như vậy cho một người tội còn khó kể được huống là với tất cả người.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Phật tại thế hoặc sau khi diệt độ, nếu có ác vương Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà mà xâm đoạt những vật như vậy của Pháp sư, mắc tội báo chia làm trăm phần, kẻ ác trên tội báo chẳng bằng một phần trăm ấy.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Đúng chánh pháp mà trị nước, vua như vậy khó có được. Nếu chẳng phóng dật thì có thể hộ pháp, nếu phóng dật thì chẳng thể hộ. Bạch đức Thế Tôn! Người hay hộ chánh pháp được công đức gì?

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Ví như có người hay ban cho tất cả chúng sanh như trên sự sống còn và mắt sáng cùng tay chân, người này được phước chừng có nhiều chăng?

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Có thể ban cho một người sự sống, mắt sáng và tay chân, phước còn nhiều huống là ban cho tất cả ngàn ấy người.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nếu người hộ pháp được công đức chia làm trăm phần, người ban thí trên được phước chẳng bằng một phần trăm ấy.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu có kẻ thọ lấy tài vật của một Pháp sư thì có mắc tội chăng? Nếu người ủng hộ một Pháp sư lại có được phước chăng?

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nếu có kẻ thọ lấy tài vật của một Pháp sư cùng của năm Pháp sư mắc tội bằng nhau. Nếu có người hộ trì tài vật của một Pháp sư cùng của năm Pháp sư được phước như nhau không sai khác.

Này Đại vương! Nếu một chùa miếu, hoặc một thôn lạc, một rừng cây trụ năm Pháp sư. Nếu đánh kiên chùy hội tứ phương Tăng. Khách Tăng tập hội rồi theo thứ đệ cung cấp phòng nhà, món uống ăn, ngọa cụ, y dược không tâm lẫn tiếc. Đầu hôm cuối đêm đọc tụng giảng luận, nhằm sợ sanh tử chuyên ưa Niết bàn, chẳng tự tán thân mình, chẳng nói chỗ dở kẻ khác, thiếu dục tri túc, thường thích tán thân thiếu dục tri túc, siêng tu tinh tấn chí thích tịch tĩnh, tu tập niệm định thương mến chúng sanh.

Này Đại vương! Đây gọi là chúng Tăng như pháp mà trụ hộ giới tinh tấn trì mật tạng của Phật, đọc tụng thơ tả phân biệt Thánh giáo. Đây gọi là chúng Tăng lân mẫn chúng sanh lợi ích chúng sanh, hay thọ trì Như Lai mười hai bộ kinh, cũng hay thọ trì cấm giới tịch tĩnh, đầy đủ tám quý Hiền Thánh công đức.

Này Đại vương! Đây gọi là chúng Tăng biến đại công đức là thầy như thiên hay đại lợi ích vô lượng chúng sanh, hay dứt chúng sanh vô lượng khổ não, hay ban cho tất cả chúng sanh giải thoát. Năm Tỳ kheo ấy còn gọi là chúng Tăng hà huông gì đông vô lượng.

Này Đại vương! Nếu vô lượng Tăng đều phá cấm giới, chỉ được năm Tỳ kheo thanh tịnh như pháp mà trụ, người bồ thí được phước vô lượng, chẳng thể cân lường chẳng thể tính đếm. Tại sao? Do có người hộ trì Phật pháp thương xót tất cả chúng sanh vậy, vì tâm bình đẳng không có hai tướng vậy.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Tỳ kheo phá giới có được ở trong đại chúng thọ tín thí chăng?

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Như trong nước vua có một

người tội chưa kịp đày đỗi, vua cấp thí cho hàng Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà người tội ấy có được thọ lạc chăng?

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Không được thọ lạc.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Cũng vậy, phá giới Tỳ kheo dẫu ở trong chúng thọ lấy tín thí chẳng được an lạc. Tại sao? Vì phá cấm giới, vì chẳng như pháp vậy.

Này Đại vương! Người như vậy tất cả mười phương chư Phật chẳng hộ niệm, dẫu gọi là Tỳ kheo mà chẳng ở Tăng số. Tại sao? Vì nhập vào ma giới vậy. Người trì giới là đệ tử Phật. Người phá giới là đệ tử ma. Người trì giới là xuất thế đạo. Người phá giới là nhập thế đạo. Phật đều chẳng cho kẻ phá giới thọ của tín thí chừng bằng hộ đình lịch. Tại sao? Vì kẻ ấy xa lìa Như Lai pháp vậy.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Người phá giới có những tướng gì có biết được chăng?

Đức Phật nói:

Đầy Đại vương! Người có trí thì biết được.

Này Đại vương! Nếu có người chẳng có thể cung kính Tam Bảo chẳng sanh tín tâm không có tâm quý. Với Sư trưởng, Hòa thượng, kỳ lão trưởng túc, đồng sư đồng học chẳng sanh cung kính, xô ngã tràng Thánh, chẳng tu Phạm hạnh, tăng trưởng xan tham, thích ở nhà tục, chẳng có thể thanh tịnh được bốn nghiệp ở nơi miệng, thường quán tâm đến ăn uống, xa lìa tâm pháp, thích nói sự thế gian vô ích, đây gọi là Tỳ kheo tướng ban sơ phá giới, chưa gọi là đầy đủ phá giới. Nếu người này thọ chứa tôi, tở, voi, ngựa, bò, dê, lạc đà, lừa, gà, heo nhân đến tám thứ vật bất tịnh, đây gọi là đầy đủ phá cấm giới vậy. Đây gọi là cặn bã trong Sa môn, là vạy vò trong Sa môn, là ảo huyền trong Sa môn, là giấc trong Sa môn, là say sưa trong Sa môn, là Chiên đà la trong Sa môn vậy. Tỳ kheo như vậy chẳng nên cộng trụ, chẳng cùng hòa hiệp, chẳng nên chung làm chín mươi chín yết ma. Đây gọi hư mất sự nghiệp Tỳ kheo đọa vào chỗ nghèo cùng.

Này Đại vương! Thà cùng chung ở với hàng Chiên đà la mà chẳng ở chung với ác Tỳ kheo như vậy. Tại sao? Vì Tỳ kheo như vậy thiêu diệt thiện căn, dứt tam thế tâm thiện từ mãi. Ác Tỳ kheo ấy chính là cầu tiêu thêm lớn pháp sanh tử, tức là chủng tử ác hơn thiên. Tại sao? Vì người

này khi dối nhờn thiên khác. Tỳ kheo này làm tắt đèn giải thoát xô ngã tràng pháp làm khô biển pháp, hay phá người thuyết pháp, hay phỉnh gạt thí chủ, phá hòa hiệp Tăng. Nếu có ác vương hoặc hàng Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà ủng hộ các ác Tỳ kheo như vậy, thì là thêm lớn nghiệp ác đạo, là gieo trồng các giống ác nhờn thiên.

Này Đại vương! Nếu ác Tỳ kheo quở mắng Tỳ kheo như pháp trụ, thì các vua quan kính tin Tam Bảo phải nên phạt đuổi. Nếu phạt đuổi kẻ ấy thì được nhiều phước. Nếu là vua không có tín tâm thì như pháp Tỳ kheo chẳng nên cùng ác Tỳ kheo cộng trụ. Tỳ kheo có trí nên trước qua chỗ vua mà thưa rằng: “Nay vua có thể hộ trì Phật pháp chăng?”. Nếu vua đáp là hay hộ trì thì Tỳ kheo có trí nên nín lặng. Nếu vua ấy có tâm tham bảo rằng: “Này Đại đức! Trong chùa miếu ấy có đông chúng Tăng, sao ta lại vì năm Tỳ kheo mà xua đuổi nhiều người?”. Tỳ kheo có trí nghe lời ấy thì chẳng nên đến nữa, bèn nên bỏ đi đến chỗ tịch tĩnh.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu có ác vương tùy thuận theo lời ác Tỳ kheo như vậy thì cả đại địa này làm sao chớ được vua ấy, từ đây quá hằng hà sa số kiếp sau trọn không còn được thọ thân

người. Vô lượng chúng sanh được giải thoát rồi, ác vương ấy vẫn còn chưa khỏi được nghiệp ba ác đạo.

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nếu đời vị lai có các vua có lòng kính tin Tam Bảo, hoặc Sát lợi, hoặc Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà có thể thủ hộ Pháp sư tạo lập tháp tượng cúng dường chúng Tăng các món cần dùng, vì hộ chánh pháp mà trị ác Tỳ kheo, thà bỏ thân mạng để hộ một Tỳ kheo như pháp, chớ chẳng hộ vô lượng ác Tỳ kheo, người hộ pháp này xả thân sẽ sanh thanh tịnh Phật độ, thường gặp Tam Bảo, chẳng lâu sẽ được Vô thượng Bồ đề.

Này Đại vương! Nay Phật chẳng cho một người thọ chứa tám vật bất tịnh, chỉ cho đại chúng được thọ chứa và dùng.

Này Đại vương! Nếu có người có thể hộ trì chánh pháp, nên biết người này là đại đàn việt của thập phương chư Phật Thế Tôn.

Này Đại vương! Tăng vật khó chấp chưởng. Nay Phật chỉ cho hai hạng người chưởng hộ: Một là A la hán Tỳ kheo đủ bát giải thoát, hai là người Tu đà hoàn. Trừ hai hạng người này không còn có ai chưởng hộ được Tăng vật vậy.

Lúc đức Thế Tôn vì vua Tần Bà Sa La nói pháp ấy rồi, phương Đông có quốc độ tên là Vô Lượng, có Phật hiệu là Ngũ Công Đức thường nói diệu pháp giáo hóa chúng sanh. Cõi ấy có một Bồ tát tên là Nhựt Mật chí tâm lắng nghe pháp ngược nhìn hư không thấy có vô lượng vô biên Bồ tát từ phương Đông đến đi thẳng qua Tây phương, liền bạch Phật rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Tôi thấy phương Đông vô lượng Bồ tát đi qua phương Tây. Có nhơn duyên gì mà họ bỏ nước tịnh diệu đi qua uế độ?”.

Đức Phật Ngũ Công Đức nói:

Này Nhựt Mật! Phương Tây quá đây vô lượng vô biên hằng hà sa số thế giới có thế giới tên là Ta Bà đủ ngũ trược, chúng sanh tệ ác đầy trong nước ấy. Phật Thích Ca Mâu Ni Như Lai ở trong thế giới ấy nói pháp tam thừa, vì muốn tăng trưởng Phật chánh pháp, vì chẳng dứt chủng tánh Tam Bảo, vì phá ma giới dựng pháp tràng, vì chánh pháp còn ở lâu mà chẳng diệt tận. Thế giới ấy có vô lượng Phật, vô lượng Bồ tát tuyên nói Bửu kế đà la ni pháp. Đã nói pháp ấy rồi, Thích Ca Như Lai lại nói pháp tam thừa tứ vô ngại trí, bốn thứ Phạm hạnh và bốn nhiếp pháp. Vô lượng chúng sanh lúc nghe pháp ấy lòng không mỗi nhàm vì họ thích vị cam lộ vậy. Do bốn nguyên

lực của Thích Ca Như Lai nên vô lượng chư Phật, vô lượng chư Bồ tát đều tập hội cõi ấy. Lúc Phật Thích Ca nói pháp chúng Bồ tát nhập thiền định. Đã nhập định rồi thân phóng quang minh sáng như một ngọn đèn đuốc nhân đến sáng như ánh sáng cả ức mặt nhật. Nay Nhựt Mật! Nếu muốn hộ pháp thì nên khởi định đi đến thế giới Ta Bà.

Nay Nhựt Mật! Chúng sanh cõi Ta Bà phiền não bền chặt, hệ phược sâu nặng, thân hình xấu xí hôi dơ, họ nhiều kiêu mạn ác khẩu lưỡng thiệt xa lìa thật ngữ, họ thật ngu si mà hiện tướng trí huệ, nhiều lòng xan tham mà hiện tướng xả ly, có nhiều siểm khúc mà hiện tướng chất trực, tâm nhiều trược loạn mà hiện tướng thanh tịnh, có nhiều tật đố mà hiện tướng nhu nhuyễn, thích làm cho người ly biệt mà hiện tướng hòa hiệp, lòng nhiều tà kiến mà hiện tướng chánh kiến. Chúng sanh cõi ấy theo lời phụ nữ, vì nghe theo lời phụ nữ nên đoạn tuyệt thiện căn tăng trưởng ba ác đạo.

Nay Nhựt Mật! Nay ông và có thể vì Ta mà làm sứ giả chăng? Ta muốn giữ dục khiến Như Lai ấy khéo nói pháp yếu. Nói dục ấy đó là chơn đà la ni. Chơn đà la ni này thành tựu đầy đủ vô lượng công đức, hay dứt được dục tham, sắc tham, vô sắc tham, kiêu mạn, ngã mạn, tất cả thủ

tham, tất cả ngũ cái, tất cả ngã kiến, đoạn kiến, giới thủ, kiến thủ, tà kiến, thường kiến, chúng sanh kiến, sĩ phu kiến, tác giả kiến, thọ giả kiến, nhơn kiến, thiên kiến, sắc thanh hương vị xúc kiến, tứ đại kiến, xuất kiến, sanh kiến, trụ kiến, diệt kiến. Đây gọi là Tùy như thuận nhãn. Đà la ni này chơn thật biết sắc đến thức, nhãn đến ý, âm nhập giới, giải thoát pháp giới, vô thượng diệu lạc.

Này Nhựt Mật! Chúng sanh Ta Bà thế giới kia như kẻ sanh ra đã bị mù điếc câm ngọng, tham dục say cuồng, vì vậy nên Ta giữ dục pháp tùy như chơn thật đà la ni, đây là tạng tất cả pháp, là pháp môn bất khả tư nghị có thể phá hoại tất cả bạn đảng ma và cảnh giới ma.

Này Nhựt Mật! Đà la ni này cũng hay điều phục tất cả ma chúng, hay khủng bố tất cả ác độc long, hay khiến ác quỷ sanh ý tưởng tri túc, hay cảm hóa tất cả A tu la chúng, hay điều phục tất cả kim sí điều, hay bố tất cả Khẩn na la, hay làm cho Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà sanh lòng kính tin, hay phá tất cả kẻ tham thân nữ, khiến người đa văn sanh lòng ưa thích, người tập thiền định tâm được tịch tĩnh, hay khéo chữa lành tất cả ác trọng bệnh, hay trừ tất cả ác tướng trong quốc độ như là ác tặc, ác điều, ác thú, ác phong, ác vũ, ác

hàn, ác nhiệt. Nếu có người hay tụng đà la ni này thì có thể được thấy vô lượng chư Phật.

Này Nhựt Mật! Ông thọ trì chú này đến thế giới Ta Bà kia hướng hàng tứ chúng mà tuyên nói đầy đủ đó.

Đức Ngũ Công Đức Như Lai liền nói đà la ni rằng: **Bà di bà xà ba lợi bà linh, bà hê bà ha ba lợi bà linh, ti lợi si tử ti lợi si ba lợi bà linh, a tỳ a bà ba lợi bà linh, đễ đễ đễ xà ba lợi bà linh, ma linh ma la ba lợi bà linh, khê kỳ khước già ba lợi bà linh, a lộ xí a lộ ca ba lợi bà linh, đá mế đá ma ba lợi bà linh, tư linh tư la ba lợi bà linh, già mế già ma ba lợi bà linh, a bộ bà a bộ bà ba lợi bà linh, la ma, la ma, la ma, la mế, la ma, lã la, lã la, lã la, ma tử tóa nhã na, phục đa kỳ hê phục đa kỳ lực ma ba lợi bà linh, giá tấp kỳ lực hê giá tấp kỳ lực ma ba lợi bà linh, thâu lộ đa kỳ lực hê thâu lộ đa kỳ lực ma ba lợi bà linh, kỳ lãng na kỳ lực hê kỳ lãng na kỳ lãng ma ba lợi bà linh, thời chúc kỳ lực hê thời chúc kỳ lãng ma ba lợi bà linh, ca xà kỳ lực hê ca xà kỳ lực ma ba lợi bà linh, ma na kỳ lực hê ma na kỳ lực ma ba lợi bà linh, bát thi kỳ lực hê bát đà kỳ lực ma ba lợi bà linh, tỳ đà na kỳ lực hê tỳ đà na kỳ lực ma ba lợi bà linh, thất nang kỳ lực hê thất nang kỳ lực ma ba lợi bà linh,**

ưu ba đà kỳ lực hê ưu ba đà kỳ lực ma ba lợi
 bà linh, bà bà kỳ lực hê bà bà kỳ lực ma ba lợi
 bà linh, xà đề kỳ lực hê xà đề kỳ lực ma ba lợi
 bà linh, xà lã ma na la kỳ lực hê xà lã ma na la
 kỳ lực ma ba lợi bà linh, đậu khê tát đa ba kỳ
 lực hê đậu khê tát đa ba kỳ lực ma ba lợi bà
 linh, a lã ba lã chùy xà kỳ lực hê a lã ba lã chùy
 xà kỳ lực ma ba lợi bà linh, a bạt đa, tử bạt la
 tả, a bà lã mâu ba ma tát tả tử già, tử ni bạt đa, a
 đà lợi dã lại mế, tán tử già phiến đề, sá ha.

Nhựt Mật đại Bồ tát bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi có thể đến nơi Ta Bà
 thế giới kia tuyên nói chú ấy, chỉ ở nơi cõi ấy
 sanh lòng e sợ. Tại sao? Vì vừa rồi Như Lai vì tôi
 mà tuyên nói chúng sanh cõi Ta Bà có nhiều tệ ác
 đường như kẻ sanh ra đã bị mù điếc câm ngọng
 tùy theo ý nữ nhơn.

Bạch đức Thế Tôn! Nếu có kẻ thuận theo ý nữ
 nhơn thì nên biết người ấy dứt hẳn thiện căn.

Đức Ngũ Công Đức Như Lai nói:

Nay Nhựt Mật! Nay ông chẳng vì hiện lợi hậu
 lợi mà nên vì lợi ích tất cả chúng sanh, chỉ qua đó
 tuyên nói thần chú chớ có lo sợ.

Nay Nhựt Mật! Ông chẳng phải là Duy Ma
 Cật ở bên kia ư! Có chi ông lại lo sợ?

Nhựt Mật Bồ tát nín lặng không đáp. Đức Phật nói:

Này Nhựt Mật! Sao ông yên lặng vậy?

Nhựt Mật Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Duy Ma Cật kia tức là thân tôi. Tôi ở cõi kia hiện thân hình bạch y vì các chúng sanh mà tuyên nói pháp yếu, hoặc có lúc tôi hiện thân Bà la môn, hoặc Sát lợi, thân Tỳ xá, thân Thủ đà, hoặc thân Tự Tại Thiên, thân Thiên Đế Thích, thân Phạm Thiên, hoặc hiện thân Long vương, A tu la vương, Ca lâu la vương, Khẩn na la vương, hoặc hiện thân Thanh văn, thân Bích chi Phật, hoặc hiện thân trưởng giả, thân nữ nhơn, thân đồng nam, thân đồng nữ, thân súc sanh, thân ngạ quỷ, thân địa ngục, tôi hiện các thứ thân hình như vậy để điều phục chúng sanh.

Lúc ấy trong chúng có tám vạn Bồ tát đồng một tam muội xuất nhập cùng đồng, còn có vô lượng vô số Bồ tát tâm diệu động chí tâm hệ niệm muốn được gần thấy lễ lạy Thích Ca Mâu Ni Phật và đại chúng, cũng muốn nghe học kinh điển Đại thừa vi diệu. Đại chúng như vậy đều đồng lòng muốn qua Ta Bà thế giới.

Nhựt Mật Bồ tát nghĩ rằng: Ta vì đại chúng này muốn nói đại sự. Tại sao? Vì đại chúng này

tâm họ chưa định, nếu qua cõi kia hoặc có thể họ sanh tâm điên đảo gần kề ác tri thức.

Đức Ngũ Công Đức Phật bảo Nhựt Mật Bồ tát rằng:

Này Nhựt Mật! Nay ông chớ nên sanh lòng e sợ, nay Ta sẽ ban cho đại chúng Bồ tát bất cộng pháp hành, vô tướng hành, điều phục hành, giải thoát hành, phân biệt sanh tử hành, bất đoạn Tam Bảo hành, đại từ đại bi hành, Nhứt thiết trí giải thoát hành, phá hoại tứ ma ác tà luận hành, tận trí vô sanh trí hành, tất cánh nhập Niết bàn hành. Đây gọi là Liên hoa đà la ni môn. Đà la ni này làm cho Bồ tát chẳng thích ưa tam giới mà chứng Vô tướng giải thoát môn và nhập Vô hành giải thoát môn.

Này Nhựt Mật! Nếu người tin thì nên chí tâm lắng nghe Liên hoa đà la ni này, người ấy hay nhẹ mỏng tất cả tham dục tất cả phiền não, xả thân bảy đời thường được sanh cõi trời nhớ biết túc mạng, dầu ở Dục giới chẳng bị dục làm ô nhiễm, thường thích xuất gia được như thiên vui cúng dường. Nếu có người có thể bảy ngày chí tâm rồi lắng nghe đà la ni này thì trọn chẳng đọa lạc trong ba ác đạo. Nếu hàng như thiên lắng nghe đà la ni này thì xa lìa tham dục mà tu tập thiền định. Nếu

có người hay đối với quốc vương, Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà mà tuyên nói Liên hoa đà la ni này, người nghe liền phát tâm xuất gia. Nếu nữ nhơn chí tâm nghe đà la ni này thọ trì đọc tụng liền chuyển thân nữ nhơn được thân nam tử nơi Vô thượng Bồ đề tâm không thôi chuyển nhẫn đến được Đại bát Niết bàn, trọn chẳng còn thọ thân nữ nhơn trừ tự phát nguyện.

Này Nhựt Mật! Nếu có người hay đem chú này mà chú các cây cỏ thuốc, rồi đem sơn trét trống loa, lúc đánh lúc thổi, người nghe tiếng tất cả tà kiến, cổ độc, các bịnh tệ ác đều không làm hại được. Liên hoa đà la ni này thành tựu vô lượng phước đức.

Liền nói chú rằng: **Tư đà ma đề, tử lộ ca ma đề, y lê sí đề lợi tử, lưu giá tu lưu giá, phật đề tử phật đề, ma ha phật đề, ôn ma đề ôn ma đa ba la đề tử đa ninh, la già bà la ca đà ba lợi đề tử đà ninh, tân đậu tân đậu ma đề, chí tra chí tra ba la đề tử đà ninh, át sử chiến đà đậu, ha ha chí trí, ha đa ni mế, ha đa ca ma tử kỳ, ha đa phú na bà bà la xà, ha đa tam mộ đề, ha đa tử ma đa phật đề, ha đa xà kỳ ly, ha đa tử tam ma kỳ ly, ha đa tam mâu đà xà tỳ, ha đa tử ma đa lỗ kỳ, ha đa hi hê, ha đa giá tri, ha đa đạt ba la xà, ha đa bà hưu la xà, ha đa bà xà ma đề, ha đa lưu già ma**

**đề, ha đa ô già lại mế, ha đa đà ma mật đề, ha
đa tát bà ưu ba đà na, nhã nhã nhã, tử xà nhã
nhã, tử bà xà nhã nhã, bà lã mật lực già nhã
nhã, y sa an đầu lã già đậu xí, sá ha.**

Này Nhựt Mật! Liên hoa đà la ni ấy hay dứt tứ lưu ông nên chí tâm thọ trì đà la ni ấy mà đến cõi Ta Bà. Tại sao? Vì thế giới kia có trăm ức ma chúng hay phá hoại các thiện pháp của chúng sanh, các ông nếu tụng đà la ni ấy thì chẳng bị ác ma kia xâm phạm.

Nhựt Mật Bồ tát cùng vô lượng ức chư Bồ tát và vô số nhơn thiên bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Như Lai trí huệ bất khả tư nghị, từ trước chúng tôi chưa từng nghe đà la ni ấy”. Lúc ấy tám vạn bốn ngàn nữ nhơn thế giới vô lượng nghe Liên hoa đà la ni rồi liền chuyển thân nữ thành thân nam. Phật Ngũ Công Đức lấy tràng hoa chiêm bà bảo Nhựt Mật Bồ tát rằng:

Này Nhựt Mật! Ông cầm tràng hoa chiêm bặc này và đà la ni qua thế giới Ta Bà cúng dường Phật Thích Ca Mâu Ni.

Trong đại hội có tám vạn Bồ tát đồng bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi cũng muốn đến Ta Bà thế giới.

Đức Ngũ Công Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, các ông nếu đi thì nên hiện thân Phạm Thiên.

Đại chúng Bồ tát ấy liền hóa làm thân Phạm Thiên qua Ta Bà thế giới đến chỗ Phật Thích Ca Mâu Ni đầu mặt lễ lạy hữu nhiều ba vòng rồi ngồi qua một phía, bấy giờ cả cõi Ta Bà liền có trận mưa hoa chiêm bà khắp mọi nơi. Đức Phật vẫn vì vua Tần Bà Sa La tuyên nói pháp hành.

Nam phương quá số thế giới bằng số cát đầy trong một thành cao rộng đều một do tuần, có một thế giới tên là Ca Sa Tràng đủ ngũ trược, có Phật hiệu là Sơn Vương Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn hiện tại vì chúng sanh tuyên nói pháp yếu. Có một Bồ tát hiệu là Hương Tượng Vương ngược nhìn hư không thấy có vô lượng Bồ tát từ phương nam đến đi thẳng qua phương bắc liền bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Có nhơn duyên gì mà vô lượng đại Bồ tát từ phương Nam đi thẳng qua phương Bắc?

Đức Phật Sơn Vương Như Lai nói:

Này Hương Tượng Vương! Về phương Bắc

quá số thế giới bằng số cát đầy trong một thành cao rộng đều một do tuần, có thế giới tên Ta Bà, Phật Thích Ca Mâu Ni ở đó tuyên nói kinh Đại Tập vi diệu, phân biệt tam thừa để chẳng dứt chủng tánh Tam Bảo, chẳng dứt pháp hành phá ma giới dụng pháp tràng. Tất cả mười phương chư Phật Thế Tôn ở nơi cõi ấy tuyên nói giải bày Bửu tràng đà la ni, nói xong chư Phật đều trở về bốn xứ. Thích Ca Như Lai vì chư Bồ tát và chúng Thanh văn tuyên nói pháp yếu. Các ông có muốn qua Ta Bà thế giới nghe học pháp chẳng? Nay Ta cũng muốn giữ dục cho đức Phật ấy, đó là Đoạn nghiệp đà la ni tùy thuận Không môn dứt tham sắc, kiêu mạn, mạn mạn, ngã mạn hẳn đến để được Tận trí Vô sanh trí vậy.

Liên nói chú rằng:

Đậu mạc đề, đậu mạc đề, áo xoa đậu mạc đề, ba la bà sa đậu mạc đề, tát bà a ca xá đậu ma, a tỳ khê già, tỳ mế đa khê già, a tỳ xoa khê già, a bà mạc a khước già, a na nhã khước già, tỳ dã phật đề khước già, bà lộ giá khước già, thức xí khước già, tử đề di lã khước già, ô số ma khước già, ô la khước già, a xoa khước già, xà bà ma na khước già, thập ba ba khước già, xà bà tử nhã na khước già, giá táp đà đầu khước già, xà bà ma ná tử nhã na đà đầu khước

già, ti lợi si tử đà đầu khước già, xà bà tử nhã na
 đà đầu khước già, chiết tóa lợi mật đầu ba na
 khước tử già, xà bà a tỳ đà ni ca khước già, đậu
 khô khước già, xà bà mật lực khước già, tử bà
 bà na, a tử xoa bà, a bà na na, tử na na, bà mâu
 đà na na, tát bà ca lã na na, tát bà tán đá na tử
 cụ ba na na, a ký chi na na, xoa bà, xoa bà, y
 lợi, mật lợi, y y lợi, y y lan di lợi, sá ha.

Này Hương Tượng Vương! Đây gọi là Tùy Không tam muội đà la ni vậy. Đà la ni này có năng lực dứt hẳn tất cả dục tham, sắc tham và vô sắc tham hẳn đến dứt trừ tất cả phiền não. Ông nên nhứt tâm thọ trì đọc tụng đà la ni này qua thế giới Ta Bà kia giáo hóa chúng sanh.

Hương Tượng Vương Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi đã thọ trì đọc tụng đà la ni Tùy thuận Không tam muội ấy, nay tôi muốn qua thế giới kia nhưng có lòng e sợ. Tại sao? Vì tôi từng nghe đức Phật nói chúng sanh cõi Ta Bà tệ ác có nhiều tham sân si.

Đức Phật Sơn Vương nói:

Này Hương Tượng Vương! Ông thường hóa hiện nhiều thân để giáo hóa chúng sanh, hoặc hiện thân Bà la môn, thân Ma hê thủ la, thân Đế Thích, thân Na la diên, thân chư thiên, thân quý,

thân rồng, thân A tu la, thân Chuyển Luân Vương, thân Bà la môn, thân Sát lợi, Tỳ xá, Thủ đà, thân đại thần, trưởng giả, thân Thanh văn, Duyên giác, thân nam, thân nữ để giáo hóa chúng sanh. Sao lại nói với thế giới kia có lòng e sợ ư!

Nay Ta sẽ ban cho ông đại pháp hành pháp Nhứt thiết trí huệ hay biết được các hành, hay phá tứ ma hành, hay điều tất cả chúng sanh hành, hay hủy tất cả chúng sanh hành, chẳng dứt Tam Bảo hành, hay điều tất cả ác long hành, hay phá tất cả chúng sanh ác nghiệp hành, đại từ đại bi hành, phá tam ác đạo hành, cứu chúng sanh hành, phá ác kiến hành, hay phá nữ nghiệp hành, tất cả pháp vô tận hành, hay phá tất cả xan tham hành, hay được tất cả tam muội thần thông hành, hay khiến chúng sanh hoan hỷ hành, nhẫn đến có thể được Bồ đề đạo hành.

Nếu có chúng sanh nghe các hành này thì nên biết người này có thể phá hoại hằng hà sa các ác nghiệp như duyên, dứt tuyệt ba chương, chỉ trừ tội ngũ nghịch hủy báng kinh Phương đẳng Đại thừa và chê bai Thánh như. Vì thế nên có người tín tâm hay nghe học các hành như vậy, thì người này tùy ý chúng được tam thừa, chẳng rời thập phương chư Phật, chư Bồ tát A la hán, hay thanh tịnh ba nghiệp tùy chúng sanh ý. Nên biết người

này có thể xả thí tất cả nhãn đến đầu mắt, tất cả các ác độc chẳng gia hại được. Người này nếu lúc thực hành Thi la ba la mật thì được đủ nhãn giới, giới Thánh Nhơn ưa, giới Thánh Nhơn nhớ, giới Đại tịch tĩnh, giới điều phục Phạm, Thích, Tứ vương, giới điều phục Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà, người này trọn chẳng tự khen mình mà chê trách người, tâm thường quở trách lợi dưỡng thế gian, ngủ yên thức an, thân không bệnh khổ, dễ được uống ăn, mọi người đều thích thấy, lúc chết người ấy được thấy chư Phật, chư Bồ tát khen rằng: “Lành thay lành thay, người khéo trì cấm giới tinh tấn không lười sẽ sanh nước Ta, Ta có thể làm cho người trụ bực Thập trụ”. Do thấy Phật lòng hoan hỷ, do Nhơn duyên ấy nên xả thân liền sanh tịnh quốc, vị ngang bực Thập trụ nhãn đến được Vô thượng Bồ đề.

Người này nếu hành Tỳ lê gia ba la mật thì thành tựu đại lực thân tâm không tật bệnh đi đứng mạnh mẽ, thành tựu Bồ thí Giới ba la mật. Hàng chư thiên và bát bộ thần đều đến cúng dường, nhãn đến được Vô thượng Bồ đề.

Nếu lúc hành Sằn đề ba la mật, được pháp duyên nhãn, chẳng giác chẳng thấy tất cả chúng sanh. Người này nếu bị tất cả chúng sanh cắt theo thân thể trọn chẳng sanh một niệm giận thù nhãn

đến được Vô thượng Bồ đề, thường được như thiên cúng dường.

Người này nếu lúc hành Thiên ba la mật được pháp duyên thiên định giải thoát, thập phương chư Phật không lúc nào chẳng hộ niệm, nhân đến được Vô thượng Bồ đề, thường được hàng như thiên cúng dường.

Người này nếu lúc hành Bát nhã ba la mật, thường được chư Phật, Bồ tát hộ niệm, thích nơi tịch tĩnh điều phục tâm giới, tỏ rõ thông đạt tất cả pháp giới, tâm không nghi ngại, tất cả như thiên chẳng thể trở ngại phá hoại được tâm người này, nhân đến được Vô thượng Bồ đề, thường được như thiên cúng dường.

Này Hương Tượng Vương! Người thọ trì hành ấy thì qua thế giới Ta Bà không còn kinh sợ.

Này Hương Tượng Vương! Nếu là kẻ mà tịnh thế giới không chấp nhận thì đều ở cõi Ta Bà ấy, đó là kẻ phạm tội ngũ nghịch, hủy báng kinh điển Phương đẳng Đại thừa, chê bai Thánh như, phạm tứ trọng cấm. Những kẻ như vậy làm ô nhục thế giới Ta Bà. Phật Thích Ca Mâu Ni vì bốn nguyện như duyên nên hiện thân trong cõi ấy.

Này Hương Tượng Vương! Nếu người ác cõi ấy nghe hành này thì trong bảy năm tu từ bi tâm

lìa bốn lỗi nơi miệng tu tập lục niệm. Người này lại phải tự tắm gội sạch sẽ mặc y phục mới sạch hướng về phương Đông chí tâm lễ lạy tụng đại hành đà la ni nhân đến bảy năm, tất cả các tội ác đều tiêu diệt cả. Nếu có nữ nhơn hay hành như vậy liền chuyển thân nữ thành thân nam, nhân đến được Vô thượng Bồ đề .

Liền nói chú rằng: **Xá la na tỳ xà, thức xoa tỳ xà, mật đề tỳ xà, ba la ha na tỳ xà, luật đề tỳ xà, nhơn đề lợi xà tỳ xà, bà la tỳ xà, bộ trùng già tỳ xà, tam ma đề tỳ xà, đà la ni tỳ xà, xoa đề tỳ xà, trường na tỳ xà, a lưu ba tỳ xà, đà ni xà tỳ xà, mật lục già tỳ xà, a bí nhã tỳ xà, ba la đề tán tử đà tỳ xà, phục di tỳ xà, bí đà tỳ xà, ma ha mế la tỳ xà, ma ha già lưu na tỳ xà, ty lợi si tử tỳ xà, tát đỏa tỳ xà, đà ma tỳ xà, đa ma tỳ xà, a lộ ca tỳ xà, ba la đề ba sa tỳ xà, ba la đề thủ lục ca tỳ xà, già già na tỳ xà, ma lưu đa tỳ xà, thủ nhã đa tỳ xà, ba la đề đa tỳ xà, a ni mật đa tỳ xà, cụ sa tỳ xà, cần giá na tỳ xà, a tử bà sa, a nâu na, a nâu na, a bà ha giá giá, giá giá la tử mâu, xoa xà tử mâu, a ma tỳ xà tử mâu, a tam mâu đà giá la tử mâu, xa đà tử mâu, a ca xá tử mâu, bộ ba xá ma tử mâu, a na bà sa tử mâu, a ha ha tử mâu, a la ba lã tử mâu, úc ba xá ma sa lợi la tử mâu, xá ha.**

Hương Tượng Vương Bồ tát bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi thọ trì đọc tụng thơ tả đại hành đà la ni rồi qua Ta Bà thế giới”. Cõi ấy còn có vô lượng đại Bồ tát khởi định đồng bạch Phật Ngũ Công Đức rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi cũng muốn cùng qua Ta Bà thế giới kính lễ Thích Ca Mâu Ni Như Lai và nghe học kinh điển Đại Tập”.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, các ông muốn qua cõi đó thì tùy ý, nay chánh là phải lúc. Các ông nên hóa làm thân Thiên Đế Thích.

Hương Tượng Vương Đại Bồ tát cùng đại chúng Bồ tát đều biến thân làm Thiên Đế Thích cùng đến Ta Bà thế giới. Đến nơi rồi, liền mưa các thứ hương xuống Ta Bà thế giới, đó là hương ngưu đầu chiên đàn, hương kiên ngạnh, hương đa ma la bạt, hương trầm thủy, hương đa già la đê cúng dường Thích Ca Mâu Ni Phật. Hương Tượng Vương đại Bồ tát cùng chúng Bồ tát từ hư không xuống đầu mặt lễ Phật hữu nhiều ba vòng ngò qua một phía.

* Tây phương quá bốn mươi hằng hà sa số chư Phật thế giới, có thế giới tên là Kiên Tràng đủ ngũ

---

* Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh - 日密分中 - phần thứ 13, quyển thứ 32.

trước, có Phật hiệu là Cao Quý Đức Vương Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn hiện đang tuyên nói pháp yếu giáo hóa chúng sanh. Có một Bồ tát tên là Quang Mật Công Đức ngược nhìn hư không thấy vô lượng Bồ tát từ phương Tây đến đi thẳng qua phương Đông liền bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Có nhơn duyên gì mà vô lượng Bồ tát chúng từ phương Tây đến đi thẳng qua phương Đông?

Đức Phật Cao Quý Đức Vương nói:

Này Quang Mật Công Đức! Phương Đông quá bốn mươi hằng hà sa số chư Phật thế giới có thế giới tên là Ta Bà đủ ngũ trược, do nhơn duyên ấy nên Thích Ca Mâu Ni Như Lai vì các chúng sanh tuyên nói diệu pháp tên là Đại Tập phân biệt tam thừa để chẳng đoạn tuyệt chủng tánh Tam Bảo, để phá ma giới, để dựng pháp tràng, thập phương vô lượng chư Phật tập hội cõi ấy tuyên nói pháp tràng đà la ni, nói rồi chư Phật đều trở về bốn trụ xứ.

Thích Ca Như Lai vì chư Bồ tát chúng Thanh văn phồ diễn tuyên nói tứ vô ngại trí thanh tịnh

Phạm hạnh. Nay ông có muốn qua cõi đó để thấy đức Phật Thích Ca chăng? Nay Ta cũng muốn giữ dục cho đức Phật ấy. Nói là dục ấy, đó là Đoạn nghiệp đà la ni tùy vô nguyện định thành tựu đầy đủ vô lượng công đức, hay dứt dục tham, sắc tham, vô sắc tham, kiêu mạn, mạn mạn, ngã mạn nhĩ đến Tận trí Vô sanh trí được Vô thượng Bồ đề.

Liên nói chú rằng: **Xá na xá bà, ma xá na xá bà, a bà xoa xá, xoa táp xá bà, giá táp xá bà, thân lô đa xá bà, kỳ lãng na xá bà, thị chúc bà, ca xà xá bà, ma na xá bà, xoa bà bí đà, giá táp ti lợi si tử xoa bà, thân lô đa a bà xoa bà, kỳ lãng na để kỳ xoa bà, thị chúc bà do xoa bà, ca xa ca lã ma xoa bà, ma na ô xà xoa bà, a lộ ca nhĩ xà xoa bà, tần xà tán ca la ma xoa bà, an cừu lã khước già xoa bà, ma lưu ba tỳ xà xoa bà, xá ma ca xà xoa bà, xoa xà lã sa xoa bà, phiến đa tỳ sa lã xoa bà, na nô na, nê na nô na, a bà nê na nô na, na xà ba na di na nô na, y bàn đô đầu kê tả, sá ha.**

Này Quang Mật Công Đức! Ông thọ trì đà la ni này qua thế giới Ta Bà, trước lễ Phật thăm hỏi mạnh khỏe rồi tuyên đọc chú ấy.

Quang Mật Công Đức Bồ tát bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi đã thọ trì đà la ni ấy. Tôi dầu muốn qua đó mà lòng e sợ. Tại sao? Tôi có từng nghe đức Thế Tôn nói chúng sanh cõi Ta Bà thành tựu ác kiến, nhiều tham sân si, tùy theo lời nữ nhơn hay mau tạo nghiệp địa ngục A tỳ.

Đức Phật nói:

Này Quang Mật Công Đức! Ông chẳng phải chính là đại kim sí điều ở tứ thiên hạ giữa hai cõi Dục và Sắc nơi cõi kia hai mươi một ngày khủng bố đại hải khiến sáu vạn bốn ngàn ức các đại Long vương được quy y Tam Bảo Phật, Pháp, Tăng phát tâm Vô thượng Bồ đề ư?

Bồ tát nói: “Thật như lời Phật dạy, bạch đức Thế Tôn!”.

Đức Phật nói:

Này Quang Mật Công Đức! Quốc độ bị khô hạn, ông chẳng phải là tượng long, mã long, kim sí điều long trong bảy ngày đêm tuôn mưa lớn và khủng bố các ác long ư?

Bồ tát nói: “Thật như lời Phật vừa nói, bạch đức Thế Tôn!”.

Đức Phật Cao Quý Đức Vương nói:

Này Quang Mật Công Đức! Ở trong các ác long như vậy mà ông còn chẳng e sợ, nay duyên có gì mà lại e sợ ư?

Bồ tát nói:

Bạch đức Thế Tôn! Ví như người trí nghe xứ khác có nhiều bửu tàng bèn đến nơi ấy bươi tìm. Bươi lần lần thấy báu lòng rất vui mừng trọn không mỏi nhàm. Nay tôi cũng vậy, nhơn hỏi Phật được nghe thật ngữ. Nghe lời Phật rồi tôi được đại thế lực có thể chấp Phật ấn điều phục chúng sanh cõi Ta Bà ấy.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, Ta sẽ ban cho ông đại thần chú hay tịnh các nghiệp, hay tịnh nhơn duyên, hay tịnh điều phục, hay tịnh nơi dục, tịnh tăng trưởng, tịnh bình đẳng, tịnh ác phong, tịnh hành, tịnh vô minh, tịnh sanh tử, tịnh tất cả phiền não, tịnh tất cả pháp hữu vi tam giới, tịnh bỉ thử. Đây gọi là thần chú.

Này Quang Mật Công Đức! Chúng sanh cõi ấy được nghe thần chú này thì kiết sử thượng trung hạ đều mỏng kém, Sắc giới, Vô sắc giới phiền não cũng mỏng kém, đều được siêu việt các nghiệp trong hàng hà sa số kiếp, tất cả ngũ đạo thân khẩu ý ác đều khiến thanh tịnh. Nếu có người nghe học chú này thọ trì đọc tụng nhĩn đến bảy ngày chí tâm chẳng quên, nên biết rằng người này tất cả tội ác đều tiêu diệt, trừ ngũ nghịch hủy

báng kinh điển Phương đẳng Đại thừa, chê bai Thánh Nhơn, phạm bốn trọng tội. Người này cầu mong điều gì nhĩn đến Bồ đề đều tùy ý liền được. Nếu người này muốn tu hành Đản ba la mật nhĩn đến Bát nhĩ ba la mật liền được thành tựu.

Này Quang Mật Công Đức! Chúng sanh nơi thế giới Ta Bà kia không có Nhơn duyên gì mà phải bị pháp quả trách. Tại sao? Vì mười phương thế giới các chúng sanh bị phạt đui đui đến sanh trong thế giới Ta Bà. Vì vậy mà họ hay tạo nghiệp ngũ nghịch hủy báng Đại thừa chê bai Thánh Nhơn phạm bốn trọng tội. Do Nhơn duyên nghiệp ác như vậy nên họ sanh trong ba ác đạo thọ vô lượng khổ. Đã thọ khổ rồi họ lại chẳng thể được pháp thập thiện, vì vậy mà họ lại sanh ở Ta Bà thế giới. Người ấy nếu trước có tu tập thiện căn như tín căn đến huệ căn thì trọn chẳng sanh vào quốc độ tệ ác. Vì họ tạo nghiệp Nhơn ác nên sanh nơi ác quốc độ các căn thiếu khuyết tàn tật, thân người chẳng đủ, không có niệm tâm, những món cần dùng và các thứ uống ăn, y phục ngọa cụ thuốc men phòng nhà đều khó được, thọ mạng ngắn ngủi, ngủ thức chẳng yên, trí huệ thiện căn phước đức đều không đủ, sự lành tốt ít có, họ không có tâm từ bi ưa làm việc ác độc, ưa tu ác kiến, thích đọc sách tà luận, ưa tin bạn xấu ác, ưa

phát nguyện xấu ác, thân nhiều bệnh dữ, nhiều sự việc ác, thường vui thích thêm lớn nhiều pháp tam ác đạo, kính thờ tà thần, bảm tánh tệ ác, ưa cợt đùa ganh ghét, thành tựu đầy đủ các nghiệp bất thiện, ưa hủy báng Tam Bảo, thích đi trong ba ác đạo.

Các chúng sanh như vậy nếu được nghe thần chú này rồi thì ở trong sanh tử họ sẽ sanh lòng hối rời lìa ác đạo tu tập tín căn đến huệ căn, họ cũng sẽ thích tu hành sáu ba la mật thanh tịnh Phạm hạnh, thêm thọ thêm phước, trừ bệnh ác khổ, trí huệ xí thịnh, thân hậu không giảm, tất cả thiện pháp không có hao tổn, thành tựu đầy đủ pháp thập thiện, thêm thanh Tam Bảo, thích tu pháp hành. Thần chú này có thể làm cho các chúng sanh đầy đủ vô lượng thiện pháp như vậy.

Này Quang Mật Công Đức! Các chúng sanh cõi Ta Bà của Phật Thích Ca Mâu Ni , nếu là người thọ trì cấm giới kính tin Tam Bảo thưa hỏi diệu pháp đọc tụng thơ tả được tâm hoan hỷ, do nhơn duyên ấy liền được qua khỏi nghiệp ba ác đạo, nếu có tội trọng ác vị lai, thì hiện tại thọ khổ, hoặc hơi nhưc đầu, hoặc mất tài vật, hoặc quyền thuộc hư lìa, danh xấu đồn xa, hoặc bị đánh mắng thì được trừ khỏi.

Thần chú này hay phá tất cả ác nghiệp đã có, hay làm lợi ích lớn cho chúng sanh, hay rửa sạch vô lượng ác tâm cho chúng sanh, hay làm đại quang minh, được đại niệ̣m tâm, làm đại tịch tĩnh. Người này thường được thập phương chư Phật, chư Bồ tát, Thanh văn, Duyên giác hộ niệ̣m, được thiên long quý thần thường ủng hộ. Lúc lâm chung, người này thấy thập phương chư Phật, nghe Phật thuyết pháp, chư Phật khen rằng: “Lành thay lành thay, nhà người đến sanh trong quốc độ tịnh diệu của Ta, Ta có thể khiến người mau trụ bực Thập địa”. Người này nghe lời Phật nói liền sanh lòng hoan hỷ. Vì tâm hoan hỷ nên được thâm tín, do đây được sanh nơi quốc độ tịnh diệu. Sanh rồi liền lên bực Thập trụ được Vô thượng Bồ đề.

Này Quang Mật Công Đức! Ông nên thọ trì thần chú này đọc tụng thông thuộc qua Ta Bà thế giới, trước thăm hỏi lễ kính Thích Ca Mâu Ni Như Lai rồi sau tuyên đọc đó.

Đức Phật Cao Quý Đức Vương liền nói chú rằng: **Khước già ba lợi xa đà, kiệt bà xoa tư, kiệt bà linh, bí đà ba lã bà già sai, xoa bà du kỳ ba lã đề ha linh, xa ma na tư ca đề, tam ma mế già thọ tử, ha xoa xà na đề, xoa bà bà kỳ, ni đà na xà tử, tam ma na xà tử, a đà xá xà xà tử, tử ba**

lã bà xà tử, tư xoa xà tử, tư nhã xà bà xà tử, xa lợi la cừu ha xà tử, sa la cừu ha xà tử, xí bà na câu thi, sa đà na câu bạc, tư bà đà na đề, tử bà ba lã la đề, ưu ba ca la ma na đề, a na bà đá la xí, ba la đề ca lã mế na, ba ca tha thi, bà lô giá na bà mế ca lã tha đà linh, ca ma sa thi, a xá khước kỳ, na xà quân kỳ, bí đà bà ninh, cơ ly na bà ninh, lưu giá bà ninh, bà mế ma ca linh, xá lợi xà bà ninh, ma già xà tử, ha lợi câu na bà, na xà na mục xí, sa la xoa câu la, na xà na thọ linh, nhưn đà la bà sa ninh, ô a, a bà a, a lã bà a, bà lã a bà lã lã, bà mế già đậu khô ni đề la Niết bàn hi, xá ha.

Đức Cao Quý Đức Vương Như Lai nói thần chú xong, Quang Mật Công Đức đại Bồ tát bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Tôi đã thọ trì đa la ni ấy sẽ qua Ta Bà thế giới tuyên đọc điều phục chúng sanh”. Còn có vô lượng Bồ tát đại chúng đồng thanh nói: “Lành thay lành thay, hôm nay chúng tôi cũng đều muốn qua thế giới đó”.

Đức Phật nói:

Đã phải lúc, các ông có qua đó thì nên biến làm thân Na la diên.

Quang Mật Công Đức đại Bồ tát và đại chúng Bồ tát tất cả biến thân làm Na la diên đồng đến Ta

Bà thế giới. Đến rồi mưa cát vàng rờng mịn
nhuyễn để cúng dường Phật Thích Ca Mâu Ni rồi
từ hư không xuống đầu mặt kính lễ hữu nhiều ba
vòng rồi ngồi qua một phía.

Phương Bắc quá tám vạn hằng hà sa số thế
giới chư Phật, có thế giới tên là Phổ Hương Thân
đủ ngũ trước, Phật hiệu là Đức Hoa Mật Như Lai,
Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc,
Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều
Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn
hiện tại vì chúng sanh thuyết pháp giáo hóa. Có
Bồ tát tên là Hư Không Mật ngược nhìn hư không
thấy vô lượng Bồ tát từ Bắc phương đến đi thẳng
qua phương Nam liền bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Có nhơn duyên gì mà vô
lượng Bồ tát từ phương Bắc đến đi thẳng qua
Nam phương?

Đức Phật nói:

Này Hư Không Mật! Phương Nam quá tám
vạn hằng hà sa số thế giới, có thế giới tên là Ta
Bà đủ ngũ trước, có Phật Thế Tôn hiệu Thích Ca
Mâu Ni Như Lai hiện tại vì chúng sanh tuyên nói
diệu pháp phân biệt tam thừa dựng pháp tràng
rộng nói pháp tụ. Thập phương chư Phật đều tập
hội cõi ấy vì chư Bồ tát giải nói Bửu tràng đà la ni

rồi đều trở về bốn trụ xứ. Thích Ca Như Lai vẫn vì đại chúng Bồ tát Thanh văn tuyên nói pháp yếu có nhiều lời bí mật cam lồ. Nếu muốn nghe thì nên qua cõi đó.

Thích Ca Như Lai thường phát đại nguyện, nếu có thập phương chư Bồ tát đến nghe Ta nói pháp liền được mười tám pháp bất cộng. Lại nguyện rằng lúc Ta thành Phật rồi nguyện đất đai cõi Ta có đủ thượng vị. Chư Bồ tát cõi ấy có đại niệm tâm tinh tấn trí giới trí huệ đầy đủ như ở thế giới thanh tịnh chư Phật, tu tập đầy đủ thiên định, lúc nhập thiên định thân họ phóng quang minh hoặc sáng như một ngọn đèn nhãn đến sáng như trăm ngàn vô lượng nhật nguyệt. Họ đều tập hội nghe Phật thuyết pháp. Hoặc có thập phương chư Bồ tát chúng khởi định đều đến cõi ấy kính lễ Thích Ca Mâu Ni Như Lai lắng nghe đà la ni du hý thần thông.

Này Hư Không Mật! Chúng sanh thế giới Ta Bà thọ mạng ngắn ngủi nhiều ác bệnh, trí huệ thiện căn phước đức thiện hành thấy đều kém mỏng, họ chẳng biết sợ ba ác đạo khổ, họ tham trước của cải tâm chẳng thanh tịnh, lòng nhiều tật đố không có tâm quý, ưa làm mười điều ác, các chúng sanh ấy hoặc có tạp hành sau khi xả thân liền ở cõi ấy làm đại ác quỷ nhãn đến làm ác Ca

na, Phú đơn na, họ làm ác quỷ rồi thâm lấy vị đất nhả đến tất cả các vị dưa trái, lúa gạo, cỏ cây, ai ăn thứ ấy thì sanh ác bệnh thân mất thể lực. Các ác quỷ ấy thường rình chúng sanh lúc sơ sanh lúc trưởng đại có thể cướp mất tánh mạng, đây cũng là một có mà chúng sanh cõi ấy đoán thọ.

Này Hư Không Mật! Trước kia lúc Ta tu tập Bồ đề đạo cũng thường phát nguyện, nguyện tôi đời vị lai thường siêng tinh tấn chẳng thôi chẳng nghỉ cung kính cúng dường vô lượng chư Phật nghe học chánh pháp thừa hỏi thâm nghĩa. Tôi sẽ thế nào thủ hộ người ở thai khiến mẹ con kia sản sanh yên ổn. Hoặ trời, rồng quỷ thần, hoặ quỷ La sát, A tu la, Ca lâu la, Khẩn na la, Ma hầu la già, hoặ Câu biện trà, Lệ lê đa, Tỳ xá giá, Phú đơn na, Ca đa phú đơn na, Thọ đa la, A vệ mật la, hoặ nhứt hành đến tứ hành, hoặ quỷ khởi tử thi, hoặ độc cô, hoặ ác độc dục xúc thân tâm, các độc sự như vậy không làm tổn hại đượ mẹ con ấy, nhả đến lúc bú mớm ăn uống nuôi lớn khôn cũng chẳng làm hại đượ, cũng chẳng khiến tâm loạn trược đượ, cho đến trong giấc mộng cũng không làm tổn não đượ, thường hành thập thiện, thích bố thí, thích trì giới, với ba ác đạo lòng sanh bố úy... Thế Tôn, có chú đượ nào hay xong những sự việc như vậy. Lúc bấy giờ vô lượng

Phật liền ban cho Ta tịnh đà la ni. Do sức lực của đà la ni ấy khiến Ta thuở trước trong vô lượng đời điều phục vô lượng vô số chúng sanh khuyển họ thực hành sáu ba la mật.

Trong vô lượng vô số đời trước Ta thường nghĩ nhớ xứ nào có nữ nhơn chữa nghén để phòng ngăn ác quỷ nhân đến độc dược. Ta đến chỗ họ dạy tam quy y. Dạy họ tam quy rồi tất cả ác quỷ độc dược chẳng làm hại được. Đứa con sanh ra thường được thiện tâm trí huệ đầy đủ thân thể không thiếu khuyết, lúc nó du hành thường được vô lượng thiện thần ủng hộ, diện mạo đoan chánh mọi người thích thấy, ưa tu từ bi, bố thí, trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, ở nơi tịch tĩnh thích tu thiền định, gần thiện tri thức có đủ trí huệ, phá các khổ não nhằm lìa sanh tử ưa mến Niết bàn, tất cả thiên thần quỷ thích cúng dường. Nếu nó phát tâm Vô thượng Bồ đề thì được Bồ đề Vô thượng, nếu phát tâm Bích chi Phật thì được Bích chi Phật đạo, nếu phát tâm Thanh văn thì được Như thật nhẫn. Các chúng sanh ấy xa lìa hẳn ba ác đạo thường đi trong thiện đạo.

Này Hư Không Mật! Ta dùng vô lượng phương tiện như vậy điều phục chúng sanh vì Vô thượng Bồ đề. Nếu có chúng sanh bị bệnh rất nặng, lấy da sư tử tưng chú này vào rồi trao cho

người bệnh. Nếu không có da thì dùng thịt hoặc xương. Nếu không có thịt xương sư tử thì dùng phần hoặc chỗ đất mà sư tử đi. Nếu không có phần có đất ấy thì tụng chú cột gút hoặc làm sách bùa trao cho người bệnh, thì bệnh liền lành. Nếu cây không trổ hoa trái thì tụng chú vào nước mưa rồi xối tưới, cây ấy liền có bông trái. Hoặc lúc hạn khô, tìm tim rùa tụng chú năm biến đem đặt trong long tuyền thì trời sẽ mưa lớn. Hoặc lúc mưa nhiều lũ lụt hư hại lúa mạ thành áp tụ lạc, tìm da mãng xà tụng chú bảy biến đem đặt trong long tuyền thì mưa liền dứt. Nếu quốc độ nhiều tướng quái dị, ác phong, ác vũ, ác tinh như nguyệt, thì nên bảy ngày tắm gội sạch sẽ ăn cháo sữa, trong bảy ngày đọc tụng chú này thì các tướng quái dị liền tiêu diệt.

Này Hư Không Mật! Nếu có người nghe đà la ni này thì bao nhiêu phiền não đều nhẹ mỏng nhập chánh định tụ. Ta dùng vô lượng phương tiện như vậy điều phục chúng sanh khiến họ tu tập sáu ba la mật nhân đến được Vô thượng Bồ đề.

Này Hư Không Mật! Đà la ni này có thể làm lợi ích lớn cho chúng sanh, hay dứt tất cả các ác trọng bệnh, hay thủ hộ tất cả nữ nhơn thai nghén và kẻ ở trong thai, hay dứt tất cả kiết sử biết âm nhập giới, xô dẹp bốn ma cảnh giới, hay làm cho

tất cả chư thiên hoan hỷ, khiến các ác quỷ sanh ý tưởng tri túc, hay làm các ác long kinh sợ, hay phá tất cả các luận tà ác khiến hàng tứ tánh hoan hỷ, hay khiến nữ nhơn trừ dứt tâm tham, khiến người đa văn niệm tâm vững chắc, người tọa thiền tâm được thiện tịch, hay trừ tất cả tướng xấu trong quốc độ, hay làm cho chúng tánh Tam Bảo không đoạn tuyệt, hay làm cho pháp giới tăng trưởng không giảm, hay làm cho Phật pháp lưu bố khắp nơi, hay phá tất cả khối si vô minh, hay được Tận trí Vô sanh trí. Tất cánh hết khổ, đây gọi là chú.

Đức Phật Đức Hoa Mật Như Lai liền nói đà la ni cú: **Ma na xoa, a bà xoa, già la bà xoa, xà la xoa, ma ma na xoa, xoa bà xoa, ma đà xoa, na đồ xoa, na đồ la hưu, tử bà na tra, khước già na tra, a tra na tra, cứu na tra, ba lợi cứu bà na tra, na đồ na tra, phú lợi ca na tra, ưu đa la na tra, già tỳ na tra, quân xà na tra, a mục kê na tra, giá phàm bà la na tra, khước kim bà la na tra. phật ca la na tra, đế bà lưu đà lã na tra, ma la xà na tra, thi lợi câu bà na tra, kiêu đa tra, đa đồ la bà, ma lưu đa khước bà, đề hưu xoa, bà đề lã thù, tóa ma na thù, bà ha na phú trí, tán đề lã xà bà, a ma ma xà bà, ma hưu la già xà la, a niết na, a niết na lã bà, a niết na**

**xoa, a bà ha mặt lực già niết na xoa, y bàn đô
đậu khư tả, sá ha.**

Lúc Phật nói chú ấy, trong đại chúng kia có sáu vạn ức người được Như pháp nhẫn. Lại có sáu vạn người nhập chánh định tụ.

Này Hư Không Mật! Nay Ta dùng tịnh đà la ni này giữ dục cho Phật Thích Ca Mâu Ni, ông nên thọ trì phúng tụng thơ tả.

Hư Không Mật đại Bồ tát kính vâng lời Phật thọ trì thơ tả đà la ni ấy rồi cùng vô lượng Bồ tát đến Ta Bà thế giới, tất cả đều biến thân làm Chuyển Luân Vương, dâng các thứ châu báu cúng dường Phật, đầu mặt kính lễ hữu nhiều ba vòng rồi ngồi qua một phía.

Vua Tần Bà Sa La thấy vô lượng Bồ tát hoặc là Phạm vương, hoặc là Thiên Đế Thích, hoặc là Na la diên, hoặc là Chuyển Luân Vương, từ bốn phương đến tập hội, vua liền đứng dậy cung kính chấp tay.

Nhựt Mật đại Bồ tát ở trước đức Phật nói kệ tán thán:

Trong các bậc Thánh rất thù thắng
Ban đại quang minh trừ ác kiến
Người hành chánh đạo cho pháp ấn

Xô diệt ác long và tứ ma.
 Dụng vững pháp tràng ban giải thoát
 Dùng đuốc pháp sáng phá tối tăm
 Thân cận thiện hữu tu tập định
 Vì thương chúng sanh nói phước điền.
 Phật, Pháp, Tăng bửu rất khó được
 Thân người lòng tin cũng còn khó
 Có thân người gặp thiện hữu khó
 Được thiện hữu phá được phiền não,
 Chúng sanh đi tối chìm sông kiết
 Như Lai thuyền sư hay cứu vớt
 Bốn phương chư Phật sai tôi đến
 Nay trong đại hội nói giữ dục.

Nhựt Mật Bồ tát nói kệ ấy rồi, như ở bốn độ
 đã được bốn Phật giáo giới đều nói y như vậy.
 Đức Phật bảo Tôn giả Xá Lợi Phất:

Nay Xá Lợi Phất! Đà la ni này là của tứ
 phương chư Phật giữ dục để làm lợi ích cho các
 chúng sanh cõi này. Ông nên thọ trì đọc tụng thơ
 tả đà la ni này rồi ở trong hàng tứ chúng rộng
 phân biệt nói.

Nhựt Mật đại Bồ tát nói kệ tán thán:
 Như Lai chơn thật biết pháp giới
 Dạy ma chúng sanh đạo chánh trực

Nếu người chơn thật sanh tín tâm
 Người này hay phá ba ác đạo.
 Cúng dường Như Lai một hương hoa
 Vô lượng đời thọ vô thượng lạc
 Trong vô lượng đời thân đầy đủ
 Cũng được vô thượng chơn trí huệ.
 Nếu một lần nghe tông trì này
 Liên trừ diệt được các phiền não
 Được hàng như thiên thường cúng dường
 Chúng được Vô sanh và Tận trí.
 Đức Thế Tôn bảo bốn đại Bồ tát rằng:

Này chư thiện nam tử! Nếu các ông thích ở thế giới này thì tùy ý tu tập các thiện pháp đã có.

Bốn đại Bồ tát và đại chúng Bồ tát liền tùy ý nhập định. Đã nhập định rồi thân phát quang minh, hoặc như một ngọn đèn sáng nhần đến hoặc như ánh sáng vô lượng nhật nguyệt. Thừa Phật thần lực, A Nhã Kiều Trần Như suy nghĩ rằng: Nay nếu ta hỏi Phật một nghĩa, như đó hoặc Phật sẽ phân biệt nói rộng bốn đà la ni như vậy, tiếng nói của Phật ắt được nghe khắp Ta Bà thế giới, chúng sanh nghe rồi dứt lòng nghi, ở trong hướng pháp được đại quang minh đến bờ kia nhập chánh định tụ chẳng đọa ác đạo, tất cả đều hành pháp thuần thiện.

Suy nghĩ rồi Tôn giả từ chỗ ngồi đứng dậy kính ý yên lặng chấp tay mà đứng. Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Có phải ông muốn hỏi Phật đại nghĩa ư?

Tôn giả nói:

Bạch đức Thế Tôn! Đúng vậy, tôi muốn thưa hỏi duy nguyện Thế Tôn hứa cho.

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Nay ông biết phải lúc. Phật sẽ phá hoại tất cả điều nghi.

Tôn giả nói:

Bạch đức Thế Tôn! Như trong kinh Phật nói có hai thứ là ái và sĩ phu đi trong sanh tử. Thế nào là ái, là sĩ phu? Cớ chi Phật nói hai thứ này đi trong sanh tử?

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, này Kiều Trần Như! Ông khéo phát lời hỏi ấy, có thể làm lợi ích lớn cho vô lượng chúng sanh. Đây là biết phải lúc mà hỏi, đây là hỏi đáp đúng. Lắng nghe lắng nghe, Phật sẽ vì ông mà phân biệt giải nói.

Này Kiều Trần Như! Ái có ba thứ, đó là dục ái, sắc ái và vô sắc ái. Còn có ba thứ là hữu ái, đoạn ái và pháp ái.

Thế nào là dục ái?

Nói là dục ấy gọi là phóng dật, phóng dật nhờn duyên là tham xúc, do xúc nhờn duyên thì sanh tưởng lạc, lạc tưởng nhờn duyên thì đốt cháy thân tâm, vì đốt thân tâm nên ưa làm thập ác nghiệp. Do thập ác nhờn duyên thì hay tăng trưởng ba ác đạo khổ, nếu thọ thân người thì nghèo cùng khổ khổ. Vì tham nhờn duyên nên thọ sanh trong ngũ đạo, sanh trong loài dê nhiều thọ khổ não. Dầu thọ khổ mà tâm không có tầm quý chẳng biết hồi hận. Nếu nhờn chút ít thiện được sanh làm người thì lòng ái tăng trưởng. Vì ái tăng trưởng nên thân khẩu bất tịnh tạo gây vô lượng tội ác nặng nhần đến tội ngũ nghịch. Do nhờn duyên này lại sa địa ngục thọ đại khổ não. Tất cả thọ khổ đều nhờn tâm ái. Vì vậy nên Như Lai nói chánh pháp để giải thoát tâm ái, quả trách tham dục. Nếu có chúng sanh nghe lời quả trách lòng dục rồi, xem dục như ngọn lửa, như cây đại độc, như độc bồn hành xí, như dao bén, như giặc ác, như Chiên đà la, như hoàn sắt nóng, như mưa đá ác, như gió ác, như độc xà, như oán thù, như quỷ La sát nơi đồng hoang, như kẻ giết hại, như phân, như mả mồ. Nếu có người hay quán sát như vậy thì người này có bao nhiêu sự ái cùng tham, ái nhị, ái trước, ái trạch, ái nhiệt, ái tăng thấy đều

trừ diệt. Dứt ái rồi niệm pháp, thích pháp, học pháp, thọ pháp, thủ pháp, siêng cầu pháp, cất chứa pháp, tịnh pháp, hành pháp, quy y nơi pháp. Người này lâm chung được pháp niệm. Nhơn sức pháp niệm liền nghe thập phương chư Phật tuyên nói pháp yếu giáo hóa chúng sanh. Nghe pháp rồi lòng hoan hỷ. Vì hoan hỷ nên thấy sắc thân chư Phật. Người này xả thân sanh quốc độ thanh tịnh không có ba ác đạo, thường cùng thượng thiện nhơn chung ở, đầy đủ trí huệ, xả thí, tinh tấn, tu tập từ bi điều phục chúng sanh, dứt phiền não tập khí, đầy đủ vô lượng công đức trang nghiêm. Ví như hộp hương thơm đựng y phục, y phục đều thơm mà hộp hương không giảm hơi thơm.

Này Kiều Trần Như! Nếu các chúng sanh do sức thiện nguyện sanh quốc độ thanh tịnh cùng thượng thiện hữu đồng sự nghiệp thiện tự tăng thiện pháp mà thiện của thượng thiện hữu cũng không giảm bớt. Vì vậy nên có thiện nam thiện nữ muốn tự lợi lợi tha và cộng lợi thường nên cần cầu y dựa các thiện hữu. Nếu có người hay quán sát tướng của dục tham như vậy, thì nên biết người ấy chẳng lâu sẽ được Vô thượng Bồ đề.

Tôn giả nói:

Bạch đức Thế Tôn! Thế nào là thiện hữu?

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Thiện hữu ấy là chư Phật chư Bồ tát chư A la hán. Lại thiện hữu ấy là thân Phật Ta đây. Tại sao? Vì Ta thường thương xót tất cả chúng sanh, hay nói những lời họa của dục tham, vì vậy nên đại chúng phải học lời của Ta. Lời Phật nói trọn không có hai, không có hư vọng, chẳng có lưỡng thiệt, chẳng phải vô nghĩa, chẳng phải thô ác. Là lời thành thật, lời từ lời bi, lời an lạc chúng sanh. Nay Phật nói tội lỗi của dục tham các ông phải nên thọ trì. Đã thọ trì rồi thoát khỏi ba ác đạo mau được Vô thượng Bồ đề.

Lúc bấy giờ Ta Bà thế giới tất cả chúng sanh đồng thanh nói:

Bạch đức Thế Tôn! Duy nguyện tuyên nói tội lỗi của dục tham. Nay chúng tôi sẽ chí tâm thọ trì.

Đức Phật nói:

Này các thiện nam tử! Dục có bốn thứ là sắc dục, hình dục, thiên dục và dục dục.

Thế nào là sắc dục?

Sắc do tứ đại tạo ra, hàng phàm phu chẳng thấy là không có ngã không có chúng sanh nên sanh tưởng điên đảo thấy tướng nam, tướng nữ, tướng thượng sắc, tướng hạ sắc, thấy sắc này đáng

yêu, sắc này đáng ghét. Nhơn vì điên đảo thấy tướng nam nữ nên làm cho tham dục chưa sanh thì sanh, sanh rồi thì tăng trưởng. Người này do đó mà xa lìa thiện căn và thiện tri thức, chẳng thể thủ hộ khéo thân khẩu ý nghiệp. Vì vậy nên gọi là khối ác pháp. Tại sao? Vì chẳng thể quán sát dục giải thoát vậy. Do nghĩa này nên tăng ba ác đạo thọ các thân địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh, trong vô lượng đời thọ đại khổ não đều do tham dục. Tham dục nơn duyên khiến dục tăng trưởng.

Nếu có người trí quán sát nữ sắc thấy tướng bất tịnh da thừa, thịt xương, gân cốt, máu mủ mạch lạc, thấy vậy rồi tâm thích tu tập quán tướng ấy. Như quán sát nữ thân, quán sát nam thân cũng như vậy. Như quán sát người gần, quán sát người xa cũng vậy. Như quán sát người này quán sát người kia cũng vậy. Như quán sát người quán sát mình cũng vậy. Người ấy nếu có thể tu tập pháp tâm này thì ở nơi tham ái mau được giải thoát.

Quán sát thân này gân cốt lóng đốt dính liền nhau tâm theo thân hành, bấy giờ buộc tâm trụ tại trán chừng bằng trái táo. Tâm thích tu tập tướng như vậy rồi thì thân được tịch tĩnh, chẳng thấy ác tướng, chẳng thấy ác sự, chẳng thấy ác duyên. Đây gọi là xa ma tha, gọi là tâm tịch tĩnh.

Thế nào gọi là thân tịch tĩnh?

Người này nhập định diệt nhập tức. Đã không có nhập tức thì nào có xuất tức. Đây thì gọi là thân tâm tịch tĩnh. Thân tâm tịch tĩnh tức là xa ma tha như duyên vậy. Người này quán thân bao nhiêu lóng xương lìa tan như cát bụi bị gió thổi. Thấy rồi liền sanh ý tưởng không rỗng không có vật, quán nơi hư không. Đây thì gọi là thân tâm tịch tĩnh. Đây gọi là như xa ma tha định mà được giải thoát.

Tôn giả nói:

Bạch đức Thế Tôn! Tướng hư không ấy có là tướng hữu vi chăng?

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Hư không là tướng hữu vi.

Tôn giả nói:

Bạch đức Thế Tôn! Hư không nếu là tướng hữu vi thì là tự tướng hay là tha tướng?

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Nếu có thể quán sát tất cả pháp giới và hữu vi giới, đây gọi là tự tướng. Tại sao? Vì nếu có thể quán sắc tịch tĩnh ấy liền thấy thân Phật. Tại sao? Nếu người quán xương có thể thành cát bị gió thổi, người này có thể phá

sắc tham sắc dục, có thể thâm quán sát sắc thật tánh, chỗ thấy của người này đều như hư không, thập phương các sắc rỗng không như lưu ly, trong ấy lại thấy vô lượng chư Phật, thấy mười phương cũng như vậy. Lại thấy Như Lai đủ ba mươi hai tướng tám mươi hảo. Thấy thập phương thế giới chư Phật cũng như vậy. Người này nếu được hỏi pháp sanh tử liền tự tư duy: Ta sẽ hỏi Phật hư không như vậy ai làm ra sẽ thế nào diệt? Tư duy như vậy rồi tự biết rằng ta đã hỏi rồi ta đã biết rồi. Tánh hư không không có tác giả, đã không có tác giả thì làm sao diệt. Nói là hư không ấy, không có giác quán, không có vật, không có số, không có tướng mạo, không xuất, không diệt. Tất cả các pháp cũng như vậy. Lúc quán như vậy, người này được quả A na hàm. Người A na hàm dứt hết tâm tham dục. Chỉ có năm sự chưa trừ diệt được, đó là sắc ái, vô sắc ái, điệu, mạn, vô minh.

Người này nếu được thấy thân Như Lai bèn suy nghĩ như vậy: Ta nên biết số. Lúc ấy người này quán ít thấy ít, quán nhiều thấy nhiều. Lại suy nghĩ chư Phật như vậy từ xứ nào đến? Liền suy nghĩ rằng chư Phật như vậy không từ đâu lại, đi cũng không chỗ đến. Tâm tam giới của ta, tâm này hơn nơi thân. Ta theo giác quán muốn nhiều thấy nhiều, muốn ít thấy ít. Chư Phật Như Lai ấy

tức là tâm ta. Tại sao? Vì theo tâm mà thấy, tâm là thân ta, ta là hư không. Ta nhìn giác quán thấy vô lượng Phật. Ta dùng giác tâm thấy Phật biết Phật. Tâm chẳng thấy tâm, tâm chẳng biết tâm. Ta quán pháp giới tánh không vững chắc, tất cả các pháp đều từ giác quán nhìn duyên mà sanh. Vì vậy mà tất cả bao nhiêu tánh tướng tức là hư không. Tánh hư không cũng là Không. Nếu có người sơ phát Bồ đề tâm thì nên quán vô lượng các pháp nhìn duyên. Người này nếu phát tâm cầu Thanh văn liền được Vô tướng tam muội khiến vô minh kia đứt hẳn tịch tĩnh, cũng chứng được Tùy thuận không nhân. Người này nếu thấy hư không là Không liền được thân tâm tịch tĩnh. Đây gọi là Không giải thoát môn, chứng lấy quả A la hán không khó. Người này nếu lại tu hành diệt định giải thoát, để diệt vô lượng nhìn duyên của các pháp.

Lúc nói pháp ấy, có chín vạn chín ngàn ức chúng sanh được Tu định nhân. Tám vạn bốn ngàn chúng sanh được Tu Không nhân. Sáu vạn chúng sanh được Không tam muội giải thoát môn. Hai vạn chúng sanh được Hiện kiến chư Phật tam muội. Tám vạn bốn ngàn chúng sanh được quả A la hán. Vô lượng chúng sanh được quả Tu đà hoàn.

Đức Phật phán tiếp:

Lại này Kiều Trần Như! Nếu có Tỳ kheo tự quán thân mình nghĩ tưởng là bất tịnh mà không thể điều phục được tự tâm mình. Người này nên tiếp quán tử thi, hoặc sắc xanh bầm, hoặc thúi rã, hoặc màu đỏ, hoặc sinh trương, hoặc rời rã, hoặc xương trắng như vỏ ốc. Nên quán kỹ tâm mình thích trụ chỗ nào, biết rồi thì trụ tâm nơi tướng ấy. Như quán thân người, quán thân mình cũng vậy, hoặc sắc xanh bầm nhẵn đến như vỏ ốc, như ngày ban đêm cũng vậy. Như đêm ban ngày cũng vậy. Như quá khứ vị lai cũng vậy. Như vị lai quá khứ cũng vậy. Lúc bấy giờ nếu thấy vật ngoài hoặc cỏ, cây, người, vật, tạp vật đều quán xương trắng. Quán như vậy nhẵn đến mạng chung chẳng sanh tâm tham. Người này hiện tại hay là ái dục, đời khác cũng là.

Người này nếu có thể được tu Không đà la ni thì có thể quán xương làm tướng là tan như cát vi trần. Hoặc nơi mình nơi người chẳng thấy tướng sắc như vi trần, liền chứng được tướng hư không, thấy tất cả sắc như thanh lưu ly. Thấy rồi lại quán hư không sắc vàng. Có thể quán sắc vàng, sắc đỏ, sắc trắng, nhiều màu, màu lưu ly. Nếu thấy đất và nước cũng như lưu ly, người này có thể thấy tất

cả đại địa như chùng bằng bốn ngón tay. Nếu muốn lay động liền lấy ngón tay chân nhấn đó khiến động, tùy ý gần xa nhấn đến cả đại địa cây cối núi sông đều bị lay động.

Hoặc quán các dòng nước làm nhiều thứ màu, hoặc hoa phân đà lợi, hoa ưu bát la, hoa câu vật đầu, hoa ba đầu ma, trên mặt nước tự ý đi đứng ngồi nằm. Quán tất cả núi làm nhiều thứ màu, hình nó dịu mềm như bông dâu la rồi ở trong đó đi đứng ngồi nằm. Lại tự quán thân nhẹ bay như gió. Tác quán như vậy rồi có thể đi đứng ngồi nằm trên hư không. Người này lại nhập Hỏa quang tam muội, thân phóng ra các thứ quang minh sắc vi diệu. Lại du nhập Viêm ma ca định, trên thân ra nước dưới thân ra lửa.

Làm đại thần biến như vậy rồi suy nghĩ rằng: Ta sẽ thế nào được thấy chư Phật? Lúc ấy tùy phương diện được quán sát đều được thấy Phật, quán nhiều thấy nhiều, quán ít thấy ít. Thấy rồi lại suy nghĩ chư Phật ấy không từ đâu lại đi cũng không chỗ đến. Tâm tam giới của ta, tâm ấy theo thân, ta theo giác quán muốn nhiều thấy nhiều, muốn ít thấy ít. Chư Phật Như Lai tức là tâm ta. Tại sao? Vì theo tâm mà thấy vậy. Tâm ấy tức là thân ta, ta tức là hư không. Ta như giác quán

thấy vô lượng Phật. Ta do giác tâm mà thấy Phật biết Phật. Tâm chẳng thấy tâm, tâm chẳng biết tâm. Ta quán pháp giới tánh không vững chắc, tất cả các pháp đều từ giác quán như duyên mà sanh, vì vậy nên pháp tánh tức là hư không, hư không tánh cũng là rỗng không. Ta như tâm ấy thấy xanh vàng đỏ trắng tạp sắc và hư không. Làm thân biến ấy rồi, cảnh được thấy như gió không có chơn thật. Đây thì gọi là chung đồng người phạm phu như thật đà la ni.

Người này lại suy nghĩ rằng: Nếu có hư không tức là không có thủ, không có giác quán, không thể tuyên nói được. Như tâm ta rời lìa tướng quán hư không, cũng quán tâm tướng chẳng có tác là viễn ly, lìa tất cả tác chẳng tác phát tâm. Giả sử có phát liền diệt. Vì tâm duyên diệt nên tâm ấy bèn diệt, tịnh thân khẩu ý tu tập diệt định. Người này lâu dài cột tâm tại định, từ diệt định khởi nhập vào Niết bàn. Đây gọi là chẳng chung đồng người phạm phu như thật đà la ni.

Thế nào gọi là cộng phạm phu như thật đà la ni?

Nếu người ấy hay suy nghĩ như vậy: Ta tùy ý quán sắc thì liền thấy sắc, sắc ấy tức là tâm ta, tâm ta tức là sắc. Như ta rời xa tất cả sắc tướng

mà quán hư không tướng. Người ấy lúc bấy giờ tu hư không tướng. Đây gọi là cộng phạm phu như như thật đà la ni.

Thế nào gọi là bất cộng phạm phu như như thật đà la ni?

Người ấy nếu suy nghĩ như vậy: Sắc tức là hư không. Ta do sắc như duyên như vậy được thấy hư không. Tánh hư không gọi là không chướng ngại, là trụ xứ của gió. Gió như vậy như tứ đại sanh, sắc tướng này của ta cũng như tứ đại khởi. Hư không với gió và sắc tướng bình đẳng không sai biệt. Tất cả pháp tánh, tánh tự Không tịch, tự tánh và tha tánh cũng Không tịch. Hư không ấy tức là không sanh không diệt. Lúc quán như vậy cột niệm Như Lai. Niệm Như Lai rồi thấy trong hư không có vô lượng Phật, liền chứng được quả A na hàm. Đây gọi là bất cộng phạm phu như như thật đà la ni vậy.

Người ấy lại suy nghĩ rằng: Hư không ấy tức là ta, tức là tịnh cái ngã, tức là tâm ta, ta không có sắc, như hư không vô biên, ta cũng vô biên. Đây gọi là Cộng phạm phu như như thật đà la ni.

Nếu người ấy có thể quán tướng: Trong tất cả pháp không có ta, không có sở hữu của ta. Nói hư không ấy tức là không có ta, sắc không có ta. Nếu

niệm Như Lai liền thấy Như Lai. Như Lai ấy tức là ta vậy. Ta thấy Phật rồi được quả Sa môn đến quả A la hán. Đây gọi là bất cộng phạm phu như thật đà la ni.

Người ấy nếu quán ta tịnh tức là hư không xứ, hư không tức là tâm ta, nếu hay dứt hẳn tất cả phiền não tức là tịnh tâm, nếu hay tu tập bát chánh đạo thì gọi là tịnh tâm, hay tu như vậy thì có thể được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán, đây gọi là bất cộng phạm phu như thật đà la ni.

Nếu người ấy quán sắc, quán sắc tướng tức là phân biệt tướng, phân biệt tướng ấy tức là sân hận tướng, sân hận tướng ấy tức là sanh tử tướng. Nay ta vì đoạn dứt tướng sanh tử mà quán tâm tướng rỗng không. Đây gọi là cộng phạm phu như thật đà la ni.

Người ấy lại quán ta tức là tịch tĩnh, nay ta cũng chưa dứt giác quán. Nếu ta quán ta, ta như hư không, ta ta ấy tức là Khổ, như sanh ra khổ tức gọi là Tập, Khổ và Tập ấy là pháp đoạn dứt được đây gọi là Diệt, quán sát Khổ Tập và Diệt ấy đây gọi là Đạo. Được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán, đây gọi là bất cộng phạm phu như thật đà la ni.

Người ấy lại suy nghĩ rằng: Ta có chi quán hư

không, hư không ấy tức là ta, của ta. Nếu xa là quán hư không kể đến quán thức xứ. Như quán hư không, quán thức xứ cũng vậy. Như hư không vô biên, thức xứ cũng vô biên. Đây gọi là cộng phạm phu như thật đà la ni.

Nếu người ấy quán thức tức là Khổ, biết sở non của khổ gọi đó là Tập, Khổ và Tập ấy đoạn dứt được đây gọi là Diệt, quán Khổ Tập Diệt đây gọi là Đạo. Được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán, đây gọi là bất cộng phạm phu như thật đà la ni vậy.

Người ấy lại quán thức xứ tức là giác quán ghê lở phiền não. Như ta xa là Không xứ, thức xứ, tu vô tướng xứ. Tu vô tướng rồi được vô tướng định. Đây gọi là cộng phạm phu như thật đà la ni.

Người ấy nếu quán thức xứ tức là pháp ghê lở khổ não. Như ta xa là quán thức tướng kể quán vô tướng tướng. Nói vô tướng ấy tức là không có ta, của ta. Quán như vậy rồi liền được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán. Đây gọi là bất cộng phạm phu như thật đà la ni vậy.

Người ấy nếu có thể quán vô tướng xứ ấy tức là tế tướng. Nếu ta xa là vô tướng xứ mà quán phi hữu tướng phi vô tướng xứ. Đây gọi là cộng

phàm phu nhơn như thật đà la ni.

Người ấy nếu quán phi tướng phi phi tướng xứ ấy là đại khổ não xứ có thể dứt có thể được giải thoát. Lúc quán như vậy được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán. Đoạn hẳn tất cả dục tham, sắc tham và vô sắc tham, rời lìa phàm phu gọi là được hiệu Thánh nhơn. Dứt hẳn nhơn của ba ác đạo. Đây gọi là Như thật đà la ni vậy.

Đây là dục được chư Phật kia sai Nhứt Mật đại Bồ tát mang đến, có thể dứt tất cả kiết sử phiền não, tất cả ác kiến, ngã kiến, thủ kiến, giới kiến, thường kiến, đoạn kiến, thọ mạng kiến, sĩ phu kiến, tác kiến, thọ kiến, sắc kiến, xúc kiến, xuất kiến, tứ đại kiến, hay đoạn dứt các kiến như vậy. Đà la ni này khéo có thể rõ thấu âm nhập giới, hay tịnh các kiến, hay kiến người thọ trì vĩnh viễn được an lạc, trở hoại chúng ma, điều phục ác ma, làm cho chư thiên hoan hỷ, phá A tu la, điều Ca lâu la, hay đem lại sự vui mừng cho Sát lợi, Bà la môn, Tỳ xá, Thủ đà, hay dứt ác dục. Hay khiến người tọa thiền ưa thích tịch tĩnh, hay chữa tất cả các ác trọng bệnh, hay phòng tất cả các ác đấu tụng, hay tăng pháp giới, hay hộ Tam Bảo, hay được Tận trí và Vô sanh trí, phá hoại khỏi vô minh.

Lúc nói pháp ấy, có vô lượng chúng sanh được quả Tu đà hoàn, vô lượng chúng sanh được quả A la hán, vô lượng chúng sanh được đà la ni ấy, vô lượng chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề, vô lượng chúng sanh được Vô sanh nhẫn.

* Tôn giả Kiều Trần Như bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Thế nào gọi là Liên hoa đà la ni được người trí thọ trì đọc tụng thơ tả được lợi ích lớn chẳng ưa tam giới được Vô tướng giải thoát môn, đều có thể dứt các phiền não, bảy lần thọ thân như thiên, dầu ở Dục giới mà chẳng bị dục ái nhiễm ô, thường được chư thiên và thế nhưn cung kính. Đà la ni ấy trước đây được Nhựt Mật đại Bồ tát tuyên nói.

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Liên hoa đà la ni mà ông hỏi đó, chẳng phải là chỗ biết của Thanh văn và Duyên giác, đà la ni này bèn là mười tám pháp hành bất cộng.

Này Kiều Trần Như! Giả sử Ta ở trong vô lượng kiếp nói đà la ni ấy trọn chẳng hết được, cũng làm cho người nghe sanh tâm mê muội. Đà la ni ấy chỉ có Phật hay nói được, chỉ có Phật hay

---

* Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh - 日密分中 - phần thứ 13, quyển thứ 33.

nghe được. Tại sao? Vì đà la ni ấy khó biết khó hiểu, ba đà la ni khác cũng vậy.

Tôn giả nói:

Bạch đức Thế Tôn! Duy nguyện Như Lai sẽ nói Như Không Không hành đà la ni.

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Chí tâm lắng nghe Phật sẽ vì ông mà tuyên nói.

Này Kiều Trần Như! Nếu có chúng sanh vì nhơn duyên phóng dật mà sanh tâm xúc dục, người này chẳng biết chỗ giải thoát, lưu chuyển sanh tử trong vô lượng đời ở ba ác đạo thọ đại khổ não. Đại Bồ tát thấy các chúng sanh thọ vô lượng khổ não như vậy nên sanh lòng thương xót siêng năng chẳng nghỉ dứt, tu khắp các trợ Bồ đề đạo. Tu tập các hành pháp rồi được Vô thượng Bồ đề tuyên nói khổ giải thoát. Chúng sanh nghe rồi liền được thoát khổ. Khổ giải thoát ấy tức là Sơ quả đến quả A la hán.

Này Kiều Trần Như! Thế nào gọi là xúc dục?

Nói xúc dục ấy là hai thân hiệp nhau. Nhơn vì hai thân chung hiệp mà sanh cảm xúc. Nhơn xúc sanh thọ lạc, nhơn lạc thọ sanh khổ thọ. Vì khổ nhơn duyên nên sanh tử khổ não nhơn đó mà sanh.

Này Kiều Trần Như! Như bốn độc xà dùng bốn nhọn duyên có thể hại chúng sanh, đó là nhìn thấy, hà hơi, cắn mổ và chạm xúc. Dục cũng như vậy, có kiến nhọn duyên, văn nhọn duyên, niệm nhọn duyên và xúc nhọn duyên. Do bốn nhọn duyên ấy làm cho các chúng sanh xa lìa tất cả các thiện căn bốn, ở trong sanh tử thọ đại khổ não.

Này Kiều Trần Như! Thế nào gọi là xúc dục giải thoát?

Nếu Tỳ kheo có thể quán bạch cốt suy nghĩ như vậy: Sắc ấy là sở tạo của tứ đại. Được tứ đại tạo ra thì là vô thường tánh nó không bền chắc là pháp ly tán, là da thịt máu xương. Người trí sao lại ở nơi thân như vậy mà sanh tướng sạch tốt. Quán như vậy rồi với tất cả tịnh sắc mười phương đều liền được tướng chẳng nên thích. Tỳ kheo ấy lại suy nghĩ rằng: Ta thích tu tập tướng chẳng nên thích ấy thì dứt trừ tất cả phiền não sanh lão bệnh tử. Đây gọi là xa ma tha.

Nếu quán xương trắng ấy nhận đến xương đầu thì gọi là tỳ bà xá na. Đã được tỳ bà xá na và xa ma tha ấy rồi quán tướng hơi thở ra vào. Thấy hơi thở ra liền suy nghĩ rằng: Hơi gió ấy từ nơi nào lại, đi đến chỗ nào. Lúc quán như vậy xa lìa thân tướng sanh ra Không tướng. Chẳng thấy nội thân

đây gọi là nội Không. Chẳng thấy vật sở hữu và sắc tướng ngoài, đây gọi là ngoại Không.

Quán nội Không và ngoại Không rồi lại suy nghĩ rằng: Nay ta tu tập tướng nhập tức rồi làm lợi ích lớn, có thể phá hoại tất cả nội ngoại các sắc. Ta phá hoại nội ngoại sắc tướng như vậy đều là nhập tức quán như duyên vậy. Do như duyên ấy khiến tôi chẳng thấy nội ngoại các sắc. Ta không có sắc tướng tức là hư không lực. Nay ta quyết định biết tất cả các pháp không có chỗ đi không có chỗ đến. Quán như vậy thì tất cả giác quán đều dứt hẳn.

Lại quán thức ấy biết là tất cả giác quán như duyên, ta nên xa lìa tâm ý thức hành. Tại sao? Vì nếu có sanh thì biết quyết định diệt. Lúc quán như vậy được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán. Hoặc được Như pháp nhẫn hoặc được Bồ đề. Nếu quán sát giác quán là tướng diệt liền được diệt định. Đây gọi là bất cộng phạm phu như Không đà la ni. Đà la ni ấy thành tựu vô lượng công đức, dứt hẳn vô lượng các khổ não lớn.

Lúc nói pháp ấy, chín vạn hai ngàn chúng sanh được quả Tu đà hoàn, sáu vạn chúng sanh được quả A la hán, chín vạn chín ngàn chúng sanh được Như Không đà la ni, tám vạn chúng

sanh được quả Bích chi Phật, tám ngàn ức chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề, vô lượng chúng sanh được tâm bất thối.

Tôn giả Kiều Trần Như bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Phật Cao Quý Đức Vương Như Lai ban cho dục Tùy vô nguyện đà la ni. Duy nguyện Như Lai phân biệt giải nói.

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Ông nên chí tâm lắng nghe nay Ta sẽ tuyên nói đó.

Này Kiều Trần Như! Có các chúng sanh bị xúc dục trói buộc chẳng giải thoát được. Người này nên quán vô nguyện giải thoát. Người ấy suy nghĩ rằng: Dục dục, sắc dục và vô sắc dục, xúc dục, giải dục, các dục như vậy như giác quán sanh các hành như duyên. Các hành như vậy không có tác giả không có thọ giả như gió mà sanh. Thân khẩu hành của ta cũng như phong mà sanh. Như nơi gió này mà thân được tăng trưởng. Như nơi gió này mà khẩu được tăng trưởng. Như ta quán gió ấy tức là hơi thở vào ra. Quán kỹ tất cả lỗ lông từ phong như duyên. Lại quán tất cả vật bất tịnh. Lại quán thân này lúc chết, thân ấy không còn gió vào ra. Lại suy nghĩ rằng: Thân khẩu hành của ta như phong như

duyên, nếu không có phong thì không có thân khẩu hành như duyên. Do có ấy nên lúc này được Không tam muội tu tập tăng trưởng, như vì tu tập nên có thể dứt dứt tham đến xúc dứt. Quán như vậy rồi được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán. Hoặc phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Lúc bấy giờ Thiện Ý Giác Quán Bồ tát Ma ha tát bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu người Thanh văn tu bất tịnh tướng, thành tựu tướng ấy rồi thì có những tướng gì?

Đức Phật nói:

Này Thiện Ý Giác Quán! Nếu người ấy vì phá hoại kiết sử dứt tham mà tu bất tịnh tướng, cột tâm giữa mày, tự quán xương thân mình, đây gọi là một tướng. Nếu quán xương thân mình và xương thân người thì gọi là hai tướng. Lại quán tất cả đều là bất tịnh đây gọi là ba tướng. Người này hay quán khổ tập đều sạch gọi là xa ma tha, được tướng noãn pháp.

Người ấy lúc quán bạch cốt như vậy thấy trí mình như ngọn đèn sáng, quán thân bốn hành nhãn đến vi trần, đây gọi là đánh pháp. Quán tứ chơn đế đây gọi là Thanh văn. Bất tịnh quán thành tựu chứng được xa ma tha định đây gọi là

tướng quán bạch cốt. Lúc quán tướng ấy được bát chánh đạo. Như bát chánh đạo được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán.

Này Thiện Ý Giác Quán! Quang Minh Phật độ, hàng Thanh văn quán pháp như vậy liền được đạo quả.

Lúc nói pháp ấy, có vô lượng chúng sanh được Như pháp nhãn, vô lượng chúng sanh được Như thật nhãn.

Đức Phật lại bảo Tôn giả Kiều Trần Như rằng:

Này Kiều Trần Như! Nếu tứ chơn đế có thể trong một niệm chứng được đó, Như Lai lẽ ra vì tất cả chúng sanh diễn nói một hạnh một pháp một sự, lẽ ra lúc một người chứng thì tất cả chúng sanh cũng đồng chứng. Tại sao? Vì phiền não đồng vậy và cũng lẽ ra chẳng nên có tám vạn pháp tụ sai biệt.

Này Kiều Trần Như! Vì vậy nên chúng sanh phải dùng nhiều thứ như duyên điều phục, chẳng do một duyên.

Này Kiều Trần Như! Tất cả chúng sanh thật chẳng phải thừa một hành, một tham, một niệm, một dục, một giải, một tín. Vì vậy nên Như Lai tuyên nói các thứ cú kệ danh tự nhiều loại pháp

môn. Do vì nghĩa ấy mà Như Lai đầy đủ mười thứ thần lực.

Này Kiều Trần Như! Tất cả chúng sanh có đủ các thứ tướng điên đảo, do đây Như Lai vì phá tịnh đảo mà nói tướng vô thường, tướng khổ, tướng vô ngã, tướng thân sinh, thân rã, thân xanh bầm, thân hư hoại, tướng thân lìa tan.

Tôn giả nói:

Bạch đức Thế Tôn! Thế nào gọi là tướng chẳng đáng nên ưa của tất cả thế gian? Thế nào gọi là tướng món ăn bất tịnh?

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Nay ông chẳng nên hỏi sự như vậy. Tại sao? Vì cõi kia đặc đạo thì cõi này đặc đạo, tướng ấy đều khác biệt. Nếu Phật nói đủ, các chúng sanh nghe đó hoặc họ sanh mê muộn.

Tôn giả nói:

Bạch đức Thế Tôn! Duy nguyện Như Lai vì chư Bồ tát, những người có thể tin hiểu, thương xót mà phân biệt tuyên nói. Những người này nếu nghe Phật tuyên nói hai tướng như vậy thì họ có thể gieo giống lành tăng trưởng căn lành hay phá được vô minh.

Bạch đức Thế Tôn! Các chúng sanh vì si ái nơn duyên mà thích sanh tử, vì vậy mà sanh tử vô thi vô chung.

Bạch đức Thế Tôn! Tất cả chúng sanh do thực nơn duyên mà tăng trưởng tham dục. Vì họ chưa bao giờ được nghe hai tướng như vậy nên họ lưu chuyển sanh tử ngũ đạo thọ đại khổ não. Đức Như Lai đại từ đại bi trong vô lượng đời thường nghĩ nhớ đến chúng sanh, duy nguyện đức Như Lai vì thương xót mà tuyên nói tướng chẳng đáng nên ưa và tướng thực bất tịnh. Nếu đức Như Lai tuyên nói hai tướng ấy, các chúng sanh nghe nói rồi chẳng sanh tham dục, chẳng sanh tham trước món ăn.

Bạch đức Thế Tôn! Nếu có chúng sanh có thể quả trách nặng dục tâm và thực tâm, nên biết người ấy mau đến được bờ kia.

Đức Phật nói:

Này Kiều Trần Như! Chí tâm lắng nghe Phật sẽ vì ông mà tuyên nói tướng chẳng đáng nên ưa và tướng món ăn bất tịnh của tất cả thế gian.

Này Kiều Trần Như! Thế có hai là chúng sanh thể và khí thể. Chúng sanh thể là ngũ đạo chúng sanh. Khí thể là trong Dục giới có hai mươi xứ,

trong Sắc giới có mười sáu xứ và trong Vô sắc giới có bốn xứ.

Những gì là hai mươi xứ trong cõi Dục?

Tám đại địa ngục, mỗi đại ngục có mười sáu địa ngục vây quanh. Tám đại địa ngục là: Hoạt, Hắc thăng, Chúng hiệp, Kiểu hoán, Đại hoán, Nhiệt, Đại nhiệt và A tỳ địa ngục.

Nếu có chúng sanh thân khẩu ý ác đều sanh trong đại địa ngục ấy thọ đại khổ não. Các chúng sanh ấy dầu thấy diệu sắc chẳng sanh ý tưởng vui thích, do nhờn duyên ấy lại sanh đại khổ não. Như thấy sắc, với thanh hương vị và xúc cũng như vậy. Người có trí quán sát sự ấy rồi chẳng sanh lòng ưa thích.

Này Kiều Trần Như! Nếu quán sát súc sanh, thân nó nhỏ như vi trần chia làm mười phần, có loài thân như vi trần, thân bằng trái táo, cao lớn một do tuần hoặc thân cao lớn đến trăm ngàn vạn do tuần. Các loài ấy hoặc có thọ mạng bằng thời gian một niệm đến khoảng bảy niệm, hoặc có thọ mạng một kiếp đến thời gian ngàn vạn kiếp. Các loài ấy không có pháp hành, trí huệ, tâm quý, lòng từ mẫn, phải thọ khổ não sanh kinh sợ nhiều, loài ấy thường sanh lòng giết hại nhau, xa lìa tất cả pháp lành, thường đi trong tối tăm,

thường hành tà đạo. Do đây là người trí tu ý tưởng chẳng vui.

Này Kiều Trần Như! Người trí lại quán ngã quý. Thân nó hoặc cao một xích, hoặc bằng người, hoặc trăm do tuần, hoặc bằng núi Tuyết, thường khô đói khát, trần truồng không y phục, tóc trùm quanh thân, không có tầm quý, ồm o lòi xương, thân không có máu thịt, họ đều có tâm ác độc không lòng thương xót, các hơi lạnh ẩm ướt vĩnh viễn không còn có, họ hoặc ăn các thứ sắt hoàn, sắt sợi, nước sắt, phân nóng, mủ nóng, máu nóng, gió nóng, cỏ nóng, trái nóng nhưng chẳng thường được cung cấp đầy đủ, thọ mạng ngàn muôn kiếp luôn thọ khổ não, đi nơi tối tăm. Người trí quán sát rồi tu tập ý tưởng thế gian chẳng đáng ưa thích.

Này Kiều Trần Như! Người trí kể đến quán thân người trong bốn châu, tất cả đều có sanh khổ, lão khổ, bệnh khổ, tử khổ, ái biệt ly khổ, oán tăng hội khổ, cầu bất đắc khổ, đói khát khôn khổ, tham dục khổ, sân khuê khổ, tật đố các thứ khổ, lưỡng thiệt, ác khẩu, hàn, nhiệt v.v... nhiều khổ não, còn có khổ vì ác thú độc trùng, khổ vì ác vương, ác quan. Trong thân loài người ấy thọ ngàn ấy khổ não. Người trí sao lại chẳng tu tập quán tưởng thứ chẳng đáng ưa thích!

Này Kiều Trần Như! Kế đến, người trí quán sáu tầng trời cõi Dục. Chư thiên trong ấy bị dục ái đốt cháy họ thọ quả báo chẳng đồng nhau. Họ khổ vì vô thường, khổ vì chấp thủ, khổ vì chết, khổ vì ái biệt ly. Quán sát như vậy người trí có đâu chẳng tu tập tướng chẳng đáng ưa thích!

Người trí kế đến quán Sắc giới mười sáu trụ xứ. Chư thiên trong ấy tu thiên định thế gian, vì hữu lậu nên khổ, vì không tịch tĩnh nên khổ, vì sở dục nên khổ, vì có thắng định nên khổ, vì thiện pháp tạng nên khổ, vì chưa giải thoát nên khổ, vì chẳng biết bĩ nạn, vì chẳng dứt hẳn non duyên địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh nên khổ. Quán sự khổ như vậy nên người trí tu tập tướng chẳng đáng ưa thích.

Lại chư thiên cõi Sắc hoặc có người tu tập vô lậu thiên định, những người này khổ vì chẳng đầy đủ bát chánh đạo, khổ lúc muốn đủ phương tiện bát chánh đạo, khổ vì vô học địa chẳng tự tại, khổ vì chẳng được Duyên giác tam muội, khổ vì chẳng được Như Lai tam muội, khổ vì chẳng có thể quán sát cảnh giới tất cả chúng sanh. Người trong Sắc giới như vậy nếu nhập Niết bàn thì thọ khổ như vậy. Người trí sao lại ở trong sắc giới mà chẳng tu tập thế gian tướng chẳng đáng nên ưa thích.

Kể lại quán sát Vô sắc giới tướng chẳng đáng ưa thích.

Chư thiên cõi Vô sắc khổ vì tu hữu lậu tam muội, khổ vì học địa chẳng được tự tại, khổ vì còn chẳng được nghe chánh pháp, khổ vì chẳng thể cứu cánh dứt tham ái, khổ vì lúc xả mạng sanh tà kiến, khổ vì chẳng dứt hẳn ba ác đạo, khổ vì xả mạng bị đọa, người trí quán sát biết chư thiên cõi Vô sắc có những sự khổ như vậy nên với Vô sắc giới tu tập tướng thế gian chẳng đáng ưa thích.

Còn nữa, này Kiều Trần Như! Thế gian ấy tức là hành. Có ba thứ là thân hành, khẩu hành và ý hành.

Thân hành ấy, đó là thở vào ra. Khẩu hành ấy, đó là giác quán. Ý hành ấy, đó là tướng và thọ. Ba thứ hành ấy tướng nó là một. Người trí quán sát phân biệt thế nào để có thể biết được?

Người trí lúc quán đếm thở vào ra, quán kỹ lạnh nóng ấm của hơi thở đến hơi vào ra một lỗ lông. Người này quán hơi thở biết rõ chắc hơi thở ấy trước không nay có. Nếu trước không mà nay có thì là tướng vô thường. Là tướng không quyết định như điện chớp, như vẽ trong nước. Lúc quán như vậy, được tướng thân hành.

Người trí lại quán sát tướng như vậy từ hơn duyên gì? Liên biết tướng ấy hơn nơi giác quán. Tánh giác quán trước không nay có nên là vô thường, là pháp có thể dứt được. Tướng giác quán ấy hơn tâm mà sanh, tâm cũng là trước không nay có nên cũng vô thường có thể phá hoại được, là tướng không có về đến nương tựa, là tướng không có vật, là tướng không có ngã. Lúc quán như vậy thì ở trong các hành tâm sanh hỏi có thể tu tập tướng thế gian chẳng đáng ưa thích.

Chúng Tỳ kheo các ông nếu có thể quán kỹ chắc tam thế như vậy thì có thể dứt hẳn các phiền não, hay tịnh chánh kiến, dứt pháp sanh tử, thành tựu đạo bình trực, được nhiếp trong chánh tu, được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán. Đây là người trí tu tập tướng chẳng nên ưa thích.

Này Kiều Trần Như! Thế nào là Tỳ kheo quán y được mặc ấy là tướng chẳng nên ưa?

Nếu có Tỳ kheo lúc vá y, thấy y, chạm y, đắp y, cởi y, quán sát như máu thoa da thúi rã đáng gớm, là chỗ trùng ở, là chỗ chẳng đáng ưa. Lúc quán như vậy, lòng tham y liền trừ diệt.

Này Kiều Trần Như! Thế nào là tu tập tướng thực chẳng đáng ưa?

Nếu có Tỳ kheo lúc cầm mang bát, quán sát

như máu thoa sọ đầu, rã thúi đáng gớm, là chỗ côn trùng ở, là chỗ không đáng ưa. Lúc được món ăn, nên quán sát món ăn ấy như thầy trùng chết, nếu thấy bún xem như xương nát, thấy cơm nước tưởng như nước phân, thấy bánh tưởng là da người, tích trượng đang cầm tưởng là xương người, thấy nhũ lạc tưởng máu mủ hôi dơ, thấy rau cải tưởng tóc lông, thấy các thứ nước uống tưởng là máu tươi. Quán sát như vậy gọi là nơi các món ăn uống quán tưởng chẳng đáng ưa.

Này Kiều Trần Như! Thế nào là nơi phòng xá sanh ý tưởng không đáng ưa thích?

Lúc vào phòng nhà, Tỳ kheo nên suy nghĩ như vào địa ngục thọ các khổ não. Phòng nhà như vậy tức là tướng hòa hiệp, bao nhiêu cây gỗ tức là xương người, đất đắp là thịt người, đến tất cả ghé giường mềm nệm tức là xương người là da thịt người. Quán sát như vậy gọi là ý tưởng thế gian chẳng đáng ưa thích.

Nếu có thể quán sát các tướng như vậy, người này liền được Như thật pháp nhãn, được các nhãn tùy Không, tùy vô tướng, tùy vô nguyện. Người này thích tu tập Không tướng, thấy tất cả pháp đều sanh diệt khổ Không vô ngã, thấy các âm nhập giới thập nhị nhơn duyên,

tất cả pháp tánh đều là khổ Không vô ngã. Thấy như vậy rồi, người này liền được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán.

Này Kiều Trần Như! Người tu tập ý tưởng thế gian chẳng đáng ưa thích thì có thể dứt dục tham, sắc tham, vô sắc tham, kiêu mạn, nghi, điệu, vô minh, đến được bậc Vô học. Đây gọi là đầy đủ Tùy vô nguyện đà la ni. Đà la ni này hay phá tất cả ác ma, đến có thể làm cho Tam Bảo tăng trưởng.

Lúc nói pháp ấy, có vô lượng chúng sanh được pháp nhãn tịnh, vô lượng ức chúng được dứt hẳn các lậu, tám na do tha chúng được Tùy vô nguyện đà la ni, vô lượng chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề, năm vạn tám ngàn chúng sanh được bất thối tâm Bồ đề, vô lượng chúng sanh được Như pháp nhãn.

Vô lượng chúng sanh bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tất cả chúng sanh nếu nghe pháp ấy, thì đâu chẳng phát tâm Vô thượng Bồ đề. Chúng tôi nay hộ trì nghe học pháp ấy.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, này chư đại đàn việt! Nay mọi người muốn hộ trì đại pháp. Nhon hộ pháp mà đời vị lai sẽ được vô lượng phước đức quả báo.

Tôn giả Xá Lợi Phất bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Phật Đức Hoa Mật Như Lai sai Hư Không Mật đại Bồ tát mang đến Dục tịnh đà la ni ấy, duy nguyện Thế Tôn tuyên nói đó.

Đức Phật nói:

Này Xá Lợi Phất! Lắng nghe lắng nghe, khéo suy nghĩ Ta sẽ vì ông mà nói.

Này Xá Lợi Phất! Đức Hoa Mật Phật sai mang đến Dục tịnh đà la ni ấy để phá hoại tứ đảo của chúng sanh Ta Bà này. Chúng sanh cõi này thật không có ngã mà vì tâm điên đảo nên ngang nhiên sanh ý tưởng có ngã. Người trí quán sát kỹ biết không có ngã, liền phá điên đảo.

Thế nào là người trí quán vô ngã? Đó là quán thân ngũ âm biết chắc không có ngã. Tại sao? Vì là tướng hòa hiệp vậy. Kế quán nhãn căn cũng không có ngã. Tại sao? Vì là tứ đại hiệp vậy. Nếu mắt chuyển nháy tức là phong lục, phong ấy như nơi hư không mà có khứ lai hồi chuyển, mà tánh hư không là vô sở hữu cũng là bất khả thuyết. Nếu là vô sở hữu và bất khả thuyết tức là không có ngã. Vì vậy nên hư không thật không có ngã, phong trong hư không cũng lại không có vật chẳng tuyên nói được nên là vô ngã. Như quán

phong, quán địa thủy hỏa cũng như vậy. Vì vậy mà biết rằng, nhãn căn tứ đại lại cũng không có vật chẳng tuyên nói được thế nên không có ngã.

Nếu lại có người nói rằng vì nhãn sắc nhơn duyên nên có tướng ngã ấy, nghĩa này chẳng đúng. Tại sao? Vì trong nhãn không có ngã, trong sắc cũng không có ngã, trong hai thứ hòa hiệp cũng không có ngã. Nhơn duyên hòa hiệp sanh ra nhãn thức, trong thức ấy cũng không có ngã. Nhơn thức sanh sắc gọi là danh sắc. Danh sắc nhơn duyên sanh lục nhập. Lục nhập nhơn duyên sanh xúc. Xúc nhơn duyên sanh thọ. Thọ nhơn duyên ái. Ái nhơn duyên thủ. Thủ nhơn duyên hữu. Hữu nhơn duyên sanh lão bệnh tử v.v... Các pháp như vậy nhơn nhãn thức sanh, mà nhãn thức này cũng chẳng từ mười phương đến. Niệm sở nhơn sanh nhãn thức ấy, niệm này cũng diệt, nhãn thức chẳng trụ. Trong hai niệm ấy cũng chẳng bảo nhau: Nay ngươi trụ còn ta diệt. Diệt pháp này cũng không có xứ sở. Vì vậy nên các pháp, nếu duyên hiệp thì sanh, duyên ly thì diệt. Nếu có nhơn duyên thì sanh, không nhơn duyên thì diệt. Vì vậy nên biết thật không có ngã, mà nhơn duyên ấy cũng không có tác không có thọ. Nếu không có tác giả thì không có ngã. Nếu không có ngã thì ngã sở cũng không. Vì vậy nên nhãn tánh

không có ngã ngã sở, không hiệp không tan, tức là sanh diệt.

Tất cả các pháp cũng như vậy. Tất cả pháp tánh không có thủ không có xả, chẳng phải tạo tác bởi chư Thanh văn, Duyên giác, chư Phật. Như nhãn thức Không, tất cả pháp Không cũng như vậy. Lúc quán như vậy được môn Không tam muội, hoặc được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán.

Như quán nơi nhãn, quán nơi nhĩ tỷ thiệt thân cũng như vậy.

Quán thân vô ngã, tóc, da, thưa, máu, thịt, xương, gân, tủy, não, ruột, gan, mủ, dãi, hơi ẩm, gió trên dưới, thọ mạng danh tự tất cả đều vô ngã, chỉ do các duyên hòa hiệp nên gọi là thân. Thân xúc nhờn duyên nên sanh thân thức, thức nhờn duyên danh sắc, đến hữu nhờn duyên sanh lão bệnh tử v.v... Các pháp nhờn duyên như vậy sanh thân thức, mà thân thức cũng chẳng từ mười phương đến. Niệm sở nhờn sanh thân thức ấy, niệm này cũng diệt thân thức chẳng trụ. Trong hai niệm ấy cũng chẳng bảo nhau người trụ ta diệt. Mà pháp diệt ấy cũng không có xứ sở. Vì vậy nên các pháp, hễ duyên hiệp thì sanh mà duyên tan thì diệt. Nếu nhờn duyên thì sanh, không nhờn duyên

thì diệt. Vì vậy nên biết thật không có ngã. Mà như duyên ấy cũng không có tác không có thọ. Không có tác giả thì không có ngã, đã không có ngã thì ngã sở cũng không có. Vì vậy mà thân tánh không ngã ngã sở, không hiệp không tan tức là sanh diệt. Tất cả các pháp cũng như vậy, tất cả pháp tánh không có thủ không có xả, chẳng phải chư Thanh văn, chư Duyên giác, chư Phật làm ra.

Như thân thức không tất cả pháp không cũng như vậy. Lúc quán như vậy, người ấy được Không tam muội, hoặc chứng quả Tu đà hoàn đến quả A la hán.

Này Xá Lợi Phất! Nếu có Tỳ kheo có thể quán nhãn căn đến thân căn vô ngã như vậy, nên biết người ấy được tam muội môn được chư thiên và thế như cúng dường.

Lúc nói pháp ấy, có vô lượng chúng sanh ác nghiệp quá khứ đều được tiêu trừ, vô lượng chúng sanh được pháp nhãn tịnh, vô lượng chúng sanh được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán, chín vạn bốn ngàn chúng sanh được tịnh đà la ni như vậy, vô lượng chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề, vô lượng chúng sanh chẳng thôi chuyển tâm Bồ đề, vô lượng chúng sanh được Như pháp nhãn, vô lượng chúng sanh phá được dục tham, sắc tham

và vô sắc tham, vô lượng chúng sanh được tùy Không, tùy vô tướng và tùy vô nguyện đà la ni, vô lượng chúng sanh thành tựu bất tịnh quán, vô lượng chúng sanh thành tựu a na ba na, hoặc được xa ma tha, hoặc được tỳ bà xá na, hoặc được tánh địa, hoặc được Thanh văn pháp, Bích chi Phật pháp hoặc được Bồ tát pháp, tất cả nữ nhơn nghe rồi đều được chuyển nam thân, chúng sanh Dục giới đều thọ khoái lạc như đệ Tam thiên.

Tất cả chư thiên, nhơn, bát bộ cúng dường đức Phật, hoan hỷ ngồi yên. Vua Tần Bà Sa La bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Trong thế giới Ta Bà này, vô lượng Bồ tát được thành tựu quang minh diệu sắc, từ giờ tôi chưa từng thấy chưa từng nghe.

Bạch đức Thế Tôn! Bồ tát quang minh ấy có thể chiếu khắp tất cả Ta Bà thế giới. Nếu là bậc Bồ tát gần Vô thượng Bồ đề thì quang minh thế nào?

Đức Phật nói:

Này Đại vương! Nếu Bồ tát thành tựu Vô thượng Bồ đề, quang minh chiếu tất cả mười phương thế giới. Tại sao? Vì thiện pháp trang nghiêm các công đức vậy, vì thành tựu đầy đủ pháp trang nghiêm vậy, vì tất cả thiện căn nhiều tăng trưởng vậy, vì gần Vô thượng Bồ đề đạo

vậy, vì rốt ráo vô thượng Bồ đề đạo vậy, vì thọ Như Lai chánh pháp quả vậy, vì phân biệt diễn nói vô biên pháp vậy, vì thân đã được không có quái ngại vậy, vì được thanh tịnh chơn thật pháp vậy, vì chỗ được tu tập đều đến bờ kia vậy, vì nghiệp đời vị lai đã được hết hẳn vậy, vì thành tựu vô lượng Phật chánh pháp vậy, vì hay chuyên vô thượng diệu pháp luân vậy, vì được tự tại nơi tất cả pháp vậy, vì thông đạt tất cả chúng sanh căn vậy, vì đoạn hẳn tất cả phiền não tập khí vậy. Vì vậy nên quang minh có thể chiếu khắp mười phương thế giới.

Này Đại vương! Tùy sức thế lực lớn công đức của Phật cũng có thể nhìn thấy thập phương chư Phật.

Vua nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi muốn được thấy thập phương chư Phật và chư Bồ tát, chư Thanh văn.

Đức Phật bảo Tôn giả A Nhã Kiều Trần Như:

Nếu người Thanh văn đệ tử Phật, hoặc tại gia hay xuất gia, thế nhơn đều thâm quán tự tư duy thiện pháp mình đã có. Ta cũng muốn nhập Như Lai tam muội. Nếu có hàng nhơn thiên được Như thật nhãn, nếu có người chẳng thôi chuyển nơi

tam thừa, các người ấy cũng nhập chánh định, nếu có người được tâm kính tin nơi Tam Bảo cũng nhập thiền định như vậy.

Đức Thế Tôn liền nhập tam muội. Tam muội ấy tên là Nhứt thiết Phật cảnh giới hành trí, rộng như hư không, tất cả người trí vui mừng, sáng như ánh sáng nhựt nguyệt. Tam muội như vậy tất cả hàng Thanh văn, Duyên giác, Bồ tát chẳng biết được chẳng tính lường được. Đây gọi là Phật cảnh giới tam muội.

Thế Tôn nhập tam muội ấy rồi, Ta Bà thế giới trăm ức tứ thiên hạ, trăm ức Tu Di sơn, trăm ức nhựt nguyệt đến trăm ức trời Hữu Đảnh, các cõi như vậy, đều nhập vào thân của Phật. Trong Ta Bà thế giới các địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh, người và trời có ai thọ khổ liền được tiêu diệt, tất cả đều hoan hỷ như Tỳ kheo nhập đệ Tam thiên.

Tất cả đại Bồ tát đều khởi định thấy Phật quang minh. Thấy Phật quang minh rồi, quang minh của mình có liền tắt không còn hiện. Tất cả hàng Thanh văn thọ khoái lạc như Tỳ kheo nhập đệ Tam thiên. Tất cả vô lượng chúng sanh thấy đều tự thấy lỗ lông Như Lai. Mỗi mỗi lỗ lông phóng vô lượng ánh sáng như ánh sáng của hằng hà sa nhựt nguyệt, cũng như ánh sáng của hằng hà

sa vị Thập trụ Bồ tát. Quang minh như vậy đều chiếu khắp mười phương quốc độ chư Phật.

Thập phương chư Phật Thế Tôn đều riêng bảo đại chúng rằng:

Chư thiện nam tử! Các người có thấy đại quang minh của Thích Ca Như Lai chăng? Quang minh như vậy thành tựu vô lượng vô biên công đức. Quang minh ấy như nơi đại từ đại bi vì thương xót các chúng sanh vậy. Nay Như Lai ấy hiển thị tướng đại thần biến cho các chúng sanh. Tất cả chúng sanh thấy quang minh ấy rồi đều phát tâm Vô thượng Bồ đề. Thế giới phương khác có các chúng sanh được thần thông đều tập họp tại Ta Bà thế giới, kẻ không được thần thông thì vói lễ lạy cúng dường.

Lúc bấy giờ tất cả chư Phật, chư Bồ tát và chúng Thanh văn đều đến Ta Bà thế giới. Tất cả Bồ tát đều dâng thất bửu các thứ hương hoa phan lọng kỹ nhạc cúng dường Thế Tôn cung kính tôn trọng tán thán. Có các chúng sanh ở thân Phật thấy đều thấy đó, thấy rồi lại thọ vô lượng khoái lạc. Ta Bà thế giới tất cả chúng sanh đồng thanh nói rằng: Chúng ta do như duyên lành này nguyện đời sau đồng sanh trong một quốc độ, được thấy thập phương chư Phật, đã được tiêu

diệt hết ba ác nghiệp đạo. Nếu có chúng sanh nào thấy thần biến của của Phật mà chẳng phát tâm Vô thượng Bồ đề, nên biết người ấy thường đi trong tối tăm. Chư Bồ tát vì chúng sanh mà thọ nhiều thí khổ. Hoặc hóa làm Phật, làm Bích chi Phật, làm Thanh văn, Phạm Thiên, Đế Thích, Tứ đại thiên vương, thân Na la diên, thân rồng, quý, A tu la, Chuyển Luân Vương. Nếu có thế giới đáng do Thanh văn mà được điều phục thì hiện thân Thanh văn. Ứng hóa như vậy nếu chẳng phải bậc Thập trụ đại Bồ tát thì không thể làm được. Vì vậy nên tâm Vô thượng Bồ đề thành tựu vô lượng vô biên công đức.

Bao nhiêu chúng sanh ở trong thân tất cả chư Phật đồng thanh nói kệ rằng:

Do vì các ác tâm như duyên
 Lưu chuyển sanh lão bệnh tử khổ
 Vì chẳng thân cận thiện tri thức
 Thế nên chẳng đến được bờ kia.
 Nếu hay xa lìa được ác tâm
 Các ác tà kiến ác như duyên
 Hay dứt sanh tử trong ba cõi
 Người này được đến nơi bờ kia.
 Chúng sanh khó được trọn thân người
 Được rồi gặp thiện hữu rất khó

Lòng tin chắc vững lại khó được
 Có rồi khó được nghe chánh pháp.
 Nếu người hay phát tâm Bồ đề
 Người này hay dứt các phiền não
 Cũng hay giáo hóa vô lượng chúng
 Hiện đại thần biến như Phật nay.
 Nếu hay dứt hẳn hai pháp ấy
 Đó là thường đoạn hai kiến thấy
 Nếu thấy tất cả hành vô ngã
 Người này được gọi thiện tư duy.
 Nếu hay tu tập Khổ Tập đế
 Người này hay dứt các phiền não
 Nếu hay phát khởi Bồ đề tâm
 Người này thắng được các thế gian.

Nghe nói kệ ấy rồi, có vô lượng chúng sanh
 phát tâm Vô thượng Bồ đề, hoặc có chúng sanh
 phát tâm Duyên giác, tâm Thanh văn, hoặc được
 vô lượng đà la ni, có các chúng sanh được Như
 pháp nhãn, Bất thối nhãn, Như thật nhãn, hoặc
 được quả Tu đà hoàn đến quả A la hán.

Bấy giờ ma vương Ba Tuần thấy rõ Ta Bà thế
 giới ở trong thân Phật, liền buồn khóc sầu não,
 hoặc ngồi, hoặc dậy, hoặc đi, hoặc đứng, tới lui ra
 vào lấy tay vỗ đầu càng thêm khổ não. Tất cả

quyến thuộc ma cũng khổ não như vậy. Ba Tuần có một đại thần tên là Không Thọ thấy ma vương khổ não nên nói kệ rằng:

Cớ chi sầu não mà độc hành
Tâm vương mê loạn, như người cuồng
Đi đến chỗ nào cũng không vui
Mong Thiên vương nói nhơn duyên ấy.
Ba Tuần nói kệ đáp:
Ta thấy Cù Đàm đại thần lực
Nên ta khổ não đi như điên
Nội tâm tháo động không được an
Sầu nhiệt bức thiết đến quyến thuộc.
Nhìn thấy Như Lai vô biên thân
Dung thọ tất cả Ta Bà giới
Khiến cảnh giới ta đều trống hư
Vì vậy nay ta sanh sầu não.
Bao nhiêu Thánh nhơn ở mười phương
Đều đến tập hội thế giới này
Thiết đại cúng dường cúng dường Phật
Vì vậy khiến ta sanh sầu não.
Nhìn thấy Như Lai đại thần lực
Và thấy quyến thuộc quy y Phật
Nay ta độc hành không bạn lữ
Vì vậy khiến ta sanh sầu não.

Đại thần Không Thọ lại nói kệ rằng:
Nay tôi có đông các quyền thuộc
Lòng họ tệ ác đủ khí giới
Sức hay phá hoại thân Như Lai
Và hay hủy hoại đại thần lực.
Ba Tuần nói kệ rằng:
Nay quyền thuộc ta rất sợ Phật
Làm sao hoại được sức thần thông
Nếu lúc sanh tâm muốn hủy hoại
Liền thấy mình bị năm trói buộc.
Không Thọ nói kệ rằng:
Như oán địch ấy thế lực lớn
Nên giả thân hậu thì phá được
Nếu biết Cù Đàm có đại lực
Trước nên trá hiện lòng thân hậu.
Ma vương nói kệ rằng:
Nếu ta trá hiện tâm thân hậu
Vì muốn hủy hoại thân Cù Đàm
Liền thấy cổ mình đeo tử thi
Bị tất cả người đồng chê trách
Đại thần Không Thọ lại nói kệ rằng:
Tất cả cõi Dục thuộc ma giới
Bao nhiêu như thiên thuộc Như Lai
Xin vương sắc lệnh ác Long vương

Thì hay phá được thân Cù Đàm.
Ma vương Ba Tuần lại nói kệ rằng:
Nếu người biết rõ rông đủ sức
Ta đã mất tâm người tự đoán
Nếu thật rông phá được Cù Đàm
Ta được cõi nước và bốn tâm.

Đại thần tuân lời ma vương liền bảo các ác Long vương rằng: “Các Long vương nên vì ta mà hủy hoại thân Cù Đàm”.

Khi ấy các ác Long vừa muốn bay lên hư không mà không chuyển động được. Họ liền nói với đại thần rằng: “Kính phụng mạng lệnh vừa rồi muốn đi phá hoại Cù Đàm. Vừa sanh tâm ấy liền chẳng bay đi được”.

Đại thần nghe các ác Long vương nói liền sanh lòng kinh sợ suy nghĩ rằng: Nay ta hiện ma đại lực khiến các ác Long sanh tâm giận dữ. Vì tâm rông giận dữ thì có thể phá hoại thân Cù Đàm.

Bấy giờ cung rông có hóa tử thi đầy khắp mọi nơi. Các rông thấy vậy tự nơi cung thất mình lòng chẳng an vui suy nghĩ rằng: Đây là ai hóa làm những tử thi ấy. Dầu có suy tìm mà chẳng biết là ai làm. Trong tất cả tứ thiên hạ chư đại Long vương và quyền thuộc nam nữ lớn nhỏ đều ra khỏi cung thất đến núi Khê la kỳ. Núi ấy bằng

phẳng ngang rộng bốn vạn do tuần, là chỗ ở của chư Thánh đời trước, có đủ bảy báu. Nhân đến Nan Đà Long vương, Bạt Nan Đà Long vương cũng bỏ cung điện mà đến núi ấy.

Trong tứ đại hải, bao nhiêu Long vương và quyền thuộc vô lượng vô biên, như là Y La Bạt Long vương, Thiện Trụ Long vương, Quy Long vương, A Na Bà Đạt Đa Long vương. Mục Chơn Lân Đà Long vương, Đức Hải Long vương, Thủy Đức Long vương, Xá Đức Long vương, Lạc Đức Long vương, A Ba Na La Long vương, Sơn Đức Long vương, Ngưu Đức Long vương, Y La Bạt Đa Long vương, Trường Tý Long vương, Trường Phát Long vương, Tịnh Long vương, Ca Yết La Long vương, Thủy Phiêu Long vương, Hắc Phát Long vương, Kim Sắc Long vương, Xá Câu Long vương, Niệm Di Long vương, Tượng Long vương, Lợi Nha Long vương, Hữu Hành Long vương, Nghi Vãng Long vương, Trường Diện Long vương, Xích Nhân Long vương, Lạc Kiến Long vương.

Như vậy châu Diêm Phù Đề có tất cả Long vương tám vạn và quyền thuộc, nhân đến bốn vạn bốn ngàn quốc độ tất cả Long vương và quyền thuộc đều đến núi Khê la kỳ. Bắc Uất Đôn Việt có hai Long vương là Vô Biên Long vương và Kim

Thân Long vương cùng vô lượng chúng quyền thuộc, nhẫn đến bốn vạn bốn ngàn quốc độ tất cả Long vương và quyền thuộc đều đến núi Khê la kỳ. Đông Phát Bà Đề có hai Long vương là Nguyệt Long vương và Bà Tư Tra Long vương cùng vô lượng quyền thuộc, nhẫn đến bốn vạn bốn ngàn quốc độ tất cả Long vương cùng quyền thuộc đều đến núi Khê la kỳ. Tây Cù Gia Ni có hai Long vương là Bửu Phát Long vương và Quang Phát Long vương cùng vô lượng quyền thuộc, nhẫn đến bốn vạn bốn ngàn quốc độ tất cả Long vương cùng quyền thuộc đều đến trong núi Khê la kỳ.

Và trong tứ thiên hạ hàng tứ sanh Long vương cùng quyền thuộc cũng đến trong núi Khê la kỳ. Các Long vương này thân hình đều như củ thuốc bốn tấc, do vì giận dữ nên thân họ cao lớn như núi Tu Di. Ba Tuần xem thấy chúng Long vương như vậy rồi bảo quyền thuộc rằng:

Lắng nghe lắng nghe, do ma lực của ta làm cho các Long vương như vậy từ cung thất ra đến Khê La sơn kia, họ đều mất thể lực chẳng phá hoại được Sa môn Cù Đàm.

Còn có ma đại thần tên là Giới Thê thừa ma vương rằng:

Đại vương! Các Long vương như vậy vì muốn phá hoại thân Thích Ca nên tập hội một chỗ. Họ đều nghĩ rằng: Nay ta nên dùng phương tiện gì phá hoại thân Cù Đàm.

Ba Tuần nói:

Nếu chắc có sự như vậy người nên qua đó xem sao.

Đại thần Giới Thê cùng trăm ngàn vạn quyến thuộc muốn đến núi Khê la kỳ. Lúc ấy đức Thế Tôn từ thiên đình khởi ngồi một phía thị hiện thân bình thường. Ma đại thần thấy thân thường Như Lai ở nước Ma Già Đà. Thấy rồi nghĩ rằng: Sa môn Cù Đàm thôi thật thần thông có lẽ sợ ta chăng, hay muốn với ta sanh đại ác chăng? Ta nên trước đến chỗ Cù Đàm kia để cùng đàm luận.

Ma đại thần Giới Thê cùng đại chúng đến Phật nói kệ rằng:

Thân Ngài chưa qua biển sanh tử
Thế nào sẽ độ được chúng sanh
Cù Đàm chớ gạt các chúng sanh
Nói rằng sẽ được đại Niết bàn.

Đức Như Lai nói kệ đáp:

Ta đã được qua biển sanh tử
Cũng được thoát hẳn tất cả cõi

Ta vì nhờn duyên đại từ bi
Nói rằng chúng sanh sẽ Niết bàn.
Người đã vô lượng đời thuở xưa
Phát khởi Vô thượng Bồ đề tâm
Đã từng cúng dường vô lượng số
Trăm ngàn vạn ức các Thế Tôn
Người nay định sẽ được Phật đạo
Tại sao nói Phật gạt chúng sanh
Nay Ta cho người đại niệm lực
Bèn nên chí tâm quán bốn thân.

Ma đại thân Giới Thế nghe lời Phật tự quán sát quá khứ bốn thân thấy rõ ràng mình phát Bồ đề tâm cúng dường vô lượng vô biên chư Phật, thấy rồi tâm rất hổ thẹn ở trước Như Lai dập đầu mặt xuống đất sám hối tác lễ bạch đức Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi đã nhớ vô lượng đời phát tâm Bồ đề, đã từng cúng dường vô lượng ức Phật, ở chỗ chư Phật nghe học diệu pháp, đã được tu hành sáu ba la mật.

Bạch đức Thế Tôn! Thuở Phật Ca Diếp có một Tỳ kheo nói Thanh văn thừa. Tôi chẳng tư duy bèn nói lời ấy chẳng phải là lời Phật là lời nói của ma. Tỳ kheo ấy đã phát tâm Bồ đề hành Bồ đề đạo. Vì nhờn duyên ấy nên Ca Diếp Như Lai

chẳng thọ ký cho tôi. Tôi như việc ấy sanh trong ma giới thọ thân này đến nay đã trải qua năm vạn bảy ngàn ức năm.

Bạch đức Thế Tôn! Tôi thà đem những thân quá khứ ấy thọ khổ địa ngục chớ trọn chẳng thối tâm Bồ đề.

Đức Phật nói:

Này đại thần! Lành thay lành thay, nếu có người đem vàng ròng như núi Tu Di và các món vật bằng thất bảo trong vô lượng đời cúng dường chư Phật, phước ấy chẳng bằng phát tâm Bồ đề. Tại sao? Vì phát tâm Bồ đề mới là cúng dường thập phương chư Phật.

Lúc ấy Giới Thê Bồ tát liền ở tại chỗ được Như pháp nhẫn, bèn rời chỗ ngồi đầu mặt tác lễ nhiều Phật ba vòng đem thượng y nơi thân cúng dường đức Phật, nhẫn đến quyên thuộc bốn vạn bốn ngàn đại chúng cũng cúng dường như vậy. Ma vương Ba Tuần thấy đại thần của mình cùng đại chúng quyên thuộc đều quy y Phật, tâm rất khổ não, đóng chặt cửa nẻo ngồi yên một chỗ.

Đức Phật vì đại chúng nói ba thứ từ tâm đó là chúng sanh duyên từ, pháp duyên từ và vô duyên từ như trong hội Hư Không Mục đã tuyên nói.

Trong lúc ấy tất cả Long vương đều tập hội núi Khê la kỳ muốn động chẳng động được, muốn đi chẳng đi được, muốn hiện thân lớn cũng lại chẳng được. Họ bèn hướng về Nan Đà Long vương, Bạt Nan Đà Long vương mà nói rằng: “Đại vương! Trước kia hóa hiện tử thi trong cung thất là do Ba Tuần làm, vì vậy khiến chúng tôi đều đến núi này thọ thân nhỏ nhít. Nếu có thể quy y ma Ba Tuần thì có thể được giải thoát”.

Y La Bạt La Long vương nói:

Nay ma vương đã tán thất bốn tâm và thần túc làm sao cứu tế các Ngài được.

Các Long vương ấy, hoặc có quy y Tứ thiên vương, hoặc có quy y Đạo Lợi thiên, hoặc có quy y Dạ Ma thiên, hoặc Đâu Suất thiên, hoặc Hóa Lạc thiên, hoặc có quy y Tha Hóa Tự Tại thiên, hoặc có quy y Phạm thiên. Hải Long vương nói:

Các ngài chẳng thấy Thích Ca Như Lai được tất cả Hiền Thánh như thiên tạp loại thiết đại cúng dường mà quy y đó ư!

Lúc bấy giờ, có các Long vương quy y Na Trà thiên như, hoặc Mã Tàng thiên như, hoặc Quảng thiên như, hoặc Quang Vị thiên như, hoặc Bạt Già Bà thiên như. Các Long vương quy y năm tiên

nhơn như vậy. Năm tiên nhơn ấy đều được ngũ thông ở tại núi Tuyết đều đang nghe Quang Vị tiên nhơn tuyên nói chánh pháp. Quang Vị Bồ tát cũng dùng vô lượng các thứ tán thán để tán thán đức Như Lai.

Các tiên nhơn đều nghe âm thanh của tất cả Long vương, liền bạch Quang Vị tiên nhơn rằng:

Ngài có nghe tiếng khóc kêu của các Long vương chẳng?

Quang Vị đáp:

Tôi có nghe.

Chư thiên nói:

Thưa Đại Sĩ! Duy nguyện đến đó cứu khổ họ.

Quang Vị nói:

Các ngài nên đến đó, tôi đi chẳng được. Tại sao? Vì hiện nay có đại thiên muốn được nghe vô duyên từ tâm vậy.

Bốn tiên nhơn lễ lạy Quang Vị rồi đến núi Khê la kỳ để cứu tế. Chư Long vương thấy bốn tiên liền cất tiếng cầu ai cứu tế. Chư thiên nói:

Ta chẳng cứu được. Trong núi Tuyết có một Bồ tát tên là Quang Vị, người ấy có thể cứu. Các người nên nhứt tâm cầu ai tác lễ.

Chư Long vương đều hướng về núi Tuyết làm lễ đồng thanh cầu cứu. Quang Vị nghe tiếng ấy bèn cùng vô lượng chư thiên đại chúng đến núi Khê la kỳ. Chư Long vương thấy rồi đầu mặt lễ lạy: “Duy nguyện Đại sĩ cứu khổ chúng tôi”.

Quang Vị Bồ tát biết đã đến lúc, muốn nói tinh tú. Khi ấy, Đại Hải Long vương bạch rằng:

Bạch Đại sĩ! Tinh tú ấy của ai nói? Ai làm đại tinh, ai làm tiểu tinh? Ai làm nhựt nguyệt? Trong ngày nào tinh nào ở trước? Thế nào là mãn nguyệt? Thế nào là thời giờ? Các tinh tú như vậy hệ thuộc trời nào? tánh là gì, thế nào là khinh, thế nào là trọng, thế nào là thiện, thế nào là ác, thế nào là thực, thế nào là thí? Ai tạo ngày? Ai tạo đêm? Bóng có mấy bộ gọi là chuyển, thế nào gọi là Nam chuyển? Thế nào gọi là Bắc chuyển? Thưa Đại sĩ! Ngài ở trong hàng chư tiên là đệ nhất hơn cả, duy nguyện đầy đủ phân biệt giải nói.

Quang Vị Bồ tát bảo chư Long vương rằng:

Này Đại vương! Đời quá khứ trước, ban sơ của Hiền kiếp, trong thành Chiên Đà Diên có vua tên là Vô Lượng Tịnh dùng chánh pháp trị nước. Vua ấy chẳng tham dục lạc, thường thích tịch tĩnh tài trí thông đạt. Vua có phu như dục tâm phát động cùng vua du hành ở trong một khu rừng

lòng tham dục nhìn vua liền có thai, đủ ngày sanh ra một con trai. Đứa trẻ ấy đầu tai mắt môi miệng cổ đều giống lừa, các phần khác giống người. Bà mẹ thấy rồi sợ quá ném nó vào nhà xí, thân nó chưa chạm đất được Lư quý ở trên không tiếp lấy đem đến núi Tuyết chăm sóc nuôi dưỡng như con đẻ. Trong núi Tuyết có thuốc ngọt ngon, Lư quý hái lấy cho trẻ ấy ăn. Trẻ ấy ăn rồi thân liền chuyển lạ có đại quang minh đầy đủ phước tướng có đại từ bi. Do có ấy nên được chư thiên lễ bái cúng dường tán thán. Trẻ ấy tất cả thân tướng đều chuyển đổi chỉ có môi thì còn giống môi lừa, nên có tên là Lư Thần. Do phước lực của Lư Thần nên trong núi Tuyết sản xuất các thứ dưa quả và dược thảo. Lư Thần tiên như suốt sáu vạn năm thọ trì cấm giới, thường co một chân lên. Tất cả Phạm thiên, Ma thiên, Đê Thích đại thiết cúng dường đê cúng dường đó và bạch Lư Thần tiên như muốn cầu sự gì xin được nói cho, chúng tôi biết rồi nếu sức chúng tôi làm được sẽ ban cho Ngài.

Lư Thần tiên như nói:

Nay tôi muốn biết tinh tú để lợi ích mọi người vì lòng tôi thương xót họ.

Tất cả chư thiên nói:

Nếu vì thương xót tất cả chúng sanh mà muốn được biết, nguyện sẽ nói đó.

Lư Thần tiên nhơn nói: “Thưa Phạm thiên! Thật tôi chẳng hiểu tinh tú tôi sơ v.v...”

Lúc Quang Vị nói tinh tú ấy, chư đại Long vương đối với Quang Vị Bồ tát sanh tâm vui mừng. Quang Vị Bồ tát lại vì chư Long vương phát âm thanh vi diệu tán thán Tam Bảo rồi nói rằng:

Chư Đại vương! Nay ta thật chẳng thể cứu vớt khổ các ngài. Chỉ có Thích Ca Như Lai Thế Tôn mới cứu được. Đức Thích Ca Như Lai vì muốn điều phục các chúng sanh, nên trong vô lượng đời xả bỏ sở hữu trân quý tu tập từ bi để cứu khổ ão.

Nghe lời ấy, tất cả Long vương và quyến thuộc nam nữ lớn nhỏ đều chí tâm niệm Phật tán thán quy y:

Nam mô Phật Thế Tôn, ở trong tất cả chúng sanh rất là thù thắng, ở trong tất cả pháp tâm được tự tại, ở trong các pháp hải đã đến bờ kia, hay cứu tất cả chúng sanh khổ ão ban cho họ an lạc bình đẳng không hai, thương xót tất cả, hay chỉ đường chánh ban cho chánh nhãn, được tất cả Thiên Long cúng dường, xứng đáng thọ dụng phẩm vật vi diệu của tất cả nhơn thiên trong tất cả thế giới mười phương. Chúng tôi nay thọ

nhieu vô lượng khổ não, duy nguyện đức Thế Tôn từ bi thương cứu.

Thành tâm niệm Phật rồi, tất cả chư Long tự thấy thân mình như cũ. Quang Vị Bồ tát bảo chư Long vương rằng:

Như Lai công đức bất khả tư nghị, vì chúng sanh nên trong vô lượng đời Như Lai tu hành đầy đủ sáu ba la mật, tuyên nói ba thứ từ bi điều phục chúng sanh, tuyên nói tất cả pháp vô ngã vô tác, tuyên nói âm, nhập, giới, tứ đại, các phiền não; tuyên nói tánh phiền não và tánh chúng sanh, tuyên nói tất cả pháp vô tánh, vô tướng, vô ngại, vô tác, vô cấu, vô tịnh, vô minh, vô ám, vô thủ, vô xả, vô hành, vô trụ, vô nhứt, vô nhị, tất cả âm, nhập, giới, tứ đại cũng đều như vậy. Đây gọi là đệ nhứt nghĩa Không. Vì vậy nên Như Lai hay điều phục chúng sanh là đáng Vô Thượng Tôn. Vì vậy nên đức Như Lai có thể cứu vô lượng khổ não của các ngài.

Quang Vị Bồ tát cùng chư tiên như tất cả Long vương và quyến thuộc đồng đến chỗ đức Phật lễ bái cung kính hữu nhiều rồi ngồi qua một phía.

Bấy giờ đức Thế Tôn bảo Quang Vị Bồ tát rằng:

Này Quang Vị! Nay ông có muốn nghe nghiệp của chư Long chẳng?

Quang Vị Bồ tát bạch rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Nay đã đúng lúc, duy nguyện đức Như Lai tuyên nói đó”.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay, lắng nghe, lắng nghe, này Quang Vị! Phật sẽ vì ông mà diễn nói.

Khi ấy, tất cả nhơn thiên dâng hương hoa tốt, phan lọng, kỹ nhạc cúng dường Phật. Đức Thế Tôn cùng chư thiên cõi Dạ, cõi Sắc, vô lượng Thanh văn và Bồ tát từ nước Ma Già Đà thẳng đến núi Tu Di.

Phạm vương thiết tòa thất bửu để chờ Như Lai, lại còn tạo làm đường thất bửu rồi bạch rằng: “Duy nguyện Như Lai đi trên đường này và ngồi tòa của tôi”.

Tha Hóa Tự Tại thiên dùng diêm phù đàn na bửu làm tòa ngồi và đường đi cũng nguyện như trên. Hóa Lạc thiên dùng vàng cõi trời làm tòa ngồi và đường đi cũng ước nguyện như vậy. Đâu Suất Đà thiên dùng bạc cõi trời làm tòa ngồi và đường đi cũng cầu nguyện như vậy. Dạ Ma thiên dùng lưu ly làm tòa ngồi và đường đi cũng nguyện cầu như vậy. Đao Lợi thiên dùng chơn

châu làm tòa ngòì và đường đi cũng cầu mong như vậy. Tứ thiên vương dùng mã não làm tòa ngòì và đường đi cũng nguyện như vậy. Tứ A tu la vương dùng chiên đàn làm tòa ngòì và đường đi cũng mong cầu như vậy.

Vì lòng lân mẫn, đức Thế Tôn hóa thân Phật khắp đi bảy đường, khắp ngòì bảy tòa. Còn chơn thân Như Lai thì đi và ngòì, đường và tòa của Phạm vương sắp đặt. Mỗi mỗi Hóa Phật đều có vô lượng Thanh văn và Bồ tát làm quyến thuộc. Quang minh của mỗi Hóa Phật như ánh sáng của vô lượng nhật nguyệt. Chư Long vương thấy hóa Phật rồi lòng rất kính trọng đồng nói rằng: “Nay núi Tu Di bèn có trăm ngàn nhật nguyệt như vậy chẳng”.

Nan Đà, Bạt Nang Đà Long vương nói: “Đức Như Lai Thế Tôn cùng vô lượng Phạm Thiên đến núi Tu Di, đó là quang minh của Phật chớ chẳng phải nhật nguyệt. Các ngài nếu muốn giải thoát thì nên chí tâm chuyên niệm Như Lai. Như Lai Thế Tôn đã phá hết vô minh nên nay có quang minh như vậy”.

A Na Bà Đạt Đa Long vương nói: “Quang minh ấy là của ma vương chẳng phải của Phật. Tại sao? Vì tất cả Dục giới thuộc ma Ba Tuần, ma

Ba Tuần hay làm điều ác ấy, nay vì thương xót nên có thể cứu khổ chư Long vương như vậy”. Còn có Long vương nói là của Hóa Tự Tại thiên, còn có nói là của Hóa Lạc thiên, Đâu Suất thiên, Dạ Ma thiên, Đao Lợi thiên, Tứ vương thiên vì thương xót nên có thể cứu khổ chư Long vương như vậy.

Thiện Trụ Long vương nói: “Quang minh đó là của Quang Vị Bồ tát vì thương xót nên có thể cứu khổ chư Long vương như vậy”.

Bửu Kế Long vương nói: “Quang minh ấy là của người đại đức xuất gia cạo bỏ râu tóc, vì thương xót nên có thể cứu khổ chư Long vương như vậy”.

Hải Long vương nói: “Quang minh ấy là của Như Lai. Tại sao? Vì thương xót vậy. Như Lai Thế Tôn ở nơi các chúng sanh tu nhứt tử tướng, hay cứu chúng sanh tất cả khổ não, trong vô lượng đời tu hành đầy đủ sáu ba la mật chỉ vì cứu tế tất cả chúng sanh khổ não. Vì vậy nên chư thiên cõi Dục, cõi Sắc sắp đặt đại cúng cụ để cúng dường Phật.

Bấy giờ đức Thế Tôn bảo Thiên Đế Thích rằng:

Này Kiều Thi Ca! Như Ta đi trong thế giới Ta

Bà đề giáo hóa chúng sanh, cũng như Ngài ở Đạo Lợi thiên đề độ chư thiên.

Đế Thích nói:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi chưa có Vô biên trí, sao lại nói là tôi có thể hóa độ chư thiên.

Bạch đức Thế Tôn! Nay núi Tu Di này có vô lượng chư thiên, vô lượng Phạm thiên, vô lượng quý thần, vô lượng Càn thất bà, vô lượng Khẩn na la, vô lượng Ca lâu la, vô lượng A tu la, vô lượng Ma hầu la già, vô lượng chư Long, vô lượng Đại thiên, vô lượng Thánh nhơn. Duy nguyện Như Lai thương xót hóa độ chúng sanh như vậy.

Đức Thế Tôn vui vẻ mỉm cười, từ miệng Phật phát xuất vô lượng ánh sáng xanh vàng đỏ trắng pha lê nhiều màu... chiếu khắp mười phương những chỗ tối tăm, hay phá hoại tất cả các ác nghiệp ma hơn hẳn quang minh của vô lượng ức Phạm Thiên, Đế Thích như nguyệt. Đức Phật nói với Thiên Đế Thích:

Này Kiều Thi Ca! Tất cả núi trong Ta Bà thế giới, núi Tu Di là lớn hơn cả. Ta cũng vậy, là hơn hết trong tất cả chúng sanh.

Chư Long vương nghe lời ấy đều bạch Phật rằng: “Bạch đức Thế Tôn! Duy nguyện xót thương cứu khổ chúng tôi”.

Đức Phật nói: “Chư Long vương! Các người nên trước chí tâm niệm Phật, Ta sẽ cứu cho”. Rồi Đức Phật dùng âm thanh nghe khắp mười phương thế giới mà bảo Tôn giả Kiều Trần Như rằng:

Này Kiều Trần Như! Tất cả các pháp đều vô thường, tất cả các pháp sanh trụ vô thường. Tại sao? Vì sanh như duyên vậy. Tất cả như duyên sanh pháp tức là khổ vậy. Nếu lúc pháp sanh tức là khổ, tức là nhọt ghẻ, tức là hữu chi, tức là sanh lão, tức là sanh diệt.

Này Kiều Trần Như! Nhãn tức là vô thường khổ, nhãn sanh ấy tức là khổ, là nhọt ghẻ, là hữu chi, là sanh lão, tức là sanh diệt. Như nhãn, nơi nhĩ tử thiệt thân và ý cũng vậy.

Này Kiều Trần Như! Nếu Nhãn diệt thì tức là sanh lão bệnh tử diệt, tất cả hữu chi diệt, nhãn đến ý cũng như vậy. Vì chúng sanh chẳng biết nhãn sanh diệt nên lưu chuyển trong ngũ đạo. Đức Như Lai vì dứt nhãn sanh diệt nên diễn thuyết pháp, cũng vì nói khổ đoạn khổ hành pháp. Vì vậy nên Như Lai là đại Phạm trong Phạm, là đại thiên trong thiên, là đại tượng trong tượng, là đại Sa môn trong Sa môn, là đại Bà la môn trong Bà la môn, là đại từ trong từ, là đại bi trong bi, là Vô Thượng Tôn, là Đại Trượng Phu, đã đến bờ kia

của biển lớn sanh tử, là tối đại phước điền, là vô thắng thí chủ, tâm thường bình đẳng, là đại Pháp Vương trì đại cấm giới, là vô thượng tinh tấn khéo tu Phạm hạnh, biết rõ chánh đạo làm đại Đạo Sư thông đạt các nghiệp khác.

Này Kiều Trần Như! Vì khéo biết nhân sanh diệt hơn duyên nên gọi là Như Lai. Vì chẳng biết rõ nhân sanh diệt hơn duyên nên gọi là phàm phu.

Thế nào là chẳng biết mà gọi là phàm phu? Này Kiều Trần Như! Tất cả chúng sanh đều nói có ngã, do đây nên chẳng biết tướng nhân sanh diệt mà phải luân chuyển ngũ đạo.

Này Kiều Trần Như! Có các nhà ngoại đạo nói rằng kiến là ngã, cho đến nói rằng tri ấy là ngã, nhân ấy là hơn duyên của ngã, đến ý ấy là hơn duyên của ngã. Họ nói nhân dụ như lỗ trống, ngã dụ như thấy. Nếu như vậy thì gọi là điên đảo. Tại sao? Vì thấy được gọi đó là hòa hiệp, ở trong hòa hiệp mà cho là ngã nên là điên đảo.

Nếu nói lỗ trống dụ cho nhân, còn thấy dụ cho ngã, nghĩa này chẳng đúng. Tại sao? Vì trong lỗ trống mà thấy đó, cũng có thấy, cũng có nghe, cũng có biết, cũng cảm xúc mà nhân thì không có như vậy. Vì vậy nên thấy ấy chẳng được gọi là

ngã. Lỗ trống dầu lâu cũ mà thấy vẫn tỏ rõ. Nhân nếu lâu cũ thì chẳng được như vậy.

Ngã ấy gọi là thường. Nếu ngã là thấy là nghe thì ngã là vô thường. Đã vô thường đâu được gọi là ngã.

Này Kiều Trần Như! Vì điên đảo như duyên nên chúng sanh chẳng thấy tứ chơn đế. Như Lai đạt tướng điên đảo ấy nên gọi là chánh trí. Ngã ấy tức là Như Lai. Nếu có người biết được Như Lai ngã ấy, người này có thể phá hoại tướng điên đảo. Nếu hoại điên đảo thì phá ma nghiệp. Nếu phá ma nghiệp, người này có thể cứu khổ chư Long.

Này Kiều Trần Như! Vì vậy nên nay Phật có thể cứu khổ não chư Long vương vậy.

Nghe pháp ấy, tất cả chư Long vương và quyến thuộc vui mừng hơn hở lòng khổ não liên trừ, đồng kính lễ nhứt tâm quy hướng Tam Bảo.

Phật nói pháp ấy rồi, tất cả đại chúng đều hoan hỷ tín thọ phụng hành.

*

KINH ĐẠI BỬU TÍCH

Hán dịch: Sa môn Trí Nghiêm và Bửu Vân

Việt dịch: HT. Thích Trí Tịnh

PHÁP HỘI VÔ TẬN Ý BỒ TÁT THỨ SÁU MƯƠI MỐT

* Tôi nghe như vậy: Lúc bấy giờ đức Phật du hành nơi thành Vương Xá, Như Lai đi đến Bửu Trang Nghiêm Đường được tạo nên bởi đại công đức, là quả báo từ bốn hành tất cả pháp của Phật, hay dung chứa vô lượng chúng Bồ tát. Pháp được Phật giảng tuyên đều là vô lượng nghĩa thậm thâm, đều được Như Lai thần lực hộ trì, nhập vô ngại hành vi diệu pháp môn. Tâm Phật hoan hỷ

---

* Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh, 60 quyển, quyển thứ 27.

được niệm tán ý, phân biệt trí huệ không có ai khinh hủy, nếu có người muốn tán thán công đức của Phật thì tận vị lai thế chẳng cùng tận được. Như Lai Chánh Giác giác pháp bình đẳng, khéo chuyển pháp luân độ vô lượng chúng, được tự tại nơi tất cả pháp, biết tận nguồn gốc tâm ý của chúng sanh, khéo dứt các tập khí cho chúng sanh, dầu thường làm Phật sự mà tâm không có sở tác, cùng đại Tỳ kheo sáu trăm vạn người câu hội, đều là Như Lai Pháp vương tử, khéo được giải thoát dứt phiền não tập, hiểu rõ thậm thâm Vô sanh pháp nhẫn, thành tựu oai nghi đi đứng đoan nghiêm, kham thọ cúng dường làm phước điền cho đại chúng, khéo trì giáo giới của chư Phật dạy. Còn có đại Bồ tát chúng số đông vô lượng chẳng xưng kể được, chẳng tư nghị được, chẳng tuyên nói được. Trong khoảng một niệm, chư Bồ tát ấy có thể đi qua vô lượng vô biên Phật độ, đã từng cúng dường quá khứ chư Phật thừa học diệu pháp không có nhằm đủ, thường siêng giáo hóa vô lượng chúng sanh, khéo hiểu phương tiện đầy đủ trí huệ. Tâm các ngài an trụ vô ngại giải thoát, khéo trừ ức tướng thủ tướng hý luận, gần Nhứt thiết trí đều là bậc Bồ xứ. Tên các ngài là: Điện Thiên Bồ tát, Thắng Tranh Bồ tát, Nhứt Tạng Bồ tát, Dũng Kiện Bồ tát, Ly Ác Ý Bồ tát,

Du Hành Bồ tát, Quán Nhãn Bồ tát, Ly Âm Bồ tát, vô lượng Bồ tát Đại sĩ đầy đủ công đức như vậy câu hội.

Bấy giờ đức Thế Tôn nhập chư Bồ tát sở hành vô ngại chư pháp môn kinh. Đó là trang nghiêm chư Bồ tát đạo Phật pháp thậm thâm, thập lực vô úy trí huệ thành tựu, chứng được ấn môn tự tại tổng trì, môn phân biệt biện tài đại thần thông, chuyển pháp môn vô sanh bất thối chuyển, thông đạt các pháp đồng nhưt tướng. Nơi pháp nhưt tướng chẳng sanh phân biệt, biết rõ chúng sanh căn tánh vô ngại, khéo hay quán sát thật tướng của các pháp, phá hoại tất cả cảnh giới các ma, nhập môn thông đạt thiện tư duy, hay trừ tất cả phiền não các kiến chấp, vô ngại trí huệ thiện quyền phương tiện, tất cả Phật pháp bình đẳng vô nhị, thọ trì môn trí huệ của chư Phật, diễn thuyết các pháp như chơn thật tướng, ức tướng thủ tướng nhập bình đẳng môn, thành tựu công đức nhập thâm nhưn duyên, trang nghiêm thân Phật thân khẩu ý nghiệp, niệm ý tấn trì hiển thị tứ đế, phân biệt diệu huệ vì giáo hóa hàng Thanh văn, thân tâm tịch tĩnh vì giáo hóa Duyên giác, được Nhưt thiết trí vì giáo hóa Đại thừa, nhập nhưt thiết pháp được tự tại trí vì tán thán các công đức Như Lai. Các môn như vậy đều được Thế Tôn tuyên nói

khai thị dạy bảo chỉ dẫn phân biệt.

Lúc đức Phật nói kinh Đại Tập này, phương Đông tự nhiên xuất hiện quang minh lớn màu chơn kim chiếu khắp cả Đại thiên thế giới này. Trừ Phật quang minh, tất cả quang minh của Phạm, Thích, Tứ vương, Thiên Long bát bộ, nhật, nguyệt đều chẳng còn hiện, các tường vách cây cối lùm rừng tất cả sông núi quốc độ đều được quang minh kim sắc ấy chiếu suốt cả. Bao nhiêu địa ngục ở cõi này đều được quang minh ấy chiếu đến, chúng sanh trong đó lúc quang minh chạm đến thân liền trừ tất cả khổ, thọ lạc vi diệu. Trước mặt Phật, dưới đất tự nhiên mọc lên sáu mươi ức tịnh diệu liên hoa hương thơm lan khắp các thứ trang nghiêm nhiều màu làm vui đẹp lòng đại chúng. Hoa sen ấy có ức trăm ngàn cánh có lưới the báu giăng phía trên, chất hoa mềm dịu như thiên y, ai chạm đến đều thọ khoái lạc vi diệu. Hương thơm của các hoa sen ấy lan khắp Ta Bà thế giới làm luột mất tất cả hương thơm của nhơn thiên trong thế giới này. Hàng Thiên Long bát bộ quý thần nghe mùi hương ấy đều được vui vi diệu lần lần xa lìa phiền não.

Tôn giả A Nan thấy quang minh kim sắc và các liên hoa ấy bèn bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Thoại ứng nay đây do ai hiện ra mà có quang minh kim sắc và các tịnh diệu liên hoa?

Đức Phật nói:

Này A Nan! Có đại Bồ tát tên là Vô Tận Ý ở phương Đông cùng sáu mươi ức chư Bồ tát quyền thuộc muốn đến đây nên trước hiện thoại ứng ấy.

Vô Tận Ý Bồ tát dùng thần lực cảm động cõi này làm cả đại địa chấn động lớn, phóng vô lượng quang mưa các thứ hoa, vô lượng chư thiên như trời thiên kỹ nhạc, cùng sáu mươi ức chúng Bồ tát vây quanh đồng đến chỗ Phật. Đến rồi ở trước Phật dùng trên hư không cao bảy cây đa la chấp tay hướng về Phật phát âm thanh vi diệu khắp nghe cả Đại thiên thế giới, nói kệ tụng tán thán đức Phật:

Thanh tịnh lìa hẳn các cấu nhiễm
Dũng kiện trừ diệt những tham dục
Có thể dứt hết các trần lao
Mà được thanh tịnh vi diệu nhãn.
Ba cấu hoang vu uế trược tẩy
Khéo hay đoạn dứt rửa sạch hết
Tất cả diệt hẳn không còn thừa
Nay tôi cúi lạy Đại Từ Giác.

Trừ bỏ tất cả các bố úy
Khéo hay diệt dứt lưới vô minh
Thập lực Thánh Chúa Đại Pháp Vương
Tất cả tà luận chẳng phục được.
Các hàng ngoại đạo người dị kiến
Thảy đều có lòng rất kính sợ
Như Lai dường như sư tử chúa
Riêng mình bước đi không có sợ.
Như Lai Chánh Giác đại quang minh
Thanh tịnh vô cầu chói sáng khắp
Trong tất cả nhơn thiên thế gian
Có thể xa lìa tất cả tối.
Trừ hết tất cả các tối tăm
Sáng suốt không còn lưới vô minh
Phật quang chiếu khắp thường minh tịnh
Dường như mặt nhật ra khỏi mây.
Chúng sanh già bệnh chết rất khổ
Không có được người cứu hộ họ
Như Lai xót thương vì độ họ
Mà vô lượng đời thọ khổ nhiều.
Có thể sanh lòng từ bi vững
Chỉ có Như Lai Đẳng Chánh Giác
Như Lai cũng như đại Y Vương
Có thể chữa lành tất cả bệnh.

Tất cả các pháp từ bốn lai
Tánh tất cả pháp không có ngã
Dường như tiếng vang trong hang núi
Đều từ các duyên hòa hiệp sanh.
Tất cả chúng sanh bốn vô tánh
Không có tác giả, không thọ giả
Như Lai có thể vì chúng ấy
Mà sanh khởi lòng đại từ bi.
Các cõi dường như vực biển lớn
Vô minh tối tăm rất rộng sâu
Trong ấy có nhiều giác quán xấu
Cuồn cuộn sôi tràn những sóng mòi.
Như Lai chẳng từ người nghe pháp
Tự nhiên giác ngộ đến bỉ ngạn
Dường như hoa sen mọc trong nước
Đi khắp thế gian chẳng nhiễm ô.
Mùa thu cây cỏ đều héo úa
Hạn nóng suối sông đều khô cạn
Tỷ trí phân biệt biết thế pháp
Đôi đời chuyên động chẳng thường trụ.
Chỗ thân cận của những người ngu
Là chỗ Thánh trí luôn quở bỏ
Biết rõ các pháp chẳng vững chắc
Riêng mình qua khỏi các hữu lưu.

Như Lai mặt mắt rất rộng sáng
 Ví như hoa quý ưu đàm bát
 Sáng rỡ vi diệu rất thanh tịnh
 Hơn cả trăm ngàn mặt nhật nguyệt.
 Tất cả bao nhiêu đời quá khứ
 Cùng đời hiện tại các chúng sanh
 Tất cả tán thán công đức lớn
 Như Lai đều hay thọ được cả.
 Vì điều người chưa được điều phục
 Trừ hết nhiệt não được thanh lương
 Vì thế hôm nay tôi cung kính
 Đầu mặt cúi lạy đáng Vô Thượng.
 Cứu độ thế gian phước tăng thượng
 Như Lai công đức vô biên lượng
 Tất cả các pháp đại Pháp Vương
 Nay tôi đánh lễ Phật phước điền.

Vô Tận Ý Bồ tát nói kệ tán thán Phật rồi từ hư
 không xuống đánh lễ chân Phật hữu nhiều ba vòng,
 cùng chư Bồ tát sáu mươi ức đến ngồi kiết già trên
 đài liên hoa. Tôn giả Xá Lợi Phất bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Vô Tận Ý đại Bồ tát từ xứ
 nào đến, Phật hiệu là gì, thế giới tên gì, cách đây
 bao xa?

Đức Phật nói:

Này Xá Lợi Phất! Ông nên hỏi Vô Tận Ý Bồ tát, sẽ được giải đáp.

Tôn giả kính thuận lời Phật dạy liền hỏi Vô Tận Ý Bồ tát:

Bạch Đại sĩ! Ngài từ xứ nào đến, Phật hiệu là gì, thế giới tên là gì, cách đây bao xa?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Có tướng là đến ư?

Tôn giả nói:

Thưa Đại sĩ! Tôi biết tướng rồi.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Nếu biết tướng thì lẽ ra không có hai tướng, có gì lại hỏi từ xứ nào đến.

Thưa Tôn giả! Có lai khứ ấy là nghĩa hòa hiệp, như tướng hòa hiệp là không hiệp hay không chẳng hiệp; không hiệp, không chẳng hiệp tức là chẳng khứ chẳng lai; chẳng khứ chẳng lai ấy là hành xứ của bậc Thánh.

Thưa Tôn giả! Có khứ lai ấy tức là nghiệp tướng. Như nghiệp tướng ấy không có tác không chẳng tác. Không có tác không chẳng tác ấy tức là chẳng khứ chẳng lai, chẳng khứ chẳng lai ấy là Thánh hành xứ.

Thưa Tôn giả! Có khứ lai ấy tức là tướng quốc độ. Như tướng quốc độ ấy không có quốc độ, không chẳng quốc độ. Không quốc độ, không chẳng quốc độ tức là chẳng khứ chẳng lai; chẳng khứ chẳng lai ấy tức là Thánh hành xứ.

Thưa Tôn giả! Có khứ lai ấy tức là duyên tướng. Như duyên tướng ấy không duyên không chẳng duyên. Không duyên không chẳng duyên ấy tức là chẳng khứ chẳng lai; chẳng khứ chẳng lai ấy là Thánh hành xứ.

Thưa Tôn giả! Có khứ lai ấy là các nhơn sanh ra tướng. Như tướng nhơn ấy không có nhơn, không chẳng nhơn. Không nhơn không chẳng nhơn tức là chẳng khứ chẳng lai. Chẳng khứ chẳng lai ấy tức là Thánh hành xứ.

Thưa Tôn giả! Có khứ lai ấy tức là văn tự ngữ ngôn, như văn tự tướng ấy không có văn tự không chẳng văn tự. Không văn tự không chẳng văn tự ấy tức là chẳng khứ chẳng lai. Chẳng khứ chẳng lai ấy tức là Thánh hành xứ.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói:

Bạch Đại sĩ! Nay Ngài nói sự tướng vi diệu, từ trước tôi chưa từng nghe. Vừa rồi tôi có chỗ hỏi, bây giờ tôi lại xin hỏi nữa.

Như người chủ quan ải, nếu thấy người đi không, hoặc thấy người mang gánh thì phải gạn hỏi: “Ông mang gánh đó là những vật gì?”. Nếu biết là hột lúa giống thì phải thâu thuế.

Bạch Đại sĩ! Chúng tôi cũng vậy, từ người khác nghe pháp theo âm thanh nhận hiểu để tự chiếu tâm, vì vậy nên nay tôi phải thưa hỏi. Hàng Đại sĩ các Ngài vì hộ Đại thừa xuất sanh vô lượng Thanh văn, Duyên giác. Xin Ngài phân biệt nói từ xứ nào đến.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Nay Ngài tự hỏi đức Như Lai, Phật sẽ nói cho Ngài hết nghi.

Tôn giả bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Duy nguyện nói Bồ tát ấy từ xứ nào đến, Phật hiệu là gì, thế giới tên là gì, cách đây bao xa? Nếu được nghe tên hiệu Phật và thế giới ấy, thì làm cho vô lượng vô biên Bồ tát trang nghiêm Bồ đề.

Đức Phật nói:

Lắng nghe lắng nghe, khéo suy nghĩ đó, nay Ta sẽ nói công đức cõi ấy và danh hiệu Phật. Lúc ông nghe chớ có nghi sợ phải nên nhứt tâm tín thọ phụng trì.

Tôn giả nói:

Lành thay lành thay, bạch đức Thế Tôn, nguyện phải thời tuyên nói, tôi sẽ nhứt tâm đánh đỏi thọ trì.

Đức Phật nói:

Này Xá Lợi Phất! Phương Đông cách đây chừng mười hằng hà sa quốc độ vi trần số thế giới, có thế giới tên là Bất Thuần, Phật hiệu là Phổ Hiền Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn nay hiện tại thế.

Này Xá Lợi Phất! Cõi ấy không có Thanh văn, Duyên giác, nhân đến không nghe tên Nhị thừa. Tất cả Thánh chúng thuần là Bồ tát đã lâu từ quá khứ tu đức bốn, thiện nghiệp thành xong đầy đủ bố thí điều phục, tự thủ hộ thí giới đa văn, tâm không phóng dật an trụ công đức, oai nghi thành tựu, nhân lực vô ngại, nơi vô thượng đạo kiên cố tinh tấn, các thiện căn được tu tất cả đều thành tựu chư thiên giải thoát tam muội, du hí thần thông trí huệ lớn chiếu sáng, khéo phân biệt biết rõ tất cả các pháp, lòng từ các ngài bình đẳng như hư không, đại bi kiên cố cứu tế chúng sanh, thường hành hỷ tâm khiến người khác đồng vui,

xả tâm các ngài khéo dứt tầng ái, lưới ma tranh tụng dứt hết không thừa, khéo hiểu các căn lợi độn của chúng sanh, tùy theo căn tánh mà ban cho pháp tài. Tâm các ngài bình đẳng như địa thủy hỏa phong, hay phá tất cả ngoại đạo dị luận, xô dẹp địch trận kiến lập thắng phan, vào sâu Phật pháp thập lực, tứ vô sở úy, nơi các đại chúng tâm không có sợ. Các ngài thường quán thậm thâm thập nhị như duyên, lia hữu kiến vô kiến thường hành trung đạo, không có các tướng ngã, ngã sở, chúng sanh, thọ mạng, dưỡng dục, sĩ phu, tác giả, thọ giả, đoạn, thường, hữu, vô, tất cả các kiến chấp kiết phược như duyên đều dứt chẳng còn khởi. Dùng Tổng Trì Vương ấn để ấn đó. Từ biện phân biệt diễn giải của các ngài na do tha kiếp nói chẳng hết được, có đại thần lực cảm động vô lượng vô biên Phật độ, khéo qua lại các Phật độ dứt trừ sân hận, bố úy, kiêu mạn, phóng dật. Các ngài diễn thuyết như sư tử hồng, với tất cả chúng sanh kẻ oán người thân thấy đều đặt để cứu cánh Niết bàn. Mây pháp phủ trùm để nổi sấm chớp, tam minh giải thoát dùng làm chớp sáng, mưa pháp vô thượng dùng làm cam lộ, hay ban bố pháp tài để Tam Bảo chẳng đoạn tuyệt, nội ngoại thanh tịnh dường như bửu châu, tướng hảo thù thắng tối thượng vô tỷ, dùng các thiện căn

trang nghiêm thân mình, Phật pháp quán đánh được vị Bồ xứ. Khéo có thể phân biệt các chúng sanh hành, tùy thuận điều phục cho được giải thoát, hay tịnh đạo tràng ngôi tòa sư tử, ở trong tất cả pháp được vô sở úy, hay tự biến hình như thân Phật, đều có thể thị hiện tất cả Phật sự, tâm được tự tại chuyển chánh pháp luân.

Này Xá Lợi Phát! Thế giới Bất Thuần ấy thuận có chư đại Bồ tát như vậy làm quyến thuộc.

Đại chúng nghe đức Phật ca ngợi chư đại Bồ tát ấy đầy đủ công đức trí huệ như vậy, đều hơn hởi vui mừng đem các thứ hoa ưu bát la, hoa câu vật đầu, hoa ba đầu ma, hoa phân đà lợi, hoa mạn đà la rải cúng dường Vô Tận Ý Bồ tát và sáu mươi ức Bồ tát rồi khác miệng đồng lời nói rằng: “Chúng tôi hôm nay vui mừng được lợi lành mà thấy các Chánh sĩ như vậy để lễ bái cúng dường cung kính vây quanh. Nếu có chúng sanh nghe tên các ngài cũng được vô lượng lợi lành như vậy, nếu nghe tán thán xưng dương công đức ấy đều phát tâm Vô thượng Bồ đề”.

Lúc nói lời ấy, trong đại chúng có ba trăm sáu mươi vạn chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Đức Phật nói:

Này Xá Lợi Phát! Thế giới Bất Thuần của

Phật Phổ Hiền Như Lai không có ba ác đạo và tên gọi, cũng không có tên tà hạnh, phá giới. Cũng không có những danh từ nữ nhơn, xan tham, tật đố, phá giới, sân hận, giải đãi, loạn tâm, ngu si, ám cái chướng ngại. Các chúng sanh cõi ấy căn tánh đồng nhau không có thượng trung hạ thuận là nhưt thừa không có tên đại tiểu. Phật độ cũng không có tên tịnh hay uế, cũng không có danh xưng Tam Bảo sai biệt, chẳng nghe tiếng đói khát ăn uống, chẳng có danh từ ngã, ngã sở, giá, hộ, ma võng, vọng kiến.

Thế giới Bất Thuần của Phật Phổ Hiền Như Lai ấy bằng phẳng rộng lớn, một nhưt nguyệt chiếu giáp khắp sáu mươi ức trăm ngàn na do tha do tuần. Các sự hy hữu ấy đều do Bồ tát cõi ấy bồn nguyện làm nên, lưu ly và các báu xen lẫn làm thành, đất mịn mềm như thiên y, người chạm đến thọ lạc vi diệu, cây báu trang nghiêm hàng ngũ tương đương, dây báu giăng nối để làm ranh tám ngã đường, tất cả các hoa đều tự nở, không có đá cát gai chông dơ dáy, tất cả đồi núi đều là các thứ báu trang sức. Người và trời không có sai biệt, pháp hỷ thiên duyệt làm món ăn uống. Cõi Bất Thuần ấy không có danh từ vua chúa, chỉ có Phổ Hiền Như Lai làm đại Pháp Vương. Phổ Hiền Như Lai và chư Bồ tát chẳng dùng văn tự mà có

chỗ để nói. Chư Bồ tát ấy chỉ tu quán Phật nhìn kỹ không nhàm, mắt không hề nháy bèn có thể được niệm Phật tam muội ngộ Vô sanh nhẫn. Vì vậy mà cõi ấy có tên là Bất Thuần thế giới.

Chư Bồ tát ấy niệm Phật thế nào?

Đó là chẳng quán sắc tướng xuất sanh chủng tánh quá khứ tịnh nghiệp, lúc ấy trong tâm không có tự cao. Chẳng quán hiện tại âm giới các nhập kiến văn giác tri tâm ý thức v.v... Không có tướng sanh, trụ, diệt, hý luận; chẳng thủ, chẳng xả, chẳng niệm, chẳng tư; chẳng quán tư tưởng và chẳng phải tư tưởng; chẳng tướng phân biệt, tướng pháp, tướng kỷ, không có tướng nhứt dị. Cảnh giới công đức nội ngoại trung gian chẳng khởi niệm giác quán thí chung, chẳng quán hình mạo oai nghi pháp thức. Chẳng quán giới, định, trí huệ, giải thoát, giải thoát tri kiến, thập lực, tứ vô sở úy, thập bát bất cộng pháp. Chánh niệm Phật ấy chẳng thể tư nghị. Chẳng tạo hành chẳng tác tướng, không các thứ, lìa tư duy, không chỗ ghi nhớ, không chỗ suy nghĩ, không có tướng âm giới nhập sanh trụ diệt, không có xứ sở chẳng phải không xứ sở, chẳng động chẳng trụ; chẳng sắc, chẳng thức, chẳng tướng, chẳng thọ, chẳng hành. Nơi thức chẳng sanh thức tri, nơi địa thủy hỏa phong chẳng sanh thức tri; nơi nhãn sắc, nhĩ

thanh, tử hương, thiết vị, thân xúc, ý pháp cũng chẳng sanh thức tri.

Chẳng duyên tất cả cảnh giới như vậy, chẳng sanh các tướng ngã và ngã sở, chẳng khởi tướng kiến văn giác tri, cứu cánh có thể đến tất cả giải thoát, tâm và tâm số pháp diệt dứt chẳng tương tục, tịnh các ức tướng chẳng ức tướng. Khéo trừ tham ái, sân khuê, ngu si như duyên tướng, thủ bỉ và trung gian đều dứt không thừa. Pháp ấy thanh tịnh vì không có văn tự vậy. Pháp ấy không có hoan hỷ vì không có động chuyển vậy. Pháp ấy không có khổ vì không tham trước vậy. Pháp ấy không nhiệt nảo vì bốn tịch diệt vậy. Pháp ấy không giải thoát vì bốn xả ly vậy. Pháp ấy không có thân vì lìa sắc tướng vậy. Pháp ấy không có tướng thọ vì không có ngã vậy. Pháp ấy không có kiết phục vì tịch diệt vô tướng vậy. Pháp ấy vô vi vì không có sở tác vậy. Pháp ấy không có ngôn giáo vì không có thức tri vậy. Pháp ấy không có thủ chung vì không có thủ xả vậy. Pháp ấy không dừng ở vì không có xứ sở vậy. Pháp ấy không có tác vì lìa thọ giả vậy. Pháp ấy không có diệt vì bốn vô sanh vậy.

Với tâm số tư duy sở duyên trụ pháp, chẳng lấy tướng nó chẳng sanh phân biệt, chẳng thọ chẳng trước chẳng nhiên chẳng diệt chẳng sanh

chẳng xuất, pháp tánh bình đẳng như hư không, quá nơi nhãn sắc, nhĩ thanh, tỷ hương, thiệt vị, thân xúc, ý pháp. Đây gọi là Bồ tát niệm Phật tam muội. Bồ tát được niệm Phật tam muội ấy, ở trong tất cả pháp được môn Tụ tại trí đà la ni, nghe Phật nói pháp đều có thể thọ trì hết chẳng quên mất, cũng được hiểu rõ tất cả chúng sanh ngôn từ âm thanh, được vô ngại biện tài.

Này Xá Lợi Phát! Phổ Hiền Như Lai kia chẳng như cõi này dùng hai nhọn duyên để diễn nói chánh kiến, đó là theo người khác nghe âm thanh và nội tâm chánh ức niệm. Chư Bồ tát kia lúc thấy Phật liền có thể phân biệt các nghĩa thâm diệu, đầy đủ thành tựu sáu ba la mật. Tại sao vậy? Vì nếu chẳng lấy sắc tướng tức là đầy đủ Đàn ba la mật. Nếu trừ sắc tướng tức là đầy đủ Thi ba la mật. Nếu quán sắc tận tức là đầy đủ Nhãn ba la mật. Nếu thấy sắc tịch diệt tức là đầy đủ Tấn ba la mật. Nếu chẳng duyên sắc tướng tức là đầy đủ Thiền ba la mật. Nếu chẳng hý luận sắc tướng tức là đầy đủ Bát nhã ba la mật. Chư Bồ tát ấy lúc quán Phật liền đủ sáu ba la mật như vậy được Vô sanh nhẫn.

Này Xá Lợi Phát! Thế giới chư Phật nghiêm tịnh vi diệu ít có như thế giới Bất Thuần của Phổ Hiền Như Lai ấy.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói với Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Bạch Đại sĩ! Mừng thay các Ngài ở thế giới kia được thấy Phổ Hiền Như Lai được vô lượng lợi lành.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Phải chăng các Ngài muốn được thấy thế giới Bất Thuần, Phổ Hiền Thế Tôn và đại chúng Bồ tát chăng?

Tôn giả nói:

Vâng, chúng tôi muốn được thấy, để cho đại chúng đây tăng trưởng thiện căn.

Vô Tận Ý Bồ tát liền nhập Bồ tát thị hiện như thiết Phật độ tam muội. Nhập tam muội rồi làm cho đại chúng đây và Xá Lợi Phất đều thấy cõi kia Phổ Hiền Như Lai và đại chúng. Thấy rồi tất cả đại chúng đây đồng đứng dậy chấp tay với kính lễ Phật Phổ Hiền và chúng Bồ tát. Đại chúng đây nhờ thần lực Phật và Vô Tận Ý Bồ tát nên đều được hoa vi diệu trong đời thật ít có. Hoa ấy màu sắc và hương vị chưa từng được thấy nghe, tự nhiên đầy nắm tay mỗi người, đồng với rải qua phương Đông dùng cúng dường Phổ Hiền Như Lai. Hoa ấy liền khắp đến Phổ Hiền Như Lai và đại chúng.

Chư Bồ tát kia thấy hoa ấy liền bạch Phổ Hiền Như Lai rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Hoa này thơm đẹp đời rất ít có. Đây là từ xứ nào hoa đến đây?

Phổ Hiền Như Lai nói:

Đây là Vô Tận Ý ở tại Ta Bà thế giới, nơi đó cũng còn có mười phương chư Bồ tát đến tụ tập chỗ Phật Thích Ca để cúng dường cung kính tôn trọng tán thán nghe Phật Thế Tôn nói kinh Đại Tập. Hoa này là của đại chúng ấy rải đến.

Chư Bồ tát kia lại bạch Phật Phổ Hiền rằng:

Ta Bà thế giới ở phương nào cách đây bao xa?

Phổ Hiền Như Lai nói:

Này các thiện nam tử! Phương Tây cách đây mười hằng hà sa số thế giới vi trần số quốc độ chư Phật, có thế giới tên là Ta Bà.

Chư Bồ tát kia lại nói:

Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi rất muốn được thấy Thích Ca Như Lai và đại chúng.

Phổ Hiền Như Lai liền phóng đại quang minh chiếu khắp thế giới này. Như Phật quang chư Bồ tát kia đều được xa thấy Ta Bà thế giới Thích Ca Như Lai và đại chúng. Thấy rồi đồng chấp tay

cung kính nói rằng: “Hy hữu Thế Tôn! Cõi ấy Bồ tát tất cả đại chúng từ chỗ nào đến tập hội đầy khắp mọi nơi không còn chỗ trống”.

Phổ Hiền Như Lai nói:

Này các thiện nam tử! Đại chúng kia từ mười phương vô lượng thế giới đến đó tập hội để thưa hỏi nghe học pháp thậm thâm vi diệu.

Tôn giả Xá Lợi Phất hỏi Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Bạch Đại sĩ! Ai đặt tên cho Ngài là Vô Tận Ý vậy?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Tất cả pháp như duyên quả báo tên là Vô Tận Ý. Tại sao? Vì tất cả pháp chẳng thể tận được vậy.

Tôn giả nói:

Bạch Đại sĩ! Mong Ngài diễn nói vô tận pháp môn.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Lúc sơ phát tâm Vô thượng Bồ đề đã chẳng thể tận được. Tại sao? Phát Bồ đề tâm vì chẳng lìa phiền não vậy, phát tâm tương tục vì chẳng mong thừa khác vậy, phát tâm kiên cố vì chẳng xen ngoại luận vậy, phát tâm chẳng

hư hoại vì ma chẳng trở ngại vậy, phát tâm hằng
 thuận vì thiện căn tăng trưởng vậy, phát tâm đến
 thường trú vì pháp hữu vi vô thường vậy, phát
 tâm chẳng động chuyển vì chư Phật an ủi hộ trợ
 vậy, phát tâm thắng diệu vì lìa suy tôn vậy, phát
 tâm ở yên vì chẳng hý luận vậy, phát tâm không
 ví dụ vì không có tương tự vậy, phát tâm kim
 cương vì phá các pháp vậy, phát tâm vô tận vì vô
 lượng công đức đều thành tựu vậy, phát tâm bình
 đẳng vì lợi ích chúng sanh vậy, phát tâm khắp che
 vì không có biệt dị vậy, phát tâm tươi sáng vì tánh
 thường thanh tịnh vậy, phát tâm vô cầu vì trí huệ
 sáng tỏ vậy, phát tâm thiện giải vì chẳng lìa cứu
 cánh vậy, phát tâm rộng srong vì từ tâm như hư
 không vậy, phát tâm lớn trống vì dung thọ tất cả
 chúng sanh vậy, phát tâm vô ngại vì trí huệ thông
 đạt vậy, phát tâm đến khắp nơi vì đại bi chẳng dứt
 vậy, phát tâm chẳng đoạn dứt vì khéo hiểu lập
 nguyện vậy, phát tâm làm chỗ về vì được chư
 Phật khen vậy, phát tâm thù thắng vì Nhị thừa tôn
 ngưỡng vậy, phát tâm thâm viễn vì tất cả chúng
 sanh chẳng biết được vậy, phát tâm chẳng bại vì
 chẳng phá Phật pháp vậy, phát tâm an ổn vì khéo
 cho chúng sanh những khoái lạc vậy, phát tâm
 trang nghiêm vì tất cả công đức đều thành tựu
 vậy, phát tâm khéo quán sát vì trí huệ thành tựu

vậy, phát tâm tăng trưởng vì tùy ý ban cho vậy, phát tâm như nguyện vì giới thanh tịnh vậy, phát tâm Bồ đề đến khắp mọi loài vì với kẻ oán người thân có đủ nhẫn nhục vậy, phát tâm khó hư hoại vì đủ tinh tấn vậy, phát tâm tịch diệt vì đủ thiên định vậy, phát tâm không bị hủy báng vì đủ trí huệ vậy, phát tâm vô nguyện vì tăng trưởng đại từ vậy, phát tâm Bồ đề an trụ thiện căn vững chắc vì tăng trưởng đại bi vậy, phát tâm hòa duyệt vì tăng trưởng đại hỷ vậy, phát tâm bất động vì tăng trưởng đại xả vậy, phát tâm kham nhiệm gánh nặng vì được chư Phật dạy trao vậy, phát tâm chẳng tuyệt vì Tam Bảo chẳng dứt đoạn vậy.

Thưa Tôn giả! Bồ tát vì Nhứt thiết trí phát tâm Bồ đề như vậy há có thể cùng tận được ư!

Tôn giả nói:

Bạch Đại sĩ! Như hư không chẳng thể cùng tận, vì Nhứt thiết trí mà phát tâm Bồ đề cũng chẳng cùng tận.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Phật cấm giới vô tận, như cấm giới phát Bồ đề tâm cũng vô tận. Phật chánh định vô tận, như chánh định phát Bồ đề tâm cũng vô tận. Phật trí huệ vô tận, như trí huệ phát tâm Bồ đề cũng vô tận. Phật giải thoát

vô tận, như giải thoát phát tâm cũng vô tận. Phật giải thoát tri kiến vô tận, như giải thoát tri kiến phát tâm cũng vô tận.

Thưa Tôn giả! Phật giới, định, huệ, giải thoát, giải thoát tri kiến tánh nó vô tận, như năm tụ ấy mà phát Bồ đề tâm há lại có thể tận được ư!

Như Lai thập lục, tứ vô sở úy, thập bát bát cộng pháp vô tận, như đó mà phát tâm Bồ đề cũng vô tận. Tóm lại mà nói, Như Lai tất cả pháp thấy đều vô tận, như đó để phát Bồ đề tâm cũng vô tận. Tam Bảo vì chẳng dứt nên vô tận. Vì chúng sanh tánh vô tận nên vô tận. Vì như thật trí vô tận nên vô tận. Vì tùy theo các chúng sanh vô lượng tâm hành trí vô tận nên vô tận. Vì hồi hướng vô thượng vô tận nên vô tận. Vì giáo hóa chúng sanh vô tận nên vô tận. Vì vô tận trí vô sanh nên vô tận. Vì ly tánh vô sanh nên vô tận. Vì biết tất cả pháp bốn tánh vô tận nên vô tận. Đây gọi là Bồ tát phát Bồ đề tâm chẳng thể tận được vậy.

Còn nữa, thưa Tôn giả! Bồ tát ấy tâm thanh tịnh vô tận, tâm thanh tịnh ấy là chẳng làm siểm khúc vậy. Chẳng làm siểm khúc ấy là không có gian trá vậy. Không có gian trá ấy là khéo phân biệt vậy. Khéo phân biệt ấy là không có tà mạng

vậy. Không tà mạng ấy là tâm trong trắng vậy. Tâm trong trắng ấy là thường chánh nhứt vậy. Thường chánh nhứt ấy là tánh thù thắng vậy. Tánh thù thắng ấy là không có khinh hủy vậy. Không khinh hủy ấy là diệt các tà vạy vậy. Diệt các tà vạy ấy là tâm chất trực vậy. Tâm chất trực ấy là nhập bình chánh vậy. Nhập bình chánh ấy là tâm kiên thật vậy. Tâm kiên thật ấy là chẳng hư hoại được vậy. Chẳng hư hoại được ấy là tánh kiên cố vậy. Tánh kiên cố ấy là chẳng động được vậy. Chẳng động được ấy là không có sở y vậy. Không có sở y ấy là trừ ngã tâm vậy. Trừ ngã tâm ấy là không có đồng bạn vậy. Không đồng bạn ấy là dứt chê khi vậy. Dứt chê khi ấy là làm thiện nghiệp vậy. Làm thiện nghiệp ấy là không có quở trách vậy. Không quở trách ấy là tiêu tội lỗi vậy. Tiêu tội lỗi ấy là chẳng nhiệt não vậy. Chẳng nhiệt não ấy là tánh chơn thật vậy. Tánh chơn thật ấy là không hư cuống vậy. Không hư cuống ấy là như thuyết hành. Như thuyết hành ấy là có thể khéo làm vậy. Hay khéo làm ấy là không có tỳ vết vậy. Không tỳ vết ấy là không có lộn lằm vậy. Không có lộn lằm ấy là không bị trệ ngại vậy. Không bị trệ ngại ấy là không thối chuyển vậy. Không thối chuyển ấy là quán chúng sanh vậy. Quán chúng sanh ấy là đại bi căn sâu vậy. Đại bi

căn sâu ấy là khéo giáo hóa chúng sanh không có mỗi nhọc vậy. Khéo hóa độ chúng sanh không mỗi nhọc ấy là chẳng cầu lợi cho mình vậy. Chẳng cầu lợi lạc cho mình ấy là chẳng tham lợi dưỡng vậy. Chẳng tham lợi dưỡng ấy là chẳng ái nhiễm vậy. Chẳng nhiễm ái ấy là duyên các pháp vậy. Duyên các pháp ấy là quán kém yếu vậy. Quán kém yếu ấy là thấy chúng sanh vậy. Thấy chúng sanh ấy là thường ủng hộ vậy. Thường ủng hộ ấy là làm chỗ quy y vậy. Làm chỗ quy y ấy là không có cầu uế hệ lụy vậy. Không có cầu lụy ấy là khéo quán sát vậy. Khéo quán sát ấy là không có luận chê vậy. Không có luận chê ấy là tâm thuần thiện vậy. Tâm thuần thiện ấy là chẳng dao động vậy. Chẳng dao động ấy là thiện thanh tịnh vậy. Thiện thanh tịnh ấy là thường tinh tấn vậy. Thường tinh tấn ấy là nội thanh tịnh vậy. Nội thanh tịnh ấy là thường tươi sáng vậy. Thường tươi sáng ấy là không có cầu nhiễm vậy.

Thưa Tôn giả! Tâm thanh tịnh ấy hay đoạn dứt xan lẫn cũng giáo hóa người khiến họ dứt xan lẫn. Tâm thanh tịnh ấy hay dứt phá giới cũng giáo hóa người khiến họ dứt phá giới. Tâm thanh tịnh ấy hay dứt sân hận cũng giáo hóa người khiến họ dứt sân hận. Tâm thanh tịnh ấy hay dứt giải đãi cũng giáo hóa người khiến họ dứt giải đãi. Tâm

thanh tịnh ấy hay dứt loạn tâm cũng giáo hóa người khiến họ dứt loạn tâm. Tâm thanh tịnh ấy hay dứt ngu si cũng giáo hóa người khiến họ dứt ngu si.

Thưa Tôn giả! Tâm thanh tịnh có khả năng dứt tất cả pháp bất thiện như vậy, đặt chúng sanh ở trong thiện pháp. Vì vậy nên gọi là Bồ tát tâm thanh tịnh chẳng thể cùng tận được.

Còn nữa, thưa Tôn giả! Đại Bồ tát tâm hành thanh tịnh cũng chẳng cùng tận được. Tại sao vậy?

Bồ tát lúc bố thí, tất cả đều thấy xả bỏ các sở hữu. Bồ tát lúc hành giới chẳng thể tận được, tất cả đều thấy trừ các cấm giới đầu đà chánh hạnh oai nghi không có phạm. Bồ tát lúc hành nhẫn chẳng thể tận được, tất cả đều thấy với các chúng sanh tâm không sân hận trở ngại. Bồ tát lúc hành tinh tấn chẳng cùng tận được, tất cả đều thấy nơi các thiện pháp đều tinh cần tu tập. Bồ tát lúc hành thiền chẳng cùng tận được, tất cả đều thấy các thiền định không có lầm loạn. Bồ tát lúc hành huệ cũng chẳng cùng tận được, tất cả đều thấy tu tập đa văn. Đây gọi là Bồ tát hành thí, giới, nhẫn, tấn, định, huệ vậy.

Bồ tát tu hành từ bi hỷ xả cũng chẳng cùng tận được. Tất cả đều thấy cứu hết khổ hoan lạc dừng

duốc khéo dứt tham ái sân khuể vậy. Đây gọi là Bồ tát hành từ bi hỷ xả.

Bồ tát sở hành ba nghiệp thanh tịnh, lìa thân ba ác, lìa khẩu bốn ác, lìa ý ba ác là tham dục, sân khuể và tà kiến. Bồ tát tu học đa văn vô tận vì chẳng lẫn tiếc vậy. Vì Bồ tát tu hành không lẫn tiếc nên tập hợp Nhứt thiết trí vậy. Bồ tát tu tập Nhứt thiết trí vì khuyên chư Bồ tát khác phát đạo tâm vậy. Khuyên các Bồ tát khác phát đạo tâm vì tu hành đặt ở thiện căn vậy. Tu hành đặt ở thiện căn vì nguyện hướng Vô thượng Bồ đề đạo vậy. Nguyện hướng Vô thượng Bồ đề đạo ấy là vì nhiếp lấy tất cả các Phật pháp vậy. Nhiếp lấy tất cả Phật pháp ấy là vì bốn sự nhiếp thủ vậy.

Bồ tát tu hành bốn sự nhiếp thủ ấy là vì sám hối các tội vậy. Bồ tát tu hành pháp sám hối ấy là vì phát lồ các sự ác vậy. Bồ tát tu hành phát lồ sự ác là vì hồi hướng tất cả các công đức vậy. Bồ tát hồi hướng các công đức ấy là vì tích tụ vô lượng trân bửu vậy. Bồ tát tích tụ vô lượng trân bửu ấy là vì khuyến thỉnh chư Phật vậy. Bồ tát khuyến thỉnh chư Phật ấy là vì nhiếp lấy các pháp vậy. Bồ tát nhiếp thủ các pháp ấy là vì hành pháp Đại sĩ vậy. Bồ tát hành pháp Đại sĩ ấy là vì có thể vì chúng sanh mà làm trọng nhiệm vậy. Bồ tát vì chúng sanh làm trọng nhiệm ấy là vì chẳng bỏ

vững chắc các trang nghiêm vậy. Bồ tát chẳng bỏ vững chắc các trang nghiêm ấy là vì thành tựu chúng sanh các thiện sự vậy!

Còn nữa, thưa Tôn giả! Đại Bồ tát có bốn hành vô tận, đó là tâm hành vô tận, pháp thí vô tận, giáo hóa vô tận và thiện căn vô tận.

Bồ tát còn có bốn hành vô tận, đó là thích ở rảnh rang nhiếp trì oai nghi không có nhàm đủ, thường thích tụ tập vô lượng công đức mà không nhàm đủ, cầu nhiều học vấn rộng biết các nghĩa mà không nhàm đủ và thường nguyện Vô thượng Bồ đề trí huệ mà không nhàm đủ.

Bồ tát còn có bốn hành vô tận, đó là rõ so tính vô tận, rõ cân lường vô tận, rõ tư duy vô tận và rõ quán pháp vô tận.

Bồ tát còn có bốn hành vô tận, đó là rõ cấu nhơn vô tận, rõ bạch pháp vô tận, quở các phiền não vô tận và tán thán bạch pháp vô tận.

Bồ tát còn có bốn hành vô tận, đó là quán các âm tận vô tận, quán các giới tận vô tận, quán các nhập tận vô tận và quán nhơn duyên tận vô tận.

Bồ tát còn có bốn hành vô tận, đó là thuyết vô thường hành vô tận, thuyết khổ hành vô tận, thuyết vô ngã hành vô tận và thuyết tịch diệt Niết bàn vô tận.

Tóm lại để nói, Bồ tát sở hành tất cả đều vô tận: Hướng Nhứt thiết trí, tôn Nhứt thiết trí, ngưỡng Nhứt thiết trí. Vì Nhứt thiết trí vô tận nên Bồ tát sở hành tất cả đều vô tận. Đây gọi là Bồ tát tâm hành vô tận vậy.

Còn nữa, thưa Tôn giả! Bồ tát ấy tâm cứu cánh vô tận. Tại sao? Vì chỗ tư duy nhận đến nhứt niệm của Bồ tát thường duyên Bồ đề lòng chẳng nhàm mỏi, chuyên đến các địa vì qua khỏi sanh tử vậy, cứu cánh tăng trưởng vì đến bỉ ngạn vậy, cứu cánh bốn hành vì càng tăng thượng hơn vậy, cứu cánh lìa mạng nặng vì nhiếp thắng pháp vậy, cứu cánh không ngang bằng vì đầy đủ tất cả Phật pháp vậy, cứu cánh sở duyên vì tăng trưởng thiện pháp vậy, cứu cánh có thể đến vì vượt quá tâm hành xứ vậy, cứu cánh trang nghiêm vì không mỏi nhàm vậy, cứu cánh tu hành cát tường Bồ đề vì các thứ khổ hạnh đều thành tựu vậy, cứu cánh chẳng trông mong vì chẳng cầu vui cho mình vậy, cứu cánh tùy thuận vì không có các ác vậy, cứu cánh điều phục vì an trụ Thánh pháp vậy, cứu cánh chẳng xen tạp vì lìa phiền não vậy, cứu cánh bố thí khó vì chẳng tiếc đầu mắt vậy, cứu cánh giới cấm khó vì ủng hộ phạm cấm vậy, cứu cánh nhẫn nhục khó vì nhẫn các lỗi ác không có thể lợc vậy, cứu cánh tinh tấn khó vì chuyên tu

khổ hạnh bỏ Nhị thừa vậy, cứu cánh thiên định khó vì chẳng tham trước các thiên định vậy, cứu cánh huệ khó vì chẳng tham trước tất cả thiện căn vậy, phát hành liền có thể đến vì tất cả thiện sự đều thành tựu vậy. Cứu cánh xa lìa vì khéo phân biệt những mạn mạn, tăng thượng mạn, thắng mạn, ngã mạn, hạ mạn, kiêu mạn, tà mạn vậy. Cứu cánh có thể xả thí vì ban cho chúng sanh chẳng cầu quả báo vậy, cứu cánh chẳng kinh sợ vì sâu quán Phật pháp thậm thâm vậy, cứu cánh tăng tấn vì chẳng đình trệ vậy, cứu cánh vô tận vì thường tinh tấn vậy, cứu cánh chẳng hư cuống vì quyết chắc vì chúng sanh mà làm kẻ gánh nặng vậy.

Lại nữa, cứu cánh ấy là điều nhu chúng sanh, là thương che lợi ích người hiền thiện, là thương cứu kẻ làm ác, là tôn kính bực tôn trưởng, là thủ hộ kẻ không được hộ, là chỗ về cho kẻ không chỗ về, là đuốc soi cho kẻ không ánh sáng, là chỗ nương cho kẻ không nơi nương, là bạn cho kẻ không có bạn, là ngay thẳng cho kẻ vòng vo, là lành cho kẻ chẳng lành, là không gian cho kẻ gian, thanh tịnh kẻ tà mạng, làm ơn cho người ơn và kẻ không ơn cùng kẻ chẳng biết ơn, làm lợi cho kẻ chẳng được lợi, chơn thật cho kẻ dối khi, chẳng kiêu với kẻ kiêu, chẳng phá hư tác giả, lời dịu dàng dạy răn các kẻ làm ác, hộ kẻ tà hạnh,

thấy hành phương tiện chẳng cho là lỗi, với người thọ lãnh tâm bình đẳng cung kính, với Bồ tát khác thường khuyên dặt, dùng lời dịu dàng để giảng dạy, thích ở chỗ vắng tu hành thiện pháp, lìa các lợi dưỡng chẳng tiếc thân mạng, không có tà niệm vì tâm tịch diệt vậy, không có tà siểm vì nhiếp lỗi nơi miệng vậy, chẳng dùng tà nghiệp để cầu lợi ích, tâm thường thiếu dục vì tri túc vậy, tâm điều nhu hòa vì không cầu ướ vậy, trở lại ở sanh tử vì đủ thiện căn vậy, hay nhẫn các sự khổ vì chúng sanh vậy.

Đây là Đại sĩ sở hành tất cả đều cứu cánh mà chẳng tận được vậy. Tâm Bồ tát ấy, sanh tử phiền não vĩnh viễn không phá hoại được. Tại sao? Vì tâm ấy tăng trưởng các công đức vậy, vì chứa nhận tất cả chúng sanh vậy, vì thành tựu vô tận diệu trí huệ vậy. Đây gọi là đại Bồ tát cứu cánh vô tận.

Tôn giả nói:

Bạch Đại sĩ! Chừng còn có pháp vô tận nữa chăng?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Có. Bồ tát tu hành Đản ba la mật chẳng thể cùng tận. Tại sao? Vì đại Bồ tát hành bố thí vô lượng, với kẻ cần ăn thì cho ăn vì

lòng ưa thích đầy đủ thân mạng vẹn toàn sắc lực. Kẻ cần uống cho uống vì trừ khát ái vậy. Kẻ cần mặc cho y phục vì thanh tịnh sắc ấm không có hổ thẹn vậy. Kẻ cần xe cho xe vì được tất cả món vật vui thích thần thông vậy. Kẻ cần đèn cho đèn vì đủ Phật nhãn thanh tịnh vậy. Kẻ cần âm nhạc cho âm nhạc vì đầy đủ thiên nhĩ thanh tịnh vậy. Kẻ cần hương cho hương thơm vì thân phát xuất đủ hơi hương vi diệu vậy. Kẻ cần tràng hoa cho tràng hoa vì đầy đủ đà la ni thất giác hoa vậy. Kẻ cần hương xoa hương bột đều cho đủ đó vì có đủ giới định huệ ướp thân vậy. Kẻ cần các thứ mùi vị đều theo ý muốn mà cho đó vì tướng vị cam lộ thành tựu vậy. Kẻ cần y chỉ thì cho y chỉ vì có thể vì chúng sanh đầy đủ cứu hộ làm nơi quy y vậy. Kẻ cần nệm trải lót đều cho đủ đó vì đầy đủ cứu cánh dứt trừ ám cái thành tựu Phạm Thiên, Hiền Thánh chư Phật những giường ghế vi diệu vậy. Kẻ cần tòa ngồi cho tòa ngồi vì đầy đủ Tam thiên Đại thiên thế giới dùng làm đạo tràng chỗ kim cương tòa đều thành tựu vậy. Kẻ cần những món cần dùng đều cho đủ cả vì thành tựu những thứ cần cho Bồ đề vậy. Theo bệnh cho thuốc được không già chết vì cam lộ pháp được đều thành tựu vậy. Kẻ cần người giúp việc đều cấp cho vì tự tại trí huệ được đầy đủ vậy. Nếu dùng kim ngân thất

bửu thí cho vì đầy đủ ba mươi hai tướng đại như vậy. Hay đem các thứ anh lạc thí cho vì đầy đủ tám mươi tùy hình hảo vậy. Hay đem các thứ xe cộ voi ngựa thí cho vì đầy đủ Đại thừa vậy. Nếu đem vườn rừng bố thí là vì đủ các thiên chi vậy. Nếu đem vợ con bố thí là vì đầy đủ pháp ái vô thượng đạo vậy. Nếu đem kho tàng thóc gạo của cải bố thí là vì đầy đủ các kho báu thiện pháp vậy. Nếu đem Diêm Phù Đề hoặc cả tứ thiên hạ bố thí là vì đầy đủ Pháp vương được tự tại vậy. Nếu đem các vật thích dùng để bố thí là vì đầy đủ vô lượng pháp lạc vui thích vậy. Nếu đem chân cẳng bố thí là vì đầy đủ thành tựu chân pháp tiến đến đạo tràng vậy. Nếu bố thí cánh tay là vì đầy đủ tay pháp võ về chúng sanh khiến được an vui vậy. Nếu đem tai mũi bố thí là vì đầy đủ các căn thông lợi vậy. Nếu bố thí tròng mắt là vì muốn đầy đủ pháp nhãn vô ngại vậy. Nếu bố thí đầu là vì ở trong tam giới đầy đủ tất cả trí huệ thù thắng vậy. Nếu đem máu thịt bố thí là đem vật chẳng bền chắc đổi vật bền chắc vậy. Nếu đem tủy não bố thí là vì được thân kim cang bất hoại vậy.

Bồ tát chẳng hành tà mạng cầu có tài vật rồi đem bố thí, chẳng bức ép chúng sanh cưỡng cầu tài vật để bố thí cho kẻ khác, không khùng bố rồi thí cho, không tui hồ thí cho, không lẫn tiếc thí

cho, đúng như chỗ đã hứa lúc cho không bớt giảm, không có chẳng thương mà thí cho, cứu cánh thường thí cho, không có chẳng cứu cánh thí cho, không có dua gièm bô thí, không có gian trá bô thí, chẳng nghi nghiệp báo bô thí, không có tà mạng bô thí, không có ngu si bô thí, không có chẳng tin bô thí, không có chẳng hiểu bô thí, không có mỗi nhàm cho bô thí là khó, không có chỗ ỷ lại chấp trước bô thí, không có lựa chọn bô thí, không có hiện dị tướng bô thí, chẳng cầu người thọ nhận bô thí, không có chúng sanh kẻ chẳng kham thọ nhận trì giới phạm giới, không có tăng giảm bô thí, nơi người thọ nhận không có mong báo đáp bô thí, chẳng cầu danh bô thí, chẳng chê khen bô thí, không có kiêu mạn chẳng kiêu mạn bô thí, không có nhiệt não bô thí, tâm chẳng hối tiếc bô thí, chẳng tự khen bô thí, không có tạp uế bô thí, chẳng mong nghiệp báo bô thí, không định xứ bô thí, không có giận hờn ái nhiễm bô thí, có kẻ đến xin chẳng nào hại bô thí, không khinh khi bô thí, không nhăn mặt bô thí, chẳng ném quăng bô thí, không có chẳng cố ý bô thí, không có tay chẳng trao bô thí, không có chẳng thường bô thí, không có đoạn tuyệt bô thí, không có ganh ghét kiêu mạn bô thí, không có chùng hạn bô thí, đúng như chỗ đã hứa không có thay

đôi bố thí, không có kham nhiệm chẳng kham nhiệm bố thí, không có chẳng phải phước điền bố thí, chẳng khinh ít bố thí, chẳng khen nhiều bố thí, chẳng tiêu hao bố thí, chẳng cầu đời sau bố thí, chẳng cầu tự tại được của báu bố thí, chẳng cầu quả báo Phạm, Thích, Tứ vương, Chuyển Luân Vương bố thí, chẳng nguyện Thanh văn, Duyên giác thừa bố thí, chẳng cầu vương tử được tự tại bố thí, chẳng vì một đời bố thí, chẳng nhằm đủ bố thí, không có chẳng hồi hướng Nhứt thiết trí bố thí, không có bất tịnh bố thí, không có chẳng phải lúc bố thí, không có đao độc bố thí, không có nã hại chúng sanh bố thí.

Bồ tát hành bố thí chẳng bị người trí khinh cười. Tại sao? Vì quán Không tịch hành bố thí vì vậy nên vô tận, không làm có công ơn bố thí nên vô tận, ra khỏi tướng tam hữu bố thí nên vô tận, chẳng lấy chỗ nơi nên vô tận, vì quả giải thoát là bố thí vô tận, vì phục chúng ma là bố thí vô tận, vì dứt kiết ái là bố thí vô tận, vì tăng thượng bố thí nên vô tận, khéo phân biệt bố thí nên vô tận, trợ Bồ đề bố thí nên vô tận, chánh hồi hướng bố thí nên vô tận, trang nghiêm đạo tràng giải thoát quả bố thí nên vô tận, thí ấy vô biên nên vô tận, thí ấy không hư hoại nên vô tận, thí ấy chẳng đoạn dứt nên vô tận, thí ấy quảng đại nên vô tận,

thí ấy vô trụ nên vô tận, thí ấy vô phục nên vô tận, vô đẳng đẳng bố thí nên vô tận, thí ấy tiến đến Nhứt thiết chủng trí nên vô tận.

Đây gọi là Bồ tát tu hành bố thí mà chẳng thể cùng tận được.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói:

Lành thay lành thay, bạch Đại sĩ! Vâng, Ngài nói rất khéo về đại Bồ tát hành Đàn ba la mật chẳng thể cùng tận. Duy nguyện Đại sĩ nói về Bồ tát Thi la ba la mật như Bồ tát Thi la ba la mật chẳng thể cùng tận.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Sáu mươi bảy sự thanh tịnh tu trì của chúng Bồ tát giới chẳng thể cùng tận. Những gì là sáu mươi bảy sự?

Với các chúng sanh chẳng khởi não hại. Nơi tài vật của kẻ khác chẳng trộm cắp. Nơi phụ nữ người chẳng sanh lòng tà. Nơi các chúng sanh chẳng khi dối phỉnh gạt. Chẳng hề lường thiệt vì nơi quyền thuộc mình biết an đủ vậy. Không có ác khẩu vì nhịn thô uế vậy. Không có ý ngữ vì khéo nói vậy. Nơi sự vui của người chẳng tham ganh vậy. Không hề giận tức vì nhịn lời mắng nhiếc vậy. Chánh kiến chẳng tà vì coi rõ đạo khác vậy. Thâm tín nơi Phật vì tâm chẳng trược vậy.

Thâm tín nơi Pháp vì khéo quán pháp vậy. Kính tín nơi Tăng vì tôn trọng Thánh chúng vậy. Năm vóc gieo xuống đất vì chí niệm Phật vậy. Năm vóc gieo xuống đất vì tư duy Pháp vậy. Năm vóc gieo xuống đất vì tôn kính Tăng vậy. Kiên trì cấm giới tất cả không phạm vì nhân đến điều cấm nhỏ cũng không buông bỏ vậy. Thọ trì giới chẳng kém khuyết vì chẳng y theo các thừa khác vậy. Thọ trì giới chẳng xuyên tạc vì lìa sanh xứ ác vậy. Trì giới chẳng hoang vì chẳng tạp các kiết sử vậy. Trì giới chẳng ô nhiễm vì chuyên tăng trưởng bạch pháp vậy. Trì giới tán thán vì người trí chẳng quở vậy. Trì giới thuận thiện vì chánh niệm biết rõ vậy. Trì giới chẳng quở trách vì tất cả giới chẳng tổn mất vậy. Trì giới lành chắc vì phòng hộ các căn vậy. Trì giới danh tiếng tốt vì được Phật hộ niệm vậy. Trì giới tri túc vì không có chẳng nhàm chán vậy. Trì giới thiếu dục vì chẳng tham lãn vậy. Trì giới tánh thanh tịnh vì thân tâm tịch diệt vậy. Trì giới a lan nhã vì lìa ồn náo vậy. Trì Thánh chủng giới vì chẳng cầu ý khác vậy. Trì oai nghi giới vì tất cả thiện căn được tự tại vậy. Trì như thuyết giới vì hơn thiên hoan hỷ vậy. Trì từ tâm giới vì thủ hộ chúng sanh vậy. Trì bi tâm giới vì hay nhân các sự khổ vậy. Trì hỷ tâm giới vì tâm chẳng giải đãi vậy. Trì xả tâm giới vì lìa

tham ái sân khuê vậy. Trì tự tỉnh giới vì khéo phân biệt vậy. Trì giới chẳng tìm kém dở của người vì thủ hộ tâm người vậy. Trì giới khéo nhiếp thủ vì khéo thủ hộ vậy. Trì giới ban cho vì giáo hóa chúng sanh vậy. Trì nhẫn nhục giới vì tâm không giận ngại vậy. Trì tinh tấn giới vì không thối huòn vậy. Trì thiền định giới vì tăng trưởng thiền chi vậy. Trì trí huệ giới vì đa văn thiện căn chẳng nhàm đủ vậy. Trì đa văn giới vì học rộng vững chắc vậy. Trì giới thân cận thiện tri thức vì trợ thành Bồ đề vậy. Trì xa lìa ác tri thức giới vì xa lìa ác đạo vậy. Trì giới chẳng tiếc thân vì quán tưởng vô thường vậy. Trì giới chẳng tiếc mạng vì siêng hành thiện căn vậy. Trì giới chẳng hối tiếc vì tâm thanh tịnh vậy. Trì giới chẳng tà mạng vì tâm hành thanh tịnh vậy. Trì giới chẳng nhiệt nảo vì cứu cánh thanh tịnh vậy. Trì giới chẳng đốt cháy vì tu thiện nghiệp vậy. Trì giới không kiêu mạn vì tâm khiêm hạ chẳng kiêu vậy. Trì giới chẳng điều cử vì xa lìa các dục vậy. Trì giới chẳng tự cao vì tâm bằng thẳng vậy. Trì giới nhu hòa vì tâm không chống đối vậy. Trì giới điều phục vì không nảo hại vậy. Trì giới tịch diệt vì tâm không cấu uế vậy. Trì giới thuận theo lời vì như thuyết hành vậy. Trì giới giáo hóa chúng sanh vì chẳng rời nhiếp pháp vậy. Trì giới hộ

chánh pháp vì chẳng trái như thật vậy. Trì như nguyện thành tựu giới vì với các chúng sanh tâm bình đẳng vậy. Trì giới thân cận Phật vì nguyện cầu Như Lai vô thượng giới vậy. Trì giới nhập Phật tam muội vì đầy đủ các Phật pháp vậy. Đây gọi là Bồ tát sáu mươi bảy sự tịnh giới tụ mà chẳng thể cùng tận được.

Lại này Tôn giả! Trong vô tận thanh tịnh giới của Bồ tát không có dựa dính. Đó là phá tất cả tướng ngã, nhơn, chúng sanh, thọ mạng, sĩ phu, dưỡng dục, sắc thọ tướng hành thức, địa thủy hỏa phong. Trong tịnh giới ấy không có tướng nhãn sắc, nhĩ thanh, tỷ hương, thiệt vị, thân xúc, ý pháp. Cũng không có thân tâm, vì định tướng của giới ấy hẳn chẳng cùng chung vậy. Vì phân biệt tướng của giới ấy phương tiện duyên tất cả pháp vậy. Vì không tướng của giới ấy được vô tướng tế chẳng xen tạp tam giới vậy. Giới ấy bất tác vì Vô sanh nhẫn vậy. Trong tịnh giới ấy không có đã làm sẽ làm đang làm. Tịnh giới ấy quá khứ chẳng diệt, vị lai chẳng đến, hiện tại chẳng dừng ở.

Lại này Tôn giả! Trong tịnh giới ấy tâm tịnh vô cầu, thức chẳng dừng ở và tư duy chẳng thân cận. Tịnh giới ấy chẳng dựa Dục giới, chẳng gần Sắc giới, chẳng ở Vô sắc giới. Tịnh giới ấy bỏ lìa dục trần trừ sân ngại diệt vô minh chướng. Tịnh

giới ấy chẳng đoạn chẳng thường chẳng nghịch
nhơn duyên. Tịnh giới ấy không có ngã tướng, bỏ
ngã sở tướng, chẳng ở thân kiến. Tịnh giới ấy
chẳng lấy giả danh, chẳng ở sắc tướng, chẳng tạp
danh sắc. Tịnh giới ấy chẳng hệ thuộc nơi nhơn,
chẳng khởi kiến chấp, chẳng ở nghi hồi. Tịnh giới
ấy không có tham sân si, không tham trước thiện
căn. Tịnh giới ấy chẳng nảo, chẳng nhiệt, tịch diệt
ly tướng. Tịnh giới ấy chẳng đoạn dứt Phật chủng
vì cầu chánh pháp vậy, chẳng đoạn dứt Pháp
chủng vì chẳng phân biệt pháp tánh vậy, chẳng
đoạn dứt Tăng chủng vì tu vô vi vậy.

Thưa Tôn giả! Người trì tịnh giới tương tục
chẳng đoạn dứt nên vô tận. Tại sao vậy? Vì phạm
phu giới tại thân thọ sanh nên có tận. Trong loài
người thập thiện tận nên có tận. Chư thiên cõi
Dục phước báu công đức tận nên có tận. Chư
thiên cõi Sắc các thiên vô lượng tâm tận nên có
tận. Chư thiên cõi Vô sắc định được nhập tận nên
có tận. Ngoại đạo tiên nhơn có những giới cấm
thối thất thần thông tận nên có tận. Tất cả Thanh
văn học, vô học giới nhập Niết bàn tế tận nên có
tận. Bích chi Phật giới không có tâm đại bi tận
nên có tận.

Bồ tát tịnh giới không có tận. Tại sao? Trong
tịnh giới ấy xuất sanh tất cả giới, như giống vô

tận nên quả cũng vô tận. Vì Bồ tát chúng ấy chẳng thể cùng tận nên Như Lai giới cấm cũng chẳng cùng tận. Vì vậy nên tịnh giới được chư Đại sĩ thọ trì đều chẳng thể cùng tận được. Đây gọi là đại Bồ tát tu trì tịnh giới mà chẳng cùng tận được.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói với Vô Tận Ý Bồ tát:

Lành thay lành thay, Đại sĩ đã nói tốt về Thi la ba la mật chẳng thể cùng tận được của đại Bồ tát. Duy nguyện Đại sĩ nói về Sản đề ba la mật chẳng thể cùng tận được của chư đại Bồ tát.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Bồ tát có đủ ba mươi hai sự tu hành nhẫn nhục cũng chẳng thể cùng tận được. Những gì là ba mươi hai sự?

Vì đoạn dứt các kiết sử nên biết là nhẫn. Vì chẳng sanh hại nên biết là nhẫn. Vì không có triền phược nên biết là nhẫn. Vì không có não nên biết là nhẫn. Vì không có trùm che nên biết là nhẫn. Vì không có sân nên biết là nhẫn. Vì không có tức giận tranh cãi nên biết là nhẫn. Vì không có đấu tụng nên biết là nhẫn. Vì nơi các trần giới tâm không có sai khác nên biết là nhẫn. Vì thủ hộ mình và người nên biết là nhẫn. Vì thuận tâm Bồ đề nên biết là nhẫn. Vì khéo tư duy nên biết là

nhẫn. Vì không có hai tướng nên biết là nhẫn. Vì biết nghiệp báo nên biết là nhẫn. Vì trang nghiêm thân nên biết là nhẫn. Vì miệng nói lời thanh tịnh nên biết là nhẫn. Vì tâm thanh tịnh nên biết là nhẫn. Vì tâm vững chắc nên biết là nhẫn. Vì ngôn ngữ tự tại nên biết là nhẫn. Vì nhớ biết nên biết là nhẫn. Vì khéo phân biệt tâm nên biết là nhẫn. Vì thủ hộ tâm người nên biết là nhẫn. Vì tu Phạm thế hạnh nên biết là nhẫn. Vì thọ báo như thiên nên biết là nhẫn. Vì thân tướng thù thắng nên biết là nhẫn. Vì đủ Phạm âm vi diệu nên biết là nhẫn. Vì trừ các lỗi tội nên biết là nhẫn. Vì dứt các cấu uế nên biết là nhẫn. Vì dứt tất cả bất thiện căn nên biết là nhẫn. Vì giết các giặc kiết sử nên biết là nhẫn. Vì nơi sự não hại chúng sanh đều được siêu việt nên biết là nhẫn. Vì đầy đủ tất cả Phật pháp nên biết là nhẫn. Đây gọi là Bồ tát tu hành ba mươi hai sự nhẫn nhục mà chẳng thể cùng tận được.

Thưa Tôn giả! Thế nào là nhẫn? Nếu bị người mắng nín lặng nhận chịu chẳng báo, vì khéo biết âm thanh như tướng tiếng vang vậy. Bị người quở trách nín lặng thọ đó vì khéo biết thân tướng như ảnh tượng vậy. Bị người giận lòng chẳng hờn vì khéo biết tâm tướng như ảo huyền vậy. Bị giận tức chẳng báo vì tâm không tức vậy. Nghe được

xung danh tâm không ái trước vì chẳng tự cao vậy. Nghe chẳng xung danh tâm cũng không ngại vì công đức đầy đủ vậy. Nếu gặp vinh lợi tâm chẳng vui mừng vì khéo tự điều phục vậy. Nếu gặp suy hao tâm không quái ngại vì tâm tịch diệt vậy. Được người khen tâm chẳng kinh động vì khéo biết phân biệt vậy. Bị người chê tâm không rút mất vì tâm quảng đại vậy. Bị người khi dễ tâm không hạ vì khéo an trụ vậy. Được tôn trọng tâm không cao vì chẳng khuynh động vậy. Gặp sự vui tâm chẳng hoan dật vì biết pháp hữu vi là tướng vô thường vậy. Nếu gặp sự khổ tâm không chán mỏi vì chúng sanh vậy. Thế pháp chẳng nhiệm vì chẳng y chỉ vậy. Nhẫn thọ các khổ thấy kẻ bị nguy bức đem thân thay họ. Nhẫn chịu tay chân bị chặt gãy vì đầy đủ giác chi vậy. Các khổ hại thân đều có thể nhẫn thọ vì đầy đủ tướng thân Phật vậy. Nhẫn tội lỗi của người vì khéo làm nghiệp lực vậy. Thị hiện đót nóng tu các khổ hạnh vì hàng phục ngoại đạo vậy. Thị hiện vào ngũ đạo vì vượt quá Thích, Phạm, Tứ vương và chư thiên vậy. Đây gọi là Bồ tát nhẫn nhục vậy.

Lại cứu cánh nhẫn ấy không có tranh tụng. Tại sao? Nếu thấy người mắng mà ta hay nhẫn, là thấy có hai tướng, chẳng phải cứu cánh nhẫn. Nếu nói ai mắng ta, nhẫn nhục như vậy là pháp công

đức, chẳng phải cứu cánh nhân. Hoặc là mắng nhân ư, mắng nhĩ ư, mắng tử ư, mắng thiết ư, mắng thân ư, mắng ý ư? Nhân như vậy là quán tướng lục nhập chẳng phải cứu cánh nhân. Nếu không người mắng, nhân nhục như vậy là quán vô ngã, chẳng phải cứu cánh nhân. Nếu biết giả danh, nhân như vậy là quán tướng mắng chẳng phải cứu cánh nhân. Người và ta đều là vô thường, nhân như vậy là quán vô thường, chẳng phải cứu cánh nhân. Họ điên đảo ta chẳng điên đảo, nhân như vậy là quán cao hạ, chẳng phải cứu cánh nhân. Họ chẳng siêng tu ta siêng tu, nhân như vậy là quán siêng lười, chẳng phải cứu cánh nhân. Họ ở ác đạo ta ở thiện đạo, nhân như vậy là quán thiện ác, chẳng phải cứu cánh nhân. Ta nhân vô thường chẳng nhân có thường, ta hay nhân khổ chẳng thọ các lạc, ta nhân vô ngã chẳng nhân hữu ngã, ta nhân bất tịnh chẳng nhân có tịnh, nhân như vậy là quán có đối đãi, chẳng phải cứu cánh nhân. Ta nhân nơi rộng không chẳng nhân các kiến, ta nhân vô tướng chẳng nhân các giác quán, ta nhân vô nguyện chẳng nhân nơi nguyện, ta nhân vô tác chẳng nhân có tác, ta nhân kiệt sử hết chẳng nhân kiệt sử còn, ta nhân pháp thiện chẳng nhân pháp bất thiện, ta nhân xuất thế chẳng nhân tại thế, ta nhân vô tranh chẳng nhân có tranh, ta

nhãn vô lậu chẳng nhãn có lậu, ta nhãn bạch pháp chẳng nhãn hắc pháp, ta nhãn tịch diệt chẳng nhãn sanh tử, nhãn như vậy là quán tương đối, chẳng phải cứu cánh nhãn.

Thế nào gọi là cứu cánh nhãn?

Nếu nhập Không tịch chẳng cùng các kiến chấp hòa hiệp, chẳng dựa lấy Không, các kiến ấy cũng là rỗng không. Nhãn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhãn.

Nếu nhập vô tướng chẳng cùng các giác hòa hiệp, chẳng dựa lấy vô tướng, các giác ấy đều rỗng không. Nhãn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhãn.

Nếu nhập vô nguyện, chẳng cùng nguyện hòa hiệp, chẳng dựa lấy vô nguyện, các nguyện ấy đều rỗng không. Nhãn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhãn.

Nếu nhập vô tác chẳng cùng các tác hòa hiệp, chẳng dựa nơi vô tác, các tác ấy đều Không. Nhãn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhãn.

Nếu nhập tận kiết chẳng cùng các kiết hòa hiệp, chẳng dựa nơi tận kiết, các kiết ấy cũng đều Không. Nhãn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhãn.

Nếu nhập nên thiện chẳng cùng bất thiện hòa hiệp, chẳng dựa nơi thiện, các bất thiện cũng đều rỗng không. Nhẫn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhẫn.

Nếu nhập xuất thể chẳng cùng thể hòa hiệp, chẳng dựa xuất thể, các thể ấy cũng đều rỗng không. Nhẫn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhẫn.

Nếu nhập vô tranh chẳng cùng tranh hòa hiệp, chẳng dựa vô tranh các tranh ấy cũng đều rỗng không. Nhẫn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhẫn.

Nếu nhập vô lậu chẳng cùng lậu hòa hiệp, chẳng dựa vô lậu các lậu ấy cũng đều rỗng không. Nhẫn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhẫn.

Nếu nhập bạch pháp chẳng cùng hắc pháp hòa hiệp, chẳng dựa bạch pháp các hắc pháp đều rỗng không. Nhẫn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhẫn.

Nếu nhập tịch diệt chẳng cùng sanh tử hòa hiệp, chẳng dựa tịch diệt sanh tử cũng đều rỗng không. Nhẫn như vậy là không có hai tướng, là cứu cánh nhẫn.

Nếu tánh chẳng tự sanh chẳng từng tha sanh chẳng hòa hiệp sanh, cũng không có xuất, chẳng thể phá hoại, chẳng thể phá hoại ấy là chẳng thể tận, nhân như vậy là cứu cánh nhân.

Không có tác không có chẳng tác, không chỗ dựa lấy, không có phân biệt, không có trang nghiêm, không có tu trị, không có phát tiến, trọn chẳng tạo sanh, nếu vô sanh ấy là chẳng thể tận, nhân như vậy là Vô sanh nhân, Vô sanh nhân ấy là vô xuất nhân, vô xuất nhân ấy là cứu cánh nhân.

Bồ tát tu hành cứu cánh nhân như vậy được thọ ký nhân. Đây gọi là Bồ tát hành nhân vô tận vậy.

Lúc nói pháp ấy, tất cả đại chúng khen Vô Tận Ý Bồ tát rằng: “Lành thay lành thay! Vô Tận Ý nói các nhân rất hay!”. Đại chúng nói lời khen ngợi xong liền mưa các thứ hoa ít có và hương bột, hương xoa, vô số y phục đẹp, tràng phan, lọng báu để dâng cúng dường Vô Tận Ý đại Bồ tát. Trăm ngàn kỹ nhạc ở trên không tự nhiên phát thanh nói rằng: “Nếu có các chúng sanh muốn được Như Lai thậm thâm nhân ấy, nghe lời nói ấy chẳng nên kinh sợ”.

Lúc bấy giờ các hương hoa, tạp y, phan lọng đầy khắp cả Tam thiên Đại thiên thế giới. Đức Phật bảo Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Này Vô Tận Ý! Các vật hoa hương người được cúng dường ấy, người tự tìm khí cụ đựng lấy trừ sạch hết đi.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Vâng, bạch đức Thế Tôn! Nay tôi sẽ dùng thân thông chính thân mình làm đồ đựng.

Vô Tận Ý Bồ tát liền nhập Bồ tát sắc thân tam muội, nhập tam muội rồi bao nhiêu vật cúng dường đều nhập hết vào trong rún, thân thể như cũ chẳng tăng chẳng giảm. Trong đại chúng có một Bồ tát tên là Đại Trang Nghiêm hỏi Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Bạch Đại sĩ! Tam muội Ngài nhập ấy tên là gì mà Ngài nhập rồi tất cả món vật cúng dường đều nhập vào thân, thân Ngài như cũ không có tăng giảm?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Bạch Đại sĩ! Tam muội ấy tên là Nhứt thiết sắc thân tam muội.

Đại Trang Nghiêm Bồ tát hỏi:

Bạch Đại sĩ! Tam muội ấy chừng còn có thể lực khác chăng?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Bạch Đại sĩ! Thế lực tam muội ấy có thể làm cho thân thể thọ nhận hết cả Tam thiên Đại thiên thế giới có bao nhiêu những sắc tướng, thân thể như cũ cũng không có tăng giảm.

Trong đại chúng có hàng như thiên suy nghĩ rằng: Chừng có thể thấy được thế lực của tam muội ấy chăng? Đức Phật biết tâm niệm của đại chúng bèn bảo Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Này Vô Tận Ý! Ông nên thị hiện thân lực của tam muội ấy.

Vô Tận Ý đại Bồ tát từ lâu đã thông đạt tam muội ấy, vì vậy nên có thể đem tất cả đại chúng, chư Bồ tát từ mười phương đến hội cùng Phật và Thánh Tăng đều nạp vào trong thân mình. Thân ấy lúc bấy giờ dường như thế giới Đại Bửu Trang Nghiêm thọ tất cả các sự trang nghiêm của đại Bồ tát. Đại chúng đều tự thấy thân mình ở trong thân của Vô Tận Ý Bồ tát.

Vô Tận Ý Bồ tát thị hiện đại thân thông như vậy rồi đại chúng đều huờn lại như cũ. Đại Trang Nghiêm Bồ tát hỏi Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Bạch Đại sĩ! Từ trước tới nay tôi chưa từng được thấy nghe thân thông biến hóa của tam muội ấy.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Bạch Đại sĩ! Giả sử trọn cả Tam thiên Đại thiên thế giới nhập cả vào thân tôi còn không có tăng giảm hưởng là chỉ có nơi đại hội này.

Lúc nói vô tận nhẫn nhục và thị hiện thần thông biến hóa ấy, có bảy mươi sáu na do tha chư thiên và thế nhơn phát tâm Vô thượng Bồ đề, một vạn hai ngàn đại Bồ tát được Vô sanh pháp nhẫn.

* Bấy giờ Tôn giả Xá Lợi Phất nói với Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Bạch Đại sĩ! Lành thay lành thay, Ngài đã nói rất tốt về Nhẫn nhục ba la mật chẳng thể tận rồi, duy nguyện Ngài nói về Tinh tấn ba la mật vô tận của Bồ tát được.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Bồ tát có đủ tám sự tu hành tinh tấn chẳng thể tận. Những gì là tám sự?

Phát đại trang nghiêm không có tận. Tích tập dũng tấn không có tận. Tu hành các thiện pháp không có tận. Giáo hóa chúng sanh không có tận. Trợ đạo công đức không có tận. Trợ vô thượng trí không có tận. Trợ vô thượng huệ không có tận. Hợp trợ Phật pháp mà chẳng thể tận.

---

* Đại Phương Đẳng Đại Tập Kinh, phần thứ 11, quyển thứ 28.

Thế nào là Bồ tát trang nghiêm vô tận?

Bồ tát nơi các sanh tử tâm không mỗi một, chẳng tính kiếp số sẽ thành Phật đạo, còn bao nhiêu kiếp mà làm trang nghiêm, còn bao nhiêu kiếp chẳng làm trang nghiêm. Bồ tát trang nghiêm trải qua kiếp số chẳng thể kể tính. Như từ ngày hôm nay đến sanh tử vốn là một ngày một đêm. Ba mươi ngày như vậy là một tháng, mười hai tháng là một năm. Ở trăm ngàn muôn năm ấy một lần phát đạo tâm, một lần thấy Phật. Phát tâm và thấy Phật như vậy số đến bằng số cát sông Hằng. Ở bên ngàn ấy số chư Phật như vậy mới biết được tâm hành của một chúng sanh. Như vậy cho đến biết khắp tâm sở hành của tất cả chúng sanh mà vẫn chẳng thôi thất trang nghiêm. Đây gọi là trang nghiêm chẳng giải đãi, gọi là vô tận trang nghiêm.

Trải qua số lần thấy Phật phát tâm như vậy, lúc biết tâm sở hành của chúng sanh kia thường tu đầy đủ Đàn ba la mật, Thi ba la mật, Săn đề ba la mật, Tỳ lê gia ba la mật, Thiên ba la mật và Bát nhã ba la mật, cũng tu đầy đủ pháp trợ Bồ đề, đầy đủ tu tướng hảo thập lực, vô úy, pháp bất cộng, tu đầy đủ tất cả Phật pháp. Đây gọi là trang nghiêm chẳng giải đãi, gọi là vô tận trang nghiêm.

Nếu có Bồ tát nghe lời này mà chẳng kinh chẳng bố chẳng úy, nên biết Bồ tát ấy tinh tấn chẳng giải đãi. Đây gọi là Bồ tát trang nghiêm vô tận.

Thế nào là Bồ tát dừng tấn vô tận?

Giả sử cả Tam thiên Đại thiên thế giới có lửa mạnh đầy trong ấy, phải đi qua ngang lửa mạnh ấy để thấy Phật, hoặc vì nghe pháp giáo hóa chúng sanh đặt để chúng sanh nơi thiện pháp cũng phải đi ngang qua lửa mạnh ấy, Bồ tát vẫn làm không thối thất. Đây gọi là Bồ tát dừng tấn vô tận.

Duyên có gì mà gọi là dừng tấn?

Vì thường vì kẻ khác vậy, vì tịnh kẻ khác vậy, vì điều phục kẻ khác vậy, vì diệt tận cho kẻ khác vậy, mà thường chẳng giải đãi chậm trễ vẫn vững chắc chẳng thối thất, tâm luôn ở trong đại bi thường siêng cần tinh tấn mà vì chúng sanh nên gọi là dừng tấn.

Mỗi bước đi Bồ tát luôn chế ngự tâm mình đều hướng đến Bồ đề, thường quán sát chúng sanh để hóa độ, dầu quán sát như vậy mà chẳng hề khởi phiền não. Đây gọi là Bồ tát dừng tấn vô tận.

Thế nào là tu tập vô tận?

Như tất cả thiện tâm đã được phát khởi

thường nguyện Bồ đề, đây gọi là tu tập vô tận. Tại sao vậy? Vì đem các thiện căn hồi hướng Vô thượng Bồ đề không có cùng tận vậy.

Thưa Tôn giả! Ví như trời mưa một giọt nước rơi vào đại hải, giọt nước mưa ấy dầu nhỏ mà trọn không hề diệt tận. Bồ tát thiện căn nguyện hướng Bồ đề không có diệt tận cũng như vậy. Tu tập thiện căn ấy, đó là chánh hồi hướng tu tập thiện căn, vì thủ hộ chúng sanh tu tập thiện căn, vì tùy theo chỗ cần dùng của chúng sanh mà tu tập thiện căn, vì muốn thành tựu Như thuyết trí mà tu tập thiện căn. Đây gọi là Bồ tát tu hành tập hợp vô tận vậy.

Thế nào là Bồ tát giáo hóa vô tận?

Tánh của chúng sanh chẳng thể kể đếm, Bồ tát ở trong đó chẳng nên kể đếm. Nếu có Bồ tát trong một ngày giáo hóa tất cả chúng sanh đầy trong Tam thiên Đại thiên thế giới, tính số như vậy hẳn đến vô lượng bất khả tư nghị bất khả xưng số kiếp giáo hóa chúng sanh. Dầu có giáo hóa chúng sanh bất khả xưng kể bất khả tư nghị như vậy, mà ở nơi phần chúng sanh còn chưa giáo hóa được một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, hẳn đến toán số thí dụ chúng sanh được biết. Tại sao? Vì tánh chúng

sanh ấy vô lượng vô biên bất khả xưng kể bất khả tư nghị vậy.

Nếu Bồ tát nghe lời nói ấy mà chẳng kinh chẳng bố chẳng úy, nên biết Bồ tát này siêng tu tinh tấn. Đây gọi là Bồ tát giáo hóa vô tận.

Thế nào là Bồ tát trợ đạo vô tận?

Bồ tát tu hành trợ đạo công đức vô lượng vô biên, ở trong ấy Bồ tát chẳng nên hạn lượng. Tại sao? Vì tất cả chúng sanh có bao nhiêu công đức hoặc từ quá khứ, vị lai hoặc hiện tại, cùng tất cả Thanh văn, Duyên giác có bao nhiêu công đức, tập hợp tất cả công đức phạm Thánh ấy lại mới là thành tựu công đức của một lỗ lông nơi thân Phật Thế Tôn. Công đức của mỗi mỗi lỗ lông như vậy nhân đến tất cả lỗ lông tập hợp lại mới thành công đức của một tùy hình hảo của thân Như Lai. Công đức của mỗi mỗi tùy hình hảo như vậy nhân đến tất cả tùy hình hảo tập hợp lại mới thành công đức của một tướng đại nhơn của Như Lai. Công đức của mỗi mỗi tướng như vậy nhân đến ba mươi tướng, tập hợp công đức trăm lần ba mươi tướng như vậy mới thành công đức bạch hào giữa chạng mày của Như Lai. Tập hợp công đức của trăm ngàn bạch hào như vậy mới thành công đức vô kiến đánh tướng của Như Lai. Đây gọi là Bồ tát trợ đạo công đức vô tận.

Thế nào là Bồ tát trợ trí vô tận?

Trợ trí được Bồ tát tu tập vô lượng vô biên, ở trong ấy Bồ tát chẳng nên hạn số. Tại sao vậy? Như trí của tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới bằng trí được thành của một vị Tín hành. Trí tín hành như vậy so với trí được thành tựu của một vị Pháp hành thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được bực Pháp hành, so với trí được thành tựu của một vị Bát nhơn thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều là bực Bát nhơn, so với trí được thành tựu của một vị Tu đà hoàn, thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được trí Tu đà hoàn, so với trí được thành tựu của một vị Tư đà hàm, thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được trí Tư đà hàm, so với trí được thành tựu của một vị A na

hàm thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được trí A na hàm, so với trí được thành tựu của một vị A la hán thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được trí A la hán, so với trí được thành tựu của một vị Duyên giác thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được trí Duyên giác, so với trí được thành tựu của một Bồ tát trăm kiếp, thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được trí của Bồ tát trăm kiếp, so với trí được thành tựu của một Bồ tát đắc nhĩn, thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhĩn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được trí của Bồ tát đắc nhĩn, so với trí được thành tựu của một Bồ tát bất thối, thì chẳng bằng

một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhẫn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong Đại thiên thế giới đều được trí của Bồ tát bất thối, so với trí được thành tựu của một Bồ tát Bồ xứ, thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhẫn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ. Nếu tất cả chúng sanh trong vô lượng vô biên thế giới đều được trí của một Bồ xứ Bồ tát, so với trí Thị xứ phi xứ của một Như Lai, thì chẳng bằng một phần trăm, một phần ngàn, một phần trăm ngàn vạn, nhẫn đến chẳng bằng một phần toán số thí dụ.

Tóm lại, Như Lai thập lực, tứ vô úy, thập bát bất cộng pháp cũng như vậy. Nếu Bồ tát được nghe lời ấy mà chẳng kinh chẳng bố chẳng úy, thì nên biết Bồ tát này siêng tu tinh tấn. Đây gọi là Bồ tát trợ trí vô tận.

Thế nào là Bồ tát trợ huệ vô tận?

Tất cả chúng sanh có những tâm hành chẳng thể cùng tận, ở trong ấy Bồ tát chẳng nên đếm tính. Như quá khứ vị lai hiện tại tất cả chúng sanh có những tâm hành, nếu có người trong một niệm đủ những tâm hành của tam thế chúng sanh như vậy, mỗi mỗi niệm cũng đều có đủ những tâm

hành như vậy. Như một người có đủ tâm hành như vậy, tất cả vô lượng vô biên chúng sanh đều cũng như vậy. Như tất cả tam thế chúng sanh có những tham dục sân khuê ngu si và các phiền não, nếu có một người trong một niệm có đủ những phiền não như vậy của tất cả tam thế chúng sanh, mỗi mỗi niệm đều cũng có đủ phiền não như vậy. Như một người có đủ những phiền não như vậy, tất cả vô lượng vô biên chúng sanh đều cũng như vậy. Như tất cả tam thế chúng sanh có những kiết sử, nếu có một người trong một niệm có đủ những kiết sử như vậy của tất cả tam thế chúng sanh, mỗi mỗi niệm đều cũng có đủ kiết sử như vậy. Như một người có đủ những kiết sử như vậy, tất cả vô lượng vô biên chúng sanh đều cũng như vậy.

Bồ tát ở trong ấy sanh huệ quang minh. Một niệm huệ quang không có các trần lao che mờ đều chiếu rõ quá khứ vị lai hiện tại tất cả chúng sanh những phiền não cảnh sở duyên của các tâm hành, những sanh trụ dị diệt đều không sót thừa. Bồ tát này ở nơi tất cả tam thế chúng sanh phiền não tương ưng không gì chẳng biết rõ hết. Ví như hư không kia không gì chẳng trùm chứa, cũng vậy, Bồ tát huệ quang không chỗ nào chẳng chiếu rõ. Nếu Bồ tát nghe lời này mà chẳng kinh chẳng bố

chẳng úy, thì nên biết Bồ tát này siêng tu tinh tấn. Đây gọi là Bồ tát trợ huệ vô tận.

Thế nào là Bồ tát tu tập trợ Phật pháp vô tận?

Bồ tát sở hành tu tập trợ Phật pháp vô lượng vô biên, ở trong đó Bồ tát chẳng nên hạn lượng. Từ lúc sơ phát tâm đến khi ngồi đạo tràng Bồ đề, thời gian chẳng giữa tu hành đầy đủ sáu ba la mật, tu hành đầy đủ các pháp trợ đạo. Tất cả phát tâm tu hành tất cả thiện căn như vậy bất khả xưng kể thảy đều trợ Phật pháp. Đây gọi là Bồ tát tu hành trợ Phật pháp mà không có tận.

Như trên đây gọi là tám sự tu hành tinh tấn vô tận của Bồ tát vậy.

Còn nữa, thưa Tôn giả! Bồ tát tinh tấn cũng chẳng thể tận. Hoặc thân thiện nghiệp, hoặc khẩu thiện nghiệp, hoặc ý thiện nghiệp thường siêng chẳng giải đãi. Tại sao vậy? Vì Bồ tát tu hành tinh tấn thường tương ưng với thân khẩu ý. Dầu thân khẩu tinh tấn mà đều do nơi tâm, tâm là tăng thượng.

Thế nào là Bồ tát tâm tinh tấn? Đó là tâm thủy và tâm chung.

Thế nào là tâm thủy? Vì là sơ phát tâm vậy. Thế nào là tâm chung? Vì là Bồ đề tâm tịch diệt vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì ở nơi chúng sanh khởi đại bi vậy. Thế nào là tâm chung? Vì là không có ngã hơn vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì nhiếp chúng sanh vậy. Thế nào là tâm chung? Vì chẳng lấy các pháp vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì chẳng nhằm sanh tử vậy. Thế nào là tâm chung? Vì không có tam giới vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì xả thí sở hữu vậy. Thế nào là tâm chung? Vì không có khinh khi vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì thọ trì giới vậy. Thế nào là tâm chung? Vì chẳng trì giới vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì tu hành nhẫn nhục vậy. Thế nào là tâm chung? Vì không có giận tranh vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì phát hành các thiện pháp vậy. Thế nào là tâm chung? Vì riêng một chẳng xen tạp vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì tu tập chánh định vậy. Thế nào là tâm chung? Vì tâm thanh tịnh vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì đa văn không nhằm vậy. Thế nào là tâm chung? Vì thiện tư duy vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì tập thừa hỏi thâm

nghĩa vậy. Thế nào là tâm chung? Vì pháp không có ngôn thuyết vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì cầu trí huệ vậy. Thế nào là tâm chung? Vì đoạn dứt hý luận vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là tu bốn Phạm hạnh vậy. Thế nào là tâm chung? Vì xả bỏ chơn trí vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì đủ ngũ thông vậy. Thế nào là tâm chung? Vì đủ lậu tận vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là phát hành niệm xứ vậy. Thế nào là tâm chung? Vì niệm không có tư duy vậy.

Thế nào là tâm thủy? Vì phát hành chánh cần vậy. Thế nào là tâm chung? Vì lìa thiện và bất thiện vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là phát hành như ý phần vậy. Thế nào là tâm chung? Vì đủ báo đắc vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là phát phương tiện các căn vậy. Thế nào là tâm chung? Là quán các căn pháp vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là tập hợp các lực vậy. Thế nào là tâm chung? Vì trí chẳng hư hoại vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là phát trợ Bồ đề phần vậy. Thế nào là tâm chung? Là khéo biết phân biệt phương tiện các giác phần vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là cầu trợ đạo pháp vậy. Thế nào là tâm chung? Vì là không có xu hướng vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là cầu tịch diệt vậy. Thế nào là tâm chung? Là tâm vĩnh viễn tịch diệt vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là phát khởi huệ vậy. Thế nào là tâm chung? Là khéo biết pháp vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là hiểu biết như vậy. Thế nào là tâm chung? Là khéo biết như vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là từ người mà nghe vậy. Thế nào là tâm chung? Là ở trong các pháp không có phóng dật vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là phát nghiêm sức vậy. Thế nào là tâm chung? Là biết thân tánh vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là trang nghiêm khẩu vậy. Thế nào là tâm chung? Là Thánh nín lặng vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là hành ba môn giải thoát vậy. Thế nào là tâm chung? Là không có sở tác vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là hàng phục tứ ma vậy. Thế nào là tâm chung? Là xả bỏ kiết tập vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là biết phương tiện vậy. Thế nào là tâm chung? Là trọn vẹn huệ vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là khéo biết phát vậy.
Thế nào là tâm chung? Là khéo biết độ vậy.

Thế nào là tâm thủy? Là khéo biết thế tục vậy.
Thế nào là tâm chung? Là khéo biết chơn đế vậy.

Đây gọi là Bồ tát tâm tinh tấn vậy. Tâm ấy đầy đủ tinh tấn vô tận nên nói thủy chung. Bồ tát đầy đủ những tướng tạo tác như vậy, mà tâm chưa từng có trụ trước nơi tác nghiệp. Bồ tát này ở nơi các nghiệp tướng biết mà cố ý làm.

Thế nào là Bồ tát biết mà cố ý làm? Vì các thiện căn vậy, vì các chúng sanh tu nơi đại bi nên chẳng lìa bỏ hữu vi vậy, vì chư Phật chơn diệu trí nên chẳng theo sanh tử vậy.

Đây gọi là đại Bồ tát Tỳ lê gia ba la mật mà chẳng thể tận vậy.

Lúc nói pháp ấy, có bảy mươi na do tha chư thiên và thế nhưn phát tâm Vô thượng Bồ đề, ba vạn hai ngàn đại Bồ tát được Vô sanh pháp nhẫn.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói với Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Bạch Đại sĩ! Lành thay lành thay, Ngài nói về Tinh tấn ba la mật chẳng thể tận rất tốt. Duy nguyện Ngài nói về Thiên ba la mật mà chẳng thể tận, như chư đại Bồ tát đã được Thiên ba la mật vô tận.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Nếu chư đại Bồ tát dùng mười sáu sự tu hành Thiền ba la mật mà không có tận, chẳng đồng với Thanh văn và Bích chi Phật. Những gì là mười sáu sự?

Bồ tát tu chánh định không có ngô ngã, vì đầy đủ Như Lai các thiền định vậy. Bồ tát tu chánh định chẳng tham chẳng trước, vì chẳng cầu mình vui vậy. Bồ tát tu chánh định hành nơi đại bi, vì đoạn dứt phiền não kiết tập cho chúng sanh vậy. Bồ tát tu chánh định tăng ích các thiền quán, vì thấy lỗi họa của Dục giới vậy. Bồ tát tu chánh định đủ các nghiệp dụng thần thông, vì biết tâm hành các chúng sanh vậy. Bồ tát tu chánh định tâm thường nhu nhuyễn vì được tự tại ở trong chúng sanh vậy. Bồ tát tu hành chánh định khéo biết nhập xuất nơi các thiền tam muội vì hơn Sắc giới và Vô sắc giới vậy. Bồ tát tu chánh định tâm thường tịch diệt vì hơn các thiền tam muội của hàng Nhị thừa vậy. Bồ tát tu hành chánh định trọn không còn có phát khởi, vì cứu cánh đã làm rồi vậy. Bồ tát tu hành chánh định không có suy hao, vì khéo đoạn dứt trừ diệt các tập khí vậy. Bồ tát tu hành chánh định thường nhập trí huệ, vì siêu quá thế gian mà đến bỉ ngạn vậy. Bồ tát tu chánh

định để biết tâm hành chúng sanh, vì độ chúng sanh vậy. Bồ tát tu chánh định chẳng đoạn dứt giống Tam Bảo, vì được vô tận các thiện định vậy. Bồ tát tu chánh định không có thối thất, vì tâm thường định không có các sai lầm vậy. Bồ tát tu chánh định mà được tự tại, vì đầy đủ tất cả thiện pháp vậy. Bồ tát tu chánh định nội thiện tư duy, vì dứt hơi thở vào ra mà được thắng trí vậy. Đây là Bồ tát dùng mười sáu sự tu hành thiền ba la mật mà không có tận, chẳng đồng với hàng Thanh văn, Bích chi Phật.

Thế nào là Bồ tát tu chánh định? Vì đủ các thần thông trí huệ vậy. Thế nào là thông và thế nào là trí?

Nếu thấy các sắc tướng đây gọi là thông. Nếu biết tất cả sắc tận pháp tánh mà chẳng chứng tận đây gọi là trí.

Nếu nghe âm thanh đây gọi là thông. Hiểu rõ tam thế tất cả âm thanh không có tướng ngôn từ đây gọi là trí.

Nếu biết tất cả chúng sanh tâm hành đây gọi là thông. Nếu biết tất cả tâm hành thấy đều diệt tận mà chẳng chứng nơi diệt đây gọi là trí.

Nếu nhớ quá khứ đây gọi là thông. Nếu biết tam thế không có chương ngại đây gọi là trí.

Nếu hay đến khắp thế giới chư Phật đây gọi là thông. Nếu biết thế giới chư Phật đồng với tướng hư không đây gọi là trí.

Nếu cầu các pháp không phá hư tướng đây gọi là thông. Nếu chẳng thấy có pháp đây gọi là trí.

Nếu chẳng hoại thế gian đây gọi là thông. Nếu chẳng tạp hành đây gọi là trí.

Nếu quá Phạm, Thích, Hộ thế Tứ vương đây gọi là thông. Quá trí của hàng Học và Vô học Nhị thừa đây gọi là trí.

Đây gọi là Bồ tát tu hành thiền định thông trí sai biệt.

Bồ tát vì biết tất cả chúng sanh phiền não loạn tâm nên tu tập các pháp thiền định trợ thành tâm an trụ.

Thưa Tôn giả! Các chúng sanh phiền não loạn tâm như vậy, ở trong ấy Bồ tát khéo tu tập trợ thành thiền định làm cho thiền định ấy trụ nơi tâm bình đẳng. Đây gọi là Bồ tát tu hành thiền định. Nếu trụ trong trí chúng sanh bình đẳng, đây gọi là định. Tâm hành bình đẳng, tánh tướng bình đẳng, tất cánh bình đẳng, tu hành bình đẳng, đây gọi là định. Trụ nơi thí giới nhân tấn thiền định trí huệ và các pháp v.v... đây gọi là định. Như định bình

đẳng thì chúng sanh bình đẳng. Như chúng sanh bình đẳng thì các pháp bình đẳng. Nhập vào các bình đẳng như vậy đây gọi là định.

Định bình đẳng như vậy thì bình đẳng với Không. Bình đẳng với Không thì chúng sanh bình đẳng, chúng sanh bình đẳng thì các pháp bình đẳng. Nhập bình đẳng như vậy đây gọi là định.

Như Không bình đẳng thì vô tướng bình đẳng. Vô tướng bình đẳng thì vô nguyện bình đẳng. Vô nguyện bình đẳng thì vô tác bình đẳng. Vô tác bình đẳng thì chúng sanh bình đẳng. Chúng sanh bình đẳng thì các pháp bình đẳng. Nhập bình đẳng như vậy đây gọi là định.

Vì tự tâm bình đẳng nên tha tâm cũng bình đẳng. Đây gọi là định. Tất cả bình đẳng ấy, đó là lợi suy cũng như địa thủy hỏa phong đều bình đẳng. Được tâm bình đẳng ấy thì tâm như hư không không có cao hạ, thường trụ bất động, oai nghi được làm thường định chẳng chuyển. Bản tánh vốn tự như vậy chẳng cất chẳng cao, tự tại vô úy nín lặng không nói năng, biết nghĩa, biết pháp, biết thời, biết phi thời, tùy sở hành thế gian mà chẳng xen tạp thế gian, bỏ tám pháp thế gian diệt tất cả kiết sử, xa lìa ồn náo thích ở một mình. Bồ tát tu hành các pháp như vậy, nơi các thiên

định tâm an trụ là rời sở tác thế gian. Bồ tát này dùng phương tiện huệ nhập Thiên ba la mật.

Lúc nhập thiên định sanh tâm đại bi vì các chúng sanh, đây gọi là phương tiện. Tâm ấy tịch diệt hẳn đây gọi là huệ.

Lúc nhập niệm Phật đây gọi là phương tiện. Chẳng y chỉ thiên định đây gọi là huệ.

Lúc nhập nhiếp thủ tất cả thiện pháp đây gọi là phương tiện. Chẳng phân biệt pháp tánh đây gọi là huệ.

Lúc nhập xu hướng trang nghiêm thân Phật đây gọi là phương tiện. Nơi Phật pháp thân chẳng sanh phân biệt đây gọi là huệ.

Lúc nhập nhớ âm thanh của Phật như Phạm âm đây gọi là phương tiện. Ở trong pháp tánh không có tướng ngôn thuyết đây gọi là huệ.

Lúc nhập thọ trì tâm như kim cang đây gọi là phương tiện. Tư duy các pháp bốn tánh vốn tự chẳng loạn động đây gọi là huệ.

Lúc nhập chẳng xả bỏ bốn sở thệ nguyện độ các chúng sanh đây gọi là phương tiện. Nơi tất cả pháp tư duy vô ngã đây gọi là huệ.

Lúc nhập tư duy tất cả thiện căn đây gọi là phương tiện. Tư duy thiện căn tánh vô sở trụ đây gọi là huệ.

Lúc nhập quán khắp thế giới chư Phật đây gọi là phương tiện. Thấy thế giới chư Phật đồng với hư không đây gọi là huệ.

Lúc nhập trang nghiêm Bồ đề đạo tràng đây gọi là phương tiện. Quán chỗ trang nghiêm đồng với tịch diệt đây gọi là huệ.

Lúc nhập muốn chuyển vô thượng pháp luân đây gọi là phương tiện. Tư duy pháp luân không có chuyển, không có chẳng chuyển đây gọi là huệ.

Lúc nhập một bề tu trợ giác phần đây gọi là phương tiện. Vì biết các tâm nhiệt não của chúng sanh, nên tu tập Như Lai thiền định, biết tất cả pháp tương ưng chẳng tương ưng, có tướng không tướng tất cả tương tục, tùy thuận Bồ tát quyết định tư duy, đây gọi là huệ.

Đây gọi là Bồ tát nhập thiền định phương tiện huệ vậy. Bồ tát Thiền định ba la mật phương tiện và trí huệ hai sự chung hành được Phật pháp khí, tất cả các ma chẳng phá hoại được.

Lúc nói pháp ấy, ba vạn hai ngàn Bồ tát được Nhứt đẳng tam muội. Duyên có gì mà gọi là Nhứt đẳng tam muội?

Ví như mặt nhứt mọc các ánh sáng của đèn lửa, mặt nguyệt, tinh tú đều không còn hiện. Bồ tát Đại sĩ được định này rồi, thì trước kia tất cả

những trí Hữu học Vô học Nhị thừa và các chúng sanh khác có bao nhiêu trí đều chẳng còn hiện, đây gọi là Nhứt đẳng tam muội.

Bồ tát an trụ nơi Thiên ba la mật thì ở nơi vô lượng các thiên tam muội mà được tự tại. Nay ở trong đây nên một phần ít trong số vô lượng tam muội ấy. Những là Điện đẳng tam muội, Tịnh tam muội, Nguyệt quang tam muội, Tịnh trang nghiêm tam muội, Nhứt quang tam muội, Bất khả tư nghị tam muội, Dũng xuất tam muội, Chiếu minh tam muội, Vô cấu quang minh tam muội, Công đức quang minh tam muội, Nhứt thiết pháp trung đắc tự tại tam muội, Cát đạo tam muội, Vô ưu tam muội, Kiên xung tam muội, Dũng xuất như Tu di sơn đẳng tam muội, Pháp chiếu tam muội, Pháp kiện tam muội, Pháp tôn tam muội, Tự tại trí nhứt thiết pháp tam muội, Trụ pháp tự tại tam muội, Tổng trì pháp tịnh tam muội, Tùy tri tha tâm hành tam muội, Pháp trang anh lạc tam muội, Thiêu nhứt thiết phiền não tam muội, Phá tứ ma lực tam muội, Thập lực thanh dũng kiện tam muội, Vô ngại đoạn ngại tam muội, Thủ đẳng tam muội, Thí đắc danh văn tam muội, Trì địa tam muội, Trụ vô ngã như Tu di sơn tam muội, Thắng chư minh trí tam muội, Trí diệm tam muội, Sanh huệ tam muội, Tu thiên tam muội, Vô lượng

tự tại tam muội, Tâm điều phục vô ngã vô ngã sở thành tự tại tam muội, Thủy nguyệt tam muội, Nhứt thanh tam muội, Vô hữu cao hạ như Phật tam muội, Ly tướng tam muội, Như thiện điều tượng sư tử du hí tam muội, Niệm Phật tam muội, Niệm pháp đặc trí vô ngại tự tại tam muội, Vô thối bất thối tam muội, Bất thuận tam muội, Thắng tịnh quang vô ngã tam muội, Không tam muội, Vô tướng tam muội, Vô nguyện tam muội, Trụ tâm bình đẳng tam muội, Kim cang tam muội, Tăng thượng tam muội, Vô năng thắng tam muội, Triền tam muội, Tịnh thanh tam muội, Thiện phân biệt tam muội, Ly phiền não tam muội, Quảng đại như hư không tam muội, Nhập chư công đức tam muội, Niệm ý tiến giác tam muội, Dũng huệ tam muội, Biện vô tận tam muội, Ngữ vô tận tam muội, Tổng trì tam muội, Bất vong tam muội, Thiện tác tam muội, Quán nhứt thiết thể tam muội, Thiện tri sở lạc tam muội, Sanh dũng dục tam muội, Dũng từ tâm tịnh tam muội, Đại bi căn bản tam muội, Nhập hỷ tam muội, Xả ly tam triền tam muội, Pháp nghĩa tam muội, Pháp tác tam muội, Trí cự tam muội, Trí hải tam muội, Bất ba đẳng tam muội, Nhứt thiết tâm hỷ tam muội, Điều phục tam muội, Giải thoát trí tam muội, Dĩ tự tại tam muội, Pháp tràng kim cang tràng tam muội,

Liên hoa tam muội, Liên hoa tăng thượng tam muội, Ly thế pháp tam muội, Bất động tam muội, Huệ tăng thượng tam muội, Chư Phật sở niệm thủ lăng nghiêm tam muội, Vô tranh tam muội, Hỏa tam muội, Hỏa minh tam muội, Giải thoát thắng trí tam muội, Trang nghiêm Phật thân tam muội, Biến chiếu tam muội, Nhập nhưt thiết chúng sanh tâm hoan hỷ tam muội, Thuận trợ đạo tam muội, Trang nghiêm chư ba la mật tam muội, Bửu man tam muội, Dữ chư giác hoa tam muội, Dữ giải thoát quả tam muội, Cam lộ tam muội, Tóc tật như phong tam muội, Bửu tể tam muội, Giá hải đào tam muội, Sơn tướng bác tam muội, Quảng đại thần túc tam muội, Kiến vô lượng chư Phật tam muội, Văn trì tam muội, Bất loạn tam muội, Nhưt niệm tri vô lượng công đức hải tịnh tam muội... Bất khả kể na do tha các tam muội như vậy lúc nhập Thiên ba la mật đều được thanh tịnh. Đây gọi là Bồ tát tu hành thiên định mà chẳng thể tận.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói với Vô Tận Ý Bồ tát rằng:

Bạch Đại sĩ! Lành thay lành thay, Ngài đã nói về Bồ tát Thiên ba la mật. Duy nguyện Đại sĩ sẽ nói về Bồ tát Bát nhã ba la mật, như chư Bồ tát đã được Bát nhã ba la mật vô tận.

Bạch Đại sĩ! Bát nhã ba la mật, hành thế nào và nhập thế nào?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Bát nhã ba la mật như nghe rồi tu hành khéo nhập tư duy.

Tôn giả nói:

Bạch Đại sĩ! Thế nào là như nghe tu hành?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Nghe ấy đủ tám mươi hành. Những gì là tám mươi hành?

Muốn tu hành, thuận tâm hành, cứu cánh tâm hành, thường phát khởi hành, thân cận thiện hữu hành, không có kiêu mạn hành, chẳng phóng dật hành, cung kính hành, tùy thuận giáo hành, theo thiện ngữ hành, hằng đến chỗ Pháp sư hành, chí tâm nghe pháp hành, thiện tư duy hành, chẳng loạn tâm hành, tinh tấn tâm hành, sanh bửu tướng hành, khởi dục tướng hành, trừ các bịnh hành, niệm khí hành, tấn giác hành, ý hỷ hành, nhập giác hành, nghe không nhàm hành, tăng trưởng xả hành, điều trí hành, thân cận đa văn hành, phát hoan hỷ hành, thân nhẹ vui hành, tâm nhu hòa hành, nghe không mỏi mệt hành, nghe nghĩa hành, nghe pháp hành, nghe oai nghi hành, nghe

người nói hành, nghe chỗ chưa nghe hành, nghe các thần thông hành, chẳng cầu các thừa khác hành, nghe các ba la mật hành, nghe Bồ tát tạng hành, nghe các nhiếp pháp hành, nghe phương tiện hành, nghe bốn Phạm hành, nghe niệm chánh trí hành, nghe sanh phương tiện hành, nghe hạnh vô sanh phương tiện, quán hạnh bất tịnh, tư duy hạnh từ, quán nhơn duyên hành, quán vô thường hành, quán khổ hành, quán vô ngã hành, quán tịch diệt hành, quán Không hành, quán vô tướng hành, quán vô nguyện hành, quán vô tác hành, tác thiện hành, trì chơn thật hành, chẳng mất hành, chỗ ở tốt xấu phòng hộ tâm hành, siêng tinh tấn không giải đãi hành, thiện phân biệt các pháp hành, biết các phiền não chẳng phải bạn bè hành, thủ hộ các thiện pháp bạn bè mình hành, hàng phục phiền não chẳng phải bạn hành, thân cận chánh pháp tài hành, dứt các nghèo cùng hành, được người trí khen hành, mừng vui lợi căn hành, được các Thánh vui hành, khiến kẻ chẳng phải Thánh sanh hoan hỷ hành, quán các chơn đế hành, quán các âm lỗi họa hành, tư lương hữu vi nhiều lỗi họa hành, tư duy nghĩa hành, chẳng làm tất cả ác hành, tự lợi lợi tha hành, tùy thuận tăng tiến các thiện nghiệp hành, tấn tăng thượng hành, được tất cả Phật pháp hành.

Đây gọi là Bồ tát như chỗ được nghe đủ tám mươi hành.

Thưa Tôn giả! Đại Bồ tát hành Bát nhã ba la mật đủ ba mươi hai sự khéo thiện nhập tư duy. Những gì là ba mươi hai sự?

Thiện nhập thọ trì định, thiện nhập phân biệt huệ, thiện nhập tâm nhu hòa, thiện nhập thân độ hành, thiện nhập mười hai duyên, thiện nhập chẳng đoạn dứt, thiện nhập bất thường, thiện nhập như duyên sanh pháp, thiện nhập không chúng sanh không thọ mạng không như, thiện nhập không có chỗ lai khứ an trụ, thiện nhập không có tác mà chẳng dứt như quả, thiện nhập rộng không mà chẳng giải đãi, thiện nhập vô tướng mà chẳng phé, thiện nhập vô nguyện mà chẳng xả, thiện nhập chẳng chứng Không Vô tướng Vô nguyện, thiện nhập sanh các thiền định tam muội, thiện nhập chẳng theo thiền định thọ sanh, thiện nhập sanh các thông trí, thiện nhập chẳng chứng vô lậu pháp, thiện nhập nội quán pháp, thiện nhập chẳng chứng quyết định, thiện nhập tư lương hữu vi pháp lỗi họa, thiện nhập chẳng tham trước hữu vi pháp, thiện nhập quán tất cả chúng sanh vô ngã mà chẳng xả bỏ đại bi, thiện nhập tất cả thú những nơi bố úy, thiện nhập đầu thọ sanh các thú

chẳng phải do nghiệp mà cố ý thọ sanh, thiện nhập ly dục, thiện nhập chẳng chứng pháp ly dục, thiện nhập xả bỏ lạc dục đã được, thiện nhập chẳng xả bỏ pháp lạc, thiện nhập xả bỏ tất cả hý luận giác quán, thiện nhập chẳng xả bỏ các giác quán phương tiện.

Đây gọi là đại Bồ tát hành Bát nhã ba la mật đủ ba mươi hai sự thiện nhập tư duy.

Lại thiện tư duy ấy là thiện thuận cú. Thiện thuận cú ấy là bất thủy cú, là bất chung cú, là bất trụ cú, là bất y chỉ cú, là bất động cú, là bất ý cú, là bình đẳng cú, là phi đẳng cú, là chơn thật cú, là chánh chơn cú, là bất biến cú, là thanh tịnh cú, là vĩnh tịch cú, là bất nhiên cú, là bất cử cú, là bất hạ cú, là bất giảm cú, là bất tăng cú, là bất cộng cú, là bất hý luận cú, là Như cú, là bất Như cú, là Như phi Như cú, là phi Như phi bất Như cú, là như thật cú, là tam thế bình đẳng cú, là tam tế cú, là bất trụ sắc cú, là bất trụ thọ tướng hành thức cú, là bất trụ địa đại cú, là bất trụ thủy hỏa phong cú; là chẳng trụ nhãn giới, sắc giới nhãn thức giới cú; là bất trụ nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới cú; là bất trụ tỷ giới, hương giới, tỷ thức giới cú; là bất trụ thiệt giới, vị giới, thiệt thức giới cú; là bất trụ thân giới, xúc giới, thân

thức giới cú; là bất trụ ý giới, pháp giới, ý thức giới cú; là niệm nghĩa cú, là niệm trí cú, là liễu nghĩa kinh cú, là niệm pháp cú.

Đây gọi là đại Bồ tát thiện nhập tư duy.

Lại nữa, thiện tư duy là tất cả pháp hoặc ngã hay vô ngã, các pháp như vậy tùy thuận quán sát. Nếu biết chúng sanh không có ngã tức là tùy thuận quán sát các pháp. Quán sát như vậy tức là thiện nhập tư duy. Như thiện tư duy tức là tư duy sanh tử và Niết bàn đồng như pháp giới, quán hai cú ấy không có sai biệt. Thấy như vậy thì gọi là siêng tinh tấn thiện nhập tư duy. Nếu quán hắc pháp và bạch pháp hai tánh bình đẳng không có sai biệt, đây gọi là siêng tinh tấn thiện nhập tư duy. Nếu quán các ách khổ cùng không có ách khổ chẳng động chẳng ỷ thị, đây gọi là siêng tinh tấn thiện nhập tư duy.

Nếu các Bồ tát khởi thiện tư duy với các chúng sanh mà chẳng bỏ lìa, nơi các pháp tướng mà chẳng phân biệt, đây gọi là Bồ tát phát thiện tư duy.

Người thực hành đúng như chỗ đã nghe thì được nhập báo thiện tư duy như vậy, đây gọi là huệ. Thừa Tôn giả! Bồ tát huệ ấy, có mười sáu pháp chẳng trụ trong đó. Những gì là mười sáu pháp?

Chẳng trụ vô minh, hành, thức, danh sắc, lục nhập, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, nhân đến chẳng trụ vô minh diệt, hành diệt, thức diệt, danh sắc diệt, lục nhập diệt, xúc diệt, thọ diệt, ái diệt, thủ diệt, hữu diệt, sanh diệt, lão tử diệt.

Chẳng trụ căn bốn thân kiến nhân đến chẳng trụ sáu mươi hai kiến.

Chẳng trụ cao hạ nhân đến chẳng trụ các thế gian pháp lợi, suy, hủy, dự, xung, cơ, khổ, lạc.

Chẳng trụ mạn mạn, tăng thượng mạn, thắng mạn, ngã mạn, hạ mạn, kiêu mạn, tà mạn, nhân đến chẳng trụ hai mươi phiền não.

Chẳng trụ nhơn tham khởi lên các kiết sử, hoặc thô hoặc tế hoặc thượng trung hạ, nhân đến chẳng trụ các kiết do tham dục khởi lên.

Chẳng trụ si tối phú cái các si, nhân đến chẳng trụ các kiết nhơn si khởi lên.

Chẳng trụ dâm dục ái trược.

Chẳng trụ ngũ âm ma, tử ma, phiền não ma, thiên ma... nhân đến chẳng trụ các ma sự nhơn ma khởi lên.

Chẳng trụ ngã, nhơn, chúng sanh, thọ mạng, dưỡng dục, sĩ phu... nhân đến chẳng trụ lấy tướng chúng sanh.

Chẳng trụ nghiệp chương, báo chương, phiền não chương, pháp chương, các kiến chương... nhãn đến chẳng trụ tất cả tập khí.

Chẳng trụ tư tướng, ức tướng, phân biệt tướng, duyên tướng tướng, cảnh giới kiến văn giác tri... nhãn đến chẳng trụ tất cả các kiết.

Chẳng trụ tùy chúng sanh tâm hành trí nhãn đến chẳng trụ bát vạn tứ thiên pháp tụ.

Chẳng trụ xan tham, bố thí, phá giới, trì giới, sân khúe, nhãn nhục giải đãi, tinh tấn, loạn ý, thiên định, ngu si, trí huệ... nhãn đến chẳng trụ các ba la mật bạn phi bạn v.v...

Chẳng trụ định loạn tà kiến, thiện bất thiện, thế gian xuất thế gian khả tác bất khả tác, hữu lậu vô lậu, hữu vi vô vi, hắc pháp bạch pháp, sanh tử Niết bàn... nhãn đến chẳng trụ tất cả pháp bạn chẳng phải bạn v.v...

Chẳng trụ chúng sanh dị tướng, các thừa dị tướng, Phật giới dị tướng, chư Phật dị tướng, chư Pháp dị tướng, chúng Thánh dị tướng... nhãn đến chẳng trụ tất cả dị tướng.

Chẳng trụ tri bất tri, thức bất thức, thế đế chơn đế... nhãn đến chẳng trụ tất cả các tướng. Nghĩa là Bồ tát tư duy huệ ấy không nghe, không làm, không thân, không tướng, không hình, vô vi.

Chơn huệ như vậy chẳng trụ tất cả ức tướng tư duy tâm tác chỉ trụ danh tự dị tướng.

Đây gọi là Bồ tát chơn trí huệ chẳng trụ trong mười sáu pháp như vậy.

Thưa Tôn giả! Thế nào là Bồ tát huệ?

Xứ sở có tám phương tiện: Các âm phương tiện, các giới phương tiện, các nhập phương tiện, các đế phương tiện, các duyên phương tiện, tam thế phương tiện, các thừa phương tiện, các pháp phương tiện.

Thế nào là các âm phương tiện?

Nếu nói về các âm thì như bọt nước, như bóng nước, như dương diệm, như thân cây chuối, như ảo, như mộng, như vang ứng tiếng, như tượng trong gương, như bóng, như hóa.

Sắc âm, như bọt nước, như tánh bọt nước, chẳng phải ngã, chẳng phải chúng sanh, chẳng phải thọ mạng, chẳng phải nhơn. Sắc cũng như vậy, có thể biết như vậy thì gọi là Bồ tát quán sắc phương tiện.

Thọ âm như bóng nước, tướng âm như dương diệm, hành âm như thân cây chuối, thức âm như ảo huyễn. Như bóng nước dương diệm cây chuối ảo huyễn ảo huyễn tánh chẳng phải ngã, chẳng

phải chúng sanh, chẳng phải thọ mạng, chẳng phải nhờn. Thọ, tướng, hành, thức cũng như vậy. Có thể biết như vậy thì gọi là Bồ tát quán thọ tướng hành thức phương tiện.

Các âm như mộng, như vang, như tượng, như ảnh, như hóa; như hóa tánh không ngã, không chúng sanh, không thọ mạng, không nhờn, các âm ấy đều cũng như vậy. Có thể biết như vậy thì gọi là Bồ tát quán các âm phương tiện.

Gọi là âm ấy tức là tướng thể gian, tướng thể gian tức là tướng có thể hư hoại. Như tướng có thể hư hoại tức là tánh vô thường, tánh khổ, tánh vô ngã, tánh tịch diệt. Có thể biết như vậy thì gọi là Bồ tát quán âm phương tiện.

Thế nào là Bồ tát biết giới phương tiện?

Pháp giới, địa giới, thủy hỏa phong giới, trong pháp giới ấy không có tướng cứng tướng ướt tướng nóng tướng động.

Pháp giới, nhãn giới, nhĩ tỷ thiệt thân ý giới, trong pháp giới ấy không có tướng thấy tướng nghe tướng ngửi tướng nếm tướng cảm giác tướng rõ biết.

Pháp giới, sắc giới, thanh hương vị xúc pháp giới, trong pháp giới ấy không có tướng được

thấy, tướng được nghe, tướng được ngửi, tướng được nếm, tướng được cảm giác, tướng được biết.

Pháp giới, nhãn thức giới, nhĩ tử thiết thân ý thức giới, trong pháp giới ấy không có nhãn thức biết sắc, nhãn đến không có ý thức biết pháp.

Pháp giới sắc giới, pháp giới chẳng phải tướng sắc làm ra, nhãn đến pháp giới pháp giới, pháp giới chẳng phải tướng pháp làm ra.

Pháp giới và ngã giới không hai không khác. Pháp giới, Dục giới, Sắc giới, Vô sắc giới, ngã giới, sanh tử giới, Niết bàn giới không hai không khác. Pháp giới hư không giới, tất cả pháp giới ngã giới hư không giới, vô tướng vô nguyên vô sanh vô tác vô xuất vô sở hữu đồng như Niết bàn. Hư không và Niết bàn cùng tất cả các pháp không hai không khác. Vô lượng hữu vi pháp giới như vậy nhập vào vô vi giới. Có thể biết như vậy nói như vậy thì gọi là Bồ tát biết giới phương tiện.

Thế nào là Bồ tát quán nhập phương tiện?

Như lời Phật nói nhãn Không, ngã Không, ngã sở Không. Tại sao? vì trong nhãn tánh ấy không có ngã, không có ngã sở. Như nhãn Không, nhĩ tử thiết thân ý Không cũng như vậy. Người quán nhập ấy thấy tất cả pháp, hoặc thiện bất thiện

không có hai tướng. Đây gọi là Bồ tát quán nhập phương tiện.

Nếu nhãn nhập sắc nhập, nếu thấy nhãn sắc ly dục, chẳng chứng ly dục pháp. Đây gọi là Bồ tát quán nhập phương tiện. Nhĩ nhập thanh nhập, tỷ nhập hương nhập, thiệt nhập vị nhập, thân nhập xúc nhập, ý nhập pháp nhập, nếu thấy ly dục chẳng chứng ly dục pháp. Đây gọi là Bồ tát quán nhập phương tiện.

Gọi là nhập ấy, hoặc Thánh nhập hoặc phi Thánh nhập.

Thế nào là Thánh nhập? Là tu tập đạo. Thế nào là phi Thánh nhập? Là chẳng tu tập đạo. Nếu Bồ tát an trụ nơi đạo với kẻ chẳng tu tập đạo sanh lòng đại bi chẳng bỏ nhập đạo, đây gọi là Bồ tát quán nhập phương tiện.

Thế nào là Bồ tát quán đế phương tiện?

Đế ấy thậm thâm khó vào. Thế nào là khó vào?

Như là Khổ trí, Tập trí, Diệt trí và Đạo trí. Khổ trí ấy, quán các âm vô sanh. Tập trí ấy, quán đoạn dứt tham ái nhờn. Diệt trí ấy, quán vô minh v.v... các phiền não không có hòa hiệp. Đạo trí ấy, được bình đẳng quán nơi tất cả pháp không chỗ dựa lấy. Bồ tát nếu ở trong bốn Thánh đế quán

như vậy mà chẳng thủ chứng vì giáo hóa chúng sanh, đây gọi là Bồ tát quán đế phương tiện.

Còn có ba đế là tục đế, đệ nhất nghĩa đế và tướng đế.

Thế nào là tục đế? Như là ngữ ngôn văn tự các pháp giả danh được thế gian sử dụng. Thế nào là đệ nhất nghĩa đế? Đó là nhãn đến không có tâm hành, hướng là lại có ngôn ngữ văn tự. Thế nào là tướng đế? Quán tất cả tướng đồng với nhất tướng. Nhất tướng ấy tức là vô tướng. Bồ tát tùy thuận tục đế mà chẳng nhằm mỗi, quán đệ nhất nghĩa đế mà chẳng thủ chứng, quán tướng đế nhất tướng vô tướng. Đây gọi là Bồ tát quán đế phương tiện.

Còn có hai đế là tục đế và đệ nhất nghĩa đế.

Thế nào là tục đế? Như nói Khổ Tập Đạo đế, như thế gian ngữ ngôn văn tự pháp giả danh v.v... Thế nào là đệ nhất nghĩa đế? Như ở nơi pháp Niết bàn trọn chẳng quên mất. Tại sao vậy? Như tánh pháp giới thường trụ. Bồ tát tùy tục chẳng sanh nhằm mỗi, quán đệ nhất nghĩa đế mà chẳng thủ chứng.

Còn có một đế, đó là nơi tất cả pháp không có dựa lấy, mà vì hóa độ chúng sanh nên hiện có dựa lấy.

Đây gọi là Bồ tát quán đế phương tiện.

Còn nữa, ngũ ấm khổ, nếu thấy tướng khổ của ngũ ấm, đây gọi là quán khổ. Khổ tức Không, đây gọi là khổ trí quán Khổ Thánh đế.

Nếu quán ngũ ấm các phiền não nghiệp nhơn kiến nhơn đây gọi là Tập. Nếu quán ái nhơn kiến nhơn chẳng thủ chẳng trước chẳng mong chẳng cầu, đây gọi là Tập trí quán Tập Thánh đế.

Ngũ ấm cứu cánh tận tướng, quá khứ đã dứt, vị lai chưa sanh, hiện tại chẳng trụ, đây gọi là Diệt. Có thể biết như vậy, đây gọi là Diệt trí quán Diệt Thánh đế.

Nếu người đắc Đạo chứng Tập trí Diệt trí, Tỷ trí biết rồi, đây gọi là Đạo. Nếu ở trong ấy đều thấy tánh Không, đây gọi là Đạo trí quán Đạo Thánh đế.

Nếu Bồ tát có thể quán tứ Thánh đế như vậy, đây gọi là Bồ tát quán đế phương tiện.

Nếu tất cả thọ gọi là khổ, ở nơi các thọ tư duy phân biệt, đây gọi là Khổ trí quán Khổ Thánh đế. Thọ nhơn hòa hiệp, đây gọi là Tập. Nếu ở nơi thọ nhơn biết đúng chơn thật, đây gọi là Tập trí quán Tập Thánh đế. Nếu trừ các thọ không có kẻ thọ nhận thọ, quán thọ diệt tận mà chẳng chứng nơi

Diệt vì hóa độ chúng sanh. Đây gọi là Diệt trí quán Diệt Thánh đế. Nếu có sở thọ, đây gọi là Đạo, dầu có hòa hiệp mà dụ như chiếc bè, chẳng vì sở thọ chẳng cầu nơi đạo, đây gọi là Đạo trí quán Đạo Thánh đế. Biết như vậy thấy bốn Thánh đế thanh tịnh bình đẳng, đây gọi là Bồ tát quán đế phương tiện.

Lại tóm lược để nói: Sanh khổ đây gọi là Khổ. Nếu quán nơi sanh đây gọi là Khổ trí quán Khổ Thánh đế. Sanh từ nơi nhơn duyên, đây gọi là Tập. Nếu quán có chẳng phải có, đây gọi là Tập trí quán Tập Thánh đế. Tất cả sanh chẳng phải sanh tức là chẳng phải diệt. Nếu pháp chẳng sanh thì không có diệt, đây gọi là Diệt. Nếu quán Diệt ấy, đây gọi là Diệt trí quán Diệt Thánh đế. Nếu ở những như vậy mà suy cầu xứng lượng tư duy phân biệt, đây gọi là Đạo. Nếu dứt Diệt suy cầu phân biệt ấy mà nhập pháp môn, đây gọi là Đạo trí quán Đạo Thánh đế. Nếu trụ nơi trí chẳng chứng Thánh đế, đây gọi là Bồ tát quán đế phương tiện.

Thế nào là Bồ tát quán duyên phương tiện?

Vì tụ tập bất thiện tư duy nên vô minh tập. Vì vô minh tập nên hành tập. Vì hành tập nên thức tập. Vì thức tập nên danh sắc tập. Vì danh sắc tập

nên lục nhập tập. Vì lục nhập tập nên xúc tập. Vì xúc tập nên thọ tập. Vì thọ tập nên ái tập. Vì ái tập nên thủ tập. Vì thủ tập nên hữu tập. Vì hữu tập nên sanh tập. Vì sanh tập nên lão tử tập. Vì lão tử tập nên ưu bi khổ não tập. Nếu biết các khổ tụ tập như vậy, đây gọi là Bồ tát quán duyên phương tiện.

Nếu trụ các pháp tụ tập như vậy thì chẳng trưởng dưỡng, không sở tác, không tranh tụng, không có chủ, không sở thuộc, không hệ phược. Nghĩa là nếu như thiện pháp, nếu như bất thiện pháp, nếu như bất động pháp, nếu như hướng Niết bàn pháp. Các pháp như vậy phân biệt đúng thật. Nếu các chúng sanh căn lượng chừng hạn, như các căn ấy gây tạo các nghiệp, hoặc có thọ báo hoặc chẳng thọ báo, đều khéo biết nguyên như tụ tập phương tiện. Đây gọi là Bồ tát quán duyên phương tiện.

Nếu bất thiện tư duy diệt thì vô minh diệt. Vì vô minh diệt nên hành diệt. Vì hành diệt nên thức diệt. Vì thức diệt nên danh sắc diệt. Vì danh sắc diệt nên lục nhập diệt. Vì lục nhập diệt nên xúc diệt. Vì xúc diệt nên thọ diệt. Vì thọ diệt nên ái diệt. Vì ái diệt nên thủ diệt. Vì thủ diệt nên hữu diệt. Vì hữu diệt nên sanh diệt. Vì sanh diệt nên

lão tử diệt. Vì lão tử diệt nên ưu bi khổ não diệt. Nếu biết các khổ tụ diệt như vậy, đây gọi là Bồ tát quán duyên phương tiện.

Tất cả các pháp thuộc nhơn, thuộc duyên, thuộc hòa hiệp. Nếu pháp thuộc nhơn duyên hòa hiệp, thì pháp ấy chẳng thuộc ngã, nhơn, chúng sanh, thọ mạng. Nếu pháp chẳng thuộc ngã, nhơn, chúng sanh, thọ mạng thì chẳng nhập vào pháp số. Có thể biết như vậy, đây gọi là Bồ tát quán duyên phương tiện. Nếu Bồ tát tu tập các pháp vì trợ Bồ đề an ở Bồ đề. Các duyên như vậy đều thấy diệt tận mà chẳng thủ chứng vì hóa độ chúng sanh. Đây là gọi Bồ tát quán duyên phương tiện.

Thế nào là quán tam thế phương tiện?

Nếu Bồ tát nhớ quá khứ thế thân mình thân người, tâm tâm số pháp thiện và bất thiện. Tâm bất thiện thì quả trách chê mắng, tâm thiện thì hồi hướng Vô thượng Bồ đề. Đây gọi là Bồ tát quán quá khứ phương tiện. Vị lai thế tâm và tâm số pháp một bề chuyên niệm đạo Bồ đề. Nếu khởi thiện tâm đều nguyện hồi hướng Vô thượng Bồ đề. Bao nhiêu tâm tâm số pháp bất thiện chẳng cho vào tâm. Phát nguyện như vậy, đây gọi là Bồ tát quán vị lai phương tiện. Hiện tại tâm và tâm số pháp thiện tư duy làm bao nhiêu nghiệp đều hồi

hướng Vô thượng Bồ đề. Đây gọi là Bồ tát quán hiện tại phương tiện. Quán phương tiện như vậy, đây gọi là Bồ tát quán tam thế phương tiện.

Còn nữa, Bồ tát khéo hiểu tam thế Không, không có sở hữu. Nếu quán như vậy, do sức trí huệ quán tam thế rộng không, nơi tam thế chư Phật vun trồng vô lượng công đức đều đem hồi hướng Vô thượng Bồ đề, vì sức phương tiện vậy. Đây gọi là Bồ tát quán tam thế phương tiện.

Còn nữa, Bồ tát dầu thấy quá khứ tận pháp chẳng đến vị lai mà thường tu thiện pháp siêng tinh tấn chẳng giải đãi. Bồ tát quán vị lai pháp dầu không có sanh xuất mà chẳng bỏ tinh tấn nguyện hướng Bồ đề. Bồ tát quán hiện tại pháp dầu niệm niệm diệt mà tâm mình chẳng quên phát xu Bồ đề. Phương tiện như vậy, đây gọi là Bồ tát quán tam thế phương tiện.

Quá khứ đã diệt, vị lai chưa đến, hiện tại chẳng trụ, dầu quán tâm tâm số pháp sanh diệt tán hoại như vậy, mà thường chẳng bỏ tích tập các thiện căn trợ Bồ đề pháp. Phương tiện như vậy, đây gọi là Bồ tát quán tam thế phương tiện.

Còn nữa, Bồ tát nếu các thần thông nhớ quá khứ thế những thiện căn đã được làm, nhớ rồi hồi hướng Vô thượng Bồ đề. Niệm vị lai thế thiện căn

chưa sanh nguyện tâm dự tính làm đều thành tựu như ý. Niệm hiện tại thể thường sanh thiện căn chuyên niệm chẳng giải đãi hồi hướng đạo Vô thượng Bồ đề. Phương tiện như vậy, đây gọi là Bồ tát quán tam thể phương tiện.

Còn nữa, Bồ tát nếu hóa độ chúng sanh, niệm quá khứ thể đã làm thiện căn trợ đạo công đức, những là tùy chúng sanh tâm đáng được hóa độ ấy thì đúng như sở thích của họ đều đã hóa độ xong. Nếu các chúng sanh vị lai thể, hoặc họ cần thấy Phật thấy Thánh hơn mà được độ ấy thì tùy hình thích đáng đều làm cho họ được độ. Nếu các chúng sanh hiện tại thể nên nghe pháp hay là nên thấy thần lực thì cũng tùy chỗ thích đáng mà đều hiện hóa đó. Tùy chỗ giáo hóa các chúng sanh rồi liền ở nơi tam thể thành tựu tự lợi lợi tha. Tất cả sự lợi ấy đều vì Bồ đề đủ vô ngại trí. Phương tiện như vậy, đây gọi là Bồ tát quán tam thể phương tiện.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Thế nào là Bồ tát quán các thừa phương tiện?

Xuất thế có ba thừa là Thanh văn thừa, Duyên giác thừa và Đại thừa. Thế có hai thừa là Thiên thừa và Nhơn thừa.

Thế nào là Bồ tát quán Thanh văn thừa?

Phật chưa xuất thế thì không có Thanh văn thừa. Tại sao vậy? Vì từ người khác nghe pháp sanh chánh kiến. Đó là nghe pháp rồi trì giới oai nghi, oai nghi đủ rồi giới tụ thành tựu. Giới tụ đầy đủ rồi định tụ đầy đủ. Định tụ đầy đủ rồi huệ tụ đầy đủ. Huệ tụ đầy đủ rồi giải thoát tụ đầy đủ. Giải thoát tụ đầy đủ rồi giải thoát tri kiến tụ đầy đủ. Phương tiện như vậy, đây gọi là Bồ tát quán Thanh văn thừa phương tiện.

Còn nữa, Bồ tát quán Thanh văn thừa, hoặc thiện bất thiện và bất động hành, tâm thường chê trách nhằm lừa tam giới, quán tất cả hành vô thường, khổ, vô ngã, tịch diệt Niết bàn, nhân đến chẳng có một niệm hy vọng thọ sanh, thường có lòng sợ sệt chẳng ưa thích, quán ám như oán thù, giới như rắn độc, nhập như xóm vắng trống, nơi tất cả thú chẳng nguyện thọ sanh. Nếu có thể khai thị phân biệt như vậy, đây gọi là Bồ tát quán Thanh văn thừa phương tiện.

Thế nào là Bồ tát quán Duyên giác thừa phương tiện?

Nếu Duyên giác xuất thế, Bồ tát quán sở hành của họ như thật biết đó. Sở hành của Duyên giác vượt hơn công đức của Thanh văn, dục tinh tấn bất phóng dật trì giới, ít nghe học, chẳng nhiều

cúng dường chư Phật Thế Tôn cung cấp hầu hạ phục dịch, do trung căn nên thường sanh tâm nhàm, các việc được làm thấy đều kém ít, nhàm sợ ồn náo thường thích xa lìa, một mình ở nơi vắng vẻ rảnh rang, oai nghi tường tự, ra vào ngưng trọng, an tâm yên lặng bớt việc người, có thể vì chúng sanh mà hiện phước điền thế gian, tâm họ nghiên ngẫm quán mười hai nhơn duyên, thường niệm một pháp xuất thế Niết bàn. Luôn đi trong thiên định, chẳng từ người nghe mà tự nhiên giác ngộ ít phần cảnh giới. Vì nhơn duyên ngộ đạo nên gọi là Duyên giác. Nếu có thể khai thị phân biệt như vậy, đây gọi là Bồ tát quán Duyên giác thừa phương tiện.

Thế nào là Bồ tát quán Đại thừa phương tiện? Thừa ấy vô lượng. Nay ở trong ấy sẽ nói phần ít.

Thừa ấy vô lượng hay dung thọ tất cả chúng sanh vì không có quái ngại vậy. Thừa ấy tăng trưởng tất cả thiện căn vì khiến vô lượng chúng sanh được thọ dụng vậy. Thừa ấy đầy đủ các ba la mật vì hay tùy chúng sanh tâm hành mà hóa độ vậy. Thừa ấy có thể vượt trên các pháp trợ đạo vì tiến đến vô ngại tới đạo tràng vậy. Thừa ấy bình đẳng vì vô ngại quang minh chiếu vô lượng tất cả chúng sanh đều kham thọ vậy. Thừa ấy vô úy

vượt quá khiếm nhược đạo vì đều có thể thị hiện các Phật pháp vậy. Thừa ấy có thể phá hoại tất cả các ma ngoại đạo tà chúng vì đã xong mười hai duyên kiến lập tá trợ tràng Bồ đề vậy. Thừa ấy có thể trừ tất cả các biên kiến hữu vô đoạn thường nhưn duyên khởi lên phiền não chướng ngại che trùm nghi ngờ đũa cột vì được Phật vô ngại chơn trí huệ vậy. Thừa ấy giàu đủ các trân bửu chơn thật chẳng hư hay lợi ích chúng sanh vì đại bi dừng mãnh bốn nguyện thành tựu vậy. Thừa ấy đầy đủ thập lực vô úy pháp bất cộng, tướng hảo nghiêm thân thân khẩu ý vậy. Phương tiện như vậy, đây gọi là Bồ tát quán Đại thừa phương tiện.

Thế nào là Bồ tát quán nhưt thiết pháp phương tiện?

Đó là hoặc hữu vi hoặc vô vi, Bồ tát ở trong các pháp ấy khéo biết phương tiện.

Thế nào là Bồ tát quán hữu vi phương tiện?

Những thân thiện nghiệp, những khẩu thiện nghiệp, những ý thiện nghiệp nguyện đem hồi hướng Vô thượng Bồ đề, đây gọi là hữu vi phương tiện. Nếu quán các thiện nghiệp thân khẩu ý đồng tướng Bồ đề mà hồi hướng Bồ đề, đây gọi là Bồ tát quán vô vi phương tiện.

Còn nữa, nếu có thể tụ tập ngũ ba la mật, đây

gọi là hữu vi phương tiện. Dầu biết Bát nhã ba la mật tánh nó vô vi mà chỗ được tụ tập trọn không hề nhằm chê, cần phải đầy đủ các ba la mật, hiểu sâu thiện căn đồng vô lậu Bồ đề mà còn nguyện thành Nhứt thiết chủng trí. Đây gọi là Bồ tát vô vi phương tiện.

Còn nữa! Bồ tát trụ trong tâm vô ngại bình đẳng dùng tứ nhiếp pháp nhiếp thủ chúng sanh, đây gọi là hữu vi phương tiện. Nếu khéo hiểu chúng sanh vô ngã vô nhơn không chỗ mong cầu biết tứ nhiếp pháp đồng vô vi giải thoát mà có thể hồi hướng Nhứt thiết chủng trí, đây gọi là vô vi phương tiện.

Còn nữa, nếu các phiền não sanh tử tương tục dứt đoạn khiến nó chẳng khởi chỗ có thiện căn trợ Bồ đề ấy khiến chẳng đoạn tuyệt nhân đến chẳng hành chút phần phiền não, đây gọi là hữu vi phương tiện. Dầu quán Không, vô tướng, vô nguyện biết ba môn Không ấy tức là trợ đạo phương tiện nên có thể chẳng chướng, đây gọi là vô vi phương tiện.

Còn nữa, dầu ở tam giới mà chẳng bị tam giới phiền não ô nhiễm, đây gọi là hữu vi phương tiện. Dầu xuất tam giới mà chẳng chướng xuất, đây gọi là vô vi phương tiện.

Như lời Phật nói biết các pháp phương tiện thì có thể đầy đủ Nhứt thiết chủng trí. Tại sao? vì Nhứt thiết chủng trí vô lượng vô biên đầy đủ chánh niệm huệ phương tiện, vì vậy nên gọi là nhứt thiết pháp phương tiện. Đây gọi là Bồ tát trí huệ duyên tám phương tiện vậy.

Thưa Tôn giả! Tám phương tiện ấy nhiếp vô tận trí huệ của Bồ tát. Huệ ấy có thể hiểu, vì quán rõ thiện pháp bất thiện pháp vậy. Huệ ấy như mũi tên, vì hay bắn đúng pháp vậy. Huệ ấy hay làm vì Thánh pháp hiện tại vậy. Huệ ấy chơn giải vì dứt trừ các kiến phiền não chướng ngại các phú cái vậy. Huệ ấy định nguyện vì đều có thể đầy đủ bốn sở cầu vậy. Huệ ấy tiêu dung vì có thể trừ phiền não các chấy nóng vậy. Huệ ấy duyệt dự vì chẳng dứt pháp lạc vậy. Huệ ấy chánh niệm vì rõ nghĩa sở duyên vậy. Huệ ấy an trụ vì đủ ba mươi bảy pháp trợ đạo vậy. Huệ ấy đặc tướng vì như thừa được hành có thể đầy đủ vậy. Huệ ấy giải tướng vì tánh trí chiếu vậy. Huệ ấy hay độ vì ra khỏi các lưu vậy. Huệ ấy hay tán vì thành chánh định quyết định vậy. Huệ ấy chánh kiến vì đầy đủ tất cả thiện pháp vậy. Huệ ấy hoan hỷ vì có thể cứu vớt kẻ sa vào phiền não vậy. Huệ ấy thù thắng vì được đánh pháp vậy. Huệ ấy vi diệu vì tự nhiên giác vậy. Huệ ấy chẳng hành vì chẳng gần tam

thế vậy. Huệ ấy nhiếp thủ vì đủ tất cả phương tiện vậy. Huệ ấy hay đoạn dứt vì vượt quá các tư tưởng vậy. Huệ ấy chẳng phóng dật vì bỏ lìa tối mờ vậy. Huệ ấy sơ thi vì phát hành tất cả thiện pháp vậy. Huệ ấy hay phát vì đủ các thừa vậy. Huệ ấy chiếu minh vì trừ lưới vô minh vậy. Huệ ấy cho con mắt vì tất cả chúng sanh như chỗ hiểu của họ đều được tỏ rõ vậy. Huệ ấy không y chỉ vì vượt quá nhãn sắc vậy. Huệ ấy đệ nhất nghĩa vì xuất chơn thật vậy. Huệ ấy không tranh vì khéo phân biệt vậy. Huệ ấy tỏ rõ vì hướng về trí môn vậy. Huệ ấy vô tận vì hay đi khắp vậy. Huệ ấy chẳng nghịch vì thấy mười hai duyên vậy. Huệ ấy giải thoát vì các triền hệ phược đều đã khéo dứt vậy. Huệ ấy chẳng tạp vì lìa tất cả pháp chướng ngại vậy.

Thưa Tôn giả! Tất cả chúng sanh có bao nhiêu tâm hành, trí huệ như vậy đều có thể chiếu suốt cả. Như chúng sanh bao nhiêu tâm hành huệ tư trí các phiền não môn, trí huệ như vậy thấy đều thấy rõ. Nếu Thanh văn, Duyên giác, Bồ tát, Như Lai có bao nhiêu trí huệ Bồ tát này đều có thể học khắp cả. Đây gọi là Bồ tát vô tận huệ. Do vô tận huệ ấy nên đủ vô tận trí.

Lúc nói pháp ấy, có ba vạn hai ngàn Bồ tát thiện căn thành thực được Vô sanh pháp nhẫn.

* Thừa Tôn giả Xá Lợi Phất! Bồ tát tu tâm từ cũng chẳng thể tận. Tại sao vậy? Tâm từ của Bồ tát vô lượng vô biên. Tâm từ này không có hạn lượng, đồng với chúng sanh giới. Bồ tát tu tâm từ phát tâm che chở khắp tất cả chúng sanh.

Ví như hư không không đâu là chẳng khắp trùm che, tâm từ của Bồ tát cũng như vậy, tất cả chúng sanh không ai là chẳng được trùm che. Như chúng sanh giới vô lượng vô biên chẳng thể cùng tận, từ tâm của Bồ tát cũng như vậy, vô lượng vô biên không có cùng tận. Vì hư không vô tận nên chúng sanh vô tận. Vì chúng sanh vô tận nên Bồ tát tu tâm từ cũng chẳng thể cùng tận. Đây gọi là từ tâm được tu của Đại sĩ chẳng thể cùng tận.

Tôn giả Xá Lợi Phất hỏi:

Bạch Đại sĩ! Ngang chừng nào gọi là chúng sanh giới?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Bao nhiêu địa giới, thủy giới, hỏa giới và phong giới, lượng ấy vô biên mà còn chẳng nhiều hơn chúng sanh giới.

Tôn giả nói:

---

* Đại Phương Đẳng Đại Tập kinh, phần thứ 11, quyển thứ 29.

Bạch Đại sĩ! Chúng có thể nói ví dụ so sánh được chăng?

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Nói được, chỉ chẳng được dùng việc nhỏ để ví dụ.

Phương đông cách đây trọn một hằng hà sa số thế giới chư Phật, nam, tây, bắc cùng bốn hướng và thượng hạ phương tất cả đều một hằng hà sa số thế giới chư Phật. Mười phương thế giới ấy chung làm thành một biển lớn đầy nước. Khiến một hằng hà sa số chúng sanh đồng tụ họp cầm một phần trăm của một sợi lông chẻ ra đồng chấm lấy giọt nước biển ấy. Một lần chấm lấy nước biển ấy là một hằng hà sa số giọt, nhẫn đến chấm lấy hết nước biển lớn ấy. Như vậy vẫn còn chưa hết số chúng sanh giới. Từ tâm của Bồ tát đều có thể che trùm hết chúng sanh như vậy.

Thưa Tôn giả! Ý Ngài nghĩ sao? Bồ tát tu từ thiện căn có thể tận được chăng?

Tôn giả nói:

Bạch Đại sĩ! Thật chẳng thể tận. Hư không tánh còn có thể tận, từ tâm của Bồ tát chẳng thể tận được. Nếu có Bồ tát nghe lời này mà chẳng kinh sợ, thì nên biết Bồ tát ấy được từ tâm vô tận vậy.

Vô Tận Ý Bồ tát nói:

Thưa Tôn giả! Từ ấy có thể ủng hộ tự thân, mà cũng hay lợi ích người khác. Từ ấy không có tranh. Từ ấy hay đoạn dứt tất cả sân hận giận thù hệ phược. Từ ấy hay lia các kiết sử. Từ ấy hoan hỷ. Từ ấy chẳng thấy lỗi tất cả chúng sanh phá giới. Từ ấy không có nóng thân tâm thọ lạc. Từ ấy xa lia tất cả não hại. Từ ấy hay lia tất cả bố úy. Từ ấy hay thuận đạo chư Thánh. Từ ấy hay làm cho kẻ giận hoan hỷ. Từ ấy hay thắng tất cả đấu tranh. Từ ấy hay xuất sanh lợi dưỡng và khen ngợi. Từ ấy trang nghiêm oai đức Đấng Thích Phạm vương. Từ ấy thường được người trí khen. Từ ấy thường thủ hộ phạm phu ngu muội. Từ ấy thường tùy thuận đạo thanh tịnh. Từ ấy chẳng tạp uế hay xa lia Dục giới. Từ ấy hay hướng đến pháp môn giải thoát. Từ ấy hay nhiếp tất cả các thừa. Từ ấy hay nhiếp công đức pháp tài. Từ ấy trưởng dưỡng tất cả công đức. Từ ấy hơn các công đức vô tác. Từ ấy hay trang nghiêm tướng hảo. Từ ấy hay lia căn độn hạ liệt. Từ ấy hay mở chánh đạo lành hơn thiên Niết bàn. Từ ấy hay lia tam ác bát nạn. Từ ấy mến thích các thiện pháp. Từ ấy như nguyện tất cả chỗ mong muốn đều thành tựu tại. Từ ấy bình đẳng với các chúng sanh. Từ ấy phát hành lia những dị tướng. Từ ấy hướng ngay

môn trì giới. Từ ấy hay thủ hộ kẻ phạm giới. Từ ấy hay thành nhẫn lực vô thượng. Từ ấy hay lia các mạn và phóng dật. Từ ấy phát khởi tinh tấn vô tranh nhập vào chánh đạo. Từ ấy căn bản nhập vào Thánh thiên định. Từ ấy hay khéo phân biệt tâm hành lia các phiền não. Từ ấy như huệ mà sanh tổng trì ngữ ngôn văn tự. Từ ấy làm bạn với chánh định mà lia bạn ma kiết sử. Từ ấy thường ở chung với hoan hỷ. Từ ấy khéo làm sứ cho tâm. Từ ấy giữ chặt oai nghi giới cấm. Từ ấy hay lia các điều cử tháo động. Từ ấy hay diệt các thứ tướng. Từ ấy là hương lành tâm quý xoa thân. Từ ấy hay trừ hơi hôi thúi phiền não.

Thưa Tôn giả! Phạm người tu tâm từ thì hay ủng hộ tất cả chúng sanh, hay xả sự vui của mình mà ban cho chúng sanh. Hàng Thanh văn tu tâm từ ngang với thân mình. Bồ tát tu tâm từ trọn vì vô lượng chúng sanh.

Thưa Tôn giả! Phạm người tu tâm từ hay qua khỏi các dòng. Chỗ được đến của tâm từ là duyên chúng sanh, duyên pháp và không có duyên. Duyên chúng sanh là sơ phát tâm từ. Duyên pháp duyên từ là đã tập làm. Duyên vô duyên là được thâm pháp nhẫn vậy. Đây gọi là đại Bồ tát tu hành đại từ mà chẳng thể tận vậy.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tu hành đại bi cũng chẳng thể tận. Tại sao? Như mạng căn của người thì lấy hơi thở vào ra làm gốc. Bồ tát tu học Đại thừa như vậy lấy đại bi làm gốc. Như vua Chuyển Luân Vương lấy luân bửu làm gốc. Bồ tát tu Nhứt thiết trí lấy đại bi làm gốc. Như trưởng giả chỉ có một con trai thì tình thương yêu rất nặng. Bồ tát đại bi với tất cả chúng sanh thương yêu như con trai một.

Đại bi như vậy ta đã làm rồi.

Đại bi như vậy làm rồi lợi mình.

Đại bi như vậy chẳng nhờ sự việc khác.

Đại bi như vậy tâm mình phát xuất chẳng siểm khúc.

Đại bi như vậy việc ra làm phát xuất từ chánh quyết định.

Đại bi như vậy chủng tánh ra làm phát xuất từ trực đạo.

Đại bi như vậy tâm không tà vạy sanh chánh trực.

Đại bi như vậy không có kiêu mạn phát xuất cảnh giới chúng sanh.

Đại bi như vậy quên bỏ thân mình xuất sanh thân Như Lai.

Đại bi như vậy chẳng tham thọ mạng phát xuất chẳng làm điều ác.

Đại bi như vậy ủng hộ chúng sanh xuất sanh Bồ đề.

Đại bi như vậy hộ pháp chơn thật phát xuất tâm thanh tịnh.

Đại bi như vậy thấy kẻ nghèo cùng hoạn nạn phát xuất sự giúp cứu.

Đại bi như vậy bốn thế kiên cố phát xuất tâm bất động.

Đại bi như vậy chẳng khi mình hơn thiên Hiền Thánh phát xuất chẳng hư dối.

Đại bi như vậy đồng hành thanh tịnh phát xuất thiện nghiệp.

Đại bi như vậy tự bỏ vui mình phát xuất ban vui cho người.

Đại bi như vậy chẳng làm khổ kẻ khác phát xuất chẳng cháy nóng.

Đại bi như vậy hay khiến chúng sanh bỏ gánh nặng phát xuất tinh tấn vững bền.

Đại bi như vậy có thể lực nhẫn phát xuất thủ hộ kẻ vô lực.

Đại bi như vậy chẳng nhằm sự đáng gớm phát xuất hay trông mong kẻ bệnh tật.

Đại bi như vậy được pháp tự tại phát xuất giáo hóa chúng sanh căn độn.

Đại bi như vậy che đậy công đức mình phát xuất hiển bày công đức người.

Đại bi như vậy phát xuất lìa các khổ.

Đại bi như vậy phát xuất cầu vô lậu lạc.

Đại bi như vậy phát xuất xả vật mình ưa thích.

Đại bi như vậy phát xuất làm những thiện nghiệp không hề nhiều nã.

Đại bi như vậy phát xuất khéo trì cấm giới chẳng bỏ kẻ phá giới cấm.

Đại bi như vậy phát xuất giáo hóa chúng sanh.

Đại bi như vậy phát xuất chẳng tiếc thân mạng.

Đại bi như vậy phát xuất xả bỏ tay chân mình.

Đại bi như vậy phát xuất sanh thiện căn cho người.

Đại bi như vậy phát xuất thiện căn lợi ích mình.

Đại bi như vậy phát xuất chẳng tham trước các thiên.

Đại bi như vậy phát xuất chẳng nhằm Dục giới.

Đại bi như vậy xuất sanh quán huệ.

Đại bi như vậy phát xuất thiện căn chẳng ô nhiễm.

Đại bi như vậy phát xuất các chúng sanh thành tựu như sở nguyện.

Đại bi như vậy phát xuất hữu vi vô vi.

Đại bi như vậy phát xuất chẳng chứng vô vi.

Đại bi như vậy phát xuất biết chúng sanh tánh đồng vô vi mà hay giáo hóa.

Đại bi như vậy phát xuất thủ hộ kẻ phạm giới cấm.

Đại bi như vậy phát xuất tán thán Phật cấm giới.

Các bi Đại thừa như vậy phát xuất đại bi. Do nhơn duyên ấy nên gọi là đại bi. Gọi rằng đại bi ấy, là quyết định khéo thực hành bố thí trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, thiền định, trí huệ và các trợ đạo pháp, để được trí huệ tự nhiên vô sư, kinh doanh sự nghiệp được làm của các chúng sanh khác, chuyên tinh cần mẫn như lo công việc của mình. Do nhơn duyên ấy nên gọi là đại bi. Đây gọi là Bồ tát tu hành đại bi mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả! Đại Bồ tát tu hành tâm hỷ cũng chẳng thể tận. Thế nào là hỷ?

Thường niệm chánh pháp hoan hỷ dũng dươt, chẳng sanh giải đãi không có những nhiệt nảo. Lìa vui ngũ dục an trụ nơi pháp lạc. Tâm hòa duyệt dự, thân nhẹ nhàng dịu dàng, ý siêng nhắc nhở đốc lòng thường sanh tâm bi. Thích câu Như Lai vô thượng pháp thân, thích tu tướng hảo đề tự trang nghiêm. Nghe pháp không nhàm nhớ làm chánh pháp, làm chánh pháp rồi tâm sanh hoan hỷ, sanh hoan hỷ rồi đủ đượ pháp bi. Thường với chúng sanh chẳng sanh tâm trở ngại, dùng tăng thượng dục siêng cầu chánh pháp. Siêng cầu pháp rồi thâm tâm đượ hiểu Phật pháp thậm thâm. Xa lìa Nhị thừa phát tâm vô thượng. Trừ những lần tiếc phát tâm xả, thấy người đến xin sanh lòng hoan hỷ. Lúc thí hoan hỷ thí rồi không hối tiếc, bố thí như vậy ba thời gian đều thanh tịnh. Đượ thanh tịnh rồi tâm đượ duyệt dự. Nơi người trì giới thường hành bố thí, nơi kẻ phá giới lòng vui nhiếp thủ, tự trì cấm giới tâm thường thanh tịnh. Có thể làm cho các chúng sanh ác đạo kinh sợ đượ không sợ hãi xa lìa ác đạo. Tất cả hồi hướng Như Lai cấm giới, kiên trì vững chắc chẳng thể kém hư. Bị người mắng nhiếc đánh đập kham nhẫn chẳng báo trả. Nơi các chúng sanh tâm không kiêu mạn, nơi các tôn trưởng thì tâm khiêm hạ cung kính, nói năng hòa vui lìa sự sứt sùi,

trước dùng lời yêu thương trọn không dua vạy, chẳng có tà tâm dụ dỗ gạt phỉnh người, chẳng vì lợi dưỡng mà làm việc cho người, tâm mình thanh tịnh không có lỗi thô, nơi kẻ chẳng được chẳng thấy lỗi họ, chẳng tìm chỗ dở của người chẳng cử tội người, chuyên tâm chánh niệm các pháp hòa kính. Nơi chư Bồ tát tướng là Như Lai. Thương mến người thuyết pháp coi trọng hơn thân mình. Mến trọng Như Lai như tiếc mạng mình. Đối với Sư trưởng tướng như cha mẹ. Nơi các chúng sanh tướng như con cái. Nơi các oai nghi như bảo hộ đầu mặt. Nơi các ba la mật như thương tay chân mình. Nơi các thiện pháp coi như trân bửu. Nơi người dạy bảo coi như ngũ dục. Nơi hạnh tri túc coi như không có bệnh. Ưa thích cầu pháp coi như diệu dục. Nơi người cử tội mình coi như lương y. Nhiếp ngự các căn không có giải đãi. Đây gọi là hỷ.

Hỷ ấy tịch tĩnh vì giác tri vi diệu vạy. Hỷ ấy tịch diệt vì không có điều hý vạy. Hỷ ấy là chỗ dựa các hành vì không có hý luận vạy. Hỷ ấy là căn bản vì tâm chẳng loạn vạy. Hỷ ấy là đa văn vì nắm lấy thiện ngữ vạy. Hỷ ấy bình đẳng vì tâm nhu nhuyễn vạy. Hỷ ấy dũng mãnh vì giỏi làm sự nghiệp vạy. Hỷ ấy chẳng hôi vì chuyên làm điều thiện vạy. Hỷ ấy chánh trụ vì chẳng giải đãi vạy.

Hỷ ấy bất động vì không có sở y vậy. Hỷ ấy bất cộng vì khó xô dẹp vậy. Hỷ ấy thật nghĩa vì chẳng quên mất vậy. Hỷ ấy chơn thật vì không có biến đổi khác vậy. Hỷ ấy thành thật vì đúng như chỗ làm vậy. Hỷ ấy hay xả vì thế lực kiên lao vậy. Hỷ ấy đại lực vì không gì thắng hơn được vậy. Hỷ ấy hay làm thần lực chư Phật vì cầu pháp chư Phật vậy. Đây gọi là Bồ tát tu hành tâm hỷ mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tu hành tâm xả cũng chẳng thể tận. Thế nào là Bồ tát tu xả vô tận?

Bồ tát tu xả là xả ba thứ, đó là xả các phiền não, xả hộ mình người và xả thời phi thời.

Thế nào là xả các phiền não?

Được cung kính cúng dường tâm chẳng cao, bị khinh chê trách mắng tâm cũng chẳng hạ. Nếu được lợi dưỡng tâm chẳng tham cậy, bị suy não tâm cũng chẳng sầu. Nếu được thưởng khen trước mặt tâm không mừng rỡ, bị chê trước mặt tâm cũng không lui sụt. Nếu được khen sau lưng tâm khéo an trụ pháp giới, bị chê sau lưng tâm không kém sút. Nếu gặp sự khổ tâm gắng nhẫn thọ, gặp sự vui tâm thấy vô thường. Hay buông bỏ sở ái, hay đoạn dứt giận hờn. Nơi người thân, người

chẳng thân tâm luôn bình đẳng. Nơi người trì giới hay kẻ phá giới ý không tăng giảm. Nơi làm thiện, làm ác tâm không có hai tướng. Nơi ái chẳng ái tâm không tham chấp. Nghe thiện bất thiện tâm hay kham nhẫn. Nơi lời thiện ác tâm không dính buộc. Nơi tội lỗi họa tâm lượng không có hai. Nơi các chúng sanh được tâm bình đẳng. Nơi thượng trung hạ được quang minh đồng nhưt. Chẳng tiếc thân mạng, với tốt xấu danh tiếng đồng như pháp giới. Nơi pháp thật chẳng thật tâm được thanh tịnh. Nơi những thế pháp được Bồ tát xả. Đây gọi là Bồ tát xả các phiền não.

Thế nào là Bồ tát xả hộ mình người?

Nếu bị chặt đứt thân thể tay chân tâm không sân hận chẳng cầu thù báo. Vì được tâm xả nên có thể xả hai thứ nội ngoại thân khẩu. Ở trong hai thứ ấy chẳng sanh tranh tụng. Nơi nhĩ cùng sắc không có dục như, nơi nhĩ cùng thanh, tử cùng hương, thiệt cùng vị, thân cùng xúc và ý cùng pháp cũng đều không có dục như. Ở trong những hai thứ ấy chẳng sanh tranh tụng nên gọi là xả. Chẳng tổn thương chẳng gây hại nên gọi là xả. Xả hộ mình và người nên gọi là xả. Nơi lợi chẳng lợi tâm hành bình đẳng nên gọi là xả. Nơi đệ nhưt nghĩa chẳng sanh tranh luận nên gọi là xả. Nơi

tâm mình khéo hay phân biệt nên gọi là xả. Quán xả bỏ thân mình nên gọi là xả. Chẳng hại thân người nên gọi là xả.

Bồ tát tu xả, nơi các thiên định thường hành xả tâm. Chư Phật Thế Tôn chẳng cho Bồ tát ở nơi các chúng sanh mà hành xả tâm. Tại sao? Vì Bồ tát thường tu tinh tấn vì lợi tự tha mà siêng cầu thiện căn vậy. Đây gọi là Bồ tát xả hộ mình và người vậy.

Thế nào là Bồ tát xả thời phi thời?

Phi khí chúng sanh xả mà chẳng dẫn tiếp. Suy hủy cơ khổ xả mà chẳng thọ. Xả người cầu Thanh văn thành quyết định. Lúc hành bố thí xả tu trì giới. Lúc tu trì giới xả bố thí. Lúc tu nhẫn nhục xả thí giới tấn. Lúc tu tinh tấn xả thí giới nhẫn. Lúc hành thiên định xả bố thí. Lúc tu trí huệ xả năm ba la mật. Việc chẳng nên làm trọn chẳng còn làm. Các pháp như vậy an trụ giới hạnh, tinh cần dũng mãnh đầy đủ tu hành. Đây gọi là Bồ tát tu vô tận xả vậy.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Bồ tát các thông cũng chẳng thể tận. Những gì là các thông?

Thiên nhãn thông, thiên nhĩ thông, tha tâm thông, túc mạng thông và như ý thông, đây gọi là Bồ tát các thông.

Thế nào là Bồ tát Thiên nhãn thông?

Bồ tát thiên nhãn là đệ nhất trên tất cả những thiên nhãn của chư thiên, long, bát bộ, thần và của hàng Hữu học Vô học Thanh văn, Duyên giác. Bồ tát thiên nhãn vi diệu thù thắng mở suốt tỏ rõ, do công đức hướng về Nhất thiết trí cảm thành, chẳng đồng với thiên long và Nhị thừa.

Mười phương vô lượng vô biên thế giới chư Phật, trong ấy có bao nhiêu hình mạo sắc tượng quang minh hoặc thô hoặc tế hoặc gần hoặc xa, Bồ tát thiên nhãn đều thấy tất cả soi rõ ràng rõ khéo hiểu khéo thấy, cũng thấy trong ấy bao nhiêu những chúng sanh thọ sanh các thú. Trừ Vô sắc thiên, còn bao nhiêu những nghiệp hành sanh tử tương tục, hoặc nghiệp hoặc quả các căn sai khác đều thấy biết không sót.

Mười phương vô lượng vô biên thế giới chư Phật trang nghiêm thanh tịnh vi diệu đều thấy rõ cả không thừa. Thấy rõ như vậy rồi, Bồ tát thanh tịnh trì giới nguyện hồi hướng trang nghiêm quốc độ mình. An trụ trì giới ấy đúng như sở nguyện đều được thành tựu vô lượng lợi ích lớn.

Trong những thế giới mười phương ấy, Bồ tát thiên nhãn cũng thấy đại chúng chư Bồ tát tu hành đạo Bồ đề, bốn oai nghi nơi thân và chánh

ức niệm, được pháp môn giải thoát an trụ tổng trì, biện tài phương tiện nhập vào huệ phương tiện. Thấy rồi, Bồ tát tự tu đầy đủ những công hạnh ấy.

Bồ tát thiên nhãn thanh tịnh vì thấy được sắc không có trở ngại vậy.

Bồ tát thiên nhãn chẳng ô nhiễm vì chẳng tham trước nơi các sắc vậy.

Bồ tát thiên nhãn giải thoát vì xa lìa các kiến phiền não vậy.

Bồ tát thiên nhãn sáng sạch vì tánh minh liễu vậy.

Bồ tát thiên nhãn chẳng y chỉ vì lìa cảnh sở duyên vậy.

Bồ tát thiên nhãn chẳng phát xuất vì đoạn dứt phiền não vậy.

Bồ tát thiên nhãn không mờ vì đoạn dứt lưới nghi vậy.

Bồ tát thiên nhãn chẳng khởi vì đoạn dứt chướng ngại vậy.

Bồ tát thiên nhãn được sáng vì soi rõ các pháp vậy.

Bồ tát thiên nhãn niệm biết vì chẳng hành thức vậy.

Bồ tát thiên nhân không tham ái, sân khuể, ngu si vì hay dứt trừ các kiết sử vậy.

Bồ tát thiên nhân vô thượng vì thẳng đến Thánh bốn vậy.

Bồ tát thiên nhân vô ngại vì quang minh bình đẳng chiếu chúng sanh vậy.

Bồ tát thiên nhân vô cầu vì dứt các ác pháp vậy.

Bồ tát thiên nhân chẳng nhiễm vì tánh thanh tịnh vậy.

Bồ tát thiên nhân nhập Phật nhãn vì cứu cánh chẳng bỏ vậy.

Bồ tát thiên nhân chẳng hệ phược vì dứt tham sân vậy.

Bồ tát thiên nhân chiếu nghĩa xuất sanh chơn thật tu hành vì nhớ biết đạo pháp thanh tịnh vậy.

Tại sao? Vì Đại sĩ ấy an trụ đại bi thâm giải pháp tướng, khéo phân biệt nghĩa không có tranh tụng, tùy thấy nghe nói pháp trái pháp bất thiện, xu hướng đạo tràng tâm không có chướng ngại, thấy người xan lẫn thì hay xả bỏ của cải bố thí, thấy kẻ phạm giới thì hay thanh tịnh trì giới, thấy người giận thù thì hay nhẫn chẳng tranh, thấy người giải đãi thì hay nhiếp thủ khuyến gắng,

thấy người tán tâm thì chỉ dạy thiên chi, thấy người không có trí huệ thì hay ban cho huệ nhãn, thấy người hành tà đạo thì dạy họ chánh đạo, thấy người tu hạ hành thì vì họ nói Phật pháp thậm thâm vi diệu khiến nhập Nhứt thiết trí, chẳng thối thất các thần thông đầy đủ đạo Bồ đề. Đây gọi là Bồ tát thiên nhãn thần thông mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát Thiên nhĩ thần thông cũng chẳng thể tận. Thế nào là Bồ tát Thiên nhĩ thần thông?

Mười phương vô lượng vô biên thế giới chư Phật có bao nhiêu âm thanh, những là âm thanh của chư thiên, long, bát bộ, thần, của phi nhơn và loài người, các âm thanh của Thánh nhơn những là âm thanh của các hàng Thanh văn, Duyên giác, chư Bồ tát của bậc Chánh biến tri... tất cả âm thanh ấy Bồ tát thiên nhĩ đều nghe rõ cả, nhĩn đến các chúng sanh địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh, ruồi, kiến, muỗi, mòng có bao nhiêu âm thanh đều nghe rõ cả.

Hoặc các chúng sanh tâm duyên chỗ nào là thiện hay bất thiện vô ký làm các sự nghiệp phát xuất âm thanh, Bồ tát thiên nhĩ đều nghe biết tất cả. Hoặc khẩu nghiệp thiện, khẩu nghiệp bất thiện, khẩu nghiệp vô ký, Bồ tát thiên nhĩ đều biết

hết đúng thật. Hoặc khẩu nghiệp hơn ái dục mà nói sân nói si, hoặc khẩu nghiệp hơn sân hận mà nói dục ái nói ngu si, hoặc khẩu nghiệp hơn ngu si mà nói ái dục nói sân hận. Hoặc khẩu nghiệp hơn dục ái nói dục ái, hơn sân hận nói sân hận, hơn ngu si nói ngu si. Tất cả các tiếng nói như vậy, Bồ tát thiên nhĩ đều nghe biết cả.

Hoặc có khẩu nghiệp tâm tịnh mà khẩu thô, hoặc tâm thô mà khẩu tịnh, hoặc tâm tịnh khẩu tịnh, hoặc tâm thô khẩu thô, Bồ tát vô ngại thiên nhĩ đều nghe biết đúng thật. Bồ tát thiên nhĩ cũng nghe biết Thánh thanh và phi Thánh thanh. Nếu nghe biết Thánh thanh tâm chẳng ái trước, nếu nghe biết phi Thánh thanh tâm cũng không trở ngại. Nơi Thánh thanh Bồ tát ấy được đại từ, nơi phi Thánh thanh Bồ tát ấy được đại bi.

Bồ tát ấy nếu nghe âm thanh quá khứ hay vị lai thì được tận bản tế như thật chánh trí. Bồ tát thiên nhĩ được nghe diệu pháp của tất cả chư Phật Thế Tôn nói. Nghe rồi ghi nhớ chánh trí tổng trì chẳng quên chẳng mất, tùy căn khí chúng sanh mà vì họ thuyết pháp. Bồ tát khéo biết các pháp tướng bền vững chẳng bền vững.

Bồ tát thiên nhĩ nếu nghe một Phật nói pháp mà chẳng nghe chư Phật khác nói pháp thì không

có lẽ ấy. Tất cả chư Phật diễn nói pháp, Bồ tát ấy đều có thể nghe học cả.

Bồ tát ấy nếu nghe tiếng thiện bất thiện vô ký đều khéo biết thời phi thời. Đó là, hoặc chúng phải lúc mà chẳng phải lúc nói pháp thì nín lặng mà không nói. Hoặc phải lúc nói pháp mà chẳng phải lúc có chúng, nghĩa là chánh vì một người hay lãnh thọ pháp nên nói pháp, mà chẳng vì tất cả chúng. Hoặc sự chơn thật mà e rằng có hại cho người nên chẳng vì họ nói. Hoặc sự chẳng thật mà vì lợi ích cho người nên dùng tâm thanh tịnh phương tiện được nói. Hoặc âm thanh thích thì có thể được nghe, nếu âm thanh không thích thì chẳng còn nghe.

Nếu nơi đại chúng lúc vì các chúng sanh diễn nói pháp tùy nhĩ thức của họ nghe được hiểu được, Bồ tát thiên nhĩ đều nghe biết cả. Bồ tát ấy lúc nói pháp, hoặc có các chúng sanh đáng được hiểu tỏ ấy liền được nghe pháp, nếu là kẻ không hiểu tỏ thì chẳng nghe nói pháp.

Bồ tát thiên nhĩ pháp giới tánh thanh tịnh, vì tri kiến ngã, nhơn, chúng sanh đều thanh tịnh vậy. Bồ tát ấy chánh phân biệt nhĩ giới như tướng ngôn ngữ văn tự được nói. Nếu có ngữ thú tạp loại chúng sanh, tùy chỗ nhận hiểu ngôn ngữ âm

thanh của họ mà vì họ thuyết pháp. Bồ tát đem thiên nhĩ ấy hồi hướng nhĩ giới của Như Lai được, vì chẳng cầu các thừa khác vậy. Đây là Bồ tát thiên nhĩ thân thông mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tri tha tâm thông cũng chẳng thể tận. Thế nào là Bồ tát tri tha tâm thông?

Tâm thượng trung hạ của các chúng sanh Bồ tát đều biết.

Biết tâm tướng chúng sanh ấy như bồ thí căn.

Biết tâm tướng chúng sanh ấy như trì giới căn.

Biết tâm tướng chúng sanh ấy như nhẫn nhục căn.

Biết tâm tướng chúng sanh ấy như tinh tấn căn.

Biết tâm tướng chúng sanh ấy như thiên định căn.

Biết tâm tướng chúng sanh ấy như trí huệ căn.

Biết tâm tướng chúng sanh ấy như từ bi hỷ xả căn.

Biết tâm tướng chúng sanh ấy như Thanh văn, Duyên giác Đại thừa căn.

Biết chúng sanh ấy như lực tăng thượng thiện căn đầy đủ.

Biết chúng sanh ấy như hành tăng thượng thiện căn nên được thọ sanh nơi đây.

Biết chúng sanh ấy hành thanh tịnh mà tâm chẳng thanh tịnh.

Biết chúng sanh ấy hành thanh tịnh mà tâm bất tịnh.

Biết chúng sanh ấy hành và tâm đều thanh tịnh.

Biết chúng sanh ấy hành và tâm đều bất tịnh.

Biết chúng sanh ấy đời quá khứ tâm các căn hành như.

Biết chúng sanh ấy tùy duyên ngộ pháp.

Đây gọi là Bồ tát tha tâm trí.

Bồ tát lại biết tâm đời vị lai của kẻ khác.

Biết chúng sanh ấy trong đời vị lai có như trì giới, trong đời hiện tại có như bố thí.

Biết chúng sanh ấy trong đời vị lai có như nhẫn nhục, trong đời hiện tại có như trì giới.

Biết chúng sanh ấy trong đời vị lai có như tinh tấn, trong đời hiện tại có như nhẫn nhục.

Biết chúng sanh ấy trong đời vị lai có như

thiền định, trong đời hiện tại có nhơn tinh tấn.

Biết chúng sanh ấy trong đời vị lai có nhơn trí huệ, trong đời hiện tại có nhơn thiền định.

Biết chúng sanh ấy trong đời vị lai có nhơn xuất thế, trong đời hiện tại hành nhơn thế tục.

Biết chúng sanh ấy trong đời vị lai phát nhơn Đại thừa, trong đời hiện tại có nhơn hạ căn.

Chúng sanh vị lai có những nhơn những duyên như vậy, Bồ tát có thể như thật biết các nhơn duyên ấy.

Bồ tát với các chúng sanh chưa chấp nhận giáo hóa trọn không mỗi nhàm, đúng như tâm căn của họ đều biết đúng thật, tùy khí lượng họ mà thuyết pháp cho họ.

Nếu là người thích nghe ít thì trọn chẳng nói nhiều, nói pháp ắt có lợi ích chẳng luống uổng công.

Đây gọi là Bồ tát tri tha tâm trí.

Đời hiện tại chúng sanh sở hành tâm và tâm số pháp đều biết đúng thật. Những là:

Dục tâm biết đúng thật. Dục tâm ly dục tâm biết đúng thật.

Ly dục tâm sân khuể tâm biết đúng thật. Sân tâm ly sân tâm biết đúng thật.

Ly sân tâm si tâm biết đúng thật. Si tâm ly si tâm biết đúng thật.

Ly si tâm tán tâm biết đúng thật. Tán tâm nhiếp tâm biết đúng thật.

Nhiếp tâm, giải đãi tâm biết tâm đúng thật. Giải đãi tâm, tinh tấn tâm biết đúng thật.

Tinh tấn tâm, hạ tâm biết đúng thật. Hạ tâm, thượng tâm biết đúng thật.

Thượng tâm loạn tâm biết đúng thật. Loạn tâm định tâm biết đúng thật.

Định tâm không giải thoát tâm biết đúng thật. Không giải thoát tâm có giải thoát tâm biết đúng thật.

Có giải thoát tâm, không tịch tĩnh tâm biết đúng thật, không tịch tĩnh tâm có tịch tĩnh tâm biết đúng thật.

Có tịch tĩnh tâm hữu lượng tâm biết đúng thật, hữu lượng tâm vô lượng tâm biết đúng thật.

Vô lượng tâm mỗi mỗi chúng sanh mỗi mỗi phiền não triền phược che đậy tâm ấy, tất cả đều biết. Biết như vậy rồi, đúng đạo xuất ly ấy mà vì họ thuyết pháp.

Lại chỗ ở của Bồ tát ấy, trước quán sát chúng sanh biết căn lượng của họ, tùy theo đó mà vì họ

nói pháp xuất yếu. Các chúng sanh ấy căn thượng trung hạ đều biết đúng thật.

Tâm Bồ tát ấy lúc biết tâm người khác không có chướng ngại. Tại sao? Vì tâm biết của Bồ tát ấy mãnh lợi khéo phân biệt vậy. Là chỗ biết của niệm ý tán huệ vậy. Khéo hay hiểu rõ tướng Bồ đề vậy. Vì dứt các tập khí vậy. Vì thanh tịnh vô cấu vậy. Vì tỏ rõ không có tranh vậy. Vì không có các phiền não vậy. Vì không có các dòng chảy vậy. Vì chiếu tất cả pháp vậy. Vì khéo nhập tất cả chúng sanh tâm vậy. Có thể hiểu biết như vậy, vì tâm trí Bồ tát ấy mãnh lợi, nơi các pháp như vậy chánh nhập biết đúng thật. Đây gọi là Bồ tát tha tâm trí thông mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tức mạng trí thông cũng chẳng thể tận. Thế nào là Bồ tát tức mạng trí thông?

Bồ tát ấy nhớ sự việc đời trước hoặc của mình hoặc của người khác đều khéo nhận nhớ lấy, an trụ pháp giới không có khuynh động. Không khuynh động thì có thể khéo hiểu rõ khéo tác nghiệp vậy.

Niệm nhớ ấy không có nhiều não vì an trụ thiên định vậy.

Niệm nhớ ấy vô úy vì nhiếp trí huệ vậy.

Niệm nhớ ấy chẳng từ người khác cầu vì hiện được khéo biết rõ vậy.

Niệm nhớ ấy nhớ đúng vì cứu cánh chẳng mất vậy.

Niệm nhớ ấy trợ công đức vì khéo hiểu Đại thừa vậy.

Niệm nhớ ấy trợ trí vì chẳng từ người khác mà đầy đủ vậy.

Niệm nhớ ấy thiện căn các ba la mật đầy đủ vì có thể đến tất cả Phật pháp vậy.

Túc mạng trí ấy nếu niệm nhớ một đời, hai đời, mười đời, trăm đời, ngàn đời, nhân đến vô lượng trăm ngàn đời và trời đất thành hoại, vô lượng đời thành, vô lượng đời hoại, vô lượng đời thành hoại, vô lượng kiếp thành hoại, biết chúng sanh trong ấy, chủng tánh như vậy, danh tự như vậy, sắc tượng như vậy, âm thực như vậy, thọ mạng như vậy, thọ khổ lạc v.v... ở trong ấy chết sanh lại trong ấy, ở trong kia chết trở lại sanh trong kia. Bồ tát ấy niệm nhớ vô lượng sanh tử như vậy. Niệm nhớ đời quá khứ của mình và của các chúng sanh cùng tận quá khứ tế.

Bồ tát ấy tự nhớ thiện căn của mình hồi hướng Vô thượng Bồ đề. Nhớ thiện căn người nguyện

khiến phát tâm Vô thượng Bồ đề. Bồ tát ấy dùng tâm chánh niệm nơi sanh tử hành khổ đời trước khéo quán vô thường, khổ, vô ngã. Hoặc quán vô thường, khổ, vô ngã rồi với các sắc dục phong áp, bổng lộc, thọ mạng, quyền thuộc, thế lực đều không tham trước. Cũng lại chẳng tham Thích, Phạm, Hộ thế, Chuyển Luân Thánh vương, và chỗ thọ sanh ngũ dục hoan lạc. Vì giáo hóa chúng sanh mà hiện thọ sanh.

Bồ tát ấy niệm vô thường, khổ, vô ngã rồi, những lỗi lầm quá khứ đều phát lộ sám hối. Hiện đời các ác trọn chẳng làm dầu phải mất thân mạng. Thiện căn quá khứ muốn tăng trưởng rộng lớn hồi hướng Vô thượng Bồ đề. Hiện tại thiện căn cùng chúng sanh chung hồi hướng Vô thượng Bồ đề. Bồ tát ấy lià các ác pháp vì nguyện chẳng dứt giống Tam Bảo vậy. Có bao nhiêu thiện căn đều hồi hướng Vô thượng Bồ đề. Đây gọi là Bồ tát niệm túc mạng trí mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát như ý thần thông cũng chẳng thể tận. Thế nào là Bồ tát như ý thần thông?

Nếu các pháp được nhiếp của dục tấn tâm và huệ điều phục nhu hòa tâm được tự tại, vì khéo tu tập nên hiện tại có thể được như ý thần thông như

vậy. Bồ tát ấy làm các thứ thần thông biến hóa, dùng thần thông ấy để giáo hóa chúng sanh.

Bồ tát ấy mỗi mỗi thị hiện các thứ thần thông giáo hóa chúng sanh, những là hoặc sắc tướng hoặc lực thế, hoặc biến hóa. Bồ tát ấy thị hiện sắc tướng cho chúng sanh thấy, thấy rồi tâm phục. Đó là hoặc sắc tượng Phật, sắc tượng Duyên giác sắc, tượng Thanh văn, sắc tượng Thích, Phạm, Hộ thế các Thánh vương và các thứ vô lượng sắc tượng khác, nhân đến thị hiện sắc tượng súc sanh. Vì giáo hóa chúng sanh mà thị hiện những sắc tượng như vậy. Thị hiện như vậy rồi tùy sở ưng mà thuyết pháp.

Nếu có chúng sanh tự cho thân mình có đại lực mà khởi kiêu mạn giận dữ cống cao, vì muốn điều phục hạng chúng sanh ấy nên Bồ tát thị hiện đại lực. Hoặc hiện sức lực một phần tư sức lực Na la diên, hoặc hai phần tư, hoặc ba phần tư, hoặc thị hiện toàn thể lực Na la diên. Núi Tu Di cao mười sáu vạn tám ngàn do tuần, ngang rộng tám vạn bốn ngàn do tuần, dùng ba ngón tay cầm lên ném xa ngoài vô lượng thế giới phương khác, như là ném một quả a ma lặc. Nơi sức lực Bồ tát không có tổn giảm. Hoặc bứt lấy Đại thiên thế giới đến dưới thủy tề, dùng tay đưa lên cao đến trời Hữu Đảnh đứng vậy trải qua một kiếp. Lúc

Bồ tát thành tựu thị hiện đại thế lực như vậy, có thể làm cho hàng chúng sanh giận dữ công cao kiêu mạn kia nội tâm họ khéo điều phục. Biết họ điều phục rồi, Bồ tát ấy tùy căn cơ mà vì họ thuyết pháp.

Bồ tát ấy tu như ý thần thông có thể được thế lực trí huệ biến hóa. Do sức biến hóa ấy nên chỗ muốn làm đều được thành tựu. Bồ tát ấy có thể biến đại hải làm dấu chân trâu mà đại hải không nhỏ, hay biến dấu chân trâu làm đại hải mà dấu chân trâu chẳng lớn. Hoặc kiếp sắp tận lúc hỏa tai khởi lên, muốn biến làm nước thì có thể biến như ý muốn, lúc thủy tai khởi hay biến làm lửa, lúc phong tai khởi hay biến làm lửa, lúc hỏa tai khởi hay biến làm phong, các sự biến hóa ấy đều thành tựu được như ý muốn.

Hoặc pháp thượng trung hạ tùy ý biến hóa, chỉ trừ chư Phật, không còn ai có thể di động trở ngại phá hoại được như ý thần thông của Bồ tát, như là Thích, Phạm, Hộ thế, ma vương và quyền thuộc. Bồ tát ấy thị hiện các thứ biến hóa cho chúng sanh được hoan hỷ rồi tùy ý mà vì họ thuyết pháp.

Thần thông của Bồ tát ấy dừng kiện tự tại hay siêu quá cảnh giới các ma phiền não nhập vào Phật giới chẳng nhiều nào chúng sanh, bao nhiêu

thiện căn đều được thành tựu. Tất cả ma chúng không có thể đoạn dứt được. Đây gọi là Bồ tát như ý thần thông mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát bốn nhiếp pháp cũng chẳng thể tận. Những gì là bốn? Đó là: Bố thí, ái ngữ, lợi hành và đồng lợi.

Thế nào là Bố thí nhiếp? Bố thí có hai thứ là tài thí và pháp thí.

Thế nào là ái ngữ nhiếp? Với người cầu xin của cải và người nghe pháp thì nhu hòa nói năng với họ.

Thế nào là lợi hành nhiếp? Nơi người cầu xin tài vật và người nghe pháp, tùy sở cầu của họ đều làm thỏa mãn đầy đủ.

Thế nào là đồng lợi nhiếp? Nơi người cầu tài cầu pháp, đem lợi Đại thừa của mình mà khiến họ an ở nơi ấy.

Lại bố thí ấy, thấy người cầu xin sanh lòng thanh tịnh. Ái ngữ ấy, nơi các người xin sanh lòng hoan hỷ. Lợi hành ấy, nơi các người xin tùy chỗ được lợi đều khiến họ đầy đủ. Đồng lợi ấy, thường đem Đại thừa dạy chúng sanh.

Lại nữa, bố thí ấy đó là do tâm xả thí. Ái ngữ ấy, đó là làm không có chừng hạn. Lợi hành ấy,

đó là cứu cánh chẳng hồi. Đồng lợi ấy, đó là hồi hướng Đại thừa.

Lại nữa, bồ thí ấy đó là khởi tâm từ hành xả thí. Ái ngữ ấy, đó là chẳng bỏ tâm hỷ. Lợi hành ấy, đó là đại bi trang nghiêm lợi ích chúng sanh. Đồng lợi ấy, đó là bỏ tâm cao hạ mà phát tâm hồi hướng Nhứt thiết chủng trí.

Lại nữa, bồ thí ấy đó là cầu tài đúng pháp thanh tịnh bồ thí. Ái ngữ ấy, đó là dịu dặt kẻ thương mến đặt ở thiện pháp. Lợi hành ấy, đó là nói lợi của mình để người được lợi ích. Đồng lợi ấy, đó là khiến các chúng sanh phát tâm Nhứt thiết trí.

Lại nữa, bồ thí ấy đó là xả bỏ nội tài, ngoại tài. Ái ngữ ấy, đó là công đức trí huệ tâm không lẫn tiếc. Lợi hành ấy đó là xả tự lợi hành mà hành lợi tha. Đồng lợi ấy đó là liả bỏ ngôi vị quan trọng lòng chẳng hề hồi tiếc.

Lại nữa, pháp thí ấy đó là như pháp được nghe đều có thể diễn nói. Ái ngữ ấy đó là chẳng vì lợi dưỡng mà thuyết pháp. Lợi hành ấy đó là dạy người phúng tụng tâm không có mỗi nhàm. Đồng lợi ấy đó là Nhứt thiết trí tâm chỗ được diệu pháp, liền đem pháp ấy khuyên gắng chúng sanh.

Còn nữa, pháp thí ấy đó là nếu có các chúng sanh mỗi người mỗi người nghe pháp, theo thứ đệ

mà nói pháp không có lầm lộn. Ái ngữ ấy đó là vì người thuyết pháp chẳng từ xa gần. Lợi hành ấy đó là có người cầu pháp thì cung cấp cho họ những uống, ăn, y phục, giường nệm, thuốc men không để họ thiếu thốn rồi sau đó tùy ưng mà vì họ thuyết pháp. Đồng lợi ấy đó là phạm nói pháp thường khuyên chúng sanh hồi hướng Vô thượng Bồ đề.

Còn nữa, pháp thí ấy đó là biết trong các bố thí, đây là tối thắng, đem thắng pháp này vì người mà diễn nói. Ái ngữ ấy đó là thường vì lợi ích chúng sanh mà thuyết pháp. Lợi hành ấy đó là tùy nghĩa mà nói chớ chẳng tùy văn tự. Đồng lợi ấy đó là thường vì đầy đủ Phật pháp mà nói pháp.

Còn nữa, bố thí ấy đó là đầy đủ Đàn ba la mật. Ái ngữ ấy, đó là đầy đủ Thi la và Sằn đề ba la mật. Lợi hành ấy, đó là đầy đủ Tỳ lê gia ba la mật. Đồng lợi ấy, đó là đầy đủ Thiên na và Bát nhã ba la mật.

Còn nữa, bố thí ấy đó là sơ phát tâm Bồ đề. Ái ngữ ấy, đó là tu hành Bồ đề. Lợi hành ấy, đó là chẳng thôi Bồ đề. Đồng lợi ấy, đó là bực Nhứt sanh bồ xứ.

Còn nữa, bố thí ấy đó là an trụ Bồ đề chủng tử căn bản. Ái ngữ ấy đó là tư tưởng Bồ đề mầm cây

nhánh lá. Lợi hành ấy đó là lần lần đơm nở hoa Bồ đề. Đồng lợi ấy đó là đã có thể thành tựu trái hột Bồ đề.

Đây gọi là Bồ tát tứ nhiếp pháp nhiếp lấy chúng sanh mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tứ vô ngại trí cũng chẳng thể tận. Thế nào là bốn?

Một là nghĩa vô ngại. Hai là pháp vô ngại. Ba là từ vô ngại. Bốn là lạc thuyết vô ngại.

Thế nào là nghĩa vô ngại trí?

Ở trong các pháp biết đệ nhất nghĩa đế, là tỷ trí, là nhơn trí, là duyên trí, là hòa hiệp trí, là ly biên trí, là chẳng trụ trung trí, là thập nhị duyên trí, là chẳng khác pháp tánh trí, là như thật trí, là chơn tế trí, là giác Không Không trí, là vô tướng tướng trí, là vô nguyện nguyện trí, là vô vi vi trí, là quán nhất tướng trí, là quán vô ngã trí, là quán vô chúng sanh trí, là quán vô thọ mạng trí, là quán đệ nhất nghĩa trí, là quán quá khứ vô ngại trí, là quán vị lai vô biên trí, là quán hiện tại Nhưt thiết chủng trí, là quán các ám như oán tặc trí, là quán các giới như độc xà trí, là các nhập như xóm vắng trống trí, là quán nội pháp vĩnh tịch diệt trí, là quán ngoại pháp vô hành xứ trí, là quán sở duyên như ảo hóa trí, là quán niệm chánh trụ trí,

là quán nhãn chánh pháp trí, là quán tự thân trí, là quán chơn đế trí, là Khổ chẳng hòa hiệp trí, là Tập chẳng tạo tác trí, là Diệt tự tánh trí, là Đạo hay đến trí, là phân biệt các pháp trí, là quán chúng sanh các căn tâm hành tùy sở nhập trí, là các lực không gì phục được trí, là các giác như thật hiểu trí, là thiền định thọ trì trí, là huệ quang minh trí, là ảo hóa trang nghiêm trí, là dương diệm mê hoặc trí, là sự muốn trong mộng trí, là tiếng vang cảnh sở duyên trí, là như tượng trong gương không có khứ lai trí, là các thứ tướng không có tướng trí, là ách ly ách trí, là thủ sanh ly sanh trí, là Thanh văn thừa theo người nghe trí, là Duyên giác thừa quán mười hai duyên trí, là Đại thừa đầy đủ các thiện căn trí. Đây gọi là Bồ tát nghĩa vô ngại trí.

Còn nữa, nghĩa vô ngại là tư duy nghĩa tất cả pháp. Tại sao?

Tất cả pháp ấy không có ngã, nhơn, thọ mạng, chúng sanh. Như không có ngã, nhơn, chúng sanh, thọ mạng thì gọi là nghĩa. Còn nữa, nghĩa vô ngại là vô trụ thuyết, là vô tận thuyết, là đặc nhứt thiết pháp thuyết. Nghĩa vô ngại như vậy được chư Phật hứa khả, là chơn thật nghĩa vô biệt vô dị, trí huệ phân biệt không có chướng ngại. Đây gọi là Bồ tát nghĩa vô ngại mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả! Thế nào là Bồ tát pháp vô ngại trí?

Bồ tát quán các pháp, những là pháp thiện, pháp bất thiện, pháp thế gian, pháp xuất thế, pháp nên làm, pháp chẳng nên làm, pháp hữu lậu, pháp vô lậu, pháp hữu vi, pháp vô vi, pháp hắc, pháp bạch, pháp sanh tử, pháp Niết bàn. Trí ấy pháp tánh bình đẳng, trí ấy Bồ đề bình đẳng, trí ấy tánh bình đẳng, đây gọi là pháp vô ngại trí.

Còn nữa, pháp vô ngại trí ấy là quán các chúng sanh tâm hành đa dục, tâm hành thiếu dục, tâm hành sơ phát dục, tâm hành dục tướng, tâm hành hiện tại dục đượ duyên, tâm hành hiện tại dục nhưn duyên, có các chúng sanh nội có dục hành mà ngoại không có dục hành, hoặc ngoại có dục hành mà nội không có dục hành, hoặc nội ngoại đều có dục hành, hoặc nội ngoại đều không dục hành, hoặc sắc dục hành mà chẳng phải thanh hương vị xúc, hoặc thanh dục hành mà chẳng phải sắc hương vị xúc, hoặc hương dục hành mà chẳng phải sắc thanh vị xúc, hoặc vị dục hành mà chẳng phải sắc thanh hương xúc, hoặc có xúc dục hành mà chẳng phải sắc thanh hương vị.

Nhập môn hành quán chúng sanh các dục hành như vậy. Dục hành ấy có hai vạn một ngàn

hành. Sân hành ấy có hai vạn một ngàn hành. Si hành ấy có hai vạn một ngàn hành. Đẳng phần hành ấy có hai vạn một ngàn hành. Bồ tát quán chúng sanh có tám vạn bốn ngàn hành như vậy, đều như thật biết rõ cả, biết rồi tùy sở ưng mà vì họ thuyết pháp. Đây gọi là Bồ tát pháp vô ngại trí mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả! Thế nào là Bồ tát Từ vô ngại trí?

Nơi các âm thanh đều quán biết rõ những làn ngữ ngôn văn tự âm thanh của chư thiên, long, bát bộ, thần, nhơn và phi nhơn thảy đều có thể biết cả. Ngũ đạo tạp loại chúng sanh như vậy, tùy theo chủng loại ấy mỗi mỗi ngữ ngôn văn tự âm thanh mà vì họ thuyết pháp. Đây gọi là Từ vô ngại trí.

Ngữ pháp văn tự như vậy, Bồ tát tư duy hiểu rõ vô ngại. Bồ tát ấy biết một ngôn ngữ, hai, ba ngôn ngữ nhĩn đến nhiều ngôn ngữ, ngôn ngữ của nam, của nữ, của phi nam nữ, ngôn ngữ quá khứ vị lai hiện tại đều biết rõ cả. Biết ngôn ngữ chứa một chữ đến nhiều chữ. Đây gọi là Từ vô ngại trí.

Từ vô ngại trí ấy, lúc nói không có sai lầm không có trệ ngại, lời nói vi diệu thông suốt chắc thật chánh trực không có thô, bao nhiêu văn từ đầy đủ trang nghiêm, thính chúng được nghe không ai là chẳng hoan hỷ. Các thứ âm thanh vi

diệu như vậy, sâu xa rộng khắp trang nghiêm tục đế và đệ nhất nghĩa đế. Dùng tên trí huệ khéo bản tà kiến. Từ vô ngại ấy được chư Phật hứa khả, có thể làm cho chúng sanh đều hoan hỷ. Đây gọi là Bồ tát Từ vô ngại trí mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả! Thế nào là đại Bồ tát Lạc thuyết vô ngại trí mà chẳng thể cùng tận?

Diễn nói vô ngại, diễn nói chẳng trụ, diễn nói nhanh lẹ, diễn nói nhạy bén, như chỗ hỏi đáp, trả lời không có chướng ngại, trả lời không có chống trái, là trả lời tương ưng, trả lời trụ sức nhẫn nhịn, trả lời y nơi hai đế, trả lời y nơi thí giới nhẫn tấn định huệ, trả lời y nơi tất cả pháp chương cú, trả lời y nơi nghĩa thậm thâm của niệm xứ chánh cần như ý căn lực giác đạo, trả lời y nơi tịch diệt tu duy, đây là Lạc thuyết vô ngại trí.

Lạc thuyết vô ngại trí ấy, nếu tất cả ngôn ngữ văn tự phân biệt chánh trực mà đáp. Đó là tất cả thiền định tam ma bạt đề chơn đế trí mà đáp, biện luận thông suốt ba thừa tùy tâm hành tất cả chúng sanh như chỗ sở ưng mà đáp, lời nói xảo diệu, chẳng phải như dê câm thô bạo điệu hý, không hề có những lời lẽ xấu dở như vậy. Lời nói ra tịch diệt được người thọ dụng. Lời nói oai đức không có triền phược, lời nói tương ưng không trái vi

diệu nhu hòa. Lời nói không bị chê trách được Thánh như khen. Như lời dạy bảo của Phật Thế Tôn, Phạm âm trong suốt tất cả đều nghe.

Lạc thuyết vô ngại trí ấy được chư Phật hứa khả vì chúng sanh khác mà nói pháp vi diệu, nghe pháp ấy được vui xuất thế dứt hết các khổ. Đây gọi là lạc thuyết vô ngại trí vậy.

Thưa Tôn giả! Đây gọi là đại Bồ tát tứ vô ngại trí mà chẳng cùng tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát có bốn y pháp cũng chẳng cùng tận. Những gì là bốn y?

Y nghĩa chẳng y ngữ, y trí chẳng y thức, y kinh liễu nghĩa chẳng y kinh chẳng liễu nghĩa và y pháp chẳng y như.

Thế nào là Bồ tát y nghĩa chẳng y ngữ?

Ngữ ấy, là nếu nhập vào trong thế pháp thì có chỗ nói. Nghĩa ấy, là hiểu pháp xuất thế không có tướng văn tự.

Ngữ ấy, là nói bố thí điều phục ủng hộ. Nghĩa ấy, là biết thí, giới, nhẫn vào tánh bình đẳng.

Ngữ ấy, là xưng nói sanh tử. Nghĩa ấy, là biết sanh tử không có tánh.

Ngữ ấy, là nói Niết bàn vị. Nghĩa ấy, là biết Niết bàn không có tánh.

Ngũ ấy, là nói các thừa tùy chỗ an ở. Nghĩa ấy, là khéo biết các thừa nhập vào môn trí nhưt tướng.

Ngũ ấy, hoặc nói các xả thí. Nghĩa ấy, ba thứ thanh tịnh.

Ngũ ấy, là nói thân khẩu ý thọ trì tịnh giới công đức oai nghi. Nghĩa ấy là tỏ thân khẩu ý đều không có sở tác mà có thể hộ trì tất cả tịnh giới.

Ngũ ấy, nếu nói nhẫn nhục dứt trừ sân khuể công cao kiêu mạn. Nghĩa ấy, tỏ thấu các pháp được Vô sanh nhẫn.

Ngũ ấy, nếu nói siêng tu tất cả thiện căn. Nghĩa ấy, an trụ tinh tấn không có chung thủy.

Ngũ ấy, nếu nói các thiên giải thoát tam muội. Nghĩa ấy, biết diệt tận định.

Ngũ ấy, đều có thể khai thị tất cả văn tự trí huệ thiện căn. Nghĩa ấy, biết nghĩa huệ ấy chẳng thể tuyên nói.

Ngũ ấy, nói ba mươi bảy pháp trợ đạo. Nghĩa ấy chánh biết tu hành các trợ đạo pháp hay chứng được quả.

Ngũ ấy, nói Khổ Tập Đạo đế. Nghĩa ấy, chứng được Diệt đế.

Ngũ ấy, nói vô minh căn bản nhẫn đến sanh

duyên lão tử. Nghĩa ấy, biết vô minh diệt nhân đến sanh lão tử diệt.

Ngũ ấy, nói pháp trợ định huệ. Nghĩa ấy sáng trí giải thoát.

Ngũ ấy, nói tham khuể si. Nghĩa ấy, hiểu ba bất thiện căn tức là giải thoát.

Ngũ ấy, thoát pháp chương ngại. Nghĩa ấy, được vô ngại giải thoát.

Ngũ ấy, xưng nói Tam Bảo vô lượng công đức. Nghĩa ấy, Tam Bảo công đức ly dục pháp tánh đồng tướng vô vi.

Ngũ ấy, nói từ phát tâm đến ngồi đạo tràng, tu tập trang nghiêm Bồ đề công đức. Nghĩa ấy, dùng một niệm huệ giác liễu tất cả pháp.

Tóm lại, có thể nói tám vạn bốn ngàn pháp trụ, đây gọi là ngũ. Biết các văn tự chẳng thể tuyên nói, đây gọi là nghĩa. Đây gọi là Bồ tát y nghĩa chẳng y ngữ.

Thế nào là Bồ tát y trí chẳng y thức?

Thức ấy có bốn xứ thức ở: Thức ở nơi sắc, thức ở nơi thọ, thức ở nơi tưởng và thức ở nơi hành. Người trí biết rõ tánh bốn thức không có chỗ ở.

Người thức, hoặc biết địa đại, thủy đại, hỏa

đại và phong đại. Người trí biết ở tứ đại pháp tánh không có khác.

Người thức, nhãn thức trụ nơi sắc, nhĩ thức trụ nơi thanh, tỷ thức trụ nơi hương, thiệt thức trụ nơi vị, thân thức trụ nơi xúc và ý thức trụ nơi pháp. Người trí, nội tánh tịch diệt còn ngoại tánh thì vô sở hành, biết rõ các pháp không có ức tướng.

Người thức, chuyên lấy cảnh sở duyên để tư duy phân biệt. Người trí, tâm không có cảnh sở duyên chẳng lấy tướng mạo, ở trong các pháp không có mong cầu.

Người thức, hành pháp hữu vi. Người trí, biết pháp vô vi thức không có sở hành, vô vi pháp tánh không có thức tri.

Thức ấy, tướng sanh trụ diệt. Trí ấy, không có tướng sanh trụ diệt.

Đây gọi là Bồ tát y trí chẳng y thức.

Thưa Tôn giả! Thế nào là Bồ tát y kinh liễu nghĩa mà chẳng y kinh chẳng liễu nghĩa?

Kinh chẳng liễu nghĩa ấy, phân biệt tu tập đạo. Kinh liễu nghĩa ấy, chẳng phân biệt quả.

Kinh chẳng liễu nghĩa ấy, chỗ làm hành nghiệp tin có quả báo. Kinh liễu nghĩa ấy, hết các phiền não.

Kinh chẳng liễu nghĩa ấy, quở các phiền não.
Kinh liễu nghĩa ấy, tán thán pháp bạch tịnh.

Kinh chẳng liễu nghĩa ấy, nói sanh tử khổ não.
Kinh liễu nghĩa ấy, sanh tử và Niết bàn một tướng
không có hai.

Kinh bất liễu nghĩa ấy, khen nói các thứ trang
nghiêm văn tự. Kinh liễu nghĩa ấy, nói kinh thậm
thâm khó thọ trì khó hiểu tỏ.

Kinh bất liễu nghĩa ấy, phần nhiều vì chúng
sanh nói tướng tội tướng phước, khiến người
nghe pháp sanh lòng lo sợ hay ưa thích. Kinh liễu
nghĩa ấy, phạm pháp được nói làm cho người
nghe tâm họ được điều phục.

Kinh bất liễu nghĩa ấy, hoặc diễn nói ngã hơn
chúng sanh thọ mạng dưỡng dục sĩ phu tác giả thọ
giả các thứ văn từ, các pháp không có thí giả thọ
giả mà vì chúng sanh nói có thí có thọ. Kinh liễu
nghĩa ấy, nói Không, vô tướng, vô nguyện, vô tác,
vô sanh; không có ngã, hơn, chúng sanh, thọ
mạng, dưỡng dục, sĩ phu, không có tác giả thọ giả,
thường nói vô lượng môn giải thoát.

Đây gọi là Bồ tát y kinh liễu nghĩa mà chẳng y
kinh chẳng liễu nghĩa.

Thưa Tôn giả! Thế nào là Bồ tát y pháp mà
chẳng y nơi người?

Người ấy, nhiếp lấy nhơn kiến, tác giả, thọ giả. Pháp ấy, hiểu không có nhơn kiến, thọ giả, tác giả.

Người ấy, phạm phu người lành, tín hành nhơn, pháp hành nhơn, bát nhơn, người Tu đà hoàn, người Tư đà hàm, người A na hàm, bực A la hán, bực Bích chi Phật, bực Bồ tát. Một người xuất thế thì làm cho nhiều người lợi ích nhiều người thọ lạc, thương xót chúng sanh phát lòng đại bi, ở trong nhơn thiên có nhiều tư nhuận, đó là đức Phật Thế Tôn. Các điều như vậy gọi là đức Phật y theo thế tục để vì giáo hóa chúng sanh nên diễn nói pháp như vậy. Nếu có người nhiếp lấy sự thấy biết như vậy thì gọi là y nhơn.

Đức Như Lai vì giáo hóa người nhiếp nhơn kiến ấy nên nói phải y nơi pháp mà chẳng y nơi nhơn. Pháp tánh ấy, chẳng biến chẳng đổi, không tác không chẳng tác, không trụ không chẳng trụ, tất cả bình đẳng. Bình đẳng cũng bình đẳng, mà bất bình đẳng ấy cũng bình đẳng. Không có nhơn không có duyên được chánh quyết định, nơi tất cả pháp không có biệt không có dị, tánh tướng vô ngại dường như hư không, đây gọi là pháp tánh.

Nếu người y chỉ pháp tánh ấy thì trọn không hề rời lìa pháp nhưt tướng. Người nhập môn ấy

thấy tất cả pháp đồng nhưt pháp tánh. Vì vậy nên nói Bồ tát y nơi tất cả pháp mà chẳng y nơi hơn.

Đây gọi là đại Bồ tát tứ y vô tận vậy.

* Thừa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tu tập trợ đạo công đức trí huệ cũng chẳng thể tận. Thế nào là Bồ tát tu tập công đức vô tận?

Bồ tát nếu bỏ thí trì giới tâm chỗ tu tập phát hành từ bi, tự có phạm tội thì phát lộ sám hối cũng thay thế chúng sanh mà phát lộ sám hối, đã làm sám hối rồi kể nên tùy hỷ.

Bồ tát hạnh tùy hỷ thế nào? Tất cả chúng sanh, bậc Hữu học Vô học, bậc Bích chi Phật, Bồ tát phát tâm, người đã tu tập, bậc kiên trụ bất thối, bậc Nhưt sanh bồ xứ, các người như vậy trong tam thế tích tập công đức, nên dùng nhưt tâm tùy họ hoan hỷ.

Lại ở nơi tam thế chư Phật Thế Tôn có bao nhiêu thiện căn đều nhưt tâm tùy hỷ. Tùy hỷ này Bồ tát cũng sẽ thành tựu tất cả công đức như vậy. Tùy hỷ công đức xong rồi, kể nên khuyến thỉnh mười phương thế giới tất cả chư Phật mới thành đạo Vô thượng Bồ đề ấy chuyển pháp luân. Chư Phật Thế Tôn muốn nhập Niết bàn thì thỉnh ở lâu

---

* Đại Phương Đẳng Đại Tập kinh, phần thứ 11, quyển thứ 30.

trong đời. Lại cũng thỉnh tất cả Bồ tát Thánh Nhơn thường vì chúng sanh mà trụ thế thuyết pháp. Những thiện căn như vậy cũng như tướng Bồ đề, tất cả đều hồi hướng Vô thượng Bồ đề.

Bồ tát ấy, với người chưa phát tâm thì khuyên họ phát tâm. Với người đã phát tâm thì vì họ mà nói các ba la mật. Với kẻ bần cùng thì dùng tài vật cứu nhiếp họ. Với kẻ bệnh tật thì cho thuốc và tùy thời nghi chăm sóc. Với kẻ không thể lực thì khuyên họ nhẫn nhục. Với kẻ phạm cấm giới thì khuyên họ chớ giấu che. Với kẻ đã che giấu tội thì khuyên họ phát lộ. Nơi chư Phật hiện tại và đã Niết bàn đều cung kính cúng dường. Kính trọng bậc Sư trưởng coi như Phật Thế Tôn. Lúc có cầu chánh pháp thì dầu mất mạng cũng chẳng biếng nhác. Nơi pháp bửu ấy tưởng như báu vô giá. Nơi người thuyết pháp tưởng như Phật. Vì nghe pháp dầu xa quá trăm do tuần mà tâm lực mạnh mẽ không có ý tưởng mệt nhọc. Khi diễn giảng chánh pháp không vì lợi dưỡng. Với cha mẹ thì biết ơn báo ơn, cúng dường hầu hạ không hề nhàm hối. Các công đức được làm không có nhàm đủ. Giữ gìn thân khẩu ý không để có siểm khúc. Công đức xây dựng Phật tháp bằng với phước của Phạm Thiên khuyên thỉnh Phật. Tại sao? Vì đầy đủ các tướng tốt mở cửa đại thí vậy, vì được tùy hình

hảo tu các thiện căn vậy, vì trang nghiêm thân không có kiêu mạn vậy, vì trang nghiêm khẩu không có lỗi nơi miệng vậy, vì trang nghiêm ý không có trụ nơi pháp vậy, vì trang nghiêm Phật độ thân thông giáo hóa vậy, vì trang nghiêm Pháp rời lìa các dục vậy, vì trang nghiêm Tăng vì không có lưỡng thiệt ác khẩu phá hoại người vậy, vì nơi người học pháp thì nói pháp đúng thật vậy, vì thuyết pháp hoan hỷ xưng tán thiện pháp vậy, vì công nghiệp được làm chẳng luống uổng vậy, vì lìa ngăn che bí lấp nên đến nghe pháp vậy, vì trang nghiêm cội Bồ đề nên đem vườn rừng cúng dâng cho Phật vậy, vì trang nghiêm đạo tràng mà thành tựu tất cả thiện căn vậy. Vì xuất sanh thanh tịnh chẳng bị tất cả phiền não nhiễm ô vậy. Được bửu thủ vì có thể xả bỏ tất cả vật được coi trọng vậy. Được vô tận vì đem vô lượng bửu tàng mà bố thí vậy. Người thấy vui mừng vì thường hòa vui vậy. Thế đắc pháp tánh vì tâm huệ quang minh chiếu khắp chúng sanh vậy. Trang nghiêm quang minh vì chẳng khinh kẻ chưa học mà khéo dìu dắt họ vậy. Đòi đòi thường thanh tịnh vì trì giới công đức đều thành tựu vậy. Ở trong thai thanh tịnh vì chẳng thấy tội người vậy. Sanh như thiên vì thanh tịnh hành thập thiện vậy. Huệ sáng độc bộ vì người được giáo hóa chẳng sanh phân

biệt vậy. Nơi pháp được tự tại vì pháp được mến trọng không lẫn tiếc vậy. Trong thế gian riêng mình thù thắng vì cứu cánh thanh tịnh vậy. Vì diệu giải thoát vì chẳng cầu ít phần pháp hành vậy. Hành tất cả công đức vì chẳng bỏ Nhứt thiết trí tâm vậy. Thất tài đầy đủ vì lấy tín làm căn bản vậy. Nhiếp thủ chánh pháp vì chẳng tiếc thân mạng vậy. Chẳng dối phỉnh thế gian vì đủ bốn nguyện vậy. Đầy đủ tất cả Phật pháp vì các thiện căn mỗi mỗi môn đều đã hành cả vậy.

Đây là lược nói Bồ tát công đức. Nếu nói rộng ra thì dầu trải qua một kiếp hay hơn một kiếp nói cũng chẳng hết được.

Thưa Tôn giả! Thế nào là Bồ tát trí huệ vô tận?

Hoặc mỗi mỗi nhơn nghe nói trí huệ, hoặc mỗi mỗi duyên chứng đắc nơi trí huệ. Thế nào là nhơn? Nội tạng thượng dục. Thế nào là duyên? Ngoại căn cầu pháp. Nhơn và duyên như vậy y nơi Phật trí huệ, chẳng phải y nơi trí huệ của Thanh văn, Duyên giác.

Bồ tát ấy thân cận trí giả tâm không có kiêu mạn. Ở nơi người lòng tưởng như Phật. Các trí giả ấy biết người học pháp tâm đã hòa nhu nên vì họ nói trí huệ dạy họ y chỉ, tùy theo căn chánh khí mà nói pháp vô nhiễm. Người nghe pháp ở trong

pháp ấy siêng tu hành tụ tập trợ pháp tinh tấn, đây là trí huệ.

Thế nào là Bồ tát trợ pháp tinh tấn?

Bồ tát không có mong cầu, bỏ tuyệt sự vụ, bớt ít nói chuyện. Nơi các thứ sở dục tâm thường biết đủ. Đầu hôm cuối đêm bớt ngủ nghỉ. Những pháp nghĩa được nghe hay khéo tư duy suy lường phân biệt, luôn cầu thiện pháp tâm không ái trước, trừ các âm cái không bị chướng che, những lỗi lầm đã phạm liền hay trừ diệt, chánh hạnh kiên cố xu hướng ngưỡng mộ, tôn kính pháp hành đủ tinh tấn hành, cầu pháp chẳng trễ như cứu đầu cháy, hành vô ngã hành chẳng trì hoãn, chẳng bỏ bỏn hành, tâm tăng thượng hành. Quả chúng ồn náo, thường thích riêng mình hướng a lan nhã để tư duy hành, Thánh chủng tri túc hành, bất động đầu đà hành, ưa thích pháp hành, chẳng tư duy thế gian ngôn ngữ hành, cầu xuất thế gian pháp hành, chẳng mất chánh niệm hành, phát xuất các pháp nghĩa hành, chơn chánh đạo hành, biết duyên tông trì hành, tầm quý trang nghiêm hành, trí huệ vững chắc hành, trừ lưới vô minh kiết trói buộc mắt huệ thanh tịnh hành, khéo giác liễu hành, rộng giác liễu hành, chẳng giảm diệt giác liễu hành, phân tích giác hành, biết hiện tại hành,

chẳng theo công đức người khác hành, chẳng tự thị công đức hành, tán thán các công đức người khác hành, khéo tu tác nghiệp hành, nhơn quả bất động hành, biết thanh tịnh nghiệp hành. Đây gọi là Bồ tát trợ pháp tinh tấn.

Thưa Tôn giả! Đại Bồ tát có bốn thứ thí đầy đủ trí huệ: Một là đem giấy viết mục cho Pháp sư để biên chép kinh. Hai là các thứ trang sức trang nghiêm tòa ngồi đẹp dăng cho Pháp sư. Ba là đem các thứ cần dùng cúng dường dăng cho Pháp sư. Bốn là tâm không có siểm khúc thường tán thán Pháp sư.

Bồ tát còn có bốn thứ trì cấm giới đầy đủ trí huệ: Một là trì giới thường diễn thuyết pháp. Hai là trì giới thường siêng cầu pháp. Ba là trì giới chánh phân biệt pháp. Bốn là trì giới hồi hướng Bồ đề.

Bồ tát còn có bốn thứ nhẫn nhục đầy đủ trí huệ: Một là lúc cầu pháp nhẫn kia nắng nheo. Hai là lúc cầu pháp chẳng tránh đói khát lạnh nóng gió mưa. Ba là lúc cầu pháp tùy thuận Hòa thượng, A xà lê hành. Bốn là lúc cầu pháp hay nhẫn Không, vô tướng và vô nguyện.

Bồ tát còn có bốn thứ tinh tấn đầy đủ trí huệ: Một là siêng năng đa văn. Hai là siêng năng tổng

trì. Ba là siêng năng lạc thuyết. Bốn là siêng năng chánh hành.

Bồ tát còn có bốn thứ thiên định đầy đủ trí huệ: Một là thường thích ở một mình. Hai là thường thích nhứt tâm. Ba là cầu thiên và thông. Bốn là cầu trí vô ngại giải.

Bồ tát còn có bốn thứ trí huệ đầy đủ trí huệ: Một là chẳng trụ đoạn kiến. Hai là chẳng trụ thường kiến. Ba là tỏ mười hai duyên. Bốn là nhân vô ngã hành.

Bồ tát còn có bốn pháp ủng hộ đầy đủ trí huệ: Một là ủng hộ Pháp sư như vua chúa mình. Hai là ủng hộ các thiện căn. Ba là giúp hộ thế gian. Bốn là ủng hộ lợi ích người khác.

Bồ tát còn có bốn pháp mãn túc đầy đủ trí huệ: Một là thuyết pháp mãn túc. Hai là trí huệ mãn túc. Ba là lợi ích mãn túc. Bốn là các pháp mãn túc.

Bồ tát còn có bốn lực đầy đủ trí huệ: Một là tinh tấn lực vì cầu đa văn được giải thoát vậy. Hai là niệm lực vì tâm Bồ đề chẳng quên mất vậy. Ba là định lực vì bình đẳng vô sai biệt vậy. Bốn là huệ lực vì tu đa văn vậy.

Bồ tát còn có bốn phương tiện đầy đủ trí huệ: Một là tùy thế gian hành. Hai là tùy chúng sanh

hành. Ba là tùy chư pháp hành. Bốn là tùy trí huệ hành.

Bồ tát còn có bốn đạo đầy đủ trí huệ: Một là các ba la mật đạo. Hai là trợ Bồ đề đạo. Ba là hành bát Thánh đạo. Bốn là cầu Nhứt thiết trí huệ đạo.

Bồ tát còn có bốn hành không nhàm đầy đủ trí huệ: Một là thích đa văn không có nhàm đủ. Hai là thích thuyết pháp không có nhàm đủ. Ba là hành huệ không nhàm đủ. Bốn là hành trí không nhàm đủ.

Lại trợ trí huệ ấy, là tùy tất cả chúng sanh tâm hành, là tùy tất cả pháp hành, là tùy bổ thí hành, là tùy trì giới hành, là tùy nhân nhục hành, là tùy tinh tấn hành, là tùy thiên định hành, là tùy trí huệ hành, là tùy từ bi hỷ xả hành được đầy đủ trí huệ. Tại sao vậy? Như chư Bồ tát chỗ phát khởi hành đều lấy trí huệ làm căn bản vậy. Trí huệ hành rồi trở lại y chỉ trí. Bồ tát ấy an trụ nơi trí y chỉ nơi Nhứt thiết trí nên chúng ma và quyền thuộc ma không thể làm hại được, vì vậy mà có thể được Nhứt thiết trí. Đây gọi là Bồ tát trợ trí vô tận vậy.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tứ niệm xứ cũng chẳng thể tận. Thế nào là Bồ tát Tứ niệm xứ vô tận?

Bồ tát ấy quán thân tu thân hành, thấy các thân quá khứ, vị lai, hiện tại điên đảo hòa hiệp. Như các vật ngoài những tường vách, ngói đá, cỏ cây theo nhơn duyên mà có chẳng thể trưởng dưỡng không có chỗ hệ thuộc. Thân này theo nhơn duyên sanh chẳng thể trưởng dưỡng không có hệ phục cũng như vậy.

Trong ám giới nhập ấy, ngã và ngã sở rỗng không, thường và vô thường rỗng không. Thân ấy không có ngã và ngã sở. Thân ấy chẳng vững bền chẳng thể dựa nhờ. Nên cầu thân Bồ đề Chánh giác.

Thế nào là thân Bồ đề Chánh giác?

Đó là pháp thân, là thân kim cang, thân chẳng thể hư hoại, là thân vững chắc, là thân ra khỏi tam giới. Thân này của ta dầu có vô lượng tội lỗi nhưng ta nguyện sẽ trừ diệt thành thân Như Lai. Bồ tát ấy sở dĩ kiên nhẫn ở lâu nơi thân tứ đại các kết khổ hoạn là vì lợi ích chúng sanh vậy.

Như sự vật ngoài, những tứ đại địa thủy hỏa phong các thứ pháp môn, các thứ sở tác, các thứ hình mạo, các thứ khí vật, các thứ sở dụng đều vì lợi ích tất cả chúng sanh. Nay thân ta vì lợi ích chúng sanh cũng như vậy.

Đại Bồ tát thấy sự lợi ích lớn như vậy rồi, quán thân các sự khổ não mà chẳng sanh nhàm

lìa, quán thân vô thường mà chẳng nhàm sanh tử, quán thân vô ngã mà chẳng bỏ giáo hóa, quán thân tịch diệt mà chẳng theo nơi xả. Bồ tát ấy lúc quán nội thân chẳng sanh phiền não, lúc quán ngoại thân cũng chẳng sanh phiền não. Bồ tát ấy rời lìa thân nghiệp đen như mà thành thân nghiệp trắng sạch, có đủ diệu tướng để tự trang nghiêm, ở trong nhơn thiên có nhiều lợi ích. Đây gọi là Bồ tát quán thân mà tu thân hành.

Thế nào là Bồ tát quán thọ tu thọ hành?

Bồ tát tư duy như vậy: Các thọ tất cả đều khổ, Bồ tát khéo phân biệt thọ trí huệ suy lường biết thọ tịch diệt. Lúc thọ lạc chẳng tham sở dục, lúc thọ khổ quán ba ác đạo khởi lòng đại bi chẳng sanh giận hờn, lúc thọ bất khổ bất lạc chẳng khởi ngu si. Bồ tát chánh niệm thọ xứ, như chỗ được thọ hoặc vui hoặc khổ hay chẳng vui chẳng khổ, nơi các thọ như vậy biết xuất phát biết tu tập.

Bồ tát quán chúng sanh thọ tịch diệt trang nghiêm, các chúng sanh ấy ở trong các thọ chẳng biết xuất tu, nên lúc họ thọ lạc sanh lòng tham trước, lúc thọ khổ sanh lòng giận hờn, lúc thọ chẳng vui chẳng khổ sanh lòng ngu si. Nay ta cần phải tiến tu trí huệ trừ tất cả thọ phát các thiện căn, khởi tâm đại bi nhiếp lấy trí huệ, cũng vì

chúng sanh trừ dứt các thọ mà vì họ thuyết pháp. Kẻ chưa biết thọ thì thọ khổ, người hiểu được thọ thì thọ vui.

Thế nào là hiểu thọ?

Đó là không có thọ giả, không có ngã, nhơn, chúng sanh, thọ mạng, dưỡng dục, sĩ phu. Diệt trừ kẻ nhiếp thủ thọ, kẻ nhiếp, kẻ thọ lấy, kẻ thọ thọ, kẻ thọ có, kẻ thọ điên đảo, kẻ thọ phân biệt, kẻ thọ các kiến chấp, kẻ thọ tướng nhãn nhĩ tỷ thiệt thân ý, kẻ thọ tướng sắc thanh hương vị xúc pháp, thọ nhãn duyên sắc sanh xúc thọ khổ lạc bất khổ bất lạc, thọ nhĩ duyên thanh sanh xúc thọ khổ lạc bất khổ bất lạc, thọ tỷ duyên hương sanh xúc thọ khổ lạc bất khổ bất lạc, thọ thiệt duyên vị sanh xúc thọ khổ lạc bất khổ bất lạc, thọ thân duyên xúc sanh giác xúc thọ khổ lạc bất khổ bất lạc, thọ ý duyên pháp sanh xúc thọ khổ thọ lạc thọ bất khổ bất lạc. Đây gọi là thọ.

Còn có một thọ, đó là tâm ý giác liễu. Còn có hai thọ, đó là nội thọ, ngoại thọ. Còn có ba thọ, đó là quá khứ, vị lai và hiện tại thọ. Còn có bốn thọ, đó là giác liễu tứ đại. Còn có năm thọ, đó là tư duy ngũ âm. Còn có sáu thọ, đó là phân biệt lục nhập. Còn có bảy thọ, đó là thất thức trụ xứ. Còn có tám thọ, đó là tám tà pháp vậy. Còn có chín

thọ, đó là chín xứ địa của chúng sanh. Còn có mười thọ, đó là mười bất thiện pháp.

Tóm lại nói thì vô lượng chúng sanh có những tư duy thọ cảnh giới sở duyên tất cả đều gọi là thọ. Ở trong đó, Bồ tát tu thọ quán hạnh khởi đại trí huệ, biết các chúng sanh thiện hay bất thiện tương sanh trụ diệt của thọ. Đây gọi là Bồ tát chánh thọ niệm xứ mà chẳng thể cùng tận.

Thế nào là Bồ tát quán tâm niệm xứ?

Tâm Bồ đề chẳng quên chẳng mất, chánh niệm chẳng loạn quán tâm như vậy. Tâm sanh rồi diệt không có tương trụ. Tâm ấy chẳng trụ ở trong cũng chẳng từ ngoài đến.

Lúc ta ban sơ phát tâm Bồ đề ấy, tâm ấy đã tận quá khứ biến dị, nó chẳng đến chỗ nào, không có trụ xứ chẳng thể tuyên nói. Nếu tâm có tập hợp các thiện căn, nó cũng là quá khứ tận diệt biến dị, nó chẳng đến chỗ nào chẳng thể tuyên nói không có trụ xứ. Nếu tâm thiện căn hồi hướng Vô thượng Bồ đề cũng là pháp diệt tận biến dị chẳng đến chỗ nào chẳng thể tuyên nói không có trụ xứ. Tâm chẳng biết tâm, tâm chẳng thấy tâm, tâm chẳng sanh tâm, ta dùng tâm nào thành Vô thượng Bồ đề. Tâm Bồ đề ấy chẳng cùng tâm thiện căn hiệp. Tâm thiện căn ấy chẳng cùng tâm

hồi hương hiệp. Tâm hồi hương chẳng cùng tâm Bồ đề hiệp.

Nếu lúc quán tâm như vậy mà Bồ tát chẳng kinh chẳng bố, đây gọi là Bồ tát cần tinh tấn vậy.

Bồ tát lại tư duy quán thậm thâm thập nhị môn duyên chẳng mất môn quả. Biết tâm tánh ấy thuộc các môn duyên, chẳng thể trưởng dưỡng không có tác không hệ thuộc, như tâm tất cả các pháp cũng như vậy, như pháp tu hành như chỗ được trang nghiêm. Nay ta phải chuyên cần tu tập trang nghiêm chẳng lìa tâm tánh.

Thế nào là tâm tánh và thế nào là trang nghiêm?

Tâm tánh ấy dường như ảo hóa không có chủ không có tác, không có thi thiết. Trang nghiêm ấy, chỗ làm bố thí đều đem hồi hương trang nghiêm thanh tịnh Phật độ.

Tâm tánh ấy dường như cảnh được thấy trong mộng, tâm tướng tịch diệt. Trang nghiêm ấy, thanh tịnh trì giới tu tập các thần thông.

Tâm tánh ấy như tượng trong gương, tướng nó thanh tịnh. Trang nghiêm ấy, nhẫn nhục được tu đều hồi hương Vô sanh pháp nhẫn.

Tâm tánh ấy như dương diệm cứu cánh tịch

diệt. Trang nghiêm ấy nơi các thiện pháp thâm phát tinh tấn hồi hướng đầy đủ vô thượng Phật pháp.

Tâm tánh ấy không có sắc, không có đối, không có chỗ tạo tác. Trang nghiêm ấy tất cả chỗ tu thiền định giải thoát tam muội hồi hướng đầy đủ Phật thiền định.

Tâm tánh ấy chẳng thể thấy được cũng chẳng thể lấy được. Trang nghiêm ấy nơi tất cả nạn hỏi đều khéo phân biệt hồi hướng đầy đủ Phật trí huệ.

Tâm tánh ấy không có duyên thì chẳng sanh. Trang nghiêm ấy thường quán thiện căn.

Tâm tánh ấy không có nhơn thì chẳng sanh. Trang nghiêm ấy nhơn trợ Bồ đề mà phát khởi tâm.

Tâm tánh ấy bỏ lìa lục trần thì không chỗ khởi. Trang nghiêm ấy nhập Phật cảnh giới.

Bồ tát quán tâm hành ấy như vậy nhiếp niệm thần thông. Được thần thông rồi có thể biết tất cả chúng sanh các tâm. Đã biết tâm họ rồi tùy theo tâm lượng ấy mà vì họ thuyết pháp.

Bồ tát lại quán tâm hành nhiếp niệm đại bi giáo hóa chúng sanh không có nhàm mỏi. Bồ tát lại quán tâm hành chẳng khởi tướng tận diệt biến dị, chẳng bỏ sanh tử tương tục phiền não. Chánh niệm tâm ấy biết không có sanh khởi thành chánh

quyết định. Hành giả như vậy chẳng sa vào Thanh văn địa, Bích chi Phật địa, tột thế lực tâm ấy dùng nhứt niệm trí thành Vô thượng Bồ đề. Đây gọi là Bồ tát chánh tâm niệm xứ mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả! Thế nào là Bồ tát quán pháp niệm xứ?

Bồ tát thường dùng huệ nhãn thấy tất cả pháp đến lúc ngòi đạo tràng không có giữa chừng mất. Đương lúc quán pháp như vậy, Bồ tát ấy chẳng thấy một pháp nhãn đến tướng vi tế là Không, vô tướng, vô nguyện, vô tác, vô sanh, vô diệt, vô vật. Cũng chẳng thấy một pháp nhãn đến tướng vi tế chẳng nhập vào thập nhị duyên.

Bồ tát quán pháp thấy các phi pháp không gì chẳng phải là pháp. Thế nào là pháp? Đó là nghĩa vô ngã vô nhơn vô chúng sanh vô thọ mạng, đây gọi là pháp. Thế nào là phi pháp? Đó là ngã kiến nhơn kiến chúng sanh kiến thọ mạng kiến, đoạn kiến thường kiến hữu kiến vô kiến, đây gọi là phi pháp.

Còn nữa, tất cả pháp là pháp, tất cả pháp là phi pháp. Tại sao vậy? Quán không, vô tướng, vô nguyện, đây gọi là tất cả pháp là pháp. Ngã mạn, kiêu mạn ngã và ngã sở nhiếp lấy các kiến, đây gọi là tất cả pháp là phi pháp.

Lúc quán pháp, Bồ tát ấy chẳng thấy có pháp chẳng phải là như Bồ đề như xuất thế đạo. Bồ tát ấy biết tất cả pháp đều là xuất thế được vô ngại đại bi.

Bồ tát ấy quán tất cả pháp phiền não kết phược như tướng ảo hóa. Biết các pháp ấy chẳng phải có phiền não chẳng phải không phiền não. Tại sao vậy? Vì Bồ tát ấy tỏ biết các pháp nghĩa không có hai tánh, các phiền não ấy không có chỗ ẩn tàng không có tụ tập. Nếu hiểu phiền não thì hiểu Bồ đề. Như phiền não tánh tức Bồ đề tánh. Bồ tát ấy an trụ chánh niệm không có một pháp có thể đem phân biệt được, không có các chương ngại khéo hay hiểu rõ chánh trụ pháp tánh. Như trụ pháp tánh tức trụ chúng sanh tánh. Như trụ chúng sanh tánh tức trụ hư không tánh. Như trụ hư không tánh tức trụ như thị thiết pháp tánh.

Lúc quán pháp, Bồ tát y cứ Phật pháp, hiểu tất cả pháp tức là Phật pháp, tâm Bồ tát lúc ấy chẳng sanh tận trí vô vi. Dầu tận mà cũng chẳng tận, nhập vào vô sanh trí, cũng quán chúng sanh chẳng bỏ giả danh. Pháp niệm xứ ấy, an trụ chánh niệm tất cả các pháp, đó là Thanh văn, Duyên giác, Bồ tát Chánh giác chỗ biết tất cả giả danh các pháp tận vị lai tế trọn không quên mất. Lại

pháp niệm xứ ấy, nói vô lượng hành thân cận Phật pháp hoại các ma chúng được tự nhiên trí. Đây gọi là Bồ tát chánh pháp niệm xứ mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tứ chánh cần cũng chẳng thể tận. Những gì là bốn?

Nếu là pháp ác bất thiện chưa sanh, vì chẳng sanh nên sanh dục siêng tinh tấn nhiếp tâm chánh trừ. Pháp ác bất thiện đã sanh vì đoạn trừ nên sanh dục siêng tinh tấn nhiếp tâm chánh trừ. Pháp thiện chưa sanh vì sanh nên sanh dục siêng tinh tấn nhiếp tâm chánh trừ. Pháp thiện đã sanh vì an trụ tu tập để tăng thêm rộng lớn chẳng mất nên sanh dục siêng tinh tấn nhiếp tâm chánh trừ.

Pháp ác bất thiện chưa sanh vì chẳng sanh nên sanh dục siêng tinh tấn. Nói dục ấy, là thiện tư duy vậy. Nói siêng tinh tấn ấy, là chẳng bỏ thiện tư duy vậy. Nói nhiếp tâm chánh trừ ấy, là quán thiện tư duy vậy. Tại sao vậy? Vì lúc thiện tư duy chẳng cho pháp ác bất thiện nhập vào tâm.

Thế nào là pháp ác bất thiện?

Pháp ác bất thiện chẳng phải bè bạn của giới tu, chẳng phải bè bạn của thiên định, chẳng phải bè bạn của trí huệ.

Thế nào là chẳng phải bạn của giới tụ? Hoặc phá trọng giới và phá các giới khác. Đây gọi là chẳng phải bạn của giới tụ.

Thế nào là chẳng phải bạn của thiên định? Hoặc phá oai nghi và các pháp loạn tâm. Đây là chẳng phải bạn của định tụ.

Thế nào là chẳng phải bạn của huệ tụ? Hoặc nhiếp lấy các kiến và các kiến chương ngại khác. Đây là chẳng phải bạn của huệ tụ.

Như trên đây gọi là những pháp ác bất thiện. Lúc thiện tư duy, các pháp ác bất thiện ấy chẳng cho nhập vào tâm. Đây gọi là chánh cần thứ nhất.

Pháp ác bất thiện đã sanh vì đoạn dứt nên sanh dục siêng tinh tấn nhiếp tâm chánh trừ.

Như trên đã nói, pháp ác bất thiện tâm chẳng tụ tập không có nơi chỗ không có trụ xứ, pháp ác bất thiện ấy vì tâm hành đoạn dứt vậy, vì đã giác liễu vậy, vì theo duyên sanh vậy, vì tịnh mà sanh dục, vì ngại chướng mà sanh sân, vì vô minh duyên mà sanh ngu si. Thiện tư duy ấy lúc quán bất tịnh diệt tham dục, lúc tu tập từ tâm diệt sân hận, quán thập nhị duyên diệt ngu si. Các phiền não như vậy tịch diệt tức là đoạn trừ tất cả giả danh, lại cũng chẳng thấy có gì để đoạn. Đây gọi là đệ nhị chánh cần.

Pháp thiện chưa sanh vì sanh nên sanh dục
siêng tinh tấn nhiếp tâm chánh trừ.

Các thiện pháp ấy có đến vô lượng. Tại sao?
Vì vô lượng thiện pháp được Bồ tát tu tập, trong
các thiện pháp ấy thì dục là căn bản. Siêng tinh
tấn tu tập nhiếp tâm ấy là vượt quá thiện pháp.
Chánh trừ ấy là tại tại xứ xứ thường ở tại thiện
pháp. Đây gọi là đệ tam chánh cần.

Pháp thiện đã sanh an trụ tu tập để tăng quang
chẳng mất nên nhiếp tâm chánh trừ.

Các thiện căn ấy đều đã hồi hướng Vô thượng
Bồ đề. Tại sao vậy? Vì các thiện căn hồi hướng
Vô thượng Bồ đề thì chẳng thể cùng tận. Tại sao?
Vì các thiện căn như vậy chẳng y chỉ tam giới.
Nếu y chỉ tam giới thì có tổn hao. Vì thế nên hồi
hướng Nhứt thiết chủng trí thì các thiện căn như
vậy chẳng thể tận. Đây gọi là đệ tứ chánh cần.

Đây gọi là Bồ tát tu tứ chánh cần mà chẳng
thể tận vậy.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tứ như
ý phần cũng chẳng thể tận.

Những gì là tứ như ý phần? Đó là dục, tấn,
tâm và tư duy. Bốn pháp như vậy lấy từ bi hỷ xả
làm căn bản. Bốn tâm vô lượng ấy thường thân
cận. Vì thường thân cận nên tâm điều nhu. Vì tâm

điều nhu nên được nhập Sơ thiền, Nhị thiền, Tam thiền, Tứ thiền. Vì nhập các thiền ấy nên thân được nhẹ nhàng. Thành tựu thân nhẹ tâm nhu như vậy nên nhập như ý phần. Khéo nhập như ý phần rồi liền sanh thân thông hoặc dục, hoặc tấn, hoặc tâm, hoặc tư duy. Dục ấy là chuyên hướng pháp kia, tấn ấy là thành tựu pháp kia, tâm ấy là quán sát pháp kia, tư duy ấy là phương tiện của pháp kia.

Như ý phần ấy đã được đầy đủ rồi thì có thể được thân thông. Dục ấy là trang nghiêm, tấn ấy là thành tựu, tâm ấy là chánh trụ, tư duy ấy là hay khéo phân biệt. Bồ tát ấy được như ý phần tùy theo chỗ hiểu, như chỗ làm, tâm được tự tại, tùy ý qua xứ nào khéo làm sự việc rốt ráo thành tựu tất cả bốn hành, như gió thổi hư không chẳng có chương ngại. Đây gọi là Bồ tát tứ như ý phần chẳng thể cùng tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát ngũ căn cũng chẳng thể tận. Những gì là năm? Tín căn, tấn căn, niệm căn, định căn và huệ căn.

Thế nào là tín căn?

Là tin nơi bốn pháp: Một là ở trong sanh tử hành thế tục chánh kiến tin nơi nghiệp báo, nhẫn đến mất mạng trọn chẳng làm điều ác. Hai là tin

Bồ tát hành chẳng theo các kiến, chuyên cầu Vô thượng Bồ đề chẳng cầu thừa khác. Ba là tin hiểu các pháp đồng với pháp Không vô tướng vô nguyện, đồng đê nhưt nghĩa đế đồng với liễu nghĩa thậm thâm nhưt duyên không có ngã, không có chúng sanh, không có phân biệt. Bốn là tin tất cả chư Phật thập lực, tứ vô úy, thập bát bất cộng pháp, tin như vậy rồi tiêu trừ lưới nghi tu tập Phật pháp. Đây gọi là Bồ tát tín căn.

Thế nào là tấn căn? Nếu pháp đã nhiếp về tín căn thì pháp ấy được tu của tấn căn. Đây gọi là Bồ tát tấn căn.

Thế nào là niệm căn? Nếu pháp được tu của tấn căn thì pháp ấy trọn chẳng quên mất. Đây gọi là Bồ tát niệm căn.

Thế nào là định căn? Nếu pháp đã nhiếp về niệm căn, pháp ấy chẳng quên chẳng mất nhưt tâm bất loạn. Đây là Bồ tát định căn.

Thế nào là huệ căn? Nếu pháp được nhiếp về định căn, pháp ấy là sở quán của huệ, là thể tánh của huệ, nội tự chiếu tỏ chẳng từ người mà biết, tự trụ chánh hạnh. Đây là Bồ tát huệ căn.

Năm căn ấy cùng đồng nội nhau sanh đủ tất cả pháp được thọ ký biệt. Ví như ngoại đạo ngũ thông thần tiên chẳng thể quyết định biết tướng sai

biệt trong bào thai. Khi tướng nam nữ hiển hiện rồi họ mới biết được. Có nhiều Bồ tát không có các căn tín tấn v.v... chư Phật Thế Tôn chẳng thọ ký cho họ. Nếu Bồ tát thành tựu đầy đủ ngũ căn Phật mới thọ ký. Đây gọi là Bồ tát ngũ căn vô tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát ngũ lực cũng chẳng thể tận. Những gì là năm? Đó là: Tín lực, tấn lực, niệm lực, định lực và huệ lực.

Thế nào là tín lực? Tín ấy trọn không hề bị trở hoại, nhân đến thiên ma biến làm thân Phật thị hiện xuất nhập thiên định giải thoát chẳng thể khuynh động được tín lực của Bồ tát. Đây gọi là Bồ tát tín lực.

Thế nào là tấn lực? Bồ tát tinh tấn ở nơi các thiện pháp được sức kiên cố, như lực đã được tu các thiên định, tất cả chư thiên thế nhơn chẳng trở hoại được, như bốn sở nguyện đều được thành tựu. Đây gọi là Bồ tát tấn lực.

Thế nào là niệm lực? Bồ tát an trụ các thiện pháp chẳng bị phiền não phá hoại. Tại sao? Vì sức chánh niệm của Bồ tát hay xô dẹp phiền não. Niệm lực như vậy không gì phá hoại được. Đây gọi là Bồ tát niệm lực.

Thế nào là định lực? Bồ tát xa lìa ồn náo thường thích độc hành. Bồ tát ấy dầu có chỗ nói

mà ngôn ngữ âm thanh chẳng ngại Sơ thiên, khéo trụ giác quán chẳng ngại Nhị thiên, lòng sanh hoan hỷ chẳng ngại Tam thiên. Bồ tát ấy dầu thích giáo hóa chúng sanh, chẳng bỏ Phật pháp mà cũng chẳng ngại đệ Tứ thiên. Lúc Bồ tát ấy hành Tứ thiên, các pháp ngại chương định không làm gì được. Lúc ấy Bồ tát chẳng xả định cũng chẳng theo định, mà có thể tự tại thọ sanh các nơi. Đây gọi là Bồ tát định lực.

Thế nào là huệ lực? Bồ tát ấy biết pháp thế gian biết pháp xuất thế gian không có một pháp nào có thể phá hoại được trí ấy. Bồ tát thọ sanh xứ nào, tất cả kỹ nghệ không theo thầy học mà đều tự nhiên biết. Thế gian ngoại đạo các khổ hạnh khó làm, vì giáo hóa họ, Bồ tát ấy cũng thị hiện đồng hành với họ. Pháp xuất thế ấy hay vượt quá pháp thế gian do vì huệ lực thành tựu vậy, hàng chư thiên và thế nhơn chẳng bằng được. Đây gọi là Bồ tát huệ lực.

Đây gọi là Bồ tát huệ lực vô tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát thất giác phần cũng chẳng thể tận. Những gì là bảy? Đó là: Niệm giác phần, trạch pháp giác phần, tấn giác phần, hỷ giác phần, trừ giác phần, định giác phần và xả giác phần.

Thế nào là niệm giác phần?

Nếu niệm giác phần có thể quán nơi pháp có thể phân biệt pháp soạn hợp tư duy trí huệ, cũng hay quán sát tự tướng các pháp. Những gì là tự tướng? Quán tất cả pháp tự tánh đều Không, niệm như vậy khiến đều hiểu tỏ. Đây gọi là Bồ tát niệm giác phần?

Thế nào là trạch pháp giác phần?

Nếu có thể phân biệt hiểu rõ tám vạn bốn ngàn pháp tụ, như các pháp được hiểu rõ, liễu nghĩa là liễu nghĩa, bất liễu nghĩa là bất liễu nghĩa, thế đế là thế đế, đệ nhứt nghĩa đế là đệ nhứt nghĩa đế, giả danh là giả danh, rõ đúng không nghi là rõ đúng không nghi. Các pháp như vậy phân biệt tuyển trạch. Đây gọi là Bồ tát trạch pháp giác phần.

Thế nào là tấn giác phần?

Như niệm pháp, trạch pháp, hỷ pháp, trừ pháp, định pháp, xả pháp, dùng trí nhiếp lấy tinh tấn dũng mãnh dục chẳng thôi chuyên siêng tu gắng sức chẳng bỏ bỏ ý hành chánh đạo. Đây gọi là Bồ tát tấn giác phần.

Thế nào là hỷ giác phần?

Pháp hỷ được tu, Bồ tát ở nơi vô lượng pháp

lòng sanh hỷ duyệt không có giải đãi thanh tịnh thích pháp, vui dũng dượt ấy có thể trừ thân tâm bỏ các phiền não. Đây là Bồ tát hỷ giác phần.

Thế nào là trừ giác phần?

Nếu trừ thân tâm và các phiền não, lìa các ngăn che khất lấp nhập vào cảnh giới định khiến tâm chánh trụ. Đây gọi là Bồ tát Trừ giác phần.

Thế nào là định giác phần?

Như định được nhập đều có thể biết rõ, chẳng phải chẳng nhập định là biết rõ pháp, lại rõ các kiến phiền não kết phược vô thỉ vô chung tâm thường bình đẳng tất cả các pháp không có tướng biệt dị, có thể biết các pháp bình đẳng như vậy. Đây gọi là Bồ tát định giác phần.

Thế nào là xả giác phần?

Nếu pháp ưu hay hỷ, Bồ tát tâm chẳng chìm, cũng chẳng bị pháp thế gian kéo níu, không có cao không có hạ chánh trụ bất động, không có các lậu không mừng không tham trước, không có các chướng ngại chánh trụ tùy thuận chơn để chánh đạo. Đây là Bồ tát xả giác phần.

Đây gọi là Bồ tát thất giác phần mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát bát

Thánh đạo phần cũng chẳng thể tận. Những gì là tám? Đó là: Chánh kiến, chánh tư duy, chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, chánh tinh tấn, chánh niệm, chánh định.

Thế nào là chánh kiến?

Nếu thấy xuất thế chẳng khởi ngã kiến, chúng sanh, thọ mạng, dưỡng dục, sĩ phu, đoạn kiến, thường kiến, hữu kiến, vô kiến; cũng lại chẳng khởi thiện cùng bất thiện vô ký các kiến chấp, nhãn đến chẳng khởi sanh tử Niết bàn hai tướng kiến ấy. Đây gọi là Bồ tát chánh kiến.

Thế nào là chánh tư duy?

Nếu tư duy mà hay phát khởi tham dục sân hận ngu si các phiền não thì chẳng gọi là chánh. Chánh tư duy ấy chẳng tư chẳng khởi các sự như vậy, chỉ tư giới định huệ giải thoát giải thoát tri kiến. Chánh tư duy ấy có thể suy nghĩ an trụ giới định huệ giải thoát giải thoát tri kiến như vậy. Tư duy như vậy gọi là chánh tư duy.

Thế nào là chánh ngữ?

Phàm có diễn nói chẳng làm cho mình có khổ não, cũng chẳng tổn người, thành tựu lời nói tốt lành vi diệu như vậy thẳng đến chánh đạo. Đây gọi là chánh ngữ.

Thế nào là chánh nghiệp?

Nếu là hắc nghiệp thì có hắc báo, là bạch nghiệp thì có bạch báo, là hắc bạch nghiệp thì có hắc bạch báo, là phi hắc bạch nghiệp thì có phi hắc bạch báo, Bồ tát trọn chẳng dám làm. Nếu là nghiệp có thể tận nghiệp thì Bồ tát ắt làm. Nghiệp được Bồ tát ấy y chỉ, siêng tu các chánh nghiệp như vậy. Đây gọi là Bồ tát chánh nghiệp.

Thế nào là chánh mạng?

Nếu chẳng bỏ Thánh chủng, đầu đà, oai nghi; chẳng động chẳng chuyển không có các gian siểm; chẳng bị lợi dưỡng thế gian kéo dặt, dễ nuôi dễ đủ thường tự kiên trì oai nghi lễ tiết. Thấy người được lợi tâm chẳng sanh nã. Nơi lợi dưỡng của mình thường biết thôi đủ. Chánh hạnh như vậy được Thánh như khen. Đây gọi là Bồ tát chánh mạng.

Thế nào là chánh tinh tấn?

Nếu tinh tấn đến tà thì chẳng phải chỗ được Thánh khen, đó là tham dâm sân hận ngu si các phiền não. Chẳng chánh tinh tấn ấy Bồ tát trọn chẳng làm. Nếu là pháp có thể nhập vào chánh để Thánh đạo tịch diệt Niết bàn phan duyên chánh lộ. Chánh tinh tấn ấy Bồ tát tu tập siêng làm. Đây gọi là Bồ tát chánh tinh tấn.

Thế nào là chánh niệm?

Nếu là niệm chẳng mất chẳng động nơi pháp, chánh trực chẳng cong vạy, thấy lỗi sanh tử tiến đến Niết bàn, cột tâm chẳng quên chẳng mất chánh đạo. Đây gọi là Bồ tát Chánh niệm.

Thế nào là chánh định?

Nếu là định chẳng loạn nơi tất cả pháp, lúc Bồ tát ấy trụ như vậy thành chánh quyết định. Đây gọi là chánh định. Bồ tát trụ tam muội ấy vì tất cả chúng sanh mà được giải thoát thành chánh quyết định. Đây gọi là chánh định.

Bát chánh đạo này đều là đạo của tất cả chư Phật quá khứ, vị lai, hiện tại, Bồ tát ấy hiểu rõ rồi diễn nói khai thị phân biệt hiển hiện thành tựu Phật đạo. Đây gọi là Bồ tát bát Thánh đạo phần chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tu hành định huệ cũng chẳng thể tận.

Thế nào là định?

Nếu tâm tịch tĩnh chánh tịch tĩnh tịch diệt chẳng nã, tâm thường chẳng loạn thủ hộ các căn, chẳng động chẳng chuyển không có sốt bạo an tường tịch mặc kiên trì chẳng mất, khéo điều nhu nhuyễn ở riêng nhàn tĩnh, thân thì xa lìa, tâm

chẳng hồi chuyển. Suy nghĩ ưa thích chỗ a lan nhã vắng vẻ, không có ác cầu, cũng không có chỗ mong cầu, chẳng có cầu nhiều, chánh hạnh chánh mạng oai nghi kiên cố, biết phải lúc, tùy theo phải lúc, thường biết thôi đủ. Dễ nuôi dễ đủ vì có sức kham nhẫn vậy. Tâm không có cao không có hạ có thể nhẫn được lời mắng nhiếc. Phát tâm chuyên hướng thiện pháp tư duy, thích tư duy niệm xứ và các thiền chi, phát khởi từ tâm nhập vào bi tâm, an trụ hỷ tâm khéo tu xả tâm. Chánh nhập Sơ thiền, Nhị thiền, Tam thiền, Tứ thiền, Không xứ, Thức xứ, Vô sở hữu xứ, Phi tướng phi phi tướng xứ; khéo có thể tư duy cửu thứ đệ định. Đây gọi là định. Tóm lại, Bồ tát trợ định vô lượng vô biên siêng năng tu tập. Đây gọi là Bồ tát định chẳng thể tận.

Thế nào là huệ?

Huệ ấy tu tập trợ đạo nhập vào các pháp vô ngã, vô nhơn, chúng sanh, thọ mạng. Huệ như vậy phân biệt các ám như ảo như hóa, phân biệt các giới bình đẳng và các nhập hư không tụ, phân biệt các đế thấy đều sáng tỏ, tùy thuận quán biết mười hai nhơn duyên; phân biệt các kiến, nhơn quả, quả chứng.

Nói là phân biệt ấy, nơi tất cả pháp có thể

được chánh kiến. Như thật mà thấy chơn kiến, Không kiến, vô tướng kiến, vô nguyên kiến. Lại phân biệt ấy là vì vô phân biệt nên phân biệt. Nói là kiến ấy cũng không chỗ thấy không chỗ biết khác. Kiến như vậy là chơn thật kiến. Thấy chơn thật ấy tức được phương tiện. Bồ tát ấy huệ như vậy thấy chẳng theo vô vi, tu hành các thiện pháp tâm không chỗ trụ trước, đây gọi là huệ.

Trên đây gọi là Bồ tát tu hành định huệ mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát tổng trì biện tài cũng chẳng thể tận. Thế nào là tổng trì?

Những thiện căn được tu tập, Bồ tát chánh niệm tích tập. Bao nhiêu tám vạn bốn ngàn pháp tu đã có Bồ tát có thể chánh thọ trì chẳng quên chẳng mất. Đây gọi là Bồ tát tổng trì.

Lại Bồ tát tổng trì ấy, hoặc là tất cả chư Phật chỗ nói diệu pháp, hoặc là tất cả Bồ tát Thanh văn, Duyên giác, chư thiên, thế nhơn, chúng sanh phàm phu có bao nhiêu âm thanh lời lành, đều có thể thọ trì cả. Đây gọi là Bồ tát tổng trì.

Dầu lúc kiếp tai khởi phải bỏ mạng thọ sanh xứ khác, Bồ tát ấy vẫn chánh niệm tổng trì chẳng quên chẳng mất. Như nhìn thấy quả a ma lạc trong bàn tay, Bồ tát ấy xem thấy tất cả pháp cũng

như vậy. Đây gọi là Bồ tát tổng trì.

Thế nào là biện tài?

Bồ tát nói pháp không có trệ ngại, nói pháp vô trụ, nói pháp không dứt, nói pháp thông lẹ, nói pháp vui hòa, nói pháp nhanh chóng. Bồ tát nói pháp như vậy là quả báo thanh tịnh do nghiệp lành đời trước, được chư Phật hộ niệm, chư thiên nhiếp thọ, nói pháp không sai lầm, chẳng luống công, tiến đến Niết bàn. Bồ tát thành tựu biện tài như vậy, có bao nhiêu sắc tượng và các loài chúng sanh, Bồ tát biện tài ứng cơ chẳng dự tư duy trước chẳng dự phân biệt trước, Bồ tát giỏi có thể tán nói kệ tụng trong khế kinh.

Bồ tát nếu đến trong đại chúng Sát lợi, Bà la môn, trưởng giả, đại chúng Sa môn, đại chúng Tứ Thiên Vương, Đạo Lợi thiên, Phạm thiên, ma chúng, nơi nơi chỗ chỗ tự nhiên có thể biết rõ tất cả chúng sanh căn lượng, Bồ tát dùng vô ngại biện mà vì họ thuyết pháp. Bồ tát ấy như bốn hỷ lạc giảng tuyên pháp yếu trọn đời chẳng dứt. Đây gọi là Bồ tát biện tài.

Đây gọi là Bồ tát tổng trì biện tài cũng chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát soạn tập bốn pháp cũng chẳng thể tận. Những gì là bốn?

Một là Bồ tát ấy biết tất cả hành vô thường. Hai là biết tất cả hành khổ. Ba là biết tất cả pháp vô ngã. Và bốn là biết tất cả pháp tịch diệt Niết bàn.

Thế nào là vô thường nghĩa?

Vô sở hữu là vô thường nghĩa. Vô sở phá hoại là vô thường nghĩa. Nghĩa vô thường ấy tức là nghĩa vô ngã, nếu pháp vô ngã thì không gì phá hoại được vì là tánh tịch diệt vậy. Đây gọi là vô thường nghĩa.

Thế nào là khổ nghĩa?

Vì vô sở cầu nên là khổ nghĩa. Vì ái nhiễm hết nên là khổ nghĩa. Vì vô sở nguyện nên là khổ nghĩa. Vì rỗng không không có nên là khổ nghĩa. Đây gọi là khổ nghĩa.

Thế nào là vô ngã nghĩa?

Cứu cánh vô ngã là vô ngã nghĩa. Như vô ngã nghĩa tức là nghĩa rỗng không, là nghĩa vô sở hữu, là nghĩa hư cuống chẳng thật. Đây gọi là vô ngã nghĩa.

Thế nào là tịch diệt Niết bàn nghĩa?

Tịch diệt nghĩa ấy chẳng phải là niệm niệm diệt. Như chẳng phải niệm niệm diệt tức là tịch diệt. Bồ tát được trí huệ vô tận ấy biết tất cả pháp tương đồng với tịch diệt. Tịch diệt ấy tức là Niết

bàn. Đây gọi là tịch diệt Niết bàn nghĩa.

Đây gọi là Bồ tát soạn tập bốn pháp mà chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát nhưt đạo cũng chẳng thể tận. Thế nào là nhưt đạo? Bồ tát chỗ được chơn thật trí huệ chẳng từ người khác nghe.

Lại nhưt đạo ấy, Bồ tát độc nhưt không có bạn lữ, đã ở nơi Vô thượng Bồ đề có thể đại trang nghiêm dùng thể lực tinh tấn của mình nhiếp lấy, cứu cánh tự tu tập chẳng nhờ người làm. Bồ tát tự dùng sức nhơn duyên dũng mãnh kiến lập trang nghiêm kiên cố như vậy. Như các chúng sanh tạo tác bao nhiêu thiện nghiệp, ta cũng sẽ có thể làm nên tất cả như vậy. Và các Thánh nhơn từ lúc sơ phát tâm đến sau làm bao nhiêu công hạnh ta cũng sẽ làm.

Bồ thí chẳng phải là bạn của ta mà ta là bạn của bồ thí. Trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, thiền định và trí huệ chẳng phải là bạn của ta mà ta là bạn của chúng. Các ba la mật chẳng thể sai sử ta mà ta có thể sai sử chúng, nhẫn đến các thiện căn cũng đều như vậy. Các pháp như vậy dầu chẳng phải bạn của ta mà ta cần phải làm. Chẳng cậy dựa nơi kia, Bồ tát tự lực dũng mãnh riêng làm

không có bạn, ngồi tòa kim cương nơi đạo tràng phá các ma chúng, dùng một niệm huệ thành Vô thượng Bồ đề. Bồ tát phải tỏ rõ phân biệt như vậy. Đây gọi là Bồ tát nhứt đạo vô tận.

Thưa Tôn giả Xá Lợi Phất! Đại Bồ tát sở tu phương tiện cũng chẳng thể tận. Thế nào là phương tiện?

Thấy tất cả pháp là phương tiện. Phát khởi các pháp là phương tiện. Làm Bồ tát sứ là phương tiện. Cứu cánh phân biệt là phương tiện. Không có hạn lượng là phương tiện. Chí ý thường cầu pháp xuất thế là phương tiện. Lúc bố thí liền có thể đầy đủ các ba la mật là phương tiện. Lúc trì giới nơi nơi xú xự tự tại vãng sanh là phương tiện. Lúc nhẫn nhục trang nghiêm tự thân và Bồ đề đạo là phương tiện. Lúc hành tinh tấn tâm không có sở trụ là phương tiện. Lúc tu thiền định không có thối thất là phương tiện. Lúc tu trí huệ chẳng chứng vô vi là phương tiện. Lúc tu tâm từ thương kẻ không có thể lực là phương tiện. Lúc tu tâm bi chẳng nhằm sanh tử là phương tiện. Lúc tu tâm hỷ chẳng thích ở chỗ vui là phương tiện. Lúc tu tâm xả phát tâm tu tập tất cả thiện căn là phương tiện. Lúc tu thiên nhãn là muốn thành tựu chư Phật nhãn là phương tiện. Lúc tu thiên nhĩ là

vì muốn thành tựu chư Phật nhĩ là phương tiện. Lúc tu tha tâm trí là vì muốn được chư Phật trí biết tất cả chúng sanh căn lượng cạn sâu là phương tiện. Lúc tu túc mạng trí là vì được Phật trí biết tam thế vô ngại là phương tiện. Lúc tu tập thần thông là vì muốn được chư Phật thần thông lực là phương tiện. Tùy chúng sanh tâm là phương tiện. Đã tự hiểu rõ lại hiểu rõ chúng sanh là phương tiện. Đã tự độ rồi thị hiện chưa độ mà gắng sức siêng tu cầu được độ thế là phương tiện. Đã lìa phiền não mà thị hiện phiền não là phương tiện. Đã xả bỏ gánh nặng mà thị hiện có gánh nặng là phương tiện. Hay biết căn lượng chúng sanh tùy căn lượng thuyết pháp là phương tiện. Khéo có thể dạy bảo tấn tu hàng độn căn chúng sanh là phương tiện. Biết thời biết phi thời là phương tiện. Biết chúng sanh hành đạo mà sa vào tà kiến có thể đặt đẽ nơi chánh đạo là phương tiện. Có thể khiến lượng làm vô lượng khiến vô lượng làm lượng là phương tiện. Khiến tổn hoại hoàn phục như cũ là phương tiện. Thị hiện thắng kẻ kia là phương tiện. Thị hiện nói Niết bàn có ngũ dục lạc là phương tiện. Đã được giải thoát thị hiện có hệ phược là phương tiện. Ở nơi sanh tử mà chẳng đọa sanh tử là phương tiện. Nơi các oai nghi không chỗ chuyên đúng cũng chẳng thối thất

là phương tiện. Chỉ quán chúng sanh chẳng thấy trì giới hay phá giới là phương tiện. Nhiếp các kiến duyên chẳng sanh tranh cạnh là phương tiện. Rõ âm thanh ấy giả danh không thật là phương tiện. Thường đi trong tam giới là phương tiện. Được giải thoát tướng hành là phương tiện. Thân cận phạm phu như thân cận Thánh như là phương tiện. Chẳng chúng Niết bàn thường ở sanh tử là phương tiện. Nơi ma hành xứ hiển hiện đại quang minh không có phiền não là phương tiện. Tất cả thị tất cả phi là phương tiện.

Đây gọi là Bồ tát tu hành phương tiện cũng chẳng thể tận.

Thưa Tôn giả! Đây gọi là Bồ tát tám mươi vô tận. Tám mươi vô tận ấy đều có thể chứa đựng tất cả Phật pháp.

Lúc Vô Tận Ý đại Bồ tát nói pháp môn phẩm ấy, có sáu mươi bảy trăm ngàn chúng sanh, người chưa phát tâm, đều liền phát tâm Vô thượng Bồ đề. Năm trăm hai ngàn đại Bồ tát được Vô sanh pháp nhẫn. Bảy giờ đại chúng dâng các thứ hoa, các thứ tràng hoa, các thứ lọng hoa cúng dường Như Lai và Vô Tận Ý đại Bồ tát cùng kinh điển ấy. Trên hư không có vô lượng thiên nhạc tự nhiên phát thanh nói rằng: “Chư Phật Thế Tôn

trong vô lượng kiếp tập hợp Vô thượng Bồ đề, nay trong hội Đại Tập này Vô Tận Ý Bồ tát đã nói nghĩa ấy. Nếu có ai nghe pháp môn vô tận ấy mà tin hiểu thọ trì đọc tụng giải thuyết, nên biết người ấy là đầy đủ pháp vô tận ấy vậy”.

Đức Thế Tôn lấy y trùm vai ban cho Vô Tận Ý Bồ tát mà nói rằng:

Lành thay lành thay! Đại sĩ nói nghĩa ấy rất hay, chẳng phải chỉ có Ta hứa khả, thập phương chư Phật cũng như vậy.

Vô Tận Ý đại Bồ tát hai tay nâng y để trên đỉnh đầu mình mà bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Chư thiên và thế nhơn sẽ coi y này hơn cái tháp, vì là vật được Như Lai dùng.

Lúc bấy giờ có nhiều thứ y báu, các thứ lọng báu, các thứ phan báu, các thứ cây báu, các thứ tràng hoa báu tự nhiên từ thập phương thế giới bay đến che Vô Tận Ý đại Bồ tát để cúng dường. Các thứ y, lọng, phan, thọ tràng hoa báu ấy tự nhiên diễn nói lời rằng: “Lành thay, lành thay! Thiện nam tử có thể khéo nói pháp môn vô tận ấy. Như lời ông đã nói, được chúng ta hứa khả”.

Tôn giả Xá Lợi Phất bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Những y báu cúng dường như vậy từ xứ nào đến phát ra tiếng nói như vậy?

Đức Phật nói:

Này Xá Lợi Phất! Lúc Vô Tận Ý Bồ tát sơ phát tâm Vô thượng Bồ đề giáo hóa các chúng sanh ấy, nay họ đã thành Vô thượng Bồ đề ở thế giới mười phương. Đây là chư Phật Chánh Biến Tri kia vì biết ơn báo ơn nên sai các thứ báu ấy đến khen ngợi công đức chơn thật của Vô Tận Ý Bồ tát và cũng cúng dường kinh điển được tuyên nói.

Lúc này đại chúng đối với Vô Tận Ý Bồ tát càng thêm cung kính tôn trọng tán thán đồng nói rằng: “Hôm nay chúng tôi mừng được đại lợi ích, được thấy Vô Tận Ý Bồ tát cung kính cúng dường tôn trọng tán thán và được nghe pháp môn vô tận. Nếu có ai tai được nghe danh tự Vô Tận Ý Bồ tát cũng được lợi ích lành hà hưởng mắt thấy gồm được nghe kinh này”.

Đức Thế Tôn ở trong đại chúng nghe lời ấy liền bảo Xá Lợi Phất Tôn giả rằng:

Này Xá Lợi Phất! Nếu có thiện nam tử thiện nữ như học Bồ tát đạo trong một kiếp cúng dường chư Phật học giới oai nghi do sức kham nhẫn tận sanh tử khổ tế của các chúng sanh, siêng năng tinh tấn tu tập như cứu đầu cháy, nơi các

thiền định nhưt tâm thành tựu trí huệ phương tiện, nếu rời lìa kinh điển này, Ta nói người ấy chưa có thể đầy đủ sáu ba la mật.

Này Xá Lợi Phất! Nếu có thiện nam tử thiện nữ nơn nghe kinh điển này tin hiểu thọ trì đọc tụng giải nghĩa như thuyết tu hành, Ta nói người ấy đã là đầy đủ sáu ba la mật mau được thành tựu Vô thượng Bồ đề. Tại sao vậy?

Này Xá Lợi Phất! Nếu có Bồ tát thọ trì kinh này vì người diễn nói tức là đầy đủ Đàn ba la mật. Tại sao? Vì trong các sự bố thí thì pháp thí là hơn cả, chẳng hề quên mất tâm Bồ tát. Nếu trì kinh này tức là trì giới, nên có thể đầy đủ Thi la ba la mật. Tại sao? Vì cấm giới của tất cả Bồ tát học được nhiếp nơi kinh này. Nếu ở kinh này có thể kham nhẫn thích ưa, tất cả chúng sanh chẳng trở hoại được, có thể ở nơi đây tấn tu nhẫn nhục, tức là đầy đủ Sằn đề ba la mật. Nếu ở kinh này siêng làm chuyên nói, thân khẩu ý ba nghiệp tinh tấn tu tập, tức là đầy đủ Tỳ lê gia ba la mật. Nếu ở kinh này tâm được tịch diệt không có tán loạn, nhưt tâm định ý phân biệt pháp tướng, tức là đầy đủ Thiền na ba la mật. Nếu ở kinh này tự được hiện trí, chẳng từ người nghe được chánh hành trí, tức là đầy đủ Bát nhã ba la mật.

Này Xá Lợi Phất! Nếu có Bồ tát siêng học kinh này nếu muốn đầy đủ các ba la mật thì không khó.

Này Xá Lợi Phất! Nếu có Bồ tát học tập kinh này thọ trì đọc tụng như thuyết tu hành biên chép kinh quyển, nên biết người ấy tất cả Phật pháp đã ở trong tay. Tánh tứ đại có thể biến đổi khác, tâm Bồ tát ấy ở nơi Vô thượng Bồ đề chẳng thể còn chuyển đổi.

Này Xá Lợi Phất! Kinh điển này là ấn bất thối chuyển của Bồ tát, vì vậy nên Bồ tát phải cầu ấn ấy. Nếu có thiện nam tử thiện nữ nơn thân cận ấn ấy thì tức là thân cận tất cả Phật pháp.

Lúc bấy giờ Tứ Thiên Vương cùng các quyền thuộc từ chỗ ngồi đứng dậy chấp tay bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tứ Vương chúng tôi là đệ tử Phật đã được dẫu đạo. Nếu có thiện nam tử thiện nữ nơn thọ trì kinh này, chúng tôi kham nhiệm vì họ mà làm kẻ vệ hộ cung cấp hầu hạ, sẽ coi người ấy như đức Như Lai. Tại sao? Vì trong kinh điển này xuất sanh các thừa vậy.

Thiên Đế Thích Đề Hoàn Nơn từ chỗ ngồi đứng dậy chấp tay hướng Phật mà bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Tôi thường theo Phật nghe vô lượng vô biên kinh điển, chưa từng được nghe kinh điển phân biệt nghĩa thậm thâm như vậy. Bạch đức Thế Tôn! Nơi nơi xứ xứ, chỗ nào có điển nói kinh này, đích thân tôi và chư thiên Đạo Lợi sẽ đến đó nghe học, thủ hộ Pháp sư tăng thêm khí lực mạnh mẽ tinh tấn chánh niệm biện tài, khiến Pháp sư ấy ở trong đại chúng được vô sở úy rộng có thể tuyên nói kinh điển như vậy.

Đức Phật nói:

Lành thay lành thay! Này Kiều Thi Ca! Ông có thể ủng hộ người thuyết pháp ấy khiến được dũng mãnh tinh tấn chánh niệm biện tài. Này Kiều Thi Ca! Nếu có thể ủng hộ người thuyết pháp ấy tức là ủng hộ chư Phật chánh pháp. Người ủng hộ chánh pháp tức là người ủng hộ tất cả chúng sanh.

Phạm Tụ Tại Thiên vương quỳ dài chấp tay hướng Phật mà bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nếu xứ nào có kinh điển này lưu bố, đích thân tôi cùng chư Phạm Thiên và quyền thuộc sẽ bỏ thiên hỷ lạc để đến đó nghe học thưa hỏi thỉnh cầu. Lúc tôi đến đó sẽ hiện bốn điềm tướng khiến được hay biết: Một là làm cho thấy quang minh vi diệu. Hai là được nghe mùi

hương thơm lạ. Ba là khiến người thuyết pháp được vô ngại biện và chánh ức niệm, pháp được nói lành tốt chẳng mất chương cú. Bốn là khiến đại chúng ấy phát tâm lành muốn vui mừng nghe pháp không có nhàm đủ. Có bốn điều tốt ấy, nên biết đó là Phạm Thiên Vương cùng quyền thuộc chư Phạm Thiên đích thân đến nghe pháp.

Đệ Lục Dục Thiên ma Ba Tuần chấp tay bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Kinh điển như vậy khiến thế lực tôi yếu kém. Tại sao? Vì nếu có Bồ tát nghe kinh này thọ trì đọc tụng vì người mà rộng nói, phải biết người ấy tức là được thọ ký.

Bạch đức Thế Tôn! Bồ tát như vậy đến xứ nào, đến thế giới chư Phật, nên biết như là đức Phật Thế Tôn. Nay tôi có những tâm kiêu mạn tật đố công cao, do sức oai đức của Vô Tận Ý mà đều bị xô dẹp hết cả. Nay tôi sẽ thủ hộ kinh điển này và người thuyết pháp. Nơi nào có lưu bố kinh này, tôi chẳng khởi một niệm tâm trở ngại, huông là tự mình đến đó làm hại.

Đức Phật bảo Tôn giả A Nan rằng:

Này A Nan! Từ ngày hôm nay ông nên vì chánh pháp ở lâu thế gian mà thọ trì kinh điển này đọc tụng giải thuyết.

Tôn giả A Nan liền đứng dậy chỉnh y phục trịch bày vai hữu gối hữu chাম đất chấp tay hướng Phật bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi kính vâng lời Phật thọ trì kinh ấy, chỉ tự hận chẳng có thể rộng tuyên nói lưu bố như chư Bồ tát.

Đức Phật nói:

Này A Nan! Ông nên an lòng. Nay ở trong pháp hội này có chư đại Bồ tát có thể hộ trì khiến kinh điển này rộng tuyên lưu bố.

Liền đó trong đại hội có sáu mươi ức chư đại Bồ tát, những người đáng phải hộ pháp, từ chỗ ngồi đứng dậy chấp tay hướng Phật bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi cần phải tuyên truyền kinh này đến khắp mười phương. Tại Ta Bà thế giới này có Di Lặc Đại sĩ, Ngài ở đây tự sẽ hộ trì kinh này và người thuyết pháp.

Bạch đức Thế Tôn! Nếu lúc Phật diệt độ rồi, năm trăm năm sau, nếu có Bồ tát nghe kinh điển này thọ trì đọc tụng, nên biết đều là sức oai thần của Di Lặc Bồ tát kiến lập.

Đức Phật khen chúng đại Bồ tát hộ pháp rằng:

Lành thay lành thay! Chư thiện nam tử! Các ông chẳng những ngày nay ở trước Ta hộ trì

chánh pháp, mà các ông cũng đã từng hộ trì chánh pháp của hàng hà sa số chư Phật quá khứ.

Vô Tận Ý đại Bồ tát bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi tự dùng phần ít trí huệ nói kinh điển này, vẫn tự cú nghĩa ắt chẳng đầy đủ. Nay tôi ở trước Phật và chư đại Bồ tát đã thành tựu vô tận pháp mà sám hối tội lỗi.

Đức Phật nói:

Này Vô Tận Ý! Nếu Bồ tát có đủ bốn vô ngại trí thì chỗ giảng thuyết không có sai lầm. Bồ tát như vậy được Chơn Không Nghĩa Phân Biệt pháp môn mới có thể tuyên nói kinh điển như vậy.

Này Vô Tận Ý! Nay ông đã đến chỗ đệ nhất thành tựu tứ biện tự tại vô ngại. Kinh Đại thừa này chẳng từ người nghe mà có thể phân biệt.

Này Vô Tận Ý! Nay ông thành tựu bậc trụ như vậy thân khẩu ý nghiệp không có sai lầm. Tại sao? Vì Bồ tát tu tập ba nghiệp thành tựu thường dùng trí huệ làm căn bản vậy.

Này Vô Tận Ý! Đã có vô lượng trăm ngàn vạn ức chư Phật Thế Tôn đều đồng khen ngợi nghe ông thuyết pháp. Này Vô Tận Ý! Ông trước đã ở chỗ Ta và chư Phật cứu cánh sám hối không có sót mất.

Tôn giả A Nan bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Kinh này tên là gì và phụng trì thế nào?

Đức Phật nói:

Kinh này tên là **Vô Tận Ý sở thuyết bất khả tận nghĩa chương cú pháp môn**. Còn có tên là **Đại Tập**. Ông nên phụng trì như vậy.

Này A Nan! Ông phải tín thọ kinh điển như vậy. Tại sao? Vì ông thọ trì kinh này rồi thì những pháp đã được trì niệm sẽ tăng hơn trước cả ngàn lần. Nếu vì người nói thì là kiến lập Phật sự vậy.

Đức Phật nói kinh này rồi, Vô Tận Ý đại Bồ tát, các Tôn giả Xá Lợi Phất, A Nan, chư Thiên, Long, Thần, Càn thất bà, A tu la v.v... tất cả đại chúng nghe lời Phật nói đều rất vui mừng làm lễ mà đi.

*

KINH ĐẠI BỬU TÍCH

Hán dịch: Tam Tạng Cương Lương Da Xá

Việt dịch: HT. Thích Trí Tịnh

PHÁP HỘI QUÁN VÔ LƯỢNG THỌ PHẬT THỨ SÁU MƯƠI HAI

Tôi nghe như vậy: Một thời, đức Phật Thích Ca Mâu Ni Như Lai ở tại thành Vương Xá trong núi Kỳ Xà Quật, cùng chúng đại Tỳ kheo một ngàn hai trăm năm mươi người câu hội. Chúng Bồ tát có ba vạn hai ngàn, Văn Thù Sư Lợi Pháp Vương tử đại Bồ tát làm thượng thủ.

Lúc bấy giờ thành Vương Xá có thái tử tên là A Xá Thế thuận theo lời bảo của ác hữu Điều Đạt

bắt vua cha Tần Bà Sa La nhốt trong nhà tối bảy tầng cửa, cấm các quan không một ai được vào. Quốc thái phu nhơn tên là Vi Đề Hy cung kính Đại vương, tắm gội sạch sẽ, lấy tô và mật nhồi mì sợi rồi trét trên thân, trong hột chuỗi ngọc đeo đựng nước nho, đi vào ngục thăm Đại vương kín đáo dâng lên. Đại vương Tần Bà Sa La ăn mì uống nước nho rồi xin nước súc miệng. Súc miệng xong, Đại vương chấp tay cung kính hướng về núi Kỳ Xà Quật với đánh lễ Thế Tôn mà bạch rằng: “Tôn giả Đại Mục Kiền Liên là thân hữu của tôi, nguyện hưng từ bi truyền thọ giới Bát quan trai cho tôi”.

Liền đó Tôn giả Đại Mục Kiền Liên như chim ung bay mau đến chỗ vua, truyền giới Bát quan trai cho vua. Ngày ngày đều như vậy, đến truyền giới cho vua. Đức Thế Tôn cũng sai Tôn giả Phú Lô Na đến vì vua mà thuyết pháp.

Thời gian như vậy trải qua hai mươi một ngày, Đại vương Tần Bà Sa La ăn mì mật, uống nước nho, lại được thọ giới Bát quan trai, được nghe thuyết pháp nên nhan sắc vua hòa vui. A Xà Thế hỏi người giữ cửa ngục rằng:

Hôm nay Phụ vương ta vẫn còn sống ư?

Người giữ cửa ngục tâu rằng:

Tâu Đại vương! Quốc thái phu nhơn trên thân trét mì mật, trong chuỗi ngọc đựng nước nho đem dâng lên vua. Còn có Sa môn Đại Mục Kiên Liên và Phú Lô Na đi từ trên hư không đến vì vua thuyết pháp chẳng thể cảm cản được.

A Xà Thế nghe lời ấy giận mẹ mình rằng:

Mẹ ta là giặc làm bạn với giặc. Sa môn ác nhơn huyễn hoặc chú thuật khiến ác vương ấy nhiều ngày mà chẳng chết.

A Xà Thế liền cầm gươm bén muốn giết mẹ.

Lúc ấy có một đại thần tên là Nguyệt Quang thông minh nhiều trí cùng với Kỳ Bà đến lễ vua A Xà Thế mà tâu rằng:

Tâu Đại vương! Chúng thần nghe Tỳ Đà Luận kinh nói từ kiếp sơ đến nay có các ác vương vì tham ngôi vua mà giết hại cha mình đến số một vạn tám ngàn. Chưa từng nghe nói có kẻ vô đạo hại mẹ. Nay Đại vương làm sự sát nghịch này làm ô uế dòng Sát đế lợi chúng thần chẳng nỡ nghe. Đây là Chiên đà la, chúng tôi chẳng nên còn ở lại nơi đây.

Hai vị đại thần tâu rồi lấy tay vỗ lên gươm đeo bên mình đi lui mà ra. A Xà Thế kinh sợ hãi hùng bảo Kỳ Bà rằng:

Còn anh cũng chẳng vì ta chẳng?

Kỳ Bà tâu rằng:

Đại vương cần thận chớ có hại mẹ.

A Xà Thế nghe lời ấy sám hối cầu cứu liền bỏ gươm thôi không hại mẹ, truyền lệnh cho nội quan nhốt mẹ vào thâm cung chẳng cho ra nữa.

Vi Đề Hy bị giam nhốt rồi sầu lo tiêu tụy với hướng về núi Kỳ Xà Quật lạy Phật mà nói rằng:

Ngày trước đức Như Lai Thế Tôn thường sai Tôn giả A Nan đến thăm hỏi tôi. Nay tôi sầu lo, đức Thế Tôn oai trọng không sao được thấy. Duy nguyện đức Thế Tôn sai các Tôn giả Đại Mục Kiền Liên và A Nan đến cho tôi được thấy.

Nói xong, Vi Đề Hy buồn khóc lệ rơi như mưa với hướng lạy Phật, trong khoảng thời gian chưa cất đầu lên. Đức Thế Tôn ở núi Kỳ Xà Quật biết tâm niệm của Vi Đề Hy liền bảo Đại Mục Kiền Liên và A Nan đi trên hư không. Đức Phật từ núi Kỳ Xà Quật ẩn mất hiện ra nơi vương cung.

Vi Đề Hy lạy rồi ngược đầu lên thấy Thế Tôn Thích Ca Mâu Ni Phật thân màu tử kim ngồi trên hoa sen trăm báu, Tôn giả Đại Mục Kiền Liên hầu bên tả, Tôn giả A Nan hầu bên hữu. Trong hư

không hàng Phạm Vương, Đế Thích, Hộ Thế Tứ Vương mưa hoa trời khắp nơi để cúng dường. Vì Đề Hy thấy Phật Thế Tôn liền tự bứt chuỗi ngọc, cả thân mình gieo xuống đất kêu khóc hướng Phật mà bạch rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Xưa tôi tội gì mà sanh đọa ác tử ấy. Đức Thế Tôn! lại có nhơn duyên gì mà cùng làm quyến thuộc với Đề Bà Đạt Đa. Duy nguyện đức Thế Tôn vì tôi mà nói rộng những xứ không có lo khổ tôi sẽ vãng sanh, tôi không còn thích cõi Diêm Phù Đề trước ác thế này. Xứ trước ác này đầy những địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh và đầy đủ nhiều điều bất thiện. Nguyện tôi đời vị lai chẳng nghe danh từ ác, chẳng thấy người ác. Nay tôi hướng về Thế Tôn năm vóc gieo xuống đất cầu thương cho tôi sám hối. Duy nguyện Phật nhứt dạy tôi quán nơi xứ nghiệp hành thanh tịnh.

Đức Thế Tôn phóng ánh sáng giữa hai mày, ánh sáng ấy màu chơn kim chiếu khắp mười phương vô lượng thế giới trở về trụ tại đỉnh đầu Phật hóa làm đài chơn kim lớn như núi Tu Di, bao nhiêu quốc độ thanh tịnh vi diệu của mười phương chư Phật đều hiện rõ trong đài vàng ấy. Hoặc có quốc độ thất bửu hiệp thành, hoặc có quốc độ thuần là liên hoa. Lại có quốc độ như Tự

Tại Thiên cung. Lại có quốc độ như gương pha lê. Có vô lượng quốc độ chư Phật như vậy trang nghiêm xinh đẹp khiến Vi Đề Hy được thấy.

Vi Đề Hy bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Dầu các Phật độ ấy đều thanh tịnh đều có quang minh. Nay tôi thích sanh về Cực Lạc thế giới chỗ của đức Phật A Di Đà. Duy nguyện đức Thế Tôn dạy tôi tư duy, dạy tôi chánh thọ.

Đức Thế Tôn liền mỉm cười có ánh sáng ngũ sắc từ miệng Phật phóng ra, mỗi mỗi ánh sáng đều chiếu đến đỉnh đầu vua Tần Bà Sa La. Dầu bị giam cầm ngục tối, tâm nhãn vua không chướng ngại xa thấy đức Thế Tôn, vua đầu mặt lạy Phật tự nhiên tặng tấn đạo lực thành bực A na hàm. Đức Phật bảo Vi Đề Hy:

Nay Thái Phu nhơn có biết chăng? Phật A Di Đà cách đây chẳng xa, bà nên nhiếp niệm quán kỹ cõi nước ấy thì tịnh nghiệp được thành. Nay Ta sẽ vì bà mà nói rộng các pháp quán, cũng khiến đời vị lai tất cả hàng phàm phu, những người muốn tu tịnh nghiệp được thọ sanh Tây phương Cực Lạc quốc độ.

Này Vi Đề Hy! Người muốn sang nước Cực Lạc ấy nên tu ba phước: **Một** là hiếu nuôi cha mẹ,

kính thờ bực Sư trưởng, có tâm nhơn từ chẳng giết hại và tu tập mười nghiệp lành. **Hai** là thọ trì tam quy y, đầy đủ các cấm giới và chẳng phạm oai nghi. **Ba** là phát tâm Bồ đề sâu tin nhơn quả, đọc tụng kinh điển Đại thừa và khuyên dạy sách tấn người tu hành. Ba sự như vậy gọi là tịnh nghiệp.

Này Vi Đề Hy! Nay bà có biết chẳng? Ba tịnh nghiệp ấy là chánh nhơn tịnh nghiệp của tam thế chư Phật quá khứ, vị lai, hiện tại.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy rằng:

Lắng nghe, lắng nghe, khéo suy nghĩ nhớ kỹ. Nay Như Lai vì tất cả chúng sanh đời vị lai, những kẻ bị giặc phiền não nhiều hại mà nói nghiệp thanh tịnh. Lành thay cho Vi Đề Hy khéo hỏi được việc ấy.

Này A Nan! Ông nên thọ trì rộng vì đại chúng mà tuyên nói lời Phật. Hôm nay Phật vì Vi Đề Hy và vị lai tất cả chúng sanh quán nơi Tây phương Cực Lạc quốc độ, do nguyện lực Phật nên sẽ được quốc độ thanh tịnh ấy như cầm gương sáng tự thấy hình tượng mặt mình. Thấy những sự vui cùng cực vi diệu của quốc độ ấy nên tâm vui mừng liền được Vô sanh pháp nhẫn.

Đức Phật bảo Vi Đề Hy:

Bà là phàm phu tâm tướng yếu kém chưa được

Thiên nhân chẳng thể thấy được xa. Chư Phật Như Lai có phương tiện lạ khiến bà được thấy.

Vi Đề Hy bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Như hôm nay tôi nhờ oai lực của đức Phật Thế Tôn mà được thấy quốc độ Cực Lạc ấy. Nếu sau khi đức Phật Thế Tôn diệt độ, các chúng sanh trược ác bất thiện bị năm khổ bức ngặt, họ làm thế nào có thể được thấy A Di Đà Phật Cực Lạc thế giới?

Đức Phật bảo Vi Đề Hy:

Bà và chúng sanh nên phải chuyên tâm buộc niệm một chỗ tướng nơi phương Tây. Tướng niệm thế nào?

Tất cả chúng sanh những người có mắt sáng mà chẳng phải là kẻ sanh manh thì đều thấy mặt nhựt lặn cả. Phàm người tu tập quán tướng nên phát khởi tướng niệm, ngồi ngay thẳng hướng về phía Tây quán kỹ chỗ mặt nhựt sắp lặn khiến tâm niệm trụ vững chuyên tướng nhớ chẳng rời. Thấy mặt nhựt sắp lặn dạng như mặt trống đồng treo. Đã thấy mặt nhựt rồi, nhắm mắt mở mắt đều khiến phải sáng tỏ. Đây là nhựt tướng, gọi là pháp quán ban đầu.

Kế đó quán tướng nước. Thấy nước đứng trong, cũng khiến phải sáng tỏ, ý tướng không

phân tán. Đã thấy nước rồi nên quán tưởng băng, thấy băng chói suốt tưởng làm lưu ly. Tưởng này thành rồi thấy đất lưu ly trong ngoài suốt chói, phía dưới có tràng vàng kim cang thất bửu nâng chông đất lưu ly. Kim tràng ấy tám phương đầy đủ tám cạnh. Mỗi mỗi phương diện do trăm châu báu làm thành. Mỗi mỗi bửu châu có ngàn ánh sáng. Mỗi mỗi ánh sáng có tám vạn bốn ngàn màu chói đất lưu ly sáng như ức ngàn mặt nhật chẳng thể thấy đủ hết được.

Trên đất lưu ly có dây hoàng kim xen kết lẫn lộn với thất bửu giăng phân ranh giới chùng ngăn ngang rộng phân minh. Trong mỗi mỗi thất bửu ấy có ánh sáng ngũ sắc. Ánh sáng ấy như đóa hoa, lại có như sao như trăng lững lờ trên hư không tụ thành đài ánh sáng. Có ngàn vạn lầu các do trăm báu hiệp thành. Hai bên đài đều riêng có trăm ức tràng hoa với vô lượng nhạc khí dùng làm trang nghiêm. Tám thứ gió mát từ ánh sáng phát ra xao động các nhạc khí ấy vang ra tiếng diển nói khổ, Không, vô thường, vô ngã.

Đây là thủy tưởng gọi là pháp quán thứ hai.

Lúc quán tưởng này đã thành phải mỗi mỗi sự quán thấy thật rất rõ ràng, lúc nhắm mắt lúc mở mắt chớ để tan mất, chỉ trừ lúc ăn, thường nhớ sự

ấy. Như tướng quán ấy gọi là thô thấy đất Cực Lạc quốc độ. Nếu được tam muội thì thấy đất cõi nước Cực Lạc tỏ rõ phân minh chẳng thể nói đủ hết. Đây là địa tướng gọi là pháp quán thứ ba.

Đức Phật bảo Tôn giả A Nan:

Này A Nan! Ông thọ trì lời Phật vì đời vị lai tất cả đại chúng, những người muốn thoát khổ mà nói pháp quán địa ấy. Nếu người quán địa ấy thì trừ được tội sanh tử trong tám mươi ức kiếp, bỏ thân hiện tại, đời khác quyết định thọ sanh quốc độ thanh tịnh, tâm được không nghi. Quán tướng đây gọi là chánh quán. Nếu quán tướng khác thì gọi là tà quán.

Đức Phật bảo Tôn giả A Nan và Vi Đề Hy:

Địa quán thành rồi, kế tướng bửu thọ.

Người quán cây báu phải quán mỗi mỗi cây. Tướng bảy lớp hàng cây báu. Mỗi cây báu cao tám ngàn do tuần. Các cây báu ấy đều đầy đủ bông lá bảy báu. Mỗi mỗi bông lá tướng màu khác lạ. Trong màu lưu ly phóng ánh sáng màu hoàng kim. Trong màu pha lê phóng ánh sáng màu hồng. Trong màu mã não phóng ánh sáng màu xa cừ. Trong màu xa cừ phóng ánh sáng màu lục chơn châu. San hô hổ phách tất cả các báu dùng làm chói đẹp. Màn lưới diệu chơn châu

giăng che trên cây báu. Trên mỗi mỗi cây báu có bảy lớp màn lưới. Khoảng mỗi mỗi lưới có năm trăm ức cung điện xinh đẹp vi diệu như cung trời Phạm vương, có các thiên đồng tử tự nhiên ở trong ấy. Mỗi mỗi đồng tử có năm trăm châu ma ni Thích ca tỳ lăng già dùng làm chuỗi đeo. Ánh sáng mỗi châu ma ni ấy chiếu trăm ức do tuần, dường như hòa hiệp ánh sáng của trăm ức nhứt nguyệt chẳng thể kể hết. Các báu xen lẫn màu sắc sáng đẹp nhứt trong các màu sắc.

Các cây báu ấy hàng hàng thẳng nhau, lá lá kế nhau. Giữa khoảng các lá trở những hoa vi diệu. Trên hoa tự nhiên có quả thất bửu. Mỗi mỗi lá cây ngang rộng đều hai mươi lăm do tuần. Lá ấy có ngàn màu, trăm thứ lẫn vẽ như chuỗi ngọc trời. Có những hoa vi diệu màu vàng diêm phù đàn như vòng lửa xoay chói sáng uyển chuyển. Khoảng giữa lá, vọt sanh những quả như bình báu của Thiên Đế Thích, phóng đại quang minh hóa thành tràng phan và vô lượng lọng báu. Trong lọng báu ấy chói hiện tất cả Phật sự trong toàn cõi thế giới, thập phương thế giới chư Phật cũng hiện bóng trong lọng báu ấy.

Thấy bửu thọ ấy rồi cũng phải mỗi mỗi quán sát thấy thân cây nhánh lá bông trái đều phải phân minh. Đây là thọ tướng gọi là pháp quán thứ tư.

Kể nên tướng nước.

Người muốn tướng nước nên biết Cự Lạc thế giới có ao nước bát công đức. Mỗi mỗi ao nước bảy báu làm thành. Báu ấy nhu nhuyến từ như ý châu vương sanh chia làm mười bốn chi, mỗi mỗi chi toát ra sắc đẹp bảy báu. Hoàng kim làm lòng ao, dưới lòng ao có kim cang nhiều màu làm cát trắng đáy.

Trong nước mỗi mỗi ao báu ấy đều có sáu mươi ức hoa sen thất bửu. Mỗi mỗi hoa sen tròn đều mười hai do tuần. Nước ma ni chảy rót trong khoảng lá theo thân cây sen mà lên xuống phát ra âm thanh vi diệu diễn nói khở, Không, vô thường, vô ngã, các ba la mật, còn có tiếng tán thán tướng hảo của chư Phật.

Như ý châu vương phóng ra ánh sáng vi diệu màu hoàng kim. Ánh sáng ấy hóa ra các giống chim màu trăm báu hòa hót êm nhã thường tán thán niệm Phật, niệm Pháp, niệm Tăng.

Đây là tướng nước bát công đức gọi là pháp quán thứ năm.

Trong quốc độ Cự Lạc diệu bửu ấy, mỗi mỗi khu vực có năm trăm ức lầu báu. Trong lầu các ấy có vô lượng chư thiên trời kỹ nhạc trời. Còn có nhạc khí treo ở hư không như bửu tràng

cõi trời chẳng đánh tự kêu. Trong các âm thanh ấy đều diễn nói niệm Phật, niệm Pháp, niệm Tỳ kheo Tăng.

Pháp tướng này thành rồi gọi là thô thấy Cực Lạc thế giới bửu thọ, bửu địa và bửu trì đây là tổng quán tướng gọi là pháp quán thứ sáu. Nếu thấy như vậy thì trừ vô lượng ức kiếp cực trọng ác nghiệp, sau khi mạng chung quyết định sanh nước Cực Lạc. Quán như thế gọi là chánh quán, nếu quán khác thì gọi là tà quán.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Lắng nghe, lắng nghe, khéo suy nghĩ nhớ kỹ đó. Ta sẽ vì các người phân biệt giải thuyết pháp trừ khổ não. Các người ghi nhớ thọ trì rộng vì đại chúng phân biệt giải thuyết.

Lúc đức Thích Ca Mâu Ni Thế Tôn nói lời ấy, Phật Vô Lượng Thọ hiện đứng trên hư không, Quan Thế Âm Bồ tát đứng hầu bên tả, Đại Thế Chí Bồ tát đứng hầu bên hữu, ánh sáng chói rực chẳng thể thấy rõ hết, trăm ngàn lần sắc vàng diêm phù đàn chẳng thể sánh được. Vi Đề Hy thấy Phật Vô Lượng Thọ rồi tiếp túc lễ lạy. Lễ lạy xong, Vi Đề Hy bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi nhơn oai lực Phật mà được thấy Vô Lượng Thọ Như Lai cùng hai

Đại sĩ Quan Thế Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát. Đời vị lai các chúng sanh sẽ phải thế nào quán thấy Phật Vô Lượng Thọ và hai Bồ tát ấy?

Đức Phật bảo Vi Đề Hy:

Người muốn quán Phật Vô Lượng Thọ thì nên khởi tưởng niệm: Ở trên mặt đất thất bửu tướng có hoa sen, trên mỗi mỗi cánh hoa tướng màu trăm thứ báu có tám vạn bốn ngàn đường gân đường như bức họa cõi trời, mỗi đường gân có tám vạn bốn ngàn ánh sáng tỏ rõ ràng rẽ đều được thấy cả. Cánh hoa nhỏ nhưt ngang rộng hai trăm năm mươi do tuần, tòa hoa sen ấy có đủ tám vạn bốn ngàn cánh. Khoảng mỗi cánh hoa có trăm ức ma ni châu vương để làm sáng đẹp. Mỗi mỗi châu ma ni vương ấy phóng ra ngàn ánh sáng, ánh sáng ấy như lọng bảy báu hiệp thành che khắp mặt đất. Đài hoa sen ấy bằng báu thích ca tỳ lãng già, có tám vạn kim cang chân thúc ca bửu, phạm ma ni bửu và lưới diệu chơn châu dùng để nghiêm sức. Ở trên đài ấy tự nhiên có bốn trụ bửu tràng, mỗi mỗi bửu tràng cao lớn như trăm ngàn muôn ức núi Tu Di. Trên bửu tràng có màn báu như Dạ Ma thiên cung, còn có năm trăm ức bửu châu vi diệu để làm sáng đẹp. Mỗi mỗi bửu châu có tám vạn bốn ngàn ánh sáng. Mỗi mỗi ánh sáng làm tám

vạn bốn ngàn kim sắc nhiều loại lạ khác nhau. Mỗi mỗi kim sắc khắp cả cõi nước Cực Lạc nơi nơi biến hóa đều riêng làm những tướng hình khác lạ: Hoặc làm đài kim cang, hoặc làm lưới chơn châu, hoặc làm mây nhiều loại hoa, nơi mười phương diện tùy ý biến hiện ra làm Phật sự. Đây là tướng tòa ngòai hoa sen, gọi là pháp quán thứ bảy.

Này A Nan! Hoa sen vi diệu như vậy là do bốn nguyện lực của Pháp Tạng Tỳ kheo, tiên thân Phật Vô Lượng Thọ cảm thành. Nếu người muốn niệm đức Phật ấy thì phải trước tướng hoa tòa ấy. Lúc quán tưởng chẳng được tạp quán. Đều phải quán mỗi mỗi chi tiết, mỗi mỗi cánh hoa, mỗi mỗi bửu châu, mỗi mỗi ánh sáng, mỗi mỗi đài, mỗi mỗi tràng đều phải phân minh, như thấy tượng mặt mình hiện trong gương. Pháp tướng này thành diệt trừ trăm muôn ức kiếp tội sanh tử, tất định sẽ sanh Cực Lạc thế giới. Quán như vậy gọi là chánh quán, nếu quán khác thì gọi là tà quán.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Thấy hoa tòa rồi kể nên tướng Phật. Tại sao vậy? Vì chư Phật Như Lai là thân pháp giới vào khắp trong tâm tướng của tất cả chúng sanh, nên lúc các người tâm tướng Phật, tâm ấy tức là ba

mười hai tướng tám mươi tùy hình hảo, tâm ấy làm Phật, tâm ấy là Phật. Chư Phật Chánh Biến Tri hải từ tâm tướng sanh, vì vậy nên nhứt tâm buộc niệm quán kỹ đức Phật ấy, đức Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri.

Người muốn tưởng đức Phật ấy trước nên tưởng hình tượng. Thấy một bửu tượng màu như vàng diêm phù đàn ngồi trên hoa tòa kia. Thấy tượng Phật ngồi rồi tâm nhãn được khai thông, tỏ rõ phân minh thấy quốc độ Cực Lạc thất bửu trang nghiêm, đất báu, ao báu, cây báu bày hàng. Màn lưới báu cõi trời giăng che phía trên, các màn lưới báu đầy khắp hư không, thấy sự như vậy khiến rất rõ ràng như thấy trong lòng bàn tay. Thấy sự ấy rồi lại nên tưởng một hoa sen lớn ở bên tả tượng Phật như trước không khác. Rồi lại tưởng một hoa sen lớn như trước ở bên hữu tượng Phật. Rồi tưởng một tượng Quan Thế Âm Bồ tát ngồi tòa sen bên tả cũng kim sắc như trước. Rồi tưởng một tượng Đại Thế Chí Bồ tát ngồi tòa sen bên hữu. Lúc pháp tượng này thành rồi tượng Phật và tượng Bồ tát đều phóng ánh sáng. Ánh sáng ấy kim sắc chiếu những bửu thọ. Dưới mỗi bửu thọ đều có ba tòa hoa sen, tượng Phật và tượng hai Bồ tát ngồi trên ấy, như vậy khắp cả quốc độ Cực Lạc.

Lúc pháp tướng này đã thành, hành giả nên nghe nước chảy, ánh sáng, các bửu thọ, những chim cưu, nhạn, uyên ương... đều diễn nói diệu pháp. Lúc xuất định lúc nhập định luôn nghe diệu pháp. Pháp được nghe trong định, lúc xuất định nhớ giữ chẳng bỏ phải khế hiệp với lời trong kinh. Nếu chẳng hiệp thì gọi là vọng tưởng. Nếu hiệp thì gọi là thô tướng thấy Cực Lạc thế giới.

Đây là tượng tướng gọi là pháp quán thứ tám. Quán pháp này trừ được vô lượng ức kiếp tội sanh tử. Nơi thân hiện tại được niệm Phật tam muội.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Kể lại nên quán Phật Vô Lượng Thọ thân tướng quang minh. A Nan phải biết Phật Vô Lượng Thọ thân như trăm ngàn muôn ức sắc vàng diêm phù đàn trời Dạ Ma, thân Phật cao sáu mươi muôn ức na do tha hằng hà sa do tuần, bạch hào giữa hai mày xoay bên hữu uyển chuyển như năm tòa núi Tu Di. Mắt Phật như bốn đại hải xanh biếc và trắng phân minh. Các lỗ lông nơi thân Phật phóng ánh sáng ra như núi Tu Di. Viên quang của Phật ấy như trăm ức Đại thiên thế giới. Trong viên quang ấy có trăm vạn ức na do tha hằng hà sa hóa Phật. Mỗi mỗi hóa Phật cũng có đông nhiều vô số hóa Bồ tát làm thị giả. Thân Phật Vô

Lượng Thọ có tám vạn bốn ngàn tướng. Trong mỗi mỗi tướng đều riêng có tám vạn bốn ngàn tùy hình hảo. Trong mỗi mỗi hình hảo còn có tám vạn bốn ngàn quang minh, mỗi mỗi quang minh chiếu khắp thập phương thế giới nhiếp lấy chúng sanh niệm Phật chẳng bỏ sót. Quang minh tướng hảo và hóa Phật ấy chẳng thể nói đủ hết, chỉ nên nhớ tướng khiến tâm nhãn được thấy. Thấy sự ấy liền thấy thập phương tất cả chư Phật. Vì thấy chư Phật nên gọi là niệm Phật tam muội.

Quán tướng đây gọi là quán thân tất cả Phật, vì quán thân Phật nên cũng thấy tâm Phật. Phật tâm là đại từ bi tâm, dùng từ vô duyên nhiếp thọ các chúng sanh.

Người tu quán này, bỏ thân đời khác sanh trước chư Phật được Vô sanh nhẫn. Vì vậy nên người trí phải buộc niệm quán kỹ Vô Lượng Thọ Phật. Người quán Vô lượng Thọ Phật từ một tướng hảo mà vào, chỉ quán lông trắng giữa hai mày khiến rất tỏ rõ. Được thấy lông trắng ấy rồi thì tám vạn bốn ngàn tướng hảo tự nhiên sẽ hiện. Thấy Phật Vô Lượng Thọ liền thấy vô lượng chư Phật mười phương. Vì thấy vô lượng chư Phật nên được chư Phật hiện tiền thọ ký.

Đây là khắp quán tướng tất cả sắc thân Phật

gọi là pháp quán thứ chín. Quán như đây gọi là chánh quán, nếu quán khác thì gọi là tà quán.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Đã thấy Vô Lượng Thọ Phật tỏ rõ phân minh rồi, kế cũng nên quán Quan Thế Âm Bồ tát. Bồ tát này thân cao tám mươi vạn ức na do tha do tuần, thân màu tử kim, đỉnh có nhục kế, cổ có viên quang mỗi phương diện đều trăm ngàn do tuần. Trong viên quang có năm trăm hóa Phật như Thích Ca Mâu Ni. Mỗi mỗi hóa Phật có năm trăm hóa Bồ tát và vô lượng chư thiên làm thị giả. Trong ánh sáng toàn thân hiện tất cả sắc tướng của chúng sanh trong ngũ đạo. Trên đỉnh có thiên quan bằng tỳ lăng già ma ni bửu. Trong thiên quan có một hóa Phật đứng cao hai mươi lăm do tuần. Mặt của Quan Thế Âm Bồ tát như màu vàng diêm phù đàn. Lông trắng giữa hai mày đủ màu thất bửu chiếu ra tám vạn bốn ngàn thứ ánh sáng. Mỗi mỗi ánh sáng có vô lượng vô số trăm ngàn hóa Phật. Mỗi mỗi hóa Phật có vô số hóa Bồ tát làm thị giả biến hiện tự tại khắp thập phương thế giới. Cánh tay màu như hoa sen hồng có tám mươi ức ánh sáng vi diệu làm chuỗi đeo. Trong chuỗi đeo ánh sáng ấy khắp hiện tất cả sự trang nghiêm. Bàn tay màu năm trăm ức hoa sen đẹp. Bàn tay mười đầu ngón mỗi mỗi đầu ngón có tám

vạn bốn ngàn lần dường như ấn văn. Mỗi mỗi lần có tám vạn bốn ngàn màu, mỗi mỗi màu có tám vạn bốn ngàn ánh sáng, ánh sáng ấy mềm dịu chiếu khắp tất cả. Bồ tát dùng tay báu này tiếp dẫn chúng sanh. Lúc Bồ tát cất chân lên, dưới lòng bàn chân có tướng thiên bức luân tự nhiên hóa thành năm trăm ức đài quang minh. Lúc để chân xuống có hoa kim cang ma ni rải rắc tất cả không chỗ nào là chẳng đầy khắp. Các tướng khác nơi thân Bồ tát đầy đủ những hình hảo như thân Phật không khác, chỉ có nhục kế trên đỉnh và vô kiến đánh tướng chẳng bằng Thế Tôn.

Đây là tướng sắc thân chơn thật của Quan Thế Âm Bồ tát gọi là pháp quán thứ mười. Nếu người muốn thấy Quan Thế Âm Bồ tát nên tu quán ấy. Tu quán ấy thì chẳng gặp các tai họa, trừ sạch nghiệp chướng, trừ tội sanh tử trong vô số kiếp. Quan Thế Âm Bồ tát ấy chỉ nghe danh hiệu còn được phước vô lượng huống là quán kỹ. Nếu người muốn quán Quan Thế Âm Bồ tát thì trước quán nhục kế sau quán thiên quan. Các tướng khác cũng theo thứ tự mà quán kỹ đều phải tỏ rõ như nhìn trong bàn tay. Quán như đây gọi là chánh quán, nếu quán khác thì gọi là tà quán.

Kế đó quán Đại Thế Chí Bồ tát. Bồ tát này thân lượng lớn nhỏ đều đồng như Quan Thế Âm

Bồ tát. Viên quang mỗi mặt đều một trăm hai mươi lăm do tuần chiếu hai trăm năm mươi do tuần. Ánh sáng toàn thân chiếu thập phương quốc độ màu tử kim. Chúng sanh có duyên thấy đều được thấy. Chỉ thấy ánh sáng một lỗ lông của Bồ tát này liền thấy quang minh tịnh diệu vô lượng chư Phật mười phương, vì vậy nên đặt hiệu Bồ tát này là Vô Biên Quang. Dùng ánh sáng trí huệ chiếu khắp tất cả khiến lìa tam đồ được vô thượng lực nên Bồ tát này có tên là Đại Thế Chí.

Thiên quang của Đại Thế Chí Bồ tát có năm trăm hoa báu, mỗi mỗi hoa báu có năm trăm đài báu, trong mỗi mỗi đài, tướng đài ngấn của quốc độ thanh tịnh vi diệu chư Phật mười phương đều hiện rõ. Nhục kế trên đỉnh như hoa bát đầu ma, trên nhục kế có một bình báu đựng các ánh sáng khắp hiện Phật sự. Các thân tướng khác như Quan Thế Âm không khác.

Lúc Đại Thế Chí Bồ tát đi, thập phương thế giới tất cả chấn động. Đương lúc đất động có năm trăm ức hoa báu, mỗi mỗi hoa báu trang nghiêm cao rõ như Cực Lạc thế giới. Lúc Bồ tát này ngồi, quốc độ thất bửu đồng thời dao động. Từ hạ phương Kim Quang Phật thế giới nhân đến thượng phương Quang Minh Vương Phật thế giới, trong khoảng giữa ấy vô lượng vô số phân

thân Vô Lượng Thọ Phật, phân thân Quan Thế Âm Bồ tát, phân thân Đại Thế Chí Bồ tát thấy đều vân tập Cực Lạc thế giới chật đầy hư không ngồi tòa liên hoa diển nói diệu pháp độ chúng sanh khổ. Tu pháp quán này gọi là quán thấy Đại Thế Chí Bồ tát.

Đây là quán thấy tướng sắc thân thật Đại Thế Chí gọi là pháp quán thứ mười một. Quán Đại Thế Chí Bồ tát trừ vô số kiếp vô số tội sanh tử. Người tu quán này chẳng còn ở bào thai thường du hành quốc độ thanh tịnh vi diệu chư Phật. Pháp quán này thành rồi gọi là đầy đủ quán Quan Thế Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát.

Lúc thấy sự ấy rồi nên khởi tự tâm sanh nơi Tây phương Cực Lạc thế giới trong hoa sen ngồi kiết già, tưởng hoa sen búp lại, tưởng hoa sen nở ra. Lúc hoa sen nở có ánh sáng năm trăm màu chiếu đến thân. Tưởng mắt mở ra thấy Phật và Bồ tát đầy cả hư không, nước, chim, cây rừng cùng chư Phật phát ra âm thanh đều diển nói diệu pháp hiệp với mười hai bộ kinh, lúc xuất định nhớ giữ không quên. Thấy sự này rồi gọi là thấy Vô Lượng Thọ Phật Cực Lạc thế giới. Đây là phổ quán tướng gọi là pháp quán thứ mười hai. Vô Lượng Thọ Phật hóa thân vô số cùng Quan Thế

Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát thường đến chỗ hành nhưn ấy.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Người muốn chí tâm sanh Cực Lạc thế giới trước nên quán tượng Phật Vô Lượng Thọ cao một trượng sáu xích ở trên mặt nước ao báu. Như trước đã nói, Vô Lượng Thọ Phật thân lượng vô biên chẳng phải tâm lực của phàm phu biết được. Nhưng do nguyện lực đời trước của đức Như Lai ấy nên ai có tâm nhớ tưởng thì ắt được thành tựu. Chỉ tưởng tượng Phật được phước vô lượng, huống là quán đủ thân tướng của Phật.

Phật A Di Đà thần thông như ý nơi mười phương quốc độ biến hiện tự tại. Hoặc hiện thân lớn đầy trong hư không, hoặc hiện thân nhỏ một trượng sáu xích, hoặc là tám xích. Thân hình Phật hiện ra đều màu chơn kim, viên quang hóa Phật và hoa sen báu như đã nói ở trên. Quán Thế Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát ở tất cả xứ thân đồng với chúng sanh. Chỉ quán tướng trên đầu biết là Quán Thế Âm hay Đại Thế Chí. Hai đại Bồ tát ấy trợ Phật A Di Đà khắp hóa độ tất cả. Đây là tạp tướng quán gọi là pháp quán thứ mười ba.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Người sanh Cực Lạc thế giới, bực Thượng

phẩm thượng sanh ấy. Nếu có chúng sanh nguyện sanh Cực Lạc thế giới phát ba thứ tâm liền được vãng sanh. Những gì là ba tâm? Một là chí thành tâm, hai là thâm tâm và ba là hồi hướng phát nguyện tâm. Người đủ ba tâm này ắt sanh Cực Lạc thế giới.

Còn có ba hạng chúng sanh sẽ được vãng sanh. Những gì là ba hạng? Một là từ tâm bất sát đủ các giới hạnh. Hai là đọc tụng kinh điển Phương đẳng Đại thừa. Ba là tu hành lục niệm hồi hướng phát nguyện nguyện sanh Cực Lạc. Người đủ các công đức này từ một ngày đến bảy ngày liền được vãng sanh.

Lúc sanh về nước ấy, vì người này tinh tấn dũng mãnh nên A Di Đà Như Lai cùng Quan Thế Âm, Đại Thế Chí vô số hóa Phật, trăm ngàn Tỳ kheo Thanh văn đại chúng, vô lượng chư thiên, cung điện bảy báu. Quan Thế Âm Bồ tát cầm đài kim cang cùng Đại Thế Chí Bồ tát đến trước hành nhưn. A Di Đà Phật phóng đại quang minh chiếu thân hành giả cùng các Bồ tát trao tay nghinh tiếp. Quan Thế Âm, Đại Thế Chí cùng vô số Bồ tát tán thán hành giả khuyến khích sách tấn tâm hành giả. Hành giả thấy rồi hoan hỷ dũng dực tự thấy thân mình ngồi đài kim cang đi theo sau

Phật, trong khoảng khảy ngón tay vãng sanh nước Cực Lạc. Sanh nước Cực Lạc rồi thấy sắc thân Phật A Di Đà đầy đủ các tướng. Thấy chư Bồ tát sắc tướng đầy đủ. Quang minh cây rừng báu diễn nói diệu pháp. Nghe rồi liền ngộ Vô sanh pháp nhẫn. Trong thời gian giây lát đi khắp thập phương thế giới kính thờ chư Phật. Ở trước chư Phật thứ đệ thọ ký. Trở về bốn quốc được vô lượng trăm ngàn môn đà la ni. Đây gọi là người Thượng phẩm thượng sanh.

Người Thượng phẩm trung sanh ấy. Người này bất tất thọ trì đọc tụng kinh điển Phương đẳng Đại thừa, chỉ khéo hiểu nghĩa thú, nơi đệ nhất nghĩa tâm chẳng kinh động, thâm tín như quả, chẳng hủy báng Đại thừa. Đem công đức ấy hồi hướng nguyện cầu sanh Cực Lạc thế giới. Người có công hạnh như vậy, lúc lâm chung, A Di Đà Phật cùng Quan Thế Âm, Đại Thế Chí, vô lượng đại chúng vây quanh cầm đài tử kim đến trước hành giả khen rằng: “Này Pháp tử! Người hành Đại thừa, hiểu đệ nhất nghĩa nên nay Ta đến nghinh tiếp ngươi”.

Đức Phật A Di Đà cùng ngàn hóa Phật đồng thời trao tay. Hành giả ấy tự thấy mình ngồi đài tử kim, chấp tay xếp cánh tán thán chư Phật. Như

khoảng một niệm liền sanh nước Cực Lạc trong ao thất bảo. Đài tử kim ấy như hoa sen lớn qua một đêm liền nở. Thân hành giả màu vàng tử ma, dưới chân cũng có hoa sen bảy báu. Phật và Bồ tát đồng thời phóng quang chiếu thân hành giả mắt liền mở sáng. Nhơn túc tập trước nên khắp nghe các âm thanh thuần nói thậm thâm đệ nhất nghĩa đế. Hành giả ấy liền xuống kim đài lạy Phật chấp tay tán thán Thế Tôn, qua bảy ngày liền được chẳng thôi chuyển Vô thượng Bồ đề, liền có thể bay đi đến khắp mười phương kính thờ chư Phật, ở trước chư Phật tu các tam muội, qua một tiểu kiếp được Vô sanh nhẫn hiện tiền thọ ký. Đây gọi là người Thượng phẩm trung sanh vậy.

Người Thượng phẩm hạ sanh ấy. Người này cũng tin nhơn quả chẳng hủy báng Đại thừa, chỉ phát tâm Vô thượng Bồ đề. Dem công đức ấy hồi hướng nguyện cầu sanh Cực Lạc thế giới. Hành giả ấy lúc lâm chung, A Di Đà Phật cùng Quan Thế Âm Đại Thế Chí và chư Bồ tát cầm hoa sen vàng hóa làm năm trăm Phật đến rước. Năm trăm hóa Phật đồng thời trao tay khen rằng: “Này Pháp tử. Nay ngươi thanh tịnh phát tâm Vô thượng Bồ đề, Ta đến rước ngươi”.

Hành giả lúc thấy sự ấy liền tự thấy thân mình

ngồi kim liên hoa. Ngồi rồi hoa búp lại theo sau Phật liền được vãng sanh Cực Lạc thế giới trong ao thất bửu. Qua một ngày một đêm kim liên hoa mới nở. Qua bảy ngày mới được thấy Phật. Dầu thấy thân Phật mà chẳng thấy tỏ rõ các tướng hảo. Sau hai mươi một ngày mới thấy rõ hết. Nghe các âm thanh đều diễn diệu pháp, đi khắp mười phương cúng dường chư Phật. Ở trước chư Phật nghe thậm thâm pháp. Qua ba tiểu kiếp được bá pháp minh môn trụ bực Hoan hỷ địa. Đây gọi là người Thượng phẩm hạ sanh vậy.

Đây gọi là pháp tướng hàng Thượng phẩm vãng sanh, gọi là pháp quán thứ mười bốn.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Người Trung phẩm thượng sanh ấy.

Nếu có chúng sanh thọ trì ngũ giới, trì bát giới trai, tu hành các giới chẳng tạo ngũ nghịch không có các tội lỗi. Dem thiện căn này nguyện cầu sanh Cực Lạc thế giới. Hành giả lúc lâm chung, A Di Đà Phật cùng các Tỳ kheo quyến thuộc vây quanh phóng ánh sáng kim sắc đến chỗ hành giả diễn nói khổ, Không, vô thường, vô ngã, tán thán xuất gia được lìa các sự khổ. Hành giả thấy rồi lòng rất vui mừng tự thấy thân mình ngồi đài liên hoa quý dài chấp tay đánh lễ Phật, lúc chưa cất đầu lên

liền được vãng sanh Cực Lạc thế giới, liên hoa liền nở. Lúc hoa sen nở nghe các âm thanh tán thán tứ đế liền được đạo A la hán, tam minh, lục thông, đủ bát giải thoát. Đây gọi là người Trung phẩm thượng sanh vậy.

Người Trung phẩm trung sanh ấy. Nếu có chúng sanh hoặc một ngày một đêm, trì bát giới trai, hoặc một ngày một đêm trì giới Sa di, hoặc một ngày một đêm trì Cụ túc giới oai nghi không kém thiếu. Dem công đức này hồi hướng nguyện cầu sanh Tây phương Cực Lạc thế giới. Do giới hương huân tu, hành giả này lúc lâm chung thấy A Di Đà Phật cùng các quyến thuộc phóng kim sắc quang cầm bửu liên hoa đến trước hành giả. Hành giả tự nghe hư không có tiếng khen rằng: “Này thiện nam tử! Như người hàng thiện hơn tùy thuận lời dạy tam thế chư Phật nên Ta đến rước”. Hành giả tự thấy thân mình ngồi trên hoa sen, hoa sen liền búp lại sanh trong ao báu Tây phương Cực Lạc thế giới. Qua bảy ngày liên hoa mới nở. Hoa nở rồi mở mắt chấp tay tán thán Thế Tôn, nghe pháp hoan hỷ được quả Tu đà hoàn. Qua nửa kiếp thành bực A la hán. Đây gọi là người Trung phẩm trung sanh vậy.

Người Trung phẩm hạ sanh ấy. Nếu có thiện nam thiện nữ hiếu dưỡng cha mẹ làm việc hơn

từ thế gian. Người này lúc lâm chung gặp thiện tri thức vì họ mà nói rộng những sự vui nơi quốc độ Phật A Di Đà cũng nói bốn mươi tám nguyện của Pháp Tạng Tỳ kheo, nghe rồi liền chết. Ví như khoảng thời gian tráng sĩ co duỗi cánh tay, liền được vãng sanh Tây phương Cực Lạc thế giới. Qua bảy ngày gặp Quan Thế Âm và Đại Thế Chí Bồ tát, nghe pháp hoan hỷ được quả Tu đà hoàn. Qua một tiểu kiếp thành A la hán. Đây gọi là người Trung phẩm hạ sanh vậy.

Đây gọi là pháp tướng hạng Trung phẩm vãng sanh, gọi là pháp quán thứ mười lăm.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Người Hạ phẩm thượng sanh ấy. Hoặc có chúng sanh tạo những nghiệp ác. Người ngu như vậy dầu chẳng hủy báng kinh điển Phương đẳng Đại thừa mà tạo nhiều việc ác không có tâm quý. Người này lúc lâm chung gặp thiện tri thức vì họ mà nói danh tự đầu đề của mười hai bộ kinh Đại thừa. Do nghe tên các kinh như vậy dứt trừ ngàn kiếp ác nghiệp cực trọng. Trí giả lại bảo chấp tay xếp cánh xung Nam mô A Di Đà Phật. Do xung danh hiệu Phật nên trừ năm mươi ức kiếp tội sanh tử. Lúc ấy Phật A Di Đà liền sai hóa Phật, hóa Quan Thế Âm, hóa Đại Thế Chí đến trước

hành giả khen rằng: “Này thiện nam tử! Vì người xưng danh hiệu Phật các tội tiêu diệt Ta đến rước người”.

Nghe nói lời ấy rồi, hành giả liền thấy quang minh của hóa Phật chiếu sáng cả nhà. Thấy rồi hoan hỷ mạng chung ngồi bửu liên hoa theo sau hóa Phật sanh trong ao báu Cực Lạc thế giới. Qua bốn mươi chín ngày hoa sen báu mới nở. Đương lúc hoa nở, Đại Bi Quan Thế Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát phóng đại quang minh đứng trước người ấy, vì người ấy nói thậm thâm thập nhị bộ kinh. Người ấy nghe rồi tin hiểu phát vô thượng đạo tâm. Qua mười tiểu kiếp đủ bá pháp minh môn được nhập bực Sơ địa. Đây gọi là người Hạ phẩm thượng sanh vậy.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Người Hạ phẩm trung sanh ấy. Hoặc có chúng sanh hủy phạm ngũ giới bát giới và Cụ túc giới. Người ngu này trộm của vật Tăng kỳ, trộm của vật hiện tiền Tăng, bất tịnh thuyết pháp, không có tâm quý, dùng các ác nghiệp để tự trang nghiêm. Người tội như đây do nghiệp ác phải đọa địa ngục, lúc lâm chung các lửa địa ngục đồng thời hiện đến. Gặp thiện tri thức vì lòng đại từ bi vì người ấy mà khen nói thập lực oai đức của đức

Phật A Di Đà, rộng khen quang minh thần lực của đức Phật A Di Đà, cũng tán dương giới, định, huệ, giải thoát, giải thoát tri kiến. Người ấy nghe rồi trừ tám mươi ức kiếp tội sanh tử. Lửa mạnh địa ngục biến thành gió mát thổi các thiên hoa bay đến. Trên hoa đều có hóa Phật, hóa Bồ tát tiếp rước người ấy. Trong khoảng một niệm liền được sanh trong hoa sen nơi ao báu Cực Lạc thế giới. Qua sáu kiếp hoa sen mới nở. Quan Thế Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát dùng Phạm âm thanh an ủi người ấy, vì người ấy mà nói kinh điển Đại thừa thậm thâm. Nghe pháp ấy rồi, người ấy liền phát tâm vô thượng đạo. Đây gọi là người Hạ phẩm trung sanh vậy.

Đức Phật bảo A Nan và Vi Đề Hy:

Người Hạ phẩm hạ sanh ấy. Hoặc có chúng sanh tạo nghiệp bất thiện ngũ nghịch, thập ác đủ các bất thiện. Người ngu như vậy, do ác nghiệp phải đọa ác đạo trải qua nhiều kiếp thọ khổ vô cùng. Người ngu ấy lúc lâm chung gặp thiện tri thức dùng nhiều lời an ủi vì nói diệu pháp dạy bảo niệm Phật. Người ấy bị khổ bức không rảnh niệm được. Thiện hữu bảo rằng nếu ngươi chẳng thể niệm Phật kia được thì ngươi nên xưng danh hiệu Phật A Di Đà, như vậy chí tâm khiến tiếng xưng danh chẳng dứt đủ mười niệm. Nên xưng

như vậy: “Nam mô A Di Đà Phật”. Do xưng danh hiệu Phật nên trong mỗi niệm trừ tám mươi ức kiếp tội sanh tử. Lúc mạng chung thấy kim liên hoa đường như mặt nhật trụ trước người ấy. Như khoảng một niệm liền được vãng sanh Cực Lạc thế giới ở trong hoa sen mãn mười hai đại kiếp hoa sen ấy mới nở. Quan Thế Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát dùng âm thanh đại bi vì người ấy diễn nói thật tướng các pháp, nói pháp trừ diệt tội. Người ấy nghe pháp rồi rất vui mừng liền phát tâm Vô thượng Bồ đề. Đây gọi là người Hạ phẩm hạ sanh.

Đây gọi là pháp tướng hạng Hạ phẩm vãng sanh, gọi là pháp quán thứ mười sáu vậy.

Quốc thái phu nhân Vi Đề Hy cùng năm trăm thị nữ nghe lời đức Phật nói về mười sáu pháp quán ấy, liền lúc đó thấy tướng rộng lớn Cực Lạc thế giới. Được thấy sắc thân Phật A Di Đà và hai Bồ tát Quan Thế Âm, Đại Thế Chí, lòng rất hoan hỷ khen chưa từng có. Vi Đề Hy hoát nhiên đại ngộ được Vô sanh nhẫn. Năm trăm thị nữ phát tâm Vô thượng Bồ đề nguyện sanh Cực Lạc thế giới. Đức Thế Tôn thọ ký đều sẽ vãng sanh. Sanh nước Cực Lạc rồi được chư Phật hiện tiền tam muội. Còn có vô lượng chư thiên phát tâm vô thượng đạo.

Lúc bảy giờ Tôn giả A Nan từ chỗ ngồi đứng dậy bạch Phật rằng:

Bạch đức Thế Tôn! Kinh này sẽ gọi tên là gì? Pháp yếu này sẽ thọ trì thế nào?

Đức Phật nói:

Này A Nan! kinh này tên là **Quán Cực Lạc Quốc Độ Vô Lượng Thọ Phật, Quan Thế Âm Bồ Tát, Đại Thế Chí Bồ Tát**. Cũng có tên là **Tịnh trừ nghiệp chướng sanh chư Phật tiền**. Ông nên thọ trì như vậy chớ để quên mất.

Người hành tam muội này thì thân hiện đời được thấy Vô Lượng Thọ Phật, Quan Thế Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát. Nếu thiện nam, thiện nữ chỉ nghe danh hiệu Phật A Di Đà, nghe danh hiệu Quan Thế Âm Bồ tát, nghe danh hiệu Đại Thế Chí Bồ tát thì trừ vô lượng kiếp tội sanh tử, huông là nhớ niệm. Nếu là người niệm Phật, nên biết người ấy là hoa phân đà lợi trong loài người. Quan Thế Âm Bồ tát và Đại Thế Chí Bồ tát là thắng hữu của người ấy. Người ấy sẽ ngồi đạo tràng sanh vào nhà chư Phật.

Đức Phật bảo Tôn giả A Nan:

Này A Nan! Người phải trì lời này cho tốt. Người trì lời này tức là trì danh hiệu Vô Lượng Thọ Phật.

Phật nói kinh này rồi, Tôn giả Mục Kiền Liên, Tôn giả A Nan và Vi Đề Hy cùng thị nữ quyến thuộc nghe lời đức Phật dạy tất cả đều rất vui mừng. Bấy giờ đức Thế Tôn chân đi trên hư không trở về núi Kỳ Xà Quật. Tôn giả A Nan vì đại chúng nói rộng sự ấy. Vô lượng chư Thiên, Long, bát bộ nghe lời Phật nói đều rất vui mừng lay Phật lui ra.

*

LỜI GHI NHẬN SAU KINH CỦA NGƯỜI PHIÊN DỊCH

Tôi từ bé đôi mắt đã bệnh yếu lại thêm càng ngày càng cận. Lúc tôi cầm viết ghi mấy dòng này là lúc đôi mắt đã bệnh nhiều suốt hơn một năm, kể từ đầu tháng tám năm ngoái, năm Mậu Thìn (1988), nay nhìn chữ chỉ thấy mờ mờ.

Hồi nhớ lại từ ngày vào đạo, theo nghĩa thế tục, đến nay đã hơn nửa thế kỷ, luôn luôn lấy việc học kinh, tụng kinh, niệm Phật, dạy kinh, giảng kinh và phiên dịch kinh từ Hán tạng ra Việt văn làm chánh hạnh của đời mình.

Năm 1947, bộ kinh Diệu Pháp Liên Hoa là bộ kinh đầu tiên được ấn hành, kế đến là Phổ Hiền Hạnh Nguyện, bộ Tam Bảo, bộ kinh Địa Tạng Bồ Nguyện v.v... Đến năm 1953 bộ Đường Về Cực Lạc hai tập được ra đời, do bộ này mà hai năm sau, năm 1955, hội Cực Lạc Liên Hữu được thành lập, lấy chùa Vạn Đức ở Thủ Đức làm trung tâm và ngày mùng Sáu tháng 8, ngày khánh lễ Tổ Huệ Viễn là ngày đại hội thường niên. Nhớ lại biết bao đạo tình đạo nghĩa của bao nhiêu Hòa thượng, Thượng tọa, Ni sư, Đại đức, Sư cô, bao nhiêu Tăng Ni cùng các Đạo hữu Cư sĩ từ các tỉnh miền Nam nước Việt, có cả các vị từ Nam Vang (Cambodge) cũng về dự đại hội, tiếng niệm hồng danh đức Phật, sổ ghi công đức niệm Phật được lan rộng gần xa...

Tôi ghi vài dòng trên đây là có ý ghi lại ảnh hưởng của bộ Đường Về Cực Lạc.

Rồi các năm sau, những bộ kinh khác do tôi phiên dịch được tiếp tục ấn hành, như là bộ kinh Hoa Nghiêm, bộ kinh Đại Bát Niết Bàn, bộ kinh Đại Bát Nhã. Những năm 1970, tôi dịch xong bộ kinh Đại Bửu Tích, và mãi đến năm 1987 mới

được bắt đầu ấn hành. Vì những năm trước đó điều kiện ấn hành không được thuận lợi, nên cũng làm uể oải tinh thần dịch kinh, nên tôi không sốt sắng phiên dịch thêm, để thời gian quý báu tuần tự trôi qua trong lúc tuổi già thật là điều đáng tiếc. Nhờ vào sự ấn hành bộ kinh Đại Bửu Tích, thúc đẩy tôi phấn khởi, nên trong ba tháng liền an cư năm 1988, tôi dịch xong bộ kinh Đại Tập và nó được ấn hành tiếp nối bộ kinh Đại Bửu Tích, muốn được thuận lợi, tôi vẫn đề là kinh Đại Bửu Tích, Hán tạng bộ Hạ.

Bộ kinh Đại Bửu Tích Hán văn được lưu hành từ xưa nay, vì thế theo ba môn Vô lậu học Giới Định Huệ, nên ngài Bồ Đề Lưu Chí để pháp hội Tam Tự Tịnh Giới ở đầu bộ kinh. Bộ Việt văn này, tôi thể theo Tam Bảo Phật Pháp Tăng nên tôi để pháp hội Vô Lượng Thọ Phật khởi đầu và cũng có ý muốn cho người đọc lúc mở kinh ra đã kết duyên với đức Phật A Di Đà, đức Phật đã được giới thiệu trong nhiều bộ kinh Đại thừa, và cũng là hồng danh mà phần lớn Phật tử ta luôn trì niệm. Nếu các pháp hữu muốn so với bộ Hán văn, chỉ giản đơn sửa tập I Việt văn thành tập II, và sửa tập Việt văn tập II thành tập I là hai bộ Hán và Việt ăn khớp nhau.

Nội dung bộ Đại Bửu Tích Hán văn đến pháp hội Quảng Bác Tiên Nhơn là hết, nhưng hết với nửa chừng. Trong bộ Việt văn này, tôi sưu tầm trong Đại tạng, bổ sung phần cuối trọn vẹn cho pháp hội này. Và cũng từ Đại tạng tôi dịch thêm pháp hội Diệu Cát Tường Bồ Tát.

Tiếp theo đó, nếu các pháp hữu thấy pháp hội nào có câu đức Phật ngự tại giữa khoảng cõi Dục và cõi Sắc trong Đại Bửu Phương Đỉnh thì đó chính là kinh Đại Tập. Cũng từ trong Đại tạng, tôi phiên dịch thêm pháp hội Vô Tận Ý Bồ tát nối sau bộ kinh Đại Tập Hán văn đã lưu hành và để kết thúc toàn bộ kinh Đại Bửu Tích Việt văn, tôi đặt pháp hội Quán Vô Lượng Thọ Phật.

Chư pháp hữu thân mến, cho phép tôi được dùng từ này để gọi tất cả các giới Phật tử xuất gia cũng như tại gia, tôi có ý nguyện nhỏ, dầu nhỏ nhưng là từ đáy lòng thiết tha, muốn cùng các pháp hữu, tất cả các pháp hữu, những ai có đọc có tụng có nghe thấy những quyển kinh sách do tôi dịch soạn, sẽ là người bạn quyến thuộc thân thiết với tôi đời này và mãi mãi những đời sau, cùng nhau kết pháp duyên, cùng nhau dự pháp hội, cùng điu dắt nhau, điu dắt tôi để được vững bước mãi trên con đường đạo dài xa, con đường đạo nhiều trở ngại chông gai lòng giữa cõi đời thế tục mà lớp vỏ cứng của nó là tứ lưu bát nạn, cạm bẫy của nó là lợi danh ngũ dục, sức mạnh của nó là cơn lốc bát phong. Tôi chân thành nói lên câu cần điu dắt nhau. Vì vào giây phút mà tôi đang nguêch ngoạc ghi lại vài dòng này, chính tôi, phải chính tôi, không dám ngừng mặt tự xưng là Tỳ kheo chân chánh, chỉ biết như thảo phú địa, nhứt tâm sám hối mười phương pháp giới.

Nam Mô Cầu Sám Hối Bồ tát.

*Chùa Vạn Đức,
ngày Trưng Cửu Năm Kỷ Ty (08-10-1989)*

THÍCH TRÍ TỊNH

Cẩn chí

*

MỤC LỤC

<i>Ban chứng minh</i>	5
<i>Ban cố vấn</i>	7
<i>Ban biên tập - Ban thực hiện</i>	9
▪ PHÁP HỘI BỬU TRÀNG THỨ NĂM MƯỜI TÁM	11
▪ PHÁP HỘI HƯ KHÔNG MỤC THỨ NĂM MƯỜI CHÍN	157
▪ PHÁP HỘI NHỰT MẬT BỒ TÁT THỨ SÁU MƯỜI	339
▪ PHÁP HỘI VÔ TẬN Ý BỒ TÁT THỨ SÁU MƯỜI MỐT	455
▪ PHÁP HỘI QUÁN VÔ LƯỢNG THỌ PHẬT THỨ SÁU MƯỜI HAI	639
<i>LỜI GHI NHẬN SAU KINH CỦA NGƯỜI PHIÊN DỊCH</i>	673

*

TRÍ TỊNH TOÀN TẬP

KINH ĐẠI BŪU TÍCH

Hán dịch: Tam Tạng Đàm Vô Sám

Việt dịch: HT. Thích Trí Tịnh

(Trọn bộ 9 quyển – Quyển 9)

Chịu trách nhiệm xuất bản:

BÙI VIỆT BẮC

Chịu trách nhiệm nội dung:

LÝ BÁ TOÀN

Biên tập:

NGUYỄN THẾ VINH

Trình bày:

Ban Văn hóa chùa Hoàng Pháp

Đối tác liên kết:

Chùa Vạn Đức

In 1000 quyển, khổ 19x26cm, tại Xí nghiệp in Fahasa, 774 Trường Chinh, Q. Tân Bình, Tp. HCM. Số đăng ký kế hoạch xuất bản: 2318-2014/CXB/21-66/HĐ, cấp ngày 05-11-2014. QĐXB số: 2014-2014/QĐ-NXBHĐ. Mã số ISBN: 978-604-86-3128-4. In xong và nộp lưu chiểu quý 4 năm 2014.

